СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК СО ТОПОЛА

Година XXIII Број 9 Топола 21. Јун 2019. године

-1-

На основу члана 139. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола”, број 2/2019) и члана 154. Ст.2. и 155 ст.3.. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола”, број 3/2019) а у склопу разматрања Извештаја о припремљености система одбране од града на територији Радарског центра „Букуља” за сезону 2019. годину,
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.6.2019. године** донела је

РЕШЕЊЕ

1. Усваја се Извештај о припремљености система одбране од града на територији радарског центра „Букуља” за сезону 2019. године, као у тексту подносиоца извештаја Спасић Милана, шефа РЦ „Букуља”

2. Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 020-181/2019-05-I
Дана: 17.6.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р

-2-

На основу члаова 40. и 139. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 2/2019) и чланова 154. став 2 и 155. став 1. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, бр. 3/2019),
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.6.2019.** донела је

О Д Л У К У

Члан 1.

I Усваја се Процена ризика од катастрофа општине Топола број 217-81/2019-05 од 17.04.2019. године, на коју је сагласност дало Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Крагујевцу, Решењем 09.15.3 бр. 217-5466/19-2 од 04.06.2019. године
II Саставни део ове Одлуке је Процена ризика од катастрофа општине Топола.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 020-176/2019-06-I
Дана: 17.6.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ТОПОЛА

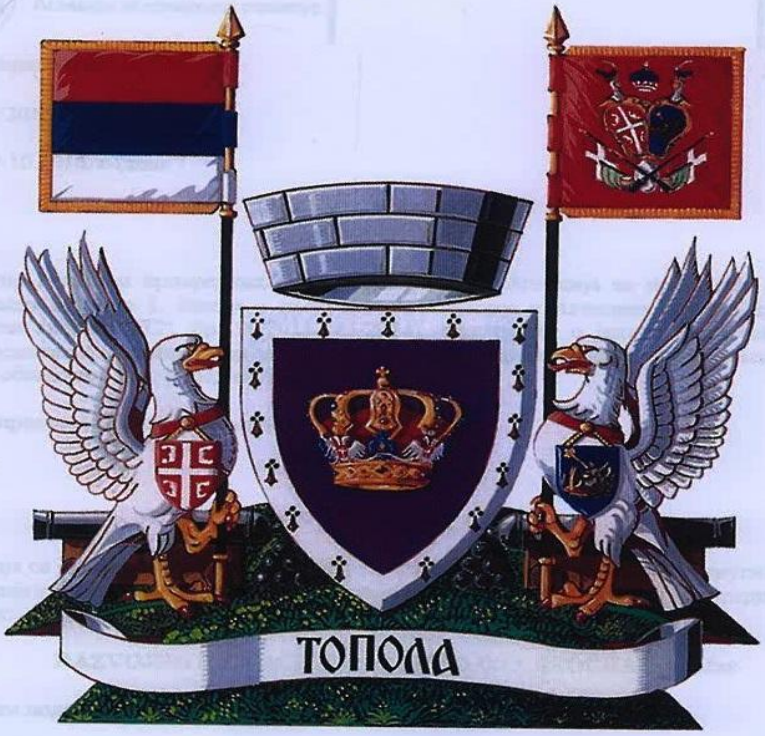

ПРОЦЕНА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА

МУП РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
Управа за ванредне ситуације у Крагујевцу
Ова документација је саставни део Решења

09.15.3 бр. 217-5466/19 од 04.06.2019. године

Ревидент **Начелник Управе**

Топола, 2019. година

Република Србија
Агенција за привредне регистре

5000117307578

Регистар привредних субјеката

БД 78424/2016

Датум, 04.10.2016. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014), одлучујући о јединственој регистрационој пријави оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Милош Марковић

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се јединствена регистрациона пријава оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника, па се у Регистар привредних субјеката региструје:

RAZVOJNO INOVACIONI SISTEM D.O.O. BEOGRAD-Vračar

са следећим подацима:

Пословно име: RAZVOJNO INOVACIONI SISTEM D.O.O. BEOGRAD-Vračar

Скраћено пословно име: RAZVOJNO INOVACIONI SISTEM D.O.O.

Регистарски број/Матични број: 21231568

ПИБ (додељен од Пореске управе РС): 109726255

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Београд , Симе Игуманова 64, Београд-Врачар, 11000 , Србија

Претежна делатност: 7220 - Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама

Време трајања: неограничено

Основни капитал:
Новчани капитал
Уписан: 10.000,00 RSD

Република Србија
Агенција за привредне регистре

5000139801559

Регистар привредних субјеката
БД 44514/2018

Дана, 28.05.2018. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014), одлучујући о регистрационој пријави промене података код RAZVOJNO INOVACIONI SISTEM D.O.O. BEOGRAD-STARI GRAD, матични број: 21231568, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Горан Тасић

доноси

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ регистрациона пријава, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података код:

RAZVOJNO INOVACIONI SISTEM D.O.O. BEOGRAD-STARI GRAD

Регистарски/матични број: 21231568

и то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:
Брише се:
Адреса: Обилићев Венац 18, локал 3-14 , Београд-Стари Град , 11000 , Србија
Уписује се:
Адреса: Карађорђева 5 , спрат 1, стан 1 , Београд-Стари Град , 11000 Београд , Србија

О б р а з л о ж е њ е

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 23.05.2018. године регистрациону пријаву промене података број БД 44514/2018 и уз пријаву је доставио документацију наведену у потврди о примљеној регистрационој пријави.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Л И Ц Е Н Ц А

ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА

Милан Радован Марковић

(име, име једног родитеља, презиме)

0709970710425

(јединствени матични број грађана ЈМБГ)

07.09.1970. године Београд

(датум и место рођења)

Број лиценце

00138

У Београду 16.09.2015.

(датум издавања лиценце)

М.П.

МИНИСТАР
др Небојша Стефановић

(име и презиме)

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Л И Ц Е Н Ц А

ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА

Љубиша Драган Ђорђевић

(име, име једног родитеља, презиме)

0111992740058

(јединствени матични број грађана ЈМБГ)

01.11.1992. године Лесковац

(датум и место рођења)

Број лиценце

00245

У Београду 23.12.2016.

(датум издавања лиценце)

М.П.

МИНИСТАР

др Небојша Стефановић

(име и презиме)

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Л И Ц Е Н Ц А

ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА

Госпава Ристо Стојановић

(име, име једног родитеља, презиме)

3012988188890

(јединствени матични број грађана ЈМБГ)

30.12.1988. године Зворник, БиХ

(датум и место рођења)

Број лиценце

00248

У Београду 23.12.2016.

(датум издавања лиценце)

М.П.

МИНИСТАР

др Небојша Стефановић

(име и презиме)

На основу члана члана 17. став 3. Уредбе о саставу и начину рада штабова за ванредне ситуације („Службени гласник РС“, број 98/10) и члана 9. Пословника о раду Општинског штаба за ванредне ситуације („Службени гласник СО Топола”, бр. 12/11),

Општински штаб за ванредне ситуације општине Топола, на седници одржаној дана 05.12.2018. године, доноси

З А К Љ У Ч А К

О ПОКРЕТАЊУ ПОСТУПКА ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА И ПЛАНА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

1. Покреће се поступак израде Процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа и Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама у сарадњи са Канцеларијом за управљање јавним улагањима.

2. Именује се радна група за израду процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа (у даљем тексту: Процена) и Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама (у даљем тексту: План З и С) за територију општине Топола у саставу:

1) Радослав Петровић, за координатора са Канцеларијом за управљање јавним улагањима;
2) др Горан Ђорђевић, директор Дома здравља „Свети Ђорђе“ Топола, за члана;
3) Милица Станишић, начелник Општинске управе општине Топола, за члана;
4) Тања Цветковић, директор ЈКСП „Топола“ за члана;
5) Ивана Шевић Блажић, руководилац Одељења за урбанизам општинске управе општине Топола, за члана;
6) Братислав Николић, руководилац Одељења за инспекцијске послове општинске управе општине Топола, за члана;
7) Драган Адамовић, инспектор за процену ризика од елементарних непогода и несрећа Управе за ванредне ситуације у Крагујевцу, начелник Општинског штаба општине Топола, за члана.

3. Задатак радне групе је да у складу са Упутством о методологији за израду Процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа и Планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама (у даљем тексту: Упутство) прикупи све неопходен податке, достави их Канцеларији за управљање јавним улагањима и спроведе све друге активности како би се израдила Процена и План З и С за територију општине Топола. У зависности са указаним потребама радна група може именовати тимове за реализацију овог задатка.

4. Закључак струпа на снагу даном доношења.

ОПШТИНСКИ ШТАБ
ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
Број: 82-38/2018-05
Дана: 5.12.2018. године
ТОПОЛА

КОМАНДАНТ ШТАБА
Драган Живановић

ЗАКОНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА

- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, бр. 111/2009, 92/2011 и 93/2012);
- Упутство о методологији за израду процене угрожености и планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, бр. 18/2017);
- Уредба о садржају и начину израде планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, бр. 8/2011).

Остала законска регулатива

Закони:

- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник СРС”, бр. 44/1977, 45/1985 и 18/1989 и „Службени гласник РС”, бр. 53/1993, 67/1993, 48/1994, 101/2005 - др. закон и 54/2015 - др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/2010, 93/2012 и 101/2016);
- Закон о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Службени гласник РС”, бр. 54/2015);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука Уставног суда и 14/2016);
- Закон о заштити од јонизујућег зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 93/2012);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/2009 и 20/2015);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС”, бр. 107/2005, 72/2009 - др. закон, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013 - др. закон, 93/2014, 96/2015, 106/2015 и 113/2017 – др. закон);
- Закон о метеоролошкој и хидролошкој делатности („Службени гласник РС”, бр. 88/2010);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС”, бр. 54/2015);
- Закон о отклањању последица поплава у Републици Србији („Службени гласник РС”, бр. 75/2014, 64/2015 и 68/2015 – др. закон);
- Закон о Републичком сеизмолошком заводу („Службени гласник РС”, бр. 71/1994);
- Закон о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, бр. 88/2010 и 104/2016 – др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/2010, 93/2012, 89/2015).

Уредбе:

- Уредба о начину ангажовања ствари за потребе заштите и спасавања и начину остваривања права на накнаду за коришћење истих („Службени гласник РС”, бр. 10/2013);
- Уредба о обавезним средствима и опреми за личну, узајамну и колективну заштиту од елементарних непогода и других несрећа („Службени гласник РС”, бр. 3/2011 и 37/2015);
- Уредба о разврставању објекта, делатности и земљишта у категорије угрожености од пожара („Службени гласник РС”, бр. 76/2010);
- Уредба о саставу и начину рада штабова за ванредне ситуације („Службени гласник РС”,бр.98/2010);

- Уредба о спровођењу евакуације („Службени гласник РС”, бр. 22/2011);
- Уредба о утврђивању Општег плана за одбрану од поплава за период од 2012. до 2018. године („Службени гласник РС”, бр. 23/2012).

Правилници:

- Правилник о врстама и количинама опасних материја, објектима и другим критеријумима на основу којих се сачињава План заштите од удеса и предузимају мере за спречавање удеса и ограничавање утицаја удеса на живот и здравље људи, материјална добра и животну средину („Службени гласник РС”, бр. 48/2016);
- Правилник о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС”, бр. 41/2010 и 51/2015);
- Правилник о минималном броју ватрогасаца и техничкој опреми и обучености професионалних ватрогасних јединица („Службени гласник РС”, бр. 18/2012);
- Правилник о начину израде и садржају плана заштите од удеса („Службени гласник РС”, бр. 82/2012);
- Правилник о организацији и начину употребе специјализованих јединица цивилне заштите („Службени гласник РС”, бр. 26/2011);
- Правилник о организовању заштите од пожара према категорији угрожености од пожара („Службени гласник РС”, бр. 92/2011);
- Правилник о садржају информација о опасностима, мерама и поступцима у случају удеса („Службени гласник РС”, бр. 18/2012).

Остала документација:

- Национална стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, бр. 86/2011);
- ДИРЕКТИВА 2007/60/ЕЦ Европског парламента и Савета од 23. октобра 2007. године о процени и управљању ризицима од поплава;
- Оперативни план за одбрану од поплава за воде II реда на територији општине Топола за 2017. годину;
- Прелиминарна процена ризика од поплава за Републику Србију, Значајна поплавна подручја, 2012. година, Републичка дирекција за воде;
- Одлука о утврђивању Пописа вода I реда („Службени гласник РС”, бр. 83/2010);
- Републички завод за статистику, Попис пољопривреде из 2012. године;
- Републички завод за статистику, Попис становништва из 2011. Године

Остала интерна документа:

- Евиденција стамбених јединица по врстама, бензинских станица, комуналних предузећа, грађевинске оперативе, ПТТ објеката, шумских комплекса, , правних лица која рукују опасним материјама, мостова, противградних станица, евиденција заштићених природних добара, евиденција објеката од националног значаја, верских објеката.

САДРЖАЈ

I УВОД 14
II ОПШТИ ДЕО 15
1 ПОЛОЖАЈ И КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРИТОРИЈЕ 15
1.1 Географски положај територије 15
1.2 Хидрографске карактеристике 19
1.2.1 Реке првог и другог реда 20
1.2.2 Водотоци, речице и подземне воде 22
1.2.3 Природна и акумулациона језера 22
1.3 Метеоролошко - климатске карактеристике 22
1.3.1 Врста климе 23
1.3.2 Температура ваздуха 23
1.3.3 Екстремне температуре ваздуха 25
1.3.4 Падавине 25
1.3.5 Влажност ваздуха 26
1.3.6 Ветрови 26
1.3.7 Облачност 27
1.3.8 Инсолација 27
1.4 Демографске карактеристике 28
1.4.1 Полна и старосна структура 29
1.4.2 Домаћинства 32
1.4.3 Етничка структура становништва 33
1.4.4 Социјална структура од укупног броја становника 33
1.5 Пољопривреда 35
1.5.1 Пољопривредне површине 35
1.5.2 Ратарство, повртарство и воћарство 36
1.5.3 Сточарство 37
1.6 Материјална и културна добра и заштићена природна добра 38
1.6.1 Непокретна културна добра 39
1.6.2 Верски објекти 41
2 ОБЈЕКТИ И ДРУГА ИНФРАСТРУКТУРА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА (КРИТИЧНА ИНФРАСТРУКТУРА) 42
2.1 Електроенергетска инфраструктура 42
2.1.1 Производња и дистрибуција електричне енергије 42
2.1.2 Електроенергетски водови, далеководи и трансформаторске станице 43
2.1.3 Снадбевање енергентима (мрежа дистрибуције енергената) 44
2.1.4 Систем даљинског грејања 46
2.2 Саобраћајна инфраструктура 46
2.2.1 Мрежа државних путева 46
2.2.2 Мрежа општинских путева 47
2.2.3 Мрежа градских саобраћајница 49
2.2.4 Некатегорисани путеви 49
2.2.5 Друга саобраћајна инфраструктура 49

2.2.6 Железнички саобраћај 49
2.2.7 ПТТ саобраћај и седишта јавнох медија 49
2.3 Здравствена и социјална заштита 50
2.3.1 Здравствена заштита 50
2.3.1.1 Апотеке 50
2.3.2 Социјална заштита 51
2.4 Водопривредна инфраструктура 51
2.4.1 Изграђени системи активне и пасивне заштите на водотоковима II реда 52
2.4.2 Водоснабдевање 52
2.4.2.1 Потребне количине и дистрибутивна мрежа 53
2.5 Снабдевање становништва храном 53
2.5.1 Производни објекти и капацитети 54
2.5.2 Складишне просторије прехрамбених производа 55
2.5.3 Објекти и средства за дистрибуцију 56
2.6 Органи локалне самоуправе и хитне службе 56
2.6.1 Хитне службе 59
III ПОСЕБНИ ДЕО: ИДЕНТИФИКАЦИЈА ОПАСНОСТИ И ПРОЦЕНА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА 60
1 ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОПАСНОСТИ ОД ОДРОНА, КЛИЗИШТА И ЕРОЗИЈА 60
1.1 Очекивани степен негативних последица од деловања одређеног геолошког процеса на одређеном простору и у одређеном времену по природу, материјална добра и људе 61
1.2 Параметри и карактер одрона, клиишта и розивног пдоручја 61
1.3 Површина и карактеристике угроженог подручја 62
1.3.1 Режим подземних вода 62
1.3.2 Квалитет земљишта 63
1.3.3 Ветрови 63
1.3.4 Обилне падавине 64
1.4 Мере заштите предвиђене урбанистичким плановима 65
1.5 Густина насељености 66
1.6 Густина инфраструктурних и привредних објеката 67
1.7 Могућност генерисања других опасности 72
1.8 Могући развој догађаја 72
1.8.1 Највероватнији нежељени догађај 72
1.8.2 Нежељени догађај са најтежим могућим последицама 80
2 ПОТЕНЦИЈАЛНА ОПАСНОСТ ОД ПОПЛАВА 92
2.1 Карте водног подручја 94
2.2 Опасност од поплава, река или бујичних вода 94
2.3 Изграђеност система заштите од поплава 95
2.4 Ефикасност изграђених објеката за заштиту од поплава 97
2.5 Опис историјских поплава са последицама 97

2.6 Процена могућих штетних последица будућих поплава на људско здравље, животну средину, културно наслеђе и привредну активност 98
2.7 Положај насељених области – подручја привредних активности 100
2.8 Начин коришћења земљишта 101
2.9 Густина насељености и величина животињског фонда 102
2.10 Могућност генерисања других опасности 103
2.11 Могући развој догађаја (сценарио) 103
2.11.1 Највероватнији нежељени догађај 104
2.11.2 Нежељени догађај са најтежим могућим последицама 113
3 ЕКСТРЕМНЕ ВРЕМЕНСКЕ ПОЈАВЕ 128
3.1 ПОТЕНЦИЈАЛНА ОПАСНОСТ ОД ГРАДА 128
3.1.1 Статистички подаци о угрожености од града 128
3.1.2 Постојање активне заштите од града 129
3.1.3 Могући утицаји на пољопривреду, здравље људи и животиња 130
3.1.4 Могућност генерисања других опасности 130
3.1.5 Могући развој догађаја (сценарио) 131
3.1.5.1 Највероватнији нежељени догађај 131
3.1.5.2 Нежељени догађај са најтежим могућим последицама 139
3.2 ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОПАСНОСТИ ОД СНЕЖНИХ МЕЋАВА, НАНОСА, ПОЛЕДИЦА И ХЛАДНОГ ТАЛАСА 151
3.2.1 Статистички подаци о угрожености од снежних мећава, наноса, поледица и хладног таласа 151
3.2.2 Могући утицаји на здравље људи, инфраструктуру и пољопривреду 153
3.2.3 Хладни талас 153
3.2.4 Могућност генерисања других опасности 154
3.2.5 Могући развој догађаја (сценарио) 154
3.2.5.1 Највероватнији нежељени догађај 155
3.2.5.2 Нежељени догађај са најтежим могућим последицама 163
IV ЗАКЉУЧАК 179

I УВОД

Сва друштва у свету, без обзира на друштвено уређење или степен развијености економских, политичких, културних или других добара, подлежу одређеном облику угрожавања који носи већи или мањи степен опасности по њихов опстанак и развој. Територију Републике Србије непрекидно угрожавају бројне и разноврсне опасности које се, условно, могу сврстати у природне (елементарне) и техничко-технолошке несреће, а које угрожавају људе, материјална добра и животну средину. Друштвена заједница им се супротставља, у границама својих техничких и организационих могућности.

Елементарна непогода је догађај хидрометеоролошког, геолошког или биолошког порекла, проузрокован деловањем природних сила, као што су: земљотрес, поплава, бујица, олуја, јаке кише, атмосферска пражњења, град, суша, одроњавање или клизање земљишта, снежни наноси и лавина, екстремне температуре ваздуха, нагомилавање леда на водотоку, епидемија заразних болести, епидемија сточних заразних болести и појава штеточина и друге природне појаве већих размера које могу да угрозе здравље и живот људи или проузрокују штету већег обима. Почетак, обим и време трајања елементарних непогода углавном се не може унапред предвидети, али се за извесне појаве на основу стечених искустава и статистичких података с обзиром на место појаве, услове и годишње доба, може претпоставити да ће до њих доћи, као и колико ће трајати и које ће последице произвести. Елементарне непогоде могу да покривају ужу или ширу територију, да буду слабијег или јачег интензитета, што се може закључити тек по завршетку њиховог деловања и при анализи причињених штета (броја жртава и обима материјалне штете).

Анализом елементарних непогода и других несрећа, тј. узрока настанка и последица у односу на човека и његова материјална добра, долазимо до најпогоднијих организацијских мера, како превентивних, тако и оперативних, за њихово отклањање. Последице које настају услед наведених опасности, захтевају од територијалних субјеката, привредних друштава и других правних субјеката, континуалну припрему за превенцију и реаговање.

Општина Топола, као територијална јединица Шумадијског управног округа, свесна рањивости на елементарне непогоде и друге несреће, предузима мере и активности на подизању капацитета локалне самоуправе за превенцију и реаговање у случају елементарних непогода и других несрећа. Први корак је израда Процене ризика од катастрофа, која представља основни документ стварања оптималног система заштите и спасавања. Циљ израде Процене ризика од катастрофа општине Топола је да се идентификују извори могућег угрожавања, сагледају могуће последице, потребе и могућности спровођења мера и задатака заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа у односу на штићене вредности друштва. Процена треба да садржи описе свих сценарија за сваку опасност, за коју се радна група определила, резултате прорачуна ризика и нивоа ризика (матрице ризика) и картографски приказ свих ризика. На крају радна група врши вредновање ризика, упоређивањем резултата анализе ризика, тако да се добија јасна слика да ли је ризик прихватљив или ће се предузимати одређене мере како би се умањио.

Процена је документ који захтева стално допуњивање и ажурирање. Праћење података у вези са проценом је стални и основни задатак одговарајуће службе у оквиру општинске управе. У том смислу неопходно је израдити процедуре перманентног праћења стања опасности од елементарних непогода и других несрећа на територији општине Топола и околних јединица локалне самоуправе. Такође, неопходно је дефинисати систем сталног извештавања и размене података како би се створиле претпоставке за благовременом анализом ситуације и информисање Штаба за ванредне ситуације.

На основу резултата Процене врши се израда Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Систем заштите и спасавања димензионисан на основу Процене, јесте оптималан и најповољнији могући систем, који има дугорочне могућности за развој и опстанак у свим условима.

Процена је, у складу са Упутством о методологији за израду процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа и планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 18/2017), структурирана у четири тачке.

Увод садржи основне податке о Процени и циљу који треба остварити израдом Процене, како

би се општина Топола плански припремила за реаговање у случају елементарних непогода и других несрећа.

Општи део:

- Положај и карактеристике територије има за циљ да прикаже интерни и екстерни карактер положаја општине Топола. Сви интерни и екстерни елементи положаја, дати у односу на постојеће стање, а на основу података добијених од стручних служби општинске управе, узеће се у обзир приликом процене и анализе ризика општине Топола.
- Објекти и друга инфраструктура од посебног значаја (критична инфраструктура) обухвата најважније елементе критичне инфраструктуре, неопходне за функционисање општине Топола на основу пројектне документације којом располажу носиоци критичне инфраструктуре.

Посебни део:

- Идентификација опасности од елементарних непогода и других несрећа представља централни део Процене у коме су идентификоване и анализиране опасности карактеристичне за територију општине Топола. На основу идентификованих опасности, утврђује се могући развој догађаја - сценарио, интензитет и анализа последица по опасностима. Сценарио се израђује за две врсте догађаја, и то: највероватнији нежељени догађај и нежељени догађај са најтежим могућим последицама. Највероватнији нежељени догађај је догађај за који се поуздано зна да се често јавља, затим да услови у којима настаје погодују његовој појави и да је реално очекивати да може на одређеном простору угрозити животе и здравље људи и направити материјалне штете. Нежељени догађај са најтежим могућим последицама је догађај који се ретко појављује на одређеном простору, а у случају његовог настанка има такав интензитет чије последице су катастрофалне за све штићене вредности. На основу постојећег стања, за које су подаци добијени од стручних служби и привредних друштава, одређена је величина потенцијалне опасности од појединих елементарних непогода и других несрећа и извршена процена ризика за сваку потенцијалну опасност. На основу сценарија, извршено је рангирање опасности и предложене су мере за третман ризика на општем нивоу.

Закључак садржи резиме свих опасности и нивоа ризика.

II ОПШТИ ДЕО

1 ПОЛОЖАЈ И КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРИТОРИЈЕ

1.1 Географски положај територије

Територија општине Топола се налази у средишњем делу Србије, односно смештена је у централном делу Шумадије и захвата сливно подручје горњег и средњег тока реке Јасенице и средњег тока реке Кубршнице која је највећа притока Јасенице. Западни и југозападни део територије општине Топола чине подгорине планина Рудник и Венчац који представља део високе Шумадије и североисточни, благо заталасани, део ниске Шумадије.

Положај тополске општине одређен је координатама између 44º 08' (најјужнија тачка на тромеђи горњомилановачке, крагујевачке и тополске општине – око 1 km југоисточно од Цвијићевог врха на Руднику) и 44º 21' (најсевернија тачка на коти 170 m – Љубичево у атару села Јеленца) северне географске ширине и 20º 29' (најзападнија тачка на реци Качер у селу Војковци) и 20º 51' (најисточнија тачка у долини Јасенице на додиру атара села Клоке, Башина и Сепаца) источне географске дужине.

Општина Топола је једна од 7 општина Шумадијског округа, и по пространству своје територије од 356,44 km^2 (35.644 ha) општини Топола припада 14,91% укупне површине Шумадијског округа (2.386,71 km^2). По површини заузима четврто место у округу. Укупна

дужина тополске границе износи око 108 km: најкраћа је северна према општини Младеновац и износи свега 7,5 km, а најдужа према општини Крагујевац око 38 km. Овако ограничена, општина Топола има неправилан, издужени облик, пружа се у правцу дуже осе од југозапада ка североистоку ваздушним растојањем од око 31,5 km, а краћом осом правцем северозапад-југоисток у дужини свега око 5 km. Са севера се граничи са младеновачком општином, североистока са смедеревско-паланачком, истока рачанском, југа са Крагујевцем, југозапада горњомилановачком и са запада аранђеловачком општином.

Северна граница према општини Младеновац је повучена ниском површи. Њу пресеца пут ИБ реда број 25 Топола – Младеновац.

Североисточни део тополске границе, која је одваја од општине Смедеревска Паланка, сече једним делом долину Кубршнице, а другим се пружа ниским побрђем до речице Клоке, леве притоке Јасенице, пресецајући пут II А реда бр. 156 Наталинци – Смедеревска Паланка.

Источна граница тополске општине према рачанској општини, од југа према северу, чини прво брежуљкасто развође између Јасенице и Раче (потес Покозице), а потом граница пресеца долину Јасенице и прелази на њену леву страну додирујући пут IIA реда број 156 Наталинци – Смедеревска Паланка.

Јужна граница према граду Крагујевцу води једним делом реке Раче, а потом, ниским развођем речице Трнаве и Раче, пресеца пут Топола – Крагујевац и, лучно, реку Јасеницу на 2 дела да би према југозападу вишим развођем (Бјелица 1.008 m), између њених десних притока Јарменовачке реке и сливног подручја Сребренице, избила испод врха планине Рудник на пут Рудник – Врањевшница.

Југозападна граница према горњомилановачкој општини чини прво развође (Звезда 818 m) Јарменовачке реке и Јасенице, а потом граница пресеца долину Јасенице и према северозападу је представљена реком Качер

На крају, граница на западу, према општини Аранђеловац, води од Качерске реке према истоку преко потеса Долина, а потом скреће приближно према северу наслањајући се на падине Венчаца, затим сече долину Кубршнице и њених левих притока Виђије и Суморин

Слика 1: Положај општине Топола у односу на Шумадијски управни округ и Републику Србију

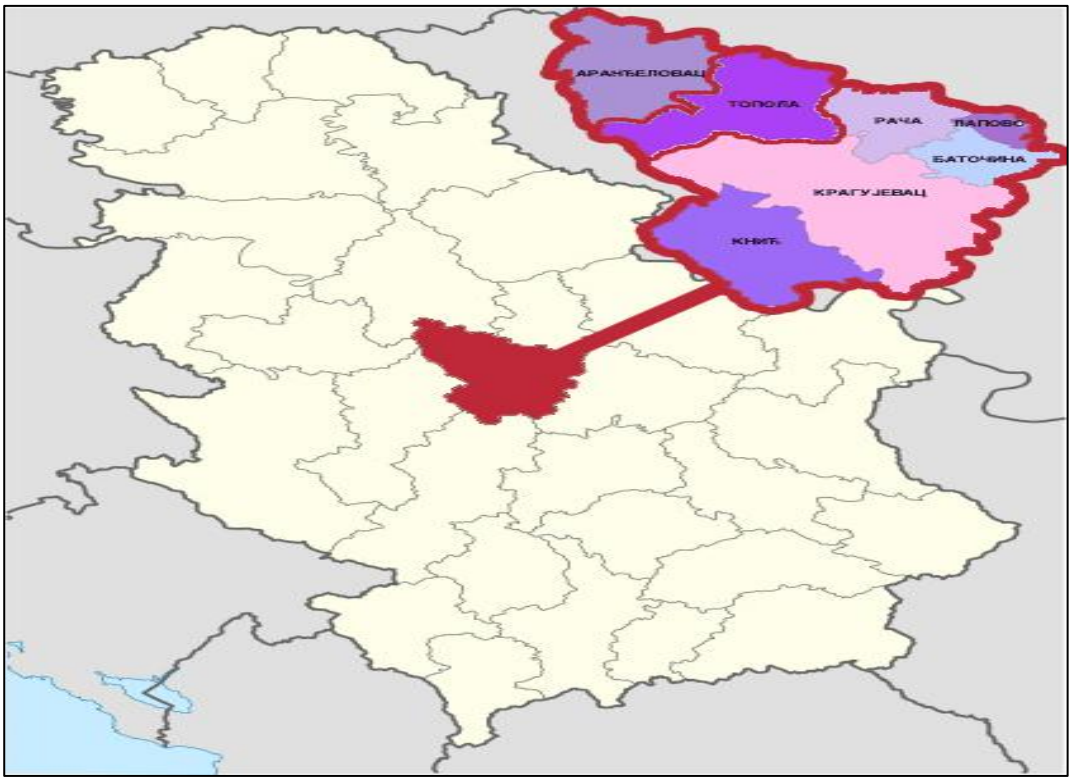

Укупан број насељених места у општини Топола је 31, број месних заједница је 32, од чега је градско насеље Топола у рангу града, а насељено место Наталинци се третира као варошица. Административни центар општине је Топола, а територија општине је подељена на 5 центара и то:

1. **Центар Наталинци**, који обухвата насељена места: Наталинци, Клока, Јунковац, Шуме, Жабаре, Горович.
2. **Центар Белосавци**, који обухвата насељена места: Белосавци, Јеленац, Маскар, Рајковац, Крњевац, Загорица.
3. **Центар Доња Шаторња**, који обухвата насељена места: Доња Шаторња, Пласковац, Винча, Доња Трешњевица, Блазнава, Јарменовци (Манојловци, Гуришевци), Војковци.
4. **Центар Горња Трнава**, који обухвата насељена места: Горња Трнава (Варошица, Витлина), Доња Трнава (Покозица, Греда), Светлић, Овсиште, Божурња.
5. **Центар Топола**, који обухвата насељена места: Топола, село Топола (Љубесело, Бор, Митровчић), Липовац.

Градско насеље Топола, административно-управно седиште општине, налази се готово у средишту општинске територије на 44º 15' северне географске ширине и 20º 41' источне географске дужине. Надморска висина у центру вароши износи око 250 m. Налазећи се у суподини виса Опленац (Мали Опленац 342 m и Велики Опленац 345 m), Топола је у међуречју Јасенице и Каменице. Она је локализована западном ивицом рипањске површи (240-260 m) на месту где се у ту површ, 60 m дубоко, усекла долина реке Каменице. Овакав физичко-географски положај насеља условљен је функционалном наменом у времену оснивања. Као утврђено насеље, Топола је била природом заштићена: долином Каменице на западу, планинским узвишењем Малог и Великог Опленца на југу-југоистоку и долином Јасенице на истоку. Отворен приступ са северне стране је био заштићен утврђењем у суподини Опленца. Такав заштићен положај је био предодређен да се баш на њему, у време српске револуције, оснује Топола – Карађорђева престоница.

Слика 2: Мрежа насеља општине Топола

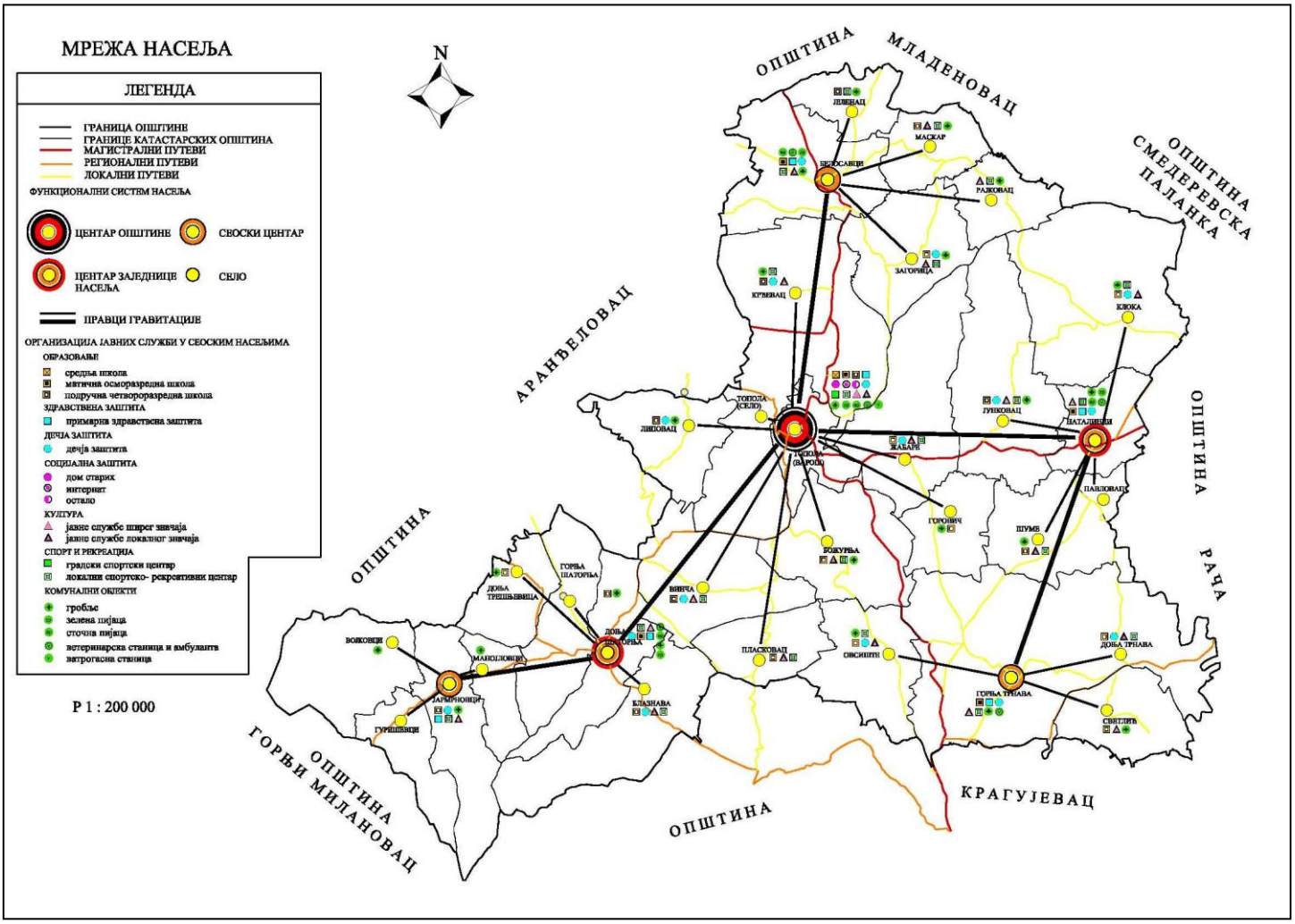

Рељеф и геоморфолошке карактеристике територије

На територији општине Топола доминира радијално-раседна тектоника. За њену морфоструктуру од значаја су раседи кубршничко-рајковачке, јасеничо-трнавске и липовачкобањске разломне зоне.

Кубршничко-рајковачка разломна зона формирана је у седиментима сармата и одражава правац тока Кубршнице где је маскиран квартаром. Он се пружа према североистоку, десном обалом Кубршнице кроз село Загорицу и Рајковац, одакле је означен као кубршнички расед. Бројни раседи на релативно малом простору битно су утицали на морфостурктуру рељефа општине Топола. У основи, рељеф ове општине је тектонски, али дејством спољних сила у каснијем периоду је измењен, стварањем млађих облика рељефа. У погледу рељефа подручје општине Топола је благо заталасана површина.

Просечна надморска висина је око 350 m, док тополско брдо Опленац (345 m надморске висине) чини ону тачку у простору од које почиње прелаз из ниске у високу Шумадију, све до највишег шумадијског врха – Цвијићев врх (1.132 m надморске висине) на планини Рудник. На планинским падинама развила се густа мрежа са сталним токовима који су дубоко урезали своја корита, стварајући долине чије су стране већих падова од генералних планинских нагиба. Долинска дна су најчешће веома уска и углавном су знатно мањих падова од основних планинских нагиба. У њима се често зачињу уске алувијалне равни као делови рељефа најнижих падина морфолошке целине. Између токова се спуштају дугачке косе и повијаци. Овакав рељеф је карактеристичан за целу високу Шумадију.

1.2 Хидрографске карактеристике

Због различитог утицаја геолошког састава, рељефа, климе, вегетације и деловања људи, општину

Топола карактеришу различите хидролошке одлике. Заступљене су површинске и подземне воде. Од површинских вода, својим присуством се истичу реке, језера, извори и минерални извори.
Слика 3: Хидрографска мрежа општине Топола

Површинске воде имају велики значај за становништво и привреду уопште. Извори се јављају свуда у подножју страна на додиру песка и глине, кречњака и шкриљаца. На брдско-планинском подручју бројна су изворишта речних токова, па је зато и разграната хидрографска мрежа. Основ те речне мреже чини река Јасеница са својим притокама. Сем Јасенице, на територији општине Топола су водотокови реке Раче и реке Качер. Од укупне површине општине, сливу Јасенице припада 340,8 km^2, сливу Раче

11,5 km^2, а сливу Качера свега 4,15 km^2. Иначе, укупна дужина свих водотокова на територији општине Топола износи око 410 km, а на основу вредности коефицијента густине хидрографске мреже може се закључити да је она на територији општине средње развијена.

Минерални извори се јављају на територији општине Топола. Појава ових вода је везана за велики разлом у долини Јасенице од Жабара преко Наталинаца према Смедеревској Паланци. Минерални извори у атарима села Жабара, Јунковца, Клоке и Наталинаца припадају алкално-земноалкалним хладним киселљацима мале издашности. Појава „сумпоровите воде" североисточно од Тополе у Дугачким њивама јавља се на разлому који је на површини терена маскиран. Постоје сеоски извори за које мештани сматрају да су лековити. У Блазнави код Ђиласовића кућа је извор Рачинац, „лековита вода" којом се лечи грозница и главобоља, а код Јовановића кућа је извор Липовац, на који долазе из околних села да се лече. У селу Божурња је „лековит извор" у Змајевцу, а у селу Винчи под Прокопом је извор Светиња, кога такође сматрају лековитим.

Подземним водама се на територији ове општине посвећивала посебна пажња, јер су извори углавном слабе издашности. Становништво се снабдевало пијаћом водом са извора и претежно са бројних бунара (ђермова) који су углавном копани у дворишту, тј. у близини куће. У деловима насеља у алувијалној равни, где је издан плића, бунари су дубоки 6-8 метара, а у вишим деловима насеља, на побрђу, где је издан на већој дубини, они су дубоки 10-20 и више метара. Резерве подземних вода се смањују идући од нижих ка вишим деловима и најмање су у планинским пределима. Квалитет подземних вода у бунарима је различит, вода је у нижим деловима „тврда" – кречњачка, често је загађена и мирише на блато. Воде из неогених издани несумњиво су драгоцене и треба их сачувати од загађења, јер у случају загађења других изворишта оне могу да послуже за покривање „минималних" потреба.

1.2.1 Реке првог и другог реда

На основу чл. 55 (став 5) Закона о водама („Сл. гласник РС" бр. 30/2010, 93/2012 и 101/16) и Одлуке о утврђивању Пописа вода („Сл. гласник РС" бр. 83 од 09/2010), водама **I реда** на територији општине Топола припадају водотокови:

- Јасеница
- Кубршница

Сви остали водотокови, с обзиром да нису обухваћени Одлуком о утврђивању Пописа вода I реда, третирају се као водотокови II реда.

Реке II реда у општини Топола, можемо поделити на:

- десне притоке реке Јасенице – Јарменовачка река (око 6,5 km у селу Јарменовци), Никољска река (Доња Шаторња), Ракичевица (око 6,5 km у селу Божурња), поток Буковац (Горович) и река Трнава дужине 10 km која протиче кроз Трнаву и Павловац и улива се у Јасеницу јужно од Наталинаца (са својим притокама Кленовац, Матијевац и Редац);
- леве притоке Јасенице – Поточајец (око 2,5 km у селу Гуришевци), Војковачка река (око 4,5 km у Војковцима, поток Вучак (око 2,5 km у Манојловцима), Велика Река, Раславица (око 9 km Горња и доња Шаторња), Ђуринци, Моштање, Кустура, Црешљански поток (око 9 km) и Клока (око 14,5 km);
- десне притоке реке Кубршнице – река Каменица дуга око 17 km и поток Врањевац;
- леве притоке реке Кубршнице су Вићија, Суморина и Скендеровац.

Ред. Бр.	НАЗИВ ВОДОТОКА-ЈЕЗЕРА	Ред. Бр.	НАЗИВ ВОДОТОКА-ЈЕЗЕРА
А	**ВОДОТОКОВИ ПРВОГ РЕДА**	30.	Раславица
1.	Јасеница	31.	Велика река
2.	Кубршница	32.	Вучак
Б	**ВОДОТОКОВИ ДРУГОГ РЕДА**	33.	Војоковачка река
1.	Ђерам	34.	Јарменовачка река

2.	Мали До	35.	Поточајац
3.	Синор	36.	Никољска река
4.	Суморина	37.	Винчанска река
5.	Вићија	38.	Дубока
6.	Јаруга	**В**	**ЈЕЗЕРА**
7.	Скендеровац	1.	Језеро у Клоки
8.	Врањевац	2.	Језеро северно од Тополе
9.	Кулен		Р Е К А П И Т У Л А Ц И Ј А:
10.	Мале Јаребице		1. Укупно водотокова првог реда 2
11.	Велике Јаребице		2. Укупно водотокова другог реда 38
12.	Клока		3. Укупно језера 2
13.	Трешљанац		УКУПНО ОД 1. ДО 3. 42
14.	Кустура		НАПОМЕНА: Водотокови првог реда су у надлежности ЈП „Србија-воде” Београд, а водотокови другог реда и језера су у надлежности општине Тополе.
15.	Горупље		
16.	Сушица		
17.	Каменица		
18.	Бојињача		
19.	Буковац (Горович)		
20.	Трнава		
21.	Редац		
22.	Матијевац		
23.	Ракичевица		
24.	Кленовац		
25.	Старо село		
26.	Будна		
27.	Буковац (Доња Трнава)		
28.	Моштање		
29.	Ђуринци		

Табела 1: **Збирни преглед водотокова и језера на територији општине Топола**

Јасеница је најдужа, највећа и најбогатија водом река у Шумадији, тече са североисточне падине Рудника, испод Цвијићевог врха, од главног извора Теферича (880 m) до ушћа у Велику Мораву код Орашја дужином тока од 79 km, са површином слива 1.345 km^2 и просечним протицајем 7,7 km^3/s. Укупна дужина тока реке Јасенице кроз општину Топола је око 45 km. Од изворишта Јасеница тече према северозападу, а онда нагло скреће према североистоку где на 5 km. тока улази на тополску територију (атар Гуришевци). Овај правац Јасеница задржава до Доње Шаторње, одакле тече у правцу југоистока, где на 13 km тока напушта територију општине Топола. Од Страгара Јасеница скреће у правцу североисток-север, где поново улази на територију општине Топола, а од Жабара њен ток је усмерен у правцу истока до Наталинаца, одакле напушта тополску територију и тече североисточним правцем до Смедеревске Паланке, а потом према истоку. Њене десне притоке су: Јарменовачка река (око 6,5 km у селу Јарменовци), Ракичевица (око 6,5 km. у селу Божурња) и Трнава дужине 10 km која протиче кроз Трнаву и Павловац и улива се у Јасеницу јужно од варошице Наталинци. Са леве стране у Јасеницу се уливају: Поточајац (око 2,5 km у селу Гуришевци), Војковачка река (око 4,5 km у селу Војковци), поток Вучак (око 2,5 km у селу Манојловци), Расељевица (око 9 km у Горњој и Доњој Шаторњи), Црешљански поток (око 9 km) и Клока (око 14,5 km у селу Клока). Скоро све притоке

Јасенице имају малу количину воде и пресушују током лета. Број левих притока је већи од броја десних, па тако река Јасеница има асиметричан слив. На територији општине Топола она прима 3 десне и 6 левих значајних притока.
Притоке Јасенице у њеном горњем току, на кратком растојању до Јарменоваца су речице са великим падом, као на пример Јарменовачка река, која има пад од 680 m. И Јасеница такође има велики пад од изворишта на око 880 m надморске висине до Јарменоваца где је речно корито на око 310 m надморске висине, тј. на дужини од око 12 km укупни речни пад Јасенице износи око 570 метара. Јасеница низводно од села Жабаре има карактер праве равничарске реке, са изразито вијугавим током, плитким коритом које је обрасло растињем. Велике разлике у укупном паду корита, поготову у њеном горњем делу, утичу на протицај и поплаве.
Јасеница има екстремни (неуравнотежени водостај) и бујични карактер, који је нешто умеренији у односу на остале реке Шумадије. Поседује воду преко целе године и припада сталним водотоцима са амплитудом екстремног водотока од 310-350 cm.
Кубршница је највећа и најзначајнија притока Јасенице. Протиче кроз северни део тополске општине, при чему су јој извориште и ушће ван територији ове општине. Дужина њеног тока који је неуравнотеженог водостаја је 47 km. Она има карактер праве равничарске реке, а дужином од 15 km тока кроз територију тополске општине, савлађује висинску разлику од 32 km. Има две десне и две леве притоке. Десне притоке су: Каменица дуга 17 km и поток Врањевац, а леве притоке су Вићија и Суморина.
Кубршница има екстреман режим (неуравнотежени водостај). Она припада повременим водотоцима зато што за време сушних година пресушује у току лета због недовољних падавина, повећаног испаравања и слабе издашности извора.
Због крчења шума, обилне и краткотрајне падавине утичу да водотокови у сливном подручју Јасенице и Кубршнице брзо набујају те се изливају из плитких, засутих наносом и кривудавих корита плавећи околно ниско земљиште.

1.2.2 Водотоци, речице и подземне воде

Подземним водама се на територији ове општине посвећивала посебна пажња, јер су извори углавном слабе издашности. Становништво се снабдевало пијаћом водом са извора и претежно са бројних бунара (ђермова) који су углавном копани у дворишту, тј. у близини куће. У деловима насеља у алувијалној равни, где је издан плића, бунари су дубоки 6-8 метара, а у вишим деловима насеља – на побрђу, где је издан на већој дубини, они су дубоки 10-20 и више метара. Резерве подземних вода се смањују идући од нижих ка вишим деловима и најмање су у планинским пределима. Квалитет подземних вода у бунарима је различит, вода је у нижим деловима „тврда" – кречњачка, често је загађена и мирише на блато. Воде из неогених издани несумњиво су драгоцене и треба их сачувати од загађења, јер у случају загађења других изворишта оне могу да послуже за покривање „минималних" потреба.

1.2.3 Природна и акумулациона језера

На територији општине Топола постоје два језера:

- **Језеро у Клоки:** Интересантан водопривредни објекат је језеро између варошице Наталинци и села Клоке које је настало преграђивањем Трешљанског потока. На истом је подигнута брана висине 5 m и дужине 125 m. Дужина језера је око 400 m, просечне ширине око 100 m, са просечном дубином 2 m површина му је 4 ha, са запремином 80.000 m^3.
- **Језеро северно од Тополе:** Крај пута Топола – Београд (2 km северно од Тополе) изграђена је земљана брана на потоку Бојињача, десној притоци Каменице. Брана је висока 9,5 m, а дугачка око 90 m Ово језеро је дугачко око 200 m, просечне ширине око 80 m, а дубине око 3 m захвата површину 1,5-2 ha са запремином око 30.000 m^3.

1.3 Метеоролошко - климатске карактеристике

Под појмом клима се подразумева „просечно (средње) стање времена", или прецизније, статистички опис средњих вредности и варијабилности времена, у опсегу од неколико месеци до неколико хиљада или милиона година. Клима се проучава преко посматрања њених елемената, чинилаца и модификатора.
Елементи који се узимају у обзир при одређивању климе су инсолација, температура ваздуха, ваздушни

притисак, смер и брзина ветра, влажност ваздуха, падавине, облачност и снежни покривач, а који се мењају под утицајем климатских фактора или модификатора (географска ширина, рељеф, распоред копна и мора, морске струје, надморска висина, ротација, револуција, атмосфера, удаљеност од мора и језера, тло, биљни покривач и утицај човека).

1.3.1 Врста климе

Поднебље територије општине Топола карактерише регионални тип климата средњег дела Шумадије, тј. умерено-континентална клима и то од ћудљиве до најпријатније умерене. Виши део територије (део Рудника и Венчаца) има специфичан варијетет блаже висинске субалпске климе са доста правилним температурним односима.

Тополско подручје има карактер једног умереног и, по човечији организам, доста погодног поднебља. Оно је у делу централне Шумадије које спада међу крајеве са најтоплијим зимама. Изузетак је била зима у фебруару 2012. године када су се температуре у времену од 05.-23. фебруара спуштале и до -30 ºC. Подаци показују да подручје општине Топола има јесен топлију од пролећа. Највиша средња месечна максимална температура ваздуха је била у јулу и августу (27,5 ºC), а најнижа у јануару (5 ºC). Средњи годишњи максимум температуре ваздуха има вредност 16,6 степени ºC. Најнижа средња месечна минимална температура ваздуха износила је у јануару (-2,3 ºC), а највиша минимална у јуну (16,1 ºC) Средња годишња минимална температура ваздуха има вредност 7,3 ºC. Најмања разлика између средњих годишњих максималних и средњих годишњих минималних температура ваздуха је у Тополи и износи 9,3 ºC.

Низијски климат тополског подручја карактеришу средње температуре годишњих доба, и то: 1,5 ºC за зиму, 11,2 ºC за пролеће, 21,2 ºC за лето и 12,5 ºC за јесен. Према томе већи део тополског климатског подручја одликује се релативно хладнијим зимама, топлијим јесенима од пролећа и умерено топлим летима. Овакве температурне прилике и односи прелазних годишњих доба посебна су одлика регионалног низијског климата.

Од значаја је истаћи да појава мразева у већини случајева нема изразито негативно дејство на развој многих биљних култура. Годишњи просек је 62,7 мразних дана (са минималном температуром ваздуха нижом од 0 ºC). Рељеф земљишта има велики утицај на територијални распоред мразних дана. У току године највећи број мразних дана је у јануару и фебруару. Са пољопривредне тачке гледишта важно је истаћи да су само јун, јул и август без мразних дана, док је могућа појава мраза у осталим месецима. Иначе појава позних мразева углавном пада у марту месецу, ређе у првој половини априла, тако да пролећни мразеви немају неко велико штетно дејство на многе биљне културе.

Међутим, то ни у ком случају не треба да буде правило без изузетака, јер је било случајева када су рани пролећни мразеви наносили штете на биљним културама. Што се тиче појава првог јесењег мраза, обично се исти јављају у другој половини новембра месеца, а врло ретко у октобру. То је веома значајно јер готово цела јесен може бити без мраза што је са биоклиматског гледишта повољно за дозревање касног поврћа и обављања сетвених радова. Облик рељефа има доста утицаја на просторни распоред мразних и ледених дана. По правилу број мразних и ледених дана је највећи у јануару, али је зима 2012. године показала да и фебруар може бити доста хладнији од јануара.

Од нарочитог значаја за пољопривреду су и дневне температуре од 5 ºC до 10 ºC за развој биљног света. Доста је дуг период са средњом дневном температуром ваздуха од 5 ºC, јер почиње у првој половини марта и завршава се крајем новембра месеца. То је повољна околност, јер већ од половине марта почиње сетва разних пролећних усева, док код вишегодишњих биљака почиње бубрење пупољака, а код неких и листање. Према томе вегетациони период траје 264 дана или око 8,5 месеци. Период трајања вегетационе периоде са температуром од 10 ºC је такође позитиван чинилац за биљне културе које за своје ницање и даљи развој захтевају више топлоте (кукуруз, репа и др.). На територији општине Топола према југозападном делу (уз падине Рудника), са повећањем надморске висине скраћује се дужина вегетационог периода. Према томе, може се истаћи да нема никаквих значајних температурних ограничења за гајење свих важнијих ратарских и повртарских култура, као и највећег броја воћарских култура и винове лозе.

1.3.2 Температура ваздуха

Анализа температура ваздуха вршена је за референтни климатолошки период 1981.-2010. Обзиром на вредности термичког градијента и хипсометријске одлике подручја, највећи део подручја општине

Топола има температуре ваздуха управо у распону просечних вредности овог климатског елемента.

Табела 2: Средње месечне температуре за подручје општине Топола (у °C)

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Средња максимална	4,7	7,1	12,5	18,0	23,3	26,2	28,7	28,8	24,1	18,3	11,3	5,7	17,7
Средња минимална	-2,8	-2,1	1,4	5,9	10,6	13,7	15,1	14,8	11,0	6,6	2,3	-1,4	6,3
Нормална вредност	0,7	2,1	6,5	11,8	17,0	20,1	22,0	21,6	16,8	11,7	6,2	1,9	11,5

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Највиша вредност средње максималне температуре је у августу и износи 28,8 °C док је најнижа вредност средње минималне температуре у јануару и износи -2,8 °C.

Просечна годишња температура (нормална вредност) за посматрани период износи 11,5°C. Најхладнији месец је јануар са средњом температуром ваздуха од 0,7°C, а најтоплији месец је јул са средњом температуром ваздуха од 22,0°C.

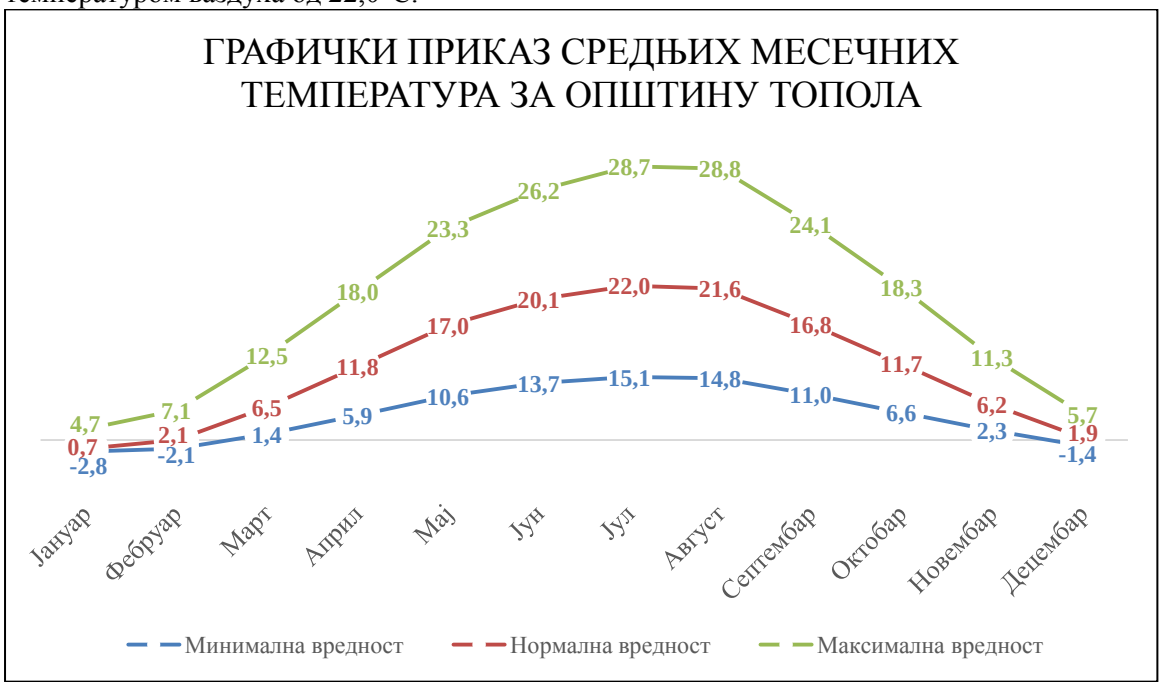

1.3.3 Екстремне температуре ваздухаПрема подацима Републичког хидрометеоролошког завода , апсолутна максимална температура измерена је 24. јула 2007. године и износила је 44,9

°C, док је апсолутна минимална температура од -28,9 °C измерена 31. јануара 1987. године.

Табела 3: Годишње екстремне вредности температура у општини Топола (у °C)

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Апсолутни максимум	20,6	24,4	27,7	31,2	35,6	39,7	44,9	41,7	37,4	32,5	28	21,6	44,9
Апсолутни минимум	-28,9	-25,7	-20,7	-7,8	0,1	4,6	7,4	5,4	1,1	-6,8	-13,2	-23,6	-28,9

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

1.3.4 Падавине

Падавине су метеоролошки елемент чије се вредности јако мењају на малом растојању и јако варирају на годишњем нивоу. Утицај топографије је веома јасан. Количине падавина се повећавају са надморском висином услед тога што брда изазивају подизање ваздушних струја што доводи до хлађења ваздуха и кондензације водене паре.

За посматрани референтни климатолошки период (1981.-2010.), уочава се да средња годишња сума падавина износи 637,2 mm. Месец са највише падавина је месец јун са средњом месечном сумом падавина од 78,7 mm, док је месец са најмање падавина месец јануар (42,4 mm).

Највећи број дана са снегом је у периоду јануар-фебруар, док је исти период и време у којем се снежни покривач задржава на тлу.

Табела 4: Средња сума падавина на територији општине Топола

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Средња сума падавина	42,4	39,2	43,6	50,1	54,3	78,7	60,5	58,9	56,4	51,2	50,0	51,8	637,2
ПОЈАВЕ													
Број дана са снегом	9	8	4	1	0	0	0	0	0	0	3	7	32
Број дана са снежним покривачем	13	10	4	0	0	0	0	0	0	0	3	10	41

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Просечан број дана са снежним падавинама у току године је 32, а просечан број дана са снежним покривачем у току године износи 41.

Изузетак од осталог дела територије је подручје планине Рудник, где се због нешто нижих температура ваздуха у зимском и јесењем периоду, трајање и висина снежног покривача имају мало веће вредности у односу на најближу метеоролошку станицу.

Снежна мећава је временска непогода коју карактеришу ниске температуре, ветрови од 17,2 m/s или јачи, и обилне снежне падавине које смањују видљивост на 0,5 km или мање у трајању од најмање 3 сата. Поледица је врста ниске падавине која се јавља током зиме. Настаје када ситне прехлађене капи воде, падају на тло или предмете чија је температура испод 0°C. За посматрани референтни период, просечан годишњи број дана са снежном мећавом на територији општине Топола је 0,95, док просечан годишњи број дана са поледицом износи 3,08.

Табела 5: Месечне средње вредности учесталости снежних мећава, наноса и поледице

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Средњи број дана са снежном мећавом	0,31	0,33	0,09	0,01	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,06	0,16	0,95
Средњи број дана са поледицом	1,60	0,31	0,15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,02	0,25	0,74	3,08

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

На основу података Републичког хидрометеоролошког завода, за референтни климатолошки период 1981.-2010 године, на подручју општине Топола забележене су следеће екстремне вредности падавина:

Табела 6: Екстремне вредности падавина

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Максимална дневна сума	28,2	33,5	34,0	40,6	45,1	60,6	87,8	85,9	92,6	57,6	41,4	40,0	92,6

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Максимална дневна сума падавина забележена је 19. септембра 2005. године и износила је 92,6 mm.

1.3.5 Влажност ваздуха

Релативна влажност ваздуха стоји у обрнуто пропорционалном односу са температуром: најнижа је у топлим месецима (јул, август) а највиша у децембру и јануару. Просечна месечна релативна влажност ваздуха је на територији општине је прилично уједначена.

На основу података Републичког хидрометеоролошког завода, на подручју општине Топола забележене су следеће просечне вредности влажности ваздуха:

Табела 7: Просечне вредности средње, месечне и годишње релативне влажности ваздуха (у %)

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Просечна релативна влажност	81	75	68	66	67	68	66	66	72	75	78	82	72

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

1.3.6 Ветрови

Честина ветрова по смеровима, тзв. ружа ветра има облик карактеристичан за кошавско подручје. Доминирају два смера: запад-северозапад и југоисток. Југоисточни смер је општепознат као Кошава а запад-северозападни смер назива се горњак. Ова два смера тачније је посматрати као секторе и то први као сектор између истока и југа а други као сектор између запада и северозапада из разлога што при „Кошавском процесу" ветар у различитим ситуацијама може да варира од источног до јужног смера. Горњак варира од западног до северозападног смера. Комбинацијом моделирања профила ветра и осматрања са најближих метеоролошких станица добијене су руже ветра у појединим топоклиматским

зонама. Ваздушна струјања на подручју општине Топола су из западног и северозападног као и источног-југоисточног правца.

Табела 8: Карактеристике ветра за климатолошки период 1981-2010. год.

	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW	C
Релативне честине	46	29	19	36	46	113	82	57	24	21	19	54	68	119	83	77	106
Средње честине	2,3	2	1,9	2,4	2,6	2,7	2,6	2,4	2,2	1,7	1,7	2	2,3	2,6	2,3	2,3	/

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Слика 4: *Руже ветрова у општини Топола (климатолошки преиод 1981-2010. године)*

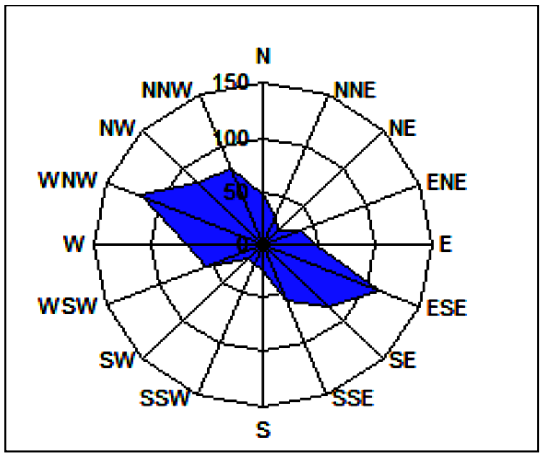

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Западни и северозападни ветрови су равномерно распоређени у току године, док су кошавска струјања карактеристична за касну јесен, зиму и рано пролеће.

Олујни ветар дефинише се као сваки ветар са брзином већом или једнаком од 17,2 m/s. Просечан број олујних ветрова ,на територији општине Топола током године је 18,7.

Табела 9: Средњи број дана са олујним ветром

Месец	**ЈАН**	**ФЕБ**	**МАР**	**АПР**	**МАЈ**	**ЈУН**	**ЈУЛ**	**АВГ**	**СЕП**	**ОКТ**	**НОВ**	**ДЕЦ**	**ГОД**
Средњи број дана са олујним ветром	1,7	2,1	2,8	2,3	1,4	1,4	1,0	0,9	0,5	1,2	1,7	1,6	18,7

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

1.3.7 Облачност

Максимум облачности на територији општине је крајем јесени и почетком зиме (период новембар-фебруар), а минимум у току лета и почетком јесени (период јул-септембар). Вредности и режим облачности на анализираним метеоролошким станицама је доста уједначен.

Табела 10: Средње месечне и годишње вредности облачности

Месец	**ЈАН**	**ФЕБ**	**МАР**	**АПР**	**МАЈ**	**ЈУН**	**ЈУЛ**	**АВГ**	**СЕП**	**ОКТ**	**НОВ**	**ДЕЦ**	**ГОД**
Облачност	7,1	7	6,7	6,2	5,9	5,4	4,2	4,1	4,5	5,6	6,9	7,1	5,8

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

1.3.8 Инсолација

Годишњи ток трајања сунчевог сјаја сличан је режиму облачности: највећи је у летњем периоду (јул, август), а најмањи зими (децембар, јануар). Осунчавање зависи од дужине дана односно годишњег доба или висине сунца и од облачности. За посматрани референтни климатолошки период (1981-2010.), на основу података Републичког хидрометеоролошког завода, најдужу инсолацију, просечно, имао је месец јул (299,1) а најкраћу децембар (70,2). Просечно годишње трајање сијања сунца на подручју општине

Топола износи 2.167,8 часова.

Табела 11: Средње вредности инсолације (број часова)

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Просечно трајање сијања сунца	78,1	107,6	156,3	188,8	242,4	263,9	299,1	281,8	208,7	166,1	104,8	70,2	2.167,8

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

1.4 Демографске карактеристике

Према попису из 2011. године Републичког завода за статистику, општина Топола има 22.329 становника, од чега су: 11.153 мушкарци (49,9%) и 11.176 жена (50,1%). Упоређивањем података са последњих седам пописа становништва, приметан је константан пад становника у општини Топола на шта указује упоредни преглед броја становника у табели испод.

Табела 12: Промена броја становника

Подручје	Број становника						
	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
Шумадијски округ	227.929	241.047	264.344	301.354	312.160	298.778	293.308
Општина Топола	32.561	31.860	30.322	29.418	27.579	25.292	22.329
Удео општине (у %)	14,29	13,21	11,47	9,76	8,83	8,56	7,61

Извор: „Књига 20: Упоредни преглед броја становника 1948 – 2011.” - попис 2011. год., Републички завод за статистику

Генерално гледано, број становника на подручју општине Топола према задњем попису из 2011. године је мањи за 2.963 становника у односу на попис из 2002. године, док је удео броја становника општине Топола у Шумадијском округу 7,61%.

Број пунолетних становника према попису из 2011. године је 18.573, а просечна старост износи 44,3 године, са напоменом да је просек година припадница женског пола већи (45,7) у односу на мушкарце (42,8).

Просечна годишња стопа раста становништва на подручју општине Топола је негативна, што указује на присуство проблема депопулације у скоро свим насељима општине. У последњем међупописном периоду (2002.-2011. година) запажа се смањење броја становника на нивоу општине за 11,7%.

Табела 13: Укупан број становника и густина насељености по насељима

Подручје	2002.	2011.	Индекс бр. ст. 11/02	Површ. КО (km^2)	Густина насељен. по п. 2002 (ст/ km^2)	Густина насељен. по п. 2011 (ст/ km^2)	Тренд опад./пор.
Општина Топола	25.292	22.329	88,28	356,45	71	63	-8
Белосавци	1.182	1.017	86,04	15,27	77	67	-10
Блазнава	591	493	83,42	14,96	40	33	-7
Божурња	672	591	87,95	13,78	49	43	-6
Винча	1.176	1.097	93,28	14,06	84	78	-6
Војковци	278	237	85,25	13,16	21	18	-3
Горович	319	284	89,03	7,06	45	40	-5
Гуришевци	153	126	82,35	6,72	23	19	-4
Доња Трешњевица	304	295	97,04	6,68	45	44	-1
Горња Шаторња	558	494	88,53	10,81	52	46	46
Доња Шаторња	800	690	86,25	10,48	76	66	66
Жабаре	1.016	853	83,96	17,56	58	49	-9
Загорица	765	677	88,50	11,81	65	57	-8
Јарменовци	563	389	69,09	11,63	48	33	-15
Јеленац	375	329	87,73	5,75	65	57	-8

Подручје	2002.	2011.	Индекс бр. ст. 11/02	Површ. КО (km^2)	Густина насељен. по п. 2002 (ст/ km^2)	Густина насељен. по п. 2011 (ст/ km^2)	Тренд опад./пор.
Јунковац	945	785	83,07	18,95	50	41	-9
Клока	1.146	957	83,51	24,67	46	39	-7
Липовац	558	508	91,04	9,61	58	53	-5
Манојловци	144	132	91,67	4,87	30	27	-3
Маскар	236	206	87,29	6,59	36	31	-5
Наталинци	834	655	78,54	7,46	112	88	-24
Овсиште	630	536	85,08	10,99	57	49	-8
Павловац	70	55	78,57	1,58	44	35	-9
Пласковац	559	516	92,31	7,19	78	72	-6
Рајковац	189	168	88,89	6,29	30	27	-3
Светлић	417	334	80,10	8,79	47	38	-9
Топола (варош)	5.422	4.973	91,72	5,92	916	840	-76
Топола село	1.363	1.472	108	33,70	63	63	0
Крњевац	775	641	82,71				
Трнава	2.657	2.311	86,23	39,27	68	59	-9
Шуме	595	508	85,38	10,80	55	47	-8

Извор: „Књига 2 – Старост и пол” - попис 2011. год., Републички завод за статистику

На основу табеле број 13, насеља у општини Топола се могу категорисати према критеријуму густине насељености на:

- насеља са густином насељености до 50 ст/ km^2 (18 насеља),
- насеља са густином насељености од 50 ст/ km^2 до 100 ст/ km^2 (12 насеља) и
- насеља која имају густину насељености преко 100 ст/ km^2 (градско насеље Топола).

1.4.1 Полна и старосна структура

Полна структура општине Топола указује на незнатно већи удео женског становништва у односу на мушко, по попису 2011. године 50,05% од укупног становништва чине жене, а 49,95% мушкарци.

Старосна структура становника не само да показује број становника по појединачним добним групама, већ и иницира разноврсне потребе као на пример потребе о броју предшколских установа, основних школа, броја потребних радних места за нове наштаје који улазе у активно животно доба, указује на потребе у улагања у структуру здравствене заштите итд.

У демографском погледу старосна структура становништва представља важан чинилац у кретању становништва, служи за анализу постојећег становништва и статистичка предвиђања.

Графички приказ старосне и полне структуре приказан је на следећој страни. На основу њих запажа се да највећи број становника тополске општине припада старосним групама 40-59 и 60 и више година. Овај податак указује да становништво полако стари што је последица, у највећој мери, природног прираштаја, али и миграција.

Према подацима о демографској старости и по критеријумима за њихово одређивање, становништво општине Топола, спада у категорију дубоке демографске старости, што потврђују подаци да је просечна старост 44,3 година, 19,1% од укупног становништва је становништво млађе од 20 година, 23,4% становништва је старости од 20-39 година старости, 29,3% становништва припада старосној групи од 40-59 и 28,2% од укупног становништва је старије од 60 година.

Табела 14: Полна и старосна структура становништва у општини Топола

Подручје	Пол	Укупно	0-19		20-39		40-59		60≤		ИС
			Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	
Општина	С	22.329	4.276	19,1	5.220	23,4	6.542	29,3	6.291	28,2	1,5
	М	11.153	2.215	19,9	2.800	25,1	3.301	29,6	2.837	25,4	1,3

Подручје	Пол	Укупно	0-19		20-39		40-59		60≤		ИС
			Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	
	Ж	11.176	2.061	18,4	2.420	21,7	3.241	29,0	3.454	30,9	1,7
Градско подручје	С	4.973	928	18,7	1.333	26,8	1.500	30,2	1.212	24,4	1,3
	М	2.397	499	20,8	690	28,8	693	28,9	515	21,5	1,0
	Ж	2.576	429	16,7	643	25,0	807	31,3	697	27,1	1,6
Сеоско подручје	С	17.356	3.348	19,3	3.887	22,4	5.042	29,1	5.079	29,3	1,5
	М	8.756	1.716	19,6	2.110	24,1	2.608	29,8	2.322	26,5	1,4
	Ж	8.600	1.632	19,0	1.777	20,7	2.434	28,3	2.757	32,1	1,7

Извор: „Књига 2 – Старост и пол” - попис 2011. год., Републички завод за статистику

Насеља која на неки начин имају „повољне” демографске прилике су: Наталинци, Доња Шаторња и Топола село. „Задовољавајуће” демографске прилике имају насеља: Белосваци, Горња Трнава, Јарменовци, Винча, Горња Шаторња и Божурња, док у преостале три групе спадају насеља са незадовољавајућим или неповољним демографским приликама. У њима преовлађују негативне демографске појаве и процеси. Без обзира на изложено ниједно насеље се не може оценити као „врло неповољно” или са непоправљивим демографским приликамакојебиводилењеговомскоромнестајању.

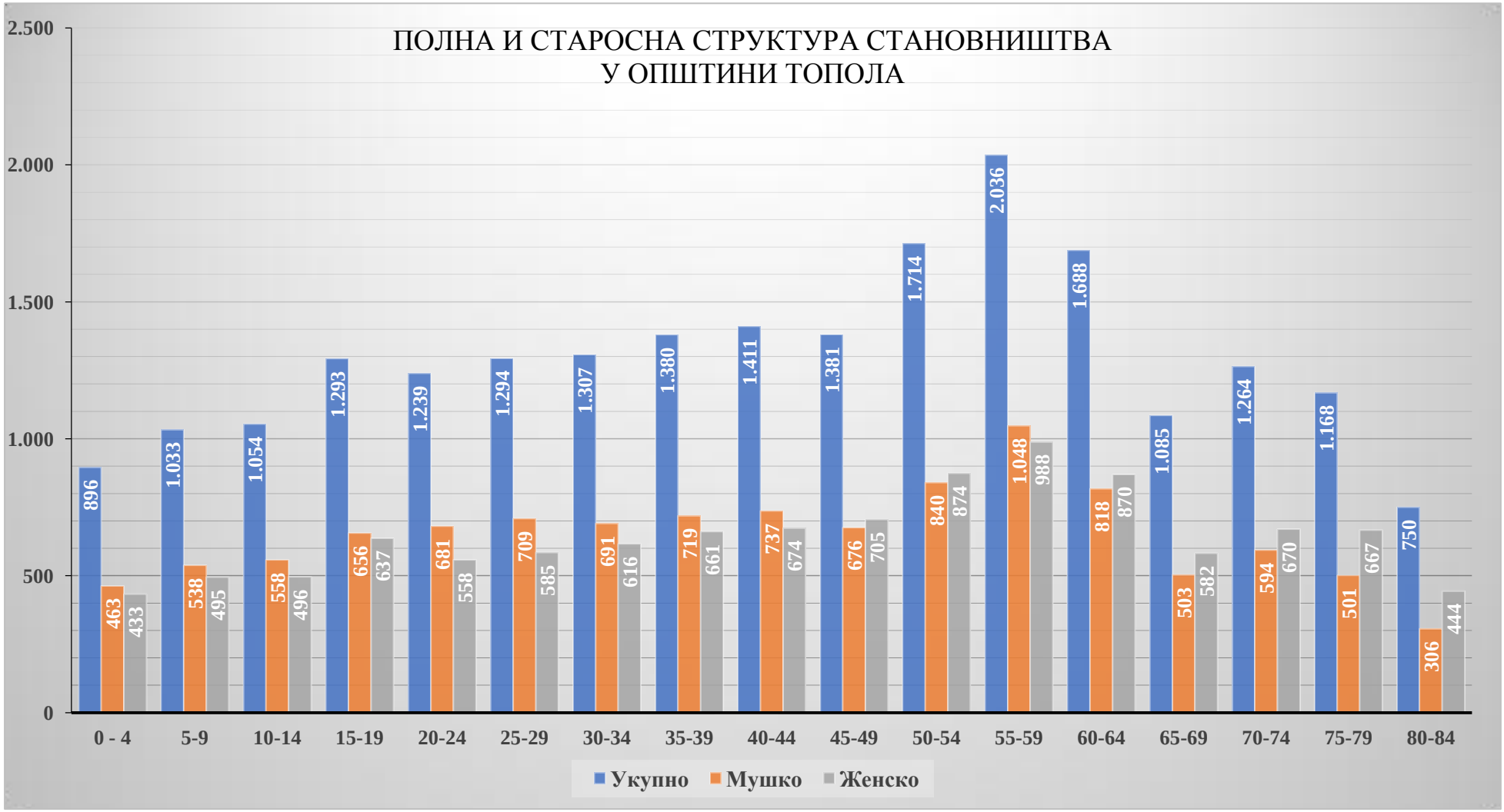
ПОЛНА И СТАРОСНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА
У ОПШТИНИ ТОПОЛА
2.500
2.000
1.500
1.000
500
0
0 - 4: 896, 463, 433
5-9: 1.033, 538, 495
10-14: 1.054, 558, 496
15-19: 1.293, 656, 637
20-24: 1.239, 681, 558
25-29: 1.294, 709, 585
30-34: 1.307, 691, 616
35-39: 1.380, 719, 661
40-44: 1.411, 737, 674
45-49: 1.381, 676, 705
50-54: 1.714, 840, 874
55-59: 2.036, 1.048, 988
60-64: 1.688, 818, 870
65-69: 1.085, 503, 582
70-74: 1.264, 594, 670
75-79: 1.168, 501, 667
80-84: 750, 306, 444
Укупно
Мушко
Женско

1.4.2 Домаћинства

Анализом основних карактеристика домаћинстава у одређеном временском периоду добијају се показатељи бројних промена које се дешавају у становништву. Промене у укупном броју домаћинстава су врло значајне за реално урбанистичко планирање, изградњу бројних насељских садржаја – станова, радних места, комуналних система и садржаја. По попису 2011. године на територији општине Топлола пописано је 6.936 домаћинстава са просечном величином од 3,3 члана, што је за 700 домаћинстава мање од претходног пописа из 2002. године, када је просечна величина била 3,3 члана. По броју чланова у домаћинству на нивоу градског насеља Топола најзаступљенија су двочлана домаћинства са 24,3%, трочлана 23,6% и једночлана 16,6%, док у сеоским насељима преовладавају двочлана 22,5%, једночлана 19,2% и са 14,2% домаћинства са 6 и више чланова.

Табела 15: Домаћинства према броју чланова по насељима

Општина Насеље	Укупно	Са 1 чланом	Са 2 члана	Са 3 члана	Са 4 члана	Са 5 чланова	Са 6 и више чланова	Просечан број чланова
Општина Топола	6.936	1.447	1.589	1.153	1.059	740	948	3,22
Градска	1.672	335	406	352	311	147	121	2,97
Сеоско	5.264	1.112	1.183	801	748	593	827	3,30
Белосавци	286	47	63	43	35	50	48	3,56
Блазнава	152	32	40	23	16	20	21	3,24
Божурња	211	55	58	31	28	21	18	2,80
Винча	311	60	64	44	45	34	64	3,53
Војковци	71	12	18	14	8	5	14	3,34
Горња Трнава	433	69	104	69	51	56	84	3,55
Горња Шаторња	180	48	47	32	28	11	14	2,74
Горович	84	19	15	12	14	10	14	3,38
Гуришевци	44	10	12	10	3	4	5	2,86
Доња Трешњевица	91	21	18	14	12	15	11	3,24
Доња Трнава	215	39	39	37	25	31	44	3,59
Доња Шаторња	233	54	62	37	35	20	25	2,96
Жабаре	266	55	56	51	47	22	35	3,21
Загорица	188	32	42	22	32	23	37	3,60
Јарменовци	129	30	35	16	17	16	15	3,02
Јеленац	92	17	16	13	17	14	15	3,58
Јунковац	250	66	57	34	30	25	38	3,14
Клока	290	65	60	44	38	37	46	3,30
Крћевац	209	47	53	33	30	17	29	3,07
Липовац	158	31	38	23	28	18	20	3,22
Манојловци	42	10	9	7	4	5	7	3,14
Маскар	60	14	15	6	3	9	13	3,43
Наталинци	255	86	63	43	30	16	17	2,57
Овсиште	158	32	40	15	24	15	32	3,39
Павловац	16	3	3	3	3	2	2	3,44
Пласковац	140	31	19	18	26	12	34	3,69
Рајковац	43	5	7	7	8	6	10	3,91
Светлић	88	13	21	11	12	12	19	3,80
Топола (варошица)	1.672	335	406	352	311	147	121	2,97
Топола (село)	425	73	89	74	74	45	70	3,46
Шуме	144	36	20	15	25	22	26	3,53

Извор: „Књига 10 – Домаћинства према броју чланова" - Попис 2011. год., Републички завод за статистику
Од укупног броја домаћинстава у општини Топола градских домаћинстава има 1.672, а сеоских домаћинства 5.266 по најновијем попису. Смањио се број породица са више од 5 чланова. Просечан број чланова по домаћинству је 3,22 лица.

1.4.3 Етничка структура становништва

Структура становништва према националној припадности по попису из 2011. године је следећа:
Табела 16: Етничка структура становништва у општини Топола

Ред. бр.	Национална припадност	Укупан број
1.	Срби	21.602
2.	Албанци	3
3.	Бошњаци	1
4.	Бугари	3
5.	Буњевци	1
6.	Југословени	19
7.	Мађари	6
8.	Македонци	18
9.	Муслимани	1
10.	Роми	105
11.	Румуни	3
12.	Руси	2
13.	Словаци	3
14.	Украјинци	2
15.	Хрвати	19
16.	Црногорци	42
17.	Остали	11
18.	Нису се изјаснили	243
19.	Регионална припадност	22
20.	Непознато	223
УКУПНО		22.329

Упоређујући пописе становништва из 2002. и 2011. године приметно је да је у великој већини насељених места дошло до смањења броја становника. Само у једном насељеном месту је повећан број становника и то у селу Топола (Љубесело, Бор, Митровчић) и то за 109 становника, док у свим осталим насељеним местима се тај број смањио од 3 до 25%. У 5 насељених места је дошло до смањења у распону од 3 до 10%, у 19 насељених места је тај проценат од 11 до 20%, док је у 2 насељена места Јарменовци (Гуришевци, Манојловци) и Наталинци проценат смањења 25%, односно 21%.

1.4.4 Социјална структура од укупног броја становника

Под социјалном структуром се подразумевају међусобни односи различитих ентитета или друштвених скупина, односно трајни и релативно стабилни облици односа у једном друштву. Односи се на поделу друштва у структуралне скупине са различитим функционалним улогама, значењима и циљевима. Социјална структура становништва се може груписати по различитим критеријумима.

Радно способно становништво (број запослених/незапослених)
У општини Топола број пољопривредних газдинстава је 4.371, а коришћено пољопривредно земљиште је 20.684 ha, што показује да је општина Топола изразито пољопривредно подручје.
По подацима националне службе за запошљавање у општини Топола у току извештајне године (стање на

дан 31.12.2016. године) укупно је 1.764 лица било на евиденцији незапослених лица, од тога 957 жена. У односу на претходни период број незапослених лица се смањио. Просечна зарада по запосленом у општини Топола је износила 45.341 динара месечно са стањем у децембру 2016. године са номиналним индексом 104,2.

Такође, забележено је благо повећање броја породица и лица корисника права на новчану социјалну помоћ и то углавном у категорији незапослених лица. Укупно је било 693 корисника. Овом повећању броја корисника допринеле су друштвене прилике, отпуштање радника и незапосленост.

Табела 17: Број незапослених у општини Топола

Године старости		Број незапослених	Године старости		Број незапослених
<15	**Укупно**	-	**30-49**	**Укупно**	545
	Жене	-		**Жене**	224
	Мушкарци	-		**Мушкарци**	321
15-19	**Укупно**	77	**50-59**	**Укупно**	313
	Жене	47		**Жене**	148
	Мушкарци	30		**Мушкарци**	165
20-24	**Укупно**	209	**60-64**	**Укупно**	56
	Жене	110		**Жене**	42
	Мушкарци	99		**Мушкарци**	14
25-29	**Укупно**	183	**65 <**	**Укупно**	1
	Жене	95		**Жене**	1
	Мушкарци	88		**Мушкарци**	-

Пензионери

У табели испод приказани су корисници пензија на територији општине Топола.

Табела 18: Број и структура пензионера у општини Топола

Општина Топола	
Врста пензије	**Број корисника**
Инвалидска пензија	660
Старосна пензија	3.152
Породична пензија	1.142
Војна пензија	16
Укупно	4.970

Мајке са децом до 15 година старости

У општини Топола број деце до 15 година износи 2.983 од чега су 1.560 мушке деце (52,3 %), а 1.423 женске деце, односно 47,7%. Укупан број мајки са децом износи 727.

Лица са посебним потребама и друга лица којима је неопходна туђа помоћ и нега

У табели испод приказане су основне групе особа са инвалидитетом на територији општине Топола.

Табела 19: Особе са инвалидитетом према врсти проблема

Проблеми са	**Општина Топола**
видом	966
слухом	525

ходом/пењањем уз степенице	1.262
памћењем/концентрацијом	284
самосталношћу	305
комуникацијом	184
Укупно	3.526

Извор: „Књига 8 – Инвалидитет" - Попис 2011. год., Републички завод за статистику.

1.5 Пољопривреда

Пољопривредно земљиште чине обрадиве површине, пашњаци, рибњаци, трстици и баре. Под обрадивом површином подразумевају се земљишне површине на којима се гаје ратарски и повртарски усеви, вишегодишњи засади и траве на којима се врши обрада, косидба и други пољопривредни радови и, по правилу, убирају се приноси сваке године. Обрадиву површину чине оранице и баште, воћњаци, виногради и ливаде.

1.5.1 Пољопривредне површине

Повољни природни услови омогућавају значајан привредни развој тополске општине, а нарочито њене пољопривредне производње. Наиме, пољопривреда је природом предодређена привредна грана готово читаве Шумадије. Природне погодности (рељеф, педолошки и геолошки састав тла, климатске особености и хидролошке могућности) пружају одличне услове за развој савремене пољопривреде. Међутим, још увек нису у довољној мери искоришћени расположиви агроеколошки услови, но и поред тога, пољопривреда општине Топола има веома значајну улогу у њеној свеукупној привреди.

Анализом основних физичко-географских услова са асапекта пољопривредне производње, на релативно малој површини територије општине Топола, могу се условно издвојити следећи рејони:

- Ратарско-повртарски (до 400 mnv);
- Ратарско-воћарски (400-600 mnv);
- Воћарско-ливадско-сточарски (600-800 mnv);
- Пашњачко-шумски (800-1.100 mnv).

Ратарско-повртарски рејон обухвата површину највећег дела територије општине Топола (преко 2/3 територије) речних долина Јасенице и Кубршнице и брежуљкасти рељеф углавном до 400 метара апсолутне висине са малим нагибом терена до 15 степени. Оваква конфигурација терена омогућава примену савремених агротехничких мера, посебно механизације. За интезивније гајење ратарских биљних култура осећа се потреба за наводњавањем, које се још увек недовољно користи.

Ратарско-воћарски рејон обухвата углавном површине између 400 и 600 метара апсолутне висине, тј. падине Рудника и Венчаца. Разноврсне природне погодности пружају повољне услове за развој, пре свега, воћарства. Природне погодности нису адекватно искоришћене, посебно за већа пространства интезивног воћарства, већ су знатне површине под ратарским културама.

Воћарско-ливадско-сточарски рејон (од 600 до 800 метара апсолутне висине) налази се у југозападном делу територије општине Топола у подножју планине Рудник са већим нагибом терена. Климатске прилике пружају могућности за гајење ливада и пашњака.

Пашњачко-шумски рејон захвата релативно мале површине највећег дела Рудника (од 800 до 1.100 метара апсолутне висине), чију основу вегетације чине шумске састојине, пашњаци и ливаде. У овом рејону преовлађују одређене повољности за развој шумске привреде.

Табела 20: Расположиво земљиште пољопривредних газдинстава у општини Топола

Општина	Пољопривредна газдинства	Хектара	Расположиво земљиште			
			Пољопривредно земљиште		Шумско	Остало
			Коришћено	Некоришћено		
Топола	4.371	27.387	20.684	1.416	4.034	1.252

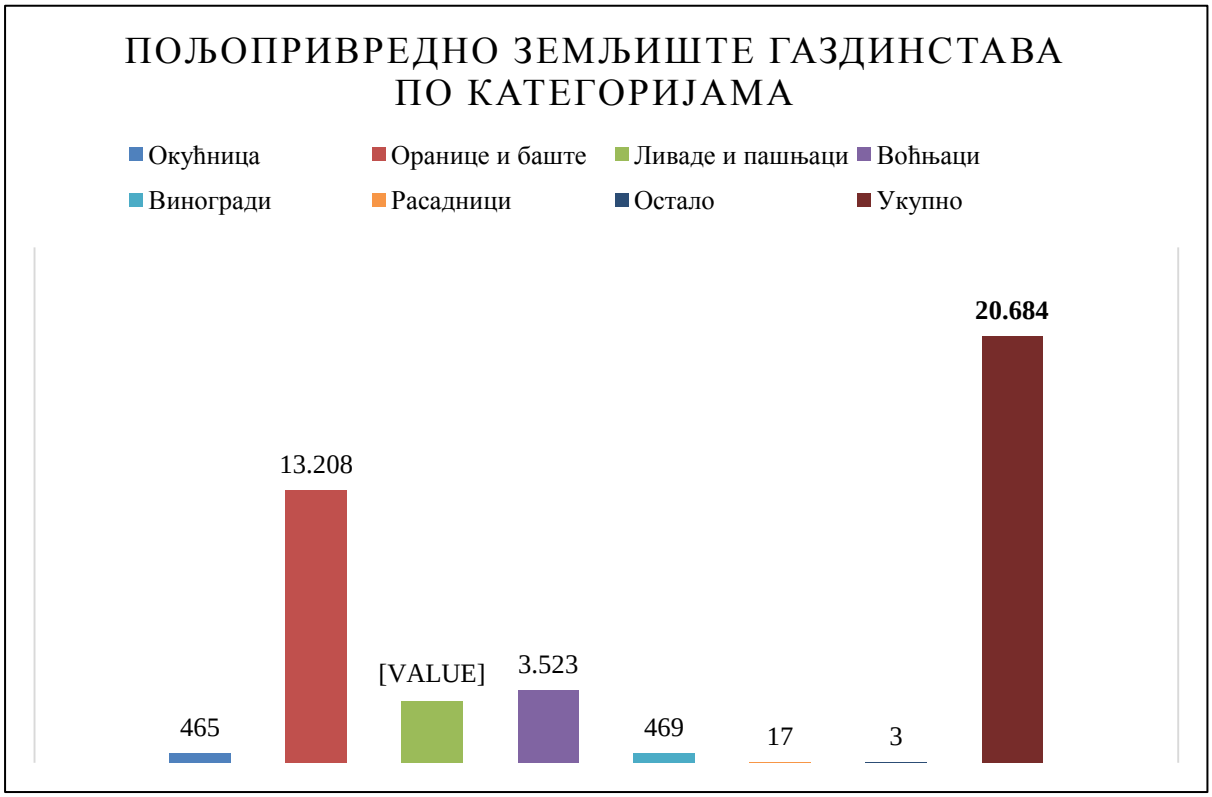

1.5.2 Ратарство, повртарство и воћарство

У табелама испод биће приказано које су културе засејане на територији општине Топола.

Табела 21: Заступљене пољопривредне културе у општини Топола

Пољопривредна култура	Посејано у ha		Пољопривредна култура	Посејано у ha
ЖИТО			**ПОВРЋЕ, БОСТАН, ЈАГОДЕ**	
Пшеница	3.359		Парадајз	41
Раж	7		Купус и кељ	22
Црни лук	9		Паприка	7
Јечам	884		Бели лук	3
Овас	868		Карфиол	2
Кукуруз	4.128		Шаргарепа	1
Остала жита	219		Грашак	3
ПОВРШИНЕ ПОД КРМНИМ БИЉЕМ			Остало свеже поврће	24
Мешавина трава	340		Бостан	6
Кукуруз за силажу	337		Јагоде	21
Детелина	1.050		**МАХУНАРКЕ**	

Луцерка	1.276		Грашак	3
Остале крмне легуминозе	17		Пасуљ	3
Остало биље које се жање зелено	33		**Остале махунарке**	**1**
Остало коренасто и зељасто крмно биље	8		**ИНДУСТРИЈСКО БИЉЕ**	
КРОМПИР	**63**		Сунцокрет	471
ШЕЋЕРНА РЕПА	**1**		Соја	12

Табела 22: Воћњаци на територији општине Топола

Воћњаци	**Посејано у ha**		**Воћњаци**	**Посејано у ha**
Јабуке	690		Ораси	39
Крушке	134		Лешници	12
Бресквe	426		Остало	82
Кајсије	49		Малине	6
Вишње	337		Купине	11
Шљиве	1.732		Остало бобичасто воће	3
УКУПНО			**3.523**	

Табела 23: Виногради на територији општине Топола

Виногради	**Посејано у ha**
Сорте за вино са географским пореклом	63
Остале винске сорте	88
Сорте за јело	318
УКУПНО	**469**

1.5.3 Сточарство

Сточарство представља стратегијску грану унапређења и развоја пољопривредне производње, па је отуда и његов значај вишеструк. Сточарство је најтиражнији део пољопривреде јер његови производи (месо, маст, млеко, јаја) спадају у главне прехрамбене производе становништва. Сем тога, сточарство је такође значајан извор сировина за индустрију (прехрамбену, индустрију месних конзерви, индустрију конфекције и кожне галантерије и друго). На неким газдинствима се још увек један део стоке користи за вучу, а стајско ђубриво има веома значајну улогу у побољшању квалитета земљишта. Тесна повезаност сточарства са ратарством утицала је да пољопривредни произвођач буде истовремено и сточар и ратар.
Све мере за даљи развој сточарства треба да буду подређене једном од најважнијих циљева, а то је стабилизација производње и тржишта стоке и сточних производа уз стимулацију даљег пораста обима производње.

Табела 24: Упоредни преглед структуре сточног фонда у општини Топола

Година	**Говеда**	**Свиње**	**Овце**	**Коњи**	**Одрасла живина свих врста**	**Козе**	**Кошнице**
1971.	12.945	30.747	28.832	1.531	/	/	/
1981.	13.796	29.408	27.995	644	134.654	/	3.392
1991.	8.344	25.896	25.119	222	106.654	/	/
2002.	5.934	19.974	20.687	121	88.596	752	1.684
2012.	7.296	19.942	23.167	62	178.071	1.017	4.341
Напомена: Према попису пољопривреде 2012. године приказане су код одрасле живине							

свих врста само кокошке, а поред њих су евидентиране још и: ћурке 1.483, патке 875, гуске 343 и остала живина 1.419

Приказани табеларни подаци о стању сточног фонда у наведеном периоду (1971.-2012. године) показују да је више заступљена ситна стока. Несигуран пласман стоке, као и нестабилне цене су утицале да је број стоке веома променљив. Из табеле се недвосмислено може закључити је број говеда, свиња и коња стално опадао, да се сточни фонд оваца задржао у неком просеку, а да је дошло до повећања одрасле живине свих врста, као и кошница.

У табели испод приказана је механизација за обраду пољопривредних површина, сетву, жетву и бербу.

Табела 25: Механизација на територији општине Топола

ВРСТА МЕХАНИЗАЦИЈЕ	**Број**
Једноосовински трактори	1.534
Двоосовински трактори	3.577
Комбајни	312
ПРИКЉУЧНЕ МАШИНЕ	
Берачи кукуруза	163
Плугови	2.912
Тањираче	1.518
Дрљаче	2.149
Сетвоспремачи	257
Ротофрезе	515
Растурачи минералног ђубрива	935
Растурачи стајњака	65
Сејалице	667
Прскалице	1.129
Приколице	2.125
Косилице	1.524

1.6 Материјална и културна добра и заштићена природна добра

На основу Закона о културним добрима непокретна културна добра у границама Просторног плана општине Топола (осим на делу обухваћеног Генералним урбанистичким планом „Топола 2025”), разврстана су у следеће категорије:

- Споменици културе
- Археолошка налазишта

Споменик културе је грађевинско-архитектонски објекат од посебног културног или историјског значаја, као и његова градитељска целина, објекат народног градитељства, други непокретни објекат, део објекта или целине са својствима везаним за одређену средину, дело монументалног и декоративног сликарства, вајарства, примењене уметности и техничке културе, као и друга покретна ствар у њима од посебног културног и историјског значаја.

Археолошко налазиште је део земљишта или површине под водом који садржи остатке грађевина и других непокретних објеката, гробних и других насеља, као и покретне предмете из ранијих историјских доба од посебног културног и историјског значаја.

На основу Закона о културним добрима је извршена подела културних добара на следеће категорије:

- Културно добро од изузетног значаја
- Културно добро од великог значаја
- Културно добро

Непокретних културних добара од изузетног значаја на територији општине Топола нема. Непокретно културно добро од великог значаја на територији општине Топола је црква Светог Николе у Доњој Шаторњи. Непокретна културна добра на територији општине Топола су:

- Старо гробље у Винчи;
- Стара црква у Горовичу;
- Конак Милутина Георгијевића у Горовичу;
- Црква Светог Преображења у Жабарима;
- Црква брвнара у Јарменовцима;
- Кућа брвнара народног хероја Софије Ристић у Јарменовцима;
- Кућа Величковића у Маскару;
- Кућа народног хероја Милана Благојевића у Наталинцима;
- Стара школа у Овсишту;
- Црква брвнара у Павловцу;
- Кућа народног хероја Даринке Радовић у Рајковцу;
- Кућа Лакића у селу Топола;
- Собрашице у Горњој Трнави.

У табели испод приказан је број валоризованих објеката и простора

Табела 26: Валоризовани објекти и простори

Валоризовани објекти и простори	Укупно
Објекти градитељског наслеђа-рурална архитектура (народно градитељство)	63
Објекти градитељског наслеђа-сакрална архитектура	4
Објекти градитељског наслеђа-профана архитектура	11
Археолошки локалитети	43
Спомен-бисте и спомен обележја	62
Сепулкрални споменици	29

1.6.1 Непокретна културна добра

Непокретно културно добро од великог значаја је Манастир са црквом посвећен Светом Николи који је настао у доба највећег процвата Рудничке области, око 1425. године. Његов ктитор је био властелин Никола Дојрановић што се види из натписа изнад улазног портала. Манастирска црква је велика једнобродна грађевина праоугаоне основе, засведена полуобличастим сводом и са витком осмостраном куполом изнад централног простора наоса. Зидана је од ломљеног притесаног камена и жућкасте сиге, а фасаде су првобитно биле фуговане срвеним малтером. Приликом обнове почетком 19. века, црква је била омалтерисана и бело окречена и том приликом су настали и геометријски орнаменти на тамбуру куполе и око прозора. Двосливни кров је некада био покривен шиндром**.**

Друга непокретна културна добра на територији општине Топола су приказани у табели испод.

Табела 27: Непокретна културна добра у општини Топола

Ред. бр.	Назив непокретног културног добра (кратак опис)	Назив органа који је донео решење
1.	**СТАРО ГРОБЉЕ У ВИНЧИ** У центру села Винча, на јужној страни мање заравни налази се веома добро очувано старо гробље. На њему је евидентирано и валоризовано преко 1.000 надгробника јединствених по својим типолошким и стилским карактеристикама.	Одлука СО Топола број 020-65/85-07 од 23.05.1985. године.
2.	**СТАРА ЦРКВА У ГОРОВИЧУ** Реч је о остацима цркве посвећене Преображењу Христовом која се налази сеоском гробљу. По народном предању цркву је подигао Стефан Лазаревић уочи поласка на Никопољску битку 1396. године. Великих је димензија 20х7 метара са високим масивним зидовима, а зидана је од ломљеног и притесаног камена.	Одлука Завода за заштиту споменика културе Крагујевац, бр. 91/1 од 19.03.1969. године.
3.	**КОНАК МИЛУТИНА ГЕОРГИЈЕВИЋА** Подигнут је 1839. године, а припадао је лепеначком кнезу Милутину Георгијевићу-Жабарцу. Грађен је од тврдог материјала импозантних димензија са бројним декоративним детаљима и	Решење Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе Београд, бр. 865 од

Ред. бр.	Назив непокретног културног добра (кратак опис)	Назив органа који је донео решење
	орнаментима. Представља једну од најлепших грађевина наше народне архитектуре из прве половине 19. века.	05.03.1948. године.
4.	**ЦРКВА СВ ПРЕОБРАЖЕЊА У ЖАБАРИМА** Саграђена је средином 19. века и својом висином од 36 м. сврстава се у највеће сакралне грађевине шумадијске епархије. Предпоставља се да је на југоисточној страни испод надгробника са иницијалима М. Г. сахрањен њен ктитор, који је са благословом Милоша Обреновића подигао овај храм.	Одлука Владе РС 05 бр.633-2850/2010 од 22.04.2010. године.
5.	**ЦРКВА БРВНАРА У ЈАРМЕНОВЦИМА** Ова црква је првобитно саграђена у Белановици средином 18. века, али је 1860. године приликом градње нове цркве пренета у Јарменовце. Посвећена је Светој Богородици и по својој унутрашњој конструкцији подсећа на тип цркве брвнаре, док њен спољни изглед даје утисак грађевине са бондручним системом и двоводним кровом благог нагиба, тако да више личи на профани објекат него на храм.	Решење Завода за заштиту споменика културе Крагујевац, бр. 186/1 од 20.03.1972. године.
6.	**КУЋА НАРОДНОГ ХЕРОЈА СОФИЈЕ РИСТИЋ У ЈАРМЕНОВЦИМА (Манојловци)** Домаћинство народног хероја Софије Ристићсе састоји од куће полубрвнаре, зидане куће и млекара. Полубрвнара је грађена по типу куће „на ћелицу" са подрумом испод половине приземља. Постоји потпуно очувано огњиште са оригиналним веригама,нађвама за прављење хлеба и свим оним детаљима који карактеришу кућу тог периода	Решење Завода за заштиту споменика културе Крагујевац
7.	**КУЋА ВЕЛИЧКОВИЋА У МАСКАРУ** Ова кућа је бондручара са доксатом тип је куће који обухвата углавном сливове све 3 Мораве, Подунавља и Источне Србије. Подигнута је у првој половини 19. века, саграђена је на темељима од ломљеног камена, постављена „на ћелицу".	Одлука Владе РС 05 бр. 633-8415/03 од 18.12.2003. године, Бр. 865/1-74 од 26.05.1975. године.
8.	**КУЋА НАРОДНОГ ХЕРОЈА М. БЛАГОЈЕВИЋА У НАТАЛИНЦИМА** То је мала приземна кућа, састоји се из две бе у којима је под био од цигле и земље. На предњој фасади ове куће испод трема се налази мермерна плоча на којој пише: „У овој кући се родио и одрастао народни херој милан благојевић- командант првог шумадијског партизанског одреда".	Решења Завода за заштиту споменика културе Крагујевац, бр. 17/100 од 18.04.1975. године.
9.	**СТАРА ШКОЛА У ОВСИШТУ** Представља једну од најстаријих школа у овом делу Србије. Подигнута је половином 19. века и носи све одлике оновременог конципирања сеоских школских зграда. У овој кући је рођен истакнути српски писац и сатиричар Радоје Домановић 1873. године.	Решење Завода за заштиту споменика културе Крагујевац, бр. 224/3 од 14.04.1972. године.
10.	**ЦРКВА БРВНАРА У ПАВЛОВЦУ** Подигнута је у другој деценији 19. века , а према неким подацима 1826. године. Констатовано је да је дограђена 1842. године о чему сведочи запис на шашовцу таванице трема.	Решење Завода за научно проучавање споменика културе, бр. 684/48 од 07.05.1948. године.

Ред. бр.	Назив непокретног културног добра (кратак опис)	Назив органа који је донео решење
11.	**КУЋА НАРОДНОГ ХЕРОЈА ДАРИНКЕ РАДОВИЋ У РАЈКОВЦУ** Налази се одмах поред пута који води кроз село. У дворишту постоје 2 куће-једна од тврдог материјала, омалтерисана бна којој се налази спомен плоча и друга дашчара у којој је живела Даринка.	Решење Завода за заштиту споменика културе Крагујевац, бр. 479/1 од 08.07.1974. године.
12.	**КУЋА ЛАКИЋА У СЕЛУ ТОПОЛА** Налази се у селу Топола, засеок Бор. То је стамбена зграда сеоског домаћинства грађена крајем 18. века у основи развијеног типа са подрумом испод половине приземља.	Одлука Владе РС, бр.633-1167/97-13 од 09.04.1997. године.
13.	**СОБРАШИЦЕ У ГОРЊОЈ ТРНАВИ** Подигнуте су 1873. године као родовске трпезе у порти цркве. Од 18 колико их је било у време изградње, 1921. године обновљено их је 5 сачуваних. Четири су послужиле 1967. године за формирање колективне сеоске трпезаре, а једна је задржала изглед из времена обнове.	Одлука Владе РС, бр. 633-1167/97-15 од 09.04.1997. године

На основу члана 17. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94) и члана 43. став 1. Закона о Влади („Сл. гласник РС”, бр. 55/05 и 71/05-исправка) Влада је донела одлуку о утврђивању Карађорђеве Тополе са Опленцем за просторну културно-историјску целину („Сл. гласник РС”, бр.88/06). Обухвата Карађорђев град, градско језгро Тополе, Задужбински комплекс на Опленцу са околним виноградима и њивама, односно простор и објекте.

Просторна културно-историјска целина са остацима Карађорђевог града и градским језгром Тополе, средиштем у коме је поникла династија Карађорђевић, својим културно-историјским и архитектонским вредностима, као и природним вредностима брда Опленац са Задужбинским комплексом краља Петра I, представља јединствен национални симбол Србије који сведочи о историјским догађајима и знаменитим личностима, чији је утицај био од пресудног значаја не само за развој вароши Тополе, већ и ток српске историје 19. и 20. века. Наведена целина се састоји од:

- Цркве Светог Ђорђа;
- Петрове куће;
- Краљеве виле;
- Краљичине виле;
- Виноградареве куће;
- Карађорђевог града;
- Краљевог подрума.

1.6.2 Верски објекти

Манастир Никоље се налази на источним падинама планине Рудник у кланцу Никољског потока у селу Шаторњи. Подигнут је 1425. године од стране Николе Дојрановића, угледног властелина деспота Стефана Лазаревића. Његово име је уклесано на надвратнику од мермера изнад западних врата. У турско време је више пута пљен и рушен. По бројним записима урезаним на северној фасади види се да је током 15. и почетком 16. века у њему био развијен богат монашки живот. У 17. веку доживљава своју велику обнову.

Манастир Вољавча је комплекс који садржи цркву, посвећену арханђелу Михајлу, конак Правитељствујушћег совјета, јужни конак са подрумима и више мањих пропратних објеката. Саграђен је почетком 15. века од стране Михајла Кончиновића који је био господар ових крајева. Више пута је спаљен од стране Турака, да би средином 18. века био потпуно порушен, а старешина манастира Теодор је убијен, па је манастир опустео на краћи период. Конак у коме је 1805. године заседао Правитељствујушчи совјет представља један од најстаријих конака у Србији.

Манастир Благовештење је подигнут крајем 14. века у доба кнеза Лазара. По паду српске државе бива доста разорен и запустео, да би почетком 16. века био значајно обновљен. Током 18. века у својим

конацима је поседовао једну од најстаријих школа. За време Другог светског рата је био поново доста разорен, али је после рата на захтев игуманије Михаиле обновљен, а западни, северни и источни конаци из темеља сграђени.
Поред већ поменутих цркава, које су сврстане у непокретна културна добра, на територији општине Топола постоје и цркве у следећим насељеним местима: Винчи, Загорици, Овсишту, Наталинцима, Клоки, Јунковцу , Белосавцима и Горњој Трнави.

2.ОБЈЕКТИ И ДРУГА ИНФРАСТРУКТУРА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА (КРИТИЧНА ИНФРАСТРУКТУРА)

При изради процене угрожености критичне инфраструктуре од елементарних непогода и других несрећа, а у односу на њену осетљивост, ефекте и последице, на основу пројектне документације, сагледавају се што тачније имликације елементарних непогода на критичну инфраструктуру. Импликације се наводе са аспекта утицаја на обављање делатности и прекид снабдевања корисника.
Критична инфраструктура се односи на широк опсег различитих средстава и имовине који су неопходни за свакодневно функционисање друштвених, економских, политичких и културних система у држави. Било какав прекид у елементима критичне инфраструктуре представља озбиљну претњу за правилно функционисање ових система и може довести до оштећења имовине, људских жртава и значајних економских губитака. При изради процене угрожености идентификују се објекти критичне инфраструктуре чије функционисање могу угрозити елементарне непогоде и друге несреће.

1.7 Електроенергетска инфраструктура

Електроенергетски систем обухвата производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије. Електрична енергија се производи у електранама, одакле се преноси и дистрибуира до крајњих потрошача. У потрошаче спадају различити непосредни примаоци електричне енергије, нпр. улично електрично осветљење, индустријска постројења, моторни погони, термички пријемници, домаћинства итд. Системи у оквиру електроенергетске инфраструктуре намењени производњи електричне енергије су електране, хидроелектране, термоелектране и објекти за производњу електричне енергије из алтернативних (обновљивих) извора.
Узимајући у обзир географски положај и рељеф општине, као и степен развијености пољопривреде, могуће је (а и препоручљиво) коришћење обновљивих извора енергије, и то: енергије ветра, сунца и биомасе који су у прошлости недовољно коришћени. Због тога у будућности треба радити на проналажењу и већем коришћењу алтернативних извора енергије, као и на побољшању електроенергетске ефикасности.
Основни приоритети у развоју енергетике односе се на потребу реконструкције и проширења преносне мреже, побољшање квалитета и повећање капацитета трансформације електричне енергије и стварања услова за задовољење свих енергетских потреба привреде и становништва, што ће се реализовати заменом дрвених носача одговарајућим челично-решеткастим и бетонским, заменом постојећих голих проводника изолованим самоносећим кабловским снопом, реконструкцијом и изградњом потребног броја трафостаница одговарајућег капацитета.
Основна стратегија даљег развоја електроенергетског система је да створи оптимално решење сигурног, квалитетног и економичног снабдевања електричном енергијом потрошача на територији општине Топола.

1.7.1 Производња и дистрибуција електричне енергије

Подручје општине Топола располаже потребним електроенергетским објектима свих напонских нивоа из којих се обезбеђује потребна електрична енергија и снага што задовољава потребе потрошача.
Просторним планом Републике Србије на подручју општине Топола није предвиђена изградња преносних и производних електроенергетских објеката виших напонских нивоа изнад 110 kV.
Територијом општине Топола пролазе делови траса далековода 110 kV број 123/2 Аранђеловац – Топола и број 123/3 Топола – Крагујевац 2, као и далековод 400 kV број 436 Крагујевац 2 – Обреновац.
Главни извор електричне енергије за планско подручје је електроенергетски систем „Електромреже” Србије са трансформаторском станицом „Топола” 110/35/10 kV која је везана у прстену ДВ 110 kV, и то ДВ 110 kV 123/3 Крагујевац 2 – Топола и ДВ 110 kV 123/2 Топола – Аранђеловац. Инсталисана снага ове

ТС је 20+31,5 MVA са два енергетска трансформатора: Т1 110/35 kV, снаге 20 MVA – резерва, Т2 110/35/10 kV, снаге 31,5 MVA – у редовном погону и Т3 35/10 kV, снаге 8 MVA. Тренутно оптерећење ТС „Топола" је 22 MVA.
Напајање ТС „Топола" је могуће из два правца, далеководима 110kV и то:

- Из правца Т.Е. „Колубара" далеководом бр. 123/1 до ТС „Аранђеловац 1" и даље далеководом бр. 123/2 до ТС „Топола";
- Из правца ТС 400/110 kV „Крагујевац 2" далеководом бр. 123/3, а која има могућност напајања из Х.Е."Ђердап" и из Т.Е. „Косово Б" квалитетним далеководима 400 kV.

На подручју општине Топола нема термоелектрана нити хидроелектрана.

1.7.2 Електроенергетски водови, далеководи и трансформаторске станице

На подручју Општине Топола постоји изграђено укупно 215 ТС 10/0,4 KV укупне инсталисане снаге 49 MVA. У табели испод приказане су карактеристике трафостаница на територији општине Топола.
Табела 28: Карактеристике ТС 110/35/10 KV у базној и циљној години

Назив трафостанице	Преносни однос KV/KV	Снага у базној години (MVA)	Снага у циљној 2025. години (MVA)	Напомена
ТС 110/35/10 KV -Топола-	110/35	20+31,5	31,5+31,5	ТС „Рудник" од 2006 год. није у систему Е. Д. Топола. Напаја се из правца ЕД Горњи Милановац. У случајевима хаварије или дужег искључења из правца Горњег Милановца, могуће је напајање из система ЕД Топола
	Терцијер трансф. 110/35/10 KV	10	10	
ТС 35/10 KV у кругу ТС„Топола"	35/10	8	8	
ТС 35/10 KV „Метеризе"	35/10	8-могућност проширења	8+8	
ТС 35/10 KV „Ливница 1,2"	35/10	8	8	
ТС 35/10 KV „Јарменовци"	35/10	2,5-могућност проширења	2,5	
ТС 35/10 KV „Рудник"	35/10	2,5	2,5	
Укупно	110/35 KV 35/10 KV	51,5 39	63 47	/

Из ТС 110/35/10 kV „Топола" напајају се ТС 35/10 KV на планском подручју укупне инсталисане снаге 39 MVA. ТС „Наталинци" је изграђена као ТС 35/10 kV, али ради као 10 kV разводно постојење, јер за сада нема потребе да ради као ТС 35/10 kV. Такође и далековод 35 kV Наталинци је изграђен као 35 kV, а ради као 10 kV вод. Трафостанице 35/10 kV су на ТС „Топола" прикључене квалитетним далеководима 35 kV који задовољавају потребе, чак и за будући период. Карактеристике ТС 110/35/10 kV и ТС 35/10 kV су приказане у табели испод.
Табела 29: Карактеристике ТС 110 KV и 35 KV

Напајање ТС	Преносни однос ТС kV/KV	Врста далековода	Пресек проводника
„Топола"	110/35	челично решеткасти	3x150mm²
у кругу ТС Топола	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Метеризе	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Ливница 1,2	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Јарменовци	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Рудник	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Р.П Наталинци	Р.П. 35KV без трансфор.	челично решеткасти	3x70mm²

Средњенапонска мрежа 10 kV која напаја ТС 10/0,4 KV из 35/10 kV је већим делом изграђена на бетонским стубовима са задовољавајућим пресеком проводника. Мањи део далековода 10 kV не задовољавају потребе због недовољног пресека проводника, истека века трајања и великих дужина што за последицу има повећане губитке електричне енергије.

У централној градској зони напајање ТС 10/0,4 KV је изведено кабловским 10 kV водовима а у ванградском подручју углавном надземним далеководима 10 kV. Дужина 10 kV мреже која се води кабловски је 15,08 km, а ваздушно 206,53 km.

Нисконапонска мрежа 0,4 KV је углавном израђена као надземна, а незнатан део је изведен кабловским водовима. Велики део постојеће нисконапонске мреже је на дрвеним стубовима и са недовољним пресеком проводника, углавном у ванградском подручју и карактеришу је изводи великих дужина, што захтева нужну реконструкцију са циљем да до краја планског периода целокупна надземна мрежа буде изграђена на бетонским стубовима са одговарајућим пресеком проводника. Тиме ће се елиминисати највећи део губитака електричне енергије, који у базној години износе око 1,6% укупне потрошње.

1.7.3 Снадбевање енергентима (мрежа дистрибуције енергената)

Складишта гаса и гасоводи

У временском периоду за који се ради Просторни план, планира се комплетна гасификација општине Топола. То подразумева изградњу комплетних цевовода за гасовод високог притиска, дистрибутивни гасовод средњег притиска и дистрибутивни гасовод ниског притиска са свим потребним пратећим објектима гасоводне инфраструктуре.

Снабдевање природним гасом потрошача на територији општине Топола, предвиђено је преко гасовода високог притиска који би се прикључио на постојећи магистрални гасовод у зони насеља Ратаре у Смедеревској Паланци на главну мернорегулациону станицу „Смедеревска Паланка 2" и водио до ГМРС „Топола" која је лоцирана на северном ободу насеља Жабаре и у којој је предвиђена редукција притиска гаса на 6 - 16 bar. За гасовод високог притиска формира се заштитини појас од 30 метара са обе стране од осе изграђеног гасовода у коме је забрањено градити зграде за становање или боравак људи.

Одељење за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне послове општинске управе општине Топола је издало решење о грађевинској дозволи ЈП „Србијагас" из Новог Сада јула 2012. године за изградњу дистрибутивне гасоводне мреже средњег притиска до 16 бара на територији општине Топола-ознака гасовода „ГМ 08-20" и мернорегулационих станица: „Наталинци", „Загорица", „Топола", „Винча" и „Шаторња".

За развод природног гаса од ГМРС „Топола" до дистрибутивних мернорегулационих станица изграђени су дистрибутивни челични гасоводи радног притиска до 16 bar. За редукцију притиска на 4 bar, мерење протока и одоризацију изграђене су мернорегулационе станице (МРС) потребног капацитета.

- Крак 1 гасовода, у дужини око 3.400 метара, води се у правцу севера од ГМРС „Топола" до МРС „Загорица", капацитета око 2.000 m³/h.
- Крак 2 гасовода, у дужини око 2.300 метара, води се у правцу југозапада од ГМРС „Топола", пресеца државни пут I реда М4 Топола-Наталинци, до разделног шахта број два (РШ2).
- Крак 3 гасовода, у дужини око 700 метара, води се у правцу југозапада од разделног шахта број два (РШ2) до секцијског шахта број 5 (СШ5).
- Крак 4 гасовода, у дужини око 1000 метара, води се у правцу северозапада од секцијског шахта број 5 (СШ5) до МРС „Топола", капацитета око 6.000 m³/h.
- Крак 5 гасовода, у дужини око 7300 метара, води се у правцу југозапада од секцијског шахта број 5 (СШ5) до разделног шахта број три (РШ3).
- Крак 6 гасовода, у дужини око 30 метара, води се у правцу севера од разделног шахта број три (РШ3) до МРС „Винча".
- Крак 7 гасовода, у дужини око 4.800 метара, води се у правцу југозапада од разделног шахта број три (РШ3) до МРС „Шаторња", капацитета око 2.500 m³/h.
- Крак 8 гасовода, у дужини око 7.700 метара, води се у правцу истока од разделног шахта број два (РШ2), у појасу између државног пута I реда М4 Топола- Наталинци и реке Јасенице, до разделног шахта број 1 (РШ1).
- Крак 9 гасовода, у дужини пкп 160 метара, води се у правцу севера од разделног шахта број 1 (РШ1) до МРС „Наталинци", капацитета око 3.000 m³/h.

- Крак 10 гасовода, у дужини око 780 метара, води се у правцу истока од разделног шахта број 1 (РШ1) до границе са Општином Рача. Овај правац гасовода предвиђен је да се, на локалитету Мошорин, споји са дистрибутивним челичним гасоводом из правца Раче, а који се снабдева природним гасом из ГМРС „Марковац".

Одељење за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне послове општинске управе општине Топола је издало решење о грађевинској дозволи ЈП „Србијагас" из Новог Сада августа 2012. године за изградњу дистрибутивне гасоводне мреже ниског притиска за потребе гасификације општине Топола.

Гасоводна мрежа од РЕ цеви радног притиска до 4 bar, изграђена је за дистрибуцију природног гаса од мернорегулационих станица (МРС) до крајњих корисника. Ова мрежа се по правилу води у јавним површинама, у појасу улица и локалних путева, а по потреби и у путном појасу државних путева I и II реда. Изграђене су четири дистрибутивне гасоводне мреже (ДГМ) и то:

- ДГМ „Топола север" која се напаја из МРС „Загорица" и намењена је за снабдевање природним гасом насеља: Белосавци, Јеленац, Маскар, Рајковац и Загорица.
- ДГМ „Топола центар" која се напаја из МРС „Топола" и намењена је за снабдевање природним гасом насеља: Топола град, Топола село, Божурња, Горовић, Жабаре, Крњевац и Липовац.
- ДГМ „Топола југ" која се напаја из МРС „Шаторња" и МРС „Винча" и намењена је за снабдевање природним гасом насеља: Горња Шаторња, Доња Шаторња, Блазнава, Винча, Пласковац, Јарменовци, Војковци, Манојловци, Гуришевци и Доња Трешњевица.
- ДГМ „Топола исток" која се напаја из МРС „Наталинци" и намењена је за снабдевање природним гасом насеља: Наталинци, Јунковац, Клока, Павловац, Шуме, Горња Трнава, Доња Трнава, Овсиште и Светлић.

Иако су на територији општине Топола урађене гасоводне мреже средњег и ниског притиска до крајњих корисника, исте тренутно нису у функцији, јер гас још увек не пролази кроз територију општине Топола.

Складишта нафте, течног нафтног гаса и нафтних деривата

На територији општине Топола не постоји неко веће складиште гаса, нафтних деривата и других енергената.

Са друге стране покривеност територије општине Топола бензинским станицама је задовољавајућа. На подручју општине Топола тренутно их има 9, од тога су 2 у државном власништву (станица у Доњој Шаторњи и у Тополи преко пута Дома здравља у власништву НИС петрола), док је 7 у приватном. Такође се може рећи да постојећа мрежа бензинских станица задовољава потребе порошача, јер су исте углавном стациониране у седиштима центара, и то:

- на правцу Наталинци се налази једна бензинска станица у Наталинцима која је у приватном власништву;
- на правцу Доња Шаторња се налази једна бензинска станица у Доњој Шаторњи која је у државном власништву;
- на правцу Горња Трнава се налази једна бензинска станица у Доњој Трнави која је у приватном власништву;
- на правцу градског насеља Топола се налази шест бензинских станица у Тополи и Љубеселу које су у државном и приватном власништву;
- на правцу Белосавци не постоји ниједна бензинска станица.

Табела 30: Бензинске станице на територији општине Топола

Натив правног лица	**Адреса**	**Капацитет у m^3**			
		Евро-дизел	**Евро-премиум**	**Гасно уље 0,1**	**ТНГ**
„Неша петрол" ДОО Топола	село Љубесело, лево од пута Топола –Младеновац	100.000	40.000	нема	30.000
„Неша петрол" ДОО Топола	село Љубесело, десно од пута Топола-Младеновац	50.000	25.000	нема	30.000

Натив правног лица	Адреса	Капацитет у m^3			
		Евро-дизел	Евро-премиум	Гасно уље 0,1	ТНГ
„ДМБ петрол оил” Доо Аранђеловац	Топола, бул. Вожда Карађорђа бб	30.000	30.000	60.000	30.000
„ДМБ петрол оил” ДОО Аранђеловац	Наталинци	20.000	20.000	20.000	20.000
„НИС петрол” Топола	Топола, бул. Вожда Карађорђа бб	60.000	30.000	30.000	нема
„НИС петрол” Топола	Доња Шаторња	30.000	30.000	30.000	нема
„Трнава промет”	Топола, Пилота З. Томића бб	350.000	100.000	нема	28.000
„Трнава промет”	Доња Трнава	110.000	24.000	нема	31.000
„Арт петрол” Доо Топола	Топола, Карађорђева 7	16.000	8.000	8.000	нема

1.7.4 Систем даљинског грејања

На подручјима где је преовладајући систем породичног система градње ниже и средње спратности није рационално увођење централизованог топловодног система, те из тих разлога се ни за једно насеље на територији општине не планира изградња централизованог система топлификације.

1.8 Саобраћајна инфраструктура

Повољност саобраћајно-географског положаја тополске општине допринела је осавремењавању друмских саобраћајница што је омогућило да се центар општине (градско насељеТопола), а и цела општина развију у важан саобраћајни центар у којем се укрштају два веома важна магистрална путна правца: уздужни београдско-крагујевачки (север-југ) и попречни шумадијски (исток-запад). Од значаја су у регионални путеви који Тополу повезују са суседним општинама, као и локални и некатегорисани путеви који повезују сва насељена места са центром општине. Стога је саобраћајна функција општине Топола добила значајно место у привредном животу, јер кроз њу пролази значајан број саобраћајних линија, које је повезују са Београдом, Крагујевцем, Младеновцем, Смедеревском Паланком, Рачом, Аранђеловцем, Горњим Милановцем.

До изградње аутопута Београд – Ниш, савремени асфалтни пут Београд – Топола – Крагујевац – Јагодина – Ниш је имао врло значајну саобраћајну улогу.

На подручју општине Топола је искључиво заступљен друмски саобраћај и може се закључити да је територија општине Топола веома добро покривена саобраћајном мрежом државних путева првог и другог реда, као и разгранатом мрежом општинских и некатегорисаних путева. Велики број ових путева је изграђен касних 60-тих и раних 70-тих година прошлог века, па је потребна редовна контрола квалитета и рехабилитација уз стандардизацију и модернизацију да би се квалитет ускладио са европским стандардима. Последњих година су уложена значајна финансијска средства у реконструкцију локалне путне мреже.

Општина Топола нема аеродром, луку и пристаниште, као ни вијадукте и тунеле.

1.8.1 Мрежа државних путева

Топола је општински центар и једино градско насеље у општини. Налази се у северном делу општине испод брда Опленац. Системом државних путева IБ, IIА и IIБ реда општина је повезана са суседним општинама Шумадијског округа: Аранђеловац (15 km), Рача (30 km) и Крагујевац (40 km), затим са северне стране се граничи са општином Подунавског округа (Смедеревска Паланка 30 km) и општином Младеновац (25 km), која припада Граду Београду, а са југоисточне стране са општином Горњи Милановац (40 km) која припада Моравичком округу.

На Слици 5. приказана је мрежа државних путева на територији општине Топола, а у табели испод сви државни путеви који пролазе кроз територију општине Топола.

Слика 5: Карта државних путева

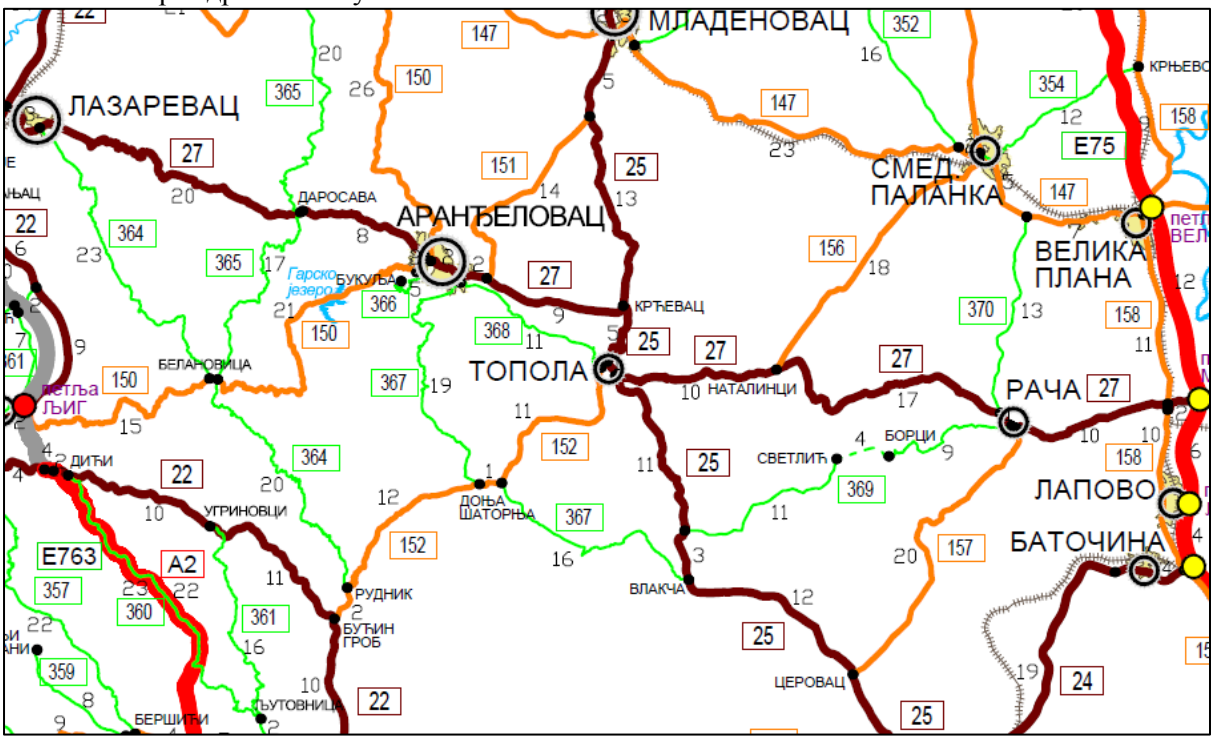

Табела 31: Државни путеви на територији општине Топола

Назив путног правца	Садашња ознака	Стара ознака	Дужина у km
Мали Пожаревац – Младеновац – Топола – Крагујевац	I Б реда бр. 25	М-23	26,28
Аранђеловац – Крчевац – Топола – Рача	I Б реда бр. 27	М-4	19,67
Топола – Доња Шаторња – Рудник	II А реда бр. 152	Р-126	20,51
Наталинци – Смедеревска Паланка – Раља	II А реда бр. 156	Р-109 А	4,9
Аранђеловац – Доња Шаторња – Страгари – Влакча	II Б реда бр. 367	Р-215 А	9,6
Аранђеловац – Топола – стари пут преко Бање	II Б реда бр. 368	Р-215 А	5,1
Веза са државним путем IБ реда број 25 потес „Јапанска-Борци-Рача”	II Б реда бр. 369	Р-215	10,4
Укупно			**96,46**

С обзиром на преклапање путних праваца државног пута IIБ реда број 367 и државног пута IIА реда у МЗ Доња Шаторња 1,439 km и државног пута IБ реда број 27 и државног пута IБ реда број 25 од Крчевца (раскрсница „Крст”) до Велике Тополе (раскрсница „Прокин гроб”) 5,65 km, укупна дужина државних путева првог и другог реда који пролазе кроз територију општине Топола износи 89,371 km.

1.8.2 Мрежа општинских путева

Јавни и некатегорисани путеви чине мрежу путева. Према значају саобраћајног повезивања јавни путеви на територији општине Топола се деле на општинске путеве и улице. Општински пут је јавни пут који повезује села и насеља на територији општине, као и са мрежом државних путева и који је од значаја за саобраћај на територији Општине. Улица је јавни пут у насељу који саобраћајно повезује делове насеља. Некатегорисани путеви служе за долазак до сеоских домаћинстава, шумских и пољопривредних парцела, до насипа за одбрану од поплава и др.

Табела 32: Мрежа општинских путева у општини Топола

Ознака	Опис пута	Дужина у km
Л-1	Од М-23, веза у Белосавцима, потес: Вићија – Белосавци (Четворски крај) – Копљари (општина Аранђеловац	5,2
Л-2	Од М-23, веза у Белосавцима (код млина) – Белосавци (Горњи крај) – Копљари (општина Аранђеловац)	4,5
Л-3	Од М-23 (скретање код ветеринарске амбуланте у Белосавцима – Белосавци – Маскар – Клока до Р-109 (веза у Клоки)	15
Л-4	Од општинског пута Л-3, веза у Белосавцима (код цркве) – Јеленац (центар села код школе) – даље ка суседној општини Младеновац (МЗ Јагњило)	3,5
Л-5	Од М-23, веза у Белосавцима, потес: Вићија – Загорица – Маскар – до општинског пута Л-3, веза у Клоки код млекаре	8,3
Л-6	Од М-4, веза у Јунковцу код гробља-Клока- до општинског пута Л-3, веза у Клоки код млекаре	7
Л-7	Од М-23, веза у МЗ село Топола (Љубесело-Тадићи) – Жабари – Загорица - до општинског пута Л-5, веза у Загорици изнад цркве	12,8
Л-8	Од М-4 (први правац: Топола-Рача), веза у Жабарима код цркве – Горович – ГорњаТрнава – до општинског пута Л-9, веза у Горњој Трнави на раскрсници 300 m испред школе у Витлини	7,5
Л-9	од М-23, веза у Горњој Трнави (потес: Крунска) – Горња Трнава (Витлина) – Шуме – Наталинци до М-4 (први правац: Топола-Рача (преко Наталинаца) веза у Наталинцима код бензинске пумпе	9,9
Л-10	од М-23, веза у Горњој Трнави (потес: Каменоресци)-до општинског пута Л-9, веза у Горњој Трнави потес: Витлина (код четворогодишње школе)	2
Л-11	од општинског пута Л-9, веза у Горњој Трнави (потес Витлина, код четворогодишње школе) – Горња Трнава (Варошица) – засеок Савићи – до општинског пута Л-13, веза у Доњој Трнави	6,4
Л-12	од Р-215 (први правац: Горња Трнава (Јапанска-Рача) веза у Горњој Трнави (потес Јапанска) – Горња Трнава (Варошица) – до општинског пута Л-11, веза у Горњој Трнави код цркве	2,6
Л-13	од Р-215 (први правац: Горња Трнава (Јапанска)-Рача), веза у Доњој Трнави код скретања за Светлић – Доња Трнава – до четворогодишње школе у ДоњојТрнави	3
Л-14	од Р-215 (први правац:Горња Трнава (Јапанска)-Рача), веза у Доњој Трнави код сеоског гробља – Црвено брдо – Шуме – Павловац до општинског пута Л-9, веза у Наталинцима	6,8
Л-15	од Р-215 (први правац: Горња Трнава (Јапанска)-Рача), веза у Доњој Трнави – Светлић (центар села до школе)	3
Л-16	од Р-215 веза у Божурњи потес: Метеризе – Божурња – Овсиште до М-23 веза на Светињи	11,9
Л-17	од Р-126, веза у Винчи, потес: Метеризе – Пласковац (до граничее са Маслошевом) – до Р-215 (трећи правац: веза М-23 и Р-126 преко Страгара, Блазнаве и Доње Шаторње), преко Маслошева и Страгара који припадају суседној општини Крагујевац	6,4
Л-18	од Р-126, веза у Винчи код кафане „Волан” – Винча (засеок „Ђекићи”) – до Л-17, веза у Винчи код моста на локалној реци	4,8
Л-19	Од Р-126, веза у Винчи (потес Ћумурана) – Пласковац (Максимовићи, Рајићи) до Л-17, веза у Пласковцу (код продавнице-кафане)	5
Л-20	од Р-126, веза у Доњој Шаторњи (варошица) (раскрсница два државна пута другог реда: Р-126 и Р-125 (други правац; Горња Шаторња – Доња Трешњевица – Аранђеловац) – Горња Шаторња – Пријани	5
Л-21	од Р-215а, веза у Бањи (суседна општина Аранђеловац) – Липовац – Брезовац (суседна општина Аранђеловац) – до Р-126, веза у Винчи код игралишта	5
Л-22	од М-23, веза у Крћевцу код локалног изворишта минералне воде – до Дома културе у	1

Ознака	Опис пута	Дужина у km
	МЗ Крњевац	

Укупна дужина општинских путева износи 136,6 km.

1.8.3 Мрежа градских саобраћајница

Градски саобраћај се у великој мери наслања на мрежу државних путева који се укрштају у вароши Топола. Сама варош има велики број улица чија укупна дужина износи око 40 km.

1.8.4 Некатегорисани путеви

Некатегорисани путеви омогућавају приступ до пољопривредних и шумских површина, повезивање предела у руралним подручјима и пољопривредно-индустријских добара са мрежом општинских путева. Ови путеви, по правилу, углавном служе за кретање путничких возила, доставних теретних возила, бицикала (са или без мотора), пешака, грађевинске и пољопривредне механизације и запрежних возила.
У тополској општини укупна дужина некатегорисаних путева износи 760 km.

Табела 33: Збирни преглед путне инфраструктуре на територији општине Топола

Врста пута	Дужина у km
Државни путеви првог и другог реда	89,371
Општински (локални) путеви	1326,6
Некатегорисани путеви	760
Укупно	985,971

1.8.5 Друга саобраћајна инфраструктура

У Вароши Топола постоји аутобуска станица, која тренутно не ради (искључена електрична енергија и вода), а иста је у власништву предузећа „Аутосаобраћај" из Крагујевца које је у стечају.

Мостови

- на реци Јасеници – 14 мостова
- на реци Кубршници – 2 моста
- на реци Каменици – 3 моста
- на потоку Трнава – 9 мостова

1.8.6 Железнички саобраћај

Општина Топола има само друмски саобраћај, док железнички не постоји. Најближе железничке станице су у Младеновцу (20 km) и Смедеревској Паланци (30 km).

1.8.7 ПТТ саобраћај и седишта јавнох медија

Телекомуникације су битан чинилац у животу људи па и у области заштите и спасавања становништва и материјалних добара од елементарних непогода и других несрећа, али и сами телекомуникациони системи могу бити угрожени елементарним непогодама и другим несрећама, што може изазвати велике поремећаје у нормалном одвијању живота људи и у одвијању свих видова саобраћаја. Такође, могу нарушити ефикасност у оперативним фазама заштите и спасавања становништва и материјалних добара. Од значаја за рад система телекомуникација су: телефонске централе, разводна телефонска мрежа, радио и ТВ репетитори, антенски стубови мобилне телефоније.
Медији за пренос сигнала у транспортној мрежи су различити: коаксијални каблови, оптички каблови, радио-релејне везе, итд. Све је већа имплементација оптичке кабловске мреже, која је већ постављена преко оптичких влакана у магистралној равни.
Кабловски системи, односно трасе магистралних и међумесних каблова претежно су уз друмске комуникације и њихове објекте (мостове, вијадукте, тунеле и слично). Капацитети ове мреже и њено коришћење су добро познати. Могућности терминалног коришћења ван ТКЦ-а су ограничене и зависе од напајања на ширем простору. Контрола и техничко одржавање су сложени и потребно је дуже време за

локализацију и отклањање сметњи. Општина је покривена мобилном телефонијом међутим, и поред тога, планирано је ширење мреже.
Број пошта на подручју општине Топола је 6, са следећим поштанским бројевима: 34310 Топола, 34312 Белосавци, 34313 Наталинци, 34314 Доња Шаторња, 34318 Јарменовци и 34324 Горња Трнава. Број телефонских претплатника је преко 7.000.
Што се тиче локалних јавних медија, општина Топола је покривена са две радио-станице, и то: радио „Оп-Топ" и радио „ИФМ".

1.9 Здравствена и социјална заштита

1.9.1 Здравствена заштита

Дом здравља „Свети Ђорђе" Топола пружа примарну здравствену заштиту за 24.200 становника општине Топола, као и за становнике насељених места суседних општина која гравитирају општини Топола. Такође пружа здравствену заштиту за прогнана и избегла лица, као и за расељена лица са Косова и Метохије.
Дом здравља „Свети Ђорђе" Топола обавља примарну здравствену заштиту на територији општине Топола поштујући законску регулативу о улогама, организационој структури и начину рада Дома здравља, у складу са овлашћењима из чл. 48 став 2. тачка 1. и чл. 264 став 2. Закона о здравственој заштити и Закона о здравственом осигурању.
У циљу ефикаснијег и рационалнијег обављања делатности у Дому здравља су по функционалном принципу образоване службе у оквиру којих постоје одељења и одсеци, и то:

- Служба за здравствену заштиту деце, школске деце и жена;
- Служба за здравствену заштиту одраслих становника, запослених, хитну медицинску помоћ, кућно лечење и поливалентну патронажу;
- Служба стоматолошке здравствене заштите;
- Служба за медицинску дијагностику и специјалисатичко-консултативну делатност;
- Служба за правне и економско-финансијске послове, техничке и друге сличне послове.

Дом здравља обавља делатност у вароши Топола, где се налази централни објекат Дома здравља (који има 5 зграда павиљонског типа) и у просторно издвојеним јединицама, и то у здравственим станицама: Доња Шаторња, Белосавци, Горња Трнава и Наталинци и здравственим амбулантама: Јарменовци, Клока и Липовац.
Дом здравља у Тополи ради непрекидно 24 часа, општине нема болницу на својој теритирји, а околне болнице се налазе у Аранђеловцу (15 km) и Крагујевцу (40 km) и омогућавају брзи транспорт болесника у ове установе

1.9.1.1 Апотеке

На територији општине Топола постоји 10 здравствених апотека, од чега су 2 у државном власништву (апотека „Опленац" Топола и апотека Наталинци припадају Апотекарској установи Крагујевац) и 8 у приватном власништву. Снабдевеност лековима и другим средствима свих апотека је на задовољавајућем нивоу, тако да грађани општине Топола имају могућности набавке свих лекова и других средстава из домена фармакологије.
Од 8 приватних апотека 7 је смештено у градском насељу Топола, док се једна налази у Винчи. Покривеност територије општине Топола апотекама је различита. У Тополи се налази, поред државне апотеке, још 7 приватних апотека, тако да становници овог, и приградских, места немају проблеме у набавци лекова. На правцу Наталинци постоји државна апотека, док на правцу Доња Шаторња постоји једна приватна апотека (у Винчи). Правац Горња Трнава и Белосавци немају ових установа, тако да пацијенти морају да иду у набавку лекова углавном у градско насеље Топола.
Табела 34: Апотеке у општини Топола

Ред. бр.	Назив апотеке	Адреса	Врста власништва
1.	Апотекарска установа Крагујевац- апотека „Опленац"	Булевар Вожда Карађорђа 32, Топола	државно

Ред. бр.	Назив апотеке	Адреса	Врста власништва
2.	Апотекарска установа Крагујевац – апотека Наталинци	Наталинци	државно
3.	Здравствена установа апотека „Невен”	Душана Радовића бр. 1, Топола	приватно
4.	Здравствена установа апотека „Невен”	Булевар вожда Карађорђа бр. 32, Топола	приватно
5.	Здравствена установа апотека „Невен”	Булевар вожда Карађорђа Бр. 2А, Топола	приватно
6.	Апотека „Goodwill”	Булевар вожда Карађорђа бр. 70, Топола	приватно
7.	Здравствена установа „Filly farm”	Булевар вожда Карађорђа бр. бб, Топола	приватно
8.	Апотека „Здравље-Арсић”	Булевар вожда Карађорђа бр. 4, Топола	приватно
9.	Апотека „Валеријана плус”	Доња Шаторња	приватно
10.	Апотека „Lilly drogerie”	Угао улица Булевар краља Александра и Булевар вожда Карађорђа, Топола	приватно

1.9.2 Социјална заштита

„Социјална заштита јесте организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединаца и породица, као и спречавање настајања и отклањање последица социјалне искључености.” (Закон о социјалној заштити „Службени гласник РС”, бр. 24/2011).
Центар за социјални рад „Сава Илић” у Аранђеловцу основан је одлуком општине Аранђеловац 1965. године, а на основу одлуке општине Топола 1970. године делује и на подручју општине Топола. Седиште Центра је у Аранђеловцу, а за рад у Тополи је основано Одељење као посебна организациона јединица.

1.10 Водопривредна инфраструктура

Под водопривредном инфраструктуром подразумевају се објекти, конструкције и инсталације које се налазе на водотоковима и у функцији су заштите од поплава, регулисања и стабилизације речног корита.
У савременим условима развоја друштва, уређење водотокова би се могло дефинисати као скуп врло разноврсних мера, радова, објеката и грађевина којима се:

- планski смањују штете од поплава и других неповољних последица које водоток изазива;
- обезбеђују услови за рационално коришћење водотока за пловидбу, водоснабдевање, хидроенергетику, хидромелиорације, рекреацију и друге потребе;
- штити и унапређује животна средина.

Вода и водотокови као добра од општег интереса за задовољење општих и појединачних интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/2010, 93/2012 и 101/2016).
При планирању будућег снабдевања становништва водом, у домену избора изворишта, предност добијају она изворишта која су економски повољнија и која су изложена мањим ризицима угрожавања квалитета вода, па их релативно лако можемо адекватно заштитити, односно свести ризике на прихватљиви ниво. Неопходно је да се сва изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода адекватним мерама заштите и унапреде (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.). На техничком плану ово подразумева: хидротехничке радове на регулацијама корита, изградњу одбрамбених насипа, пошумљавање голети обнављањем шумског фонда, обуздавање ерозије земљишта, регулацију водотокова, изградњу мини и микроакумулација, примену бројних агротехничких мера (дубоко јесење орање, терасирање стрмих површина, затрављивање) којима се повећава инфилтрациона способност

земљишта и смањује површинско поплавно отицање.
Ерозијом земљишта је угрожено више привредних грана и области: водопривреда, пољопривреда, шумарство, саобраћај, комунална инфраструктура и др. Потребно је извршити санирање и довођење у исправно функционално стање, као и извршити ревитализацију радова и објеката који служе за заштиту од ерозија и бујица. Треба успоставити заштитне појасеве на бујичним токовима у којима се ограничавају активности у циљу очувања функционалности противбујичних мера и ради спречавања загађивања вода. У склопу антиерозионог уређења простора, основни интерес водопривреде се састоји у заштити водопривредних објеката од наноса. Због тога се, при разматрању антиерозивних мера за потребе водопривреде, мора водити рачуна, с једне стране, о степену угрожености појединих објеката, а с друге стране о степену осетљивости објеката на засипање наносом. Степен угрожености објеката од наноса зависи од количине наноса која пристиже до објекта, односно од величине сливног подручја и стања ерозионих процеса. Степен осетљивости појединих објеката на засипање наносом зависи од тога колико нанос угрожава основну функцију објеката као и од чињенице да ли су наносне наслаге привременог карактера (као у регулисаном речном кориту) или сталног карактера (у акумулационом басену).

1.10.1 Изграђени системи активне и пасивне заштите на водотоковима II реда

Заштитни водни објекти који се налазе уз воде II реда су обострани насипи уз потоке Трнава (2x0,55 km) и Шуме (2x0,3 km) којима се формира заштитна касета око брањеног подручја. Са водним објектима уз воде I реда чине функционалну целину заштите брањеног подручја и саставни су део Оперативног плана одбране од поплава. На осталим водама II реда на територији општине Топола нема изграђених заштитних објеката. Наведени обострани насипи уз потоке Трнава и Шуме су јасенички успорни насипи и део су затворене касете „Мраморац". Насипи су у функционалном стању, корито је обрасло биљном вегетацијом. Оштећења на насипима нема. Садашњи ниво годишњег одржавања је 30% због недостатка финансијских средстава.
У 2016. години су изведени следећи радови на смањењу ризика од поплава на водама II реда на територији општине Топола, и то:

- У МЗ Топола село завршена је санација реке Каменице (Јасенички слив) у дужини од 2.000 метара;
- У МЗ Шуме за потребе одводњавања око 200 ha пољопривредног земљишта на потесу Горовић-Шуме ископан је одводни канал дужине 1.000 m ради прикупљања и одвођења вода у реку Јасеницу;
- Изграђен је мост преко Никољске реке у Доњој Шаторњи на некатегорисаном путу за насеље Кусајица.

У 2016. години су изведени следећи радови на смањењу ризика од поплава на водама I реда на територији општине Топола, и то:

- На реци Јасеници у насељеном месту Наталинци извршено је надвишење левообалног насипа у дужини од 100 метара;
- Извршено је уклањање дрвне масе из минор корита реке Јасенице од улива потока Трнава до пута Рача – Топола;
- У МЗ Наталинци су извршени радови на санацији старог корита реке Јасенице у дужини од 2.750 m;
- Завршени су радови на изградњи моста преко реке Кубршнице у насељеном месту Загорица на општинском путу Л-5 Загорица – Маскар.

Пловних канала и бродских преводница у саставу хидроенергетског система на подручју општине Топола нема.

1.10.2 Водоснабдевање

За послове снадевања становништва водом и обављање комуналних делатности на територији општине топола задужено је ЈКП Топола. Први водовод је у Тополи пуштен у рад још 1910. године на Опленцу. Развојем насеља увећавале су се и потребе за пијаћом водом, тако да је 1928. године извршена рекаптажа извора Врело и извора Кречан. Извори воде којим се, поред градског насеља, снабдевају и околна села су

Јарменовачка река, Милића поток и Поточање који се налазе у Јарменовцима, извор Врело у Тополи и извор Божурња у Божурњи.

1.10.2.1 Потребне количине и дистрибутивна мрежа

Укупан број прикључака на водоводну мрежу је 3.500 m, а покривеност општине водоводном мрежом је нешто испод 40%. Укупна дужина примарне мреже градског водовода је око 20 km. Због недовољне покривености општине водоводном мрежом, многа домаћинства, претежно у сеоским насељима, се водом снабдевају из сопствених бунара и каптажа малих капацитета.

Реконструкцијом изворишта Врело (садашњи капацитет 7 l/s), Кречана и других изворишта, као и реконструкција неколико резервоара у Тополи, испорука пијаће воде је постала уреднија и без великих прекида.

1.11 Снабдевање становништва храном

Снабдевање становништва са основним животним намирницама у случају појаве елементарних непогода и других несрећа, односно проглашења ванредне ситуације на територији општине Топола је од изузетне важности. Важност овог задатка истиче се и због специфичности која се огледа у томе да снабдевање у наведеним ситуацијама представља врло снажан, не само материјални, већ и морални фактор. Треба имати у виду и сложеност која се у њему испољава, а нарочито у следећем:

- не само у обезбеђењу снабдевања становништва уопште, него и у томе што снабдевање мора да се спроводи онако како се у одређеном случају становништво креће, тј. један део према кретању становништва коме се обезбеђује опстанак и даљи живот, део према лечилиштима и социјалним установама, затим део према оперативним снагама људства које се ангажује на спасавању становништва и имовине и на радовима усмереним на заштиту од даљег дејства непогода и других несрећа.
- снабдевање се истовремено састоји у обезбеђењу, како производима за исхрану и средствима за производњу хране, опреме за нужни смештај и боравак становништва у случају евакуације, тако и у обезбеђењу средстава рада која су потребна за спречавање даљег дејства непогода, за отклањања штета и спасавање људи и имовине, па и за снабдевање становништва предметима одевања и обућом.
- Снабдевање мора да буде прилагођено, усклађено и синхронизовано са осталим секторима – са саобраћајем, грађевинском оперативом, здравственом и социјалном службом, пољопривредом, индустријом и другим видовима активности.

Пољопривреда је основна привредна делатност на подручју општине Топола. Природне предиспозиције и близина београдског и других тржишта су условили да је велики број пољопривредних делатности развијен. Сточарство и воћарство имају значајну улогу у пољопривредним активностима. Ораничне површине се највећим делом користе за производњу жита, а потребе за кабастом сточном храном разлог су и повећања површина под крмним биљем. Воћарство и виноградарство су основне делатности у пољопривредној производњи у великом делу општине (Руднички и Подруднички крај). Највећи део укупне пољопривредне површине општине Топола чине оранице и баште на које се односи 68%. Воћњаци чине 17,1% укупне пољопривредне површине општине. Од укупне пољопривредне површине општине 99,7% је у приватном власништву.

Погодни природни услови на територији општине омогућавају гајење разних врста жита. Према количини производње и важности производа за људску и сточну исхрану најзначајније културе су: кукуруз, пшеница, јечам и овас. Производњу ових култура карактерише велико варирање производње нарочито просечног приноса што је последица недовољне и неадекватне примене агротехничких мера и великог утицаја климатског фактора.

Повртарске културе које су најзаступљеније на територији општине, а чине саставни део основне исхране становништва и тржни вишак јесу кромпир, пасуљ, лук, парадајз, паприка, грашак, купус. Повртарска производња се углавном обавља на малим парцелама површине 2 до 3 ара које се углавном налазе око кућа. Због неадекватних примена савремених агротехничких мера приметне су значајне осцилације у приносима повртарских култура.

Воћарство и виноградарство су основне делатности у пољопривреди у великом делу општине. Ретка су подручја у свету која располажу са толико повољним условима за гајење значајних врсти воћака, као што

је општина Топола. Повољна клима, благо заталасани терени, дуга традиција и висока профитабилност, указују на интезиван развој ове гране пољопривреде. У селима општине Топола гаје се разне врсте воћа, доминантно место припада шљиви, јабуци, вишњи, брескви, крушки, а у мањем обиму су заступљене трешња, кајсија, дуња, купина, малина, јагода.

Виноградарство у општини Топола има дугу традицију и већина произвођача оријентисана је ка гајењу стоних сорти грожђа. То је разумљиво јер је у предходном периоду изостао организован откуп винског грожђа, а пласман стоног грожђа је био обезбеђен на пијацама и у трговинама.

Може се рећи да је, поред воћарства и виноградарства, сточарство једна од значајнијих грана производње у пољопривреди општине. Општина поседује повољне услове за развој ове гране пољопривреде. Међутим, могућности нису још увек искоришћене у довољној мери, мада је доста урађено у процесу трансформације од екстензивног на интензиван начин производње. Из тог разлога и статистички подаци указују да једино грана овчарства бележи пораст производње у посматраном периоду. Основу сточарске производње чине говедарство, живинарство, овчарство и донекле свињарство. Општина Топола је до распада СФРЈ била велико производно подручје са крупним произвођачима товне јунади. У селу Наталинци налази се сточна пијаца која је у то време убрајана у пет највећих сточних пијаца у земљи. Са губитком тржишта сточарство у овом крају је препустило примат другим производњама и велики број објеката за узгој стоке сада је празан. Разлози због којих је дошло до смањења сточарске производње су поред губитка тржишта, пад куповне моћи становништва, скупа сточна храна, повремене забране извоза стоке, меса и месних прерађевина.

1.11.1 Производни објекти и капацитети

На територији општине Топола има 24 фарми и све су у приватном власништву. У табелама испод приказане су све фарме у општини Топола и правна лица са прерађивачким капацитетима.

Табела 35: Преглед фарми на тертироији општине Топола

Редни број	Назив	Локација	Врста стоке	Сточни фонд
1.	ДОО „Инекс-метали”	Топола	живина	5.500
2.	Шаренац Бојан	Топола	живина	5.500
3.	Митић Љубиша	Доња Шаторња	живина	3.300
4.	Петровић Живота	Јарменовци	живина	3.300
5.	Благојевић Мирослав	Крћевац	живина	4.500
6.	Ђурђевић Томислав	Пласковац	живина	5.000
7.	Марковић Љубомир	Жабаре	живина	3.300
8.	Ковачевић Божидар	Јунковац	живина	1.000
9.	Матић Радослав	Јунковац	живина	1.000
10.	Бабић Здравко	Клока	живина	1.500
11.	Ђуровац Радослав	Доња Шаторња	живина	3.000
12.	Недељковић Андрија	Пласковац	ћурке	36.000
13.	ДОО „Инекс-метали”	Топола	инкуб. станица за живину	19.000
14.	ДОО „Живинарство”	Крћевац	инкуб. станица за живину	19.000
15.	Бабић Властимир	Клока	инкуб. станица за живину	12.400
16.	Недељковић Андрија	Крћевац	инкуб. станица за живину	12.000
17.	Савић Ђорђе	Доња Трнава	говеда	20
18.	Прокић Марко	Жабаре	говеда	65
19.	Николић Милан	Доња Трешњевица	говеда	60
20.	Пантић Томислав	Горович	говеда	27
21.	Благојевић Мирослав	Крћевац	карантин за живину	3.500
22.	Вет. станица Топола	Доња Шаторња	живина	7.000
23.	Вет. станица Топола	Доња Шаторња	живина	6.000

Редни број	Назив	Локација	Врста стоке	Сточни фонд
24.	Вет. станица Топола	Доња Трешњевица	живина	14.500
Напомена: Све регистроване сточне фарме су у приватном власништву, од којих се већина бави узгојем живине. Поред горе набројаних фарми постоје још 6 које нису у функцији, а регистроване су.				

Табела 36: Преглед прерађивачких капацитета правних лицана територији општине Топола

Редни број	Назив	Локација	Делатност	Капацитет
1.	ДОО Подрум Александровић	Винча	Производња вина и свежег грожђа	300.000 l
2.	Нови подрум	Топола	Производња грожђа, вина и ракије	80.000 l
3.	„Јарменовци" АД фабрика за производњу и прераду воћа и поврћа	Јарменовци	Прерада и конзервисање воћа и поврћа	10.000 t топле прераде 3.000 t хладне прераде
4.	ДОО „Прогрес-промет"-хладњача Миленић	Доња Трнава	Откуп, прерада, замрзавање и извоз воћа и поврћа	1.000 t
5.	ДОО „Блазнава Траде"	Блазнава	Трговина на велико воћем и поврћем, замрзавање воћа и поврћа	1.000 t хладњача
6.	Хотел „Опленац" АД РЈ Кланица	Топола	Кланица за папкаре	1 говече 10 свиња дневно
7.	ДОО „Инекс-метали"	Топола	Мешаона сточне хране	5 t дневно

Табела 37: Преглед прерађивачких капацитета самосталних занатских радњи у општини Топола

Редни број	Назив	Локација	Делатност	Капацитет
1.	ЗМР „Свети Лука"	Топола	Прерада свежег меса у месне прерађевине	500 kg дневно
2.	СПЗР „Агрофортуна"	Јарменовци	Прерада и конзервирање воћа и поврћа	50 t

Снабдевање ставновништва на територији општине Топола пољопривредним производима би се у случају појаве елементарних непогода или других несрећа, односно проглашења ванредне ситуације одвијало без неких већих поремећаја, обзиром да су домаћинства на територији општине претежно пољопривредна, па тако располажу са овим производима, а такође имају и вишкова истих које пласирају на тржишту. Такође већина домаћинстава у свом поседу има и одређени контигент свиња, тако да и снабдевање становништва месом не би представљало неки већи проблем.

Што се тиче снабдевања грађана осталим животним намирницама (со, шећер, брашно, хлеб, млеко и млечни производи), може се констатовати да је оно на потребном нивоу. На територији општине Топола постоје две велике трговине: IDEA i MAXI. Поред њих у скоро свим насељеним местима општине Топола постоје трговинске радње у којима грађани могу набавити основне и друге животне намирнице. Снабдевеност трговинских радњи је добра, поготову у самом градском насељу, тако да грађани немају веће проблеме у снабдевању основним животним намирницама. У структури радњи је доминантан сектор трговине у оквиру кога је регистровано 31,6% свих радњи. У оквиру неког од подсектора прерађивачке индустрије послује 22,4% радњи, а највише у подсекторима производње прехрамбених производа и пића, производње металних производа и производње производа од неметалних минерала.

1.11.2 Складишне просторије прехрамбених производа

Што се тиче објеката за смештај пољопривредних производа и пољопривредних машина и опреме на газдинствима на територији општине Топола, стање је приказано у табели испод.

Табела 38: Објекти за смештај на територији општине Топола

Редни број	Врста објекта за смештај	Број газдинстава са објектима	Број објеката	Капацитет објекта
1.	Кошеви за кукуруз	2.359	2.453	53.012 m^2
2.	Амбари	1.311	1.396	29.626 m^2
3.	Силоси	11	12	205 t
4.	Сушаре	7	7	62 m^2
5.	Објекти за силажу	161	177	13.984 m^2
6.	Хладњаче	133	155	24.247 m^2
7.	Објекти за смештај пољопривредних машина и опреме	1.471	1.646	113.294 m^2

Правно лице „Николсистем" ДОО Доња Трнава располаже са складиштем за храну животињског порекла капацитета 50.000 kg. Власник овог складишта је Срђан Лазарчевић.

1.11.3 Објекти и средства за дистрибуцију

Сви погони за производњу хране, складишта прехрамбених производа, власници фарми за узгој животиња и власници објеката за прераду меса имају своја средства за дистрибуцију. То су камиони, моторна возила са приколицама, пекарска возила цистерне, покретне хладњаче и остала моторна возила која су им потребна за обављање специфичне делатности.

1.12 Органи локалне самоуправе и хитне службе

Општина Топола (у даљем тексту: Општина) је основна територијална јединица у којој грађани остварују право на локалну самоуправу, непосредно и преко својих изабраних одборника.
Органи општине су:

- Скупштина општине;
- Председник општине;
- Општинско веће и
- Општинска управа.

Скупштину општину
Скупштину општину чине Председник, Секретар и 41 одборник. Поред њих, Скупштину чине и стална радна тела:

- Комисија за статутарна питања;
- Комисија за кадровска, административна питања и радне односе;
- Комисије за мандатско-имунитетска питања;
- Комисија за представке и жалбе;
- Савет за буџет и финансије;
- Савет за привреду и пољопривреду;
- Савет за урбанизам, стамбено-комуналне делатности и заштиту животне средине;
- Савет за друштвене делатности.

У остваривању своје улоге у систему заштите и спасавања становништва, материјалних и културних добара на територији општине, а сходно законским надлежностима и овлашћењима Скупштина општине Топола врши следеће послове:

- доноси Одлуку о организацији и функционисању цивилне заштите на територији општине и обезбеђује њено спровођење у складу са јединственим системом заштите и спасавања;
- доноси план и програм развоја система заштите и спасавања на територији општине у складу са дугорочним планом развоја заштите и спасавања у Републици Србији;

- доноси одлуке: о мерама заштите од пожара на територији општине, о ерозивним подручјима, о лицима од посебног значаја за заштиту и спасавање и другим битним аспектима развоја и уређивања система заштите и спасавања;
- разматра и усваја Оперативни план одбране од поплава за воде II реда на територији општине;
- одлучује о набавци и одржавању средстава за узбуњивање;
- разматра и усваја годишњи извештај о раду за протеклу годину и план рада за наредну годину Штаба за ванредне ситуације општине;
- планира и утврђује изворе финансирања за развој, изградњу и извршавање задатака заштите и спасавања и и развој цивилне заштите и спровођења мера и задатака цивилне заштите на територији општине;
- образује Штаб за ванредне ситуације општине;
- разматра висину насталих штета од елементарних непогода и других несрећа и доставља захтев за помоћ Влади Републике Србије;
- разматра извештаје председника општине о битним питањима за заштиту и спасавање.

Председник општине

У остваривању своје улоге у систему заштите и спасавања становништва, материјалних и културних добара на територији општине, а сходно законским надлежностима и овлашћењима Председник општине Топола врши следеће послове:

- стара се о спровођењу Закона и других прописа из области заштите и спасавања;
- обавља функцију команданта Штаба за ванредне ситуације општине;
- у сарадњи са начелником штаба за ванредне ситуације општине предлаже постављање осталих чланова Штаба за ванредне ситуације општине;
- доноси Одлуку о проглашењу, односно укидању ванредне ситуације на територији општине на предлог Штаба за ванредне ситуације општине;
- руководи системом заштите и спасавања и наређује мере у складу са Законом и другим прописима;
- предлаже Општинском већу општине на усвајање Процену ризика од катастрофа и План заштите и спасавања општине Топола;
- усмерава и усклађује рад општинских органа и других правних лица чији је општина оснивач у спровођењу мера заштите и спасавања;
- предлаже Општинском већу општине Топола образовање јединица цивилне заштите опште намене и радних јединица цивилне заштите на територији општине;
- предлаже Општинском већу општине Топола постављење повереника цивилне заштите и заменика повереника по насељеним местима општине Топола;
- остварује сарадњу са начелником Шумадијског управног округа и Окружним штабом за ванредне ситуације Крагујевац у циљу јединственог и усклађеног деловања у ванредним ситуацијама;
- наређује евакуацију грађана, правних лица и материјалних добара са угроженог подручја и стара се о њиховом збрињавању;
- стара се о организацији и спровођењу мобилизације грађана, правних лица и материјалних добара у циљу укључења истих у активности заштите и спасавања;
- наређује активирање субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање у активностима заштите и спасавања на предлог Штаба за ванредне ситуације општине;
- одлучује о организовању превоза, смештаја и исхране припадника јединица цивилне заштите опште намене и грађана који учествују у заштити и спасавању становништва и материјалних добара у општини;

- одлучује о увођењу дежурства општинским органимна и другим правним лицима у ванредној ситуацији;
- одлучује о додели помоћи грађанима који су претрпели штете од елементарних непогода или других несрећа у ванредним ситуацијама;
- остварује сарадњу са организационом јединицом Сектора за ванредне ситуације (Управом за ванредне ситуације Крагујевац), суседним општинама, Војском Србије и другим субјектима у циљу усклађивања активности у ванредним ситуацијама;
- разматра и одлучује о другим питањима из области заштите и спасавања на територији општине;
- извештава Скупштину општине о стању на терену и предузетим мерама и активностима у ванредној ситуацији.

Општинско веће

Општинско веће чине Председник, Заменик председника и пет чланова општинског већа. У остваривању своје улоге у систему заштите и спасавања становништва, материјалних и културних добара на територији општине, а сходно законским надлежностима и овлашћењима Председник општине Топола врши следеће послове:

- на предлог Штаба за ванредне ситуације општине разматра и усваја Процену ризика од катастрофа и План заштите и спасавања општине Топола;
- на предлог Штаба за ванредне ситуације општине разматра и усваја Одлуку о образовању (формирању) јединица цивилне заштите опште намене и радних јединица цивилне заштите на територији општине;
- на предлог председника општине образује комисије за процену штете настале од елементарних непогода и других несрећа;
- доноси решење о постављању уређаја система за јавно узбуњивање на територији општине;
- доноси одлуке о накнади штете од елементарних непогода и других несрећа;
- прати реализацију превентивних мера заштите и спасавања на територији општине;
- предлаже Скупштини општине усвајање општих аката:
    - Одлуке о организацији и функционисању цивилне заштите на територији општине Топола;
    - Одлуке о правним лицима од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији општине Топола;
    - Оперативног плана одбране од поплава за воде II реда на територији општине Топола, као и Годишњи програм мера и радова за смањење ризика од поплава;
    - Одлуке о мерама заштите од пожара на територији општине Топола;
    - Одлуке о ерозивним подручјима на територији општине Топола;
    - Одлуке о набавци и одржавању средстава за узбуњивање на територији општине Топола;
    - Извештаја о раду и План рада Штаба за ванредне ситуације општине Топола.

Општинска управа

Општинску управу чини Одељење за општу управу, Одељење за комуналне, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне и послове управљања имовином, Одељење за привреду, буџет, трезор и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове, изградњу и комуналне делатности, Служба за скупштинске, заједничке послове и информисање и Одељење за локални економски развој – Канцеларија ЛЕР.

У оквиру Одељења за привреду, буџет, трезор и друштвене делатности има четири одсека: Одсек буџета, Одсек трезора, Одсек рачуноводства и контроле и Одсек локалне пореске администрације (ЛПА).

Општинска управа општине Топола у оквиру својих надлежности у систему заштите и спасавања обавља следеће послове и задатке:

- прати стање у вези са заштитом и спасавањем у ванредним ситуацијама и предузима мере и активности за заштиту и спасавање из свог домена;

- учествује у изради Процене од катастрофа и Плана заштите и спасавања општине;
- учествује у изради општих и других планских аката из делокруга заштите и спасавања;
- учествује у припремама за спровођење привременог померања или евакуације становништва;
- учествује у припремама и спровођењу збрињавања угроженог становништва;
- стара се око пбезбеђења неопходних средстава за рад Штаба за ванредне ситуације општине;
- врши послове урбанистичких мера заштите и спасавања из своје надлежности;
- набавља и одржава средства за узбуњивање у оквиру система за јавно узбуњивање у Републици Србији и учествује у изради студије покривености система за јавно узбуњивање на територији општине;
- стара се о обезбеђењу телекомуникационе и информационе подршке за потребе заштите и спасавања;
- организује, развија и води личну, узајамну и колективну заштиту;
- учествује у образовању (формирању), опремању и оспособљавању јединица цивилне заштите опште намене и радних јединица цивилне заштите на територији општине;
- учествује у постављењу повереника цивилне заштите и заменика повереника на територији општине;
- по потреби оснива и опрема властиту јединицу цивилне заштите опште намене и радну јединицу цивилне заштите;
- остварује сарадњу са организационом јединицом Сектора за ванредне ситуације (Управом за ванредне ситуације Крагујевац);
- обавља и друге послове заштите и спасавања сходно Законом смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама и другим законима и подзаконским актима који регулишу ову област и сходно потребама процењеног или насталог облика угрожавања одређеном опасношћу.

1.12.1 Хитне службе

Полицијска станица је смештена непосредно поред објекта Општине. Располаже људством и опремом према прописима о организацији и функционисању полицијских станица, а функцонише у складу са Законом о полицији и подзаконским актима који проистичу из овог закона.

Ватрогасна јединица, Ватрогасно-спасилачко одељење, је у саставу МУП-а, Сектора за ванредне ситуације, формацијски припада Управи за ванредне ситуације у Крагујевцу, односно Ватрогасно-спасилачкој бригади Крагујевац. Одељење није попуњено особљем у складу са организацијом и систематизацијом Управе за ванредне ситуације у Крагујевцу, јер броји 12 припадника (уместо 13) који раде у систему 12-24-12-48, што значи да је у објекту ватрогасне јединице увек присутно по 3 ватрогасца-спасиоца. Покрива територију општине Топола са 31 насељем на површини од 356 km^2, са великом количином шума и шумског земљишта (око 35%) и, уз то, са неповољним рељефним карактеристикама на просторима где су шуме и шумско земљиште, што указује на потребу сталног превентивног деловања у области заштите од пожара на територији општине, али и на потребу организовања додатних снага за заштиту и спасавање од пожара. Ова јединица располаже са 3 ватрогасна камиона, једним теренским и једним путничким возилом.

Добровољно ватрогасно друштво „Опленац" Топола функционише као удружење грађана. Тренутно има око 50 чланова. Адреса друштва је: Карађорђева 3. Планирано је да се у оквиру ДВД формира група од 5 људи (4 ватрогасца и 1 вођа групе) која ће бити опремљена комплетном радно-заштитном униформом. ДВД се бави овером и сервисирањем ватрогасне опреме и едукацијом становништва из области заштите од пожара. Редовно одржава своје годишње скупштине и последњих неколико година чланови ДВД-а активно учествују у гашењу пожара са припадницима ВСЈ. Располаже са једним путничким возилом марке рено канго.

Служба хитне медицинске помоћи организована је у Дому здравља „Свети Ђорђе" у Тополи у улици Булевар вожда Карађорђа 67. У служби раде 2 доктора медицине, 4 лекара специјалисти опште медицине, 2 лекара специјалисти ургентне медицине, 14 медицинских сестара и техничара и 6 возача. Служба располаже са 3 санитетска возила.

Оперативни центар (ранији назив је био Центар осматрања и обавештавања) је у саставу Управе за ванредне ситуације у Крагујевцу, са седиштем у Крагујевцу. Он, преко субјеката који имају обавезу достављања информација, прати стање на терену свих општина у Шумадијском округу и у складу са тим обавештава све релевантне субјекте о потреби предузимања одговарајућих мера у области заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.

III ПОСЕБНИ ДЕО: ИДЕНТИФИКАЦИЈА ОПАСНОСТИ И ПРОЦЕНА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА

Процена ризика је утврђивање природе и степена ризика потенцијалне опасности, стања угрожености и последица које могу потенцијално угрозити животе и здравље људи, материјална добра и животну средину. То је процес који обухвата утврђивање (идентификацију), анализу и евалуацију ризика. Процена треба да садржи описе свих сценарија који су базирани на основу референтних догађаја за све опасности које је Радна група идентификовала, затим контекст у којем су разматрани сценарији, резултате прорачуна ризика и нивоа ризика (матрице ризика), као и картографски приказ свих ризика.

Приликом идентификације опасности неопходно је прикупити све релевантне податке и информације о посматраном подручју. Поред наведеног, проучавање обима, интензитета, учесталости и других карактеристика опасности које су се дешавале у прошлости, увид у релевантну документацију и преглед ризичних подручја служе као критеријуми на основу којих се бирају опасности које ће се обрађивати у сценаријима.

На основу добијених и доступних података, Радна група је извршила идентификацију опасности које имају реалну шансу појављивања на територији општине Топола и то су: **одрони, клизишта и ерозије; поплаве; град и снежне мећаве, наноси, поледице и хладни талас.**

Проценом се дефинишу вредности утицаја наведених опасности посебно на сваку од следећих штићених вредности:

- Живот и здравље људи;
- Економија/екологија;
- Друштвена стабилност.

Наведене опасности су обрађене у сценаријима који се односе на две врсте догађаја: највероватнији нежељени и на догађај са најтежим могућим последицама. Први догађај карактеришу последице мањег обима и веће учесталости, док други има мању вероватноћу појављивања, али су последице по посматрано подручје велике и веома тешко их је отклонити редовним деловањем надлежних служби и без спољне помоћи. На крају се резултати сценарија (последице и вероватноћа) комбинују у матрици ризика која се састоји од две осе – осе последица и осе вероватноће, при чему се, у процењивању вероватноће догађаја, примењује један од три различита приступа (стручна процена, прогноза вероватноће и коришћење података о прошлим догађајима). Свака оса има пет вредности, што даје матрицу од двадесет пет поља. Наведених двадесет пет поља деле се у четири категорије ризика: низак ризик, умерени ризик, висок ризик и веома висок ризик. Висок и веома висок ниво ризика захтевају третман ризика ради смањења на ниво прихватљивости. На крају, на карти општине Топола приказују се поједини ризици – опасности и делови територије који су више или мање угрожени.

I ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОПАСНОСТИ ОД ОДРОНА, КЛИЗИШТА И ЕРОЗИЈА

Одрони

Одрони настају падањем стенских маса са природних или вештачких одсека. Процес кретања је јако кратак и састоји се из транслаторног или, ређе, ротационог кретања блокова. За формирање одрона главни услови су велики нагиб топографске површине (>70°) и дисконтинуитет у оквиру стенске масе који је сагласан са нагибом топографске површине. То су клисуре (кањони) и лесни одсеци. Према временској дистрибуцији, одрони се јављају непосредно после обилнијих падавина.

Клизишта

Клизишта су сеизмолошке, литосферске елементарне непогоде током којих може доћи до померања неколико милиона кубних метара земљишта и огромних маса стена и то на површини чак и од неколико квадратних километара. Ова елементарна непогода је честа на косим и јако стрмим теренима, мада се јавља и на благим косинама. Клизиште је део терена који се транслаторно или ротационо помера преко стабилне подлоге или терен у коме су сачувана структурна и морфолошка својства створена процесом клизања. Два су непосредна узрока за настанак клизишта:

- Промена напона у тлу, најчешће услед осцилација нивоа подземних вода;
- Смањење отпорности тла на смицање, услед промене основних особина – густине и влажности слојева тла.

Према просторној дистрибуцији клизишта, издвајају се три зоне:

1. без појаве клизишта,
2. са спорадичним појављивањем клизишта и
3. са системском појавом.

Клизишта се према покренутој запремини земљишног материјала могу поделити на: мала, која покрећу до 10.000 метара кубних земљишног материјала; средња – од 11.000 до 100.000; велика – од 101.000 до милион и веома велика – више од милион кубних метара земљишног материјала. Према захваћеној површини она се деле на: мала (0,01-1 ha), средња (1-5 ha), велика (5,1-10 ha), веома велика (10,1-100 ha) и гигантска (преко 100 ha). Иако природна клизишта могу настати у сваком годишњем добу, најчешћа су она у периоду фебруар-мај (85%), док се свега 4% дешава у летњем периоду, а 9% у јесењем, што је у сагласности са хидролошким приликама.

Ерозија земљишта

Ерозија земљишта представља испирање и одношење најситнијих и најплоднијих честица из растресите подлоге. Ерозија земљишта је природан процес који се може убрзати неконтролисаном сечом шума и погрешним коришћењем земљишта. Услед оваквих поступака долази до убрзане ерозије, која је веома озбиљан и неповратан процес.

Најчешћи вид ерозије представља померање масе терена услед дејства обилних киша или земљотреса при чему долази до одроњавања земљишта. Овом виду ерозије су најподложнији брдовити терени, односно подручја под нагибом терена који је већи од 15°.

Главни облици ерозије су: еолска ерозија – настаје деловањем ветрова, бујична ерозија – настаје механичким радом атмосферских вода, флувијална или речна ерозија – настаје геолошким радом речних токова, крашка ерозија – настаје деловањем атмосферских, површинских и подземних вода, абразија – представља рушење обале као последица морских и језерских таласа, глацијална или ледничка ерозија – настаје радом ледника.

1.13 Очекивани степен негативних последица од деловања одређеног геолошког процеса на одређеном простору и у одређеном времену по природу, материјална добра и људе

На територији општине Топола регистрована су клизишта као последица обилних падавина, као и њихово деловање на смањење отпорности тла где, услед густине и влажности слојева, долази до смицања. Клизишта представљају перманентан проблем укупног функционисања јер угрожавају путну инфрастуктуру, стамбене објекте, индустријске капацитете, спортске и културне објекте, систем водовода и канализације и др.

Услед клизишта може доћи до потпуног прекида у снабдевању електричном енергијом, прекида телефонских комуникација и снадбевања водом, али и прекида саобраћајне комуникације. Осим угрожавања саобраћаја, могу настати оштећења на саобраћајницама, односно запречавање путева.

Настанком одрона, клизишта и ерозија може доћи до угрожавања мањих делова насељених места те угрожене могу бити куће, као и помоћни објекти, па у том случају постоји опасност од страдања људи ако дође до значајнијег померања тла. Може доћи до закрчења речних токова и појачаног таложења услед испирања, али и промене структуре пољопривредног земљишта. Клизањем или одроном може доћи до блокирања путева чиме се онемогућава нормалан проток људи и робе и задовољавање животних потреба људи.

1.14 Параметри и карактер одрона, клиишта и розивног пдоручја

Најчешћи узрок појаве клизишта су хидролошко-климатски услови, непланска сеча шума и растиња, претерана експлоатација земљишта, као и неадекватно коришћење терена што доводи до настанка, развоја и интензивирања ових процеса. Настају и активирају се најчешће после дужег временског периода услед промене температуре, обилних падавина и топљења снега.

На простору општине Топола појави клизишта погодују постојеће стрме падине, знатна количина неравномерно распоређених водених талога, различита еродивност и стање стенских маса: распаднутост, одводњеност и напонско-деформационо стање и механичка својства.

Поред хидролошко-климатских и геолошки фактори представљају један од основних узрока појаве клизишта на територији општине Топола. Услед осцилација нивоа подземних вода, промене на тлу земљишта се испољавају кроз клизишта и одроне. Дате промене регистроване су на већем броју локалитета са учесталим појавама, с тим што се по својим карактеристикама и обиму не убрајају у елементарне непогоде већих размера.
На територији општине Топола регистрована су клизишта у Доњој Трнави, Пласковцу, Војковцима, Јарменовцима и Доњој Шаторњи.
Природни услови (висина, нагиб терена, клима, педолошки састав) и неповољна обрада и стварања пољопривредног на рачун шумског земљишта, утицали су повећање појаве ерозија и осиромашења педолошког слоја. Обилне количине падавина, нагиб терена и јак еродибилни материјал чине ово подручје подложно бујицама велике ерозионе моћи.
Деструктивни утицај природних фактора, али и антропогених делатности, пре свега на Старој планини, најизраженији је на примеру ерозије. То је процес убрзаног спирања и одношења растреситог земљишта, дезорганизованим отицањем кишнице и бујичних водених токова. Због великих падова, водотокови и млазеви који настају после јачих киша и пљускова, у растреситом покривачу усецају читав систем плићих и дубљих ерозивних бразди, вододерина или јаруга. На Старој планини процеси ерозије су доста изражени, а готово све реке су бујичног карактера. Интензивно спирање, посебно на оголићеним површинама – без травњака или шума, јавља се већ после мањих пљускова. Наравно, на стрмијим падинама, деструктивни ефекат спирања је много већи. С друге стране дезорганизовано отицање се преобраћа у мање или веће бујичне токове, чија је разарачка снага далеко већа. Бујице носе огромне количине растреситог материјала који се акумулира у подножју планине или, преко водотокова, улази у хидрографску мрежу Општине.
На подручју Општине према интензитету, утврђују се три степена ерозије: слаба, средња и јака ерозија:

- I степен слаба ерозија, изражена је на подручјима ниже надморске висине нагиба земљишта мањег од 12%;
- II степен средња ерозија, изражена је на брдско - планинском подручју чији је нагиб земљишта од 12 до 18% и које је делимично пошумљено и затравњено;
- III степен јака ерозија, карактеристична је за подручје где је изражено формирање бујичних токова без зеленог покривача и деградираних шума.

1.15 Површина и карактеристике угроженог подручја

Територија општине Топола се налази у средишњем делу Србије, односно смештена је у централном делу Шумадије и захвата сливно подручје горњег и средњег тока реке Јасенице и средњег тока реке Кубршнице која је највећа притока Јасенице. Западни и југозападни део територије општине Топола чине подгорине планина Рудник и Венчац који представља део високе Шумадије и североисточни, благо заталасани, део ниске Шумадије.
На територији општине Топола доминира радијално-раседна тектоника. За њену морфоструктуру од значаја су раседи кубршничко-рајковачке, јасеничо-трнавске и липовачкобањске разломне зоне.

1.15.1 Режим подземних вода

Површинске воде имају велики значај за становништво и привреду уопште. Извори се јављају свуда у подножју страна на додиру песка и глине, кречњака и шкриљаца. На брдско-планинском подручју бројна су изворишта речних токова, па је зато и разграната хидрографска мрежа. Основ те речне мреже чини река Јасеница са својим притокама. Сем Јасенице, на територији општине Топола су водотокови реке Раче и реке Качер. Од укупне површине општине, сливу Јасенице припада 340,8 km^2, сливу Раче 11,5 km^2, а сливу Качера свега 4,15 km^2. Иначе, укупна дужина свих водотокова на територији општине Топола износи око 410 km, а на основу вредности коефицијента густине хидрографске мреже може се закључити да је она на територији општине средње развијена.
Подземним водама се на територији ове општине посвећивала посебна пажња, јер су извори углавном слабе издашности. Становништво се снабдевало пијаћом водом са извора и претежно са бројних бунара (ђермова) који су углавном копани у дворишту, тј. у близини куће. У деловима насеља у алувијалној равни, где је издан плића, бунари су дубоки 6-8 метара, а у вишим деловима насеља, на побрђу, где је издан на већој дубини, они су дубоки 10-20 и више метара. Резерве подземних вода се смањују идући од

нижих ка вишим деловима и најмање су у планинским пределима. Квалитет подземних вода у бунарима је различит, вода је у нижим деловима „тврда" – кречњачка, често је загађена и мирише на блато. Воде из неогених издани несумњиво су драгоцене и треба их сачувати од загађења, јер у случају загађења других изворишта оне могу да послуже за покривање „минималних" потреба.

1.15.2 Квалитет земљишта

Кубршничко-рајковачка разломна зона формирана је у седиментима сармата и одражава правац тока Кубршнице где је маскиран квартаром. Он се пружа према североистоку, десном обалом Кубршнице кроз село Загорицу и Рајковац, одакле је означен као кубршнички расед. Бројни раседи на релативно малом простору битно су утицали на морфостурктуру рељефа општине Топола. У основи, рељеф ове општине је тектонски, али дејством спољних сила у каснијем периоду је измењен, стварањем млађих облика рељефа. У погледу рељефа подручје општине Топола је благо заталасана површина.
Просечна надморска висина је око 350 m, док тополско брдо Опленац (345 m надморске висине) чини ону тачку у простору од које почиње прелаз из ниске у високу Шумадију, све до највишег шумадијског врха – Цвијићев врх (1.132 m надморске висине) на планини Рудник. На планинским падинама развила се густа мрежа са сталним токовима који су дубоко урезали своја корита, стварајући долине чије су стране већих падова од генералних планинских нагиба. Долинска дна су најчешће веома уска и углавном су знатно мањих падова од основних планинских нагиба. У њима се често зачињу уске алувијалне равни као делови рељефа најнижих падина морфолошке целине. Између токова се спуштају дугачке косе и повијаци. Овакав рељеф је карактеристичан за целу високу Шумадију.

1.15.3 Ветрови

Честина ветрова по смеровима, тзв. ружа ветра има облик карактеристичан за кошавско подручје. Доминирају два смера: запад-северозапад и југоисток. Југоисточни смер је општепознат као Кошава а запад-северозападни смер назива се горњак. Ова два смера тачније је посматрати као секторе и то први као сектор између истока и југа а други као сектор између запада и северозапада из разлога што при „Кошавском процесу" ветар у различитим ситуацијама може да варира од источног до јужног смера. Горњак варира од западног до северозападног смера. Комбинацијом моделирања профила ветра и осматрања са најближих метеоролошких станица добијене су руже ветра у појединим топоклиматским зонама. Ваздушна струјања на подручју општине Топола су из западног и северозападног као и источног-југоисточног правца.

Табела 39: Карактеристике ветра за климатолошки период 1981-2010. год.

	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW	C
Релативне честине	46	29	19	36	46	113	82	57	24	21	19	54	68	119	83	77	106
Средње честине	2,3	2	1,9	2,4	2,6	2,7	2,6	2,4	2,2	1,7	1,7	2	2,3	2,6	2,3	2,3	/

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Слика 6: *Руже ветрова у општини Топола (климатолошки преиод 1981-2010. године)*

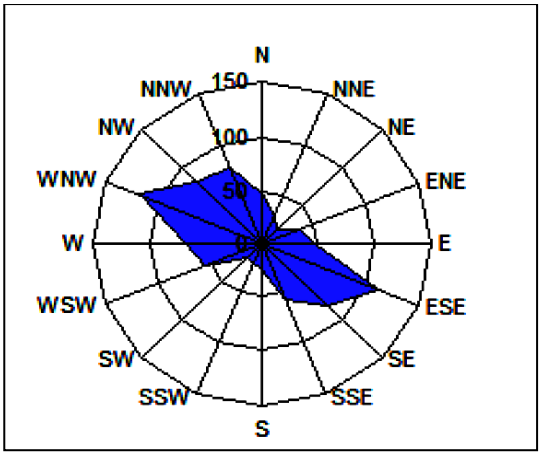

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Западни и северозападни ветрови су равномерно распоређени у току године, док су кошавска струјања карактеристична за касну јесен, зиму и рано пролеће.

Олујни ветар дефинише се као сваки ветар са брзином већом или једнаком од 17,2 m/s. Просечан број олујних ветрова ,на територији општине Топола током године је 18,7.

Табела 40: Средњи број дана са олујним ветром

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Средњи број дана са олујним ветром	1,7	2,1	2,8	2,3	1,4	1,4	1,0	0,9	0,5	1,2	1,7	1,6	18,7

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

1.15.4 Обилне падавине

Падавине су метеоролошки елемент чије се вредности јако мењају на малом растојању и јако варирају на годишњем нивоу. Утицај топографије је веома јасан. Количине падавина се повећавају са надморском висином услед тога што брда изазивају подизање ваздушних струја што доводи до хлађења ваздуха и кондензације водене паре.

За посматрани референтни климатолошки период (1981.-2010.), уочава се да средња годишња сума падавина износи 637,2 mm. Месец са највише падавина је месец јун са средњом месечном сумом падавина од 78,7 mm, док је месец са најмање падавина месец јануар (42,4 mm).

Највећи број дана са снегом је у периоду јануар-фебруар, док је исти период и време у којем се снежни покривач задржава на тлу.

Табела 41: Средња сума падавина на територији општине Топола

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Средња сума падавина	42,4	39,2	43,6	50,1	54,3	78,7	60,5	58,9	56,4	51,2	50,0	51,8	637,2
ПОЈАВЕ													
Број дана са снегом	9	8	4	1	0	0	0	0	0	0	3	7	32
Број дана са снежним покривачем	13	10	4	0	0	0	0	0	0	0	3	10	41

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Просечан број дана са снежним падавинама у току године је 32, а просечан број дана са снежним покривачем у току године износи 41.

Изузетак од осталог дела територије је подручје планине Рудник, где се због нешто нижих температура ваздуха у зимском и јесењем периоду, трајање и висина снежног покривача имају мало веће вредности у односу на најближу метеоролошку станицу.

Снежна мећава је временска непогода коју карактеришу ниске температуре, ветрови од 17,2 m/s или јачи, и обилне снежне падавине које смањују видљивост на 0,5 km или мање у трајању од најмање 3 сата. Поледица је врста ниске падавине која се јавља током зиме. Настаје када ситне прехлађене капи воде, падају на тло или предмете чија је температура испод 0°C. За посматрани референтни период, просечан годишњи број дана са снежном мећавом на територији општине Топола је 0,95, док просечан годишњи број дана са поледицом износи 3,08.

Табела 42: Месечне средње вредности учесталости снежних мећава, наноса и поледице

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Средњи број дана са снежном мећавом	0,31	0,33	0,09	0,01	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,06	0,16	0,95
Средњи број дана са поледицом	1,60	0,31	0,15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,02	0,25	0,74	3,08

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

На основу података Републичког хидрометеоролошког завода, за референтни климатолошки период 1981.-2010 године, на подручју општине Топола забележене су следеће екстремне вредности падавина:

Табела 43: Екстремне вредности падавина

Месец	ЈАН	ФЕБ	МАР	АПР	МАЈ	ЈУН	ЈУЛ	АВГ	СЕП	ОКТ	НОВ	ДЕЦ	ГОД
Максимална дневна сума	28,2	33,5	34,0	40,6	45,1	60,6	87,8	85,9	92,6	57,6	41,4	40,0	92,6

Извор: Републички хидрометеоролошки завод

Максимална дневна сума падавина забележена је 19. септембра 2005. године и износила је 92,6 mm.

1.16 Мере заштите предвиђене урбанистичким плановима

Избор локације за изградњу у великој мери зависи од неколико карактеристика природне средине. Да би се нека локација издвојила као погодна за изградњу потребно је да има стабилан терен, могућност снабдевања водом и повољне услове за одводњавање отпадних и искоришћених вода.

Код планирања изградње значајних привредних објеката и инфраструктуре у оквиру урбанистичких планова, предузимају се додатни грађевински радови ради побољшања стабилности терена, и то санација клизишта, одрона и ерозија, који захтевају додатна улагања.

На пољопривредном и шумском земљишту на подручју општине Топола, настали су и развијају се значајни ерозиони процеси са поступним или наглим прелазима у вишу категорију разорности. Ерозија, као штетна појава која директно утиче на лични и друштвени стандард, неодржива је при садашњим схватањима и сазнањима, те је неопходно приступити њеној санацији што је могуће хитније, како би се штете смањиле на нормалан ниво, односно еродибилност свела на нормалну геолошку ерозију. Сви неопходни противерозиони захвати могу се поделити на две категорије, и то:

- противерозиони радови и
- противерозионе мере.

Противерозиони радови су стручни захвати којима се врши санација развијених ерозионих процеса свих видова категорије у потпуности и делимично слабе ерозије, где постоје услови за њено брзо прерастање у виши степен еродибилности. Сви планирани радови проверени су у пракси, а састоје се од техничких радова у сливу, ретензионих и биолошких радова.

Основни задатак техничких радова у сливу је да на голим и стрмим падинама створе ослонац за развој биљака (шумских или пољопривредних) како би се што пре успоставила вегетација и тако заштитило земљиште од ерозије. У горњем делу слива могуће је применити више врста техничких радова на падинама слива, те се овде укратко наводе.

- инфилтрационе банкете – алжирске терасе;

- градони за пошумљавање;
- терасе са зидићима;
- контурни ровови.

У ретензионе радове спадају:

- противерозиони појасеви;
- пољезаштитни појасеви;
- наорне терасе;
- терасице за пошумљавање;
- травни појасеви (илофилтери);
- контурне бразде.

У биолошке радове спадају:

- шумске културе;
- пољопривредне културе;
- мелиорације.

Противерозионе мере се предузимају на пољопривредним површинама и ту спада:

- контурно појасна обрада (стрип културе);
- контурно орање;
- гребенско орање;
- коришћење стајског ђубрива;
- коришћење вештачких ђубрива;
- мулчирање.

1.17 Густина насељености

Према попису из 2011. године Републичког завода за статистику, општина Топола има 22.329 становника, од чега су: 11.153 мушкарци (49,9%) и 11.176 жена (50,1%). У табели испод приказани су подаци о броју становника по насељима у општини Топола са густином насељености.

Табела 44: Укупан број становника и густина насељености по насељима

Подручје	Површ. КО (km^2)	Попис2011. године	Густина насељености (ст/ km^2)
Општина Топола	356,45	22.329	63
Белосавци	15,27	1.017	67
Блазнава	14,96	493	33
Божурња	13,78	591	43
Винча	14,06	1.097	78
Војковци	13,16	237	18
Горович	7,06	284	40
Гуришевци	6,72	126	19
Доња Трешњевица	6,68	295	44
Горња Шаторња	10,81	494	46
Доња Шаторња	10,48	690	66
Жабаре	17,56	853	49
Загорица	11,81	677	57
Јарменовци	11,63	389	33
Јеленац	5,75	329	57
Јунковац	18,95	785	41
Клока	24,67	957	39
Липовац	9,61	508	53
Манојловци	4,87	132	27
Маскар	6,59	206	31

Подручје	Површ. КО (km^2)	Попис2011. године	Густина насељености (ст/ km^2)
Наталинци	7,46	655	88
Овсиште	10,99	536	49
Павловац	1,58	55	35
Пласковац	7,19	516	72
Рајковац	6,29	168	27
Светлић	8,79	334	38
Топола (варош)	5,92	4.973	840
Топола село	33,70	1.472	63
Крњевац		641	
Трнава	39,27	2.311	59
Шуме	10,80	508	47

Извор: „Књига 2 – Старост и пол” - попис 2011. год., Републички завод за статистику

На основу табеле број 13, насеља у општини Топола се могу категорисати према критеријуму густине насељености на:

- насеља са густином насељености до 50 ст/ km^2 (18 насеља),
- насеља са густином насељености од 50 ст/ km^2 до 100 ст/ km^2 (12 насеља) и
- насеља која имају густину насељености преко 100 ст/ km^2 (градско насеље Топола).

1.18 Густина инфраструктурних и привредних објеката

Електроенергетска инфраструктура

Подручје општине Топола располаже потребним електроенергетским објектима свих напонских нивоа из којих се обезбеђује потребна електрична енергија и снага што задовољава потребе потрошача.

Просторним планом Републике Србије на подручју општине Топола није предвиђена изградња преносних и производних електроенергетских објеката виших напонских нивоа изнад 110 kV.

Територијом општине Топола пролазе делови траса далековода 110 kV број 123/2 Аранђеловац – Топола и број 123/3 Топола – Крагујевац 2, као и далековод 400 kV број 436 Крагујевац 2 – Обреновац.

Главни извор електричне енергије за планско подручје је електроенергетски систем „Електромреже” Србије са трансформаторском станицом „Топола” 110/35/10 kV која је везана у прстену ДВ 110 kV, и то ДВ 110 kV 123/3 Крагујевац 2 – Топола и ДВ 110 kV 123/2 Топола – Аранђеловац. Инсталисана снага ове ТС је 20+31,5 MVA са два енергетска трансформатора: Т1 110/35 kV, снаге 20 MVA – резерва, Т2 110/35/10 kV, снаге 31,5 MVA – у редовном погону и Т3 35/10 kV, снаге 8 MVA. Тренутно оптерећење ТС „Топола” је 22 MVA.

Напајање ТС „Топола” је могуће из два правца, далеководима 110kV и то:

- Из правца Т.Е. „Колубара” далеководом бр. 123/1 до ТС „Аранђеловац 1” и даље далеководом бр. 123/2 до ТС „Топола”;
- Из правца ТС 400/110 kV „Крагујевац 2” далеководом бр. 123/3, а која има могућност напајања из Х.Е.”Ђердап” и из Т.Е. „Косово Б” квалитетним далеководима 400 kV.

На подручју Општине Топола постоји изграђено укупно 215 ТС 10/0,4 KV укупне инсталисане снаге 49 MVA. У табели испод приказане су карактеристике трафостаница на територији општине Топола.

Табела 45: Карактеристике ТС 110/35/10 KV у базној и циљној години

Назив трафостанице	Преносни однос KV/KV	Снага у базној години (MVA)	Снага у циљној 2025. години (MVA)	Напомена
ТС 110/35/10 KV -Топола-	110/35	20+31,5	31,5+31,5	ТС „Рудник” од 2006 год. није у систему Е. Д. Топола. Напаја се из правца ЕД
	Терцијер трансф. 110/35/10 KV	10	10	
ТС 35/10 KV у кругу ТС„Топола”	35/10	8	8	

ТС 35/10 KV „Метеризе”	35/10	8-могућност проширења	8+8	Горњи Милановац. У случајевима хаварије или дужег искључења из правца Горњег Милановца, могуће је напајање из система ЕД Топола
ТС 35/10 KV „Ливница 1,2”	35/10	8	8	
ТС 35/10 KV „Јарменовци”	35/10	2,5-могућност проширења	2,5	
ТС 35/10 KV „Рудник”	35/10	2,5	2,5	
Укупно	110/35 KV 35/10 KV	51,5 39	63 47	/

Из ТС 110/35/10 kV „Топола” напајају се ТС 35/10 KV на планском подручју укупне инсталисане снаге 39 MVA. ТС „Наталинци” је изграђена као ТС 35/10 kV, али ради као 10 kV разводно постојење, јер за сада нема потребе да ради као ТС 35/10 kV. Такође и далековод 35 kV Наталинци је изграђен као 35 kV, а ради као 10 kV вод. Трафостанице 35/10 kV су на ТС „Топола” прикључене квалитетним далеководима 35 kV који задовољавају потребе, чак и за будући период. Карактеристике ТС 110/35/10 kV и ТС 35/10 kV су приказане у табели испод.

Табела 46: Карактеристике ТС 110 KV и 35 KV

Напајање ТС	Преносни однос ТС kV/KV	Врста далековода	Пресек проводника
„Топола”	110/35	челично решеткасти	3x150mm²
у кругу ТС Топола	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Метеризе	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Ливница 1,2	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Јарменовци	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Рудник	35/10	челично решеткасти	3x95mm² Alč
Р.П Наталинци	Р.П. 35KV без трансфор.	челично решеткасти	3x70mm²

Средњенапонска мрежа 10 kV која напаја ТС 10/0,4 KV из 35/10 kV је већим делом изграђена на бетонским стубовима са задовољавајућим пресеком проводника. Мањи део далековода 10 kV не задовољавају потребе због недовољног пресека проводника, истека века трајања и великих дужина што за последицу има повећане губитке електричне енергије.

У централној градској зони напајање ТС 10/0,4 KV је изведено кабловским 10 kV водовима а у ванградском подручју углавном надземним далеководима 10 kV. Дужина 10 kV мреже која се води кабловски је 15,08 km, а ваздушно 206,53 km.

Нисконапонска мрежа 0,4 KV је углавном израђена као надземна, а незнатан део је изведен кабловским водовима. Велики део постојеће нисконапонске мреже је на дрвеним стубовима и са недовољним пресеком проводника, углавном у ванградском подручју и карактеришу је изводи великих дужина, што захтева нужну реконструкцију са циљем да до краја планског периода целокупна надземна мрежа буде изграђена на бетонским стубовима са одговарајућим пресеком проводника. Тиме ће се елиминисати највећи део губитака електричне енергије, који у базној години износе око 1,6% укупне потрошње.

Гасоводна инфраструктура

У временском периоду за који се ради Просторни план, планира се комплетна гасификација општине Топола. То подразумева изградњу комплетних цевовода за гасовод високог притиска, дистрибутивни гасовод средњег притиска и дистрибутивни гасовод ниског притиска са свим потребним пратећим објектима гасоводне инфраструктуре.

Снабдевање природним гасом потрошача на територији општине Топола, предвиђено је преко гасовода високог притиска који би се прикључио на постојећи магистрални гасовод у зони насеља Ратаре у Смедеревској Паланци на главну мернорегулациону станицу „Смедеревска Паланка 2” и водио до ГМРС „Топола” која је лоцирана на северном ободу насеља Жабаре и у којој је предвиђена редукција притиска гаса на 6 - 16 bar. За гасовод високог притиска формира се заштитини појас од 30 метара са обе стране од осе изграђеног гасовода у коме је забрањено градити зграде за становање или боравак људи.

Одељење за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне послове општинске управе општине Топола је издало решење о грађевинској дозволи ЈП „Србијагас” из Новог Сада јула 2012. године за изградњу дистрибутивне гасоводне мреже средњег притиска до 16 бара на територији

општине Топола-ознака гасовода „ГМ 08-20" и мернорегулационих станица: „Наталинци", „Загорица", „Топола", „Винча" и „Шаторња".

За развод природног гаса од ГМРС „Топола" до дистрибутивних мернорегулационих станица изграђени су дистрибутивни челични гасоводи радног притиска до 16 bar. За редукцију притиска на 4 bar, мерење протока и одоризацију изграђене су мернорегулационе станице (МРС) потребног капацитета.

- Крак 1 гасовода, у дужини око 3400 метара, води се у правцу севера од ГМРС „Топола" до МРС „Загорица", капацитета око 2 000 m³/h.
- Крак 2 гасовода, у дужини око 2300 метара, води се у правцу југозапада од ГМРС „Топола", пресеца државни пут I реда М4 Топола-Наталинци, до разделног шахта број два (РШ2).
- Крак 3 гасовода, у дужини око 700 метара, води се у правцу југозапада од разделног шахта број два (РШ2) до секцијског шахта број 5 (СШ5).
- Крак 4 гасовода, у дужини око 1000 метара, води се у правцу северозапада од секцијског шахта број 5 (СШ5) до МРС „Топола", капацитета око 6 000 m³/h.
- Крак 5 гасовода, у дужини око 7300 метара, води се у правцу југозапада од секцијског шахта број 5 (СШ5) до разделног шахта број три (РШ3).
- Крак 6 гасовода, у дужини око 30 метара, води се у правцу севера од разделног шахта број три (РШ3) до МРС „Винча".
- Крак 7 гасовода, у дужини око 4800 метара, води се у правцу југозапада од разделног шахта број три (РШ3) до МРС „Шаторња", капацитета око 2 500 m³/h.
- Крак 8 гасовода, у дужини око 7700 метара, води се у правцу истока од разделног шахта број два (РШ2), у појасу између државног пута I реда М4 Топола- Наталинци и реке Јасенице, до разделног шахта број 1 (РШ1).
- Крак 9 гасовода, у дужини пкп 160 метара, води се у правцу севера од разделног шахта број 1 (РШ1) до МРС „Наталинци", капацитета око 3 000 m³/h.
- Крак 10 гасовода, у дужини око 780 метара, води се у правцу истока од разделног шахта број 1 (РШ1) до границе са Општином Рача. Овај правац гасовода предвиђен је да се, на локалитету Мошорин, споји са дистрибутивним челичним гасоводом из правца Раче, а који се снабдева природним гасом из ГМРС „Марковац".

Одељење за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне послове општинске управе општине Топола је издало решење о грађевинској дозволи ЈП „Србијагас" из Новог Сада августа 2012. године за изградњу дистрибутивне гасоводне мреже ниског притиска за потребе гасификације општине Топола.

Гасоводна мрежа од РЕ цеви радног притиска до 4 bar, изграђена је за дистрибуцију природног гаса од мернорегулационих станица (МРС) до крајњих корисника. Ова мрежа се по правилу води у јавним површинама, у појасу улица и локалних путева, а по потреби и у путном појасу државних путева I и II реда. Изграђене су четири дистрибутивне гасоводне мреже (ДГМ) и то:

- ДГМ „Топола север" која се напаја из МРС „Загорица" и намењена је за снабдевање природним гасом насеља: Белосавци, Јеленац, Маскар, Рајковац и Загорица.
- ДГМ „Топола центар" која се напаја из МРС „Топола" и намењена је за снабдевање природним гасом насеља: Топола град, Топола село, Божурња, Горович, Жабаре, Крњевац и Липовац.
- ДГМ „Топола југ" која се напаја из МРС „Шаторња" и МРС „Винча" и намењена је за снабдевање природним гасом насеља: Горња Шаторња, Доња Шаторња, Блазнава, Винча, Пласковац, Јарменовци, Војковци, Манојловци, Гуришевци и Доња Трешњевица.
- ДГМ „Топола исток" која се напаја из МРС „Наталинци" и намењена је за снабдевање природним гасом насеља: Наталинци, Јунковац, Клока, Павловац, Шуме, Горња Трнава, Доња Трнава, Овсиште и Светлић.

Иако су на територији општине Топола урађене гасоводне мреже средњег и ниског притиска до крајњих корисника, исте тренутно нису у функцији, јер гас још увек не пролази кроз територију општине Топола.

Топловодна инфраструктура

На подручјима где је преовладајући систем породичног система градње ниже и средње спратности није

рационално увођење централизованог топловодног система, те из тих разлога се ни за једно насеље на територији општине не планира изградња централизованог система топлификације.

Саобраћајна инфраструктура

Повољност саобраћајно-географског положаја тополске општине допринела је осавремењавању друмских саобраћајница што је омогућило да се центар општине (градско насељеТополa), а и цела општина развију у важан саобраћајни центар у којем се укрштају два веома важна магистрална путна правца: уздужни београдско-крагујевачки (север-југ) и попречни шумадијски (исток-запад). Од значаја су у регионални путеви који Тополу повезују са суседним општинама, као и локални и некатегорисани путеви који повезују сва насељена места са центром општине. Стога је саобраћајна функција општине Топола добила значајно место у привредном животу, јер кроз њу пролази значајан број саобраћајних линија, које је повезују са Београдом, Крагујевцем, Младеновцем, Смедеревском Паланком, Рачом, Аранђеловцем, Горњим Милановцем.

До изградње аутопута Београд – Ниш, савремени асфалтни пут Београд – Топола – Крагујевац – Јагодина – Ниш је имао врло значајну саобраћајну улогу.

Табела 47: Државни путеви на територији општине Топола

Назив путног правца	**Садашња ознака**	**Стара ознака**	**Дужина у km**
Мали Пожаревац – Младеновац – Топола – Крагујевац	I Б реда бр. 25	М-23	26,28
Аранђеловац – Крњевац – Топола – Рача	I Б реда бр. 27	М-4	19,67
Топола – Доња Шаторња – Рудник	II А реда бр. 152	Р-126	20,51
Наталинци – Смедеревска Паланка – Раља	II А реда бр. 156	Р-109 А	4,9
Аранђеловац – Доња Шаторња – Страгари – Влакча	II Б реда бр. 367	Р-215 А	9,6
Аранђеловац – Топола – стари пут преко Бање	II Б реда бр. 368	Р-215 А	5,1
Веза са државним путем IБ реда број 25 потес „Јапанска-Борци-Рача”	II Б реда бр. 369	Р-215	10,4
Укупно			**96,46**

С обзиром на преклапање путних праваца државног пута IIБ реда број 367 и државног пута IIА реда у МЗ Доња Шаторња 1,439 km и државног пута IБ реда број 27 и државног пута IБ реда број 25 од Крњевца (раскрсница „Крст”) до ВеликеТополе (раскрсница „Прокин гроб”) 5,65 km, укупна дужина државних путева првог и другог реда који пролазе кроз територију општине Топола износи 89,371 km.

Јавни и некатегорисани путеви чине мрежу путева. Према значају саобраћајног повезивања јавни путеви на територији општине Топола се деле на општинске путеве и улице. Општински пут је јавни пут који повезује села и насеља на територији општине, као и са мрежом државних путева и који је од значаја за саобраћај на територији Општине. Улица је јавни пут у насељу који саобраћајно повезује делове насеља. Некатегорисани путеви служе за долазак до сеоских домаћинстава, шумских и пољопривредних парцела, до насипа за одбрану од поплава и др.

Табела 48: Мрежа општинских путева у општини Топола

Ознака	**Опис пута**	**Дужина у km**
Л-1	Од М-23, веза у Белосавцима, потес: Вићија – Белосавци (Четворски крај) – Копљари (општина Аранђеловац	5,2
Л-2	Од М-23, веза у Белосавцима (код млина) – Белосавци (Горњи крај) – Копљари (општина Аранђеловац)	4,5
Л-3	Од М-23 (скретање код ветеринарске амбуланте у Белосавцима – Белосавци – Маскар – Клока до Р-109 (веза у Клоки)	15
Л-4	Од општинског пута Л-3, веза у Белосавцима (код цркве) – Јеленац (центар села код школе) – даље ка суседној општини Младеновац (МЗ Јагњило)	3,5
Л-5	Од М-23, веза у Белосавцима, потес: Вићија – Загорица – Маскар – до општинског пута Л-3, веза у Клоки код млекаре	8,3

Ознака	Опис пута	Дужина у km
Л-6	Од М-4, веза у Јунковцу код гробља-Клока- до општинског пута Л-3, веза у Клоки код млекаре	7
Л-7	Од М-23, веза у МЗ село Топола (Љубесело-Тадићи) – Жабари – Загорица - до општинског пута Л-5, веза у Загорици изнад цркве	12,8
Л-8	Од М-4 (први правац: Топола-Рача), веза у Жабарима код цркве – Горович – ГорњаТрнава – до општинског пута Л-9, веза у Горњој Трнави на раскрсници 300 m испред школе у Витлини	7,5
Л-9	од М-23, веза у Горњој Трнави (потес: Крунска) – Горња Трнава (Витлина) – Шуме – Наталинци до М-4 (први правац: Топола-Рача (преко Наталинаца) веза у Наталинцима код бензинске пумпе	9,9
Л-10	од М-23, веза у Горњој Трнави (потес: Каменоресци)-до општинског пута Л-9, веза у Горњој Трнави потес: Витлина (код четворогодишње школе)	2
Л-11	од опшинског пута Л-9, веза у Горњој Трнави (потес Витлина, код четворогодишње школе) – Горња Трнава (Варошица) – засеок Савићи – до општинског пута Л-13, веза у Доњој Трнави	6,4
Л-12	од Р-215 (први правац: Горња Трнава (Јапанска-Рача) веза у Горњој Трнави (потес Јапанска) – Горња Трнава (Варошица) – до општинског пута Л-11, веза у Горњој Трнави код цркве	2,6
Л-13	од Р-215 (први правац: Горња Трнава (Јапанска)-Рача), веза у Доњој Трнави код скретања за Светлић – Доња Трнава – до четворогодишње школе у ДоњојТрнави	3
Л-14	од Р-215 (први правац:Горња Трнава (Јапанска)-Рача), веза у Доњој Трнави код сеоског гробља – Црвено брдо – Шуме – Павловац до општинског пута Л-9, веза у Наталинцима	6,8
Л-15	од Р-215 (први правац: Горња Трнава (Јапанска)-Рача), веза у Доњој Трнави – Светлић (центар села до школе)	3
Л-16	од Р-215 веза у Божурњи потес: Метеризе – Божурња – Овсиште до М-23 веза на Светињи	11,9
Л-17	од Р-126, веза у Винчи, потес: Метеризе – Пласковац (до граничее са Маслошевом) – до Р-215 (трећи правац: веза М-23 и Р-126 преко Страгара, Блазнаве и Доње Шаторње), преко Маслошева и Страгара који припадају суседној општини Крагујевац	6,4
Л-18	од Р-126, веза у Винчи код кафане „Волан" – Винча (засеок „Ђекићи") – до Л-17, веза у Винчи код моста на локалној реци	4,8
Л-19	Од Р-126, веза у Винчи (потес Ћумурана) – Пласковац (Максимовићи, Рајићи) до Л-17, веза у Пласковцу (код продавнице-кафане)	5
Л-20	од Р-126, веза у Доњој Шаторњи (варошица) (раскрсница два државна пута другог реда: Р-126 и Р-125 (други правац; Горња Шаторња – Доња Трешњевица – Аранђеловац) – Горња Шаторња – Пријани	5
Л-21	од Р-215а, веза у Бањи (суседна општина Аранђеловац) – Липовац – Брезовац (суседна општина Аранђеловац) – до Р-126, веза у Винчи код игралишта	5
Л-22	од М-23, веза у Крњевцу код локалног изворишта минералне воде – до Дома културе у МЗ Крњевац	1

Укупна дужина општинских путева износи 136,6 km.

Фиксна и мобилна телефонија

Медији за пренос сигнала у транспортној мрежи су различити: коаксијални каблови, оптички каблови, радио-релејне везе, итд. Све је већа имплементација оптичке кабловске мреже, која је већ постављена преко оптичких влакана у магистралној равни.

Кабловски системи, односно трасе магистралних и међумесних каблова претежно су уз друмске комуникације и њихове објекте (мостове, вијадукте, тунеле и слично). Капацитети ове мреже и њено коришћење су добро познати. Могућности терминалног коришћења ван ТКЦ-а су ограничене и зависе од напајања на ширем простору. Контрола и техничко одржавање су сложени и потребно је дуже време за локализацију и отклањање сметњи. Општина је покривена мобилном телефонијом међутим, и поред тога,

планирано је ширење мреже.
Број пошта на подручју општине Топола је 6, са следећим поштанским бројевима: 34310 Топола, 34312 Белосавци, 34313 Наталинци, 34314 Доња Шаторња, 34318 Јарменовци и 34324 Горња Трнава. Број телефонских претплатника је преко 7.000.
Што се тиче локалних јавних медија, општина Топола је покривена са две радио-станице, и то: радио „Оп-Топ" и радио „ИФМ".

1.19 Могућност генерисања других опасности

Услед настанка клизишта и ерозија постоји могућност оштећења водоводне, канализационе и електричне мреже што доводи до нарушавања инсталација и постројења, и привременог недостатка основних енергената. Клизишта и одрони могу довести до угрожавања саобраћајница, изазвати велике штете по стамбене и друге објекте, као и пољопривредне површине. Истовремено, уз одрон и ерозије, постоји опасност и од настанка поплава и пожара.

1.20 Могући развој догађаја

Одрони, клизишта и ерозије
Радна група

- Радна група општине формирана закључком Општинског штаба за ванредне ситуације на седници одржаној 5.12.2018. године:
  - Радослав Петровић – координатор са Канцеларијом за управљање јавним улагањима;
  - др Горан Ђорђевић директор Дома здравља Свети Ђорђе, члан тима;
  - Милица Станишић, начелник Општинске управе Топола, члан тима;
  - Тања Цветковић, директор ЈКСП Топола, члан тима;
  - Ивана Шевић Блажић, руководилац Одељења за урбанизам општинске управе општине Топола, члан тима;
  - Братислав Николић, руководилац Одељења за инспекцијске послове општинске управе Топола, члан тима;
  - Драган Адамовић, инспектор за процену ризика од елементарних непогода и несрећа Управе за ванредне ситуације у Крагујевцу, начелник Општинског штаба општине Топола, члан тима;
  - Милан Марковић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима;
  - Љубиша Ђорђевић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима;
  - Госпава Стојановић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима.

Одрони настају падањем стенских маса са природних или вештачких одсека. Процес кретања је јако кратак и састоји се из транслаторног или ређе ротационог кретања блокова. За формирање одрона главни услови су велики нагиб топографске површине (>70°) и дисконтинуитет у оквиру стенске масе који је сагласан са нагибом топографске површине.

Клизишта су сеизмолошке, литосферске елементарне непогоде током којих може доћи до померања неколико милиона кубних метара земљишта и огромних маса стена и то на површини чак и од неколико квадратних километара. Ова елементарна непогода је честа на косим и јако стрмим теренима, мада се јавља и на благим косинама.

Ерозија земљишта представља испирање и одношење најситнијих и најплоднијих честица из растресите подлоге. Ерозија земљишта је природан процес који се може убрзати неконтролисаном сечом шума и погрешним коришћењем земљишта.

1.20.1 Највероватнији нежељени догађај

Појављивање
До појаве клизања терена долази у пределима са израженим нагибом (преко 20% нагиба), као и теренима где је вршен покушај израде сеоских путева. Клизишта се активирају на неколико различитих локација на територији општине Топола, мањег су обима, али ипак ремете нормално функционисање и обављање свакодневних активности. Локације на којима су се активирала клизишта су Војковци, Доња Трнава и

Јарменовци.

Просторна димензија

У насељу Доња Трнава у центру се јавило клизиште на путу за Ристиће. У Јарменовцима су прорадила два клизишта, једно на путу за Сретеновиће захватајући приватан посед и коловоз пута, а друго на путу за Миловановиће. У Војковцима активирано клизиште се јавило на потесу Велика чесма према Горњој Трешњевици и угрожава локални пут.

Интензитет

Највећи интензитет померања тела активних клизишта се дешава у периодима хидролошког максимума, тј. након дуготрајних и обилних падавина. Интензивирање процеса клизања земље дешава се услед вишедневних падавина, где услед огромне количине воде тло полако почиње да клизи претећи да изазове велике материјалне штете. Будући да се клизишта прате претходних тридесет година можемо прогнозирати да ће се интензивна померања дешавати у трајању до 10 дана.

Време

Клизишта се активирају априла месеца 2024. године услед обилних вишедневних падавина и подизања нивоа подземних и површинских вода.

Ток

Услед вишедневних обилних падавина, као и повећане количине воде у тлу, постепено креће клизање земље. Засићеност земљишта водом и његова велика влажност доприноси реактивирању постојећих и настанку нових клизишта. Интензитет клизања се повећава, угрожавајући околне објекте и локалне путеве.

У Јарменовцима клизиште угрожава пут и породично имање. Због тога је потребно иселити једну четворочлану породицу како би се предузеле активности на санирању клизишта и оштећеног објекта. Клизиште угрожава електроенергетску инфраструктуру што изазива прекид у испоруци електричне енергије.

У Доњој Трнави клизна површина угрожава пут у деоници од 200 m због чега је отежано нормално одвијање саобраћаја и долази до прекида.

У Војновцима клизиште угрожава пут у дужии од 100 m што доводи до прекида у одвијању саобраћаја на потесу Веика чесма према Горњој Трешњевици.

Надлежне службе излазе на терен како би се што пре успоставили нормални услови за функционисање. Општински штаб за ванредне ситуације успоставља сарадњу са неколико приватних предузетника и субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање који располажу средствима и опремом која се може користити приликом санације клизишта. Санација подразумева насипање ломљеног камена и крупног шљунка са стабилизацијом.

Трајање

Очекују се интензивна померања у трајању од 5 до 10 дана (у периоду од 15. до 25. априла) и угрожен је један стамбени објекат, путна инфраструктура и елетроенергетска мрежа.

Рана најава

У критичним периодима увек су појачане мере опреза и приправности. Стално се врши обилазак клизишта и одрона. Систем ране најаве није развијен јер не постоји континуирани мониторинг клизишта па самим тим и систем ране најаве не би функционисао на одговарајући начин. Међутим, у периодима повећаног ризика од опасности, становништво се обавештава о надолазећим падавинама и упозорава на могућност појаве клизишта.

Грађани, у случају уочавања опасности, у сваком тренутку могу позвати оперативни центар 112 који, у складу са прописаном процедуром, прикупља, анализира, прати и обавештава надлежне органе и институције о свим врстама информација из области ванредних ситуација ради као јединствени комуникационо-информативни центар; врши пријем позива грађана за помоћ, обраду примљених информација и њихово преношење хитним службама; остварује стални контакт са Националним центром 112, поступа по налозима и захтевима тог центра, врши размену информација са другим оперативним центрима и координацију рада ситуационих центара на подручју одговорности у вези са прикупљањем и међусобном разменом података о елементарним непогодама и другим несрећама; врши узбуњивање становништва и осталих субјеката система заштите и спасавања и обавештавање о престанку опасности; пружа одговарајућу стручну помоћ и врши надзор над радом ситуационих центара у реализацији задатака који су Уредбом дефинисани за ситуационе центре.

У складу са интензитетом опасности, предузимају се мере опреза и приправности људства и опреме у свим насељима и на свим путевима где су се јавила клизишта. Државни путеви се налазе у надлежности

ЈП „Путеви Србије”, док је за ниже категорије путева надлежна локална самоуправа те је са тог аспекта потребна добра комуникација и координација активности.

Припремљеност

Становништво и државни органи су делимично припремљени за долазећу опасност. Превентивно деловање у сузбијању, отклањању последица и санацији клизишта на територији општине Топола је делимично заступљено. Геолошка истраживања су вршена у складу са Законом о планирању и изградњи. Таква активност реализована је приликом изградње објеката од јавног значаја, привредних објеката, изградње вишеспратница и изградње инфраструктуре док код изградње индивидуалних стамбених објеката нису примењивана. Прва превентивна мера се односи на забрану изградње на терену који је подложан клизању; друга превентивна мера се односи на регулацију одвођења површинских и подземних вода са терена који је подложан клизању и трећа превентивна мера се односи на изградњу потпорних зидова до неопходне дубине ради спречавања клизања земљишта и накнадног угрожавања простора и објеката у непосредној близини, или стварања преграде на водотоку у подножју клизишта. Ризици опасности од појаве клизишта још увек нису отклоњени због нерешавања утврђених планских решења.

Утицај

Активирана клизишта угрожавају један стамбени објекат у којем живи четворочлана породица те је због тога потребно евакуисати и привремено збринути наведену породицу на период од 15 дана. На самом објекту долази до ремећења равнотеже, пукотина на носећим и преградним зидовима и деформације истог.

у Јарменовцима клизиште угрожава електроенергетску инфраструктуру па долази до привременог прекида у испоруци електричне енергије услед кидања водова и жица. Нарушено је нормално функционисање до 10 дана. Наведено клизиште угрожава и водоводну инфраструктуру у дужини од 35 m па долази до прекида у испоруци пијаће воде на, такође, 10 дана.

Укупна дужина угрожене саобраћајне инфраструктуре је 450 m. Клизиште у Доњој Трнави угрожава путну инфраструктуру у дужини од 200 m, у Јарменовцима оба клизишта угрожавају пут у дужини од по 100 m, док клизиште у Војковцима угрожава пут у дужини од 50 m. Пут у Војковцима је оштећен услед клизања земљишта на пут па је потребно рашчишћавање и санација пута, док су путеви у Јарменовцима и Доњој Трнави потпуно разорени јер је клизна површина захватила и коловоз. На тим путним правцима потребна је стабилизација терена, изградња потпорних зидова и поновна изградња путева.

На установама од јавног друштвеног значаја није дошло до оштећења.

Генерисање других опасности

Услед настанка клизишта постоји могућност нарушавања водоводне и електричне мреже, и привременог недостатка основних енергената. Клизишта могу довести до угрожавања саобраћајница, при чему онемогућавају брзу евакуацију угроженог становништва, као и ефикасну санацију насталих последица. Такође могу изазвати велике штете по стамбене и друге објекте, као и пољопривредне површине. Услед обарања електричних водова може доћи до пожара, а услед обрушавања земље до запречавања речних корита и плављења.

Референтни инциденти

Дугорочно посматрано, велика померања клизишта су се и до сада догађала у годинама хидролошких максимума 2005. и 2006. године. Изразита померања у новије време су забележена у периоду од 2006. до 2012. као и 2014. године.

Информисање јавности

Постоји правовремено и прецизно информисање јавности путем званичног сајта РХМЗ-а и јавних гласила. За време трајања ванредне ситуације, Општински штаб за ванредне ситуације координише рад са јавним предузећима и установама опремљеним за заштиту и спасавање људи и материјалних добара. Штаб, такође, информише становништво о предузетим мерама и у тој активности велику улогу имају средства јавног информисања.

Будуће информације

На теренима на којима не постоје стамбена насеља потребна је изградња прилазних путева и други радови које треба извести са применом мера које ће ублажити притисак на тло (израда канала, пропуста, косина и сл.). Код стамбених објеката неопходно је усмеравање атмосферских вода и дренирање подземних вода, као и израда потпорних зидова и косина ради смањења притиска земље на грађевинске објекте. Потребно је и успоставити мониторинг клизишта, који омогућава рано откривање и праћење клизишта у реалном времену. Овај систем обезбеђује брзо реаговање и упозорење на опасност, што би било од великог значаја за успешност ране најаве и спречавања великих последица по становништво.

Последице по сваку од штићених вредности за наведену опасност дате су у табели испод.

Табела 49: Штићене вредности

Штићене вредности	**Критеријуми**	
Живот и здравље људи	Лакше повређених:	нема
	Тешко повређених:	нема
	Настрадалих:	нема
	Евакуисаних/збринутих:	4
	Укупно:	**4**
Економија/ екологија	**Штета по економију/екологију**	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Оштећење и санација куће	1.350.000
	Трошкови евакуације и збрињавања становништва	150.000
	Санација клизишта	2.800.000
	Рашчишћавање путева	2.400.000
	Израда техничке документације	1.900.000
	Насипање ломљеног камена и крупног шљунка	1.400.000
	Прекид у испоруци електричне енергије	800.000
	Прекид у испоруци воде за пиће	650.000
	Прекид у одвијању саобраћаја	2.100.000
	Укупно:	**13.550.000**
	Проценат штете у односу на буџет:	**2,20%**
Друштвена стабилност	**Штета по критичну инфраструктуру**	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Водоводна инфраструктура	1.700.000
	Електроенергетска инфраструктура	2.400.000
	Саобраћајна инфраструктура	4.150.000
	Укупно:	**8.250.000**
	Проценат штете у односу на буџет:	**1,34%**
	Штета по објекте од јавног друштвеног значаја	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Штета по објекте од јавног друштвеног значаја	/
	Укупно:	**/**
	Проценат штете у односу на буџет:	**/**
Буџет општине Топола остварен у 2018. години износио је:		**614.234.434 динара**

На основу референтних инцидената закључује се да учесталост настанка негативних ефеката од одрона, клизишта и ерозија на територији општине Топола износи 1 догађај у 2 до 20 година.

Табела 50: Табела за исказивање вероватноће

Вероватноћа или учесталост				
Категорија	**(а) Квалитативно**	**(б) Вероватноћа**	**(ц) Учесталост**	**Одабрано**
1	Занемарљива	< 1 %	1 догађај у 100 година и ређе	
2	Мала	1 - 5 %	1 догађај у 20 до 100 година	
3	Средња	6 - 50 %	1 догађај у 2 до 20 година	**X**
4	Велика	51- 98 %	1 догађај у 1 до 2 године	
5	Изразито велика	> 98 %	1 догађај годишње или чешће	

Табела 51: Табела за исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<50	**X**
2	Мала	50-200	
3	Умерена	201-500	
4	Озбиљна	501-1500	
5	Катастрофална	>1500	

Табела 52: Табела за исказивање последица по економију/екологију

Последице по економију/екологију			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	чији износ прелази 1% буџета	**X**
2	Мала	чији износ прелази 3% буџета	
3	Умерена	чији износ прелази 5% буџета	
4	Озбиљна	чији износ прелази 10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 15% буџета	

Табела 53: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<1% буџета	
2	Мала	1-3% буџета	**X**
3	Умерена	3-5% буџета	
4	Озбиљна	5-10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Матрица 1: Ризик по живот и здравље људи

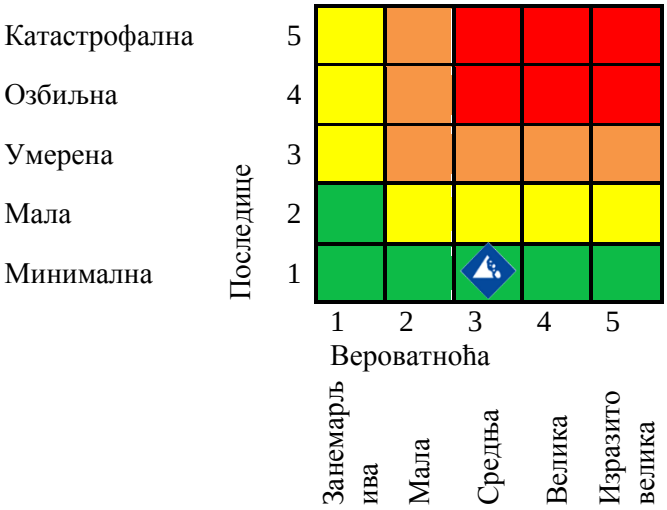

Матрица 2: Ризик по економију/екологију

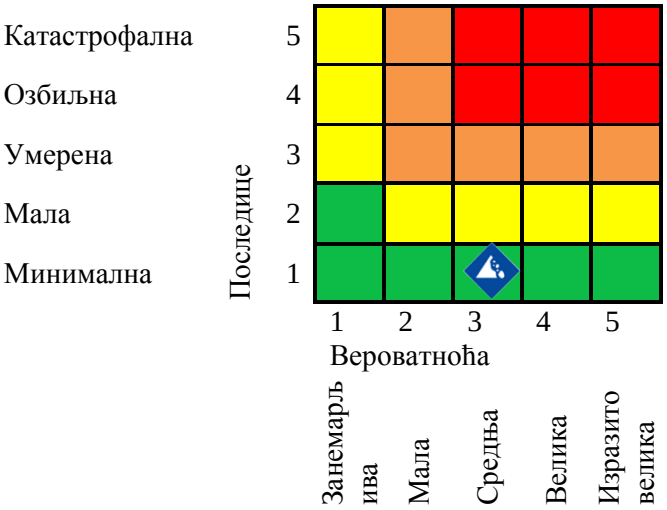

Матрица 3: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на критичној инфраструктури

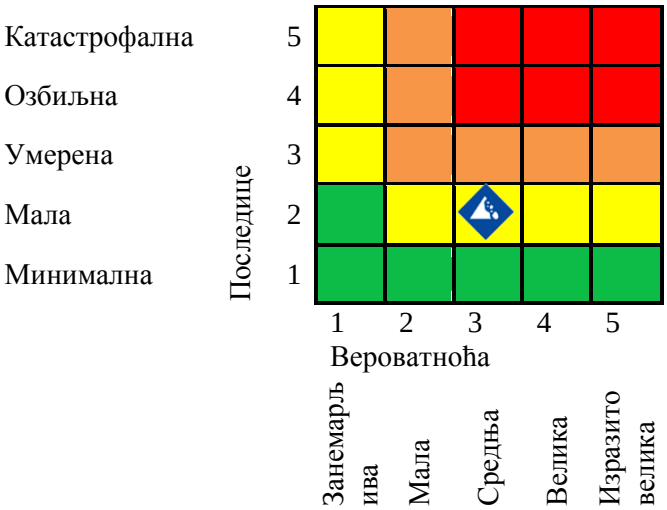

Матрица 4: Укупан ризик

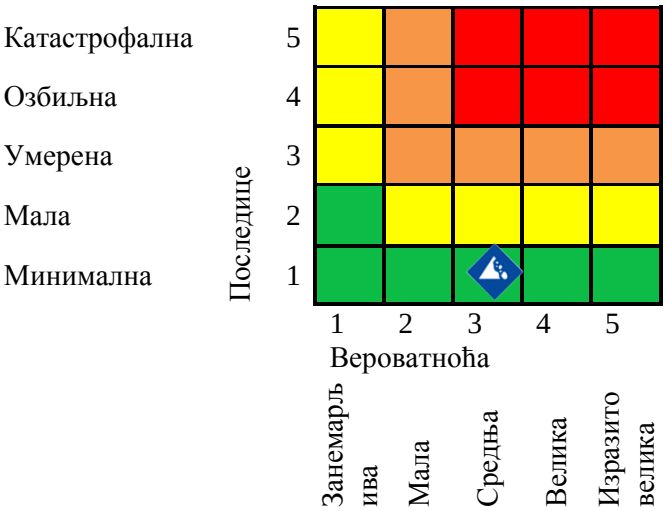

Табела 54: Нивои и прихватљивост ризика

	Веома висок (црвена)	НЕПРИХВАТЉИВ	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости (поглавље 3.7 „Третман ризика”). Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи. Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.
	Висок (наранџаста)	НЕПРИХВАТЉИВ	
	Умерени (жута)	ПРИХВАТЉИВ	
	Низак (зелена)	ПРИХВАТЉИВ	

На основу анализе сценарија и процене ризика можемо констатовати да је ниво ризика од одрона, клизишта и ерозија **НИЗАК**, што значи да је ризик **НЕПРИХВАТЉИВ**.

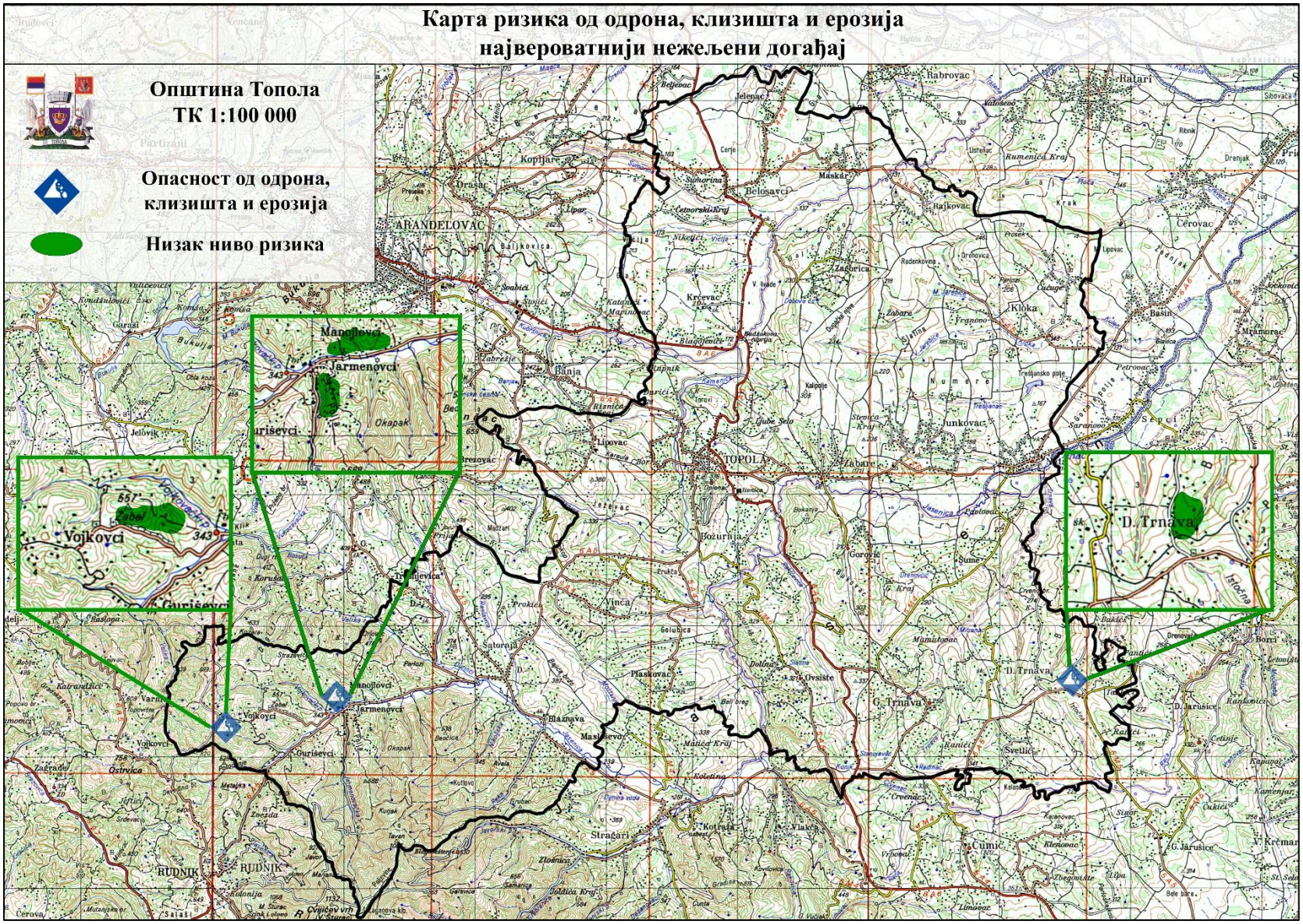
Карта ризика од одрона, клизишта и ерозија
највероватнији нежељени догађај
Општина Топола
ТК 1:100 000
Опасност од одрона, клизишта и ерозија
Низак ниво ризика
Manojlovci
Jarmenovci
Vojkovci
Zabel
Guriševci
D. Trnava
G. Trnava
TOPOLA
ARANĐELOVAC
RUDNIK
Belosavci
Rabrovac
Kloka
Junkovac
Zabare
Vinča
Plaskovac
Blaznava
Straĝari
Cumić
Svetlić
Ovsište
Gorovič
Bozurnja
Lipovac
Banja
Krčevac
Zagorica
Rajkovac
Maskar
Kopljare
Drašac
Ratari
Cerovac
Basin
Mramorac
Sepci
Borci
Jelovik
Ostrvica
Zagrade
Kolonija
Kotraža
Vlakča
Limovac
Cerova

1.20.2 Нежељени догађај са најтежим могућим последицама

Појављивање

Клизишта се, услед обилних атмосферских падавина, активирају и јављају на неколико локација на територији општине Топола. Делови земљишта услед поремећаја равнотеже коју су изазвале интензивне кишне падавине, почињу да клизају угрожавајући стамбене објекте и инфраструктуру. Места на којима је дошло до појаве и активирања клизишта су Доња Трнава, Јарменовци, Војковци.

Просторна димензија

У Доњој Трнави клизиште се активирало у засеоку Ристићи односно потес Кленовац. Клизиште је и раније било активно, а разлог је конфигурација терена и састав земљишта. Захваћена површина је око 150 ha, терен је глиновит на дубини од око 2m, а испод глине је иловача. Ове околности утичу да се код интензивнијих падавина клизиште активира.

У Војковцима је прорадило неколико клизишта која угрожавају путну инфраструктуру, стамбене и помоћне објекте. Једно клизиште угрожава два стамбена објекта, а друго један стамбени и један помоћни објекат. Такође, у Војковцима клизишта угрожавају и путну инфраструктуру и електро и ПТТ мрежу и то на следећим локацијама: пут за Дубраву потес Селиште, пут за Горњи крај и пут у потесу Торине.

У Јарменовцима клизиште је површине око 2 ha и угрожава неколико домаћинстава и пољопривредно земљиште.

Интензитет

Интензитет померања директно зависи од интензитета и од количине падавина на посматраном подручју. Највећи интензитет померања тела клизишта је у периодима хидролошких максимума. На основу података који се прикупљају последњих 30 година, процена је да ће померања трајати 15 до 20 дана.

Време

Интензивне и обилне атмосферске падавине уз топљење снега изазивају клизишта која се активирају 5. априла 2030. године.

Ток

Карактеристика свих клизишта је да се она активирају при дну и да се сукцесивно шири уз падину. Активирана клизишта угрожавају стамбене и помоћне објекте, живот људи, сточни фонд, пољопривредне површине, електро и ПТТ мрежу, путну, водоводну и канализациону инфраструктуру.

Становништво се обавештава о надолазећим падавинама и упозорава на могућност појаве одрона и клизишта. Интензитет клизања се повећава из дана у дан, угрожавајући околне објекте, претећи да захвати и локалне путеве. Објекти се полако слежу, стварају се озбиљне пукотине и деформације, због чега многи објекти више нису безбедни за боравак, па је неопходно иселити породице. Објекти који се не могу санирати морају се срушити, а исељеним породицама саградити нови домови. Путна инфраструктура се деформише због чега долази до прекида у саобраћају. Поједини општински путеви губе употребну вредност и постају непроходни, док остали трпе мања оштећења. Штале и обори такође трпе оштећења, а како су слабије грађе, неопходно је преместити домаће животиње на безбедније локације. Пољопривредне површине трпе озбиљне оштећења. Шумска подручја трпе озбиљну деградацију, долази до обарања стабала нижих биљака са плитким кореном и њиховог померања. Оштећује се ПТТ и електромрежа. Водовод трпи озбиљна оштећења, долази до пуцања цеви и изливања воде, због чега је неопходно ангажовати цистерне за алтернативно снбдевање водом за пиће. Канализациона мрежа са септичким јамама такође трпи штету, долази до изливања фекалија на више имања смештених углавном у руралном делу Општине.

Надлежне службе излазе на терен како би се што пре успоставили нормални услови за функционисање. Општински штаб за ванредне ситуације успоставља сарадњу са неколико приватних предузетника и субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање који располажу средствима и опремом која се може користити приликом санације клизишта. Санација подразумева насипање ломљеног камена и крупног шљунка са стабилизацијом.

Трајање

На основу података који се прикупаљају последњих 30 година, процена је да ће померање трајати 15 до 20 дана док је за санацију свих насталих последица потребно више времена.

Рана најава

У критичним периодима увек су појачане мере опреза и приправности. Стално се врши обилазак клизишта и одрона. Систем ране најаве није развијен јер не постоји континуирани мониторинг клизишта па самим тим и систем ране најаве не би функционисао на одговарајући начин. Међутим, у периодима повећаног ризика од опасности, становништво се обавештава о надолазећим падавинама и упозорава на могућност појаве клизишта.

Грађани, у случају уочавања опасности, у сваком тренутку могу позвати оперативни центар 112 који, у складу са прописаном процедуром, прикупља, анализира, прати и обавештава надлежне органе и институције о свим врстама информација из области ванредних ситуација ради као јединствени комуникационо-информативни центар; врши пријем позива грађана за помоћ, обраду примљених информација и њихово преношење хитним службама; остварује стални контакт са Националним центром 112, поступа по налозима и захтевима тог центра, врши размену информација са другим оперативним центрима и координацију рада ситуационих центара на подручју одговорности у вези са прикупљањем и међусобном разменом података о елементарним непогодама и другим несрећама; врши узбуњивање становништва и осталих субјеката система заштите и спасавања и обавештавање о престанку опасности; пружа одговарајућу стручну помоћ и врши надзор над радом ситуационих центара у реализацији задатака који су Уредбом дефинисани за ситуационе центре.

У складу са интензитетом опасности, предузимају се мере опреза и приправности људства и опреме у свим насељима и на свим путевима где су се јавила клизишта. Државни путеви се налазе у надлежности ЈП „Путеви Србије”, док је за ниже категорије путева надлежна локална самоуправа те је са тог аспекта потребна добра комуникација и координација активности. На терену се налазе и екипе ЕД Топола, ЈКСП Топола и екипе Телекома Србије.

Припремљеност

Становништво и државни органи су делимично припремљени за долазећу опасност. Превентивно деловање у сузбијању, отклањању последица и санацији клизишта на територији општине Топола је делимично заступљено. Геолошка истраживања су вршена у складу са Законом о планирању и изградњи. Таква активност реализована је приликом изградње објеката од јавног значаја, привредних објеката, изградње вишеспратница и изградње инфраструктуре док код изградње индивидуалних стамбених објеката нису примењивана. Прва превентивна мера се односи на забрану изградње на терену који је подложан клизању; друга превентивна мера се односи на регулацију одвођења површинских и подземних вода са терена који је подложан клизању и трећа превентивна мера се односи на изградњу потпорних зидова до неопходне дубине ради спречавања клизања земљишта и накнадног угрожавања простора и објеката у непосредној близини, или стварања преграде на водотоку у подножју клизишта. Ризици опасности од појаве клизишта још увек нису отклоњени због нерешавања утврђених планских решења.

Утицај

Клизишта у Доњој Трнави и у Војковцима угрожавају неколико стамбених објеката. Због тога је потребно евакуисати и привремено сместити 35 људи на око 60 дана колико је потребно за санацију насталих оштећења по престанку клизања земље. Клизишта која су се јавила у насељу Војковци угрожавају на неколико места путну инфраструктуру у дужини од 800 m па је због тога поремећено обављање основних животних делатности. Број људи који су индиректно оштећени, односно број људи који не могу да обављају своје свакодневне активности износи 485.

У доњој Трнави клизишта изазивају пету и шесту категорију оштећења. На носећим и преградним зидовима јављају се дугачке и велике пукотине, на димњацима се одвајају и отпадају делови, кровна конструкција се оштећује услед поремећаја равнотеже. Објекти се услед деформације темеља слежу и долази до ломова носећих стубова. Анализом и прегледом објеката је утврђено да је 5 објеката претрпело значајна оштећења и да у истим није могуће живети те је потребна изградња нових. Помоћни објекти су такође у великој мери оштећени јер су они, по правилу, слабије градње од стамбених. Због тога је потребно изместити сточни фонд који се у њима налази. Губитак сточног фонда услед рушења једног помоћног објеката износи

65 грла крупне и ситне стоке.
Клизишта у Војковцима угрожавају путну инфраструктуру у дужини од 800 m. На неким деоницама пут је оштећен услед клизања земљишта на пут па је потребно рашчишћавање и санација пута, док је на неким деоницама пут потпуно разорен јер је клизна површина захватила и коловоз. На тим путним правцима потребна је стабилизација терена, изградња потпорних зидова и поновна изградња путева. Поред наведених путева угрожена је водоводна, електроенергетска и ПТТ мрежа, што доводи до прекида у испоруци пијаће воде, електричне енергије и ПТТ сигнала у трајању од најмање 15 дана.
У Јарменовцима је угрожено пољопривредно земљиште на површини од око 2 ha. На земљишту се налазе воћњаци, њиве и ливаде, при чему су уништени усеви.
У Доњој Трнави клизиште оштећује и септичку јаму што изазива изливање фекалија. Због тога је потребно ангажовати екипе за дератизацију, дезинсекцију и дезинфекцију како би се спречила појава и ширење заразних болести и загађење земљишта.
На установама од јавног друштвеног значаја није дошло до оштећења.
Генерисање других опасности
Услед настанка клизишта постоји могућност нарушавања водоводне и електричне мреже, и привременог недостатка основних енергената. Клизишта могу довести до угрожавања саобраћајница, при чему онемогућавају брзу евакуацију угроженог становништва, као и ефикасну санацију насталих последица. Такође могу изазвати велике штете по стамбене и друге објекте, као и пољопривредне површине. Услед обарања електричних водова може доћи до пожара, а услед обрушавања земље до запречавања речних корита и плављења.
Референтни инциденти
Дугорочно посматрано, велика померања клизишта су се и до сада догађала у годинама хидролошких максимума 2005. и 2006. године. Изразита померања у новије време су забележена у периоду од 2006. до 2012. као и 2014. године. У општини Топола, клизишта већег обима и већег степена последица по живот и здравље људи, културна и материјална добра и критичну инраструктуру су се активирала 1995. и 2014. године.
Информисање јавности
Постоји правовремено и прецизно информисање јавности путем званичног сајта РХМЗ-а и јавних гласила. За време трајања ванредне ситуације, Општински штаб за ванредне ситуације координише рад са јавним предузећима и установама опремљеним за заштиту и спасавање људи и материјалних добара. Штаб, такође, информише становништво о предузетим мерама и у тој активности велику улогу имају средства јавног информисања.
Будуће информације
На теренима на којима не постоје стамбена насеља потребна је изградња прилазних путева и други радови које треба извести са применом мера које ће ублажити притисак на тло (израда канала, пропуста, косина и сл.). Код стамбених објеката неопходно је усмеравање атмосферских вода и дренирање подземних вода, као и израда потпорних зидова и косина ради смањења притиска земље на грађевинске објекте. Потребно је и успоставити мониторинг клизишта, који омогућава рано откривање и праћење клизишта у реалном времену. Овај систем обезбеђује брзо реаговање и упозорење на опасност, што би било од великог значаја за успешност ране најаве и спречавања великих последица по становништво.
Последице по сваку од штићених вредности за наведену опасност дате су у табели испод.
Табела 55: Штићене вредности

Штићене вредности	**Критеријуми**	
Живот и здравље људи	Лакше повређених:	нема
	Тешко повређених:	нема
	Настрадалих:	нема
	Евакуисаних/збринутих:	35
	Становништво захваћено опасношћу	485
	Укупно:	**520 лица**

Економија/ екологија

Штета по економију/екологију	
Опис последице	**Штета у РСД**
Оштећење и санација стамбених објеката	3.650.000
Оштећење и санација помоћних објеката	800.000
Евакуација и збрињавање угроженог становништва	6.300.000
Угроженост сточног фонда	3.900.000
Прекид у одвијању саобраћаја	5.200.000
Прекид у испоруци пијаће воде	1.450.000
Прекид у испоруци електричне енергије	1.400.000
Прекид у испоруци ПТТ сигнала	1.200.000
Алтернативно снабдевање водом за пиће	650.000
Штета на пољопривредним културама	2.750.000
Трошкови комуналних служби, дезинфекције, дезинсекције и дератизације	850.000
Израда техничке документације	1.500.000
Санација клизишта	8.500.000
Насипање ломљеног камена и крупног шљунка	2.700.000
Рашчишћавање путева	1.950.000
Машинско чишћење наноса са асфалта	2.300.000
Израда потпорних зидова	4.800.000
Укупно:	**49.900.000**
Проценат штете у односу на буџет:	**8,12%**

Друштвена стабилност

Штета по критичну инфраструктуру	
Опис последице	**Штета у РСД**
Водоводна инфраструктура	3.450.000
Саобраћајна инфраструктура	7.100.000
Електроенергетска инфраструктура	3.860.000
Телекомуникациона инфраструктура	2.600.000
Укупно:	**17.010.000**
Проценат штете у односу на буџет:	**2,76%**

Штета по објекте од јавног друштвеног значаја	
Опис последице	**Штета у РСД**
Штета по објекте од јавног друштвеног значаја	нема
Укупно:	**/**
Проценат штете у односу на буџет:	**/**

Буџет општине Топола остварен у 2018. години износио је: 614.234.434 динара

На основу референтних инцидената закључује се да учесталост настанка негативних ефеката од одрона, клизишта и ерозија на територији општине Топола износи 1 догађај у 2 до 20 година.

Табела 56: Табела за исказивање вероватноће

Вероватноћа или учесталост				
Категорија	**(а) Квалитативно**	**(б) Вероватноћа**	**(ц) Учесталост**	**Одабрано**
1	Занемарљива	< 1 %	1 догађај у 100 година и ређе	
2	Мала	1 - 5 %	1 догађај у 20 до 100 година	
3	Средња	6 - 50 %	1 догађај у 2 до 20 година	**X**
4	Велика	51- 98 %	1 догађај у 1 до 2 године	
5	Изразито велика	> 98 %	1 догађај годишње или чешће	

Табела 57: Табела за исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<50	
2	Мала	50-200	
3	Умерена	201-500	
4	Озбиљна	501-1500	**X**
5	Катастрофална	>1500	

Табела 58: Табела за исказивање последица по економију/екологију

Последице по економију/екологију			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	чији износ прелази 1% буџета	
2	Мала	чији износ прелази 3% буџета	
3	Умерена	чији износ прелази 5% буџета	**X**
4	Озбиљна	чији износ прелази 10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 15% буџета	

Табела 59: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<1% буџета	
2	Мала	1-3% буџета	**X**
3	Умерена	3-5% буџета	
4	Озбиљна	5-10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Матрица 1: Ризик по живот и здравље људи

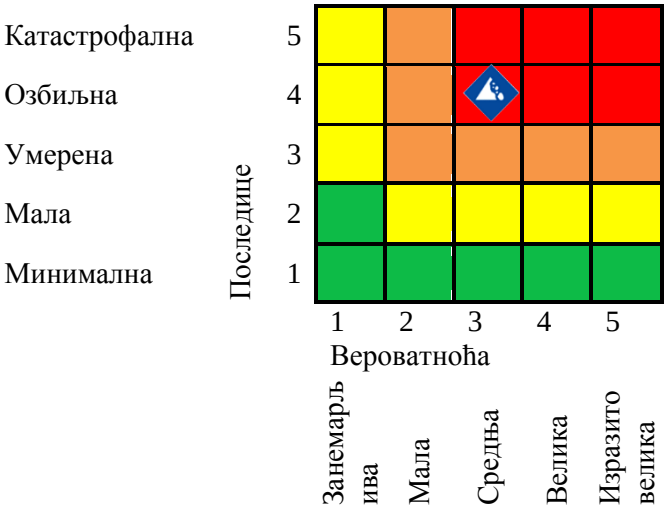

Матрица 2: Ризик по економију/екологију

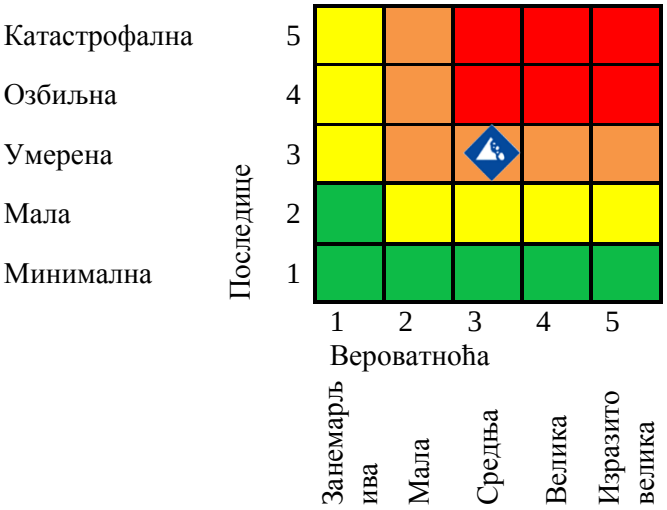

Матрица 3: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на критичној инфраструктури

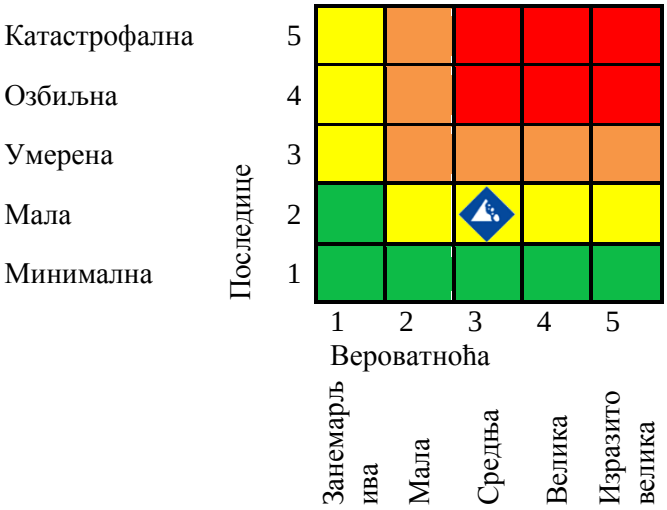

Матрица 4: Укупан ризик

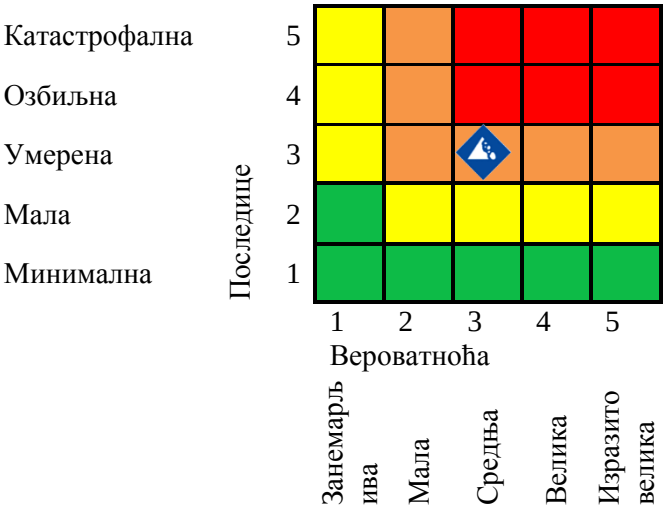

Табела 60: Нивои и прихватљивост ризика

	Веома висок (црвена)	НЕПРИХВАТЉИВ	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости (поглавље 3.7 „Третман ризика”). Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи. Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.
	Висок (наранџаста)	НЕПРИХВАТЉИВ	
	Умерени (жута)	ПРИХВАТЉИВ	
	Низак (зелена)	ПРИХВАТЉИВ	

На основу анализе сценарија и процене ризика можемо констатовати да је ниво ризика од одрона, клизишта и ерозија **ВИСОК**, што значи да је ризик **НЕПРИХВАТЉИВ**.

Третман ризика

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица поплава, предузимају се мере из области превентиве и реаговања. У табелама испод приказане су предложене превентивне и реактивне мере.

Табела 61: Превентивне мере

Одрони, клизишта и ерозије					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији**	**Време и начин извештавања**
Стратегије, нормативно уређење, планови	Забрана изградње објеката на подручјима подложним клизиштима, одронима и ерозији	Општинска управа	Шест месеци по изради Процене	Одељење за инспекцијске послове, изградњу и комунлане делатности	/
	Забрана орања по нагибу земљишта; Забрана сече шума на нагнутим теренима; Забрана испаше на деградираним пашњацима	Општинска управа	Шест месеци по изради Процене	Одељење за инспекцијске послове, изградњу и комунлане делатности	/
Систем за рану најаву	Успостављање система мониторинга и евиденције и праћење стања клизишта, одрона и ерозија на територији и у окружењу преко надлежне службе	Општински штаб за ванредне ситуације	Годину дана по изради Процене	Одељење за инспекцијске послове, изградњу и комунлане делатности	Редовни извештаји о стању на терену
	Успоставити сарадњу и праћење овавештења Републичког сеизмолошког завода Србије	Општинска управа/Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене/перманентно	Републички сеизмолошки завод	/
	Успоставити сарадњу и праћење овавештења Републичког хидрометеоролошког завода Србије	Општинска управа/Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене/перманентно	Републички хидрометеорлошки завод	/
Просторно планирање и легализација објеката	Инспекцијски надзор нових и дограђених објеката високоградње и објеката нискоградње	Општинска управа	Одмах након израде Процене/перманентно	Одељење за инспекцијске послове, изградњу и комунлане делатности и Одељење за комуналне, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне и послове управљања имовином	
	Изградња потпорних зидова и побијање шипова на угроженим саобраћајницама;	Општинска управа	Годину дана по изради Процене		Извештај о завршеним радовима
	Изградња дренажних система и регулисање канала за одвођење атмосферске воде	Општинска управа	Годину дана по изради Процене		Извештај о завршеним радовима

Табела 62: Реактивне мере

Одрони, клизишта и ерозије					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији**	**Време и начин извештавања**
Стање спремности капацитета за реаговање	Формирати Ситуациони центар општине Топола	Општинска управа	Две године од дана израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације	Редовно извештавање о раду Ситуационог центра
	Формирати Стручно-оперативни тим (СОТ) за одроне, клизишта и ерозије	Општинска управа	Одмах након израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације	Закључак штаба о формирању СОТ
	Израдити план реаговања у случају одрона, клизишта и ерозије	Општинска управа	Одмах након израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације	/
Спремност капацитета ватрогасно-спасилачких јединица	Обезбедити оперативну спремност за спасавање и извлачење угрожених из рушевина и гашење евентуалних пожара у случају одрона, клизишта и ерозија	Ватрогасно-спасилачко одељење и Добровољно ватрогасно друштво „Опленац”	Одмах након израде Процене	Одељење за комуналне, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне и послове управљања имовином/Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/
Спремност капацитета јединица цивилне заштите	Формирати јединице цивилне заштите опште намене јачине једне чете	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Одељење за комуналне, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне и послове управљања имовином/Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	Закључак штаба о формирању јединице
Одржавање и организација вежби за реаговање у случају клизишта	Одржавање и организација показних вежби за реаговање у случају клизишта, одрона и ерозија	Општински штаб за ванредне ситуације	Годину дана од дана израде Процене	Одељење за комуналне, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне и послове управљања имовином/Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/
Базе података и подлога за потребе планирања цивилне заштите	Израдити катастар активних и пасивних клизишта на територији Општине	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Одељење за комуналне, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне и послове управљања имовином/Субјекти од	/

Одрони, клизишта и ерозије					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији**	**Време и начин извештавања**
				посебног значаја за заштиту и спасавање	
Способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	Оспособљавање јавних предузећа и привредних друштава за реаговање у случају одрона, клизишта и ерозије	Општински штаб за ванредне ситуације	Две године од дана израде Процене	Одељење за комуналне, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне и послове управљања имовином/Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	Сачинити извештај о извршеном оспособљавању
Стање мобилности веза	Редовна контрола путних праваца, санација и поправка оштећења	Јавно предузеће надлежно за путеве	Перманентно	Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/
	Правовремено обавештавање становништва путем средстава јавног информисања о наступању опасности и поступању у случају одрона, клизишта и ерозија	Општински штаб за ванредне ситуације	Перманентно	Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/

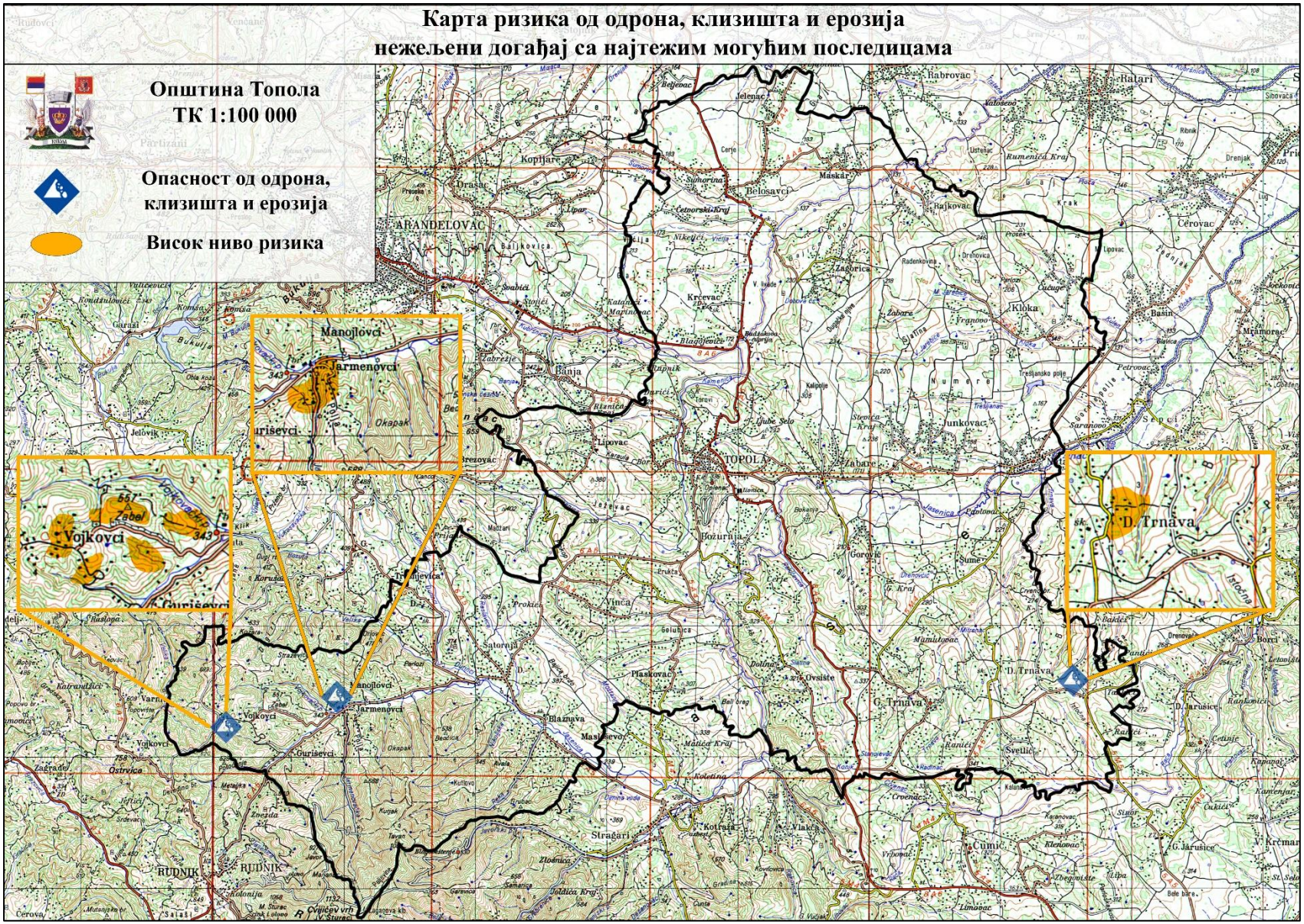
Карта ризика од одрона, клизишта и ерозија
нежељени догађај са најтежим могућим последицама
Општина Топола
ТК 1:100 000
Опасност од одрона, клизишта и ерозија
Висок ниво ризика
Manojlovci
Jarmenovci
Vojkovci
D. Trnava
TOPOLA
ARANDELOVAC
RUDNIK

Карактеристике потенцијалне опасности од одрона, клизишта и ерозија
Субјекат: општина Топола

Р. бр.	Карактеристика потенцијалне опасности		Потенцијална опасност ОДРОНИ, КЛИЗИШТА И ЕРОЗИЈЕ Генерисање других опасности	Примедба
1	2	3	4	5
1.	Почетно стање	Време идентификације		
2.		Субјекат, организација/ организациони део		
3.		Макролокација		
4.		Микролокација		
5.		Угрожене штићене вредности		
6.		Ангажоване снаге		
7.		Предузете почетне мере		
8.		Процењене последице по штићене вредности		
9.		Постојеће мере заштите		
10.	Завршно стање	Време изложености опасности		
11.		Ниво ризика		
12.		Погођене штићене вредности		
13.		Последице по штићене вредности		
14.		Предузете мере		
15.		Ефекат предузетих мера		
16.		Интеракција са другим опасностима		

2 ПОТЕНЦИЈАЛНА ОПАСНОСТ ОД ПОПЛАВА

Поплаве на рекама су природни феномен који далеко превазилазе водопривредне и хидротехничке оквире. У историји је познато да су реке и полплаве имале значајан утицај на развој људског друштва. Изливање великих вода из речних корита и плављење речних долина сврставају се у најстарија људска искуства, једнако као и њихов антипод – суша. потребно је имати у виду да глобалне промене представљају један од највећих изазова данашњице. Поплаве проузроковане јаким регионалним падавинама постају све учесталиј, интензивније и могу да превазиђу забележене катастрофалне поплаве.

Велике поплаве у прошлости, какве су се бележиле једном у сто година, сада се све чешће понављају. Благе зиме са мало снега током којих сатима пад јака киша или пак обилан снег уз екстремне температурне осцилације повећавају опасност од поплава. Са друге стране, човек је својом делатношћу настојао да што више ограничи простор који су до тада заузимале реке и потоци. Један од разлога је ослобађање земљишта за пољопривреду, а други разлог је пловидба. Наиме, пловидба је и данас најјефтинији начин транспорта па се регулацијом река и потока настоји да се пловни пут продужи како би се лакше транспортовао терет огромних димензија и тежина.

Поплаве су појаве неуобичајено велике количине воде на одређеним местима услед деловања природних сила (велика количина падавина) или других узрока као што је попуштање или рушење брана, вештачких или природних, насталих заграђивањем (преграђивањем) река услед клижења или одроњавања, ратних разарања и сл. Најчешће настају услед изливања површинских токова што је узроковано карактеристиком слива (геолошка грађа, морфологија, вегетираност и начин коришћења терена) као и нерегулисаним речним коритом. Поплаве, такође, настају деловањем бујица на доње токове река и услед подизања нивоа подземних вода.

Према узроцима настанка поплаве се могу поделити на:

- Поплаве настале због јаких одрона;
- Поплаве настале због нагомилавања леда у водотоцима;
- Поплаве настале због клизања терена или потреса;
- Поплаве настале због рушења брана и ратних дејства.

Имајући у виду брдско-планински рељеф и релативно развијену хидрографску мрежу, општина Топола је у највећој мери угрожена од бујичних поплава које карактерише формирање чела („бујична песница”) које има велику разорну моћ, руши дрвеће, поткопава обале, ствара одроне и клизишта. Сав тај захваћени материјал руши све што му се нађе на путу, а само добро пројектовани и изведени објектиза уређење бујица могу да „преживе” и обаве заштитну функцију од налета водене масе.

Бујице представљају повремене водотокове релативно великог нагиба (>2%), са променљивом количином воде и несразмерно великом количином вученог и лебдећег наноса у односу на проток. Тежински садржај вученог наноса тј. валутица, одломака и камена износи од 45-70%, а густина бујичне масе од 13,8-15,3 kg/m^3. Основни ерозиони облик овог процеса је бујично корито, а акумулациони бујична плавина.

Осматрања и мерења вредности водостаја на рекама се врше на хидролошким станицама очитавањем на водомерној летви, а региструју се помоћу лимниграфа и/или дигиталних регистратора. Вредности водостаја су изражене у центиметрима. Упоредо са подацима о водостају, приказују се и осмотрене ледене појаве. Осим водостаја, по станицама се врше мерења дневне вредности протицаја воде, минималне, средње и максималне вредности по месецима и за годину, као и датуми појаве. Одбрану од поплава организују и спроводе Јавна водопривредна предузећа, у складу са општим и оперативним планом, а на основу анализе свих хидролошких показатеља. Водомерне станице обезбеђују хидролошке податке са аспекта регулисања протока. Реч је о подацима о просечним вишегодишњим протоцима, о малим месечним водама вероватноће 95%, као и о великим водама вероватноће 1%. Наведене две вредности су од великог значаја:

- Прва за сагледавање мера заштите вода;
- Друга за планирање мера у области регулације и заштите од поплава.

Мерење водостаја, протицаја, температуре и преглед проноса наноса у профилу на рекама у сливу Велике Мораве се остварује са 15 хидролошких станица. Територију општине Топола, односно стање

водостаја на водотоковима, покрива једна хидролошка станица на реци Јасеници – Доња Шаторња која се налази у западном делу Општине.

Слика 7: Мрежа хидролошких станица – слив реке Велика Морава

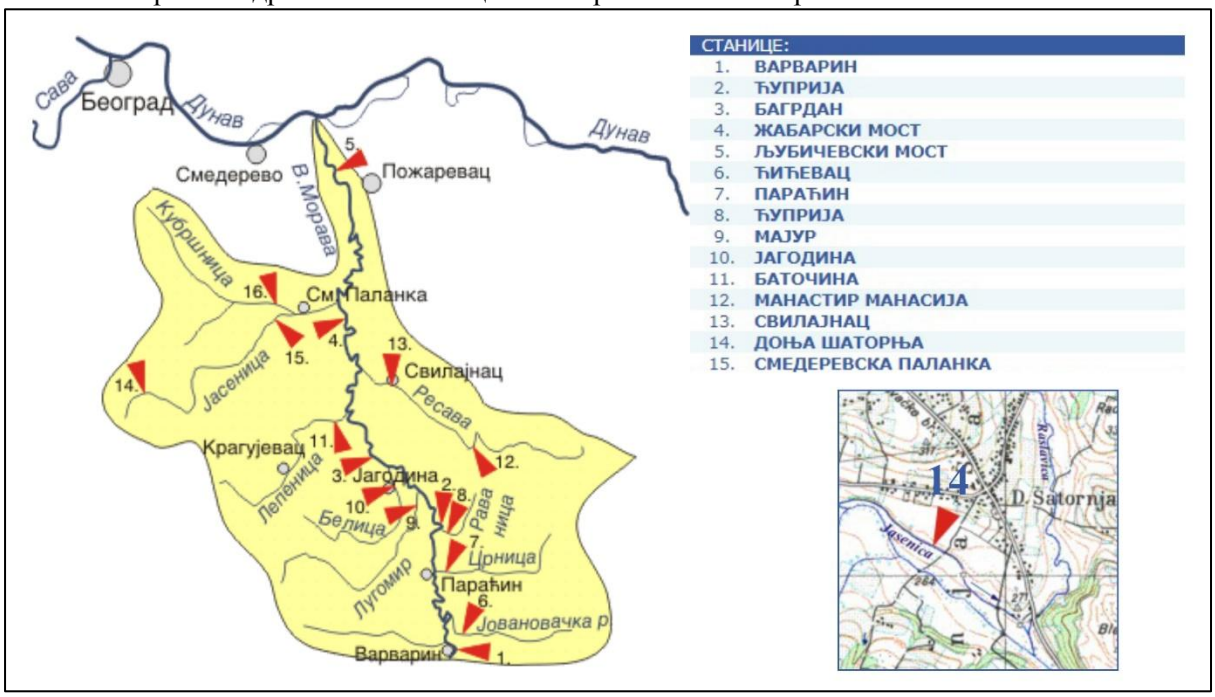

У табели испод приказане су карактеристике наведене хидролошке станице за површинске воде.

Табела 63: Карактеристике хидролошких станица

Станица	Река	Година оснивања	Кота	Удаљеност од ушћа (у km)	Површина слива (у km^2)
Доња Шаторња	Јасеница	1958.	262,95	65,91	83,6

2.1 Карте водног подручја

Слика 8: Хидрографска мрежа општине Топола

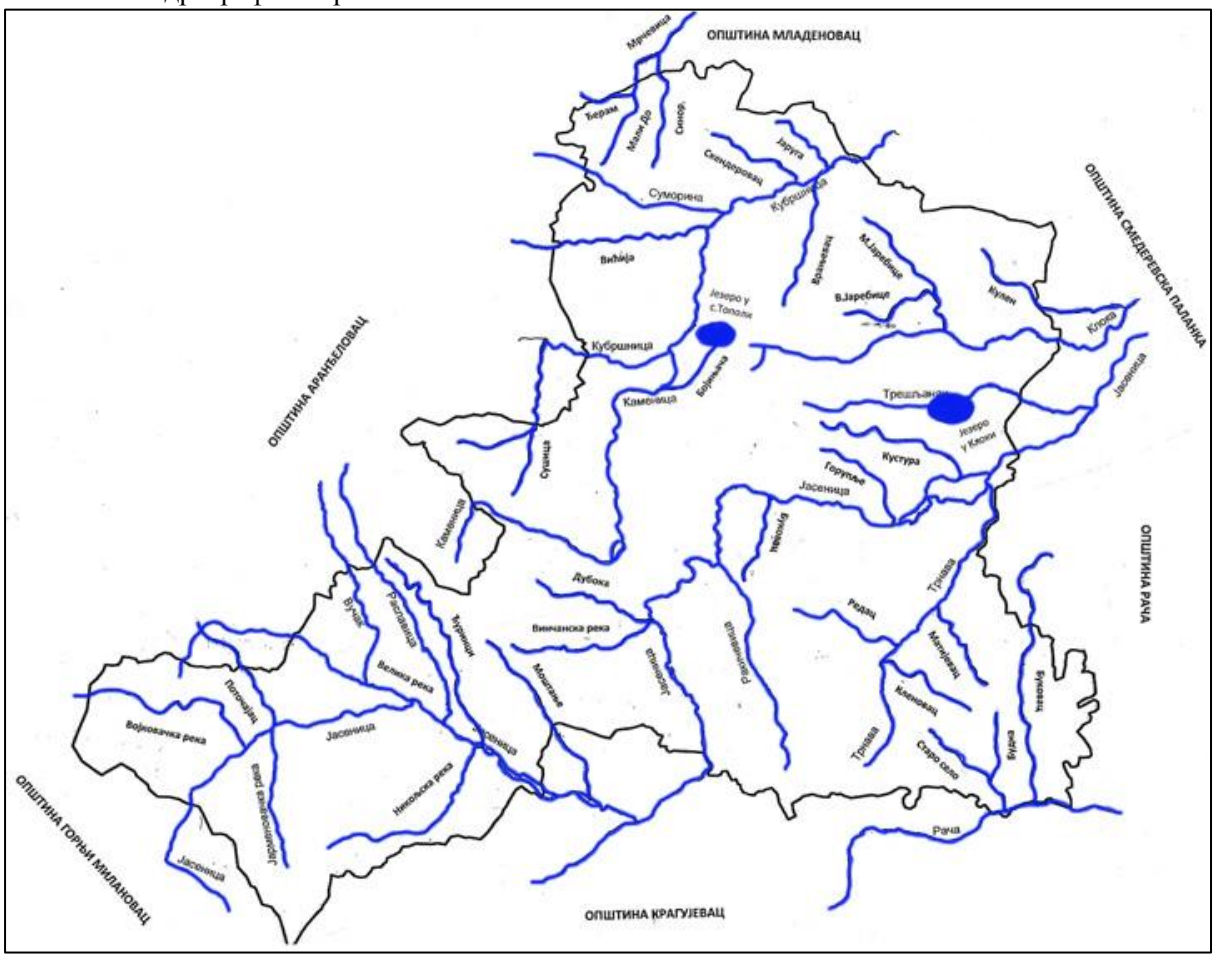

2.2 Опасност од поплава, река или бујичних вода

Катастрофално високе воде на једној реци зависе од читавог низа фактора који се међусобно условљавају и допуњују. Њихов утицај на формирање поплавног таласа може бити директан или индиректан. Директни узроци поплава најчешће су: падавине (киша и снег), појава леда на рекама, стање водостаја у време његовог пораста, меандрирање тока, појава клизишта и појава коинциденције великих вода. Као најважнији индиректни узроци поплава могу се навести: величина и облик слива, густина речне мреже, рељеф и његове карактеристике, засићеност земљишта водом, стање водостаја подземних вода, степен пошумљености и начин обрађивања пољопривредних површина у сливу, људски фактор, односно непридржавање одређених прописа, нередовно и недовољно чишћење наноса у рекама и акумулацијама, недовољно одговарајућих одбрамбених насипа, обала и утврда и промена климе у Републици Србији.

Републичка дирекција за воде, Министарства за пољопривреду, шумарство и водопривреду, 2012. године израдила је прелиминарну процену ризика од поплава за Републику Србију, на којој су приказана и поплавна подручја за територију општине Топола.

Слика 9: Прелиминарна процена ризика од поплава на водотоковима I реда за општину Топола – значајна поплавна подручја

Са слике се види да оба водотока првог реда на територији општине Топола представљају значајна поплавна подручја. Река Јасеница је најдужа и најбогатија водом река у општини Топола и у целој Шумадији. Поплавно подручје Јасенице се простире од Јарменоваца на југоистоку општине Топола до ушћа у Велику Мораву. Са друге стране, поплавно подручје реке Кубршнице се простире целим њеним током што у општини Топола предствља 15 km с обзиром да су јој извориште и ушће ван територије општине Топола.

Поред наведених водотокова I реда, опасност од поплава постоји и на следећим водотоковима: поток Дубока, Винчанска река, Каменица, Велика река, Трнава, Буковац, Рача, Јасенички поток, Ђорђевића поток, Клока, поток Вићија, поток Суморина, локални потоци Ђерам и Мали До, Кустура и други.

За разлику од водотока на којима постоје стална осматрања и одговарајуће статистичке обраде података, на водама II реда на подручју општине Топола нема осматрања па се за прорачуне користе параметарске методе прорачуна. Током прорачуна се генерише прогностички облик таласа бујучне поплаве за сваки појединачни водоток. На основу тог фонда радних подлога врши се избор оног податка којим ће се прописати степени опасности и мере одбране.

2.3 Изграђеност система заштите од поплава

Ради спречавања поплава и штетног деловања поплавних вода граде се и одржавају заштитне водне грађевине и обављају заштитни радови. Заштитна инфраструктура за заштиту становника и материјалних добара од поплава се односи на:

- Заштитне бране;
- Обалоутврде дуж корита река;
- Одбрамбене насипе;
- Ретенције (за регулисање режима водотока);
- Покретне панеле за заштиту приобаља.

Заштитни радови се односе на: пошумљавање, затрављивање, терасирање, чишћење корита, спровођење мера заштите забрана или ограничење сече дрвећа, забрана или ограничење вађења песка и шљунка, начин коришћења пољопривредног земљишта и др. Сама одбрана од поплава организује се и врши у зависности од степена опасности. Према величини опасности од поплава утврђују се два

степена одбране и то: **редовна одбрана** и **ванредна одбрана** од поплава.
На водама II реда редовна, односно ванредна одбрана од поплава проглашава се на деоницама на којима постоје изграђени заштитни водни објекти тј. на деоницама на којима се спроводи одбрана од поплава, по испуњењу утврђених критеријума за проглашење редовне, односно ванредне одбране од поплава из локалног оперативног плана.
На водама II реда на којима не постоје изграђени заштитни водни објекти стање приправности се проглашава по испуњењу утврђених критеријума за проглашење стања приправности из локалног оперативног плана.
На територији Општине не постоје локалне референтне водомерне и кишне станице, те се добијене информације тумаче искуствено.

Табела 64: Критеријуми за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава

Назив водотока	**Фазе одбране од поплава**	
	Редовна	**Ванредна**
Јасеница (нештићено подручје)	1 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)	0,5 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)
Кубршница	1 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)	0,5 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)
Каменица	1 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)	0,5 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)
Јарменовачка река	1 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)	0,5 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)
Ракичевица	1 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)	0,5 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)
Остали водотокови	1 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)	0,5 m до изливања воде из основног корита на критичним локацијама (накнадно ће се одредити)

Општина Топола је обухваћена сектором М.4. Смедеревска Паланка на деоници М.4.1. који обухвата Јасеницу и Кубршницу од ушћа до Малог Луга у дужини од 66,76 km. Заштитни водни објекти на којима се спроводе мере одбране од поплава на овој деоници су:

1. Десни насип уз Јасеницу од ушћа Губераша до Наталинаца, 21 km са левим насипом уз Губераш, 1,26 km и обостраним насипима уз потоке: Драгонеж (2x1,3 km), Блатар (2x1,8 km), Трнава (2x0,55 km) и Шуме (2x0,3 km), укупно 30,16 km;
2. Леви насип уз Јасеницу од високог терена узводно до ушћа Кубршнице, 2,7 km;
3. Леви насип уз Кубршницу од ушћа у Јасеницу до ушћа Малог Луга, 9 km са левим насипом уз Мали Луг, 1,8 km и обостраним насипима уз потоке Ивак (2x0,33 km) и Дреновчић (2x0,97 km), укупно 13,4 km;
4. Леви насип уз Јасеницу од ушћа Кубршнице узводно до пута за Мраморац 7,5 km;
5. Десни насип уз Кубршницу од ушћа у Јасеницу, 9 km;
6. Леви насип уз Јасеницу код Наталинаца, 4 km.

Табела 65: Предложени радови на уређењу водотокова у општини Топола у 2017. години

Насељено место	**Назив водотока**	**Предлог радова на уређењу**	**Дужина деонице се изводе радови (у km)**
Топола село (Митровић и	Каменица	сечење растиња, профилисање корита и изградња насипа	2.5

Љубесело)			
Доња Трешњевица и Доња Шаторња	Раславица	сечење растиња, профилисање корита и изградња насипа	2,5
Божурња	Ракичевица	сечење растиња, профилисање корита и изградња насипа	1
Горња Трнава	Трнава	сечење растиња, профилисање корита и изградња насипа	1
Божурња	Ракичевица	изградња цевастих прелаза	-
Доња Шаторња	Раславица	изградња цевастих прелаза	-
Горња Трнава	Трнава	изградња моста	-
Винча	Винчанска река	изградња моста	-

2.4 Ефикасност изграђених објеката за заштиту од поплава

Да би се штете услед поплава свеле на најмању могућу меру потребно је радити на разрешењу урбанистичких проблема насеља, предузимању превентивних мера за обезбеђење и заштиту становништва и комплетне инфраструктуре.

Уређеност одређених деоница речних корита доприносе већој отпорности на појаву великих вода, као и умањивању штетних последица. Међутим, постоји и део нерегулисаних деоница како на водама I реда, тако и на водама II реда, при чему је неопходно спровести додатне радове на одржавању стабилности обала и корита водотокова и повећати пропусну моћ речних корита. Већи део радова које треба спровести односе се на чишћење корита од наноса, растиња и уређивање кинете, као и чишћење канала за одводњавање.

На основу Оперативног плана за одбрану од поплава за воде II реда на територији општине Топола за 2017. годину, најугроженији су делови територије који гравитирају непосредно уз корита река које су наведене у поглављу 2.2 („Опасност од поплава, река или бујичних вода"). Угрожавање се нарочито манифестује у доњим токовима ових водотокова, као последица наглог отапања снега, јаких киша или услед заједничког деловања наведених фактора. Поред тога, велики проблем представљају несавесни грађани који неконтролисано одлажу комунални отпад и шут поред, или у само корито река и потока, што може да изазове велике проблеме приликом наиласка великих вода.

Најкритичнији период за настанак поплава на подручју општине Топола је од марта до септембра месеца. Према подацима из Елабората за план одбране од поплава на водотоковима ван система одбране од поплава на територији општине Топола који је израдио Институт за водопривреду „Јарослав Черни" из Београда може се рећи да трајање киша између 18 минута и 7 сати и са интензитетом између 70 и 100 mm/h могу да изазову нежељене последице на мањим токовима, док је за веће токове потребно трајање кише између 42 минута и 7 часова са интензитетом од 70 до 90 mm/h. У тим случајевима изразито високе воде наносе штете путној инфраструктури и пољопривреди и стамбеним и помоћним објектима.

Обилне краткотрајне падавине изазивају поплаве које обично трају 1-2 дана док у случајевима ванредно великих вода, због недовољне пропусне моћи, услед присутне вегетације и наноса, због сужења протицајног профила изазваних непрописном изградњом објеката преко корита, због недовољног одржавања, могуће су пре свега огромне штете на пољопривредном земљишту и усевима, а и на објектима у насељима кроз која протичу.

2.5 Опис историјских поплава са последицама

Бујичне поплаве мањег интензитета дешавају се на територији општине Топола дешавају скоро сваке године, али се ретко дешава да захвате велика подручја. Бујичне поплаве великих размера догодиле су се 1999. и 2014. године, када су настале огромне штете на саобраћајницама, занатским и стамбеним објектима и у пољопривреди. Највећа разарања су се догодила дуж тока Јасенице, где је уништено или оштећено више мостова.

Приликом обилних падавина 08, 09. и 10.07. 1999. године дошло је до наглог повећања водостаја на свим рекама и бујичним потоцима који су се излили на великим површинама у дужем временском периоду и направили огромну материјалну штету на подручју општине Топола. Поплављено је око 7.500 ha пољопривредних површина. Привремено је онеспособљено, тј. оштећено 985 ha обрадивог земљишта. Воћњаци су уништени на површини од 8 ha, док је 5 ha винограда страдало. Поплаве и бујице су уништиле 89 грла свиња, 32 овце и 3.370 комада живине. Дошло је до великих оштећења и

уништења текуће пољопривредне производње на површини од 6.210 ha. На површини од 4.759 ha на којој је засађено воће услед бујица и града оштећена је или уништена текућа пољопривредна производња на 594 ha, а просечна оштећења се крећу око 40%. Уништено је 18.500 воћних садница услед бујице и ломљења олујним ветром. Услед великог броја бујичних потока и веће висине поплавног таласа на рекама и потоцима дошло је до знатног оштећења путне мреже и објеката на путној мрежи. Већа оштећења су настала на путној мрежи у дужини од 285,6 km, што процентуално представља 30,2% од укупне дужине путне мреже. Саобраћај је био у прекиду у 15 насељених места. Поред путева велику штету су претрпели и објекти на путевима (мостови и пропусти). Уништено је 6 мостова, а највеће оштећење је било на мосту на реци Јасеници у насељеном месту Божурња на магистралном путу Топола-Крагујевац. У насељима која гравитирају поред речних токова дошло је до плављења индивидуалних стамбених објеката и објеката за смештај стоке где је причињена знатна материјална штета. Највеће штете на овим објектима су причињене у насељеним местима Наталинци, Блазнава и Јарменовци. У области водоснабдевања дошло је до озбиљне хаварије на магистралном цевоводу који снабдева Тополу са пијаћом водом у дужини од око 2 km на релацији Топола-Рудник поред корита реке Јасенице. Прекид у водоснабдевању је трајао 10 дана.

Приликом обилних падавина 13, 14, 15. и 16. маја 2014. године дошло је до наглог повећања водостаја на свим рекама и бујичним потоцима који су се излили на великим површинама у дужем временском периоду и направили огромну материјалну штету на подручју општине Топола. Због интезивних падавина висина воде на рекама је 14. маја достигла ниво и преко 250 cm са тенденцијом даљег раста. Бујичне воде са великом количином падавина су изазвале огромне поплаве на целој територији општине Топола и том приликом је дошло до великих штета, пре свега на путевима, мостовима, индивидуалним домаћинствима и другим објектима, као и до појаве великог броја клизишта.

Највећу штету су проузроковале реке Јасеница, Кубршница и Каменица. Највећа штета од поплава је била у насељеном месту Наталинци где је било поплављено 15 домаћинстава (стамбени простор), где је вода била преко 1 m. Такође је око 40 објеката помоћног простора било поплављено. Непроходни су били следећи путни правци: Наталинци – Смедеревска Паланка; Наталинци – Рача; Доња Шаторња – Страгари (у великом мери оштећен мост на реци Јасеници у насељеном месту Блазнава и обустављен је саобраћај преко овог моста); Загорица – Топола (мост на реци Кубршници због велике количине воде је био непроходан); Јарменовци – Рудник (дошло је до одрона једне траке овог пута). Приликом интервенције у насељеном месту Горовић страдао је (утопио се) један ватрогасац-спасилац. Услед појаве клизишта једна кућа у насељеном месту Војковци (домаћинство Перовић) је неусловна за становање. Дошло је до пуцања водовода у насељеним местима Јарменовци и Доња Шаторња.

Штаб за ВС општине Топола је био у непрекидном дежурству, свакодневно је одржавао своје седнице и доносио наредбе, закључке и препоруке у складу са тренутном ситуацијом на терену. Председник општине Топола је, узимајући у обзир причињену штету на територији општине Топола елементарном непогодом – поплавом, формирао три стручне комисије за процену штете у појединим областима (грађевински објекти, путна инфраструктура и пољопривредне културе), као и централну комисију за сумирање резултата.

Дана 06.03.2016. године територију општине Топола су захватиле обилне падавине и дошло је до изливања водотокова на територији Општине. Највеће штете на путевима су изазвали мали бујични потоци у Шаторњи и Доњој Трешњевици. На Вићији на мосту на путу Топола-Загорица се излила река Кубршница и одвијање саобраћаја је немогуће па се користе алтернативни правци. Отежан је саобраћај преко Маскара и Рајковца. Бујица је пресекла пут у засеоку Враново у насељеном месту Клока па се саобраћај према Смедеревској Паланци отежано одвијао. Критично је било и код горовичког моста. Изворište сирове воде у Јарменовцима није било угрожено, али је мутноћа воде била јако велика и због тога је затворена производња воде. Прилаз до водозахвата је био поплављен, јер се ради о шумском путу поред кога не постоје канали. Одвијање саобраћаја на државним путевима се одвијао без прекида, али мало отежно.

2.6 Процена могућих штетних последица будућих поплава на људско здравље, животну средину, културно наслеђе и привредну активност

Нежељене последице наведених интензитета киша су плављења на територији општине, а због недовољне пропусне моћи уливних објеката, неодговарајућег капацитета регулационих објеката, неизграђене каналске мреже, неуређених речних корита и других узрока који могу да умање пропусну моћ корита бујичних водотокова.

Процењује се да је угроженост од поплава територије и насеља у општини Топола следећа:

- Од реке Јасенице:
  - На подручју МЗ Јарменовци од поплава може бити угрожено око 50 ha пољопривредног земљишта, мањи број домаћинстава око реке Јасенице, а такође постоји могућност оштећења објеката за водоснабдевање. Угрожена је долина реке Јасенице од Гуришеваца па до границе са Доњом Шаторњом.
  - На подручју МЗ Блазнава у долини реке Јасенице може бити угрожено око 260 ha обрадивог земљишта и 40 домаћинстава.
  - На подручју МЗ Доња Шаторња од поплава може бити угрожено око 225 ha земљишта у долини реке Јасенице.
  - На подручју МЗ Овсиште од поплава може бити угрожено око 210 ha земљишта у долини реке Јасенице.
  - На подручју МЗ Пласковац најугроженији је засеок „Врачарићи" Поплавама може бити угрожено око 50 ha пољопривредног земљишта.
  - Подручје МЗ Винча се граничи крајим делом са реком Јасеницом, али за време великих киша поплаве могу нанети штете на обрадивом земљишту. Такође кроз МЗ Винча протичу два већа потока, Дубока и Винчанска река. Нарочито Винчанска река за време поплава наноси знатну штету обрадивом земљишту и то од Пласковачког моста до ушћа у реку Јасеницу.
  - На подручју МЗ Божурња најугроженији је „Чолића крај". Правац изливања Јасенице иде од „Гвозденог моста" па до моста на путу Топола-Крагујевац. Под водом се може наћи око 200 ha пољопривредног земљишта, а такође може бити угрожено и 10, 15 домаћинстава.
  - На подручју МЗ Жабари од поплава може бити угрожено око 500 ha пољопривредног земљишта. Правац изливања реке иде од границе са Божурњом, па до границе са Јунковцем и то око 50 m ширине лево и десно од корита реке.
  - На подручју МЗ Горович од поплава може бити угрожено око 250 ha пољопривредног земљишта у долини реке Јасенице.
  - На подручју МЗ Јунковац од поплава може бити угрожено око 200 ha пољопривредног земљишта у потесу „Јасеница".
  - На подручју насељеног места Шуме од поплава може бити угрожено око 50 ha пољопривредног земљишта у потесу „Јасеница".

- Од реке Кубршнице:
  - На подручју МЗ Крњевац од Рупника па низводно до Загоричког пута поплавама може бити угрожено око 150 ha пољопривредног земљишта.
  - На подручју МЗ Загорица од поплава може бити угрожено око 120 ha пољопривредног земљишта и то од Колебанчеве куће до границе са Маскаром.
  - На подручју МЗ Маскар од поплава може бити угрожено 180 ha пољопривредног земљишта и то лева обала реке Кубршнице.
  - На подручју МЗ Рајковац од поплава може бити угрожено око 100 ha пољопривредног земљишта и то десна обала реке Кубршнице.

- Од реке Каменице:
  - На подручју села Топола у долини реке Каменице може бити угрожено 160 ha обрадивог земљишта. У 2015. години урађено је уређење корита реке Каменице у дужини од 2 km у КО Село Топола (месна заједница Крњевац), узводно од моста на државном путу IБ реда број 25 Мали Пожаревац-Младеновац-Топола-Крагујевац.

- Од изливања мањих речица и потока угрожене су следеће површине:
    - На подручју МЗ Доња Трешњевица од Велике реке и других мањих потока може бити угрожено око 50 ha обрадивог земљишта.
    - На подручју МЗ Горња Трнава од реке Трнаве може бити угрожено око 100 ha пољопривредног земљишта. Најугроженије подручје од поплава је рејон „Савићи" где се налази ћуприја која не може да прими велику количину воде за време већих падавина.
    - На подручју МЗ Доња Трнава од реке Буковац и других мањих потока може бити угрожено око 100 ha пољопривредног земљишта.
    - На подручју МЗ Светлић од реке Раче, Јасеничког и Ђорђевића потока може бити угрожено око 120 ha пољопривредног земљишта.
    - На подручју МЗ Клока у долини речице Клока може бити угрожено око 80 ha пољопривредног земљишта.
    - На подручју МЗ Белосавци од изливања потока Вићија и Суморина може бити поплављено око 120 ha земљишта. Нарочито је угрожено подручје од Матића до Петровића кућа и подручје од Миловановићи кућа до реке Кубршнице.
    - На подручју МЗ Јеленац од изливања локалних потока (Ђерам, Мали До) може бити угрожено око 20 ha.
    - На подручју МЗ Наталинци од потока Кустура може бити угрожено око 15 стамбених објеката, бензинска пумпа и пољопривредно земљиште.

2.7 Положај насељених области – подручја привредних активности

Укупан број насељених места у општини Топола је 31, број месних заједница је 32, од чега је градско насеље Топола у рангу града, а насељено место Наталинци се третира као варошица. Административни центар општине је Топола, а територија општине је подељена на 5 центара и то:

6. **Центар Наталинци**, који обухвата насељена места: Наталинци, Клока, Јунковац, Шуме, Жабаре, Горович.
7. **Центар Белосавци**, који обухвата насељена места: Белосавци, Јеленац, Маскар, Рајковац, Крћевац, Загорица.
8. **Центар Доња Шаторња**, који обухвата насељена места: Доња Шаторња, Пласковац, Винча, Доња Трешњевица, Блазнава, Јарменовци (Манојловци, Гуришевци), Војковци.
9. **Центар Горња Трнава**, који обухвата насељена места: Горња Трнава (Варошица, Витлина), Доња Трнава (Покозица, Греда), Светлић, Овсиште, Божурња.
10. **Центар Топола**, који обухвата насељена места: Топола, село Топола (Љубесело, Бор, Митровчић), Липовац.

Слика 10: Регионални и привредни центри у односу на хидрографску мрежу општине Топола

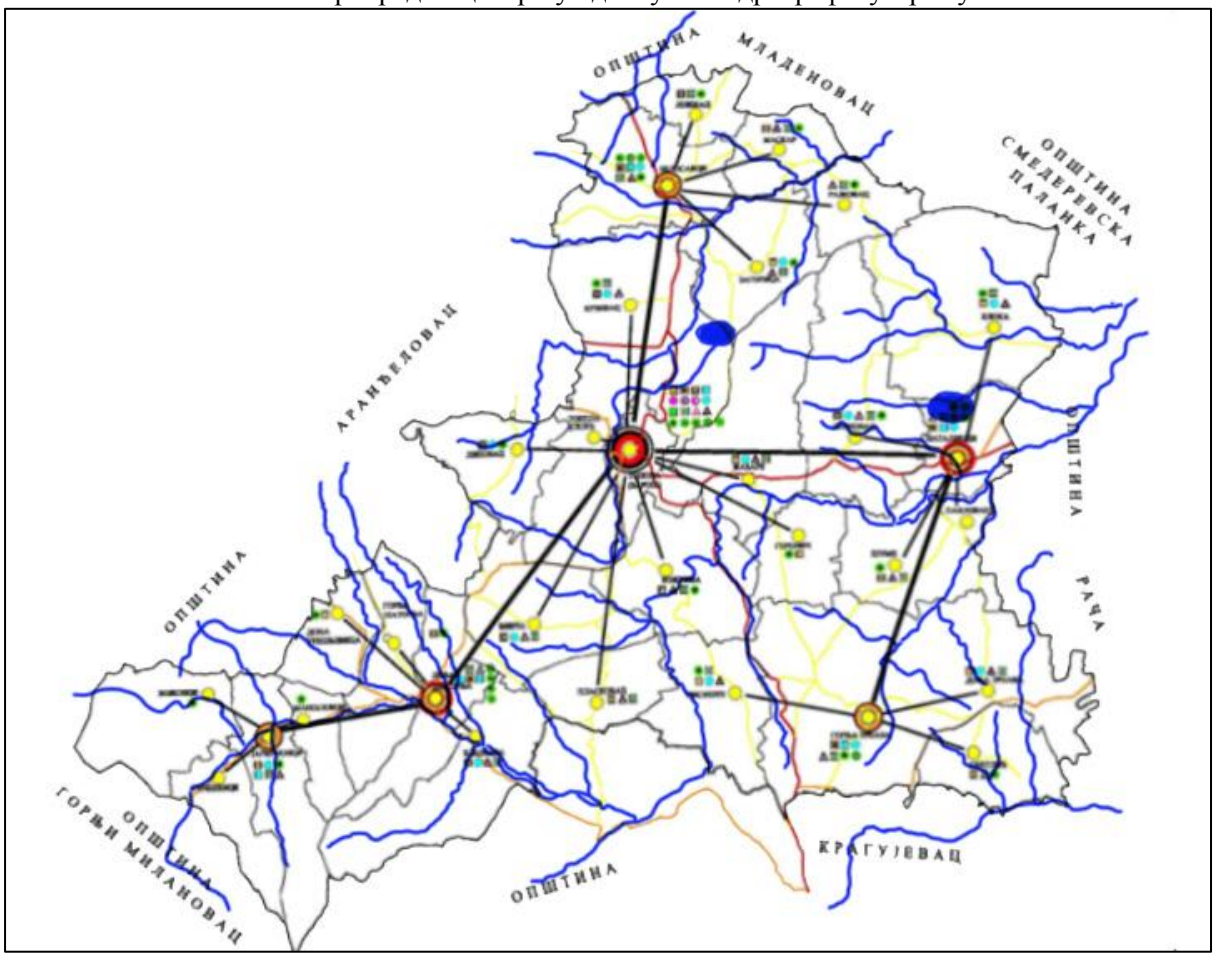

2.8 Начин коришћења земљишта

На територији општине Топола доминира радијално-раседна тектоника. За њену морфоструктуру од значаја су раседи кубршничко-рајковачке, јасеничо-трнавске и липовачкобањске разломне зоне.
Кубршничко-рајковачка разломна зона формирана је у седиментима сармата и одражава правац тока Кубршнице где је маскиран квартаром. Он се пружа према североистоку, десном обалом Кубршнице кроз село Загорицу и Рајковац, одакле је означен као кубршнички расед. Бројни раседи на релативно малом простору битно су утицали на морфостурктуру рељефа општине Топола. У основи, рељеф ове општине је тектонски, али дејством спољних сила у каснијем периоду је измењен, стварањем млађих облика рељефа. У погледу рељефа подручје општине Топола је благо заталасана површина.
Просечна надморска висина је око 350 m, док тополско брдо Опленац (345 m надморске висине) чини ону тачку у простору од које почиње прелаз из ниске у високу Шумадију, све до највишег шумадијског врха – Цвијићев врх (1.132 m надморске висине) на планини Рудник. На планинским падинама развила се густа мрежа са сталним токовима који су дубоко урезали своја корита, стварајући долине чије су стране већих падова од генералних планинских нагиба. Долинска дна су најчешће веома уска и углавном су знатно мањих падова од основних планинских нагиба. У њима се често зачињу уске алувијалне равни као делови рељефа најнижих падина морфолошке целине. Између токова се спуштају дугачке косе и повијаци. Овакав рељеф је карактеристичан за целу високу Шумадију.
У општини Топола издвајају се следећи рејони:

- Ратарско-повртарски (до 400 mnv);
- Ратарско-воћарски (400-600 mnv);
- Воћарско-ливадско-сточарски (600-800 mnv);
- Пашњачко-шумски (800-1.100 mnv).

Табела 66: Структура земљишта пољопривредних газдинстава у општини Топола

Расположиво земљиште				
Пољопривредно земљиште		**Шумско**	**Остало**	**Укупно**
Коришћено	**Некоришћено**	4.034	1.252	27.387
20.684	1.416			

2.9 Густина насељености и величина животињског фонда

Насеља у општини Топола се по густини насељености могу категорисати према на:

- насеља са густином насељености до 50 ст/ km^2 (18 насеља),
- насеља са густином насељености од 50 ст/ km^2 до 100 ст/ km^2 (12 насеља) и
- насеља која имају густину насељености преко 100 ст/ km^2 (градско насеље Топола).

У табелама испод приказана је густина насељености и величина животињског фонда.

Табела 67: Укупан број становника и густина насељености по насељима

Подручје	**Површ. КО (km^2)**	**Број становника 2011. год.**	**Густина насељен. по п. 2011 (ст/ km^2)**
Општина Топола	356,45	22.329	63
Белосавци	15,27	1.017	67
Блазнава	14,96	493	33
Божурња	13,78	591	43
Винча	14,06	1.097	78
Војковци	13,16	237	18
Горович	7,06	284	40
Гуришевци	6,72	126	19
Доња Трешњевица	6,68	295	44
Горња Шаторња	10,81	494	46
Доња Шаторња	10,48	690	66
Жабаре	17,56	853	49
Загорица	11,81	677	57
Јарменовци	11,63	389	33
Јеленац	5,75	329	57
Јунковац	18,95	785	41
Клока	24,67	957	39
Липовац	9,61	508	53
Манојловци	4,87	132	27
Маскар	6,59	206	31
Наталинци	7,46	655	88
Овсиште	10,99	536	49
Павловац	1,58	55	35
Пласковац	7,19	516	72
Рајковац	6,29	168	27
Светлић	8,79	334	38
Топола (варош)	5,92	4.973	840
Топола село	33,70	1.472	63
Крћевац		641	
Трнава	39,27	2.311	59
Шуме	10,80	508	47

Извор: „Књига 2 – Старост и пол” - попис 2011. год., Републички завод за статистику

Табела 68: Упоредни преглед структуре сточног фонда у општини Топола

Година	Говеда	Свиње	Овце	Коњи	Одрасла живина свих врста	Козе	Кошнице
1971.	12.945	30.747	28.832	1.531	/	/	/
1981.	13.796	29.408	27.995	644	134.654	/	3.392
1991.	8.344	25.896	25.119	222	106.654	/	/
2002.	5.934	19.974	20.687	121	88.596	752	1.684
2012.	7.296	19.942	23.167	62	178.071	1.017	4.341

Напомена: Према попису пољопривреде 2012. године приказане су код одрасле живине свих врста само кокошке, а поред њих су евидентиране још и: ћурке 1.483, патке 875, гуске 343 и остала живина 1.419

2.10 Могућност генерисања других опасности

Услед поплава постоји могућност оштећења електричних инсталација и настанка пожара. Поплаве врло често утичу на настанак нових и активирање већ постојећих клизишта. Последице настале услед поплава могу нарушити нормалне услове за живот и рад, као и обављање привредних активности. Може доћи до контаминације и загађења воде за пиће, као и оштећења канализационих и одводних цеви и канала. Услед оштећења саобраћајне инфраструктуре може доћи до одсечености одређених насеља на територији општине Топола, при чему настаје проблем снабдевања угроженог становништва основним животним намирницама.

2.11 Могући развој догађаја (сценарио)

Поплаве

Радна група

- Радна група општине формирана закључком Општинског штаба за ванредне ситуације на седници одржаној 5.12.2018. године:
  - Радослав Петровић – координатор са Канцеларијом за управљање јавним улагањима;
  - др Горан Ђорђевић директор Дома здравља Свети Ђорђе, члан тима;
  - Милица Станишић, начелник Општинске управе Топола, члан тима;
  - Тања Цветковић, директор ЈКСП Топола, члан тима;
  - Ивана Шевић Блажић, руководилац Одељења за урбанизам општинске управе општине Топола, члан тима;
  - Братислав Николић, руководилац Одељења за инспекцијске послове општинске управе Топола, члан тима;
  - Драган Адамовић, инспектор за процену ризика од елементарних непогода и несрећа Управе за ванредне ситуације у Крагујевцу, начелник Општинског штаба општине Топола, члан тима;
- Милан Марковић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима;
- Љубиша Ђорђевић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима;
- Госпава Стојановић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима.

Поплаве су појаве неуобичајено велике количине воде на одређеним местима због деловања природних сила (велика количина падавина) или других узрока као што је попуштање или рушење брана, било вештачких било природних, насталих заграђивањем (преграђивањем) река услед клижења или одроњавања, ратних разарања, и сл.

2.11.1 Највероватнији нежељени догађај

Појављивање
Услед интензивних кишних падавина на територији општине Топола изливају се водотокови у јужном, југозападном и западном делу Општине. Најкритичније је на Великој реци, потоку Ђуринци, реци Каменици и потоку Ракићевића где се вода излива из корита и плави околне површине.
Просторна димензија
Наведени водотокови угрожавају неколико месних заједница, а то су: Доња Трешњевица у сливу Велике реке, Горња Шаторња у сливу потока Ђуринци, Липовац и Топола село у сливу реке Каменице и Горња Трнава и Божурња у сливу потока Ракићевића. Укупна поплављена површина износи око 400 ha.
Интензитет
Кишне падавине са интензитетом од око 70 mm/h трају око 2 часа што представља довољну количину кише која може да изазове озбиљније последице на наведеним водотоковима. Најкритичније је у горњим токовима наведених река, док се на другим водотоковима у Општини бележи само пораст водостаја.
Време
Киша креће да пада 17. маја 2020. године. Количина кише која је пала за два сата је премашила капацитете корита Велике реке, потока Ђуринци, реке Каменице и потока Ракићевића па долази до изливања воде и плављења околних површина. Чињеница да су водотокови обрасли шибљем и запуњени наносом додатно отежава и утиче на погоршање ситуације
Ток
Од тренутка појаве кише, водостаји на свим водотоковима крећу да расту. Најкритичније је у горњим токовима свих река и потока због количине кише и брзог подизања водостаја у њима. Невреме траје два сата и последице се одмах манифестују. У међувремену, Општински штаб за ванредне ситуације прати стање на терену и координише неопходним акцијама на терену. Убрзо се уводи редовна одбрана од поплава и ангажују се субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање који учествују на задацима заштите и спасвања. Због кратког временског периода између пораста водостаја и изливања воде из корита нису могле да се предузму све неопходне превентивне мере заштите од поплава те се вода излива и угрожава пољопривредно земљиште, путну инфраструктуру и стамбене и помоћне објекте. У активностима на терену учествују и Центар за социјални рад Аранђеловац, односно одељење центра у Тополи, Дом здравља „Свети Ђорђе" и ватрогасно-спасилачко одељење. Дом здравља је, одмах по активирању од стране Општинског штаба за ванредне ситуације, формирао екипе за пружање здравтсвене заштите и пружање прве помоћи угроженомстановништву на терену. Одељење центра за социјални рад заједно са Црвеним крстом пружа социјалну заштиту и психолошку подршку становништву и обезбеђује неопходна средства за личну хигијену, храну, одећу и обућу.
Услед оштећења водоводне инфраструктуре, јавља се прекид у испоруци воде за пиће. Због тога се ангажује ЈКСП Топола са задатком снабдевања водом за пиће.
По повлачењу воде у корита, остала је велика количина муља и наноса. У асанацији терена ангажују се Завод за јавно здравље из Крагујевца, Ветеринарска станица, Службе за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију који раде на рашчишћавању и отклањању отпада, чишћењу и дезинфекцији објеката ради спречавања настанка и ширења епидемије.
Трајање
Опасност од поплава траје три дана. Првог дана у поподневним часовима долази до пораста и изливања воде из река и потоке. Након два часа од почетка, падавине престају и водостај на осталим водотоковима стагнира. У току другог дана водостај се смањује, а трећег дана се вода враћа у корита водотокова. Карактеристика терена, стање у водотоковима и количина и трајање падавина су у директној корелацији са трајањем опасности.
Рана најава
Ради остваривања ране најаве о опасностима од поплава неопходно је континуирано праћење временских прилика и њихов утицај на пораст нивоа водостаја у речним коритима. Континуирано праћење количине падавина и повећања нивоа воде у коритима река омогућава благовремено обавештавање становништва о опасностима. Рана најава се остварује на основу праћења временских прилика и погодних услова за настанак поплава, што се остварује радом хидролошких и метеоролошких станица на овом подручју. На основу поплава које су у прошлости задесиле општину

Топола, закључује се да је повећана опасност њиховог настанка у периоду пролећа, услед коинциденција великих вода те се активности организују на основу овог закључка.
Такође, грађани у случају уочавања опасности, у сваком тренутку могу позвати оперативни центар 112 који, у складу са прописаном процедуром, прикупља, анализира, прати и обавештава надлежне органе и институције о свим врстама информација из области ванредних ситуација; ради као јединствени комуникационо-информативни центар; врши пријем позива грађана за помоћ, обраду примљених информација и њихово преношење хитним службама; остварује стални контакт са Националним центром 112, поступа по налозима и захтевима тог центра, врши размену информација са другим оперативним центрима и координацију рада ситуационих центара на подручју одговорности у вези са прикупљањем и међусобном разменом података о елементарним непогодама и другим несрећама; врши узбуњивање становништва и осталих субјеката система заштите и спасавања и обавештавање о престанку опасности; пружа одговарајућу стручну помоћ и врши надзор над радом ситуационих центара у реализацији задатака који су Уредбом дефинисани за ситуационе центре.
Припремљеност
Становништво је делимично припремљено за долазећу опасност. Осматрања и мерења вредности водостаја се врше на хидролошким станицама очитавањем на водомерној летви, а региструју се помоћу лимниграфа и/или дигиталних регистратора. Осим водостаја, по станицама се врше мерења дневне вредности протицаја воде, минималне, средње и максималне вредности по месецима и за годину, као и датуми појаве. На основу података хидролошких станица, процењује се могућност појаве поплава, при чему руководилац одбране од поплава за територију општине обавештава команданта општинског штаба за ванредне ситуације и предузимају се мере у складу са Оперативним планом за одбрану за воде II реда на територији општине Топола у сарадњи са повереницима цивилне заштите на датој територији. Посебно важан сегмент у одбрани од поплава су повереници цивилне заштите јер се исти постављају за територију (месну заједницу) у којој живе и коју добро познају. Њихов задатак је да изврше основну евиденцију проблема, да на карти означе сва позната места на којима се редовно јављају загушења протока и плављење земљишта, а посебно означавају куће и делове насеља који се редовно или повремено плаве или их угрожавају бујице.
Утицај
С обзиром на кратак временски период од бележења пораста водостаја на водотоковима и њиховог изливања, директно су угрожени животи и здравље људи на захваћеном подручју. Неопходно је евакуисати 180 људи чије се куће налазе у непосредној близини водотокова. У захваћеним кућама вода је поплавила подруме и приземне просторије те је потребно становништво привремено сместити на период од 6 дана. Приликом евакуације, забележене су лакше повреде код седморо лица. Тежих повреда нити смртних случајева нема. Становништво је психички растројено услед губитка имовине и других вредности, па сарадња са екипама за спасавање бива отежана.
На 70 стамбених и помоћних објеката су настала оштећења захватајући подруме и приземне просторије наносећи велику штету домаћинствима у виду оштећења беле технике, уређаја, намештаја, фасада, подова и зидова. Санација оштећених објеката подразумева замену оштећених уређаја, сређивање зидова и фасаде, као и избацивање воде пумпама и исушивање зидова. У помоћним објектима угрожено је 280 грла ситне и крупне стоке.
Око 350 ha пољопривредних површина је под водом, а штета на њима је процењена на 80%. Велики проблем представљају наноси муља, шљунка и другог отпада јер су поплаве однеле оранични слој и наносима затрпале плодне површине. За стварање нове ораничне подлоге биће потребно више година што представља дугогодишњи будући проблем.
Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура је на поплављеним местима изведена надземно (на стубовима) те нема прекида у испоруци електричне енергије и ПТТ сигнала. Међутим, канализациона и водоводна инфраструктура је претрпела оштећења и због тога долази до прекида у испоруци воде за пиће у трајању од 7 дана. Такође, оштећењем канализационих одводних цеви, долази до испуштања фекалних вода и постоји опасност од загађења и појава епидемија заразних болести. Због тога се, по повлачењу воде, ангажују службе за дератизацију, дезинфекцију и дезинсекцију, док Дом здравља предузима све превентивне мере у циљу спречавања појаве и ширења заразних болести.
На државним путевима II А реда бр. 152 и II Б реда бр. 367 се саобраћај отежано одвија а долази и до обуставе саобрћаја на појединим деоницама јер је плавни талас оштетио асфалтну површину и саобраћајну сигнализацију. Највеће штете на путевима су изазвали мали бујични потоци у Шаторњи и Доњој Трешњевици.

У селу Топола је вода оштетила кућу Лакића која се налази на свега педесетак метара од реке Каменице. Кућа Лакића је проглашена за споменик културе на основу Одлуке о утврђивању куће Лакића за споменик културе (Службени гласник РС број 17/1997).

Генерисање других опасности

Поплаве могу утицати на генерисање других опасности, које карактерише узрочно-последична веза са могућношћу истовременог или накнадног дејства. Могуће су појаве клизишта услед прекомерне засићености земљишта водом, поготово на местима са активним земљишним материјалом. Одламање и одношење дела земље услед клизишта може нарушити саобраћајну инфраструктуру, стамбене објекте, укључујући електричну, водоводну, канализациону и телекомуникациону инфраструктуру. Услед нехигијенских услова насталих приликом поплава могу се појавити заразне болести код људи и животиња. Поплаве могу загадити и воду за пиће, при чему је неопходно обезбедити додатно снабдевање водом. Такође, постоји могућност рушења насипа и пробијања одбрамбених система заштите од поплава. У том случају, долази до плављења већег дела пољопривредних површина, укључујући и домаћинства. Нарушавање животне средине огледа се у видљивим последицама по зелене површине и растиње.

Референтни инциденти

Бујичне поплаве мањег интензитета дешавају се на територији општине Топола дешавају скоро сваке године.

Маја месеца 2014. године општину Топола су задесиле поплава, а уништена инфраструктура, појава клизишта и загађење бунара само су неке од последица које су се том приликом јавиле.

Дана 06.03.2016. године територију општине Топола су захватиле обилне падавине и дошло је до изливања водотокова на територији Општине. Највеће штете на путевима су изазвали мали бујични потоци у Шаторњи и Доњој Трешњевици. На Вићији на мосту на путу Топола-Загорица се излила река Кубршница и одвијање саобраћаја је немогуће па се користе алтернативни правци. Отежан је саобраћај преко Маскара и Рајковца. Бујица је пресекла пут у засеоку Враново у насељеном месту Клока па се саобраћај према Смедеревској Паланци отежано одвијао. Критично је било и код горовичког моста. Изворište сирове воде у Јарменовцима није било угрожено, али је мутноћа воде била јако велика и због тога је затворена производња воде. Прилаз до водозахвата је био поплављен, јер се ради о шумском путу поред кога не постоје канали. Одвијање саобраћаја на државним путевима се одвијао без прекида, али мало отежно.

Седмог јула 2018. године обилне падавине си у току ноћи изазвале изливање река Кубршнице, Каменице и Јасенице. Највише штете су наведени водотокови направили у својим горњим лсивовима плавећи пољопривредне површине, оштећујући стамбене објекте и саобраћајну инфраструктуру.

Информисање јавности

Ради редовног и прецизног информисања јавности неопходна је добра сарадња између метеоролошких и хидролошких станица, као и праћење стања, размена и објављивање хидро-метеоролошких података. Праћење режима површинских вода остварује се на хидролошким станицама на водама I реда. У сарадњи са метео станицом, добијају се подаци о метеоролошким приликама на територији општине, које могу имати утицај на ниво водостаја и промену стања на речним токовима. Путем средстава јавног информисања, а на основу прикупљених података, становништво се обавештава како би се правовремено припремило за могући наилазак опасности.

У оквиру редовних активности Општинског штаба за ванредне ситуације врше се информативне кампање обавештавања становништва у виду апела и упозорења. У тој активности велику улогу имају средства јавног информисања.

Будуће информације

Потребно је радити на решавању урбанистичких проблема градских насеља и предузети превентивне мере за обезбеђење и заштиту становништва и комплетне инфраструктуре. Ради спречавања плављења, неопходно је редовно уклањање наноса и чишћење речних корита, спречавање стварања депонија уз речна корита и забрана дивљих градњи које доприносе сужавању речних корита. Неопходно је додатно радити на регулацији речних корита, подизању обала на местима изливања и засађивању растиња на обалама река ради постизања њихове стабилности и смањењу њиховог обасипања. Такође, треба радити и на едукацији становништва о мерама заштите у случају настанка поплава.

У оквиру редовних активности Општинског штаба за ванредне ситуације врше се информативне кампање обавештавања становништва у виду апела и упозорења. У тој активности велику улогу имају средства јавног информисања.

Последице по сваку од штићених вредности за наведену опасност, дате су у табели испод.

Табела 69: Штићене вредности

Штићене вредности	**Критеријуми**	
Живот и здравље људи	Лакше повређених:	7
	Тешко повређених:	нема
	Настрадалих:	нема
	Евакуисаних/збринутих:	180
	Укупно:	**187 лица**

Економија/ екологија	**Штета по економију/екологију**	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Оштећење и санација кућа и подрума	8.000.000
	Оштећење и санација помоћних објеката	800.000
	Угроженост сточног фонда	4.200.000
	Евакуација и збрињавање угроженог становништва	3.240.000
	Прекид у испоруци пијаће воде	280.000
	Алтернативно снабдевање водом за пиће	200.000
	Прекид у одвијању саобраћаја	600.000
	Штета на пољопривредним културама	7.500.000
	Чишћење и уређивање речних корита	7.000.000
	Трошкови комуналних служби, дезинфекције, дезинсекције и дератизације	600.000
	Укупно:	**32.420.000**
	Проценат штете у односу на буџет:	**5,27%**

Друштвена стабилност	**Штета по критичну инфраструктуру**	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Водоводна инфраструктура	1.550.000
	Саобраћајна инфраструктура	2.440.000
	Канализациона инфраструткруа	1.190.000
	Укупно:	**5.180.000**
	Проценат штете у односу на буџет:	**0,84%**

	Штета по објекте од јавног друштвеног значаја	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Оштећење куће Лакића у селу Топола	1.150.000
	Укупно:	**1.150.000**
	Проценат штете у односу на буџет:	**0,18%**

Буџет општине Топола остварен у 2018. години износио је: 614.234.434 динара

На основу референтних инцидената закључује се да учесталост настанка негативних ефеката поплава на територији општине Топола износи 1 догађај у 1 до 2 године.

Табела 70: Табела за исказивање вероватноће

Вероватноћа или учесталост				
Категорија	**(а) Квалитативно**	**(б) Вероватноћа**	**(ц) Учесталост**	**Одабрано**
1	Занемарљива	< 1 %	1 догађај у 100 година и ређе	
2	Мала	1 - 5 %	1 догађај у 20 до 100 година	
3	Средња	6 - 50 %	1 догађај у 2 до 20 година	
4	Велика	51- 98 %	1 догађај у 1 до 2 године	**X**
5	Изразито велика	> 98 %	1 догађај годишње или чешће	

Табела 71: Табела за исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<50	
2	Мала	50-200	**X**
3	Умерена	201-500	
4	Озбиљна	501-1500	
5	Катастрофална	>1500	

Табела 72: Табела за исказивање последица по економију/екологију

Последице по економију/екологију			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	чији износ прелази 1% буџета	
2	Мала	чији износ прелази 3% буџета	
3	Умерена	чији износ прелази 5% буџета	**X**
4	Озбиљна	чији износ прелази 10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 15% буџета	

Табела 73: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<1% буџета	**X**
2	Мала	1-3% буџета	
3	Умерена	3-5% буџета	
4	Озбиљна	5-10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 74: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност - укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<0.5% буџета	**X**
2	Мала	0.5-1% буџета	
3	Умерена	1-3% буџета	
4	Озбиљна	3-5% буџета	
5	Катастрофална	>5% буџета	

Матрица 1: Ризик по живот и здравље људи

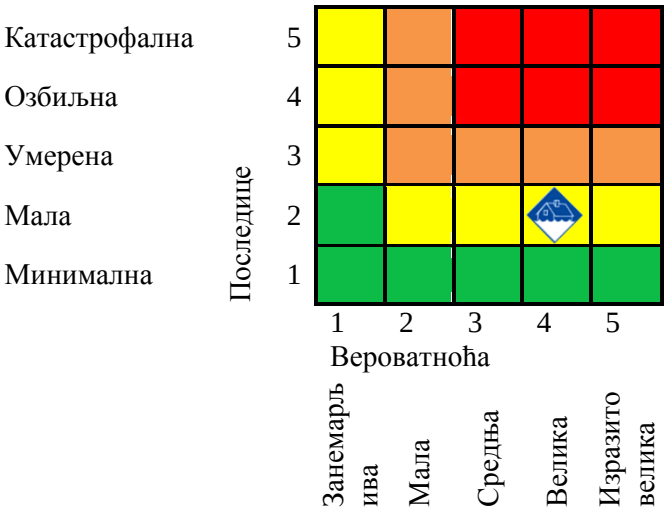

Матрица 2: Ризик по економију/екологију

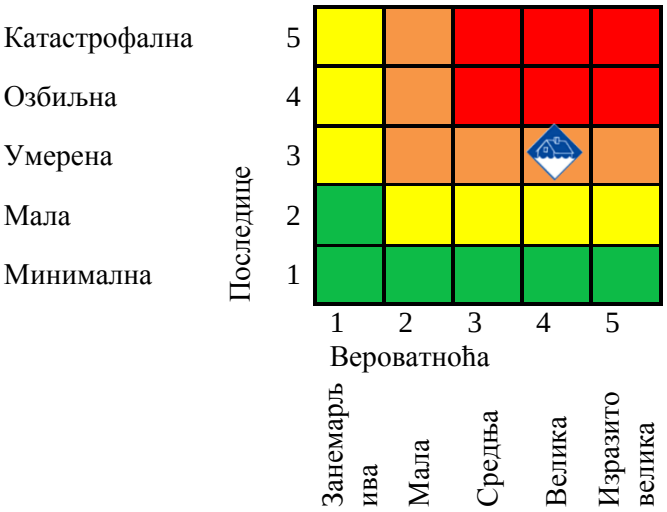

Матрица 3а: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на критичној инфраструктури

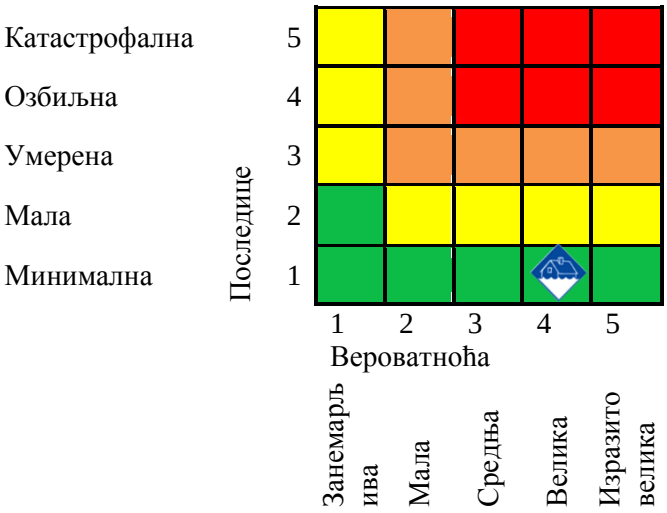

Матрица 3б: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

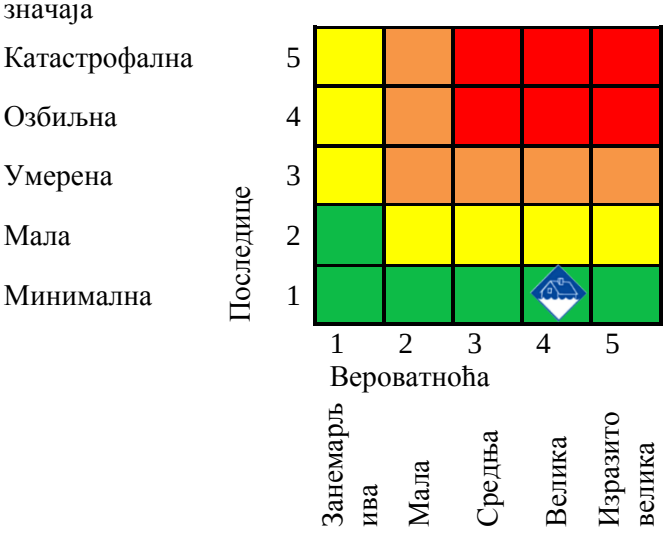

Матрица 3: Збирна матрица 3а и 3б - ризик по друштвену стабилност

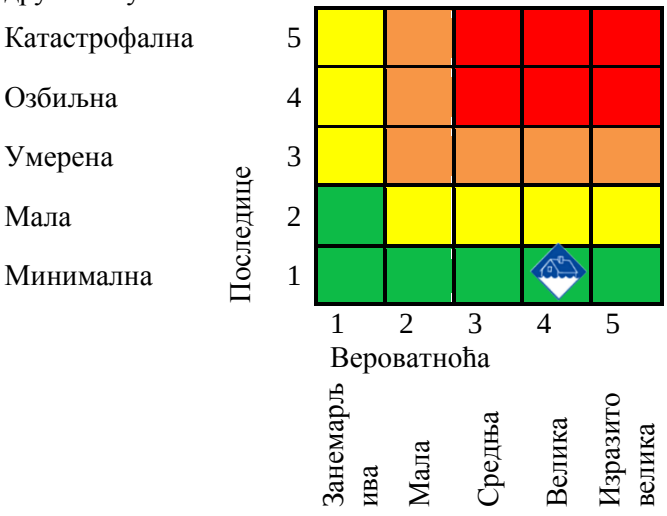

Матрица 4: Укупан ризик

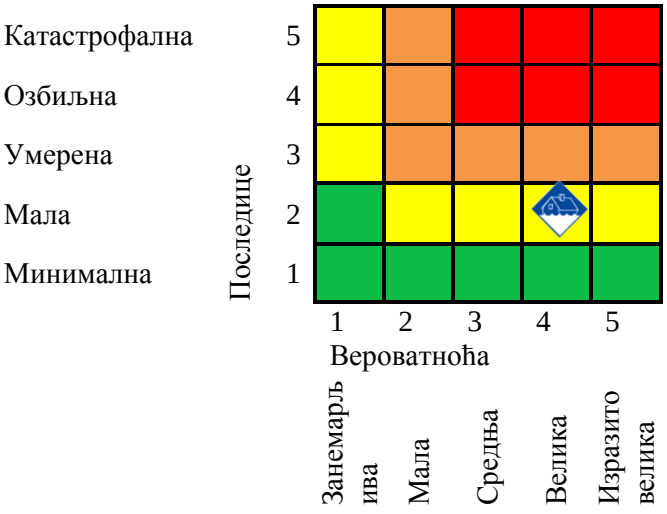

Табела 75: Нивои и прихватљивост ризика

	Веома висок (црвена)	НЕПРИХВАТЉИВ	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости (поглавље 3.7 „Третман ризика”). Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи. Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.
	Висок (наранџаста)	НЕПРИХВАТЉИВ	
	Умерени (жута)	ПРИХВАТЉИВ	
	Низак (зелена)	ПРИХВАТЉИВ	

На основу анализе сценарија и процене ризика можемо констатовати да је ниво ризика од поплава **УМЕРЕН**, што значи да је ризик **ПРИХВАТЉИВ**.

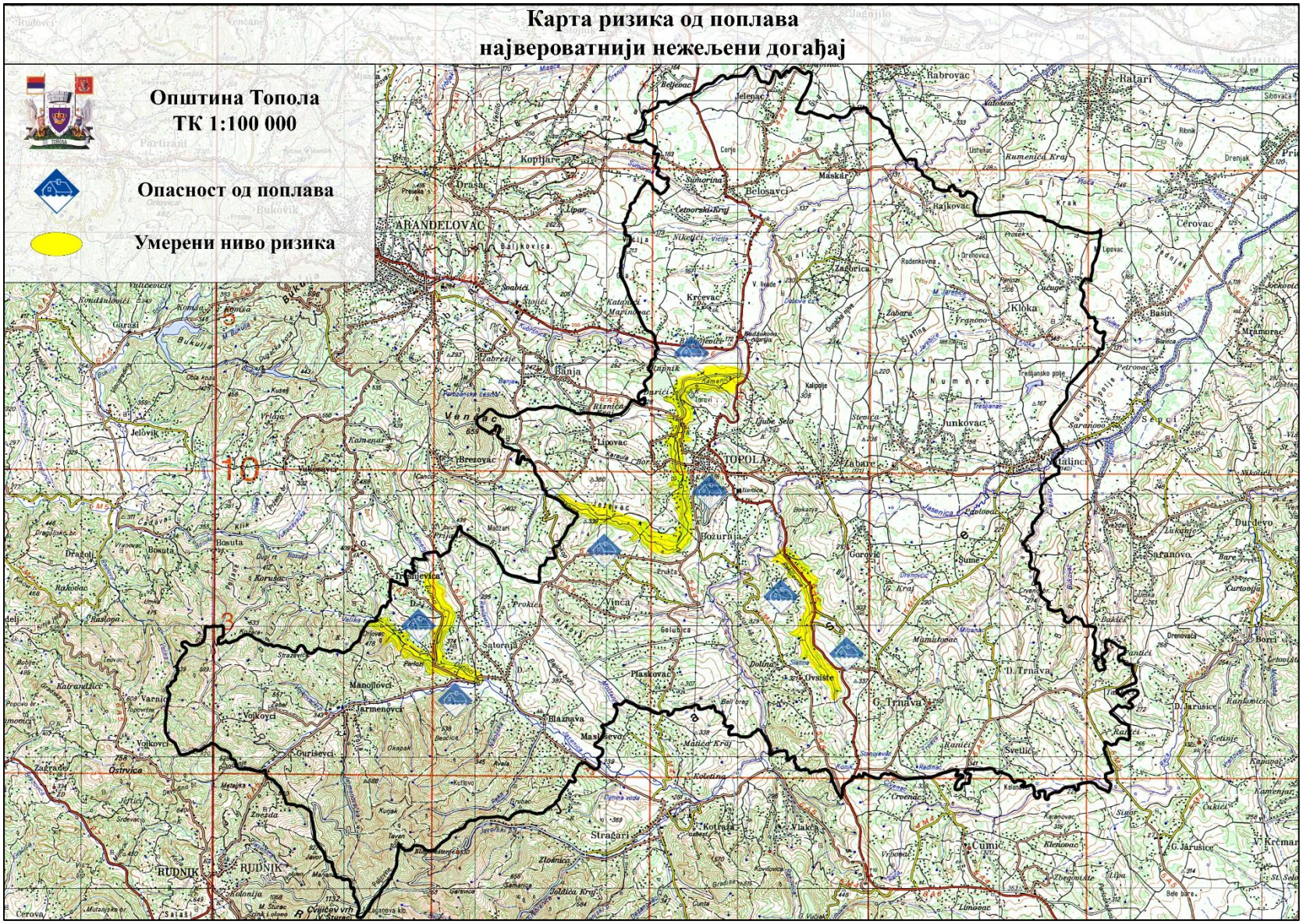
Карта ризика од поплава
највероватнији нежељени догађај
Општина Топола
ТК 1:100 000
Опасност од поплава
Умерени ниво ризика
ARANDELOVAC
TOPOLA
RUDNIK

2.11.2 Нежељени догађај са најтежим могућим последицама

Појављивање
Интензивне кишне падавине су погодиле територију општине Топола у поподневним часовима 24. априла. У горњим токовима појединих река, велике количине воде формирају поплавни талас чије се последице манифестују у средњим и доњим токовима појединих река. Најкритичније је на Јасеници, Кубршници и Каменици где се вода излива и плави околна насеља и пољопривредне површине.
Просторна димензија
Река Јасеница угрожава месне заједнице Овсиште, Пласковац, Винча, Божурња, Жабаре, Горович, Шуме, Павловац и Наталинци. Каменица угрожава месне заједнице Липовац и Тополу (село и варош), док река Кубршница угрожава Крњевац, Загорицу, Белосавце, Маскар и Рајковац.
Интензитет
Кишне падавине са интензитетом од преко 80 mm/h трају више часова што представља довољну количину кише која може да изазове катастрофалне последице на средњим и доњим токовима реке Јасенице, Кубршнице и Каменице. Ови фактори утичу на изливање воде и плављење површина дуж водотокова. Земљиште је засићено водом што онемогућава пријем атмосферских падавина те се сва вода слива у корита река и потока.
Време
Интензивне кишне падавине су погодиле територију општине Топола 24. априла 2034. године у поподневним часовима. Услед велике количине кише која је том приликом пала (преко 80 mm/h) долази до пораста водостаја и изливања воде из корита реке Јасенице, реке Каменице и реке Кубршнице.
Ток
Непосредно након што интензивне кишне падавине захвате територију општине Топола, у токовима многих река и потока се бележи пораст водостаја. Убрзо се проглашава редовна одбрана од поплава на водотоковима који су захваћени падавинама. У међувремену, Општински штаб за ванредне ситуације прати стање и координише неопходним акцијама на терену. Како се водостај и даље повећава и с обзиром да је стање најкритичније на Јасеници, Каменици и Кубршници, на наведеним рекама се проглашава ванредна одбрана од полава. У складу са тим, проглашава се и ванредна ситуација на делу територије и ангажују се субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање. Субјектима се придружује велики број грађана који својим активностима настоје да допринесу заштити од поплава и да заштите своје пољопривредне површине и усеве, своје стамбене и помоћне објекте и своју стоку. Киша која не престаје да пада, отежава и успорава све активности на заштити и спасвању, а такође утиче на даљи пораст водостаја. Због тенденције даљег раста водостаја и могућности да се вода излије из корита, Општински штаб апелује на све људе који живе у потенцијално угроженим подручјима, да изместе све ствари и да се припреме за евентуалну евакуацију.
Након изливања воде, у активностима збрињавања и пружања помоћи се, поред локалног становништва и волонтера, ангажује Црвени крст, Одељење центра за социјални рад и Ватрогасно-спасилачко одељење и Добровољно ватрогасно друштво Опленац. Дом здравља је обезбедио мобилне екипе хитне помоћи док се Одељење центра за социјални рад и Црвени крст, поред наведених активности, ангажују и на обезбеђивање средстава за личну хигијену, хране, одеће и обуће, као и пружање психолошке подршке угроженом становништву. Превентивно се врши редовна контрола исправности воде за пиће. У радовима на санацији корита, санацији оштећења на путним правцима и одбрани од даљег ширења поплавног таласа учествује ЈКСП Топола које такође узима учешће у активностима снабдевања водом за пиће становништву.
По повлачењу воде у коритима, остала је велика количина муља и наноса. У асанацији терена ангажују се Завод за јавно здравље из Крагујевца, Ветеринарска станица, Службе за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију који раде на рашчишћавању и отклањању отпада, чишћењу и дезинфекцији објеката ради спречавања настанка и ширења епидемије.
Трајање
Опасност од поплаве траје 15 дана. Први дан је најкритичнији када долази до интензивних

падавина и изливања воде из корита и формирање бујичних таласа. Другог и трећег дана вода стагнира, а четвртог се бележи пад водостаја на свим водотоковима у општини. Вода се шестог дана од изливања повлачи у корита, а активности на рашчишћавању и санацији трају наредних десет дана. Међутим, и поред овог временског периода, неке активности није могуће реализовати у тих десет дана.

Рана најава

Ради остваривања ране најаве о опасностима од поплава неопходно је континуирано праћење временских прилика и њихов утицај на пораст нивоа водостаја у речним коритима. Континуирано праћење количине падавина и повећања нивоа воде у коритима река омогућава благовремено обавештавање становништва о опасностима. Рана најава се остварује на основу праћења временских прилика и погодних услова за настанак поплава, што се остварује радом хидролошких и метеоролошких станица на овом подручју. На основу поплава које су у прошлости задесиле општину Топола, закључује се да је повећана опасност њиховог настанка у периоду пролећа, услед коинциденција великих вода те се активности организују на основу овог закључка.

Такође, грађани у случају уочавања опасности, у сваком тренутку могу позвати оперативни центар 112 који, у складу са прописаном процедуром, прикупља, анализира, прати и обавештава надлежне органе и институције о свим врстама информација из области ванредних ситуација; ради као јединствени комуникационо-информативни центар; врши пријем позива грађана за помоћ, обраду примљених информација и њихово преношење хитним службама; остварује стални контакт са Националним центром 112, поступа по налозима и захтевима тог центра, врши размену информација са другим оперативним центрима и координацију рада ситуационих центара на подручју одговорности у вези са прикупљањем и међусобном разменом података о елементарним непогодама и другим несрећама; врши узбуњивање становништва и осталих субјеката система заштите и спасавања и обавештавање о престанку опасности; пружа одговарајућу стручну помоћ и врши надзор над радом ситуационих центара у реализацији задатака који су Уредбом дефинисани за ситуационе центре.

Припремљеност

Становништво је делимично припремљено за долазећу опасност. Осматрања и мерења вредности водостаја се врше на хидролошким станицама очитавањем на водомерној летви, а региструју се помоћу лимниграфа и/или дигиталних регистратора. Осим водостаја, по станицама се врше мерења дневне вредности протицаја воде, минималне, средње и максималне вредности по месецима и за годину, као и датуми појаве. На основу података хидролошких станица, процењује се могућност појаве поплава, при чему руководилац одбране од поплава за територију Општине обавештава команданта општинског штаба за ванредне ситуације и предузимају се мере у складу са Оперативним планом за одбрану за воде II реда на територији општине Топола у сарадњи са повереницима цивилне заштите на датој територији. Посебно важан сегмент у одбрани од поплава су повереници цивилне заштите јер се исти постављају за територију (месну заједницу) у којој живе и коју добро познају. Њихов задатак је да изврше основну евиденцију проблема, да на карти означе сва позната места на којима се редовно јављају загушења протока и плављење земљишта, а посебно означавају куће и делове насеља који се редовно или повремено плаве или их угрожавају бујице.

Утицај

Изливањем Јасенице, Кубршнице и Каменице угрожена су насеља Овсиште, Пласковац, Винча, Божурња, Жабаре, Горовић, Шуме, Павловац, Наталинци, Липовац, Топола (село и варош), Крњевац, Загорица, Белосавци, Маскар и Рајковац. Поплаве у наведеним насељима угрожавају живот и здравље људи и онемогућавају нормално обављање свакодневних активности. Потребно је екуисати и привремено збринути 420 људи на период од најмање 10 дана. Дом здравља је евидентирао 14 интервенција као директна или индиректна последица поплава. Од тог броја, 10 људи је лакше повређено, а четири особе су са тежим телесним повредама. Смртних случајева није било. Поред овог броја, број становника које трпи последице поплаве, мање или веће, директне или индиректне, износи 1.420.

Од поплава је угрожено око 240 објеката, од чега 140 стамбених и 100 помоћних. Вода је поплавила и у великој мери оштетила приземне просторије, подруме и зидове. Активности на санацији оштећених објеката подразумевају испумпавање воде из објеката, исушивање зидова,

замену паркета, замену оштећених уређаја, беле технике, намештаја, поновно малтерисање зидова и стављање фасаде. Сточни фонд је претрпео велику штету јер је дошло до дављења великог броја јединки – око 50 свиња, 35 оваца и 2.000 комада пернате живине.

Плавно подручје је захватило и оштетило усеве на површини од 5.200 ha. Процењена штета на пољопривредним површинама износи од 60 до 90%, а дугогодишњи проблем представљају наноси муља, шљунка и другог отпада. Вода је однела оранични слој и наносима затрпале плодне површине што представља дугогодишњи проблем јер је за стварање нове ораничне подлоге потребан дуг временски период.

Поплаве су успориле саобраћај на територији општине Топола, а на многим путним правцима је саобраћај потпуно обустављен. Путни правци Наталинци – Рача, Наталинци – Смедеревка Паланка, општински пут Л5 Загорица – Маскар, општински пут Л3 Рајковац – Маскар, Л16 Божурња – Овсиште су непроходни, а саобраћај на државним путевима број 25, 27 и 156 се отежано одвија. Мост на реци Јасеници у Блазнави је оштећен у великој мери и потребна је санација истог.

Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура су такође претрпела оштећења која су довела до прекида у испоруци електричне енергије и телекомуникационог сигнала у насељима које је поплава захватила. Бујични талас је на више места оборио стубове за пренос сигнала те је у неколико насеља дошло до прекида у испоруци електричне енергије и телекомуникационог сигнала. Прекид траје до 10 дана.

У многим местима је дошло до замућења бунара и прекида у испоруци воде за пиће. Такође, у градском насељу Топола је оштећен магистрални водовод па се становништво снабдева водом алтернативним путевима. Прекид у водоснабдевању траје 10 дана. Поред водоводне угрожена је канализациона инфраструктура па прети опасност од изливања фекалних вода, загађења и појаве заразних болести. Због тога се ангажују службе за дератизацију, дезинфекцију и дезинсекцију.

Од објеката односно установа од јавног друштвеног значаја угрожени су верски објекти и непокретна културна добра. Верски објекти који су угрожени су Црква у Наталинцима, Црква у Овсишту и црква Св. преображења у Жабарима. Непокретна културна добра оштећена у поплавама су: кућа народног хероја М. Благојевића у Наталинцима, Стара школа у Овсишту, Црква брвнара у Павловцу и кућа Лакића у Тополи.

Генерисање других опасности

Поплаве могу утицати на генерисање других опасности, које карактерише узрочно-последична веза са могућношћу истовременог или накнадног дејства. Могуће су појаве клизишта услед прекомерне засићености земљишта водом, поготово на местима са активним земљишним материјалом. Одламање и одношење дела земље услед клизишта може нарушити саобраћајну инфраструктуру, стамбене објекте, укључујући електричну, водоводну, канализациону и телекомуникациону инфраструктуру. Услед нехигијенских услова насталих приликом поплава могу се појавити заразне болести код људи и животиња. Поплаве могу загадити и воду за пиће, при чему је неопходно обезбедити додатно снабдевање водом. Такође, постоји могућност рушења насипа и пробијања одбрамбених система заштите од поплава. У том случају, долази до плављења већег дела пољопривредних површина, укључујући и домаћинства. Нарушавање животне средине огледа се у видљивим последицама по зелене површине и растиње.

Референтни инциденти

Бујичне поплаве великих размера догодиле су се 1999. и 2014. године, када су настале огромне штете на саобраћајницама, занатским и стамбеним објектима и у пољопривреди. Највећа разарања су се догодила дуж тока Јасенице, где је уништено или оштећено више мостова.

Приликом обилних падавина 08, 09. и 10.07. 1999. године дошло је до наглог повећања водостаја на свим рекама и бујичним потоцима који су се излили на великим површинама у дужем временском периоду и направили огромну материјалну штету на подручју општине Топола. Поплављено је око 7.500 ha пољопривредних површина. Привремено је онеспособљено, тј. оштећено 985 ha обрадивог земљишта. Воћњаци су уништени на површини од 8 ha, док је 5 ha винограда страдало. Поплаве и бујице су уништиле 89 грла свиња, 32 овце и 3.370 комада живине. Дошло је до великих оштећења и уништења текуће пољопривредне производње на површини од 6.210 ha. На површини од 4.759 ha на којој је засађено воће услед бујица и града оштећена је или уништена текућа пољопривредна производња на 594 ha, а

просечна оштећења се крећу око 40%. Уништено је 18.500 воћних садница услед бујице и ломљења олујним ветром. Услед великог броја бујичних потока и веће висине поплавног таласа на рекама и потоцима дошло је до знатног оштећења путне мреже и објеката на путној мрежи. Већа оштећења су настала на путној мрежи у дужини од 285,6 km, што процентуално представља 30,2% од укупне дужине путне мреже. Саобраћај је био у прекиду у 15 насељених места. Поред путева велику штету су претрпели и објекти на путевима (мостови и пропусти). Уништено је 6 мостова, а највеће оштећење је било на мосту на реци Јасеници у насељеном месту Божурња на магистралном путу Топола-Крагујевац. У насељима која гравитирају поред речних токова дошло је до плављења индивидуалних стамбених објеката и објеката за смештај стоке где је причињена знатна материјална штета. Највеће штете на овим објектима су причињене у насељеним местима Наталинци, Блазнава и Јарменовци. У области водоснабдевања дошло је до озбиљне хаварије на магистралном цевоводу који снабдева Тополу са пијаћом водом у дужини од око 2 km на релацији Топола-Рудник поред корита реке Јасенице. Прекид у водоснабдевању је трајао 10 дана.

Приликом обилних падавина 13, 14, 15. и 16. маја 2014. године дошло је до наглог повећања водостаја на свим рекама и бујичним потоцима који су се излили на великим површинама у дужем временском периоду и направили огромну материјалну штету на подручју општине Топола. Због интезивних падавина висина воде на рекама је 14. маја достигла ниво и преко 250 cm са тенденцијом даљег раста. Бујичне воде са великом количином падавина су изазвале огромне поплаве на целој територији општине Топола и том приликом је дошло до великих штета, пре свега на путевима, мостовима, индивидуалним домаћинствима и другим објектима, као и до појаве великог броја клизишта.

Информисање јавности

Ради редовног и прецизног информисања јавности неопходна је добра сарадња између метеоролошких и хидролошких станица, као и праћење стања, размена и објављивање хидро-метеоролошких података. Праћење режима површинских вода остварује се на хидролошким станицама на водама I реда. У сарадњи са метео станицом, добијају се подаци о метеоролошким приликама на територији општине, које могу имати утицај на ниво водостаја и промену стања на речним токовима. Путем средстава јавног информисања, а на основу прикупљених података, становништво се обавештава како би се правовремено припремило за могући наилазак опасности.

У оквиру редовних активности Општинског штаба за ванредне ситуације врше се информативне кампање обавештавања становништва у виду апела и упозорења. У тој активности велику улогу имају средства јавног информисања.

Будуће информације

Потребно је радити на решавању урбанистичких проблема градских насеља и предузети превентивне мере за обезбеђење и заштиту становништва и комплетне инфраструктуре. Ради спречавања плављења, неопходно је редовно уклањање наноса и чишћење речних корита, спречавање стварања депонија уз речна корита и забрана дивљих градњи које доприносе сужавању речних корита. Неопходно је додатно радити на регулацији речних корита, подизању обала на местима изливања и засађивању растиња на обалама река ради постизања њихове стабилности и смањењу њиховог обасипања. Такође, треба радити и на едукацији становништва о мерама заштите у случају настанка поплава.

У оквиру редовних активности Општинског штаба за ванредне ситуације врше се информативне кампање обавештавања становништва у виду апела и упозорења. У тој активности велику улогу имају средства јавног информисања.

Последице по сваку од штићених вредности за наведену опасност, дате су у табели испод.

Табела 76: Штићене вредности

Штићене вредности	**Критеријуми**
Живот и здравље људи	Лакше повређених: 4 Тешко повређених: 10 Настрадалих: нема Евакуисаних/збринутих: 420 Становништво захваћено опасношћу 1.420 **Укупно: 1.854 лица**
Економија/ екологија	**Штета по економију/екологију** **Опис последице** — **Штета у РСД** Оштећење и санација кућа и подрума 18.000.000 Оштећење и санација помоћних објеката 3.200.000 Угроженост сточног фонда 6.400.000 Евакуација и збрињавање угроженог становништва 12.600.000 Прекид у одвијању саобраћаја 2.700.000 Прекид у испоруци пијаће воде 600.000 Прекид у испоруци електричне енергије 550.000 Прекид у испоруци ПТТ сигнала 350.000 Алтернативно снабдевање водом за пиће 600.000 Штета на пољопривредним културама 30.000.000 Рашчишћавање муља, шљунка и другог отпада 1.400.000 Чишћење и уређивање речних корита 9.000.000 Трошкови комуналних служби, дезинфекције, дезинсекције и дератизације 1.300.000 **Укупно: 86.700.000** **Проценат штете у односу на буџет: 14,11%**
Друштвена стабилност	**Штета по критичну инфраструктуру** **Опис последице** — **Штета у РСД** Водоводна инфраструктура 3.500.000 Саобраћајна инфраструктура 8.450.000 Канализациона инфраструткруа 2.900.000 Електроенергетска инфраструктура 2.800.000 Телекомуникациона инфраструктура 1.700.000 **Укупно: 19.350.000** **Проценат штете у односу на буџет: 3,15%**
	Штета по објекте од јавног друштвеног значаја **Опис последице** — **Штета у РСД** Оштећење цркве у Наталинцима 1.100.000 Оштећење цркве у Овсишту 600.000

	Оштећење цркве Св. Преображења у Жабарима	1.300.000
	Оштећење куће народног хероја М Благојевића	800.000
	Оштећење Старе школе у Овсишту	1.200.000
	Оштећење Цркве брвнаре у Павловцу	950.000
	Оштећење куће Лакића у Тополи	850.000
	Укупно: **Проценат штете у односу на буџет:**	**6.800.000** **1,1%**
Буџет општине Топола остварен у 2018. години износио је:		**614.234.434 динара**

На основу референтних инцидената закључује се да учесталост настанка негативних ефеката поплава на територији општине Топола износи 1 догађај у 2 до 20 година.

Табела 77: Табела за исказивање вероватноће

Вероватноћа или учесталост				
Категорија	**(а) Квалитативно**	**(б) Вероватноћа**	**(ц) Учесталост**	**Одабрано**
1	Занемарљива	< 1 %	1 догађај у 100 година и ређе	
2	Мала	1 - 5 %	1 догађај у 20 до 100 година	
3	Средња	6 - 50 %	1 догађај у 2 до 20 година	**X**
4	Велика	51- 98 %	1 догађај у 1 до 2 године	
5	Изразито велика	> 98 %	1 догађај годишње или чешће	

Табела 78: Табела за исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<50	
2	Мала	50-200	
3	Умерена	201-500	
4	Озбиљна	501-1500	
5	Катастрофална	>1500	**X**

Табела 79: Табела за исказивање последица по економију/екологију

Последице по економију/екологију			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	чији износ прелази 1% буџета	
2	Мала	чији износ прелази 3% буџета	
3	Умерена	чији износ прелази 5% буџета	
4	Озбиљна	чији износ прелази 10% буџета	**X**
5	Катастрофална	чији износ прелази 15% буџета	

Табела 80: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<1% буџета	
2	Мала	1-3% буџета	
3	Умерена	3-5% буџета	**X**
4	Озбиљна	5-10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 81: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност - укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<0.5% буџета	
2	Мала	0.5-1% буџета	
3	Умерена	1-3% буџета	**X**
4	Озбиљна	3-5% буџета	
5	Катастрофална	>5% буџета	

Матрица 1: Ризик по живот и здравље људи

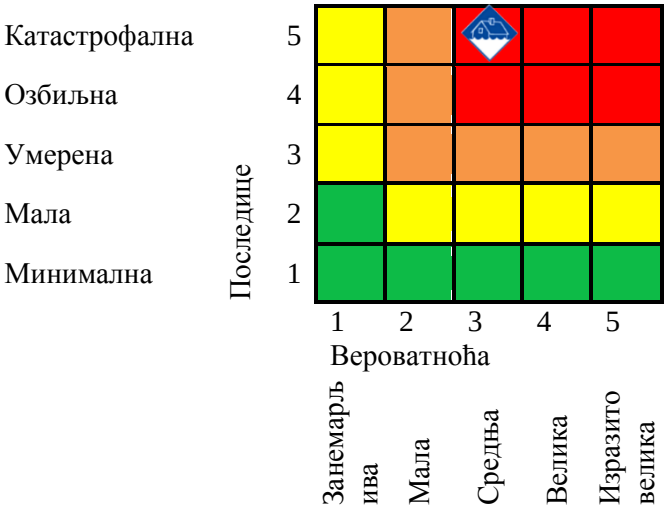

Матрица 2: Ризик по економију/екологију

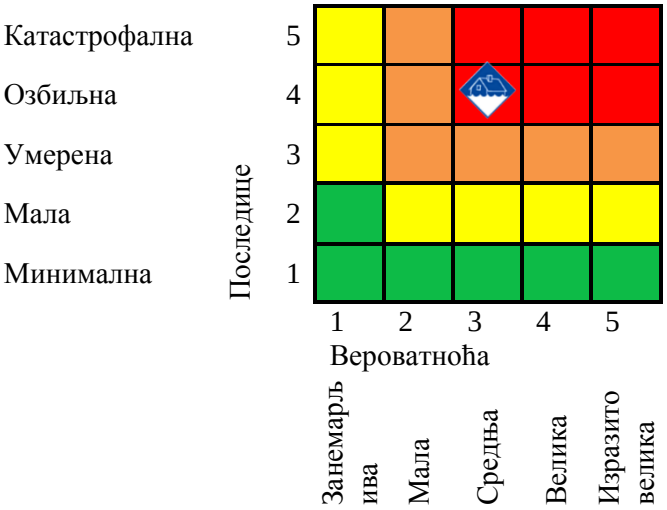

Матрица 3а: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на критичној инфраструктури

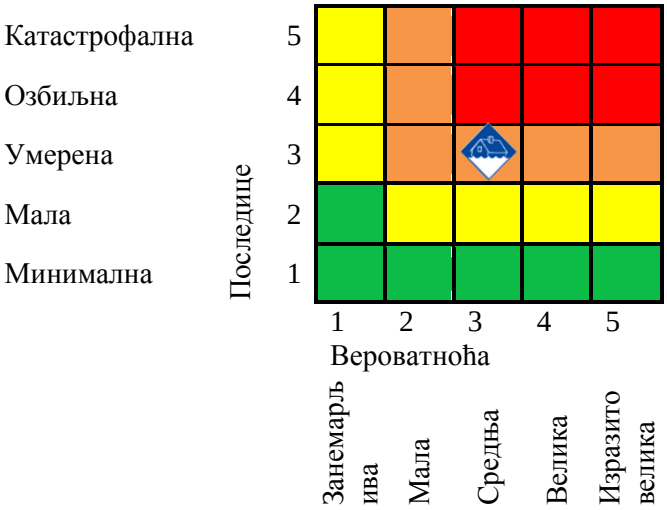

Матрица 3б: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

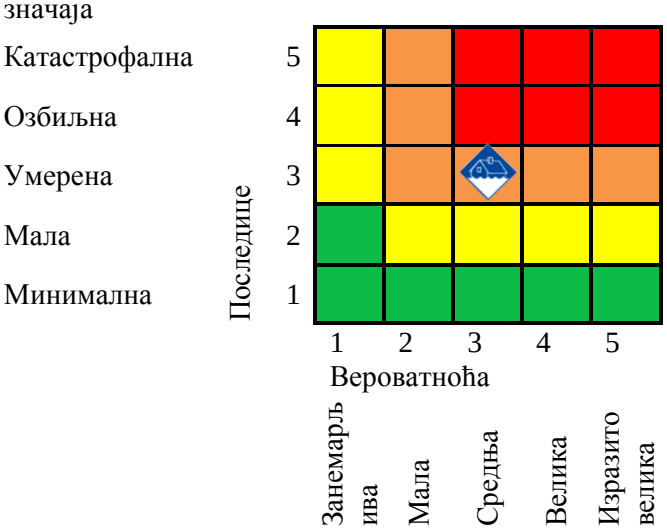

Матрица 3: Збирна матрица 3а и 3б - ризик по друштвену стабилност

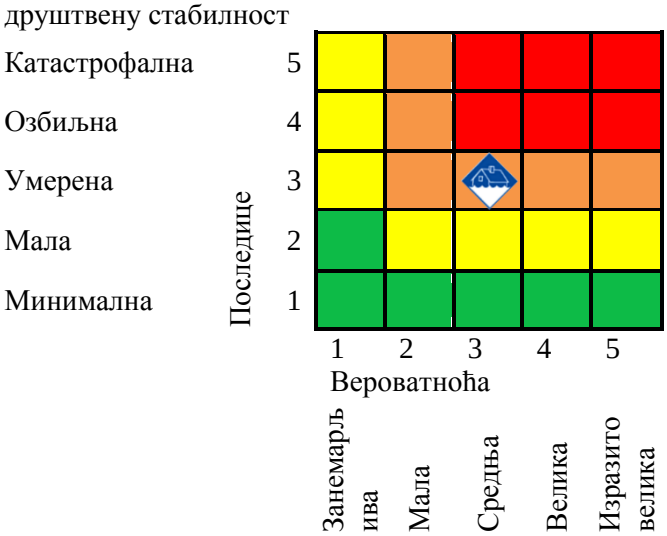

Матрица 4: Укупан ризик

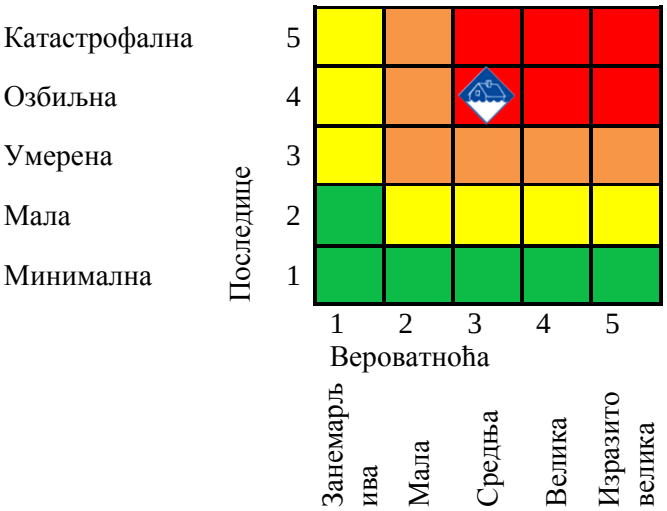

Табела 82: Нивои и прихватљивост ризика

	Веома висок (црвена)	НЕПРИХВАТЉИВ	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости (поглавље 3.7 „Третман ризика”). Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи. Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.
	Висок (наранџаста)	НЕПРИХВАТЉИВ	
	Умерени (жута)	ПРИХВАТЉИВ	
	Низак (зелена)	ПРИХВАТЉИВ	

На основу анализе сценарија и процене ризика можемо констатовати да је ниво ризика од поплава **ВЕОМА ВИСОК**, што значи да је ризик **НЕПРИХВАТЉИВ**.

Третман ризика

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица поплава, предузимају се мере из области превентиве и реаговања. У табелама испод приказане су предложене превентивне и реактивне мере.

Табела 83: Превентивне мере

Поплаве					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
Стратегије, нормативно уређење, планови	Забрана изградње нових објеката у зони поплавног таласа	Општинска управа	Шест месеци по изради Процене	Одељење за комуналне, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне и послове управљања имовином Одељење за инспекцијске послове, изградњу и комуналне делатности	/
	Забрана складиштења смећа и отпада уз речне токове	Општинска управа	Шест месеци по изради Процене	Одељење за комуналне, грађевинско-урбанистичке и имовинско-правне и послове управљања имовином Одељење за инспекцијске послове, изградњу и комуналне делатности	/
Систем за рану најаву	Праћење прогнозе и кретања водостаја, планирање мера одржавања водотокова другог реда	РХМЗ	Свакодневно праћење	ЈКСП Топола, ЈП Србијаводе, ВПЦ „Морава” Ниш	/
	Успоставити сарадњу са РХМЗ-ом ради континуираног праћења прогнозе падавина	Општински штаб за ванредне ситуације	Континуирано	Општинска управа	/
	Наћи могућност постављања довољног броја кишомера на територији општине у циљу боље прогнозе количине падавина	Општинска управа	Годину дана по изради Процене	РХМЗ	/
Просторно планирање и легализација објеката	Одржавање заштитних објеката (санирања критичних места), поправка постојећих и изградња нових насипа	Општинска управа	Три године по изради Процене	ЈКСП Топола, ЈП Србијаводе, ВПЦ „Морава” Ниш	Извештај о завршеним радовима

Поплаве					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
	Ојачавање стубова и укрућења на мостовима који могу бити угрожени	Општинска управа	Три године по изради Процене	ЈКСП Топола, ЈП Србијаводе, ВПЦ „Морава” Ниш	Извештај о завршеним радовима

Табела 84: Реактивне мере

Поплаве					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
Стање спремности капацитета за реаговање	Формирати Ситуациони центар општине Топола	Општинска управа	Две године по изради Процене	Општински штаб за ванредне ситуације	Редовно извештавање о раду Ситуационог центра
	Формирати Стручно-оперативни тим (СОТ) за поплаве	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Општинска управа	Закључак штаба о формирању СОТ
	Израдити план реаговања у случају поплава	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Општинска управа	
Спремност капацитета ватрогасно-спасилачких јединица	Обезбедити оперативну спремост за спасавање угрожених у случају поплава	Ватрогасно-спасилачко одељење, ДВД „Опленац”	Одмах након израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације/сувјкти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/
Спремност капацитета јединица цивилне заштите	Формирати јединице цивилне заштите опште намене јачине једне чете	Општинска управа	Одмах након израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације	Закључак штаба о формирању јединице
Одржавање и организација вежби за реаговање у случају поплава	Организовати вежбу одбране од поплава свих субјеката од значаја за заштиту и спасвање	Општинска управа	Годину дана по изради Процене	Општински штаб за ванредне ситуације/Субјекти од посебног значаја за заштиту и	Извештај о реализацији вежбе

Поплаве					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
				спасвање	
Базе података и подлога за потребе планирања цивилне заштите	Попис путних праваца и мостова који су на местима где су изгледне поплаве и одређивање алтернативних праваца кретања	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Општинска управа	/
	Попис свих критичних тачака на водотоковима I и II реда, где настају већа изливања или пробој насипа и обалоутврда	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	/	/
Способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	Оспособљавање и опремање јавних предузећа и привредних друштава за реаговање у случају поплава	Општински штаб за ванредне ситуације	Годину дана по изради Процене	Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	Сачинити извештај о извршеном оспособљавању
Стање мобилности веза	Редовна контрола путних праваца, санација и поправка оштећења	Јавно предузеће надлежно за путеве	Свакодневно	Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/
	Успоставити и одржавати комуникацију са околним јединицама локалних самоуправа које припадају Црноморском сливу	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Оптшинска управа	/

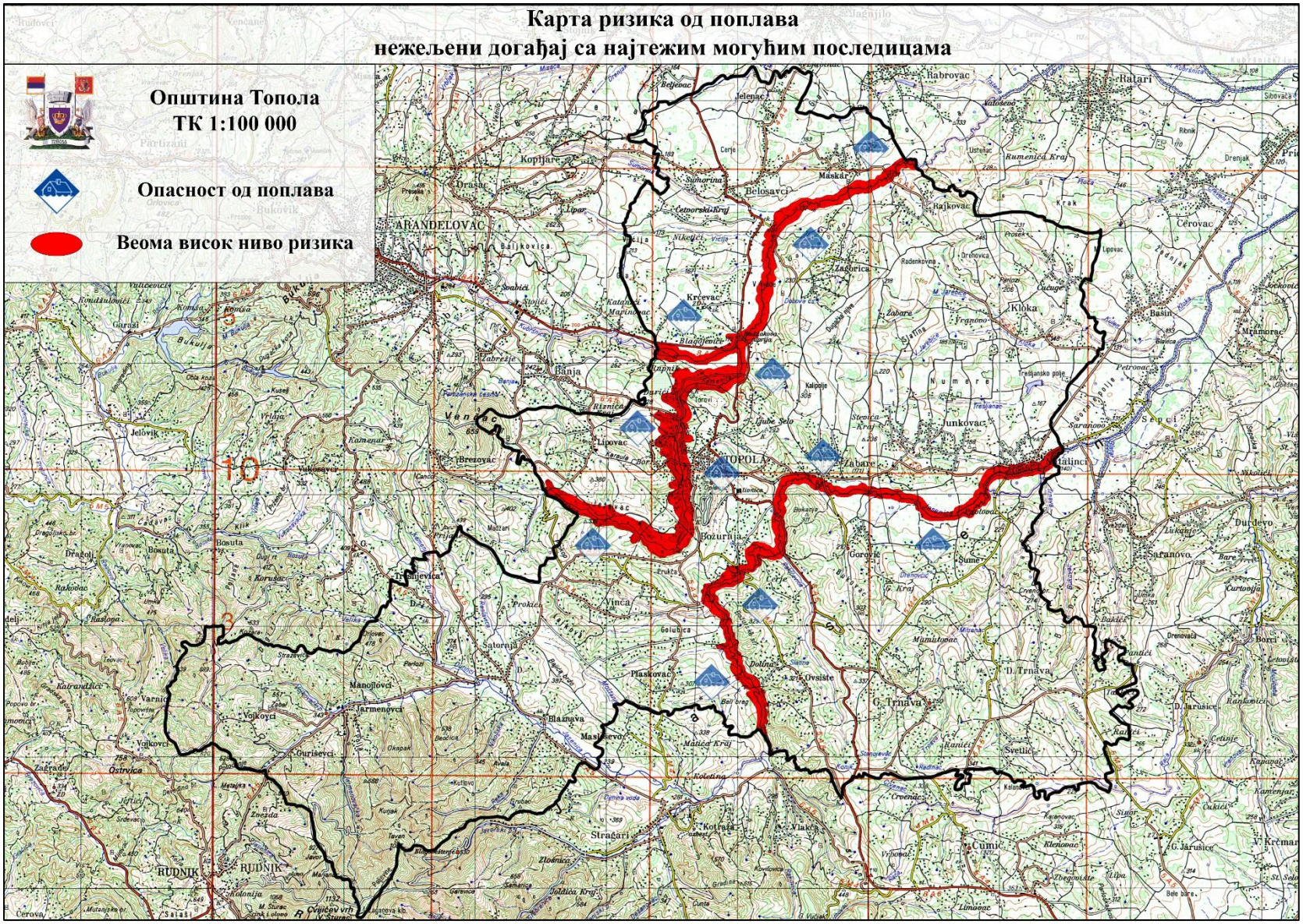
Карта ризика од поплава
нежељени догађај са најтежим могућим последицама
Општина Топола
ТК 1:100 000
Опасност од поплава
Веома висок ниво ризика
ARANDELOVAC
TOPOLA
RUDNIK

Карактеристике потенцијалне опасности од поплава
Субјекат: општина Топола

Р. бр.	Карактеристика потенцијалне опасности		Потенцијална опасност ПОПЛАВЕ / Генерисање других опасности	Примедба
1	2	3	4	5
1.	Почетно стање	Време идентификације		
2.		Субјекат, организација/ организациони део		
3.		Макролокација		
4.		Микролокација		
5.		Угрожене штићене вредности		
6.		Ангажоване снаге		
7.		Предузете почетне мере		
8.		Процењене последице по штићене вредности		
9.		Постојеће мере заштите		
10.	Завршно стање	Време изложености опасности		
11.		Ниво ризика		
12.		Погођене штићене вредности		
13.		Последице по штићене вредности		
14.		Предузете мере		
15.		Ефекат предузетих мера		
16.		Интеракција са другим опасностима		

3 ЕКСТРЕМНЕ ВРЕМЕНСКЕ ПОЈАВЕ

3.1 ПОТЕНЦИЈАЛНА ОПАСНОСТ ОД ГРАДА

Град је врста падавина у чврстом стању код кога је пречник зрна већи од 5 mm, док се чврста падавина код које је пречник зрна мањи од 5 mm назива суградица. Град је метеоролошка појава која није континуална. У вези је са олујно-грмљавинским облацима – кумулонимбусима чије су димензије од неколико километара до неколико десетина километара. Због растојања између метеоролошких станица које су веће од димензија појединих кумулонимбусних облака, могуће је да се поједине појаве града не забележе.

Град настаје смрзавањем капљица које на свом путу ка Земљи пролазе кроз појас хладног ваздуха. Пречник зрна града у максималној вредности креће се од 6 до 8 cm, мада су познати и случајеви падања зрна града пречника преко 10 cm. У највећем броју случајева зрна града су пречника 1 до 2 cm, а брзина износи 15-20 m/s при условима без ветра. Често падање града прате олујни ветрови па је брзина падања града 30-40 m/s. Површине захваћене градом најчешће имају облик трага чија дужина може бити и до 400 km, мада су најчешће дужине 10-30 km док ширина достиже 2-4 km. Дужина падања града је веома неуједначена и креће се од неколико секунди до 1,5 сати, али најчешће траје 5-10 минута.

Реч је о метеоролошкој појави која сваке године прави штету пољопривредним културама, и због тога је од значаја са аспекта процене ризика и угрожености. Поред пољопривреде, у случају појаве града, нарочито јачег интензитета и величине, угрожени су и грађевински објекти (стакла, ролетне, кровови), возила, као и функционисање разних делатности и активности (саобраћај, спортске и културне активности на отвореном).

3.1.1 Статистички подаци о угрожености од града

Град се најчешће јавља при временским ситуацијама када у атмосфери постоје услови за развој олујно-грмљавинских облака (непогода). Синоптичка и статистичка анализа олујно-грмљавинских непогода указује да се оне најчешће јављају при интензивним продорима хладног ваздуха, када постоји велика енергија нестабилности ваздушне масе и довољна количина влаге, у предњој страни циклонске циркулације, а ређе унутар једне ваздушне масе. Јављају се у току лета, најчешће у поподневним и вечерњим сатима, када је дневна термичка конвекција, односно уздизање топлог и влажног ваздуха, најинтензивнија. Посебно су опасне временске ситуације када у топлој половини године долази до продора хладног ваздуха, при чему на линији атмосферског фронта може доћи до интензивног развоја олујно-грмљавинских облака. Појава града на некој локацији, траје од неколико десетина секунди до десетак минута. Врло је ретка ситуација, мада је могућа, да град траје неколико десетина минута.

На основу података из мреже главних метеоролошких и климатолошких станица урађена је анализа учесталости појаве града на територији Србије. Резултат те анализе дат је на слици испод н којој је приказан просечан годишњи број дана са градом у Србији. Конкретно, за општину Топола, тај број се креће у вредностима између 0,5 и 3,8 дана годишње. На основу слике се види да највећу учесталост у појави града има западни и северозаадни део Општине на граници са општином Аранђеловац. Средња вредност за све станице у Србији износи 0,8 дана годишње те се због тога може сматрати да су области где је средњи број дана са појавом града већи од 0,8 представљају области са повећаним ризиком од града. Град је метеоролошка појава која се не јавља редовно и уједначено, тако да је могуће у једној години изостане, а да се у другој јави више пута. Због тога је потребно појаву и учесталост града пратити више година како би се извукли релевантни закључци.

Слика 11: Просечан годишњи број дана са градом у Републици Србији

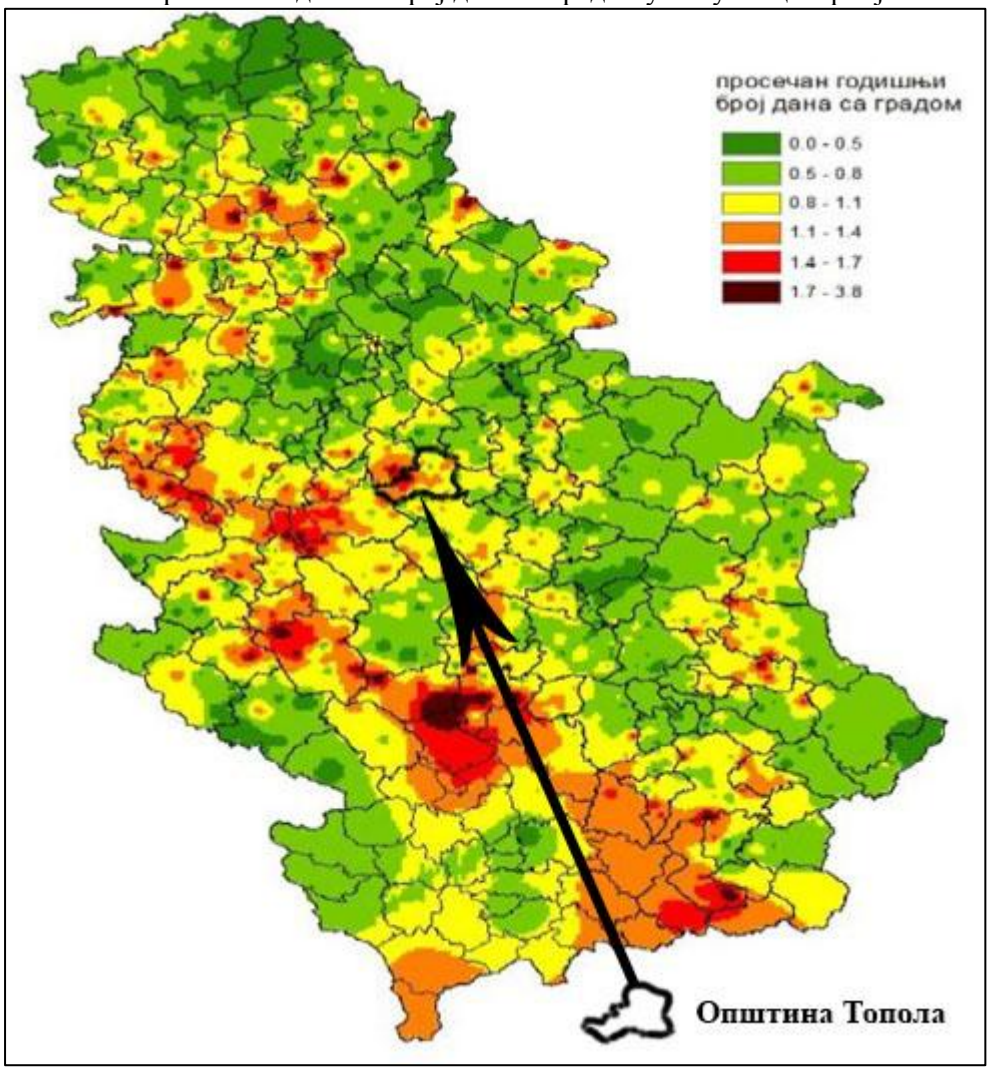

3.1.2 Постојање активне заштите од града

Превентивне активности за третирање ризика од олујних непогода са градом, поред осталог, обухватају и стално унапређење хидрометеоролошког система ране најаве и упозорења, чиме се омогућава благовремено предузимање различитих мера заштите и активности за смањење последица.

Републички хидрометеоролошки завод, у складу са својим надлежностима утврђеним Законом о министарствима, Законом о метеоролошкој и хидролошкој делатности, Законом о водама, Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама и другим прописима, обезбеђује успостављање и функционисање хидрометеоролошког система праћења и прогнозирања стања времена, климе и вода, ране најаве и упозорења о појави метеоролошких и хидролошких елементарних непогода и катастрофа.

Такође, РХМЗ, у складу са Законом о одбрани од града („Службени гласник РС”, бр. 54/2015), обезбеђује оперативно функционисање система одбране од града на територији Републике Србије. Одбрана од града оперативно се спроводи у периоду од 15. априла до 15. октобра. Методологија система одбране од града заснована је на засејавању градоопасних облака хемијским реагенсом на бази сребро-јодида, коришћењем противградних ракета.

Поједини пољопривредни произвођачи, нарочито воћари и виноградари, додатно се обезбеђују од града постављањем противградних мрежа изнад засада са воћем и другим културама на мањим површинама. Република Србија финансијски стимулише постављање противградних мрежа, као и осигурање од града и других временских непогода.

Активности на заштити од града подразумевају засејавање олујних градоносних облака пре свега сребро-јодидом као најзаступљенијим реагенсом. Носиоци реагенса су противградне ракете које се

испаљују на градоносне облаке са лансирних уређаја. Информације о правцу, висини и брзини градоносних облака, које су неопходне за дејствовање противградних ракета, у Републици Србији се добијају из 16 радарских центара.
Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода, противградна заштита на територији општине Топола спроводи се на 35.600 ha, од чега је 27.589 ha пољопривредно земљиште. Територију општине Топола покрива Радарски центар „Букуља", који организује и спроводи противградну заштиту у оквиру Републичког хидрометеоролошког завода. Радарски центар „Букуља", поред општине Топола, спроводи заштиту од града на још 16 јединица локалних самоуправа. У заштити од града Републички хидрометеоролошки завод Србије на простору општине Топола има 17 противградних станица.
Током 2010. године на подручју општине Топола је дејствовано 17 дана. Дејствовало се са 113 противградних станица са којих је испаљено 328 противградних ракета. Најобимнија дејства су спроведена 16. јуна 2010. године када је са 15 противградих станица испаљена 51 противградна ракета и 18. јуна 2010. године када су са 15 противградих станица испаљене 52 противградне ракете. У 2010. години од укупно 17 планираних, функционисало је 16 противградних станица.

3.1.3 Могући утицаји на пољопривреду, здравље људи и животиња

За анализу штета од града, користе се подаци из система одбране од града, где се подаци о штетама прикупљају из мреже противградних станица и служби јединица локалних самоуправа. Треба напоменути да систем одбране од града не бележи штете настале на грађевинским објектима, возилима и слично, већ само у области пољопривреде. Анализом података о величини површине са штетом од града и процењеној финансијској штети, види се врло често да већа површина не мора аутоматски да значи и већу финансијску штету, јер она зависи од процента оштећења на захваћеној површини и од пољопривредне културе која се налази на тој површини.
Град проузрокује највеће штете на пољопривредним културама наносећи биљкама механичка оштећења лисне површине и репродуктивних органа (што утиче на изостајање или смањење приноса), те воћарству и шумарству. Величина штете од града зависи од интензитета, величине и времена трајања ове атмосферске падавине, али и од врсте биљака, фазе развића, стања усева итд. Град може на индиректан начин утицати на снабдевање становништва. Последице изазване градом у виду смањења приноса на пољопривредним културама могу отежати снабдевеност због недостатка хране са подручја Општине. Поред пољопривреде, у случају појаве града, нарочито јачег интензитета и величине, угрожени су и стамбени и други грађевински објекти (стакла, ролетне, поломљени цреп, кровне плоче), моторна возила, као и функционисање разних делатности и активности (саобраћај, радови и спортске активности на отвореном...). У најтежим случајевима, код појаве града кокошијег јајета може доћи и до повреде људи.
У току 2010. године град је у неколико наврата причинио штету на пољопривредна добра:

- 15. маја је оштећено 60 ha, степен оштећења је износио 30-50%;
- 16. јуна је оштећено 20 ha, степен оштећења је износио 20-50%;
- 18. јуна је оштећено 400 ha, степен оштећења је износио 20-70%;
- 1. јула је оштећено 20 ha, степен оштећења је износио 35%;
- 2. јула је оштећено 100 ha, степен оштећења је износио 25-35%;
- 6. августа је оштећено 50 ha, степен оштећења је износио 10-90%.

3.1.4 Могућност генерисања других опасности

Услед појаве града, нарочито крупнијег, може доћи до саобраћајних несрећа, оштећења аутомобила, а такође могу бити угрожени и људи који се у том тренутку налазе на отвореном простору, првенствено у насељима са већом густином насељености. Може доћи до зачепљења канализације у градовима, а услед олује која прати град може доћи до ломљења дрвећа и прекида у снабдевању електричном енергијом услед оштећења трансформаторских станица и каблова на далеководним стубовима. Град пада из олујно-грмљавинских облака па може бити праћен пљусковима са већим количинама падавина и јаким ударима ветра што све заједно знатно отежава нормало функционисања саобраћаја како копненог, тако и речног и ваздушног. Такође, може доћи до удара грома у стамбене и индустријеске објекте и до поплава мањег интензитета. Услед удара грома у објекте у којима се налазе опасне материје може доћи до пожара и експлозија

3.1.5 Могући развој догађаја (сценарио)

Град
Радна група

- Радна група општине формирана закључком Општинског штаба за ванредне ситуације на седници одржаној 5.12.2018. године:
  - Радослав Петровић – координатор са Канцеларијом за управљање јавним улагањима;
  - др Горан Ђорђевић директор Дома здравља Свети Ђорђе, члан тима;
  - Милица Станишић, начелник Општинске управе Топола, члан тима;
  - Тања Цветковић, директор ЈКСП Топола, члан тима;
  - Ивана Шевић Блажић, руководилац Одељења за урбанизам општинске управе општине Топола, члан тима;
  - Братислав Николић, руководилац Одељења за инспекцијске послове општинске управе Топола, члан тима;
  - Драган Адамовић, инспектор за процену ризика од елементарних непогода и несрећа Управе за ванредне ситуације у Крагујевцу, начелник Општинског штаба општине Топола, члан тима;
- Милан Марковић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима;
- Љубиша Ђорђевић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима;
- Госпава Стојановић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима.

Град је врста падавина у чврстом стању код кога је пречник зрна већи од 5 mm, док се чврста падавина код које је пречник зрна мањи од 5 mm назива суградица. Град је метеоролошка појава која није континуална.

3.1.5.1 Највероватнији нежељени догађај

Појављивање
Током маја месеца 2019. године над подручјем Балкана на време утиче пространа циклонска циркулација изнад Црног мора која захвата већи део источне и југоисточне Европе, уз продоре влажних и врло нестабилних ваздушних маса са северозапада, условљавајући настанак локалне нестабилности праћене појавом грмљавинско–градоносних облака.
Просторна димензија
Град захвата део територије општине Топола угрожавајући следећа насељена места: Блазнава, Винча, Пласковац, Божурња, Овсиште, Горович, Горња Трнава и Светлић. Површина захваћена градом износи око 25 km^2.
Интензитет
Град је средњег интензитета величине зрна грашка, пречника до 1 cm и праћен је јаким ветром који утичу на брзину његовог падања. При брзини падања од 20-25 m/s штета на усевима и засадима износи 20-60%.
Време
Формирање градоносних облака је утицао на појаву града на територији општине Топола. Око 16 часова 25. маја 2019. године је град почео да пада, а додатну снагу му даје ветар који га прати.
Ток
У поподневним часовима долази до формирања градоносних облака и града на деловима територије општине Топола. Градоносни облак захвата неколико насељених места и у кратком периоду излива велику количину кише, у појединим деловима праћену градом, тако да долази до праве „провале облака" праћене јаким олујним ветром. Ова зона се одликује великим бројем пољопривредних површина, на којима се налазе воћњаци, гаји пшеница, кукуруз и повртарске културе.
Добивши упозорење Републичко хидрометеоролошког завода, противградне станице на територији општине Топола су спремно дочекале облаке који су дошли са истока. На облаке је испаљено више противградних ракета, међутим није било могуће потпуно спречити његову појаву иако су се активирале и друге проитивградне станице са територије Општине.

Трајање
Падање града траје 10 минута наносећи велику штету пољопривредним добрима.

Рана најава

На основу свог хидрометеоролошког система ране најаве, РХМЗ перманентно врши праћење, прогнозирање, рану најаву и издаје упозорења на настанак екстремних временских прилика на територији Републике Србије.
Такође, грађани у случају уочавања опасности, у сваком тренутку могу позвати оперативни центар 112 који, у складу са прописаном процедуром, прикупља, анализира, прати и обавештава надлежне органе и институције о свим врстама информација из области ванредних ситуација; ради као јединствени комуникационо-информативни центар; врши пријем позива грађана за помоћ, обраду примљених информација и њихово преношење хитним службама; остварује стални контакт са Националним центром 112, поступа по налозима и захтевима тог центра, врши размену информација са другим оперативним центрима и координацију рада ситуационих центара на подручју одговорности у вези са прикупљањем и међусобном разменом података о елементарним непогодама и другим несрећама; врши узбуњивање становништва и осталих субјеката система заштите и спасавања и обавештавање о престанку опасности; пружа одговарајућу стручну помоћ и врши надзор над радом ситуационих центара у реализацији задатака који су Уредбом дефинисани за ситуационе центре.
Припремљеност
Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода, противградна заштита на територији општине Топола спроводи се на 35.600 ha, од чега је 27.589 ha пољопривредно земљиште. Територију општине Топола покрива Радарски центар „Букуља”, који организује и спроводи противградну заштиту у оквиру Републичког хидрометеоролошког завода. У заштити од града Републички хидрометеоролошки завод Србије на простору општине Топола има 17 противградних станица.
Становништво је делимично припремљено за заштиту од града. Не постоје прецизни подаци о осигураним усевима и постављеној заштити од града. Потребно је повећати свест и увести подстицајне мере за имплементацију противградне заштите и осигурања пољопривредних газдинстава.
Утицај
На основу резултата добијених анализом критичности и могуће штете, долази до лакшег повређивање двоје људи. Град који је захватио територије Блазнаве, Винче, Пласковца, Овсишта, Горње Трнаве, Божурње, Горовича и Светлића је захватио око 250 ha пољопривредног земљишта. Проценат оштећења износи од 20 до 60%. у пласковцу се оштећења крећу од 25-30%,у Горњој Трнави 25-30%, у Божурњи 40-50%, у Овсишту 50-60%, у Горовичу 10-30%, у Винчи 25-30%, У Блазнави 15-25%, у Светлићу 10-20%. Од воћарских култура највећу штету су претрпели засади под јабукама, шљивама, нектаринама, кајсијама, крушкама, трешњама, вишњама, грожђем, купинама, јагодама и дуњама. Од ратарских највише су страдали пшеница и кукуруз.
Изнтезиван град проузроковао је мања оштећења на електромрежи у насељу Блазнава, што је довело до краћег прекида у испоруци електричне енергије појединим потрошачима.
На објектима и установама од јавног друштвеног значаја није било штете.
Генерисање других опасности
Истовремено уз град настаје опасност од олујних ветрова, удара грома у стамбене и индустријске објекте, мањих пожара и експлозија. Услед олује која прати град може доћи до ломљења дрвећа и прекида снабдевањем електричном енергијом услед оштећења трансформаторских станица и каблова на далеководним стубовима. Такође, уколико град оштети пољопривредне културе, може доћи до развијања одређених биљних болести.
Референтни инциденти
Град средњег интезитета је захватио у мају месецу ове године следећа села на подручју општине Топола: Гуришевце 14.маја, Пласковац 21.маја, и Горњу Трнаву и Овсиште 25. маја. Комисија за процену штете од елементарних непогода је обишла угрожена подручја одмах по појави града, а затим и по пријему пријава штете од града. Примљено је 27 пријава штете од града и 1 пријава штете од поплава. Према процени комисије укупна штета у текућој пољопривредној производњи услед појаве града на укупно захваћеној површини од око 78 ha обрадивог земљишта под културама је износила 33.130.665 динара.
Град средњег интезитета захватио је 24.05.2016.године део територије општине Топола: већим делом

насељена места Божурња, Овсиште, Пласковац, Горња Трнава, Горович, Белосавци, а мањим делом насељена места Блазнава и Винча. Од воћарских култура највише су страдале: јабуке, шљиве, нектарине, кајсије, крушке, трешње, вишње, стоно грожђе, купине, јагоде и дуње, а од ратарских култура највише је страдала пшеница. На око 200 ha укупна процењена штета је износила 69.112.209 динара.

Град средњег интезитета захватио је 27.06.2016.године део територије општине Топола и то мањи део територије села Топола и Липовац, засеоке Јежевац и Караула). Од воћарских култура највише су страдале: јабуке, шљиве, нектарине, крушке, стоно грожђе, а од ратарских култура највише је страдала пшеница и кукуруз. На око 32,5 ha укупна процењена штета је износила 9.687.557 динара.

Град јаког интезитета праћен обилном кишом је захватио 01.06.2017.године насељено место Клока (већим делом засеок Враново, а мањим делом засеок Бујковац). Захваћена је пољопривредна површина од 236 ha, а процењена штета је износила 15.725.741 динара.

Информисање јавности

Постоји правовремено и прецизно информисање јавности путем званичног сајта РХМЗ-а и јавних гласила.

Будуће информације

Повећати свест становништва о значају постављања противградне заштите на усевима и осигурању у случају елементарних непогода.

Последице по сваку од штићених вредности за наведену опасност, дате су у табели испод.

Табела 85: Штићене вредности

<table>
<tr><th>Штићене вредности</th><th>Критеријуми</th></tr>
<tr><td>Живот и здравље људи</td><td>
<table>
<tr><td>Лакше повређених:</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Тешко повређених:</td><td>нема</td></tr>
<tr><td>Настрадалих:</td><td>нема</td></tr>
<tr><td>Евакуисаних/збринутих:</td><td>нема</td></tr>
<tr><td>Укупно:</td><td>2</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Економија/ екологија</td><td>
<table>
<tr><th colspan="2">Штета по економију/екологију</th></tr>
<tr><th>Опис последице</th><th>Штета у РСД</th></tr>
<tr><td>Штета на воћарским културама:</td><td>18.500.000</td></tr>
<tr><td>Штета на повртарским културама</td><td>7.000.000</td></tr>
<tr><td>Прекид снабдевања електричном енергијом</td><td>240.000</td></tr>
<tr><td>Укупно:
Проценат штете у односу на буџет:</td><td>25.740.000
4,19%</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Друштвена стабилност</td><td>
<table>
<tr><th colspan="2">Штета по критичну инфраструктуру</th></tr>
<tr><th>Опис последице</th><th>Штета у РСД</th></tr>
<tr><td>Електроенергетска инфраструктура</td><td>1.100.000</td></tr>
<tr><td>Укупно:
Проценат штете у односу на буџет:</td><td>1.100.00
0
0,17%</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>
<table>
<tr><th colspan="2">Штета по објекте од јавног друштвеног значаја</th></tr>
<tr><th>Опис последице</th><th>Штета у РСД</th></tr>
<tr><td>Штета по објекте од јавног друштвеног значаја</td><td>нема</td></tr>
<tr><td>Укупно:
Проценат штете у односу на буџет:</td><td>/
/</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td colspan="2">Буџет општине Топола остварен у 2018. години износио је: 614.234.434 динара</td></tr>
</table>

На основу референтних инцидената закључује се да учесталост настанка негативних ефеката од града на територији општине Топола износи 1 догађај годишње или чешће.

Табела 86: Табела за исказивање вероватноће

Вероватноћа или учесталост				
Категорија	**(а) Квалитативно**	**(б) Вероватноћа**	**(ц) Учесталост**	**Одабрано**
1	Занемарљива	< 1 %	1 догађај у 100 година и ређе	
2	Мала	1 - 5 %	1 догађај у 20 до 100 година	
3	Средња	6 - 50 %	1 догађај у 2 до 20 година	
4	Велика	51- 98 %	1 догађај у 1 до 2 године	
5	Изразито велика	> 98 %	1 догађај годишње или чешће	**X**

Табела 87: Табела за исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<50	**X**
2	Мала	50-200	
3	Умерена	201-500	
4	Озбиљна	501-1500	
5	Катастрофална	>1500	

Табела 88: Табела за исказивање последица по економију/екологију

Последице по економију/екологију			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	чији износ прелази 1% буџета	
2	Мала	чији износ прелази 3% буџета	**X**
3	Умерена	чији износ прелази 5% буџета	
4	Озбиљна	чији износ прелази 10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 15% буџета	

Табела 89: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<1% буџета	**X**
2	Мала	1-3% буџета	
3	Умерена	3-5% буџета	
4	Озбиљна	5-10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Матрица 1: Ризик по живот и здравље људи

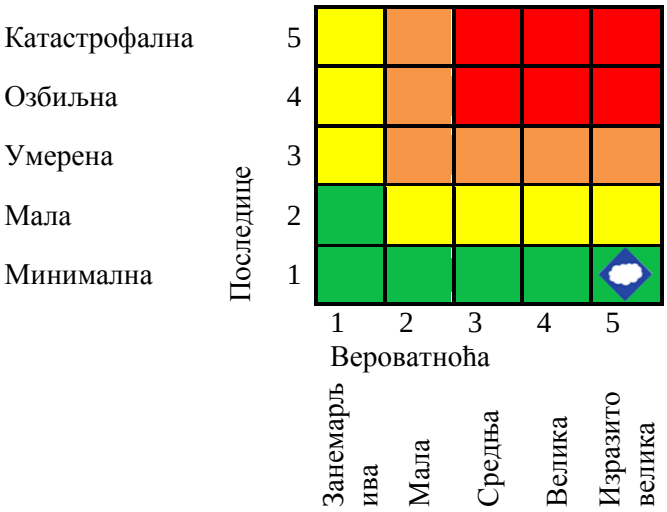

Матрица 2: Ризик по економију/екологију

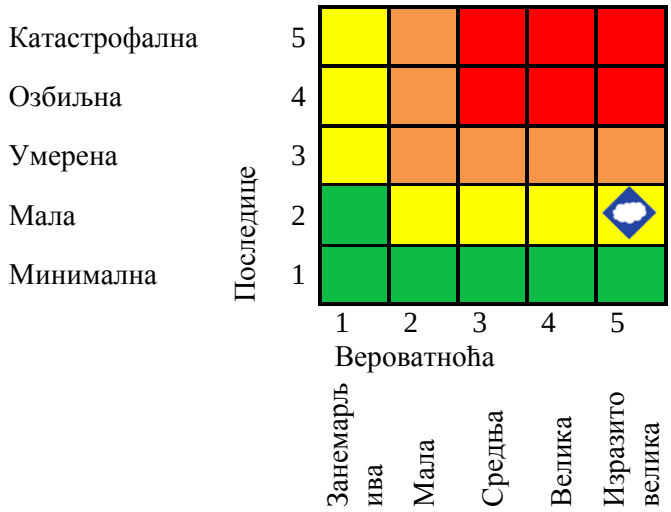

Матрица 3: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на критичној инфраструктури

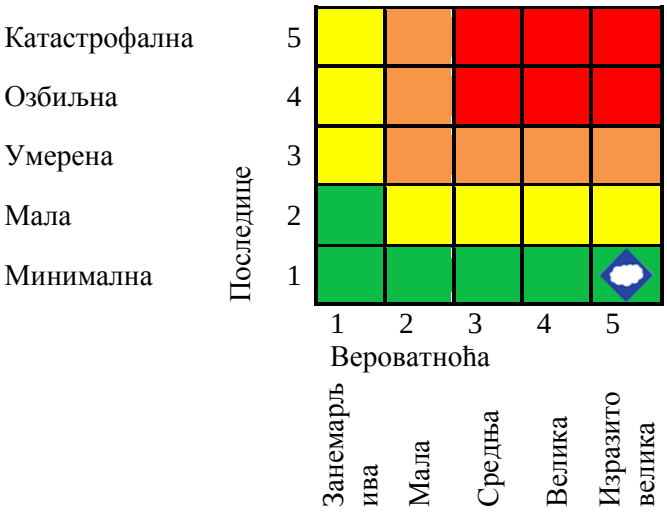

Матрица 4: Укупан ризик

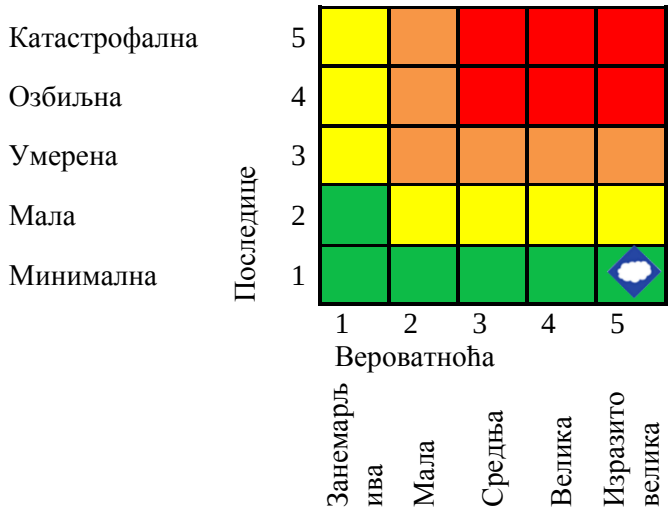

Табела 90: Нивои и прихватљивост ризика

	Веома висок (црвена)	НЕПРИХВАТЉИВ	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости (поглавље 3.7 „Третман ризика”). Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи. Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.
	Висок (наранџаста)	НЕПРИХВАТЉИВ	
	Умерени (жута)	ПРИХВАТЉИВ	
	Низак (зелена)	ПРИХВАТЉИВ	

На основу анализе сценарија и процене ризика можемо констатовати да је ниво ризика од града **НИЗАК**, што значи да је ризик **ПРИХВАТЉИВ**.

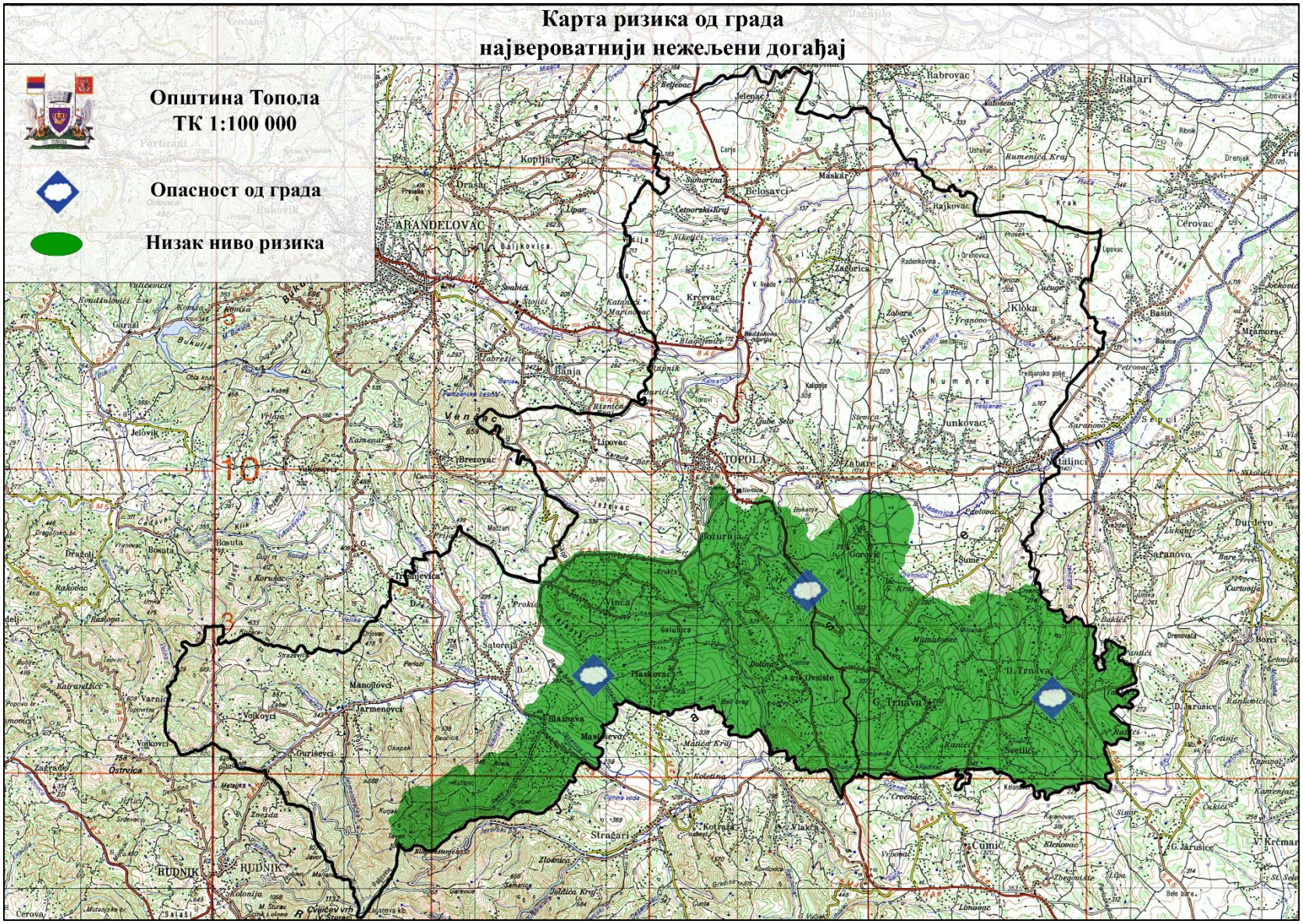
Карта ризика од града
највероватнији нежељени догађај
Општина Топола
ТК 1:100 000
Опасност од града
Низак ниво ризика
TOPOLA
ARANDELOVAC
RUDNIK

3.1.5.2 Нежељени догађај са најтежим могућим последицама

Појављивање

Почетком јула месеца 2020. године преовлађује нестабилно време под утицајем пространог циклона са центром изнад севера Европе и плитке долине преко Балкана, уз продоре влажних и врло нестабилних ваздушних маса са северозапада, што условљава пљускове са грмљавином и јачим грмљавинским непогодама са градом и олујним ветром.

Просторна димензија

Град се под утицајем таквих временских услова јавио и на територији општине Топола у западном делу захватајући територију неколико месних заједница: Топола (село), Липовац, Крњевац, Белосавци, Загорица, Доња Трешњевица, Доња Шаторња, Винча и Горња Шаторња. Површина захваћена градом износи око 50 km^2.

Интензитет

Град је јаког интензитета величине пречника до 2 cm и праћен је јаким ветром који утичу на брзину његовог падања. При брзини падања од 30-45 m/s штета на усевима и засадима износи 30-100%.

Време

Формирање градоносних облака је утицало на појаву града на територији општине Топола. Око 15 часова 2. јула 2020. године је град почео да пада, а додатну снагу му даје ветар који га прати.

Ток

У поподневним часовима долази до формирања градоносних облака и града на деловима територије општине Топола. Градоносни облак захвата неколико насељених места и у кратком периоду излива велику количину кише, у појединим деловима праћену градом, тако да долази до праве „провале облака" праћене јаким олујним ветром. Ова зона се одликује великим бројем пољопривредних површина, на којима се налазе воћњаци, гаји сунцокрет и повртарске културе.

Добивши упозорење Републичког хидрометеоролошког завода, противградне станице на територији општине Топола су спремно дочекале облаке који су дошли са истока. На облаке је испаљено више противградних ракета, међутим није било могуће потпуно спречити његову појаву иако су се активирале и друге противградне станице са територије Општине.

Трајање

Падање града траје 20 минута наносећи велику штету пољопривредним добрима.

Рана најава

На основу свог хидрометеоролошког система ране најаве, РХМЗ перманентно врши праћење, прогнозирање, рану најаву и издаје упозорења на настанак екстремних временских прилика на територији Републике Србије.

Такође, грађани у случају уочавања опасности, у сваком тренутку могу позвати оперативни центар 112 који, у складу са прописаном процедуром, прикупља, анализира, прати и обавештава надлежне органе и институције о свим врстама информација из области ванредних ситуација; ради као јединствени комуникационо-информативни центар; врши пријем позива грађана за помоћ, обраду примљених информација и њихово преношење хитним службама; остварује стални контакт са Националним центром 112, поступа по налозима и захтевима тог центра, врши размену информација са другим оперативним центрима и координацију рада ситуационих центара на подручју одговорности у вези са прикупљањем и међусобном разменом података о елементарним непогодама и другим несрећама; врши узбуњивање становништва и осталих субјеката система заштите и спасавања и обавештавање о престанку опасности; пружа одговарајућу стручну помоћ и врши надзор над радом ситуационих центара у реализацији задатака који су Уредбом дефинисани за ситуационе центре

Припремљеност

Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода, противградна заштита на територији општине Топола спроводи се на 35.600 ha, од чега је 27.589 ha пољопривредно земљиште. Територију општине Топола покрива Радарски центар „Букуља", који организује и спроводи противградну заштиту у оквиру Републичког хидрометеоролошког завода. У заштити од града Републички хидрометеоролошки завод Србије на простору општине Топола

има 17 противградних станица.
Становништво је делимично припремљено за заштиту од града. Не постоје прецизни подаци о осигураним усевима и постављеној заштити од града. Потребно је повећати свест и увести подстицајне мере за имплементацију противградне заштите и осигурања пољопривредних газдинстава.
Утицај
На основу резултата добијених анализом критичности и могуће штете, долази до лакшег повређивање петоро људи.
Град је захватајући Тополу (село), Липовац, Крћевац, Белосавце, Загорицу, Доњу Трешњевицу, Доњу Шаторњу, Винчу и Липовац изазвао штету на пољопривредним културама која се креће од 30 до 100%. У Винчи на 310 ha проценат оштећења износи 40-80% на јабукама, крушкама, бресквама, нектаринама, грожђу и шљиви. У Липовцу се на 100 ha оштећење креће од 40 до 70% и то на јабукама, крушкама, бресквама, нектаринама, шљивама, грожђу и поврћу. У Крћевцу на 50 ha су оштећени засади јабука, крушака, бресква, нектарина, шљива, грожђа, поврћа и суцокрета. Оштећење се креће од 30 до 70%.
У Белосавцима на 96 ha град је оштетио јабуке, крушке, бресквe, нектарине, шљиве, грожђе, поврће и сунцокрет, а степен оштећења износи 30 до 70%. Град је у Загорици оштетио засаде од око 65%. Највише су оштећени усеви по јабукама, крушкама, бресквама, нектаринама, шљивама, грожђем и поврћем.
У селу Топола на 52 ha под јабукама, крушкама, бресквама, нектаринама, шљивама, грожђем проценат оштећења је од 40-70%. У Доњој Шаторњи на 7,5 ha проценат оштећења износи од 30 до 60%, док у Доњој Трешњевици на 6,5 ha проценат оштећења је од 25 до 30%.
Олујни ветар који је пратио град је оштетио кровне покриваче на бројним објектима. Процењено је да је око 130.000 црепова поломљено и да је потребна њихпова замена. Такође, регистроване су штете на возилима јер су се гране, услед олујног ветра, савијале до пуцања. Неке од њих су пале на аутомобиле који су били у близини и оштетиле их.
Такође, град и ветар су оборили бројне стубове који служе за пренос електричне енергије и ПТТ сигнала. Због таквог стања, становници Загорице, Крћевца и Белосавца су остали без електричне енергије и ПТТ сигнала на 5 дана.
Међу оштећеним објектима су и установе од јавног друштвеног значаја. Штета је на овим објектима забележена на крововима услед пуцања црепова и прозорима услед пуцања стакла.
Генерисање других опасности
Истовремено уз град настаје опасност од олујних ветрова, удара грома у стамбене и индустријске објекте, мањих пожара и експлозија. Услед олује која прати град може доћи до ломљења дрвећа и прекида снабдевањем електричном енергијом услед оштећења трансформаторских станица и каблова на далеководним стубовима. Такође, уколико град оштети пољопривредне културе, може доћи до развијања одређених биљних болести.
Референтни инциденти
Дана 26. и 28.08.2013.године у поподневним часовима (између 16,30 и 17,00 часова) услед града праћеног јаким олујним ветром дошло је до огромних штета на воћарским и пољопривредним културама на подручју катастарских општина Винча, Пласковац, Овсиште, Божурња, Г.Трнава, с.Топола и Блазнава. Површина захваћена овом елементарном непогодом је била у површини од 530 ha са процентом оштећења од 20-100%. Према процени комисије највећу штету од града су претрпела села која су највећи произвођачи и извозници свежег воћа и грожђа (Винча 317 ha, Пласковац 75 ha и Горња Трнава 66 ha), тако да ће доћи до знатног смањења прихода од пољопривреде у овој, а и у наредне 2 године због интезитета оштећења на воћкама и виновој лози. Укупна штета је процењена на 298.703.761 динара.
Дана 28. и 30. јула 2014. године елементарна непогода – олујни ветар са градом и поплава погодиле је општину Топола. Највише су страдала следећа насељена места: Винча, Пласковац, Блазнава, Наталинци и Белосавци. Елементарном непогодом је захваћено 955 ha под воћем и ратарским усевима. Укупна причињена штета том приликом је износила 330.654.000 динара.
Дана 12.08.2017.године у поподневним и вечерњим часовима део територије општине Топола (насељена места Крћевац, Загорица, Белосавци, село Топола, Липовац, Винча, Доња Шаторња и Доња Трешњевица) је захватила елементарна непогода где је услед падања града праћеног јаким ветром дошло до огромних штета на воћарским и пољопривредним културама. На

површини од 627 ha штета услед града је износила 354.626.000 динара.

Информисање јавности

Постоји правовремено и прецизно информисање јавности путем званичног сајта РХМЗ-а и јавних гласила.

Будуће информације

Повећати свест становништва о значају постављања противградне заштите на усевима и осигурању у случају елементарних непогода.

Последице по сваку од штићених вредности за наведену опасност, дате су у табели испод.

Табела 91: Штићене вредности

Штићене вредности	**Критеријуми**	
Живот и здравље људи	Лакше повређених:	5
	Тешко повређених:	нема
	Настрадалих:	нема
	Евакуисаних/збринутих:	нема
	Укупно:	**5**

Економија/ екологија	**Штета по економију/екологију**	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Штета на пољопривредним површинама у Винчи	80.170.000
	Штета на пољопривредним површинама у Липовцу	14.850.000
	Штета на пољопривредним површинама у Крћевцу	12.560.000
	Штета на пољопривредним површинама у Белосавцима	13.240.000
	Штета на пољопривредним површинама у Загорици	17.150.000
	Штета на пољопривредним површинама у Тополи	14.450.000
	Штета на пољопривредним површинама у Доњој Шаторњи	4.210.000
	Штета на пољопривредним површинама у Доњој Трешњевици	2.650.000
	Прекид у испоруци електричне енергије	1.100.000
	Прекид у испоруци ПТТ сигнала	900.000
	Штета на аутомобилима	500.000
	Штета на стамбеним објектима	2.200.000
	Укупно:	**163.980.00**
	Проценат штете у односу на буџет:	**0** **26,69%**

Друштвена стабилност	**Штета по критичну инфраструктуру**	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Електроенергетска инфраструктура	3.800.000
	Телекомуникациона инфраструктура	2.800.000

Укупно:	**6.600.000**
Проценат штете у односу на буџет:	**1,07%**

Штета по објекте од јавног друштвеног значаја

Опис последице	**Штета у РСД**
Штета на објектима од јавног друштвеног значаја	1.400.000
Укупно:	**1.400.000**
Проценат штете у односу на буџет:	**0,22%**

Буџет општине Топола остварен у 2018. години износио је:
614.234.434 динара

На основу референтних инцидената закључује се да учесталост настанка негативних ефеката од града на територији општине Топола износи 1 догађај у 1 до 2 године.

Табела 92: Табела за исказивање вероватноће

Вероватноћа или учесталост				
Категорија	**(а) Квалитативно**	**(б) Вероватноћа**	**(ц) Учесталост**	**Одабрано**
1	Занемарљива	< 1 %	1 догађај у 100 година и ређе	
2	Мала	1 - 5 %	1 догађај у 20 до 100 година	
3	Средња	6 - 50 %	1 догађај у 2 до 20 година	
4	Велика	51- 98 %	1 догађај у 1 до 2 године	**X**
5	Изразито велика	> 98 %	1 догађај годишње или чешће	

Табела 93: Табела за исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<50	**X**
2	Мала	50-200	
3	Умерена	201-500	
4	Озбиљна	501-1500	
5	Катастрофална	>1500	

Табела 94: Табела за исказивање последица по економију/екологију

Последице по економију/екологију			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	чији износ прелази 1% буџета	
2	Мала	чији износ прелази 3% буџета	
3	Умерена	чији износ прелази 5% буџета	
4	Озбиљна	чији износ прелази 10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 15% буџета	**X**

Табела 95: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<1% буџета	
2	Мала	1-3% буџета	**X**
3	Умерена	3-5% буџета	
4	Озбиљна	5-10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 96: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност - укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<0.5% буџета	**X**
2	Мала	0.5-1% буџета	
3	Умерена	1-3% буџета	
4	Озбиљна	3-5% буџета	
5	Катастрофална	>5% буџета	

Матрица 1: Ризик по живот и здравље људи

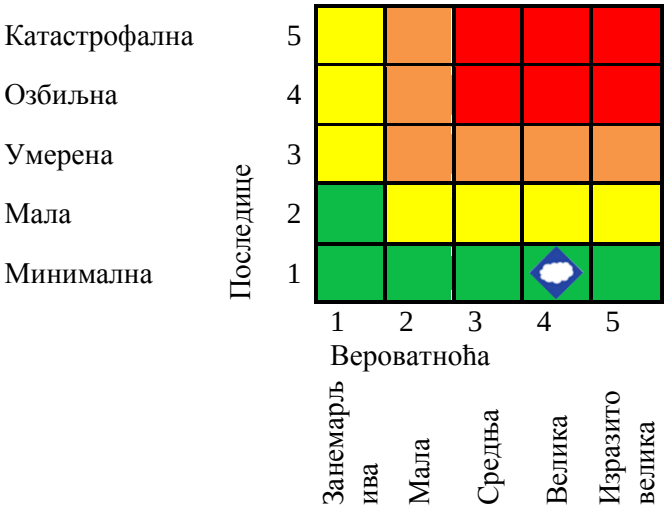

Матрица 2: Ризик по економију/екологију

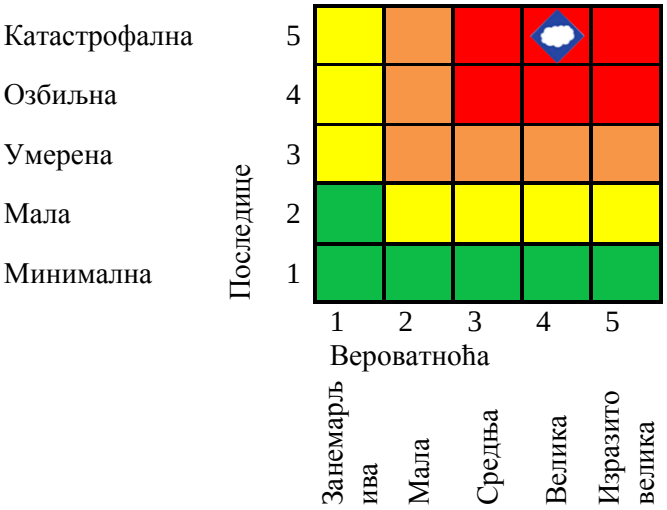

Матрица 3а: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на критичној инфраструктури

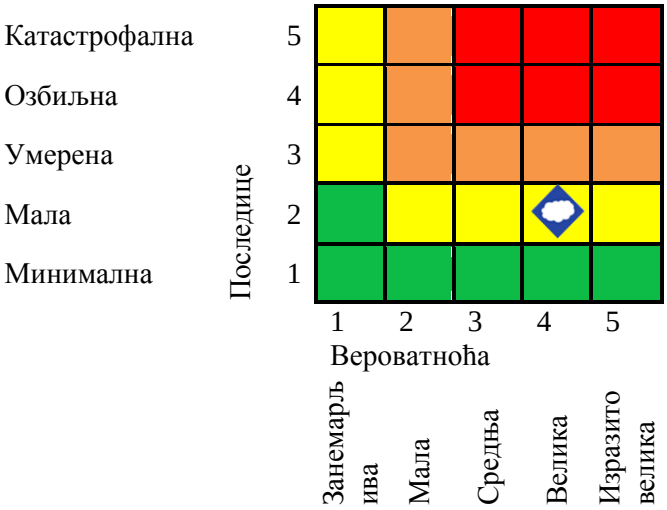

Матрица 3б: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

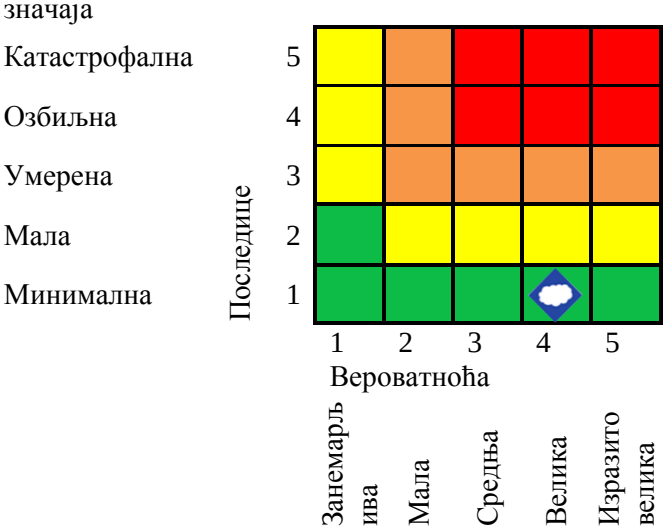

Матрица 3: Збирна матрица 3а и 3б - ризик по друштвену стабилност

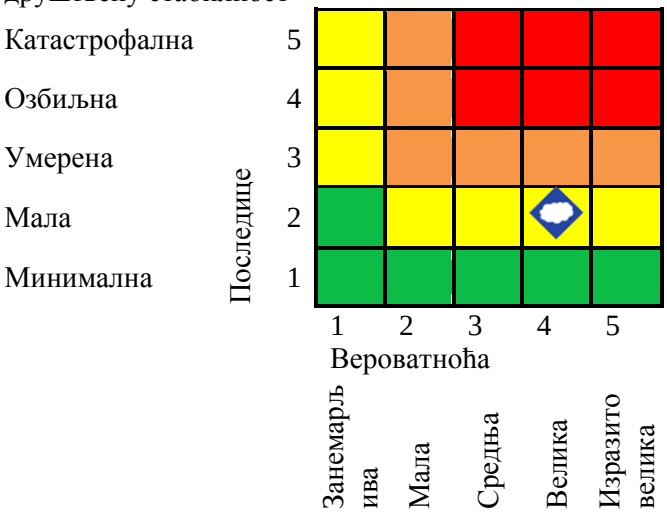

Матрица 4: Укупан ризик

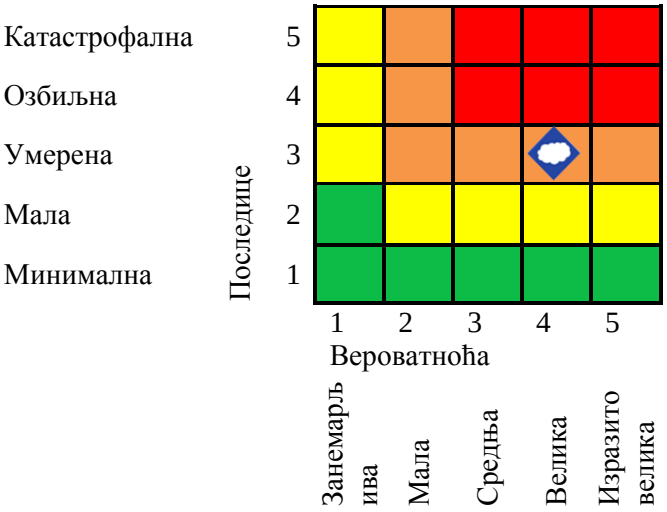

Табела 97: Нивои и прихватљивост ризика

	Веома висок (црвена)	НЕПРИХВАТЉИВ	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости (поглавље 3.7 „Третман ризика"). Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи. Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.
	Висок (наранџаста)	НЕПРИХВАТЉИВ	
	Умерени (жута)	ПРИХВАТЉИВ	
	Низак (зелена)	ПРИХВАТЉИВ	

На основу анализе сценарија и процене ризика можемо констатовати да је ниво ризика од града **ВИСОК**, што значи да је ризик **НЕПРИХВАТЉИВ**.

Третман ризика

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица поплава, предузимају се мере из области превентиве и реаговања. У табелама испод приказане су предложене превентивне и реактивне мере.

Табела 98: Превентивне мере

Град					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
Стратегије, нормативно уређење, планови	Израдити анализу утицаја екстремних временских прилика.	Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	РХМЗ	/
	Направити План развоја система противградне одбране на територији општине Топола	Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	РХМЗ	/
	Израда Плана повећања броја осигураних домаћинстава од града.	Општински штаб за ванредне ситуације	Годину дана од дана израде Процене	Општинска управа	/
Систем за рану најаву	Свакодневно праћење временске прогнозе.	Општински штаб за ванредне ситуације	Сезонски / по потреби	РХМЗ	Извештај о временским приликама и стању на терену
	Обавештавање становништва о екстремним временским приликама.	Општински штаб за ванредне ситуације	Сезонски / по потреби	РХМЗ, радио, телевизија, новине, Служба за скупштинске, заједничке послове и информисање	/
Просторно планирање и легализација објеката	Организација протиградне одбране.	Општински штаб за ванредне ситуације	Сезонски / по потреби	Општинска управа	По реализацији мере сачинити писмени извештај о извршеним активностима
	Утврђивање критичних тачки и постављање противградних мрежа на пољопривредним добрима	Општински штаб за ванредне ситуације	Годину дана од дана израде Процене	РХМЗ	По реализацији мере сачинити писмени извештај о извршеним активностима

Табела 99: **Реактивне мере**

Град					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
Стање спремности капацитета за реаговање	Формирати Ситуациони центар општине Топола	Општински штаб за ванредне ситуације	Две године од дана израде Процене	Општинска управа	Редовно извештавање о раду Ситуационог центра
	Формирати Стручно-оперативни тим (СОТ) за екстремне временске прилике.	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Општинска управа	Закључак штаба о формирању СОТ
Спремност капацитета ватрогасно-спасилачких јединица	Израдити план дејства у случају појаве града	Ватрогасно-спасилачко одељење, ДВД „Опленац”	Одмах након израде процене	Општинска управа, Општински штаб за ванредне ситуације	/
Спремност капацитета јдиница цивилне заштите	Формирати јединице цивилне заштите опште намене јачине једне чете.	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Општинска управа	Закључак штаба о формирању јединице
Базе података и подлога за потребе планирања цивилне заштите	Израдити базу података са списком објеката и површина посебно осетљивих на град.	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Општинска управа	/
Способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	Оспособљавање становништва, јавних предузећа и привредних друштава за реаговање и поступање у случају града.	Општински штаб за ванредне ситуације	Две године од дана израде Процене	Општинска управа	Сачинити извештај о извршеном оспособљавању
Стање мобилности веза	Одржавање сталне проходности путних праваца и обезбедити довољну ширину саобраћајница.	Општинска управа, Општински штаб за ванредне ситуације	По потреби	Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/
	Одржавање телекомуникационе и ПТТ инфраструктуре	Општинска управа, Општински штаб за ванредне ситуације	Перманентно	Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/

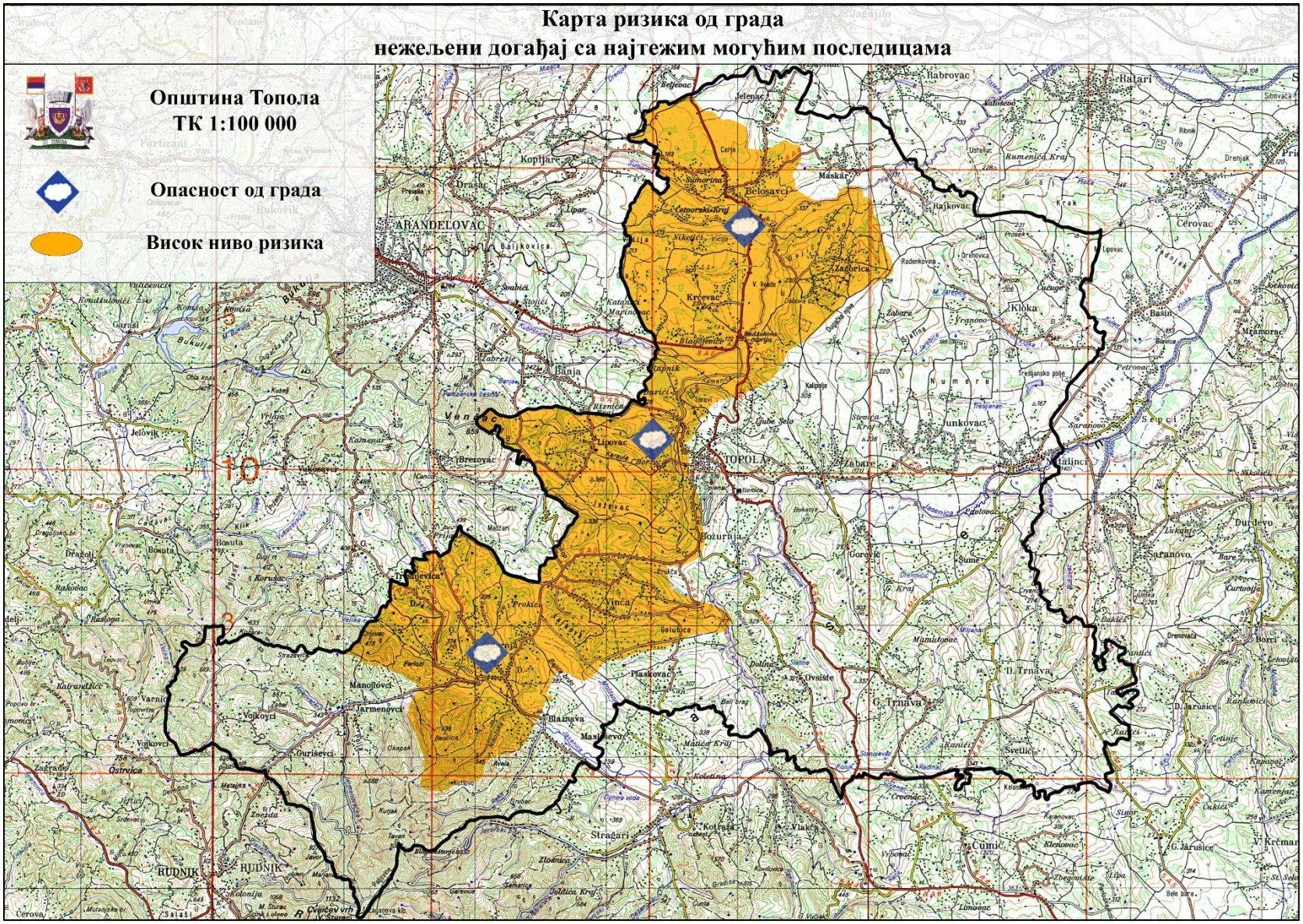
Карта ризика од града
нежељени догађај са најтежим могућим последицама
Општина Топола
ТК 1:100 000
Опасност од града
Висок ниво ризика
ARANDELOVAC
TOPOLA
RUDNIK
Rabrovac
Belosavci
Zagorica
Junkovac
Malinci
Vinca
Plaskovac
Stragari
Cumi
Cerovac
Kloka
Brezovac
Lipovac
Bozurnija
Gorovic
Sume
Svetlic
Manojlovci
Jarmenovci
Volkovci
Ovisiste
Banja
Jelovik

Карактеристике потенцијалне опасности од града
Субјекат: општина Топола

Р. бр.	Карактеристика потенцијалне опасности		Потенцијална опасност ГРАД Генерисање других опасности	Примедба
1	2	3	4	5
1.	Почетно стање	Време идентификације		
2.		Субјекат, организација/ организациони део		
3.		Макролокација		
4.		Микролокација		
5.		Угрожене штићене вредности		
6.		Ангажоване снаге		
7.		Предузете почетне мере		
8.		Процењене последице по штићене вредности		
9.		Постојеће мере заштите		
10.	Завршно стање	Време изложености опасности		
11.		Ниво ризика		
12.		Погођене штићене вредности		
13.		Последице по штићене вредности		
14.		Предузете мере		
15.		Ефекат предузетих мера		
16.		Интеракција са другим опасностима		

3.2 ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОПАСНОСТИ ОД СНЕЖНИХ МЕЋАВА, НАНОСА, ПОЛЕДИЦА И ХЛАДНОГ ТАЛАСА

3.2.1 Статистички подаци о угрожености од снежних мећава, наноса, поледица и хладног таласа

Појава снега је, начелно, сезонски хазард повезан са зимским годишњим добом. Временски оквир тј. почетак сезоне хазарда од снежних мећава, наноса и поледица везује се за сезонску појаву снега/снежног покривача, праћену ниским температурама и ветром. Поледица се јавља на путевима без обзира на подлогу. Зими је температура подлоге и темпераура изнад саме подлоге веома ниска, те се на подлози леди отопљен снег, магла или киша. Услед климатских промена за очекивати је да се ове појаве учесталије јављају, те је потребно предузети одређене заштитне мере.

Слика 12: Рељеф општине Топола

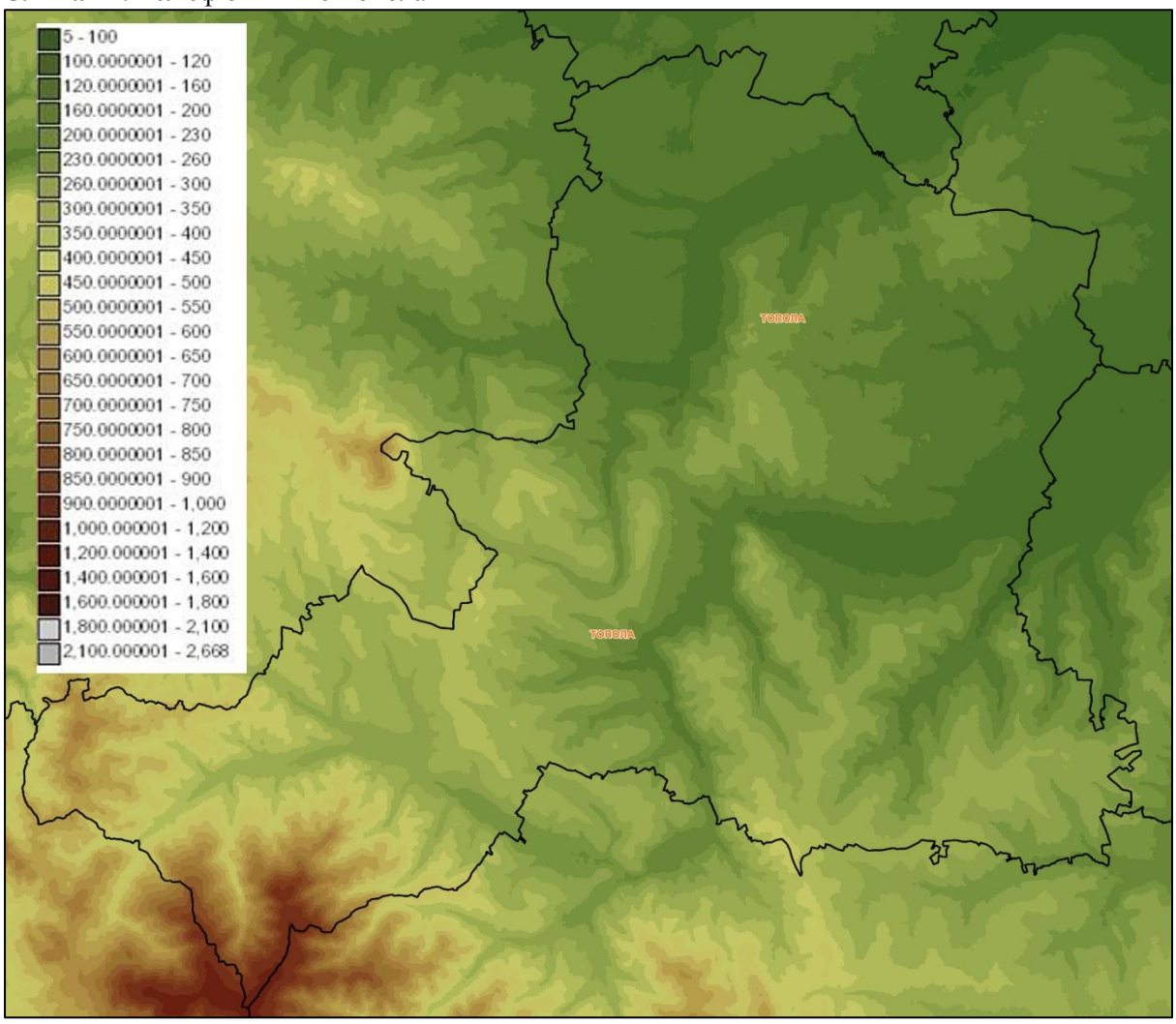

У погледу рељефа подручје општине Топола је благо заталасана површина. Главне црте морфолошке структуре рељефа чини саставни део рељефа високе (југозападни део општине) и ниске Шумадије (источни и североисточни део општине) представљен типичним шумадијским валовито-брежуљкасто-планинским тереном. Највиша тачка на територији општине налази се на Руднику на апсолутној висини 1.080 m, а најнижа тачка налази се у алувијалној равни Кубршнице, на апсолутној надморској висини 128 m у атару села Рајковца и Маскара.

Просечна надморска висина је око 350 m, док тополско брдо Опленац (345 m надморске висине) чини ону тачку у простору од које почиње прелаз из ниске у високу Шумадију, све до највишег шумадијског врха – Цвијићев врх (1.132 m надморске висине) на планини Рудник.

Број дана са снежним покривачем такође је неуједначен. Најмање је таквих дана у општини Топола котлини – испод 30, а највише у југозападном делу Оптшине – преко 40. Највећи број дана са снежним покривачем на територији Општине је у децембру, јануару и фебруару. Сви наведени параметри су у директној вези са надморском висином – делови територије са нижом надморском висином су мање угрожени од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа док су делови територије са вишом надморском висином угроженији.

У контексту угрожености од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа, најугроженија су насеља која се налазе у периферним деловима територије Општине на вишим надморским висинама. Ту се пре свега мисли на насеља и месне заједнице у југозападном делу општине Насеља која су највише угрожена од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа су:

- Војковци;
- Гуришевци;
- Јарменовци;
- Манојловци;
- Доња Шаторња;
- Горња Шаторња;
- Блазнава.

Заједничка карактеристика свих наведених места јесте да се она налазе на ободима територије Општине, у деловима које карактерише виша надморска висина од просечне и дужи период присутности снежног покривача. Повољну околност представља чињеница да у наведеним местима не живи велики број становника па се с тог аспекта очекују мање последице. Од наведених насеља само Доња Шаторња представља центар заједнице насеља, док Јарменовци представљају сеоски центар већег значаја, што отежава координацију и организовање активности у том делу територије у циљу санирања насталих последица у случају да дође до појаве снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа. У табели испод приказан је број становника и густина насељености у местима која су угрожена опасностима од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа.

Табела 100: Број становника, густина насељености и површина насеља која су угрожена од снежних мећава, наносаи поледице

Подручје	2011.	Површ. КО (km^2)	Густина насељен. по п. 2011 (ст/ km^2)
Блазнава	493	14,96	33
Војковци	237	13,16	18
Гуришевци	126	6,72	19
Горња Шаторња	494	10,81	46
Доња Шаторња	690	10,48	66
Јарменовци	389	11,63	33
Манојловци	132	4,87	27

Иако су у табели изнад наведена насеља која могу бити угрожена, у случају интензивних снежних падавина која би захватила територију целе општине Топола, угрожена би била и друга насеља која нису наведена у табели.

Према резултатима Пописа становништва из 2011. године, на угроженом подручју је живело 2.561 становника и сви они су угрожени. Такође, у наведеним насељима је угрожена путна, електроенергетска, ПТТ и комунална инфраструктура. Од путева, угрожени су локални и државни путеви који повезују насељена места у руралним деловима територије Општине. Путни правци који су посебно угрожени:

- државни пут II А реда бр. 152 на деоници од границе са Горњим Милановцем до границе са општином Аранђеловац у дужини од 12 km;

- државни пут II Б реда бр. 367 на деоници од границе са општином Аранђеловац до границе са Крагујвцем у дужини од 9,6 km;
- локални пут Л-20 у дужини од 5 km;
- и други локални путеви који представљају везу наведених насеља са државним и општинским путевима.

3.2.2 Могући утицаји на здравље људи, инфраструктуру и пољопривреду

Појаве снежних мећава, наноса, поледица и хладног таласа се везују за зимско годишње доба и тада су знатно учесталији убоји, уганућа или преломи екстремитета услед падова или судара у саобраћају. Због појаве ледене кише и поледице која се формира на тлу најчешће долази до лакших и тежих повреда становништва. У случају завејавања постоји опасност од хипотермије.
Снежна мећава и поледице су метеоролошке појаве које се међусобно потпуно разликују, али обе штетно утичу на исте секторе привреде и критичну инфраструктуру. Могуће су последице по индустријска и грађевинска постројења и опрему (далеководи, грађевински кранови, дизалице и сл.), саобраћајну инфраструктуру (мостови, коловози...), копнени, ваздушни и речни саобраћај, повредиве објекте (школе, вртићи, болнице), монтажне објекте, шуме, шумско растиње и дрвеће, дрвореде, културне и историјске споменике. Отежан је рад електропривредног система и хитних служби.
Мећава због смањене видљивости, а поледица због клизавих саобраћајница успоравају, отежавају или онемогућавају саобраћај. Такође могу представљати узрок саобраћајних незгода. Поред тога забележени су и застоји у саобраћају, скраћења линија градског и међумесног саобраћаја, као и штете на аутомобилима од пада леденица.
Копнени саобраћај је угрожен мећавама, снежним наносима и поледицама на неколико начина. У првом реду, поледица која се ствара на путу отежава безбедно управљање возилом. Даље, услед јаке мећаве моторна возила могу бити завејана, а такође је повећана и опасност од судара због смањене видљивости. Висина покривача од само 5 cm је довољна да се поремети саобраћај тамо где снежне падавине нису уобичајене, а висина од 15 cm ремети саобраћај свуда. Проблеми у копненом саобраћају угрожавају снабдевање становништва храном и енергентима, што је посебно значајно за планинске области са слабо развијеном путном инфраструктуром и за области које могу бити тотално одсечене од гравитационог центра дневних миграција.
Услед губитка стоке и жетве погођени су пољопривредници и пољопривреда. Погођена су готово сва подручја на којима се гаје пољопривредне културе. Могуће је и обарање стабала услед тежине снега и леда чиме се могу нанети вишегодишње штете пољопривреди, воћњацима и шумским екосистемима. Такође, обарањем стубова за пренос електричне енергије, ПТТ и интернет сигнала може доћи до оштећења на мрежи и привременог прекида у испоруци електричне енергије, ПТТ и интернет сигнала.

3.2.3 Хладни талас

Мећаве, снежни наноси и поледице релативно су честе и уобичајене снежне појаве и као такве не представљају елементарну непогоду. Оно што представља озбиљну опасност су продужени хладни таласи који чине да све наведене појаве трају дуже и буду распрострањеније. Хладни талас у климатологији подразумева период од пет или више узастопних дана када је минимална температура значајно испод просека (веома хладно и екстремно хладно време). Екстремно хладан дан је дан са минималном и максималном температуром испод другог перцентила.
Мраз и хладноћа су последица ниских температура ваздуха и уобичајена су појава у зимском периоду, а појављују се и у касном јесењем и раном пролећном периоду. Мраз се обично појављује у раним јутарњим сатима и може да траје по неколико сати, а хладноћа праћена ниском температуром, у зимском периоду може да траје у континуитету 10-20 дана. Мраз и хладноћа могу изазвати велике штете у пољопривреди, када се догоде у раном зимском и пролећном периоду, као и на електричној преносној и дистрибутивној мрежи и ПТТ инсталацијама.

Ниске температуре ваздуха у дужем временском трајању могу изазвати поремећаје у одвијању нормалног живота и рада становништва, веће проблеме у одвијању саобраћаја и проблеме у раду индустријских предузећа. Због стварања леда на путевима, може доћи до угрожавања безбедности саобраћаја. Дуже задржавање леда на водотоцима може угрозити животињски свет у њима и, такође, може изазвати поплаве стварањем ледених чепова.
Екстремне хладноће могу негативно утицати на здравствено стање осетљивих група (старијих особа, деце, особа са кардиоваскуларним обољењима и срчаним болестима), проузроковати проблеме у саобраћају због снежног прекривача, формирање леденог покривача на рекама, као и повећану потрошњу електричне енергије и оптерећење електроенергетског система.

3.2.4 Могућност генерисања других опасности

У случају поледице, великих количина снега и веома ниских температура, због залеђивања механичких елемената или обрушавања кровне конструкције на фабричким и производним постројењима могући су различити техничко-технолошки удеси.
Услед тежине наталоженог снега и приликом његовог наглог топљења могуће су појаве одрона и ерозија земљишта услед велике засићености земљишта водом приликом отапања снега. Висина снежног покривача представља опасност са аспекта приступа насељеним местима на брдско-планинским пределима и саобраћајној инфраструктури, а у случају наглог отапања може доћи до повећања водостаја река, појаве подземних вода, клизања терена као и до појаве одрона у усецима. Опасности које не могу бити генерисане снежним појавама, али могу да буду повезане са њима, су пролећне поплаве након отапања великих снежних наноса и ледених површина у водотоцима.
Хладни талас може да доведе до техничко-технолошких несрећа, укључујући и саобраћајне удесе у друмском саобраћају. У том контексту угрожени државни путеви који су наведени представљају главне правце кретања људи и робе и због тога на њима постоји повећан ризик од саобраћајних и техничко-технолошких несрећа.

3.2.5 Могући развој догађаја (сценарио)

Снежне мећаве, наноси и поледица и хладни талас
Радна група

- Радна група општине формирана закључком Општинског штаба за ванредне ситуације на седници одржаној 5.12.2018. године:
  - Радослав Петровић – координатор са Канцеларијом за управљање јавним улагањима;
  - др Горан Ђорђевић директор Дома здравља Свети Ђорђе, члан тима;
  - Милица Станишић, начелник Општинске управе Топола, члан тима;
  - Тања Цветковић, директор ЈКСП Топола, члан тима;
  - Ивана Шевић Блажић, руководилац Одељења за урбанизам општинске управе општине Топола, члан тима;
  - Братислав Николић, руководилац Одељења за инспекцијске послове општинске управе Топола, члан тима;
  - Драган Адамовић, инспектор за процену ризика од елементарних непогода и несрећа Управе за ванредне ситуације у Крагујевцу, начелник Општинског штаба општине Топола, члан тима;
- Милан Марковић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима;
- Љубиша Ђорђевић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима;
- Госпава Стојановић, лице са лиценцом за процену ризика, члан тима.

Снежне мећаве, наноси, поледице и хладни талас припадају категорији екстремних временских услова који се јављају као последица глобалних метеоролошких кретања и промена у свету и непосредном окружењу. Снежна мећава је временска непогода коју карактеришу ниске

температуре, ветрови од 17,2 m/s или јачи, и обилне снежне падавине које смањују видљивост на 0,5 km или мање у трајању од најмање 3 сата. Поледица је врста ниске падавине која се јавља током зиме. Настаје када ситне прехлађене капи воде, падају на тло или предмете чија је температура испод 0°C.

3.2.5.1 Највероватнији нежељени догађај

Појављивање

Интензивне и вишедневне снежне падавине су захватиле југозападни део општине Топола и довеле до стварања високог снежног покривача у том делу територије. На местима где је надморска висина виша од просечне, ветар ствара сметове и наносе.

Просторна димензија

Током јануара месеца, услед вишедневних интензивних снежних падавина, долази до формирања снежног покривача у југозападном делу општине Топола. Посебно су угрожена следећа насеља: Војковци, Гуришевци и Јарменовци. Најкритичније је у јужним деловима наведених катастарских општина. На тим местима снежни покривач је дебљине око 30 cm.

Интензитет

Ниске температуре се крећу ујутру под минус 7 до плус 5 степени целзијусових. Овакве температуре су присутне у дужем временском периоду и у комбинацији са присуством ветра и снежним падавинама повољно утичу на формирање и гомилање снежног покривача. Максимална висина снежног покривача је 30 cm, а на местима где су се формирали сметови, њихова висина износи преко 50 cm.

Време

До интензивних снежних падавина долази фебруара месеца, тачније од 5. до 15. фебруара 2020. године. Почетак опасности карактеришу интензивне снежне падавине, а други део трајања опасности подразумева активности на заштити и спасавању угроженог становништва, као и на санирању насталих последица, рашчишћавању путева и др.

Ток

Услед вишедневних падавина снега и немогућности одржавања прилазних путева на подручју угрожених насељених места, угрожено је здравље људи и сточни фонд те 5. фебруара председник општине Топола проглашава ванредну ситуацију на делу територије Општине.

Снежна мећава праћена ветром и ниском температуром изазива формирање снежних наноса који изазивају отежано функционисање саобраћаја на свим путним правцима у брдско-планинском подручју. Овакво стање се огледа у отежавању нормалног одвијања живота и рада што даље за последицу има тешкоће у снабдевању становништва животним намирницама, отежаном приступу школским, здравственим, пословним, привредним и разним јавним објектима.

Неприступачност терена, удаљеност од јавних комуникација, као и неадекватни услови за рад механизације отежавају збрињавање угроженог становништва у храни и лековима, као и транспорт до смештаја у прихватне центре и до здравствених установа. Висина снежног покривача је до 50 cm, угажени снег је дебљине 5-10 cm док снежни наноси имају висину до 50 cm. Висина снежног покривача и снежна мећава угрожавају и кровне конструкције стамбених и других објеката.

Јака снежна мећава изазива кварове и ломи стубове на далеководима па долази до прекида у снабдевању електричном енергијом у неколико насељених места на територији општине Топола, али и у селима на територији суседне општине Горњи Милановац. Дежурне екипе ЕД Топола су на терену и чине све како би мештани угрожених подручја добили струју што пре.

Трајање

Председник општине Топола је, као командант Општинског штаба за ванредне ситуације, прогласио ванредну ситуацију на делу територије у периоду од 05. до 15.02.2020. године. Када су створени адекватни услови, на предлог Општинског штаба за ванредне ситуације, дана 15.02.2020. године, председник општине је донео Одлуку о укидању ванредне ситуације на делу територије Општине.

Последице вишедневних интензивних снежних падавина су изразите. Снег, поред угрожавања и евентуалног рушења објеката због оптерећења које ствара на кровним површинама, онемогућава нормално функционисање како у односу на комуникације, тако и у погледу

снабдевања. Услед снежних падавина долази до завејавања путева, а услед тога и до прекида саобраћаја. Непроходни путеви утичу на отежану дистрибуцију хране, енергената и на поремећај у снабдевању и коришћењу здравствене и превентивне заштите. У снежним вејавицама могу остати заглављени многи учесници у јавном саобраћају на путевима и пругама, тако да су и људски животи у опасности, што захтева брзу и организовану акцију на спасавању угрожених путника. Снежне мећаве изазивају и прекид у снабдевању електричном енергијом. Осим тога, веће наслаге снега наносе штету на дрвећу, услед чега долази до повијања и ломљења.

Рана најава

Сходно добијеном упозорењу Републичког хидрометеоролошког завода потребно је предузети све неопходне активности у спровођењу превентивних и оперативних мера на заштити људи, културних и материјалних добара, критичне путне и електроенергетске инфраструктуре.

Грађани, у случају уочавања опасности, у сваком тренутку могу позвати оперативни центар 112 који, у складу са прописаном процедуром, прикупља, анализира, прати и обавештава надлежне органе и институције о свим врстама информација из области ванредних ситуација ради као јединствени комуникационо-информативни центар; врши пријем позива грађана за помоћ, обраду примљених информација и њихово преношење хитним службама; остварује стални контакт са Националним центром 112, поступа по налозима и захтевима тог центра, врши размену информација са другим оперативним центрима и координацију рада ситуационих центара на подручју одговорности у вези са прикупљањем и међусобном разменом података о елементарним непогодама и другим несрећама; врши узбуњивање становништва и осталих субјеката система заштите и спасавања и обавештавање о престанку опасности; пружа одговарајућу стручну помоћ и врши надзор над радом ситуационих центара у реализацији задатака који су Уредбом дефинисани за ситуационе центре.

Припремљеност

Становништво је делимично припремљено за долазећу опасност. Непосредно пре опасности, Републички хидрометеоролошки завод и метеоролошке станице Крагујевац и Смедеревска Паланка прикупљају информације на основу којих се издаје упозорење о очекиваној непогоди.

Како би све надлежне службе и органи били што боље припремљени за надолазећу елементарну непогоду, Општински штаб за ванредне ситуације је одмах проследио упозорење свим јавним предузећима и установама у циљу благовременог предузимања све превентивне и оперативне мере на заштити и спасавању људи и материјалних добара. У сарадњи са надлежним инспекцијским и комуналним службама стављене су у приправност све службе и сви субјекти који су оспособљени за реаговање у оваквим ситуацијама. Како не би дошло до стварања снежних наноса, врло је битно благовремено регулисати зимско одржавање путева. Како поледица изазива проблеме у саобраћају, те отежава безбедно управљање возилом, прибегава се употреби ризле и соли и појачаној саобраћајној контроли.

Утицај

У случају снежних мећава веома су честе лакше повреде, преломи и промрзлина. Укупан број лакше повређених износи 14, теже повређених нема, док укупан број становника који су захваћени опасношћу износи 752. Не постоји потреба за евакуацијом и привременим смештајем становништва. Међутим, потребно је здравствено збрињавање и лечење људи са повредама. Посебно рањива категорија су немоћна и стара лица која су завејана и до којих није могуће брзо доћи у случају потребе пружања здравствене помоћи. Због постојања лакших и тежих повреда услед поледице (ломови костију код људи), неопходно је коришћење лекова и материјалних здравствених средстава.

На објектима су забележена мања оштећења услед таложења снега и оштећења кровних конструкција као и неколико случајева прокишњавања.

Од критичне инфраструктуре највише су угрожени електроенергетски, телефонски и други жични водови и објекти у склопу ових система (трафостанице и стубови). Због тога у Јарменовцима, Гуришевцима и Војквцима долази до прекида у испоруци електричне енергије на два дана.

Услед влажности терена на савременијим коловозима долази до поледице што успорава саобраћај и угрожава безбедност путника. Због таквих појава, саобраћај на овим путним правцима је у чешћем прекиду. Путеви су оптрећени привременим препрекама, уз мања

оштећења саобраћајне сигнализације. Због тога је потребно појачати превентивну контролу саобраћаја у знатно отежаним условима за одвијање саобраћаја. Такви саобраћајни услови отежавају промет и снабдевање основним животним намирницама. Прекид у снабдевању може трајати до 7 дана, а најугроженији путни правци су пут за насељено мест војковци, Гуришевци и Јарменовци као и државни пут IIA реда број 152. Неопходно је ангажовати комуналне службе које ће радити на њиховом рашчишћавању (бацање ризле, соли) уз коришћење механизације намењене за чишћење коловоза (чистачи, камиони), хитне службе за пружање прве помоћи у случају повреда, као и снабдевање угрожених подручја неопходним намирницама у случају дуже одсечености од виталних саобраћајница.

Одређене последице трпи и мањи део животињског фонда. Њихово страдање може настати као последица смрзавања. Угроженост сточног фонда процењује се на 150 грла крупне стоке, 1.400 комада пернате живине и неколико десетина кошница пчела.

На установама од јавног друштвеног значаја није забележена штета.

Генерисање других опасности

Висина снежног покривача представља опасност са аспекта приступа насељеним местима на брдско-планинским пределима и саобраћајној инфраструктури. Опасност која не може бити генерисана снежним појавама, али може да буде повезана са њима су и олујни ветрови (при чему треба имати на уму да олујни ветрови изазивају мећаве, а не обратно). Такође, нагло топљење велике количине снега може да доведе до повећања водостаја река и подземних вода што може да изазове појаву поплава, загађење воде за пиће, а може доћи и до клизања терена и појаве одрона у усецима. Наведене опасности долазе знатно касније што даје довољно времена за припрему и предузимање неопходних мера како би се последице свеле на минимум.

Референтни инциденти

На основу података и извештаја, може се закључити да су најугроженија следећа насеља: у југозападном делу Општине. Заједничко за сва наведена насеља је да се она налазе у планинским деловима Општине. Такође, и друга насеља у општини могу бити угрожена од снених мећава, наноса, поледице и хладног таласа и у том случају би последице биле далеко веће. Референтни инциденти са мањим обимом последица по штићене вредности који су се у ближој прошлости дешавали 2013, 1015, 2017 и 2018. године.

Информисање јавности

Постоји правовремено и прецизно информисање јавности путем званичног сајта РХМЗ-а и јавних гласила. За време трајања ванредне ситуације, Општински штаб за ванредне ситуације координише рад са јавним предузећима и установама опремљеним за заштиту и спасавање људи и материјалних добара. Штаб, такође, информише становништво о предузетим мерама и у тој активности велику улогу имају средства јавног информисања.

Будуће информације

Ради успешног одговора на насталу опасност неопходна је:

- Благовремена припрема свих расположивих капацитета за реаговање у ванредној ситуацији (грађевинска оператива, капацитети за превоз, збрињавање и здравствену заштиту, пружање социјалне и хуманитарне помоћи) у зимским условима;
- Планска и координирана активност свих субјеката заштите и спасавања ради брзог и ефикасног реаговања;
- Активна улога повереника у месним заједницама ради утврђивања приоритета у реаговању субјеката заштите и спасавања;
- Благовремена информисаност становништва о свим предузетим мерама и активностима на заштити становништва на угроженом подручју.

Да би потрошња електричне енергије била мања, неопходно је унапредити постојеће и изградити нове, енергетски ефикасне, објекте и едуковати становништво о рационалној потрошњи, односно систему мера које знатно смањују трошкове домаћинства.

Последице по сваку од штићених вредности за наведену опасност дате су у табели испод.

Табела 101: Штићене вредности

Штићене вредности	**Критеријуми**	
Живот и здравље људи	Лакше повређених:	14
	Тешко повређених:	нема
	Настрадалих:	нема
	Евакуисаних/збринутих:	нема
	Становништво захваћено опасношћу	752
	Укупно:	**764**

Економија/ екологија	**Штета по економију/екологију**	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Оштећење и санација стамбених и помоћних објеката	1.100.000
	Здравствено збрињавање угроженог становништва	250.000
	Трошкови комуналних служби	2.500.000
	Прекид и отежано функционисање саобраћаја	1.300.000
	Прекид снабдевања електричном енергијом	900.000
	Штета по сточни фонд	1.060.000
	Укупно:	**7.110.000**
	Проценат штете у односу на буџет:	**1,15%**

Друштвена стабилност	**Штета по критичну инфраструктуру**	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Електроенергетска инфраструктура	1.900.000
	Саобраћајна инфраструктура	3.800.000
	Укупно:	**5.700.000**
	Проценат штете у односу на буџет:	**0,92%**

	Штета по објекте од јавног друштвеног значаја	
	Опис последице	**Штета у РСД**
	Штета по објекте од јавног друштвеног значаја	нема
	Укупно:	**/**
	Проценат штете у односу на буџет:	**/**

Буџет општине Топола остварен у 2018. години износио је: 614.234.434 динара

На основу референтних инцидената закључује се да учесталост настанка негативних ефеката од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа на територији општине Топола износи 1 догађај у 1 до 2 године.

Табела 102: Табела за исказивање вероватноће

Вероватноћа или учесталост				
Категорија	**(а) Квалитативно**	**(б) Вероватноћа**	**(ц) Учесталост**	**Одабрано**
1	Занемарљива	< 1 %	1 догађај у 100 година и ређе	
2	Мала	1 - 5 %	1 догађај у 20 до 100 година	
3	Средња	6 - 50 %	1 догађај у 2 до 20 година	
4	Велика	51- 98 %	1 догађај у 1 до 2 године	**X**
5	Изразито велика	> 98 %	1 догађај годишње или чешће	

Табела 103: Табела за исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<50	
2	Мала	50-200	
3	Умерена	201-500	
4	Озбиљна	501-1500	**X**
5	Катастрофална	>1500	

Табела 104: Табела за исказивање последица по економију/екологију

Последице по економију/екологију			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	чији износ прелази 1% буџета	**X**
2	Мала	чији износ прелази 3% буџета	
3	Умерена	чији износ прелази 5% буџета	
4	Озбиљна	чији износ прелази 10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 15% буџета	

Табела 105: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<1% буџета	**X**
2	Мала	1-3% буџета	
3	Умерена	3-5% буџета	
4	Озбиљна	5-10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Матрица 1: Ризик по живот и здравље људи

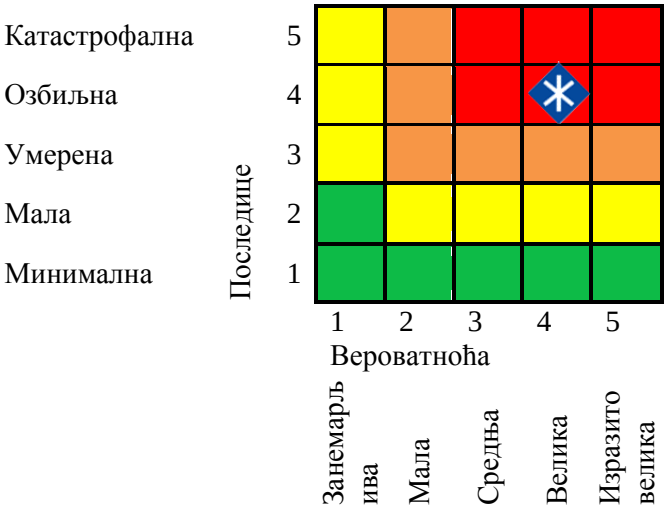

Матрица 2: Ризик по економију/екологију

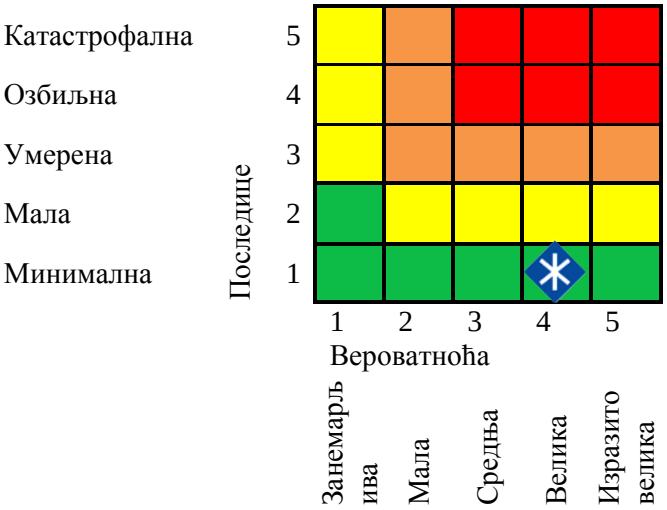

Матрица 3: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на критичној инфраструктури

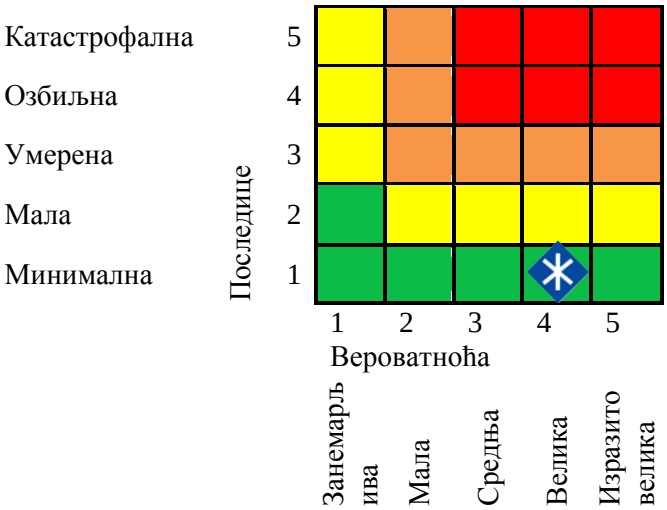

Матрица 4: Укупан ризик

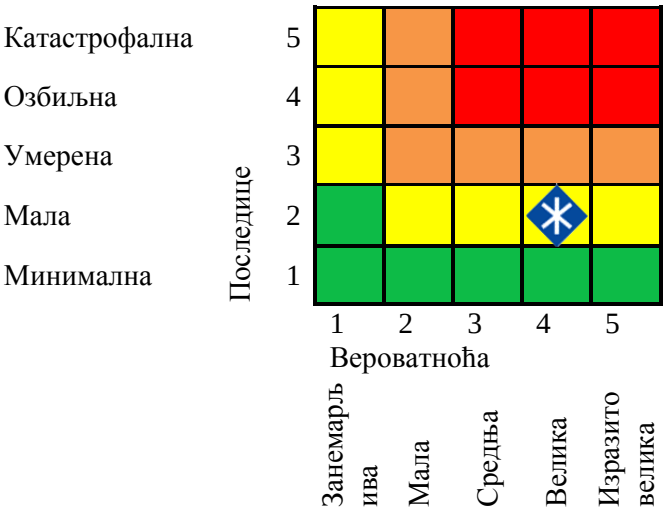

Табела 106: Нивои и прихватљивост ризика

	Веома висок (црвена)	НЕПРИХВАТЉИВ	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости (поглавље 3.7 „Третман ризика”). Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи. Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.
	Висок (наранџаста)	НЕПРИХВАТЉИВ	
	Умерени (жута)	ПРИХВАТЉИВ	
	Низак (зелена)	ПРИХВАТЉИВ	

На основу анализе сценарија и процене ризика можемо констатовати да је ниво ризика од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа **УМЕРЕН**, што значи да је ризик **ПРИХВАТЉИВ**.

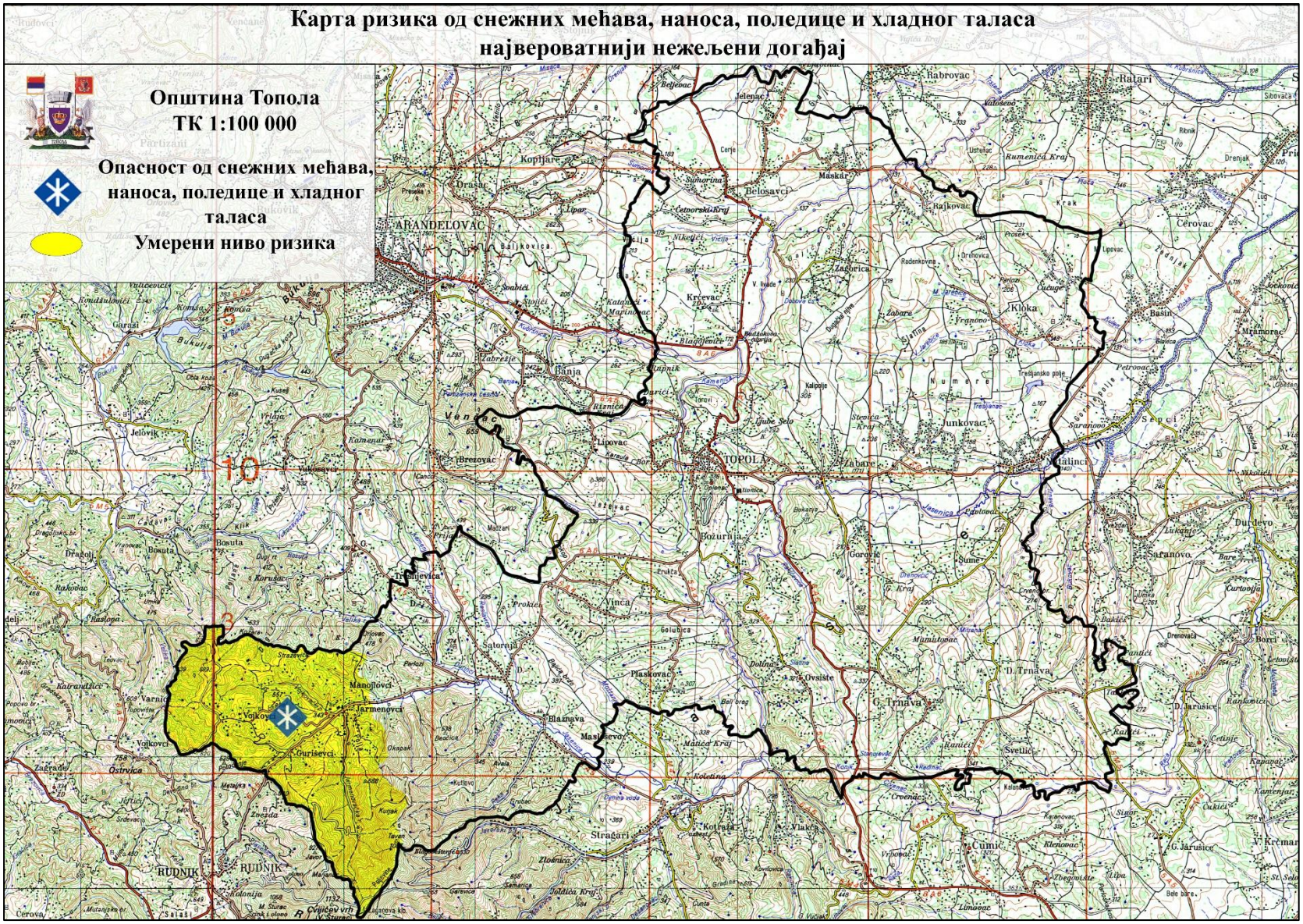
Карта ризика од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа
највероватнији нежељени догађај
Општина Топола
ТК 1:100 000
Опасност од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа
Умерени ниво ризика
ARANĐELOVAC
TOPOLA
RUDNIK
Belosavci
Junkovac
Kloka
Brezovac
Vinča
Jarmenovci
Guriševci
Vojkovci
Manojlovci
Plaskovac
Masloševo
Stragari
Cumić
Svetlić
Ovsište
Gorovič
Šumе
Zabare
Lipovac
Banja
Krčevac
Rajkovac
Maskar
Rabrovac
Ratari
Cerovac
Basin
Mramorac
Petrovac
Sarankovo
Durdevo
Bozurnja
Jelovik
Bosuta
Rakovac
Ostrvica
Zaграde
Kotraža
Vlaćа
Limovac
Cerova
Salaši

3.2.5.2 Нежељени догађај са најтежим могућим последицама

Појављивање

Интензивне и вишедневне снежне падавине су захватиле југозападни део општине Топола и довеле до стварања високог снежног покривача у том делу територије. На местима где је надморска висина виша од просечне, ветар ствара сметове и наносе.

Продори хладног ваздуха са севера и северозапада Европе и Атлантског океана, који у западном Медитерану доводе до развоја циклонске циркулације и адвекције топлог и влажног ваздуха у предњој страни циклона, условљавају велике количине падавина на Балкану и другим подручјима преко којих се креће циклон. Такве метеоролошке услове током зиме карактеришу интензивне снежне падавине које доводе до високог снежног покривача, а уз појаву јаког ветра, условљавају појаву мећаве и стварање снежних наноса. Током јануара месеца, услед већег броја дана са падавинама снега, дошло је до великих снежних наноса на целој територији општине Топола.

Просторна димензија

Нестабилно време са снежним падавинама је захватило целу општину Топола. најугроженије су месне заједнице и насеља у југозападном и западном делу Општине са надморском висином од 340 до 1.080 m. Сва насеља су са најмање 5 cm угаженог снега, а најкритичније је у насељима Војковци, Гуришевци, Јарменовци, Манојловци, Блазнава, Доња Трешњевица, Горња Шаторња, Доња Шаторња, Винча, Липовац и Топола у којима дебљина угаженог снега износи 10 cm. Посебно неповољну ситуацију представља делимично угрожавање градског насеља Топола што за последицу има отежано организовање и предузимање неопходних мера и задатака заштите и спасавања. Укупна површина захваћена опасношћу износи око 105 km^2 односно трећина територије.

Интензитет

Услед ледених дана са већим падавинама снега, и јаког ветра, долази до стварања већих снежних наноса. Јутарња температура се креће од -7 до -10ºC, а у планинским пределима и до -15ºC, док је висина снежног покривача и до 60 m, а на неким местима и преко 2m. У датој ситуацији сви путеви су са 10 cm угаженог снега, а у брдско-планинским деловима општине проходност је већ дуже време отежана.

Време

Услед вишедневних падавина снега и немогућности одржавања прилазних путева на подручју једанаест насељених места угрожено је здравље људи и сточни фонд, па је председник општине Топола прогласио ванредну ситуацију на територији општине Топола 12.01.2029. године.

Ток

Услед вишедневних падавина снега и немогућности одржавања прилазних путева на подручју угрожених насељених места, угрожено је здравље људи и сточни фонд те 12. јануара председник општине Топола проглашава ванредну ситуацију на делу територије Општине.

Неприступачност терена, удаљеност од јавних комуникација, као и неадекватни услови за рад механизације отежавају збрињавање угрожених породица у храни и лековима, као и транспорт до смештаја у прихватне центре и до здравствених установа. На свим путевима отежано је кретање због угаженог снега. Осим наведеног, ризик опасности треба сагледати и са аспекта отапања снега и ниских ноћних температура, што доводи до повећане влажности на коловозима и појаве поледице што успорава саобраћај и угрожава безбедност путника. На путевима угажени снег је дебљине 10 cm и има појаве поледице. Због оваквих услова, саобраћај је отежан и са честим прекидима на путевима.

За чишћење и одржавање улица ангажовано људство као и комплетна механизација ЈКСП Топола чије су активности одређене планом рада у зимским условима.

По проглашењу ванредне ситуације, Дм здравља Свети Ђорђе је појачао рад својих служби, укључивши већи број екипа за интервенцију међу којима су хитна служба.

Снежна мећава праћена ветром и ниском температуром изазива формирање снежних наноса који изазивају отежано функционисање саобраћаја на свим путним правцима у брдско-планинском подручју. Овакво стање се огледа у отежавању нормалног одвијања живота и рада што даље за последицу има тешкоће у снабдевању становништва животним намирницама,

отежаном приступу школским, здравственим, пословним, привредним и разним јавним објектима.
Оваква ситуација захтева хитно сазивање седнице Општинског штаба за ванредне ситуације и проглашење ванредне ситуације на територији Општине с обзиром да постоји потреба за ангажовањем додатних снага и средстава са нивоа Округа и Републике за нормализовање стања на територији Општине. На седници је једногласно донета Наредба о обустави наставе у основним и средњим школама на територији општине Топола у периоду од седам дана. Касније се наведена одлука продужава на још седам дана. На истој седници закључено је да се појача стални контакт са повереницима и заменицима повереника цивилне заштите по месним заједницама у смислу праћења ситуације на терену. Емитовано је обавештење преко локалних средстава јавног информисања за грађане који се обавезују да чисте лед и снег испред својих дворишта, кућа и локала.
Црвени крст општине Топола је од Црвеног крста Србије добио 250 породичних прехрамбених и хигијенских пакета са препоруком да буду намењени само најугроженијим домаћинствима. У неприступачним насељима пакети се достављају у сарадњи са ватрогасно-спасилачким јединицама, а у осталим насељима уз помоћ Центра за социјални рад, Горске службе спасаввања или самостално. У хитном збрињавању потенцијално угрожених лица укључени су повереници месних заједница. Општински штаб за ванредне ситуације је уз помоћ Центра за социјалан рад за време трајања ванредне ситуације обезбедио 75 једнократних помоћи за најугроженија лица. Због појачаног ветра и већих наслага снега стабла падају на електромрежу што доводи до прекида у напајању електричном енергијом у појединим брдско-планинским насељима па је неопходна интервенција дежурних екипа ЕД Топола које излазе на терен и чине све како би мештани угрожених подручја добили струју што пре.
Због већих снежних наноса отежано је кретање на државним и општинским путевима који су једва проходни до седишта месних заједница, док су локални путеви између села и махала у брдско-планинским пределима непроходни у многим деловима. Проблем рашчишћавању путева представља и снег који путари немају где да склоне што доводи до његовог нагомилавања.
Осим наведеног, ризик опасности треба сагледавати и са аспекта отапања снега и ниских ноћних температура, што доводи до повећане влажности на коловозима и појаве поледица што успорава саобраћај и угрожава безбедност путника. Због тога Општински штаб, по престанку снежних падавина и почетка отапања снега, издаје наређење да се предузму мере на чишћењу отвора свих шахти кишне канализације, друге канале и пропусте како би исти могли да прихвате воде од топљења снега.

Трајање

Председник општине Топола је, као командант Општинског штаба за ванредне ситуације, прогласио ванредну ситуацију на делу територије у периоду од 12. до 31.01.2029. године. Када су створени адекватни услови, на предлог Општинског штаба за ванредне ситуације, дана 31.01.2029. године, председник општине је донео Одлуку о укидању ванредне ситуације у општини Топола.
Последице вишедневних интензивних снежних падавина су изразите. Снег, поред угрожавања и евентуалног рушења објеката због оптерећења које ствара на кровним површинама, онемогућава нормално функционисање како у односу на комуникације, тако и у погледу снабдевања. Услед снежних падавина долази до завејавања путева, а услед тога и до прекида саобраћаја. Непроходни путеви утичу на отежану дистрибуцију хране, енергената и на поремећај у снабдевању и коришћењу здравствене и превентивне заштите. У снежним вејавицама могу остати заглављени многи учесници у јавном саобраћају на путевима и пругама, тако да су и људски животи у опасности, што захтева брзу и организовану акцију на спасавању угрожених путника. Снежне мећаве изазивају и прекид у снабдевању електричном енергијом. Осим тога, веће наслаге снега наносе штету на дрвећу, услед чега долази до повијања и ломљења.

Рана најава

Сходно добијеном упозорењу Републичког хидрометеоролошког завода потребно је предузети све неопходне активности у спровођењу превентивних и оперативних мера на заштити људи, културних и материјалних добара, критичне путне и електроенергетске инфраструктуре.

Грађани, у случају уочавања опасности, у сваком тренутку могу позвати оперативни центар 112 који, у складу са прописаном процедуром, прикупља, анализира, прати и обавештава надлежне органе и институције о свим врстама информација из области ванредних ситуација ради као јединствени комуникационо-информативни центар; врши пријем позива грађана за помоћ, обраду примљених информација и њихово преношење хитним службама; остварује стални контакт са Националним центром 112, поступа по налозима и захтевима тог центра, врши размену информација са другим оперативним центрима и координацију рада ситуационих центара на подручју одговорности у вези са прикупљањем и међусобном разменом података о елементарним непогодама и другим несрећама; врши узбуњивање становништва и осталих субјеката система заштите и спасавања и обавештавање о престанку опасности; пружа одговарајућу стручну помоћ и врши надзор над радом ситуационих центара у реализацији задатака који су Уредбом дефинисани за ситуационе центре.

Припремљеност

Становништво је делимично припремљено за долазећу опасност. Непосредно пре опасности, Републички хидрометеоролошки завод и метеоролошке станице Крагујевац и Смедеревска Паланка прикупљају информације на основу којих се издаје упозорење о очекиваној непогоди.

Како би све надлежне службе и органи били што боље припремљени за надолазећу елементарну непогоду, Општински штаб за ванредне ситуације је одмах проследио упозорење свим јавним предузећима и установама у циљу благовременог предузимања све превентивне и оперативне мере на заштити и спасавању људи и материјалних добара. У сарадњи са надлежним инспекцијским и комуналним службама стављене су у приправност све службе и сви субјекти који су оспособљени за реаговање у оваквим ситуацијама. Како не би дошло до стварања снежних наноса, врло је битно благовремено регулисати зимско одржавање путева. Како поледица изазива проблеме у саобраћају, те отежава безбедно управљање возилом, прибегава се употреби ризле и соли и појачаној саобраћајној контроли.

Утицај

Угрожени су становништво, биљни и животињски свет, објекти, мрежа инфраструктурних објеката, као и саобраћајна, електроенергетска и ПТТ инфраструктура. Погођене су осетљиве категорије становништва: хронични болесници, старије особе, посебно осетљиве особе, радници изложени хладноћи (рад на отвореном), непокретна лица, бескућници. Може се повећати број смртних случајева и повређених лица. Јавља се трауматизам, поремећаји циркулације (кардиоваскуларни, цереброваскуларни и поремећаји периферне циркулације), са могућим фаталним исходом и смртним случајевима, ширење респираторних и заразних болести, као и поремећај циркулације услед вазоконстрикције. Због појаве поледице долази до лакших и тежих повреда становништва.

У случају снежних мећава, наноса, поледица и хладног таласа последице по живот и здравље људи су следеће: два погинула и/или нестала лица, лакше повређених 25, тешко повређених до 11. Повреде се могу јавити у виду прелома екстремитета и промрзлина на кожи те је неопходно обезбедити болничко лечење. Током поледице и мећаве знатно су учесталији убоји, уганућа или преломи екстремитета услед падова или судара у саобраћају. У случају завејавања постоји опасност од хипотермије. Посебно рањива категорија су немоћна и стара лица која су завејана и до којих није могуће брзо доћи у случају потребе пружања здравствене помоћи. Због постојања лакших и тежих повреда услед поледице (ломови костију код људи), неопходно је коришћење лекова и материјалних здравствених средстава. Број угроженог становништва које треба евакуисати и збринути на период од 10 дана је око 80, а укупан број људи који које је захваћено опасношћу износи 2.560.

На објектима су забележена мања оштећења услед таложења снега и оштећења кровних конструкција као и неколико случајева прокишњавања. На изворишту воде у Јарменовцима дошло је до хаварије, попуцале су цеви што је довело до изливања воде. Прекид у испоруци пијаће воде траје 14 дана и обезбеђено је алтернативно снабдевање становишта водом.

Постојање ризика од тежих оштећења система за производњу и пренос електричне енергије током периода екстремних хладноћа доводи до ниже производње електричне енергије, проблема у дистрибуцији и већих трошкова одржавања. Уколико хладни талас дуго траје електроенергетски систем може бити преоптерећен до отказа. Додатну неприлику представљају наноси и снежне падавине које знатно отежавају кретање, саобраћај и поправке

на терену. Такође, услед тежине наталоженог снега и леда долази до кидања далековода. Екипе ЕД Топола су на терену и у неколико наврата су интервенисали и отклонили кварове. Кварови су се дешавали неколико пута, а укупан број дана у којима је било мањег или већег прекида у испоруци електричне енергије је 6 дана.

Мећава због смањене видљивости, а поледица због клизавих саобраћајница успоравају, отежавају или онемогућавају саобраћај. Такође могу представљати узрок саобраћајних незгода. Погођени су путеви, јавни превоз и сва превозна средства, а тиме и мобилност људи. Настају оштећења саобраћајне инфраструктуре и већи трошкови одржавања. Штетне последице по саобраћајну инфраструктуру се испољавају у виду оштећења саобраћајне сигнализације, отежане проходности саобраћајница са повољним условима за настанак саобраћајних удеса (клизавост коловоза, велики наноси, ледена киша, слаба видљивост). Због тога је потребно појачати превентивну контролу саобраћаја у знатно отежаним условима за одвијање саобраћаја. Такви саобраћајни услови отежавају промет и снабдевање основним животним намирницама. Прекид у снабдевању траје до 7 дана, у зависности од погођеног места и његове саобраћајне повезаности. Процењено је да је око 100 km државних, локалних и некатегорисаних путева на територији општине завејано и да је потребна механизација за њихово рашчишћавање. Најугроженији путни правци су државни пут II А реда бр. 152 на деоници од границе са Горњим Милановцем до градског насеља Топола у дужини од 20 km, државни пут II Б реда бр. 367 на деоници од границе са општином Аранђеловац до границе са Крагујвцем у дужини од 9,6 km, локални пут Л-20 у дужини од 5 km, Л-17 у дужини од 6,4 km и Л-19 у дужини од 5 km.

Угрожена је осетљива флора и фауна. Успорени су основни физиолошки процеси биљака (фотосинтеза, метаболизам, транспирација, раст), а код појединих биљака и стабала долази и до физичких оштећења (мразопуцине, отпадање пупољака...). Погођени су пољопривредници услед губитка жетве и стоке. Одређене последице може претрпети и мањи део животињског фонда. Њихово страдање може настати као последица смрзавања. Угроженост сточног фонда процењује се на 250 грла крупне стоке, 2.100 комада пернате живине и неколико десетина кошница пчела.

Неколико установа од јавног друштвеног значаја је претрпело оштећење кровне конструкције што је довело до прокишњавања.

Генерисање других опасности

Висина снежног покривача представља опасност са аспекта приступа насељеним местима на брдско-планинским пределима и саобраћајној инфраструктури. Опасност која не може бити генерисана снежним појавама, али може да буде повезана са њима су и олујни ветрови (при чему треба имати на уму да олујни ветрови изазивају мећаве, а не обратно). Такође, нагло топљење велике количине снега може да доведе до повећања водостаја река и подземних вода што може да изазове појаву поплава, загађење воде за пиће, а може доћи и до клизања терена и појаве одрона у усецима. Наведене опасности долазе знатно касније што даје довољно времена за припрему и предузимање неопходних мера како би се последице свеле на минимум.

Референтни инциденти

На основу података и извештаја, може се закључити да су најугроженија следећа насеља: у југозападном делу Општине. Заједничко за сва наведена насеља је да се она налазе у планинским деловима Општине. Такође, и друга насеља у општини могу бити угрожена од снених мећава, наноса, поледице и хладног таласа и у том случају би последице биле далеко веће. Референтни инцидент већег обима последица по општину Топола био је фебруара месеца 2012. године.

Информисање јавности

Постоји правовремено и прецизно информисање јавности путем званичног сајта РХМЗ-а и јавних гласила. За време трајања ванредне ситуације, Општински штаб за ванредне ситуације координише рад са јавним предузећима и установама опремљеним за заштиту и спасавање људи и материјалних добара. Штаб, такође, информише становништво о предузетим мерама и у тој активности велику улогу имају средства јавног информисања.

Будуће информације

Ради успешног одговора на насталу опасност неопходна је:

- Благовремена припрема свих расположивих капацитета за реаговање у ванредној ситуацији (грађевинска оператива, капацитети за превоз, збрињавање и здравствену заштиту, пружање социјалне и хуманитарне помоћи) у зимским условима;
- Планска и координирана активност свих субјеката заштите и спасавања ради брзог и ефикасног реаговања;
- Активна улога повереника у месним заједницама ради утврђивања приоритета у реаговању субјеката заштите и спасавања;
- Благовремена информисаност становништва о свим предузетим мерама и активностима на заштити становништва на угроженом подручју.

Да би потрошња електричне енергије била мања, неопходно је унапредити постојеће и изградити нове, енергетски ефикасне, објекте и едуковати становништво о рационалној потрошњи, односно систему мера које знатно смањују трошкове домаћинства.
Последице по сваку од штићених вредности за наведену опасност дате су у табели испод.
Табела 107: Штићене вредности

<table>
<tr><th>Штићене вредности</th><th>Критеријуми</th></tr>
<tr><td>Живот и здравље људи</td><td>
<table>
<tr><td>Лакше повређених:</td><td>25</td></tr>
<tr><td>Тешко повређених:</td><td>11</td></tr>
<tr><td>Настрадалих/несталих:</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Евакуисаних/збринутих:</td><td>80</td></tr>
<tr><td>Становништво захваћено опасношћу</td><td>2.520</td></tr>
<tr><td>Укупно:</td><td>2.638</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Економија/ екологија</td><td>
<table>
<tr><th colspan="2">Штета по економију/екологију</th></tr>
<tr><th>Опис последице</th><th>Штета у РСД</th></tr>
<tr><td>Оштећење и санација стамбених и помоћних објеката</td><td>4.100.000</td></tr>
<tr><td>Здравствено збрињавање угроженог становништва</td><td>1.150.000</td></tr>
<tr><td>Трошкови евакуације и збрињавања угроженог становништва</td><td>3.600.000</td></tr>
<tr><td>Трошкови снабдевања становништва основним животним намирницама</td><td>2.860.000</td></tr>
<tr><td>Трошкови комуналних служби</td><td>7.500.000</td></tr>
<tr><td>Прекид и отежано функционисање саобраћаја</td><td>3.100.000</td></tr>
<tr><td>Прекид снабдевања електричном енергијом</td><td>3.200.000</td></tr>
<tr><td>Прекид снабдевања пијаћом водом</td><td>1.800.000</td></tr>
<tr><td>Штета по сточни фонд</td><td>9.200.000</td></tr>
<tr><td>Штета пољопривредна добра</td><td>18.200.000</td></tr>
<tr><td>Укупно:
Проценат штете у односу на буџет:</td><td>54.710.000
8,9%</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Друштвена стабилност

Штета по критичну инфраструктуру

Опис последице	**Штета у РСД**
Електроенергетска инфраструктура	5.200.000
Водоводна инфраструктура	4.400.000
Саобраћајна инфраструктура	11.500.000
Укупно:	**21.100.000**
Проценат штете у односу на буџет:	**3,43%**

Штета по објекте од јавног друштвеног значаја

Опис последице	**Штета у РСД**
Штета на објектима од јавног друштвеног значаја	4.100.000
Укупно:	**4.100.000**
Проценат штете у односу на буџет:	**0,66%**

Буџет општине Топола остварен у 2018. години износио је: 614.234.434 динара

На основу референтних инцидената закључује се да учесталост настанка негативних ефеката од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа на територији општине Топола износи 1 догађај у 2 до 20 година.

Табела 108: Табела за исказивање вероватноће

Вероватноћа или учесталост				
Категорија	**(а) Квалитативно**	**(б) Вероватноћа**	**(ц) Учесталост**	**Одабрано**
1	Занемарљива	< 1 %	1 догађај у 100 година и ређе	
2	Мала	1 - 5 %	1 догађај у 20 до 100 година	
3	Средња	6 - 50 %	1 догађај у 2 до 20 година	**X**
4	Велика	51- 98 %	1 догађај у 1 до 2 године	
5	Изразито велика	> 98 %	1 догађај годишње или чешће	

Табела 109: Табела за исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<50	
2	Мала	50-200	
3	Умерена	201-500	
4	Озбиљна	501-1500	
5	Катастрофална	>1500	**X**

Табела 110: Табела за исказивање последица по економију/екологију

Последице по економију/екологију			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	чији износ прелази 1% буџета	
2	Мала	чији износ прелази 3% буџета	
3	Умерена	чији износ прелази 5% буџета	**X**
4	Озбиљна	чији износ прелази 10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 15% буџета	

Табела 111: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<1% буџета	
2	Мала	1-3% буџета	
3	Умерена	3-5% буџета	**X**
4	Озбиљна	5-10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 112: Табела за исказивање последица по друштвену стабилност - укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја			
Категорија	**Величина последица**	**Критеријум**	**Одабрано**
1	Минимална	<0.5% буџета	
2	Мала	0.5-1% буџета	**X**
3	Умерена	1-3% буџета	
4	Озбиљна	3-5% буџета	
5	Катастрофална	>5% буџета	

Матрица 1: Ризик по живот и здравље људи

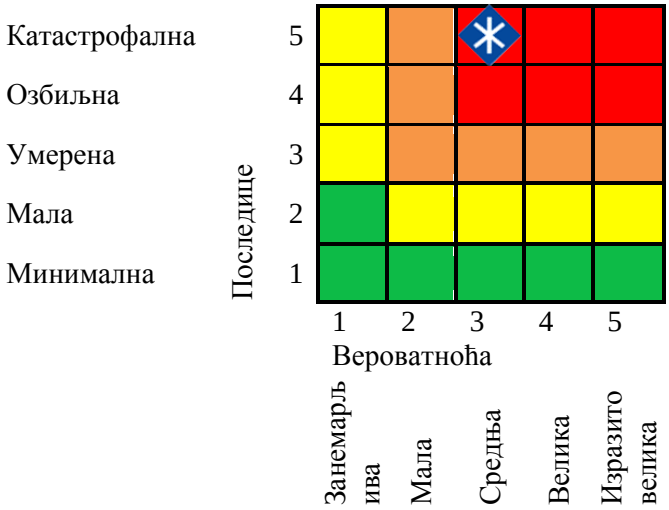

Матрица 2: Ризик по економију/екологију

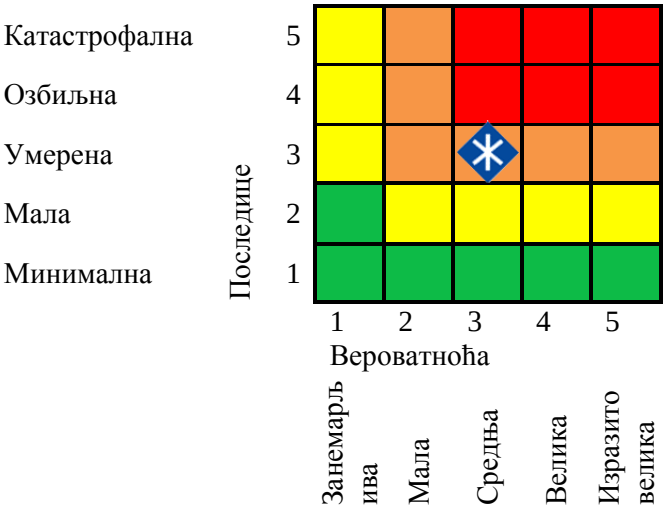

Матрица 3а: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на критичној инфраструктури

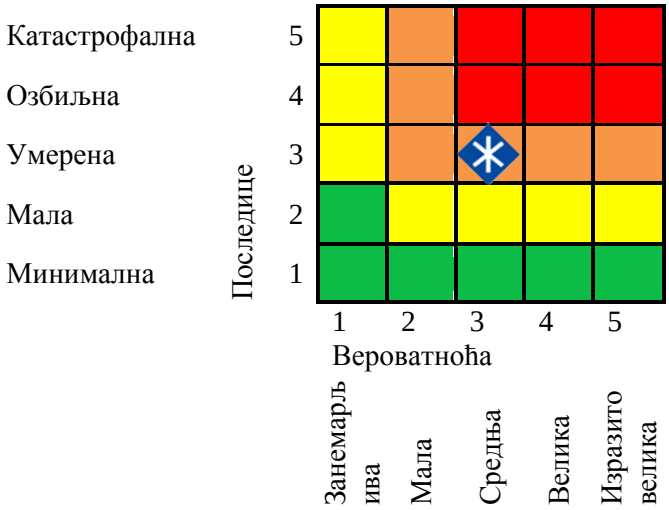

Матрица 3б: Ризик по друштвену стабилност - укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

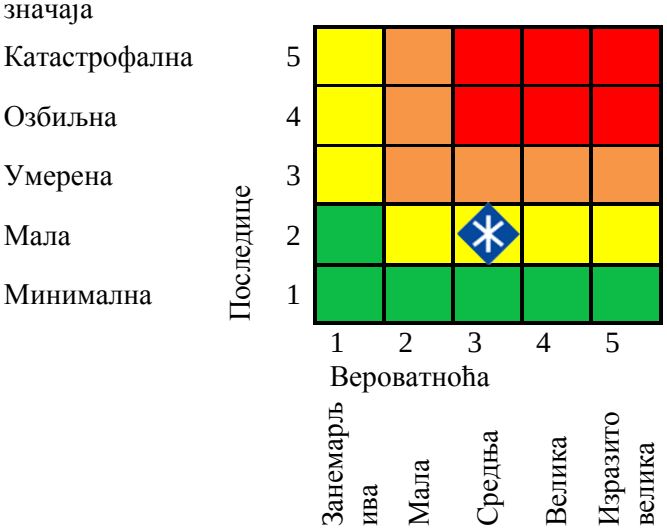

Матрица 3: Збирна матрица 3а и 3б - ризик по друштвену стабилност

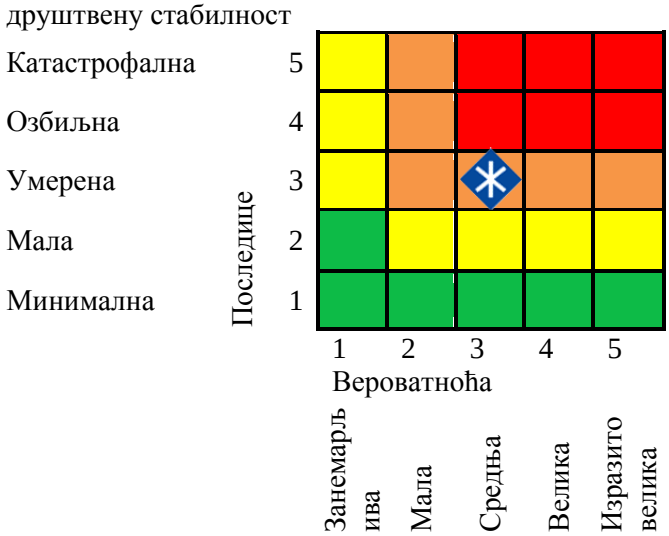

Матрица 4: Укупан ризик

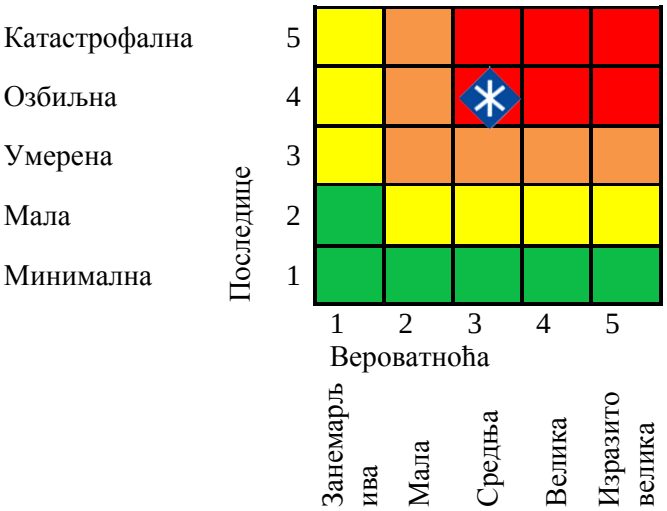

Табела 113: Нивои и прихватљивост ризика

	Веома висок (црвена)	НЕПРИХВАТЉИВ	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости (поглавље 3.7 „Третман ризика”). Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи. Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.
	Висок (наранџаста)	НЕПРИХВАТЉИВ	
	Умерени (жута)	ПРИХВАТЉИВ	
	Низак (зелена)	ПРИХВАТЉИВ	

На основу анализе сценарија и процене ризика можемо констатовати да је ниво ризика од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа **ВЕОМА ВИСОК**, што значи да је ризик **НЕПРИХВАТЉИВ**.

Третман ризика

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица поплава, предузимају се мере из области превентиве и реаговања. У табелама испод приказане су предложене превентивне и реактивне мере.

Табела 114: Превентивне мере

Снежне мећаве, наноси, поледице и хладни талас					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
Стратегије, нормативно уређење, планови	Израдити анализу утицаја екстремних временских прилика.	Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације, Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/
	Направити План одржавања путева и улица, планска припрема путева за зимски период.	Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	Правно лице задужено за зимско одржавање путева, Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	/
Систем за рану најаву	Свакодневно праћење прогнозе и планирање зимског одржавања путева.	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Метеоролошке и хидролошке станице	Извештај о временским приликама и стању на путевима
	Обавештавање становништва о екстремним временским приликама.	Општинска управа	Одмах након израде Процене	РХМЗ, радио, телевизија, новине	/
Просторно планирање и легализација објеката	Организација зимске службе и правовремено обезбеђивање средстава, механизације, опреме и материјала за посипање путева и чишћење снега.	Општинска управа	Перманентно одржавање и набавка по утврђеним потребама	Правно лице задужено за зимско одржавање путева, Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	По реализацији мере сачинити писмени извештај о извршеним активностима
	Утврђивање критичних места и организација осматрања критичних места.	Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	ЈП надлежно за путеве и друге надлежне инспекцијске службе	По реализацији мере сачинити писмени извештај о извршеним активностима
	Обележавање саобраћајних деоница о опасностима на путу (клизавост, наноси итд.).	Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	ЈП надлежно за путеве и друге надлежне инспекцијске службе	По реализацији мере сачинити писмени извештај о извршеним активностима

Снежне мећаве, наноси, поледице и хладни талас					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
	Постављање снегобрана на местима стварања снежних наноса.	Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	ЈП надлежно за путеве и друге надлежне инспекцијске службе	По реализацији мере сачинити писмени извештај о извршеним активностима

Табела 115: Реактивне мере

Снежне мећаве, наноси, поледице и хладни талас					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
Стање спремности капацитета за реаговање	Формирати Ситуациони центар општине Топола	Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације	Редовно извештавање о раду Ситуационог центра путем извештаја
	Формирати Стручно-оперативни тим (СОТ) за екстремне временске појаве.	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Општинска управа	Закључак штаба за ванредне ситуације о формирању СОТ
Спремност капацитета ватрогасно-спасилачких јединица	Обезбеђивање материјалне и техничке опремљености ватрогасно-спасилачких јединица за рад у зимским условима и обученост за деловање у зимским условима (спасавање из снежних наноса).	Општинска управа	Непосредно након појаве опасности	Ватрогасно-спсилчко одељење, ДВД „Топола”	Извештај о стању спремности капацитета за реаговање
Спремност капацитета јединица цивилне заштите	Формирати јединице цивилне заштите опште намене јачине једне чете.	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Општинска управа	Закључак штаба о формирању јединице
Одржавање и организација вежби за реаговање у случају појаве екстремних временских прилика	Едукација становништва за реаговање у случају појаве снежних мећава, наноса, поледица и хладног таласа.	Општински штаб за ванредне ситуације	Годину дана од дана израде Процене	Општинска управа	/
Базе података и подлога за потребе планирања цивилне заштите	Израдити базу података са списком објеката који могу бити угрожени у случају појаве снежних мећава, наноса, поледица и хладног таласа.	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Повереници цивилне заштите	/
	Приказ подручја са највећим степеном могућности јављања екстремних	Општински штаб за ванредне	Одмах након израде	Повереници цивилне заштите	/

Снежне мећаве, наноси, поледице и хладни талас					
Област	**Мера**	**Носилац активности**	**Време реализације**	**Сарадници у реализацији активности**	**Време и начин извештавања**
	временских прилика и вођење статистичких евиденција о насталим опасностима.	ситуације	Процене		
Способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	Оспособљавање становништва, јавних предузећа и привредних друштава за реаговање у случају појаве снежних мећава, наноса, поледица и хладног таласа.	Општински штаб за ванредне ситуације	Годину дана од дана израде Процене	Надлежна подручна јединица Сектора за ванредне ситуације	Сачинити извештај о извршеном оспособљавању
Стање мобилности веза	Праћење стања и обавештавање од стране метеоролошких станица.	Општински штаб за ванредне ситуације	Перманентно	Метеоролошке и хидролошке станице	Извештај о временским приликама и стању на водотоковима
	Планирање алтернативних праваца услед одсечености подручја под снежним наносима.	Општински штаб за ванредне ситуације	Одмах након израде Процене	Повереници цивилне заштите	Сачинити извештај о предузетим активностима

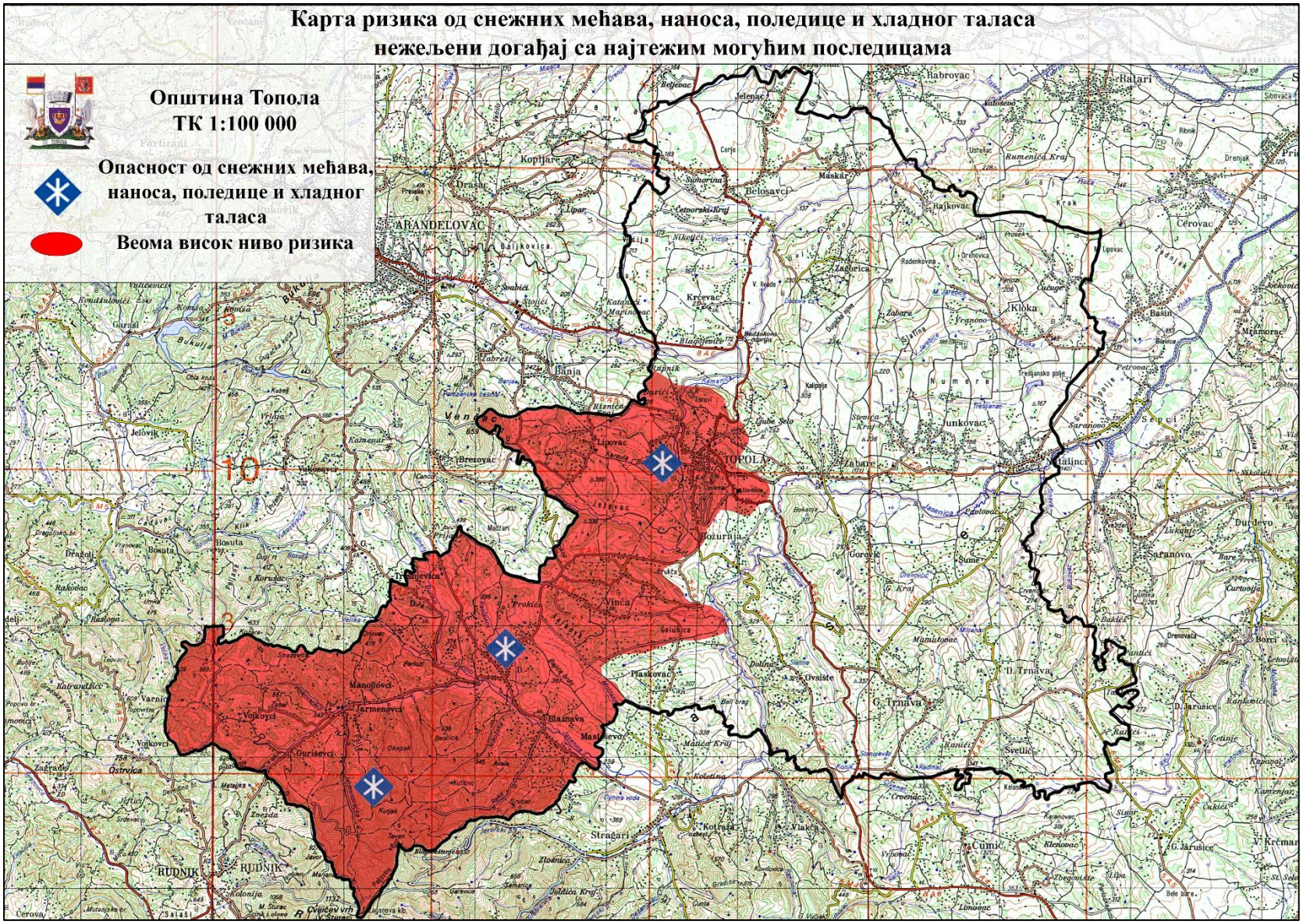
Карта ризика од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа
нежељени догађај са најтежим могућим последицама
Општина Топола
ТК 1:100 000
Опасност од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа
Веома висок ниво ризика
TOPOLA
ARANDELOVAC
RUDNIK

Карактеристике потенцијалне опасности од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа
Субјекат: општина Топола

Р. бр.	Карактеристика потенцијалне опасности		Потенцијална опасност СНЕЖНЕ МЕЋАВЕ, НАНОСИ, ПОЛЕДИЦЕ И ХЛАДНИ ТАЛАС Генерисање других опасности	Примедба
1	2	3	4	5
1.	Почетно стање	Време идентификације		
2.		Субјекат, организација/ организациони део		
3.		Макролокација		
4.		Микролокација		
5.		Угрожене штићене вредности		
6.		Ангажоване снаге		
7.		Предузете почетне мере		
8.		Процењене последице по штићене вредности		
9.		Постојеће мере заштите		
10.	Завршно стање	Време изложености опасности		
11.		Ниво ризика		
12.		Погођене штићене вредности		
13.		Последице по штићене вредности		
14.		Предузете мере		
15.		Ефекат предузетих мера		
16.		Интеракција са другим опасностима		

II ЗАКЉУЧАК

Завршетком процеса израде процене ризика, као и обраде свих сценарија и изражавања резултата, добија се могућност упоређивања резултата и њиховог приказивања у заједничким матрицама.

а) Збирна матрица по израђеним сценаријима за највероватнији догађај:

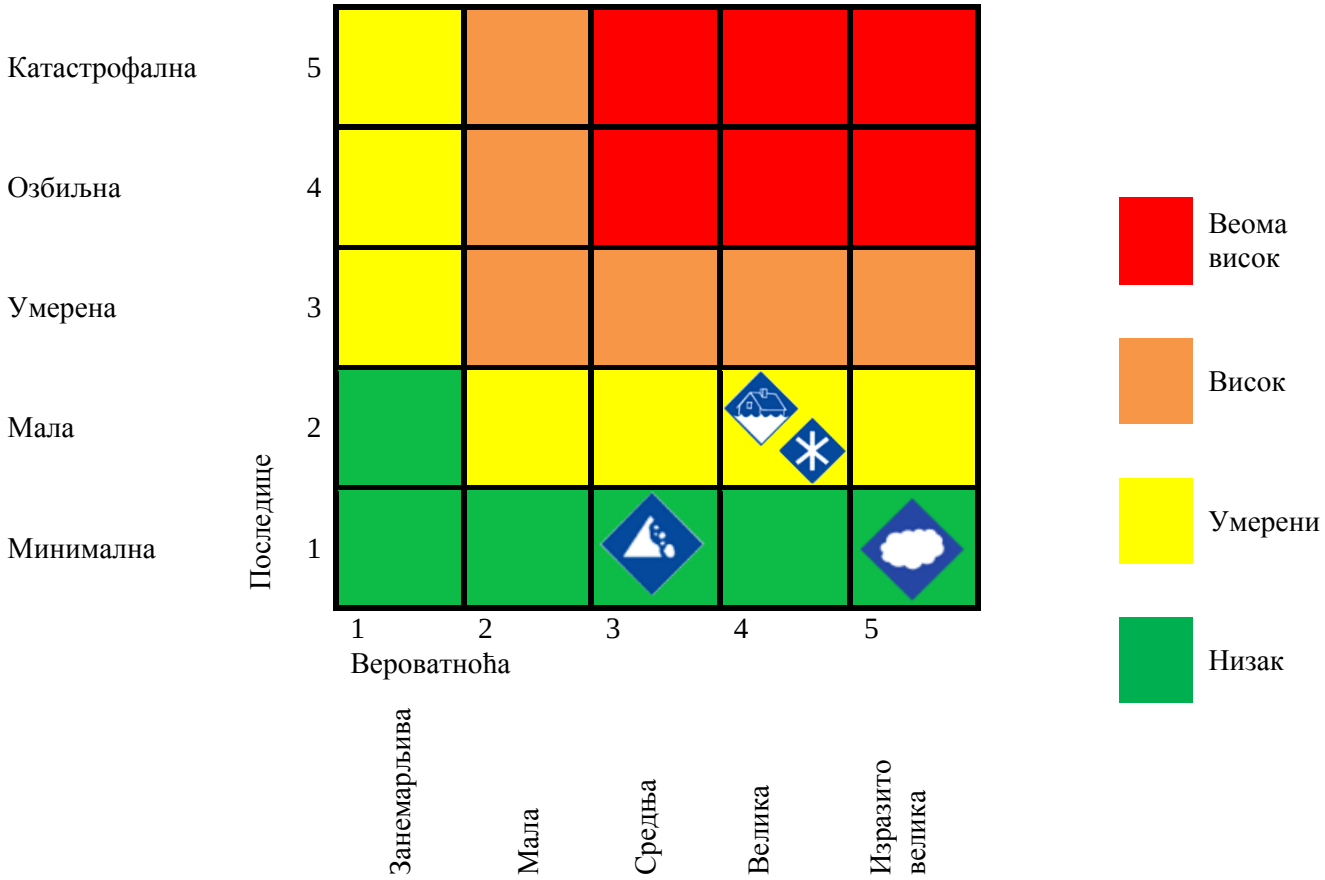

На основу резултата анализе ризика извршено је рангирање опасности према нивоу ризика. Рангирање опасности приказано је у табели испод. Сагледавајући Процену ризика од катастрофа општине Топола, дају се закључне оцене о спремности Општинске управе да дâ одговор на сваку елементарну непогоду или другу несрећу која би могла настати на овом подручју, постојећим организационим и људским капацитетима, према свим активностима – задацима заштите и спасавања.

Табела 116: Рангирање опасности на територији општине Топола према нивоу ризика

Редни број	Опасност	Ниво ризика	Прихватљивост
1.	ОДРОНИ, КЛИЗИШТА И ЕРОЗИЈЕ	НИЗАК	ПРИХВАТЉИВ
2.	ПОПЛАВЕ	УМЕРЕН	ПРИХВАТЉИВ
3.	ГРАД	НИЗАК	ПРИХВАТЉИВ
4.	СНЕЖНЕ МЕЋАВЕ, НАНОСИ, ПОЛЕДИЦА И ХЛАДНИ ТАЛАС	УМЕРЕН	ПРИХВАТЉИВ

Анализом сценарија за највероватнији нежељени догађај и проценом ризика за обрађене опасности закључује се да је низак ниво ризика присутан код опасности од одрона, клизишта и ерозија и опасности од града, док је за опасности од поплава и опасности од снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа ниво ризика умерен. И низак и умерен ниво ризика представљају прихватљиве нивое са становишта последица те не изискују предузимање превентивних и реактивних мера у циљу њиховог смањења. Међутим, код умереног нивоа ризика могу се предузети одређене мере како би се додатно смањио степен ризика.

б)Збирна матрица по израђеним сценаријима за нежељени догађај са најтежим могућим последицама:

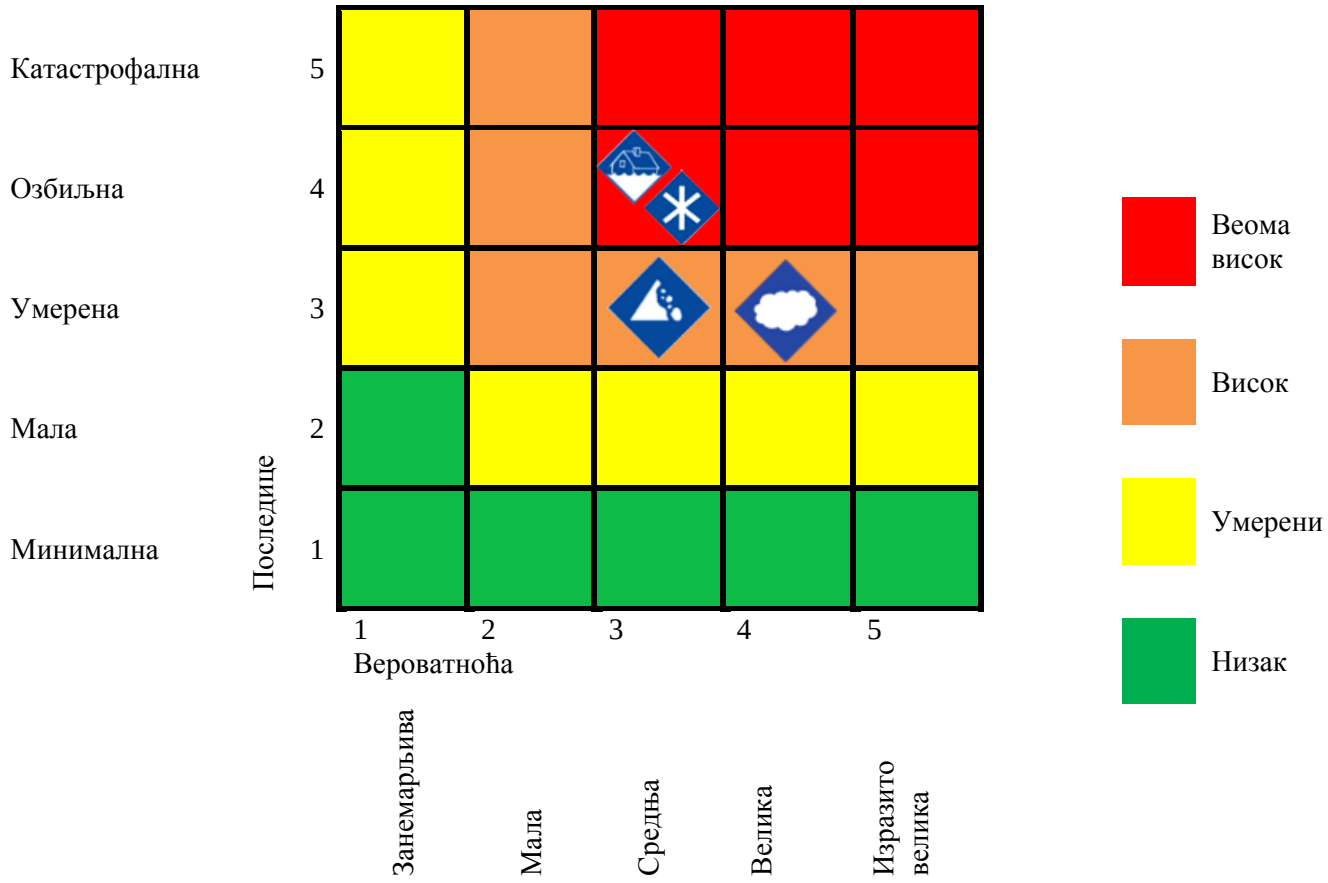

На основу резултата анализе ризика извршено је рангирање опасности према нивоу ризика. Рангирање опасности приказано је у табели испод. За потребе Процене, у циљу олакшавања презентације резултата матрица ризика и разумевања нивоа ризика, као и визуелизације стања ризика, израђене су карте ризика за сваки обрађени сценарио на којима је приказан ризик на целом подручју општине Топола.

Табела 117: Рангирање опасности на територији општине Топола према нивоу ризика

Редни број	Опасност	Ниво ризика	Прихватљивост
1.	ОДРОНИ, КЛИЗИШТА И ЕРОЗИЈЕ	ВИСОК	НЕПРИХВАТЉИВ
2.	ПОПЛАВЕ	ВЕОМА ВИСОК	НЕПРИХВАТЉИВ
3.	ГРАД	ВИСОК	НЕПРИХВАТЉИВ
4.	СНЕЖНЕ МЕЋАВЕ, НАНОСИ, ПОЛЕДИЦА И ХЛАДНИ ТАЛАС	ВЕОМА ВИСОК	НЕПРИХВАТЉИВ

На основу анализе сценарија за нежељени догађај са најтежим могућим последицама и процене ризика можемо констатовати да је ризик од одрона, клизишта и ерозије и од града висок, док је ниво ризика за опасности од поплава и опасности и снежних мећава, наноса, поледице и хладног таласа веома висок. Висок и веома висок ниво ризика захтевају третман ризика, односно потребу предузимања разноврсних планских мера ради смањења ризика на одређени ниво прихватљивости. Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица, идентификоване потенцијалне опасности или комбинација опасности, предузимају се мере из области превентиве и реаговања.

Третмани ризика за сваку опасност су приказани после обрађених сценарија и сваки се састоји од превентивних и реактивних мера. Превентивне мере заштите и спасавања представљају све активности, поступке и мере које предузимају субјекти система заштите и спасавања у циљу смањења вероватноће настанка и последица елементарних непогода и других несрећа. Превентивне мере заштите и спасавања предузимају сви субјекти система заштите и спасавања у складу са својим надлежностима, могућностима и способностима. Сви субјекти система су дужни да, у циљу развијања и унапређивања јединственог система заштите и спасавања, планирају, програмирају и буџетирају све активности и поступке којима се врши имплементација мера превенције.

Нарочиту важност има оспособљавање свих субјеката система заштите и спасавања за превенцију и реаговање у ванредним ситуацијама. Обука и оспособљавање људских ресурса свих снага система заштите и спасавања на територији Општине је неопходан корак у циљу стицања знања о елементарним непогодама и другим несрећама,

процедурама рада и организовања, комуникацији, итд. Нарочиту важност има иновирање програма оспособљавања и праћење међународних стандарда и искустава, у циљу обезбеђивања могућности сарадње са снагама заштите и спасавања из иностранства и учешћа на заједничким вежбама. Неопходно је вршити израду или набавку одговарајуће литературе, којом би се утицало на свест становништва о потреби превенције од елементарних непогода и других несрећа, као и повећању степена знања о примењивим мерама превенције за сваку појединачну опасност. У школама и вртићима је неопходно увести одређен број часова наставе на којој би се вршила едукација из области ванредних ситуација. Наставни кадар је неопходно посебно едуковати у циљу стицања и ширења стручних и методичких знања у вези са ванредним ситуацијама.

Реаговање у случају настанка опасности од елементарних непогода и других несрећа представља кључни моменат оперативне употребе система заштите и спасавања. Мере заштите и спасавања, када наступи опасност од елементарних непогода или других несрећа, се односе на способност реаговања у складу са плановима заштите и спасавања и у складу са насталом ситуацијом, те се указује на важност израде Плана заштите и спасавања општине Топола који представља основни плански документ на основу кога се субјекти заштите и спасавања организују, припремају и учествују у извршавању мера и задатака заштите и спасавања угроженог становништва, материјалних и културних добара и животне средине.

Штаб за ванредне ситуације врши прикупљање података о насталој опасности као и процену могућих последица и предвиђања развоја опасности, а на основу тога наређује ангажовање субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање, јединица цивилне заштите и осталих снага на извршавању задатака цивилне заштите. Мере заштите, када наступи опасност од катастрофа, представљају организовану и планску употребу снага и средстава у заштити и спасавању људи, материјалних добара и животне средине, извршавање задатака привредних друштава и других правних лица и појединаца у спасавању угроженог становништва и материјалних добара извршавањем задатака цивилне заштите, планирање потребе за тражење помоћи Војске Србије или међународне помоћи и предузимање других мера на спречавању или ублажавању последица катастрофа у складу са одлукама штаба за ванредне ситуације. Ангажовањем људских и материјалних ресурса у односу на конкретне околности а према инструкцијама штаба, врши се заштита и спасавање људи, материјалних добара и животне средине.

Са аспекта примене мера личне, узајамне и колективне заштите, неопходно је сва лица, у правним лицима од посебног значаја, на примерен начин обучити за рад у ванредним ситуацијама. Неопходно је планирати и изводити практичне облике групне обуке за поступање у ванредним ситуацијама. Људске ресурсе је неопходно упућивати на различите семинаре, курсеве и научне и стручне конференције у циљу обнављања знања, стицања нових знања и размене искустава. Сваки припадник оперативних снага мора на годишњем нивоу да присуствује неком од облика обучавања и усавршавања. Иако не спадају у формацијске снаге система заштите и спасавања, веома важно место заузимају волонтери и добровољци, као и сва друга лица која нису припадници снага заштите и спасавања. Општина Топола мора да развије упутство за поступање са таквим лицима, са прецизним процедурама рада.

У организацији Општинске управе мора да се дефинише начин праћења појединих опасности од елементарних непогода и других несрећа и одговорне службе. Неопходно је да стручна служба буде у сталној вези са правним лицима која имају обавезу да прате опасности и о њима извештавају, те је значајно успоставити систем извештавања од стране правних лица, на нивоу који је погодан за рад у односу на периоде настанка појединих опасности. Стручна служба за ванредне ситуације треба да прима информације од надлежних делова Општинске управе и субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање (или других правних лица), анализира информације, обрађује их и доставља команданту штаба односно штабу по одобрењу команданта. У том смислу неопходно је интерним актом дефинисати одговорна лица у привредним друштвима и другим правним лицима, као и деловима Општинске управе, која имају обавезу праћења додељених елемената Процене и извештавања о стању и променама, а такође је у ту сврху неопходно дефинисати и процедуре. С обзиром на број становника на територији општине и обим штете од елементарних непогода и других несрећа, неопходно је формирање Одељења за процену штете, са задатаком да прикупља и архивира податке о причињеним штетама.

Проценом ризика рукује стручна служба, која мора да буде оспособљена за израду и измене и допуне Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања. Стручна служба израђује процедуре за рад по питањима обавештавања, извештавања и реализације превентивних мера. По реализацији мера превенције, стручна служба надлежна за третман ризика, обавештава стручну службу за ванредне ситуације о реализацији мере. На основу те информације, стручна служба за ванредне ситуације врши измене и допуне елемената процене за који је ризик смањен применом мере и обавештава Штаб за ванредне ситуације. Лица запослена у стручној служби је неопходно слати на усавршавања, на специјализоване стручне и научне конференције (најмање једном годишње), и вршити обуке за израду Процене ризика од катастрофа у складу са новим стандардима.

У циљу правовременог поступања и предузимања свих мера и задатака у ванредним ситуацијама потребно је утврдити задатке и обавезе свих субјеката у систему заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на територији општине Топола, а посебно јавно-комуналних предузећа, израдити појединачне планове заштите и спасавања, остварити непосредни и стални контакт и сарадњу са лицим од посебног значаја за заштиту и спасвање која имају утврђене задатке и обавезе у ванредним ситуацијама, у планирању и извршавању мера и

задатака и остварити непрекидну хијерархијску комуникацију у ванредним ситуацијама. Са лицима од посебног значаја за заштиту и спасавање која су извршила своје обавезе проистекле из законске регулативе, неопходно је склопити уговоре по питању извршавања мера и задатака заштите и спасавања.

-4-

На основу члана 46. став 1. тачка 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/2007,83/2014-др.закон,101/2016-др.закон и 47/2018), члана 77. и 78. Закона о буџетском систему(„Службени гласник РС”, бр. 54/2009,73/2010, 101/2010,101/2011, 93/2012,62/2013,63/2013
108/2013 ,142/2014,68/2015,103/2015,99/2016,113/2017 ,95/2018 и 31/2019), чланова 15 и 40. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 2/2019) и члана 148. Пословника Скупштине Општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 3/2019),

Скупштина општине Топола, на седници одржаној дана17.06 . 2019. године, донела је

О Д Л У К У

**О ЗАВРШНОМ РАЧУНУ БУЏЕТА
ОПШТИНЕ ТОПОЛА ЗА 2018. ГОДИНУ
ОПШТИ ДЕО**

Члан 1.

У завршном (консолидованом) рачуну буџета општине Топола за 2018. годину (у даљем тексту: завршни рачун) у Билансу стања на дан 31. децембра 2018. године утврђена је: укупна актива у износу од **7.005.725** хиљаде динара и ванбилансна актива у износу од 613 хиљаде динара и укупна пасива у износу од **7.005.725** хиљаде динара и ванбилансна пасива у износу од 613 хиљаде динара.

СТРУКТУРА АКТИВЕ

- 010000 - НЕФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА У СТАЛНИМ СРЕДСТВИМА	**6.683.815**
- Основна средства - некретнине и опрема	3.735.492
- Природна имовина	2.921.784
- Нефинансијска имовина у припреми и аванси	15.587
- Нематеријална имовина	10.952
- 020000 - НЕФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА У ЗАЛИХАМА	**3.939**
- Залихе	1.728
- Залихе ситног инвентара и потрошног материјала	2.211
-110000-ДУГОРОЧНА ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА	**217.793**
- Дугорочна домаћа финансијска имовина	217.793
- 120000 – НОВЧАНА СРЕДСТВА, ПЛЕМЕНИТИ МЕТАЛИ, ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ, ПОТРАЖИВАЊА И КРАТКОРОЧНИ ПЛАСМАНИ	**56.131**
- Новчана средства, племенити метали, хартије од вредности	21.519
- Краткорочна потраживања	24.103
-Краткорочни пласмани	10.509
- 130000 - АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	**44.047**
-Активна временска разграничења	44.047
351000 – ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	**613**

СТРУКТУРА ПАСИВЕ

- 210000 – ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	**12.569**
- Домаће дугорочне обавезе	12.569
-230000- ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ РАСХОДА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	**3.770**
-Обавезе за плате и додатке	2.102
-Обавезе по основу пореза на плате и додатке	213
-Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на плате и додатке	404
-Обавезе по основу доприноса за здравствено осигурање на плате и	149
-Обавезе по основу доприноса за незапосленост на плате и додатке	22

-Обавезе по основу нето накнада запосленима	236
-Обавезе по основу пореза на плате за накнаде запосленима	7
-Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на терет послодавца	347
-Обавезе по основу доприноса за здравствено осигурање на терет послодавца	149
-Обавезе по основу нето исплата социјалне помоћи запосленима	103
-Обавезе по основу пореза на социјалну помоћ запосленима	
-Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за социјалну помоћ запосленима	6
-Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за социјалну помоћ запосленима	23
-Обавезе по основу доприноса за здравствено осигурање за социјалну помоћ запосленима	9
-240000-ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ РАСХОДА, ИЗУЗЕВ РАСХОДА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ-	**1.304**
-Обавезе по основу отплате камата и пратећих трошкова задуживања	54
- Обавезе по основу донција,дотација и трансфера	1.250
-Обавезе за социјално осигурање	15
- Обавезе за остале расходе	83
- 250000 - ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	**26.403**
- Обавезе према добављачима	15.899
- Остале обавезе	10.504
- 290000 - ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	**34.612**
- 310000 – КАПИТАЛ	**6.906.305**
- 321121 - ВИШАК ПРИХОДА - СУФИЦИТ	**20.762**
- 352000 – ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	**61**

Члан 2.

У Билансу прихода и расхода у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године утврђени су:

- у 000 динара -

1. Укупно остварени текући приходи и примања по основу продаје нефинансијске имовине	**523.729**
2. Укупно извршени текући расходи и издаци за набавку нефинансијске имовине	**504.150**
3. Вишак прихода и примања - буџетски суфицит (ред.бр.1. - ред.бр. 2.)	**19.579**
4. Коригован вишак-мањак прихода (суфицит-дефицит) увећан за износ расхода и издатака за нефинанасијску имовину, финансираних из кредита и **дела пренетих неутрошених средстава из ранијих година који се користио за покриће суфицита / дефицита текуће године у износу од 8.365 хиљада динара,** као и умањен за укључивање издатака коришћеним за покриће утрошених средстава текућих прихода, за отплату обавеза по кредитима, набавку нефинансијске имовине и покриће дефицита из претходних годин **СУФИЦИТ**	**20.762**

СТРУКТУРА ТЕКУЋИХ ПРИХОДА

710000 - ПОРЕЗИ	**282.363**
- Порез на доходак, добит и капиталне добитке	166.479
- Порез на имовину	79.112
- Порез на добра и услуге	20.590
- Други порези	13.988
- Акцизе	2.194
730000 – ДОНАЦИЈЕ,ПОМОЋИ И ТРАНСФЕРИ	**191.257**
- Донације и помоћи од међународних организација	10.623

- Трансфери од других нивоа власти	180.634
740000 - ДРУГИ ПРИХОДИ	**47.343**
- Приходи од имовине	14.859
- Приходи од продаје добара и услуга	13.985
- Новчане казне и одузета имовинска корист	8.012
- Добровољни трансфери од физ. и прав.лица	1.738
- Мешовити и неодређени приходи	8.749
770000 - МЕМОРАНДУМСКЕ СТАВКЕ ЗА РЕФУНДАЦИЈУ РАСХОДА	**738**
- Меморандумске ставке за рефундацију расхода из предх. Године	738
810000- ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА	**2.028**
- Примања од продаје непокретности	2.028
СТРУКТУРА ТЕКУЋИХ РАСХОДА	
- 410000 - РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	**114.361**
- Плате,додаци и накнаде запослених	89.727
- Социјални доприноси на терет послодавца	15.478
- Накнаде у натури	342
- Социјална давања запосленима	1.210
- Накнаде трошкова за запослене	3.069
- Награде запосленима и остали посебни расходи	1.457
- Посланички додатак	3.078
- 420000 - КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА	**191.162**
- Стални трошкови	53.930
- Трошкови путовања	6.080
- Услуге по уговору	31.070
- Специјализоване услуге	34.724
- Текуће поправке и одржавања (услуге и материјали)	54.938
- Материјал	10.420
- 440000 - ОТПЛАТА КАМАТА И ПРАТЕЋИ ТРОШКОВИ ЗАДУЖИВАЊА	**860**
- Отплата домаћих камата	860
- 450000 - СУБВЕНЦИЈЕ	**21.467**
- Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	21.467
- 460000 – ДОНАЦИЈЕ,ДОТАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	**74.338**
- Трансфери осталим нивоима власти	45.222
- Дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	17.763
- Остале дотације и трансфери	11.353
- 470000 – СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	**8.066**
- Накнада за социјалну заштиту из буџета	8.066
- 480000 - ОСТАЛИ РАСХОДИ	**28.119**
- Дотације невладиним организацијама	20.739
- Порези, обавезне таксе и казне	270
- Новчане казне и пенали по решењу судова	436
- Накнада штете за повреде или штету насталу услед елементарних непогода или других природних узрока	5.831
- Наканда штете за повреде или штету нанетуд стране државних органа	843
- 51000 – ОСНОВНА СРЕДСТВА	**65.743**
- Зграде и грађевински објекти	58.774
- Машине и опрема	4.750
- Нематеријална имовина	2.219
- 52000 – ЗАЛИХЕ	**34**
- Залихе робе за даљу продају	34

УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА

- Вишак прихода и примања буџетски суфицит	19.579
- КОРИГОВАЊЕ ВИШКА,ОДНОСНО МАЊКА ПРИХОДА И ПРИМАЊА	**8.365**
- Део нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године	8.365

- ПОКРИЋЕ ИЗВРШЕНИХ ИЗДАТАКА ИЗ ТЕКУЋИХ ПРИХОДА И ПРИМАЊА	**7.182**
- Утрошена средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за отплату обавеза по кредитима	7.182
- ВИШАК ПРИХОДА И ПРИМАЊА - СУФИЦИТ I (образац 2)	20.762

Остварени вишак прихода - суфицит из члана 2. ове Одлуке, у износу од 20.762 хиљада динара преноси се у наредну годину, као наменски опредељена средства , и служиће за покриће расхода планираних Одлуком о буџету за 2019. годину.

Члан 3.

У Извештају о капиталним издацима и финансирању у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године, утврђени су примања у износу од 2.028 хиљада динара, издаци у износу од 72.959 хиљада динара и мањак примања у односу на издатке у износу од 70.931 хиљада динара.

СТРУКТУРА ИЗВОРА ФИНАНСИРАЊА
СТРУКТУРА КАПИТАЛНИХ ИЗДАТАКА И ПРИМАЊА

ПРИМАЊА	**2.208**
810000- ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА	2.028
- Примања од продаје непокретности	2.028
ИЗДАЦИ	**72.959**
510000 - ОСНОВНА СРЕДСТВА	**65.743**
- Зграде и грађевински објекти	58.774
- Машине и опрема	4.750
- Нематеријална имовина	2.219
520000 - ЗАЛИХЕ	**34**
- Залихе робе за даљу продају	34
610000 - ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ	**7.182**
- Отплата главнице домаћим пословним банкама	7.182

Члан 4.

У Извештају о новчаним токовима у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године, утврђени су укупно новчани приливи у износу од 523.729 хиљада динара, укупни новчани одливи у износу од 511.332 хиљада динара и вишак новчаних прилива у односу на одливе од 12.397 хиљада динара.Вишак новчаних прилива и салдо готовине на почетку године даје салдо готовине на крају године у износу од 20.762 хиљада динара.

СТРУКТУРА НОВЧАНИХ ПРИЛИВА

710000 - ПОРЕЗИ	**282.363**
- Порез на доходак, добит и капиталне добитке	166.479
- Порез на имовину	79.112
- Порез на добра и услуге	20.590
- Други порези	13.988
- Акцизе	2.194
730000 – ДОНАЦИЈЕ,ПОМОЋИ И ТРАНСФЕРИ	**191.257**
- Донације и помоћи од међународних организација	
-Трансфери од других нивоа власти	180.634
740000 - ДРУГИ ПРИХОДИ	**47.343**
- Приходи од имовине	14.859
- Приходи од продаје добара и услуга	13.985
- Новчане казне и одузета имовинска корист	8.012
- Добровољни трансфери од физ. и прав.лица	1.738
- Мешовити и неодређени приходи	8.749
770000 - МЕМОРАНДУМСКЕ СТАВКЕ ЗА РЕФУНДАЦИЈУ РАСХОДА	**738**
- Меморандумске ставке за рефундацију расхода из предх. Године	738
810000- ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА	**2.028**
- Примања од продаје непокретности	2.028
СТРУКТУРА НОВЧАНИХ ОДЛИВА	
- 410000 - РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	**114.361**

- Плате,додаци и накнаде запослених	89.727
- Социјални доприноси на терет послодавца	15.478
- Накнаде у натури	342
- Социјална давања запосленима	1.210
- Накнаде трошкова за запослене	3.069
- Награде запосленима и остали посебни расходи	1.457
- Посланички додатак	3.078
- 420000 - КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА	**191.162**
- Стални трошкови	53.930
- Трошкови путовања	6.080
- Услуге по уговору	31.070
- Специјализоване услуге	34.724
- Текуће поправке и одржавања (услуге и материјали)	54.938
- Материјал	10.420
- 440000 - ОТПЛАТА КАМАТА И ПРАТЕЋИ ТРОШКОВИ ЗАДУЖИВАЊА	**860**
- Отплата домаћих камата	860
- 450000 - СУБВЕНЦИЈЕ	**21.467**
- Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	21.467
- 460000 – ДОНАЦИЈЕ,ДОТАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	**74.338**
- Трансфери осталим нивоима власти	45.222
- Дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	17.763
- Остале дотације и трансфери	11.353
- 470000 – СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	**8.066**
- Накнада за социјалну заштиту из буџета	8.066
- 480000 - ОСТАЛИ РАСХОДИ	**28.119**
- Дотације невладиним организацијама	20.739
- Порези, обавезне таксе и казне	270
- Новчане казне и пенали по решењу судова	436
- Накнада штете за повреде или штету насталу услед елементарних непогода или других природних узрока	5.831
- Наканда штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	843
- 51000 – ОСНОВНА СРЕДСТВА	**65.743**
- Зграде и грађевински објекти	58.774
- Машине и опрема	4.750
- Нематеријална имовина	2.219
- 52000 – ЗАЛИХЕ	**34**
- Залихе робе за даљу продају	34
610000 - ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ	**7.182**
- Отплата главнице домаћим кредиторима	7.182
ВИШАК НОВЧАНИХ ПРИЛИВА	**12.397**
САЛДО ГОТОВИНЕ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	**8.365**
САЛДО ГОТОВИНЕ НА КРАЈУ ГОДИНЕ	**20.762**

Члан 5.

У Извештају о извршењу буџета (консолидованог) у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године, утврђена је укупна разлика у износу од **19.579** хиљада динара, између укупних текућих прихода и примања у износу од **523.729** хиљада динара и укупних расхода и издатака у износу од **504.150** хиљада динара по нивоима финансирања из Републике, општине, донација и помоћи и осталих извора.

СТРУКТУРА УКУПНИХ ПРИХОДА И ПРИМАЊА

- Приходи и примања из буџета Републике	21.416
- Приходи и примања буџета општине	488.636
- Приходи и примања из донација и помоћи	12.361
- Приходи и примања из осталих извора	1.316

СТРУКТУРА УКУПНИХ РАСХОДА И ИЗДАТАКА

- Од прихода и примања са нивоа Републике	17.146
- Од прихода и примања са нивоа општине	470.378
- Од прихода и примања из донација и помоћи	15.297
- Од прихода и примања из осталих извора	1.329

ОСТВАРЕНИ СУФИЦИТ- ДЕФИЦИТ ПО ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА

- Остварени суфицит из буџета Републике	4.270
- Остварени суфицит из буџета општине	18.258
- Остварени дефицит из донација и помоћи	2.936
- Остварени дефицит из осталих извора	13
УКУПНО ОСТВАРЕНИ СУФИЦИТ	**19.579**

Члан 6.

ОБЈАШЊЕЊЕ ВЕЋИХ ОДСТУПАЊА ИЗМЕЂУ ОДОБРЕНИХ СРЕДСТАВА И ИЗВРШЕЊА

Програм 8-Предшколско васпитање и образовање

Пројекат—2001-03- Реконструкција и прикључак централног грејања на гасовод у П.У,,Софија Ристић" у Тополи
511-Зграде и грађевински објекти
План: 2.132 хиљаде динара
Извршење: 120 хиљада динара (6%)
Након покретања отвореног поступка јавне набавке, окончање и закључење уговора није реализовано до краја 2018. године па самим тим расходи за ове намене ће се реализовати у наредној години. Извршење на наведеној позицији пројекта се односи на израду пројектне документације.

Програм 9-Основно образовање и васпитање

Пројекат 2001-01– Доградња фискултурне сале у О.Ш. ,,Карађорђе" у Тополи
463- Трансфери осталим нивоима власти
Функција 912- Основно образовање
План: 9.716 хиљаде динара
Извршење : 160 хиљада динара (2%)
У току 2018. године није било расхода за наведени пројекат из разлога што је уговор са извођачем радова закључен у новембру месецу и самим тим прва привремена ситуација је испостављена крајем 2018. године. С обзиром на напред наведено, расходи за ове намене ће се реализовати у наредној години, а у складу са Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама. Извршење на наведеној позицији се односи на израду пројекта дојаве пожара и главног пројекта заштите од пожара.
Пројекат 2001-02– Изградња фискултурне сале у О.Ш. ,,Живко Томић" у Доњој Шаторњи- Друга фаза
463- Трансфери осталим нивоима власти
Функција 912- Основно образовање
План: 23.744 хиљаде динара
Извршење : 3.870 хиљада динара (16%)
У току 2018. године није било расхода за наведени пројекат из разлога што је уговор са извођачем радова закључен у децембру и самим тим расходи за ове намене ће се реализовати у наредној години, а у складу са Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама.Извршење на наведеној позицији пројекта се односи на реализацију прве фазе Изградње фискултурне сале у О.Ш. ,,Ж. Томић" у Д.Шаторњи.

Члан 7 .

ИЗВЕШТАЈ О ПРИМЉЕНИМ ДОНАЦИЈАМА,НАМЕНСКИМ ТЕКУЋИМ ТРАНСФЕРИМА И КРЕДИТИМА, ДОМАЋИМ И ИНОСТРАНИМ И ИЗВРШЕНИМ ОТПЛАТАМА ДУГОВА

У току 2018. године буџет општине Топола примио је следеће наменске трансфере и донације:

ДОНАЦИЈЕ И ПОМОЋИ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

У току 2018. године буџет општине Топола примио је следеће донације:

- Европска унија, из Програма ИПА 2013 је Општини Тополи одобрила средства спровођење пројекта ,,Унапређење услуга у заједници за стара лица у Општина Топола" у укупном износу 172.592,93 еура , односно 20.795.394,00 динара.У току 2018. године ЕУ је на име спровођења напред наведеног пројекта уплатила **5.398** хиљада динара.Пројекат се завршава 4.јуна 2019. године.
- Међународна организација –International Menagement Group (IMG) је одобрила средства спровођење пројекта у оквиру Програма ,,Реформа пореза на имовину" у износу од **1.332** хиљада динара, а у циљу пописа непокретности и повећања обухвата пореских обвезника.
- Канцеларија уједињених нација је одобрила средства за спровођење пројекта ,,Израда плана детаљне регулације за економски развој радне зоне 4 у Тополи" у оквиру Програма ЕУ ПРО који финанаисра ЕУ а спроводи УНОПС у сарадњи са Владом РС, укупне финансијске вредности 12.370 еура, односно 11.133 еура се обезбеђује из донација а разлика у вредности 1.237 еура уз средства буџета општине Топола. Средства у

износу од **1.054** хиљада динара су уплаћена на наменски рачун за спровођење пројекта у децембру 2018. године, тако да ће се активности везане за спровођење пројекта реализовати до априла 2020. године.

- Канцеларија уједињених нација је одобрила средства за спровођење пројекта ,,Унапређивање економског развоја подршком гајења воћа у општини Топола" у оквиру Програма ЕУ ПРО који финанаисра ЕУ а спроводи УНОПС у сарадњи са Владом РС, укупне финансијске вредности 48.913 еура, односно 30.000 еура се обезбеђује из донација а разлика у вредности 18.913 еура уз средства буџета општине Топола. Средства у износу од **2.839** хиљада динара су уплаћена на наменски рачун за спровођење пројекта у децембру 2018. године, тако да ће се активности везане за спровођење пројекта реализовати до априла 2020. године.

УКУПНО ДОНАЦИЈА И ПОМОЋИ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА **: 10.623 хиљада динара**

ТЕКУЋИ И КАПИТАЛНИ НАМЕНСКИ ТРАНСФЕР

- Од Министарства за рад, запошљавања,борачка и социјална питања за финансирање услуга из области социјалне заштите(Лични пратилац детета, Помоћ у кући за децу са сметњама у развоју,услуге дневног боравка) у износу од **4.807** хиљада динара.
- Од Комесаријата за избеглице и миграције у укупном износу од **6.805** хиљада динара за:
  - За набавку пакета грађевинског материјала за завршетак адаптацију стамбеног објекта намењених решавању стамбених проблема интерно расељених лица са територије општине Топола а на основу Уговора закљученим између Банке за развој Савета Европе и Републике Србије у оквиру Регионалног стамбеног програма у износу од **5.930** хиљада динара.
  - На име финансијске помоћи за за набавку огрева социјално угроженим породицама избеглих и интерно расељених лица у износу од **500** хиљада динара.
  - на име финансијске помоћи превазилажење тешке материјалне ситуације односно социјално угроженим породицама избеглих и интерно расељених лица у износу од **375** хиљада динара.
- Од Министарства пољопривреде,шумарства и водопривреде за струдијско-истраживачки пројекат у области заштите и коришћења пољопривредног земљишта у износу од **360** хиљада динара.
- Од Министарства трговине, туризма и телекомуникација за суфинансирање пројекта -,,Опленачка бербе 2018" у износу од **1.500** хиљада динара.
- Од Министарства културе и информисања за спровођење пројекта ,,Сабор народног стваралаштва, Топола 2018" у износу од **400** хиљада динара.
- Од Владе Републике Србије-Кабинет Министра за иновације и технолошки развој за финансирање пројекта ,,Подршка женском иновационом предузетништву у Тополи" У износу од **3.393** хиљада динара.
- Од Министарства просвете,науке и технлошког развоја за остваривање припремног предшколског програма у организацији предшколске установе ,,Софија Ристић" Топола.
  у износу од **8.791** хиљада динара.

УКУПНО ТЕКУЋИХ И КАПИТАЛНИХ НАМЕНСКИХ ТРАНСФЕРА **: 26.056 хиљада динара**

ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА

- За организацију "Фестивал Дуо драма 2018" уплаћен је износ од **70** хиљада динара од физичких и правних лица.
- За организацију културне манифестације "Бадњи дан-Божић 2018-2019" уплаћено је износ од **86** хиљаде динара на име донаторства од правних лица.
- По уговорима о донаторству за спровођење Културно туристичке манифестације ,,Опленачка берба,, Општина Топола је добила **900** хиљада динара.
- За суфинансирање радова на обради постојећег коловоза и наношењу асфалтног слоја на путним правцима у месним заједницама Винча и Горња Трнава у укупном износу од **722** хиљаде динара.

УКУПНО ДОБРОВОЉНИХ ТРАНСФЕРА ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА : **1.778 хиљада динара.**

У току 2018. године из буџета општине је измирено на име главнице и камате укупан износ од 8.042 хиљада динара, од чега на име главнице 7.182 хиљада динара и на име камате 860 хиљада динара. Средства на име отплате главнице и камате се односе на обавезу по основу два кредита тј. задуживања општине код домаћих пословних банака за инвестиције у инфраструктури.

Кредитна задуженост на дан 31.12.2018. године:

- Чачанска банка АД Чачак – 59.498 еура, односно 7.032 хиљада динара и
- Комерцијална банка АД Београд – 46.847 еура, односно 5.537 хиљада динара.

Завршетак отплате кредита је август 2020. године.

Члан 8.

ИЗВЕШТАЈ О КОРИШЋЕЊУ ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

1. **421**-Стални трошкови 175
2. **423**-Услуге по уговору 111

3. **424**-Специјализоване услуге 229
4. **425**- Текуће поправке и одржавање 269
5. **463**- Донације и трансфери осталим нивоима власти 7.175
6. **464**-Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање 1.500
7. **465**-Остале дотације и трансфери 33
8. **483**- Новчане казне и пенали по решењу судова 30
9. **484**-Накнада штете за повреде или штету насталу услед елементарних непогода или других природних узрока 5.000
10. **511**- Зграде и грађевински објекти 2.620

У К У П Н О: 17.160

ИЗВЕШТАЈ О КОРИШЋЕЊУ СТАЛНЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

1. **484**-Накнада штете за повреде или штету насталу услед елементарних непогода или других природних узрока 50

У К У П Н О: 50

Члан 9.

Буџет Општине Топола, а у складу са законским прописима, није давао никакве гаранције – члан 34. Закона о јавном дугу (Службени гласник РС 61/2005,107/2009,78/2011,68/2015 и 95/2018) .

Члан 10.

Овај завршни рачун садржи извештај екстерне ревизије.
Мишљење ангажоване ревизорске куће представља саставни део ове Одлуке.

Члан 11.

НАПОМЕНЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА

У складу са Законом о буџетском систему и контном оквиру за буџетски систем примењен је готовински – бруто принцип и обрачунски принцип у Билансу стања.
Примењене рачуноводствене политике при обрачуну су следеће:

- Расходи за запослене су у складу са законским прописима и интерним актима општине Топола.
- Коришћење роба и услуга исказани су у складу са стварним трошковима и у складу са поднетом документацијом.
- Обрачун потрошње и залиха горива, мазива и лож уља у складу са пописом – 31.12.2018. год. , вршен је по просечним набавним ценама.
- Субвенције и дотације су исказане у завршном рачуну у складу са стварним трошковима и планираном Одлуком о буџету.
- Остали расходи и Административни трансфери су исказани у складу са веродостојном документацијом и Одлуком о буџету.
- Отписана вредност основних средстава је утврђена обрачуном амортизације по прописаним минималним стопама.Ревалоризација није рађена.
- Потраживања и обавезе су исказане у складу са извешатајем Комисије за попис обавеза и потраживања и Решењем Начелника општинске управе општине Топола донетим у складу са извештајем централне комисије Општинске управе општине Топола за попис основних средстава, ситног инвентара и материјала, обавеза и потраживања , готовог новца и новчаних еквивалената.Код потраживања и обавеза није се вршила исправка вредности већ је став комисије био да се иде на директно искњижавање а у складу са Законом о облигационим односима.
- Утврђен финансијски резулатат је исказан у складу са законским прописима који регулишу ову материју

ПОСЕБАН ДЕО

Члан 12.

У складу са Одлуком о буџету општине Топола за 2018. годину и извршеној консолидацији по Одлуци извршење је (у 000 динара):

1. Укупно остварени текући јавни приходи и приливи 523.729
2. Укупно распоређени текући јавни расходи и издаци 511.332
3. Распоређено на буџетске кориснике 511.322
4. Суфицит из буџетских средстава 12.397

5. Пренета буџетска средства из претходне године 8.365

6. Укупан суфицит 20.762

Члан 13.

Укупно планирани и остварени текући приходи и примања и расходи и издаци у извештају о извршењу прихода и расхода у 2018. години према економској класификацији, расподела прихода по корисницима, а у складу са планираним средствима по Одлуци о буџету приказани су у табели - Извештај о извршењу прихода и расхода буџета општине Топола за 2018. годину.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Одлуком о завршном рачуну буџета, чланови од 1-5 представљају изводе из прописаних образаца од 1-5 који су прилагођени састављању завршних рачуна буџетских корисника.

Члан 15.

Извештај о извршењу прихода и примања и расхода и издатака буџета општине Топола за 2018. годину из члана 13. представља посебан део одлуке и саставни је део исте.

Члан 16.

Одлуку о завршном рачуну буџета општине Топола за 2018. годину, заједно са Извештајем о извршењу прихода и примања и расхода и издатака буџета општине Топола за 2018. годину доставити Министарству финансија Републике Србије.

Члан 17.

Ова Одлука ће се објавити у,, Службеном гласнику СО-е Топола".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 020-180/2019-05-I
Датум: 17.06.2019.године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

	Табела 1. СТРУКТУРА ПРИХОДА						
1. П Р И Х О Д И							
Екон. клас. група конта	**ПРИХОДИ**	**БУЏЕТ**	Извештај 01.01-31.12.2018	%	**Средства из сопствених извора**	**Средства из осталих извора**	**Укупно**
1	2	4	5	6	7	8	9
7111	**Порез на дох.добит и капит.доб. које плаћају физ.лица**	**185.479**	**166.479**	**90**	**0**	**0**	**166.479**
711190	Порез на друге приходе	25.000	14.957	**60**	0	0	**14.957**
711111	Порез на зараде	132.179	126.860	**96**	0	0	**126.860**
711120	Порез на приход од самосталне делатности	26.000	23.487	**90**	0	0	**23.487**
711143	Порез на приходе од непокретности	50	0	**0**	0	0	**0**
711145	Порез на приход од давања у закуп покретних ствари	500	448	**90**	0	0	**448**
711146	Порез на приходе од пољопривреде и шумарства	50	2	**5**	0	0	**2**
711147	Порез на земљиште (за обавезе настале до 01.01.2014. год.)	250	0	**0**	0	0	**0**
711148	Порез на приходе од непокретности,порешењу Пореске управе	100	0	**0**	0	0	**0**

711160	Порез на приходе од осигурања лица	50	0	**0**	0	0	**0**
711181	Самодопринос према зарадама запосл. на терит.општине (М.З.)	300	163	**54**	0	0	**163**
711183	Самодопринос из прихода земљорадника	300	111	**37**	0	0	**111**
711184	Самодопринос из прихода лица која се баве сам. делатношћу	200	90	**45**	0	0	**90**
711193	Порез на приходе спортиста и спортских стручњака	500	362	**72**	0	0	**362**
7131	**Периодични порез од непокретности**	**79.000**	**66.051**	**84**	**0**	**0**	**66.051**
713121	Порез на имовину (осим на земљиште, акције и уделе) од физичких лица	58.000	49.246	**85**	0	0	**49.246**
713122	Порез на имовину (осим на земљиште, акције и уделе) од правних лица	21.000	16.805	**80**	0	0	**16.805**
7133	**Порез на заоставштину, наслеђе и поклоне**	**2.500**	**2.129**	**85**	**0**	**0**	**2.129**
713311	Порез на наслеђе и поклон,по решењу Пореске управе	2.500	2.129	**85**	0	0	**2.129**
7134	**Порез на финансијске и капиталне трансакције**	**11.000**	**10.929**	**99**	**0**	**0**	**10.929**
7134	Порез на пренос апсолутних права	11.000	10.929	**99**	0	0	**10.929**
7136	**Други периодични порези на имовину**	**10**	**3**	**27**			**3**
713611	Порез на акције на име и уделе	10	3	**27**			**3**
7144	**Порези на појединачне услуге**	**50**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
714431	Комун. такса за коришћ. рекл. паноа,истиц, и испис. фирме ван пос.	50	0	**0**	0	0	**0**
7145	**Пор.на употр.добра и на дозв.да се добра употр.**	**24.050**	**20.590**	**86**	**0**	**0**	**20.590**
714513	Комунална такса за држање мот. друмских и прикљ. возила	13.500	12.378	**92**	**0**	**0**	**12.378**
714543	Накнада за промену намене пољопривредног земљишта	1.000	234	**23**	0	0	**234**
714547	Накнада за загађивање животне средине	100	0	**0**	0	0	**0**
714552	Боравишна такса	700	331	**47**	0	0	**331**
714562	Посебна накнада за заштиту и унапређење животне средине	8.500	7.535	**89**	0	0	**7.535**
714572	Комунална такса за држање средстава за игру(,,забавне игре,,)	150	82	**55**	0	0	**82**
714573	Комунална такса за коришћење итрина ради излагања робе ван пословне просторије	100	30	**30**			**30**
7161	**Други порези које искључиво плаћају предузећа односно предузетници**	**15.100**	**13.988**	**93**	**0**	**0**	**13.988**
716111	Комунална такса за истицање фирме на пословном простору	15.000	13.981	**93**			**13.981**
716112	Комун. таксе за истицање и исписив.фирме ван послов. Простора на објектима и просторима који припадају ЈЛС	100	7	**7**			**7**
7171	**Акцизе на деривате нафте**	**3.800**	**2.194**	**58**			**2.194**
717118	Акцизе на гасна уља	3.800	2.194	**58**			**2.194**
7311	**Текуће донације од иностраних држава**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
713151	Текуће донације од иностраних држава у корист нивоа општина	0	0	**0**	0	**0**	**0**

	Пројекти од ЕУ	**0**	**0**	**0**	0	0	**0**
7323	**Текуће помоћи од ЕУ**	**0**	**0**	**0**	0	**10.623**	**10.623**
732151	Текуће помоћи од ЕУ у корист нивоа општина		0	**0**	0	10.623	**10.623**
732251	Капиталне дон.од иностраних држава у корист општина			**0**			**0**
733	**Трансфери од других нивоа власти (текући и капитални)**	**169.677**	**159.464**	**94**	**0**	**21.170**	**180.634**
733151	Ненаменски трансфери од др. нивоа власти у корист нивоа општина	154.677	154.657	**100**			**154.657**
733154	Наменска средства буџета Републике	15.000	4.807	**32**		21.170	**25.977**
7411	**Камате**			**0**	**0**	**0**	**0**
	Приход од камата на депонована средства			**0**	0	0	**0**
7414	**Приход од имовине који припада имаоцима полисе осигурања**	**300**	**0**	**0**	0	0	**0**
	Приход од имовине који припада имаоцима полисе осигурања у корист нивоа општина	300	0	**0**	0	0	**0**
7415	**Закуп непроизведене имовине**	**18.500**	**14.859**	**80**	**0**	**0**	**14.859**
741511	Накнада за коришћење минералних сировина	2.500	1.988	**80**	**0**	**0**	**1.988**
741522	Накнада од давања у закуп пољопривредног земљишта	150	184	**123**	**0**	**0**	**184**
741526	Накнада за коришћење шума и шумског земљишта	400	383	**96**	**0**	**0**	**383**
741531	Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама	10.000	9.137	**91**	**0**	**0**	**9.137**
741532	Комунална такса за коришћ.простора за паркир. друмских,моторних и прик.возила на уређеним и обележеним површинама	700	389	**56**	**0**	**0**	**389**
741534	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	3.000	1.785	**60**	0	0	**1.785**
741535	Комунална такса за заузеће јавне површине грађ. материјалом	50	0	**0**	0	0	**0**
741538	Допринос за уређивање грађевинског земљишта	1.700	993	**58**	0	0	**993**
7421	**Продаја од стране тржишних организација**	**11.050**	**8.766**	**79**	**0**	**0**	**8.766**
742126	Накнада по основу конверзије права коришћења у право својине РС	300	42	**14**			**42**
742151	Приходи од продаје добара и усл. од стране тржишних организ.	500	266	**53**			**266**
742152	Приходи од давања у закуп непокретности	2.500	2.075	**83**	0	0	**2.075**
742153	Приходи од закупнине за грађевинско земљиште у корист нивоа општина	100	25	**25**	0	0	**25**
742154	Накнада по основу конверзије права коришћења у право својине у корист РС	150	52	**35**			**52**
742156	Приходи остварени по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама у корист нивоа општина	7.500	6.305	**84**	0	0	**6.305**
7422	**Таксе у корист нивоа општина**	**5.600**	**3.861**	**69**	**0**	**0**	**3.861**
742251	Општинске административне таксе	1.500	1.237	**82**	0	0	**1.237**
742253	Накнада за уређивање грађевинског земљишта	100	-339	**-339**	0	0	**-339**

742255	Такса за озакоњење објеката у корист нивоа општина	4.000	2.962	**74**	0	0	**2.962**
7423	**Споредне продаје добара и услуга које врше др. нетрж. једин.**	**900**	**43**	**5**	**177**	**1.139**	**1.359**
742351	Приходи које својом делатношћу остваре органи и организације општина	900	43	**5**	177	1.139	**1.359**
7433	**Приходи од новчаних казни за прекршаје**	**8.122**	**7.934**	**98**	**0**	**0**	**7.934**
	Приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку	8.122	7.934	**98**	0	0	**7.934**
7439	**Остале новчане казне, пенали и приходи од одузете имовинске користи**	**200**	**78**	**39**	**0**	**0**	**78**
743924	Увећање пореског дуга у поступку принудне наплате,који је правна послењдица принудне наплате изворних прихода ЈЛС	200	78	**39**	0	0	**78**
744	**Добровољни трансф.од физ.и правних лица (текући и капитални)**	**500**	**0**	**0**	0	**1.738**	**1.738**
	Добровољни трансф.од физ.и правних лица(текући и капитални)	500	0	**0**	0	1.738	**1.738**
7451	**Мешовити и неодређени приходи**	**11.387**	**8.749**	**77**	**0**	**0**	**8.749**
745151	Остали приходи у корист нивоа општина	11.087	8.451	**76**	0	0	**8.451**
	Остали приходи из области социјалне заштите	300	298	**99**	0	0	**298**
	Остали општински приходи из области пољопривреде	0	0	**0**	0	0	**0**
7711	**Меморандумске ставке за рефундацију расхода**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Меморандумске ставке за рефундацију расхода	**0**	**0**	**0**	0	0	**0**
7721	**Меморандумске ставке за рефундацију расхода из предх.године**	3.000	492	**16**	0	246	**738**
8111	**Примања од продаје непокретности**	**1.000**	**2.028**	**203**	0	0	**2.028**
	Примања од непокретности у корист нивоа општина	1.000	2.028	**203**	0	0	**2.028**
8121	**Примања од продаје покретних ствари**	**1.000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Примања од продаје покретних ствари	1.000		**0**	0	0	**0**
841151	Примања од продаје земљишта у корист нивоа општина	5.000		**0**	0	0	**0**
	У К У П Н О Т Е К У Ћ И П Р И Х О Д И	**557.225**	**488.637**	**88**	**177**	**34.915**	**523.729**
311	**Пренета средства буџетских корисника из 2017. године**	7.554	7.554	**100**	**0**	811	**8.365**
	С В Е Г А :	**564.778**	**496.190**	**88**	**177**	**35.727**	**532.094**

3. РАСХОДИ ПО БЛИЖИМ НАМЕНАМА												
Раздео	Глава	Функција	Програмска класификација	Позиција	Економска класификација	**О П И С**	Средства из буџета	Извештај 01.01-31.12.2018	%	Средства из сопствених прихода 04	осталих извора (13 и	УКУПНО
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**
1						**СКУПШТИНА ОПШТИНЕ**						

			2101			**ПРОГРАМ 16 - ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**	**8.824**	**8.352**	**95**	**0**	**0**	**8.352**
			2101-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање скупштине**	**8.824**	**8.352**	**95**	**0**	**0**	**8.352**
		110				**Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови и спољни послови**	**8.824**	**8.352**	**95**	**0**	**0**	**8.352**
				1	411	Плате и додаци запослених и функционера	1.030	1.021	**99**	0	0	1.021
				2	412	Социјални доприноси на терет послодавца	185	183	**99**	0	0	183
				3	413	Накнаде у натури	4	4	**100**	0	0	4
					413142	Поклони за децу запослених	4	4	**100**	0	0	4
					413151	Превоз на посао и са посла - маркица	0	0	**0**	0	0	0
				4	414	Социјална давања запосленима	9	0	**0**	0	0	0
				5	415	Накнаде за запослене	80	80	**100**	0	0	80
					415112	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	80	80	**100**	0	0	80
					416	Накнаде члановима комисија	47	21	**0**	0	0	21
				6	417	Посланички додатак	3.050	2.954	**97**	0	0	2.954
				7	421	Стални трошкови	50	46	**93**	0	0	46
						Услуге комуникација	50	46	**93**	0	0	46
						Осигурање имовине -возила	0	0	**0**	0	0	0
				8	422	Трошкови путовања	70	55	**78**	0	0	55
						Трошкови службених путовања у земљи	50	42	**84**	0	0	42
						Трошкови службених путовања у иностранство	20	13	**65**	0	0	13
				9	423	Услуге по уговору	3.284	3.131	**95**	0	0	3.131
						Услуге рекламе и пропаганде	500	418	**84**	0	0	418
						Објављивање тендера и информативних огласа	360	357	**99**	0	0	357
						Накнаде чланов. управних, надзорних одбора и комисија	875	873	**100**	0	0	873
						Стручне услуге	200	200	**100**	0	0	200
						Остале стручне услуге	0	0	**0**	0	0	0
						Репрезентација	1.000	965	**96**	0	0	965
						Поклони	340	315	**93**	0	0	315
						Остале опште услуге	9	4	**42**	0	0	4
				10	426	Материјал	195	188	**96**	0	0	188
						Канцеларијски материјал	150	149	**100**	0	0	149
						Стручна литература за редовне потребе запослених	45	39	**86**	0	0	39
						Материјал за посебне намене	0	0	**0**	0	0	0
				11	465	Остале дотације и трансфери	320	316	**99**	0	0	316
				12	481	Дотације невладиним организацијама	500	353	**71**	0	0	353
						Дотације политичким странкама	500	353	**71**	0	0	353
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА						0

						ФУНКЦИЈУ 110						
					01	Приходи из буџета	8.824	8.352	**95**	0	0	8.352
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 110	**8.824**	**8.352**	**95**	**0**	**0**	8.352
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА РАЗДЕО 1.						0
					01	Приходи из буџета	8.824	8.352	**95**	0	0	8.352
						УКУПНО ЗА РАЗДЕО 1.	**8.824**	**8.352**	**95**	**0**	**0**	8.352
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА Програм 15, Локална Самоуправа - ПА 0001	**8.824**	**8.352**	**95**	**0**	**0**	8.352
					01	Приходи из буџета	8.824	8.352	**95**	0	0	8.352
2						**ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ**						
			2101			**ПРОГРАМ 16 - ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**	**4.297**	**4.128**	**96**	**0**	**0**	4.128
			2101-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Функционисање извршних органа**	**4.297**	**4.128**	**96**	**0**	**0**	4.128
		110				**Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови и спољни послови**	**4.297**	**4.128**	**96**	**0**	**0**	**4.128**
				14	411	Плате и додаци запослених и функционера	3.100	3.005	**97**	0	0	3.005
				15	412	Социјални доприноси на терет послодавца	542	538	**99**	0	0	538
				0	413	Накнаде у натури	0	0	**0**	0	0	0
				16	414	Социјална давања запосленима	10	0	**0**	0	0	0
				17	415	Накнаде за запослене	10	0	**0**	0	0	0
						Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	10	0	**0**	0	0	0
				18	421	Стални трошкови	165	165	**100**	0	0	165
						Услуге комуникација	165	165	**100**	0	0	165
						Осигурање имовине -возила	0	0	**0**	0	0	0
				19	422	Трошкови путовања	70	49	**70**	0	0	49
						Трошкови службених путовања у земљи	50	49	**98**	0	0	49
						Трошкови службених путовања у иностранство	20	0	**0**	0	0	0
				20	426	Материјал	0	0	**0**	0	0	0
						Материјал за посебне намене	0	0	**0**	0	0	0
				21	465	Остале дотације и трансфери	400	371	**93**	0	0	371
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 110						
					01	Приходи из буџета	**4.297**	**4.128**	**96**	**0**	**0**	4.128
3						**ОПШТИНСКО ВЕЋЕ**						
			2101			**ПРОГРАМ 16 - ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**	**150**	**123**	**82**	**0**	**0**	123
			2101-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Функционисање извршних органа**	**150**	**123**	**82**	**0**	**0**	123

		110				**Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови**	**150**	**123**	**82**	**0**	**0**	**123**
				23	417	Посланички додатак	150	123	**82**	0	0	123
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА РАЗДЕО 2.						
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА Програм 15, Локална Самоуправа - ПА 0001	**4.447**	**4.251**	**96**	**0**	**0**	**4.128**
					01	Приходи из буџета	**4.447**	**4.251**	**96**	**0**	**0**	4.251
						УКУПНО ЗА РАЗДЕО 2.	**4.447**	**4.251**	**96**	**0**	**0**	4.251
4						**ОПШТИНСКА УПРАВА**	**187.327**	**173.658**	**93**	**0**	**4.725**	178.384
			0602			**ПРОГРАМ 15 - ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**	**128.884**	**118.609**	**92**	**0**	**4.725**	**178.384**
			0602-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање локалне самоуправе и градских општина**	**119.487**	**110.329**	**92**	**0**	**4.725**	**170.342**
		130				**Опште услуге**						
				38	411	Плате и додаци запослених	44.847	41.001	**91**	0	0	41.001
						Зараде запослених	44.847	41.001	**91**	0	0	41.001
				39	412	Социјални доприноси на терет послодавца	8.029	6.757	**84**	0	0	6.757
				40	413	Накнаде у натури	240	235	**98**	0	0	235
						Поклони за децу запослених	70	70	**100**	0	0	70
						Превоз на посао и са посла - маркица	170	165	**97**	0	0	165
				41	414	Социјална давања запосленим	790	655	**83**	0	0	655
					414100	Исплата накнада за време одсуствовања са посла	100	42	**42**	0	0	42
					414300	Отпремнине и помоћи	440	401	**91**	0	0	401
					414100	Помоћ у медицинском лечењу запосл. или члана уже породице	250	212	**85**	0	0	212
				42	415	Накнаде за запослене	1.750	1.686	**96**	0	0	1.686
						Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	1.750	1.686	**96**	0	0	1.686
						Остале накнаде за запослене	0	0	**0**	0	0	0
				43	416	Награде, бонуси и остали посебни расходи	1.039	965	**93**	0	0	965
						Јубиларне награде	689	669	**97**	0	0	669
						Накнаде члановима комисија	350	295	**84**	0	0	295
				44	421	Стални трошкови	33.727	31.536	**94**	0	0	31.536
						Трошкови платног промета и банкарских услуга	950	939	**99**	0	0	939
						Услуге за електричну енергију	16.871	16.849	**100**	0	0	16.849
						Услуге грејања	8.840	8.726	**99**	0	0	8.726
						Услуге водовода и канализације	800	625	**78**	0	0	625
						Услуге редовног одржавања и старања	1.290	1.103	**86**	0	0	1.103

						Услуге комуникација	4.560	2.887	**63**	0	0	2.887
						0сигурање имовине	257	254	**99**	0	0	254
						Закуп имовине и опреме	84	84	**100**	0	0	84
						Остали трошкови	75	70	**94**	0	0	70
				45	422	Трошкови путовања	200	168	**84**	0	0	168
						Трошкови службених путовања у земљи	200	168	**84**	0	0	168
				46	423	Услуге по уговору	4.547	4.067	**89**	0	0	4.067
						Услуге одржавања софтвера	1.700	1.317	**77**	0	0	1.317
						Услуге одржавања рачунара	0	0	**0**	0	0	0
						Услуге образовања и усавршавања запослених	250	234	**93**	0	0	234
						Остале стручне услуге	70	50	**100**	0	0	50
						Остале опште услуге	2.527	2.466	**98**	0	0	2.466
						Поклони	0	0	**0**	0	0	0
				47	424	Специјализоване услуге	2.090	1.928	**92**	0	0	1.928
						Геодетске услуге	640	636	**99**	0	0	636
						Остале специјализоване услуге	1.450	1.291	**89**	0	0	1.291
						Општа безбедност људи	0	0	**0**	0	0	0
				48	425	Текуће поправке и одржавање	3.590	3.204	**89**	0	0	3.204
						Текуће поправке и одрж. зграда и објеката	1.390	1.377	**99**	0	0	1.377
						Текуће поправке и одрж.опреме за саобраћај	1.570	1.346	**86**	0	0	1.346
						Текуће поправке и одрж.административне опреме	630	481	**76**	0	0	481
				49	426	Материјал	5.550	5.232	**94**	0	0	5.232
						Канцеларијски материјал	1.400	1.189	**85**	0	0	1.189
						Материјал за образовање и усавршавање запослених	450	384	**85**	0	0	384
						Материјал за саобраћај - гориво	2.700	2.822	**105**	0	0	2.822
						Расходи за радну униформу (одећа и ципеле)	50	50	**99**	0	0	50
						Материјал за посебне намене	950	788	**83**	0	0	788
				50	465	Остале дотације и трансфери	2.840	2.802	**99**	0	0	2.802
				51	482	Порези, обавезне таксе и казне	275	260	**95**	0	0	260
						Регистарција возила	175	162	**93**	0	0	162
						Обавезне таксе,новчане казне и пенали	100	98	**98**	0	0	98
				52	483	Новчане казне и пенали по решењима судова	0	0	**0**	0	0	0
				53	484	Накнаде штете за повреде или штету насталу услед ел. непог.	5.831	5.831	**100**	0	0	5.831
						Накнаде штете услед елементарних непогода	5.831	5.831	**100**	0	0	5.831
						Накнаде штете од дивљачи	0	0	**0**	0	0	0
				53.1	485	Накн.штете за повреде или штету нанету од стране држ. орг.	292	292	**0**	0	0	292
				54	511	Зграде и грађевински објекти	626	626	**100**	0	0	626
				55	512	Машине и опрема	655	594	**91**	0	0	594

				56	515	Остала нематеријална основна средства	1.857	1.780	**96**	0	0	1.780
				57	541	Земљиште	0	0	**0**	0	0	0
			0602-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) -Функционисање Месних заједница**	145	145	**100**	0	0	145
		160				**Опште јавне услуге које нису класификоване на другом месту**	145	145	**100**	0	0	145
				61	511	Зграде и грађевински објекти	105	105	**100**			105
				61.1	515	Остала нематеријална основна средства	40	40	**100**	0	0	40
			0602-0003			**Програмска активност 0003 (ПА 0003) -Сервисирање јавног дуга**	9.004	8.042	**89**	0	0	8.042
		170				**Трансакције јавног дуга**	9.004	8.042	**89**	0	0	8.042
				65	441	Отплате камате домаћим пословним банкама	1.130	860	**76**	0	0	860
				66	611	Отплата главнице домаћим пословним банкама	7.874	7.182	**91**	0	0	7.182
			0602-0009			**Програмска активност 0009 (ПА 0009) - Текућа буџетска резерва**	63	0	**0**	0	0	26.621
		160				**Опште услуге**	63	0	**0**	0	0	0
				62	499	Средства резерве	63		**0**	0	0	26.621
			0602-0010			**Програмска активност 0010 (ПА 0010) - Стална буџетска резерва**	50	0	**0**	0	0	13.310
		160				**Опште услуге**	50	0	**0**	0	0	0
				63	499	Средства резерве	50	0	**0**	0	0	13.310
			0602-01			**Пројекат 0602-01- Пројекти из области праћења родне равноправности**	135	94	**69**	0	0	94
		130				**Опште услуге**	135	94	**69**	0	0	94
				58	423	Услуге по уговору	135	94	**69**			94
				59	424	Специјализоване услуге	0	0	**0**			0
			0602-02			**Пројекат 0602-02- Пројекат-Реформа пореза на имовину у општини Топола**	0	0	**0**		1.332	1.332
		130				**Опште услуге**						
				59.1	423	Услуге по уговору	0	0	**0**	0	1.332	1.332
						Фонд за подстицај развоја пословног сектора	6.900	4.625	**67**			4.625
			1501			**ПРОГРАМ 3 - ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ**	7.567	5.292	**70**	0	3.393	8.685
							6.900	4.625	**67**	0	0	4.625
		620				**Економски послови - истраживање и развој**	6.900	4.625	67	0	0	4.625
			1501-02	87	511	**1502-01-Пројекат-Изградња канализације на локацији Ваганац-Митровчић**	6.900	4.625	**67**	0	0	4.625
			1501-01			**Пројекат 1501-01- Израда портфолиа имовине у јавној својини за подручје општине топола - Четврта фаза**	417	416	**100**	0	0	416
		620				**Развој заједнице**	417	416	100	0	0	416

				86	424	Специјализоване услуге	417	416	**100**	0	0	416
			1501-03			**Пројекат 1501-03-'' Подршка женском иновационом предузетништву у Тополи''**	250	250	**100**	0	3.393	3.643
		620				**Развој заједнице**	250	250	**100**	0	3.393	3.643
				86.1	423	Услуге по уговору	0	0	0	0	643	643
					4234	Услуге информисања	0	0	0	0	134	134
					4239	Остале опште услуге	0	0	0	0	509	509
				86.3	512	Машине и опрема	250	250	**100**	0	2.750	3.000
			0701			**ПРОГРАМ 7 - ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА**	26.505	26.048	**98**	0	0	26.048
			0701-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Управљање и одржавање саобраћајне инфраструкстуре**	26.505	26.048	**98**	0	0	26.048
		451				**Друмски саобраћај**	26.505	26.048	**98**	0	0	26.048
				78	425	Текуће поправке и одржавање	25.470	25.453	**100**	0	0	25.453
				77	511	Зграде и грађевински објекти	1.035	594	**57**	0	0	594
			1502			**ПРОГРАМ 4 - РАЗВОЈ ТУРИЗМА**	2.610	2.600	**100**	0	0	2.600
			1502-01			**Пројекат 1502-01 - Изградња Визиторског центра у Тополи - Друга и завршна фаза**	2.610	2.600	**100**	0	0	2.600
		473				**Туризам**	2.610	2.600	100	0	0	2.600
				79	511	Зграде и грађевински објекти	2.610	2.600	**100**	0	0	2.600
			1102			**ПРОГРАМ 2 - КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ**	11.611	11.308	**97**	0	0	11.308
			1102-0004			**Програмска активност 0004 (П 0004) - Зоохигијена**	571	551	**97**	0	0	551
		130				**Опште услуге**	571	551	97	0	0	551
				60	485	Накнада штете за повреде или штету нанету од стр. држ. Органа	571	551	**97**	0	0	551
			1102-0008			**Програмска активност 0008 (ПА 0008) - Управљање и снабдевање водом за пиће**	240	240	**100**	0	0	240
		630				**Водоснабдевање**						
				60.1	511	Зграде и грађевински објекти(ПТД за РЗ)	240	240	**100**	0	0	240
			1102-01			**Пројекат 1102-01 - Реконструкција, рационализација и одржавање јавне расвете**	10.800	10.517	**97**	0	0	10.517
		640				**Улична расвета**	10.800	10.517	97	0	0	10.517
				90	511	Зграде и грађевински објекти	10.800	10.517	**97**	0	0	10.517
			1102-02			**Пројекат 1102-02 - Одржавање гробаља на територији Општине Топола**	0	0	**0**	0	0	0
		160				**Опште услуге**	0	0	**0**	0	0	0

				64	425	Текуће поправке и одржавање	0	0	**0**	0	0	0
			2002			**ПРОГРАМ 9 - ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ**	**462**	**462**	**100**	0	0	462
			2002-03			**Пројекат 2002- 01-Израда ПТД за санацију објекта О.Ш.„М.Благојевић'' Наталинци**	462	462	**100**	0	0	462
		912				**Основно образовање**	462	462	**100**	0	0	462
				104	511	Зграде и грађевински објекти	462	462	**100**	0	0	462
			1201			**ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА**	2.550	2.420	99	0	0	2.420
			1201-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва**	1.000	989	**99**	0	0	989
		820		96	481	Дотације осталим удружењима	1.000	989	**99**	0	0	989
			1201-0004			**Програмска активност 0004 (ПА 0004) - Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања**	1.550	1.431	**92**	0	0	1.431
		830		98	423	Услуге по уговору	1.550	1.431	**92**	0	0	1.431
			1301			**ПРОГРАМ 14 - РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ**	7.850	7.632	92	0	0	7.632
			1301-0004			**Програмска активност 0004 (ПА 0004) - Функционисање локалних спортских установа**	1.050	970	**92**	0	0	970
						Инвестиције из области спорта	1.000	920	**92**	0	0	920
		810		95	481	Дотације спорстким удружењима	1.000	920	**92**	0	**0**	920
				95.1	425	Текуће поправке и одржавање	50	50	**100**	0	**0**	50
			1301-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима**	**5.300**	**5.318**	**100**	**0**	**0**	5.318
		810	м.т.012	93	481	Дотације спорстким удружењима	5.300	5.318	**100**	0	**0**	5.318
			1301-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) -Подршка предшколском и спортском спорту**	1.000	905	**91**	0	0	905
		810		94	481	Дотације спорстким удружењима за школски спорт	1.000	905	**91**	0	**0**	905
			1301-0005			**Програмска активност 0005 (ПА 0005) - Спровођење омладинске политике**	**500**	**438**	**88**	**0**	**0**	438
		820		97	424	Специјализоване услуге-Канцеларија за младе	500	438	**88**	0	**0**	438
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА						

						ФУНКЦИЈУ 130,170,820,620						
					01	Приходи из буџета	187.327	173.658	**93**	0	0	173.658
					06	Донације од међународних организација	0	0	**0**		4.725	4.725
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 130,170,820,620	**187.327**	**173.658**	**93**	**0**	**0**	173.658
						СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	**18.785**	**18.413**	**98**	**0**	**12.337**	30.750
			0901			**ПРОГРАМ 11 - СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА**	**18.785**	**18.413**	**98**	**0**	**12.337**	30.750
			0901-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Једнократне помоћи и други облици помоћи**	9.327	9.178	**98**	0	875	10.053
						Социјална заштита некласификована на другом месту	9.327	9.178	98	0	875	10.053
		070		31	**463**	**Трансфери осталим нивоима власти**	3.360	3.326	**99**	0	0	3.326
					м.т.006	Средства за социјално становање у заштићеним условима	0	0	**0**	0	0	0
					м.т.008	Остала социјална давања-једнократне помоћи	1.660	1.637	**99**	0	0	1.637
					м.т.013	Проширена права ,смештај деце, и трошк.вештач.преко ЦСР	1.700	1.689	**99**	0	0	1.689
		090		35	**472**	**Накнаде за социјалну заштиту из буџета**	5.967	5.852	**98**	0	875	6.727
					472714	Студентске стипендије	2.610	2.610	**100**	0	0	2.610
					472718	Превоз ученика	2.231	2.173	**97**	0	0	2.173
					472719	Остале помоћи у школовању	672	672	**100**	0	0	672
					472931	Једнократне помоћи у натури	455	398	**87**	0	0	398
		070		32	472931	Једнократне помоћи у натури	0	0		0	875	875
			0901-0003			**Програмска активност 0003 (ПА 0003) - Дневне услуге у заједници**	300	250	**83**	0	0	0
						Дотације невладиним организацијама	300	250	**83**	**0**	**0**	250
		090		36	481	Дотације удружењима из области социјалне заштите	300	250	**83**	**0**	**0**	250
			0901-0004			**Програмска активност 0004 (ПА 0004) - Саветодавно-терапијске и социјално едукативне услуге**	**4.383**	**4.340**	**99**	**0**	**0**	**4.340**
						Услуге из области социјалне заштите-наменска средства	**4.383**	**4.340**	**99**	**0**	**0**	**4.340**
		090		37	**465**	Остале дотације и трансфери	4.383	4.340	99	0	0	4.340
					м.т.007	Дневна услуга -Помоћ у кући за децу са сметњама развоју и њихове породице	1.733	1.715	99	0	0	1.715
						Дневна услуга -Помоћ у кући за старе	0	0	0	0	0	0
					м.т.01	Услуга -Лични пратилац	2.500	2.529	101	0	0	2.529

					4	детета						
					м.т.01 5	Остале услуге социјалне заштите	150	95	63	0	0	95
			0901-0005			**Програмска активност 0005 (ПА 0005) -Подршка реализацији програма Црвеног крста**	**3.030**	**3.030**	**100**	0	0	**3.030**
		070				**Социјална помоћ угроженом становништву, некласификоана на другом месту**	3.030	3.030	100	0	0	3.030
				33	481	Дотације Црвеном крсту - Топола	3.030	3.030	**100**	0	0	3.030
			0901-0007			**Програмска активност 0007 (ПА 0007) - Подршка рађању и родитељству**	150	149	**99**	0	0	149
		040		30	463	Трансфери осталим нивоима власти	150	149	**99**	0	0	149
			0901-01			**0901-01-Пројекти из области соц.заштите и избеглице и расељена лица**	190	81	42	0	738	819
		070		34	472	Накнада за социјалну заштиту из буџета	190	81	**42**	0	738	819
		020	**0901-02**			**Пројекат 0901-02- „Унапређење услуга у заједници за стара лица у Општини Топола" ЕУ-ИПА-2013**	1.405	1.386	**99**	0	**10.723**	12.109
				24	411	Плате и додаци запослених	0	0	**0**	0	739	739
				25	412	Социјални доприноси на терет послодавца	0	0	**0**	0	132	132
				26	422	Трошкови путовања	0	0	**0**	0	234	234
				27	423	Услуге по уговору	1.365	1.365	**100**	0	8.500	9.864
					425	Текуће поправке и одржавање	40	21	**52**	0	0	21
				28	426	Материјал	0	0	**0**	0	745	745
				29	512	Машине и опрема	0	0	**0**	0	374	374
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 090						0
					01	Приходи из буџета	18.785	18.413	**98**	0	0	18.413
					06	Донације од међународних организација					12.337	12.337
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 11, СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	**18.785**	**18.413**	**98**	**0**	**12.337**	30.750
					01	Приходи из буџета	**18.785**	**18.413**	**98**	**0**	**12.337**	30.750
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 0602 Програм 15, Локална Самоуправа	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	0
					01	Приходи из буџета	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	0
						ЗДРАВСТВО	**22.058**	**17.763**	**81**	**0**	**0**	17.763
			1801			**ПРОГРАМ 12 - ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**	**22.058**	**17.763**	**81**	**0**	**0**	17.763

		760				**Здравство некласификовано на другом месту**	**22.058**	**17.763**	**81**	**0**	**0**	17.763
						Дом здравља „Свети Ђорђе„ - Топола				0	0	0
			1801-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Мртвозорство**	**300**	**274**	**91**	**0**	**0**	274
				91	464	Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање	300	274	**91**	0	0	274
						Програмска активност 0001 (ПА 0002) -Функционисање установа примарне здравствене заштите						
				91.1	464	Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање	6.500	6.470	**100**	0	0	6.470
				91.2	464	Капиталне дотације организацијама за обавезно социјално осигурање	258	201	**0**	0	0	201
			1801-01			**Пројекат 01 (П 01) - Пројекти-Адаптација зграде Дома здравља „Свети Ђорђе" у Тополи**	**15.000**	**10.817**	**72**	**0**	**0**	10.817
				92	464	Капиталне дотације организацијама за обавезно социјално осигурање	15.000	10.817	**72**	0	0	10.817
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 760						0
					01	Приходи из буџета	22.058	17.763	**81**	0	0	17.763
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 760	**22.058**	**17.763**	**81**	**0**	**0**	17.763
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ГЛАВУ 3.15.	**22.058**	**17.763**	**81**	**0**	**0**	17.763
					01	Приходи из буџета	22.058	17.763	**81**	0	0	17.763
						УКУПНО ЗА ГЛАВУ 3.15.	**22.058**	**17.763**	**81**	**0**	**0**	17.763
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 12 - ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	**22.058**	**17.763**	**81**	**0**	**0**	17.763
					01	Приходи из буџета	**22.058**	**17.763**	**81**	**0**	**0**	17.763
						ВОДОСНАБДЕВАЊЕ	**111.724**	**97.234**	**87**	**0**	**1.725**	98.959
			1102			**ПРОГРАМ 2 - Комунална делатност**	**53.850**	**45.950**	**85**	**0**	**1.725**	47.675
			1102-0008			**Програмска активност 0008 (ПА 0008) - Управљање и снабдевање водом за пиће**	**18.700**	**17.636**	**94**	**0**	**0**	17.636
		630				**Водоснабдевање**	18.700	17.636	94	0	0	17.636
				88	451	**Субвенције јавним нефинансијским предуз. и организ.**	18.700	17.636	**94**	0	0	17.636
				м.т.001	4511	Текуће субвенције јавним нефинанс. предуз. и организ.	10.000	9.066	**91**	0	0	9.066
					4512	Капиталне субвенције	8.700	8.570	**99**	0	0	8.570

						јавним нефинанс. предуз. и организ.						
				м.т.002		Капиталне субвенције - отплата рате лизинга за комбиновану машину- скип	1.500	1.464	**98**	0	0	1.464
				м.т.003		Капиталне субвенције - камион кипер	3.200	3.142	**98**	0	0	3.142
				м.т.004		Капиталне субвенције - ауточистилица	1.400	1.399	**100**	0	0	1.399
				м.т.005		Капиталне субвенције - кредит за камион смећар	2.600	2.565	**99**	0	0	2.565
				88.1	424	Специјализоване услуге(за бушотине)	0	0	**0**	0	0	0
			1102-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Управљање/Одржавање јавним осветљењем**	5.000	4.663	**93**	0	0	4.663
		640				**Улична расвета**	5.000	4.663	93	0	0	4.663
				89	511	Зграде и грађевински објекти	5.000	4.663	**93**	0	0	4.663
			1102-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Одржавање јавних зелених површина**	5.300	3.931	**74**	0	0	3.931
		540				**Заштита биљног и животињског света и крајолика**	5.300	3.931	74	0	0	3.931
				83	424	Специјализоване услуге	5.300	3.931	**74**	0	0	3.931
			1102-0003			**Програмска активност 0003 (ПА 0003) - Одржавање чистоће на површинама јавне намене**	20.350	15.227	**75**	0	0	15.227
		560				**Заштита животне средине некласификована на другом месту**	20.350	15.227	75	0	0	15.227
				85	421	Стални трошкови	20.350	15.227	**75**	0	0	15.227
			1102-03			**Пројекат 1102-1 - Изградња водоводне линије-Жабаре**	4.500	4.492	**100**	0	0	4.492
		630				**Водоснабдевање**	4.500	4.492	**100**	0	0	4.492
				85.1	511	Зграде и грађевински објекти	4.500	4.492	**100**	0	0	4.492
			0401			**ПРОГРАМ 6 - ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**	**35.994**	**32.275**	**90**	**0**	**0**	32.275
			0401-0005			**Програмска активност 0006 (ПА 0005) - Управљање комуналним отпадом**	6.384	6.121	**96**	0	0	6.121
		510				**Управљање отпадом**	6.384	6.121	96	0	0	6.121
				80	424	Специјализоване услуге - Одржавање депонија	6.384	6.121	**96**	0	0	6.121
			0401-01			**Пројекат 0401-01- Изградња фекалне канализације насеља "Торови - Јокић Крај" у Варош Тополи**	14.950	12.013	**80**	0	0	12.013
		520				**Управљање отпадним водама**	14.950	12.013	80	0	0	12.013
				81	511	Зграде и грађевински објекти	14.950	12.013	**80**	0	0	12.013
			0401-02			**Пројекат 0401-02 - Изградња кишне канализације у насељу Деспотовица**	14.660	14.141	**96**	0	0	14.141

		520				**Управљање отпадним водама**	14.660	14.141	96	0	0	14.141
				82	511	Зграде и грађевински објекти	14.660	14.141	**96**	0	0	14.141
			0701			**ПРОГРАМ 7 - ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА**	**21.880**	**19.009**	**87**	**0**	**1.725**	20.734
			0701-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре**	21.880	19.009	**87**	0	1.725	20.734
		451				**Друмски саобраћај**	21.880	19.009	87	0	1.725	20.734
				78	425	Текуће поправке и одржавање	21.880	19.009	**87**	0	1.725	20.734
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 630						0
					01	Приходи из буџета	111.724	97.234	**87**	0	1.725	98.959
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 630	111.724	97.234	**87**	0	1.725	98.959
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 2 - Комунална делатност	111.724	97.234	**87**	0	1.725	98.959
					01	Приходи из буџета	111.724	97.234	**87**	0	1.725	98.959
						ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ	**75.198**	**37.568**	**50**	**0**	**0**	37.568
			2002			**ПРОГРАМ 9 - ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ**	**75.198**	**37.568**	**50**	**0**	**0**	37.568
		912				**Основно образовање**	**75.198**	**37.568**	**50**	**0**	**0**	37.568
						ОШ „Карађорђе„ - Топола	**22.254**	**9.955**	**45**	**0**	**0**	9.955
				100	463	**Трансфери осталим нивоима власти**	**22.254**	**9.955**	**45**	**0**	**0**	9.955
			2002-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање основних школа**	**12.538**	**9.795**	**78**	**0**	**0**	9.795
						Накнаде у натури	70	15	**22**	0	0	15
						Социјална давања запосленима	213	209	**98**	0	0	209
						Накнаде трошкова за запослене	1.550	1.319	**85**	0	0	1.319
						Награде,бонуси и остали посебни расходи	1.055	1.048	**99**	0	0	1.048
						Стални трошкови	5.233	3.956	**76**	0	0	3.956
						Трошкови путовања	410	385	**94**	0	0	385
						Услуге по уговору	227	159	**70**	0	0	159
						Специјализоване услуге	320	217	**68**	0	0	217
						Текуће поправке и одржавање	1.123	868	**77**	0		868
						Материјал	720	649	**90**	0	0	649
						Накнаде за социјалну заштиту из буџета	555	448	**81**	0	0	448
						Порези,обавезне таксе иказне	30	24	**78**	0	0	24
				101.1		Зграде и грађевински објекти	898	411	**0**	0	0	411
				101		Машине и опрема	135	88	**65**	0	0	88

			2002-01			**Пројекат 2002-01 - Доградња фискултурне сале у ОШ "Карађорђе" Топола-Друга фаза**	9.716	160	**2**	0	0	160
				102		Зграде и грађевински објекти	9.716	160	**2**	0	0	160
						ОШ „Милан Благојевић„ - Наталинци	**5.816**	**3.919**	**67**	**0**	**0**	3.919
				100	463	**Трансфери осталим нивоима власти**	**5.816**	**3.919**	**67**	**0**	**0**	3.919
			2002-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање основних школа**	**5.208**	**3.319**	**64**	**0**	**0**	3.319
						Накнаде у натури	50	0	**0**	0	0	0
						Социјална давања запосленима	90	79	**88**	0	0	79
						Накнаде трошкова за запослене	1.220	988	**81**	0	0	988
						Награде, бонуси и остали посебни расходи	75	73	**98**	0	0	73
						Стални трошкови	1.972	1.542	**78**	0	0	1.542
						Трошкови путовања	30	0	**0**	0	0	0
						Услуге по уговору	118	72	**61**	0	0	72
						Специјализоване услуге	180	81	**45**	0	0	81
						Текуће поправке и одржавање	613	156	**25**	0	0	156
						Материјал	370	239	**65**	0	0	239
						Накнаде за социјалну заштиту из буџета	90	38	**42**	0	0	38
						Порези,обавезне таксе и казне	20	12	**59**	0	0	12
				101		Зграде и грађевински објекти	200	8	**4**	0	0	8
				101		Машине и опрема	180	32	**18**	0	0	32
			2002-04			**Пројекат 2002-02 -Санација објекта ОШ „М.Благојевић" Наталинци**	**608**	**600**	**99**	0	0	600
				103.1		Зграде и грађевински објекти	608	600	**99**	0	0	600
						ОШ „Милутин Јеленић„ - Горња Трнава	**5.084**	**4.255**	**84**	**0**	**0**	4.255
				100	463	**Трансфери осталим нивоима власти**	**5.084**	**4.255**	**84**	**0**	**0**	4.255
			2002-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање основних школа**	**5.084**	**4.255**	**84**	**0**	**0**	4.255
						Накнаде у натури	5	0	**0**	0	0	0
						Социјална давања запосленима	0	0	**0**	0	0	0
						Накнаде трошкова за запослене	1.430	1.143	**80**	0	0	1.143
						Награде,бонуси и остали посебни расходи	222	222	**100**	0	0	222
						Стални трошкови	1.687	1.506	**89**	0	0	1.506
						Трошкови путовања	20	8	**39**	0	0	8
						Услуге по уговору	91	48	**53**	0	0	48
						Специјализоване услуге	220	132	**60**	0	0	132
						Текуће поправке и одржавање	451	389	**86**	0	0	389

						Материјал	459	323	**70**	0	0	323
						Накнаде за социјалну заштиту из буџета	50	50	**100**	0	0	50
						Порези,обавезне таксе и казне	0	0	**0**	0	0	0
				101		Зграде и грађевински објекти	100	88	88,09	0	0	88,09
				101		Машине и опрема	350	346	**99**	0	0	346
						ОШ „Сестре Радовић„ - Белосавци	**5.655**	**4.616**	**82**	**0**	**0**	4.616
				100	463	**Трансфери осталим нивоима власти**	**5.655**	**4.616**	**82**	**0**	**0**	4.616
			2002-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање основних школа**	**5.655**	**4.616**	**82**	**0**	**0**	4.616
						Накнаде у натури	36	0	**0**	0	0	0
						Социјална давања запосленима	35	0	**0**	0	0	0
						Накнаде трошкова за запослене	1.679	1.513	**90**	0	0	1.513
						Награде,бонуси и остали посебни расходи	0	0	**0**	0	0	0
						Стални трошкови	1.597	1.448	**91**	0	0	1.448
						Трошкови путовања	67	66	**99**	0	0	66
						Услуге по уговору	91	90	**99**	0	0	90
						Специјализоване услуге	215	199	**93**	0	0	199
						Текуће поправке и одржавање	540	322	**60**	0	0	322
						Материјал	375	340	**91**	0	0	340
						Накнаде за социјалну заштиту из буџета	50	27	**55**	0	0	27
						Порези,обавезне таксе иказне	20	12	**60**	0	0	12
				101		Зграде и грађевински објекти	799	499	**62**	0	0	499
				101		Машине и опрема	153	100	**65**	0	0	100
						ОШ „Живко Томић„ - Доња Шаторња	**30.469**	**9.300**	**31**	**0**	**0**	9.300
				100	463	**Трансфери осталим нивоима власти**	**30.469**	**9.300**	**31**	**0**	**0**	9.300
			2002-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање основних школа**	**6.725**	**5.430**	**81**	**0**	**0**	5.430
						Накнаде у натури	135	114	**84**	0	0	114
						Социјална давања запосленима	79	70	**89**	0	0	70
						Накнаде трошкова за запослене	1.450	1.241	**86**	0	0	1.241
						Награде,бонуси и остали посебни расходи	657	430	**65**	0	0	430
						Стални трошкови	2.860	2.407	**84**	0	0	2.407
						Трошкови путовања	35	22	**61**	0	0	22
						Услуге по уговору	138	107	**77**	0	0	107
						Специјализоване услуге	180	153	**85**	0	0	153
						Текуће поправке и одржавање	480	260	**54**	0	0	260
						Материјал	360	297	**82**	0	0	297
						Накнаде за социјалну	90	90	**100**	0	0	90

						заштиту из буџета						
						Порези,обавезне таксе иказне	21	10	**49**	0	0	10
				101		Зграде и грађевински објекти	210	210	**0**	0	0	210
				101		Машине и опрема	30	21	**71**	0	0	21
			2002-02			**Пројекат 2002-02 - Изградња фискултурне сале у ОШ „Ж.Томић" II фаза (ЕИБ 8)**	23.744	3.870	**16**	0	0	3.870
				103		Зграде и грађевински објекти	23.744	3.870	**16**	0	0	3.870
			2002-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање основних школа**	**5.300**	**4.919**	**93**	0	0	4.919
				99	422	Трошкови превоза	**5.300**	**4.919**	**93**	0	0	4.919
						Путни трошкови ученика основних школа	5.300	4.919	**93**	0	0	4.919
				100	463	**Трансфери осталим нивоима власти**	**620**	**605**	**98**	**0**	**0**	605
			2002-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање основних школа**	620	605	**98**	0	0	605
						Музичка школа „Петар Илић„ - Аранђеловац	620	605	**98**	0	0	605
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 912						0
					01	Приходи из буџета	75.198	37.568	**50**	0	0	37.568
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 912	**75.198**	**37.568**	**50**	**0**	**0**	37.568
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ГЛАВУ 3.13.						0
					01	Приходи из буџета	75.198	37.568	**50**	0	0	37.568
						УКУПНО ЗА ГЛАВУ 3.13.	**75.198**	**37.568**	**50**	**0**	**0**	37.568
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 9 - ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	**75.198**	**37.568**	**50**	**0**	**0**	37.568
					01	Приходи из буџета	**75.198**	**37.568**	**50**	**0**	**0**	37.568
						СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
		920				**Средње образовање**	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
						Средња школа „Краљ Петар I„ - Топола	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
				105	463	**Донације и трансфери осталим нивоима власти**	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
			2003			**ПРОГРАМ 10 - СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ**	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
			2003-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање средњих школа**	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
						Накнаде у натури	50	0	**0**	0	0	0
						Социјална давања запосленима	150	140	**93**	0	0	140
						Накнада за запослене	1.400	1.343	**96**	0	0	1.343
						Награде,бонуси и остали посебни расходи	560	555	**99**	0	0	555
						Стални трошкови	2.944	2.676	**91**	0	0	2.676

						Трошкови путовања	335	285	**85**	0	0	285
						Услуге по уговору	375	251	**67**	0	0	251
						Специјализоване услуге	145	97	**67**	0	0	97
						Текуће поправке и одржавање	1.042	1.040	**100**	0	0	1.040
						Материјал	1.165	933	**80**	0	0	933
						Накнаде за социјалну заштиту из буџета	100	98	**98**	0	0	98
						Порези,обавезне таксе иказне	45	13	**28**	0	0	13
				106		Зграде и грађевински објекти	1.320	1.299	**98**	0	0	1.299
				106		Машине и опрема	608	344	**57**	0	0	344
				106		Култивисана имовина	50	0	**0**	0	0	0
				106		Нематеријална имовина	40	25	**63**	0	0	25
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 920						
					01	Приходи из буџета	10.329	9.098	**88**	0	0	9.098
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 920	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ГЛАВУ 3.14.						
					01	Приходи из буџета	10.329	9.098	**88**	0	0	9.098
						УКУПНО ЗА ГЛАВУ 3.14.	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 2003 ПРОГРАМ 10 - СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
					01	Приходи из буџета	**10.329**	**9.098**	**88**	**0**	**0**	9.098
						ФОНД ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	**4.290**	**3.393**	**79**	**0**	**0**	**3.393**
		560				**Заштита животне средине**	**4.290**	**3.393**	**79**	**0**	**0**	**3.393**
			0401			**ПРОГРАМ 6 - ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**	**4.290**	**3.393**	**79**	**0**	**0**	**3.393**
			0401-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Управљање заштитом животне средине**	**4.266**	**3.393**	**80**	**0**	**0**	**3.393**
				84	424	Специјализоване услуге	**4.266**	**3.393**	**80**	**0**	**0**	**3.393**
						Финансир.програма из обл. зашт. жив. средине	4.266	3.393	**80**	0	0	3.393
				84.1	511	Зграде и грађевински објекти	24	0	**0**	0	0	0
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 560						
					01	Приходи из буџета	4.290	3.393	**79**	0	0	3.393
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 560	**4.290**	**3.393**	**79**	**0**	**0**	3.393
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 0401 ПРОГРАМ 6 - ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	**4.290**	**3.393**	**79**	**0**	**0**	3.393
					01	Приходи из буџета	**4.290**	**3.393**	**79**	**0**	**0**	3.393
						ПРОГРАМИ ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА	**5.022**	**4.550**	**91**	**0**	**0**	4.550

		360				**Јавни ред и безбедност**	**5.022**	**4.550**	**91**	**0**	**0**	4.550
			0701			**ПРОГРАМ 7 - ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА**	**5.022**	**4.550**	**91**	**0**	**0**	4.550
			0701-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре**	**5.022**	**4.550**	**91**	**0**	**0**	4.550
				68	424	Остале специјализоване услуге	4.678	4.406	**94**	**0**	**0**	4.406
				69	425	Текуће поправке и одржавање	0	0	**0**	**0**	**0**	0
				70	511	Зграде и грађевински објекти	344	144	**42**	**0**	**0**	144
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 0701 ПРОГРАМ 7 - ПУТНА ИНФРАСТРУКТУРА	5.022	4.550	**91**	0	0	4.550
					01	Приходи из буџета	5.022	4.550	**91**	0	0	4.550
						ПРОГРАМИ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ	**300**	**300**	**100**	**0**	**0**	300
		220				**Јавни ред и безбедност**	**300**	**300**	**100**	**0**	**0**	300
			0602			**ПРОГРАМ 15 - ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**	**300**	**300**	**100**	**0**	**0**	300
			0602-0014			**Програмска активност 0014 (ПА 0014) - Управљање у ванрендним ситуацијама**	**300**	**300**	**100**	**0**	**0**	300
				67	424	Остале специјализоване услуге	300	300	**100**	**0**	**0**	300
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 360	**5.322**	**4.850**	**91**	**0**	**0**	4.850
					01	Приходи из буџета	**5.322**	**4.850**	**91**	**0**	**0**	4.850
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 15 - ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	**300**	**300**	**100**	**0**	**0**	300
					01	Приходи из буџета	**300**	**300**	**100**	**0**	**0**	300
	4.01					**МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**	**9.286**	**7.606**	**82**	**0**	**358**	7.964
		160				**Опште јавне услуге које нису класификоване на другом месту**	**9.286**	**7.606**	**82**	**0**	**358**	7.964
			0602			**ПРОГРАМ 15 - ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**	**9.286**	**7.606**	**82**	**0**	**358**	7.964
			0602-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Фунцкионисање Месних заједница**	**9.286**	**7.606**	**82**	**0**	**358**	7.964
				107	421	Стални трошкови	1.674	1.103	**66**	0	0	1.103
					422	Трошкови путовања	0	0	**0**	0	0	0
				108	423	Услуге по уговору	1.342	991	**74**	0	0	991
				109	424	Специјализоване услуге	675	605	**90**	0	0	605
				110	425	Текуће поправке и одржавање	4.449	3.916	**88**	0	358	4.274

				111	426	Материјал	87	42	**49**	0	0	42
				112	472	Накнада за социјалну заштиту из буџета	630	520	**83**	0	0	520
					483	Новчане казне и пенали по решењу судова	429	429	**100**	0	0	429
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 160			**0**	0	0	0
					01	Приходи из буџета	9.286	7.606	**82**	0	358	7.964
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 160	**9.286**	**7.606**	**82**	**0**	**358**	7.964
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ГЛАВУ 3.8.						0
					01	Приходи из буџета	9.286	7.606	**82**	0	358	7.964
						УКУПНО ЗА ГЛАВУ 3.8.	**9.286**	**7.606**	**82**	**0**	**358**	7.964
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 15 - ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	**9.286**	**7.606**	**82**	**0**	**358**	7.964
					01	Приходи из буџета	**9.286**	**7.606**	**82**	**0**	**358**	7.964
						КУЛТУРА	**19.868**	**17.414**	**88**	**0**	**148**	17.562
	4.02					**Библиотека „Радоје Домановић„ - Топола**	**9.642**	**8.684**	**90**	**0**	**0**	**8.684**
		820				**Услуге културе**	**9.642**	**8.684**	**90**	**0**	**148**	8.832
			1201			**ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА**	**9.642**	**8.684**	**90**	**0**	**0**	**8.684**
			1201-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање локалних установа културе**	**9.042**	**8.102**	**90**	**0**	**0**	**8.102**
				113	411	Плате, додаци и накнаде запослених	4.464	4.456	**100**	0	0	4.456
						Зараде запослених	4.464	4.456	**100**	0	0	4.456
				114	412	Социјални доприноси на терет послодавца	799	798	**100**	0	0	798
				115	413	Накнаде у натури	60	55	**91**	0	0	55
						Поклони за децу запослених	4	0	**0**	0	0	0
						Месечне карте	56	55	**98**	0	0	55
				116	414	Социјална давања запосленима	330	241	**73**	0	0	241
				117	415	Накнаде за запослене	40	25	**64**	0	0	25
						Превоз радника	40	25	**64**	0	0	25
				118	416	Награде,бонуси и остали посебни расходи	320	304	**0**	0	0	304
						Награде,бонуси и остали посебни расходи	320	304	**0**	0	0	304
				119	421	Стални трошкови	620	467	**75**	0	0	467
						Трошкови платног промета	25	23	**91**	0	0	23
						Енергетске услуге	395	274	**69**	0	0	274
						Трошкови комуналних услуга	30	17	**56**	0	0	17
						Услуге комуникација	70	60	**86**	0	0	60
						Трошкови осигурања	100	93	**93**	0	0	93
				120	422	Трошкови путовања	40	31	**77**	0	0	31
						Трошкови дневница	40	31	**77**	0	0	31
				121	423	Услуге по уговору	930	639	**69**	0	0	639

						Компјутерске услуге	11	0	**0**	0	0	0
						Услуге образовања и усавршавања запослених	10	10	**100**	0	0	10
						Услуге информисања	60	53	**88**	0	0	53
						Стручне услуге	152	50	**33**	0	0	50
						Репрезентација	52	30	**58**	0	0	30
						Остале опште услуге	645	496	**77**	0	0	496
					424	Специјализоване услуге	0	0	**0**	0	0	0
				122	425	Текуће поправке и одржавање	150	81	**54**	0	0	81
						Одржавање зграде	130	80	**62**	0	0	80
						Одржавање опреме	20	1	**6**	0	0	1
				123	426	Материјал	200	134	**67**	0	0	134
						Канцеларијски материјал	55	35	**63**	0	0	35
						Материјал за образовање и усавршавање запослених	20	0	**0**	0	0	0
						Материјал за образовање, културу и спорт	25	18	**71**	0	0	18
						Материјал за одржавање хигијене и угоститељство	55	38	**69**	0	0	38
						Материјал за посебне намене	45	43	**96**	0	0	43
				124	465	Остале дотације и трансфери	485	471	**97**	0	0	471
				125	482	Порези,обавезне таксе и казне	10	0	**0**	0	0	0
				126	511	Зграде и грађевински објекти	100	0	**0**	0	0	0
					512	Машине и опрема	0	0	**0**	0	0	0
				127	515	Набавка књига	495	399	**81**	0	0	399
			1201-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва**	600	582	**97**	0	0	582
				128	424	Специјализоване услуге	600	582	**97**	0	0	582
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 820						8.684
					01	Приходи из буџета	9.642	8.684	**90**	0	0	8.684
					04	Сопствени приходи	0	0	**0**	0	0	0
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 820	9.642	8.684	**90**	0	0	8.684
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	9.642	8.684	**90**	0	0	8.684
					01	Приходи из буџета	9.642	8.684	**90**	0	0	8.102
	4.03					**КУЛТУРНИ ЦЕНТАР**	**10.226**	**8.730**	**85**	**0**	**148**	8.878
		820				**Услуге културе**	10.226	8.730	**85**	0	148	8.878
			1201			**ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА**	10.226	8.730	**85**	0	148	8.878
			1201-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање локалних установа културе**	6.300	4.835	**77**	0	0	4.835
				129	411	Плате, додаци и накнаде запослених	2.325	2.306	**99**	0	0	2.306
				130	412	Социјални доприноси на терет послодавца	415	413	**99**	0	0	413

				121	413	Накнаде у натури	5	5	**100**	0	0	5
				132	414	Социјална давања запосленима	125	76	**61**	0	0	76
				133	415	Накнаде за запослене	140	120	**86**	0	0	120
						Превоз радника	140	120	**86**	0	0	120
					416	Награде,бонуси и остали посебни расходи	0	0	**0**	0	0	0
				134	421	Стални трошкови	645	428	**66**	0	0	428
						Трошкови платног промета	35	27	**78**	0	0	27
						Енергетске услуге	390	271	**70**	0	0	271
						Трошкови комуналних услуга	90	53	**59**	0	0	53
						Услуге комуникација	65	42	**65**	0	0	42
						Трошкови осигурања	65	34	**52**	0	0	34
				135	422	Трошкови путовања	80	61	**76**	0	0	61
						Трошкови дневница	80	61	**76**	0	0	61
				136	423	Услуге по уговору	1.365	868	**64**	0	0	868
						Компјутерске услуге	70	41	**58**	0	0	41
						Услуге образовања и усавршавања запослених	45	9	**20**	0	0	9
						Услуге информисања	240	184	**77**	0	0	184
						Стручне услуге	110	110	**100**	0	0	110
						Репрезентација	100	59	**59**	0	0	59
						Остале опште услуге	800	465	**58**	0	0	465
					424	Специјализоване услуге	0	0	**0**	0	0	0
				137	425	Текуће поправке и одржавање	510	138	**27**	0	0	138
						Одржавање зграде	440	87	**20**	0	0	87
						Одржавање опреме	70	51	**73**	0	0	51
				138	426	Материјал	260	182	**70**	0	0	182
						Канцеларијски материјал	60	55	**91**	0	0	55
						Материјал за образовање и усавршавање запослених	80	63	**79**	0	0	63
						Материјал за образовање, културу и спорт	10	0	**0**	0	0	0
						Материјал за одржавање хигијене	40	21	**53**	0	0	21
						Материјал за посебне намене	70	43	**61**	0	0	43
				139	465	Остале дотације и трансфери	250	233	**93**	0	0	233
				140	482	Порези,обавезне таксе и казне	0	0	**0**	0	0	0
					511	Зграде и грађевински објекти	0	0	**0**	0	0	0
				141	512	Машине и опрема	180	7	**4**	0	0	7
			1201-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва**	480	466	**97**	0	0	466
				142	424	Остали програми у култури-активности	480	466	**97**		0	466
			1201-01			**Пројекат 1201-01 -Велика школска позорница**	123	123	**100**	0	0	123
				143	424	Остали програми у култури	123	123	**100**	0	0	123
			1201-02			**Пројекат-1201-02 - Манифестација "Бадњи дан - Божић"**	274	274	**100**	0	86	360

				144	424	Остали програми у култури	274	274	**100**	0	86	360
			1201-03			**Пројекат1201-03 - Промоција програма "Тополско лето 2018"**	190	188	**99**	0	0	188
				145	424	Остали програми у култури	190	188	**99**	0	0	188
			1201-04			**Пројекат 1201-04 - Фестивал хорова и хорске музике**	0	0	**0**	0	0	0
				146	424	Остали програми у култури	0	0	**0**	0	0	0
			1201-05			**Пројекат 1201-05 - Ликовна колонија -Липовац**	468	468	**100**	0	0	468
				147	424	Остали програми у култури	468	468	**100**	0	0	468
			1201-06			**Пројекат 1201-06 - Фестивал Дуо драме**	885	885	**100**	0	62	947
				148	424	Остали програми у култури	885	885	**100**		62	947
			1201-07			**Пројекат 1201-07 - Рок концерт**	715	702	**98**	0	0	702
				149	424	Остали програми у култури	715	702	**98**	0	0	702
			1201-08			**Пројекат 1201-08 - Петровдански концерт**	337	336	**100**	0	0	336
				150	424	Остали програми у култури	337	336	**100**	0	0	336
			1201-09			**Пројекат 1201-09 - Слава општине Топола - Мала Госпојина**	454	453	**100**	0	0	453
				151	424	Остали програми у култури	454	453	**100**	0	0	453
			1201-010			**Пројекат 1201-10 - Сабор изворног народног стваралаштва**	0	0	**0**	0	0	0
				152	424	Остали програми у култури	0	0	**0**	0	0	0
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 820						
					01	Приходи из буџета	10.226	8.730	**85**	0	0	8.730
					04	Сопствени приходи	0	0	**0**	0	0	0
					07	Трансфери од других нивоа власти	0	0	**0**		148	148
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 820	**10.226**	**8.730**	**85**	**0**	**148**	8.878
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 1201 ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	10.226	8.730	**85**	0	148	8.878
					01	Приходи из буџета	10.226	8.730	**85**	0	0	8.730
					04	Сопствени приходи	0	0	**0**	0	0	0
					07	Трансфери од других нивоа власти	0	0	**0**	0	148	148
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ГЛАВУ 3.9 и 3.10.						0
					01	Приходи из буџета	19.868	17.414	**88**	0		17.414
					04	Сопствени приходи	0	0	**0**	0	0	0
					07	Трансфери од других нивоа власти	0	0	**0**		148	148
						УКУПНО ЗА ГЛАВУ 3.9 и 3.10.	**19.868**	**17.414**	**88**	**0**	**148**	17.562
	4.04					**ПРЕДШКОЛСКО**	**53.836**	**47.253**	**88**	**0**	**11.032**	58.285

						ВАСПИТАЊЕ						
						ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „СОФИЈА РИСТИЋ„ ТОПОЛА	**53.836**	**47.253**	**88**	**0**	**11.032**	58.285
		911				**Предшколско образовање**						
			2001			**ПРОГРАМ 8 - ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ**	**53.836**	**47.253**	**88**	**0**	**11.032**	58.285
			2001-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања**	**48.205**	**43.702**	**91**	**0**	**11.032**	54.734
				153	411	Плате, додаци и накнаде запослених	24.595	24.496	**100**	0	8.324	32.820
				154	412	Социјални доприноси на терет послодавца	4.440	4.423	**100**	0	1.451	5.874
				155	413	Накнаде у натури	60	44	**73**	0	0	44
						Месечне карте	60	44	**73**	0	0	44
				156	414	Социјална давања запосленима	325	213	**65**	0	0	213
				157	415	Накнаде трошкова за запослене	1.250	969	**78**	0	0	969
				158	416	Јубиларне награде	113	113	**100**	0	0	113
				159	421	Стални трошкови	5.867	4.358	**74**	0	111	4.469
						Трошкови платног промета	70	54	**78**	0	40	94
						Енергетске услуге	4.895	3.606	**74**	0	0	3.606
						Комуналне услуге	396	327	**82**	0	0	327
						Услуге комуникација	226	179	**79**	0	4	183
						Трошкови осигурања	280	192	**69**	0	67	259
						Остали трошкови	0	0	**0**	0	0	0
				160	422	Трошкови путовања	27	8	**30**	0	377	385
				161	423	Услуге по уговору	1.380	1.022	**74**	0	762	1.784
						Административне услуге	10	0	**0**	0	0	0
						Компјутерске услуге	207	129	**62**	0	0	129
						Услуге образовања и усавршавања запослених	30	8	**28**	0	0	8
						Услуге информисања	13	13	**99**	0	0	13
						Стручне услуге	80	55	**69**	0	0	55
						Услуге за домаћинство и угоститељство	85	66	**78**	0	0	66
						Репрезентација	150	69	**46**	0	0	69
						Остале опште услуге	805	682	**85**	0	762	1.444
				162	424	Специјализоване услуге	390	336	**86**	0	0	336
				163	425	Текуће одржавање	900	778	**86**	0	0	778
						Одржавање зграда	450	406	**90**	0	0	406
						Одржавање опреме	450	372	**83**	0	0	372
				164	426	Материјал	4.660	3.676	**79**	0	0	3.676
						Административни материјал	280	86	**31**	0	0	86
						Материјал за образовање и усавршавање запослених	80	70	**87**	0	0	70
						Материјал за саобраћај - гориво	230	166	**72**	0	0	166
						Материјал за образовање,	140	121	**86**	0	0	121

						културу и спорт						
						Материјал за одрж.хигијене и угоститељство	3.630	2.999	**83**	0	0	2.999
						Материјал за посебне намене	300	235	**86**	0	0	235
				165	465	Остале дотације и трансфери	2.558	2.557	**100**	0	0	2.557
				166	482	Порези,обавезне таксе иказне	20	9	**44**	0	0	9
				167	483	Новчане казне и пенали по решењу судова	0	0	**0**	0	7	7
				168	511	Зграде и грађевински објекти	791	0	**0**	0	0	0
				169	512	Машине и опрема	828	701	**85**	0	0	701
				170	515	Остала нематеријална основна средства	0	0	**0**	0	0	0
			2001-01			**Пројекат 2001-01 - Доградња зграде ПУ "Софија Ристић"**	3.450	3.402	**99**	0	0	3.402
				171	511	Зграде и грађевински објекти	3.450	3.402	**99**	0	0	3.402
			2001-02			**Пројекат 2001-02 - Реконструкција пешачких стаза са уградњом рампи за приступ инвалидним лицима у ПУ „С.Ристић" Топола**	50	30	**60**	0	0	30
				172	511	Зграде и грађевински објекти	50	30	**60**	0	0	30
			2001-03			**Пројекат 2001-03 - Реконструкција и прикључак централног грејања на гасовод у ПУ „С.Ристић" Топола**	**2.132**	**120**	**6**	**0**	**0**	120
				172	511	Зграде и грађевински објекти	2.132	120	**6**	0	0	120
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 911						
					01	Приходи из буџета	53.836	47.253	**88**	0	0	47.253
					04	Сопствени приходи	0	0	**0**	0	0	0
					07	Трансфери од других нивоа власти	0	0	**0**	0	11.032	11.032
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 911	**53.836**	**47.253**	**88**	**0**	**11.032**	58.285
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ГЛАВУ 3.12.						
					01	Приходи из буџета	53.836	47.253	**88**	0	0	47.253
					04	Сопствени приходи	0	0	**0**	0	0	0
					07	Трансфери од других нивоа власти	0	0	**0**	0	11.032	11.032
						УКУПНО ЗА ГЛАВУ 3.12.	**53.836**	**47.253**	**88**	**0**	**11.032**	58.285
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 8 - ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ	**53.836**	**47.253**	**88**	**0**	**11.032**	58.285
					01	Приходи из буџета	**53.836**	**47.253**	**88**	**0**	**0**	47.253
					04	Сопствени приходи	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	0
					07	Трансфери од других нивоа власти	**0**	**0**	**0**	**0**	**11.032**	11.032

	4.05					**ТУРИЗАМ**	**13.360**	**12.193**	**91**	**177**	**2.910**	15.280
			1502			**ПРОГРАМ 4 - РАЗВОЈ ТУРИЗМА**	**13.360**	**12.193**	**91**	**177**	**0**	12.370
		473				**Туризам**	**13.360**	**12.193**	**91**	**177**	**0**	12.370
						Туристичка организација „Опленац„ - Топола	**6.249**	**5.198**	**83**	**177**	**0**	5.375
			1502-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Управљање развојем туризма**	**4.999**	**4.662**	**93**	**177**	**0**	4.839
				173	411	Плате,додаци и накнаде запослених	2.923	2.888	**99**	0	0	2.888
				174	412	Социјални доприноси на терет послодавца	523	517	**99**	0	0	517
				175	413	Накнаде у натури	10	0	**0**	0	0	0
				176	414	Социјална давања запосленима	50	10	**20**	0	0	10
				177	415	Накнаде трошкова за запослене	220	189	**86**	0	0	189
				178	416	Награде,бонуси и остали посебни расходи	63	54	**0**	0	0	54
				179	421	Стални трошкови	290	252	**87**	123	0	375
						Трошкови платног промета	46	15	**33**	1	0	16
						Енергетске услуге	23	22	**99**	0	0	22
						Комуналне услуге	1	1	**100**	0	0	1
						Услуге комуникација	75	74	**98**	121	0	195
						Трошкови осигурања	100	97	**97**	1	0	98
						Закуп имовине и опреме	45	42	**94**	0	0	42
				180	422	Трошкови путовања	115	94	**82**	7	0	101
				181	423	Услуге по уговору	449	383	**85**	10	0	393
						Административне услуге	5	0	**0**	0	0	0
						Компјутерске услуге	100	88	**88**	10	0	98
						Услуге образовања и усавршавање запослених	20	0	**0**	0	0	0
						Стручне услуге	84	82	**98**	0	0	82
						Услуге информисања	140	140	**100**	0	0	140
						Репрезентација	100	73	**73**	0	0	73
				182	425	Текуће поправке и одржавање	37	24	**65**	0	0	24
				183	426	Материјал	55	41	**75**	2	0	43
						Канцеларијски материјал	40	29	**74**	0	0	29
						Расходи за радну униформу	0		**0**	0	0	0
						Материјал за одржавање хигијене	15	12	**80**	2	0	14
				184	465	Остале дотације и трансфери	169	161	**95**	0	0	161
				185	482	Порези,обавезне таксе и казне	15	0	**0**	1	0	1
				186	483	Новчане казне и пенали по решењу судова	30	0	**0**	0	0	0
				186.1	511	Зграде и грађевински објекти	600	0		0	0	0
				187	512	Машине и опрема	50	48	**97**	0	0	48
				188	523	Залихе робе за даљу продају	0	0	**0**	34	0	34
			1502-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Промоција туристичке понуде**	550	436	**79**	0	0	436
				189	423	Стручне услуге-учешће на сајмовима	450	336	**75**	0	0	336
				190	426	Материјал	100	100	**100**	0	0	100

			1502-02			**Пројекат 1502-02 - Јачање капацитета сеоског туризма кроз економско и социјално оснаживање и родну равноправност свих чланова пољоп.**	100	100	**100**	0	0	100
				191	423	Стручне услуге	100	100	**100**	0	0	100
			1502-03			**Пројекат 1502-03 -Подизање нивоа квалитета туристичких услуга кроз стварање услова за квалитетнију презентацију**	0	0	**0**	0	0	0
				192	512	Машине и опрема	0	0	**0**	0	0	0
			1502-04			**Пројекат 1502-04- Културно туристичка манифестација "Опленачка берба"**	7.111	6.995	**98**	0	2.910	9.905
						Културно туристичка манифестација "Опленачка берба"	**7.111**	**6.995**	**98**	0	**2.910**	9.905
				193	421	Стални трошкови	101	93	**93**	0	0	93
				193.1	422	Трошкови путовања	42	30	**71**	0	49	79
				194	423	Услуге по уговору	2.724	2.721	**100**	0	2.676	5.397
				195	424	Специјализоване услуге	4.000	3.996	**100**	0	130	4.126
				196	425	Текуће поправке и одржавање	145	126	**87**	0	55	181
				197	426	Материјал	50	4	**8**	0	0	4
				198	512	Машине и опрема	50	25	**50**	0	0	25
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 473						
					01	Приходи из буџета	13.360	12.193	**91**	0	0	12.193
					04	Сопствени приходи	0	0	**0**	177	0	177
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 473	**13.360**	**12.193**	**91**	**177**	**0**	12.370
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ГЛАВУ 1.16.	**13.360**	**12.193**	**91**	**177**	**2.910**	15.280
					06	Приходи од донација	**13.360**	**12.193**	**91**	**0**	**0**	12.193
					07	Сопствени приходи	**0**	**0**	**0**	**177**	**0**	177
						УКУПНО ЗА ГЛАВУ 1.16.	**13.360**	**12.193**	**91**	**177**	**2.910**	15.280
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 1502 ПРОГРАМ 4 - РАЗВОЈ ТУРИЗМА	**13.360**	**12.193**	**91**	**177**	**0**	12.370
					01	Приходи из буџета	**13.360**	**12.193**	**91**	**0**	**0**	12.193
					04	Сопствени приходи	**0**	**0**	**0**	**177**	**0**	177
						ФИЗИЧКА КУЛТУРА	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474
			1301			**ПРОГРАМ 14 - РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ**	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474
						СПОРТСКО ПРИВРЕДНО ДРУШТВО СОФК КАРАЂОРЂЕ ДОО ТОПОЛА	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474
		810				**Услуге рекреације и спорта**	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474
			1301-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Подршка локалним спортским**	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474

						организацијама, удружењима и савезима						
			м.т.011	93	481	Дотације спортским удружењима	8.500	8.474	**100**	**0**	**0**	8.474
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 810						
					01	Приходи из буџета	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 810	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ГЛАВУ 3.11.						
					01	Приходи из буџета	8.500	8.474	**100**	0	0	8.474
						УКУПНО ЗА ГЛАВУ 3.11.	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 14 - РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474
					01	Приходи из буџета	**8.500**	**8.474**	**100**	**0**	**0**	8.474
					04	Сопствени приходи	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	0
	4.11.					**СРЕДСТВА ЗА РЕВИТАЛИЗАЦИЈУ СЕЛА**	**9.600**	**8.069**	**84**	**0**	**360**	8.429
		421				**ПОЉОПРИВРЕДА**	**9.600**	**8.069**	**84**	**0**	**360**	8.429
			0101			**ПРОГРАМ 5 - ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ**	**9.600**	**8.069**	**84**	**0**	**360**	8.429
			0101-0001			**Програмска активност 0001 (ПА 0001) - Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници**	1.671	1.397	**84**	0	360	1.757
				71	451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организац.-Пројекти	171	52	**31**	0	360	412
					451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организац.-Подстицаји пољоп.(камате 700.000 и вештачко осемењавање-800.000)	1.500	1.345	**90**	0	0	1.345
			0101-0002			**Програмска активност 0002 (ПА 0002) - Мере подршке руралном развоју**	6.976	5.725	**82**	0	0	5.725
				72	424	Специјализоване услуге	2.300	1.994	**87**	0	0	1.994
			м.т.009			Агенција за рурални развој општине Топола	2.300	1.994	**87**	0	0	1.994
				73	451	Субвенције јавним нефинан. предузећима и организац.-Подстицаји пољоп.(Пројекат -126.000, пластеници-1.500.000, бунари-500.000 и тезге -550.000)	2.676	2.074	**78**	0	0	2.074
			м.т.010	72	424	Специјализоване услуге-Накнада стрелцима	1.500	1.159	**77**	0	0	1.159
				74	481	Дотације удружењима -ПГЗ	500	499	**100**	0	0	499

			0101-01			**Пројекат 0101-01 -Јачање конкурентности произвођача вина из Шумадије -Импулс Вино**	588	588	**100**	0	0	588
				75	424	Специјализоване услуге	588	588	**100**	0	0	588
			0101-02			**Пројекат 0101-02- Шумадијска шљива**	365	359	**98**	0	0	359
				76	424	Специјализоване услуге	365	359	**98**	0	0	359
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 421						
					01	Приходи из буџета	9.600	8.069	**84**		360	8.429
					04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	0	**0**	0	0	0
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 421	**9.600**	**8.069**	**84**	**0**	**360**	8.429
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ГЛАВУ 1.14.						0
					01	Приходи из буџета	9.600	8.069	**84**	0	360	8.429
					04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	0	**0**	0	0	0
						УКУПНО ЗА ГЛАВУ 1.14.	**9.600**	**8.069**	**84**	**0**	**360**	8.429
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 0101 ПРОГРАМ 5 - ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	**9.600**	**8.069**	**84**	**0**	**360**	8.429
					01	Приходи из буџета	**9.600**	**8.069**	**84**	**0**	**360**	8.429
					04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	0	**0**	0	0	0
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА РАЗДЕО 3						
					01	Приходи из буџета	545.192	459.593	**84**	0	0	459.593
					01	Приходи из буџета- део наменских средстава - еко фонд	4.290	3.393	**79**	0	0	3.393
					04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	0	**0**	177	0	177
					06	Донације од међународних организација	0	0	**0**	0	12.337	12.337
					07	Трансфери од других нивоа власти	0	0	**0**	0	17.843	17.843
					08	Добровољни трансфери од физичких и правних лица					3.416	
						УКУПНО ЗА РАЗДЕО 3	**549.482**	**462.986**	**84**	**177**	**33.595**	496.759
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПО ПРОГРАМИМА ЗА РАЗДЕО 3.						
						ПРОГРАМ 1 - ЛОКАЛНИ РАЗВОЈ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
					01	Приходи из буџета	0	0	**0**	0	0	0
						ПРОГРАМ 2 - КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

					01	Приходи из буџета	0	97.234	**0**	0	1.725	98.959
						ПРОГРАМ 3 - ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	**0**	**5.292**	**0**	**0**	**3.393**	**8.685**
					01	Приходи из буџета	0	5.042	**0**	0	0	5.042
						ПРОГРАМ 4 - РАЗВОЈ ТУРИЗМА	**0**	**14.793**	**0**	**177**	**0**	**14.970**
					01	Приходи из буџета	0	12.193	**0**	0	0	12.193
					04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	0	**0**	177	0	177
						ПРОГРАМ 5 - ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	**0**	**8.069**	**0**	**0**	**360**	**8.429**
					01	Приходи из буџета	0	0	**0**	0	0	0
						ПРОГРАМ 6 - ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	**0**	**35.668**	**0**	**0**	**0**	**35.668**
					01	Приходи из буџета	0	3.393	**0**	0	0	3.393
						ПРОГРАМ 7 - ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	**0**	**49.606**	**0**	**0**	**1.725**	**51.332**
					01	Приходи из буџета	0	4.550	**0**	0	0	4.550
						ПРОГРАМ 8 - ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ	**0**	**47.253**	**0**	**0**	**11.032**	**58.285**
					01	Приходи из буџета	0	47.253	**0**	0	0	47.253
					04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	0	**0**	0	0	0
					07	Трансфери од других нивоа власти	0	0	**0**	0	11.032	11.032
						ПРОГРАМ 9 - ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	**0**	**38.030**	**0**	**0**	**0**	**38.030**
					01	Приходи из буџета	0	37.568	**0**	0	0	37.568
						ПРОГРАМ 10 - СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	**0**	**9.098**	**0**	**0**	**0**	**9.098**
					01	Приходи из буџета	0	9.098	**0**	0	0	9.098
						ПРОГРАМ 11 - СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	**0**	**18.413**	**0**	**0**	**12.337**	**30.750**
					01	Приходи из буџета	0	18.413	**0**	0	12.337	30.750
						ПРОГРАМ 12 - ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	**0**	**17.763**	**0**	**0**	**0**	**17.763**
					01	Приходи из буџета	0	17.763	**0**	0	0	17.763
						ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	**0**	**19.833**	**0**	**0**	**148**	**19.981**
					01	Приходи из буџета	0	17.414	**0**	0	0	17.414
					04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	0	**0**	0	0	0
					07	Трансфери од других нивоа власти	0	0	**0**	0	148	148
						ПРОГРАМ 14 - РАЗВОЈ	**0**	**16.107**	**0**	**0**	**0**	**16.107**

						СПОРТА И ОМЛАДИНЕ						
					01	Приходи из буџета	0	8.474	**0**	0	0	8.474
					04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	0	**0**	0	0	0
					08	Добровољни трансфери од физичких и правних лица	0	0	**1**	0	0	0
						ПРОГРАМ 15 - ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	**0**	**126.515**	**0**	**0**	**5.083**	**131.598**
					01	Приходи из буџета	0	126.515	**0**	0	5.083	131.598
					06	Донације од међународних организација	0	0	**0**	0	4.725	4.725
5						**ОПШТИНСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО**						0
		330				**Судови**	**2.025**	**1.970**	**97**	**0**	**0**	1.970
			0602			**ПРОГРАМ 15 - ЛОКАЛНА САМОУПРАВА**	**2.025**	**1.970**	**97**	**0**	**0**	1.970
			0602-0004			**Програмска активност 0004 (ПА 0004) - Општинско правобранилаштво**	**2.025**	**1.970**	**97**	**0**	**0**	1.970
				199	411	Плате, додаци и накнаде запослених	1.497	1.491	**100**	0	0	1.491
				200	412	Социјални доприноси на терет запослених	268	267	**100**	0	0	267
					413	Накнаде у натури	0	0	**0**	0	0	0
				201	414	Социјална давања запосленима	15	15	**100**	0	0	15
				202	421	Стални трошкови	30	22	**73**	0	0	22
						Услуге комуникација	30	22	**73**	0	0	22
				203	422	Трошкови путовања	2	0	**0**	0	0	0
				204	423	Услуге по уговору	2	0	**0**	0	0	0
				205	426	Материјал	101	73	**72**	0	0	73
						Канцеларијски материјал	30	16	**52**	0	0	16
						Стручна литература	71	57	**81**	0	0	57
						Материјал за саобраћај - гориво	0	0	**0**	0	0	0
						Материјал за посебне намене	0	0	**0**	0	0	0
				206	465	Остале дотације и трансфери	110	102	**93**	0	0	102
				207	512	Машине и опрема	0	0	**0**	0	0	0
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ФУНКЦИЈУ 330						
					01	Приходи из буџета	2.025	1.970	**97**	0	0	1.970
						УКУПНО ЗА ФУНКЦИЈУ 330	2.025	1.970	**97**	0	0	1.970
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА РАЗДЕО 4.						
					01	Приходи из буџета	2.025	1.970	**97**	0	0	1.970
						ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗА ПРОГРАМ 0602 ПРОГРАМ 15 - ЛОКАЛНА САМОУПРАВА	2.025	1.970	**97**	0	0	1.970
					01	Приходи из буџета	2.025	1.970	**97**	0	0	1.970
						УКУПНО ЗА РАЗДЕО 4.	**2.025**	**1.970**	**97**	**0**	**0**	1.970

						УКУПНО РАЗДЕО 1+2+3+4	**564.778**	**477.560**	**85**	**177**	**33.595**	**511.332**

Шифра програма	**Назив програма**	**Шифра програмске активнпсти / пројекта**	**Назив програмске активнпсти / пројекта**	**Усвојен буџет за 2018**	**Текући буџет за 2018**	**Извршење у 2018**	**Проценат извршења у односу на текући буџет**
1102	Програм 2. Комуналне делатности	0001	Управљање/ одржавање јавним осветљењем	5000	5000	4663	93,3%
1102	Програм 2. Комуналне делатности	0002	Одржавање јавних зелених површина	5300	5300	3931	74,2%
1102	Програм 2. Комуналне делатности	0003	Одржавање чистоће на површинама јавне намене	20350	20350	15227	74,8%
1102	Програм 2. Комуналне делатности	0004	Зоохигијена	500	571	551	96,5%
1102	Програм 2. Комуналне делатности	0008	Управљање и снабдевање водом за пиће	19000	18940	17877	94,4%
1102	Програм 2. Комуналне делатности	П1	Реконструкција,рационализација и одржавање јавне расвете	11000	10800	10517	97,4%
1102	Програм 2. Комуналне делатности	П2	Одржавање гробаља на територији општине Топола	6000	0	0	
1102	Програм 2. Комуналне делатности	П3	Изградња водоводне мреже дела села Жабаре	0	4500	4492	99,8%
1501	Програм 3. Локални економски развој	П1	Израда портфолиа имовине у јавној својини-четврта фаза	500	417	416	99,8%
1501	Програм 3. Локални економски развој	П2	Изградња канализације на локацији Ваганац - Митровчић	6900	6900	4626	67,0%

1501	Програм 3. Локални економски развој	П3	Подршка женском ин овационом предузетни штву у Тополи	0	3767	3643	96,7%
1502	Програм 4. Развој туризма	0001	Управљање развојем туризма	6236	6542	4839	74,0%
1502	Програм 4. Развој туризма	0002	Промоција туристичке понуде	550	550	436	79,3%
1502	Програм 4. Развој туризма	П1	Изградња визиторског центра у Тополи- завршна фаза	1500	2610	2600	99,6%
1502	Програм 4. Развој туризма	П2	Јачање капацитета сеоског туризма кроз економско и социјално оснаживане и родну равноправнос т сви чланова пољ.домаћинс тва	100	100	100	100,0%
1502	Програм 4. Развој туризма	П3	Подизање нивоа квалитета туристичких услуга кроз стварање услова за квалитетнију презентацију	250	0	0	
1502	Програм 4. Развој туризма	П4	Културно туристичка манифестациј а "Опленачка берба"	10200	10961	9905	90,4%
0101	Програм 5. Пољопривре да и рурални развој	0001	Подршка за спровођење пољопривред не политике у локалној заједници	1700	2031	1756	86,5%
0101	Програм 5. Пољопривре да и рурални развој	0002	Мере подршке руралном развоју	6976	6976	5725	82,1%
0101	Програм 5. Пољопривре да и рурални развој	П1	Јачање конкурентнос ти произвођача	559	588	588	100,0%

			вина из Шумадије-Импулс вино				
0101	Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	П2	Шумадијска шљива	365	365	360	98,6%
0401	Програм 6. Заштита животне средине	0001	Управљање заштитом животне средине	4000	4289	3393	79,1%
0401	Програм 6. Заштита животне средине	0005	Управљање комуналним отпадом	6650	6385	6121	95,9%
0401	Програм 6. Заштита животне средине	П1	Изградња фекалне канализације насеља"ТОРОВИ-ЈОКИЋА КРАЈ"I ФАЗА	13545	14950	12013	80,4%
0401	Програм 6. Заштита животне средине	П2	Изградња кишне канакизације насеља"ДЕСПОТОВИЦА"I ФАЗА	13000	14660	14141	96,5%
0701	Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	0002	Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре	65700	55134	51332	93,1%
2001	Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	0001	Функционисање предшколских установа	61528	61207	54733	89,4%
2001	Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	П1	Доградња зграде ПУ "Софија Ристић" Топола	2962	3450	3402	98,6%
2001	Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	П2	Реконструкција пешачких стаза	50	50	30	60,0%
2001	Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	П3	Реконструкција и прикључак централног грејања на гасовод у ПУ "Софија Ристић"	0	2132	120	5,6%

2002	Програм 9. Основно образовање и васпитање	0001	Функционисање основних школа	39779	41130	32938	80,1%
2002	Програм 9. Основно образовање и васпитање	П1	Доградња фискултурне сале у ОШ"Карађорђе"Топола 2.фаза	500	22716	160	0,7%
2002	Програм 9. Основно образовање и васпитање	П2	Изградња фискултурне сале у ОШ"Живко Томић" 2.фаза(ЕИБ 8)	16915	23744	3870	16,3%
2002	Програм 9. Основно образовање и васпитање	П3	Израда ПТД за санацију објекта ОШ "Милан Благојевић"Наталинци	700	462	462	100,0%
2002	Програм 9. Основно образовање и васпитање	П4	Санација објекта ОШ "Милан Благојевић"Наталинци	0	608	600	98,7%
2003	Програм 10. Средње образовање и васпитање	0001	Функционисање средњих школа	9709	10329	9098	88,1%
0901	Програм 11. Социјална и дечија заштита	0001	Социјалне помоћи	9100	10327	10053	97,3%
0901	Програм 11. Социјална и дечија заштита	0003	Подршка социо-хуманитарним организацијама	300	300	250	83,3%
0901	Програм 11. Социјална и дечија заштита	0004	Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге	4350	4383	4340	99,0%
0901	Програм 11. Социјална и дечија заштита	0005	Подршка реализацији програма Црвеног крста	2800	3030	3030	100,0%
0901	Програм 11. Социјална и дечија заштита	0007	Подршка материјално угрожених лица/породица	300	150	149	99,3%
0901	Програм 11. Социјална и	П1	Побољшање услова	14520	9690	819	8,5%

	дечија заштита		становања породицама избеглица из средстава РСП				
0901	Програм 11. Социјална и дечија заштита	П2	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛУГА У ЗАЈЕДНИЦИ ЗА СТАРА ЛИЦА У ОПШТИНИ ТОПОЛА-ЕУ-ИПА-2013	13463	13463	12109	89,9%
1801	Програм 12. Здравствена заштита	0001	Функционисање установа примарне здравствене заштите	0	6758	6671	98,7%
1801	Програм 12. Здравствена заштита	0002	Мртвозорство	200	300	274	91,3%
1801	Програм 12. Здравствена заштита	П1	Адаптација зграде Дома здравља"Свети Ђорђе" у Тополи	45000	15000	10818	72,1%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	0001	Функционисање локалних установа културе	15453	15342	12937	84,3%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	0002	Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва	2030	2080	2037	97,9%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	0004	Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања	1600	1550	1431	92,3%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П1	Велика школска позорница	143	123	123	100,0%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П2	Бадњи дан-Божић	370	360	360	100,0%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П3	Тополско лето	230	190	188	98,9%

1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П4	Фестивал хорова и хорске музике	110	0	0	
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П5	Ликовна колонија	490	468	468	100,0%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П6	Фестивал дуодраме	1090	947	947	100,0%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П7	Рок концерт	615	715	702	98,2%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П8	Петровдански концерт	340	337	336	99,7%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П9	Слава општине-Мала Госпојина	475	454	453	99,8%
1201	Програм 13. Развој културе и информисања	П10	Сабор изворног народног стваралаштва	260	0	0	
1301	Програм 14. Развој спорта и омладине	0001	Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима	13800	13800	13793	99,9%
1301	Програм 14. Развој спорта и омладине	0002	Подршка предшколском и школском спорту	1000	1000	905	90,5%
1301	Програм 14. Развој спорта и омладине	0004	Функционисање локалних спортских установа	1.000,0	#####	970,0	92,4%
1301	Програм 14. Развој спорта и омладине	0005	Спровођење омладинске политике	500	500	438	87,6%
0602	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	0001	Функционисање локалне самоуправе и градских општина	115496	118775	109617	92,3%
0602	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	0002	Функционисање месних заједница	7259	10730	8109	75,6%

0602	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	0003	Сервисирање јавног дуга	12700	9004	8042	89,3%
0602	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	0004	Општинско/градско правобранилаштво	2091	2025	1970	97,3%
0602	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	0009	Текућа буџетска резерва	4500	63	0	0,0%
0602	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	0010	Стална буџетска резерва	300	50	0	0,0%
0602	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	0014	Управљање у ванредним ситуацијама	100	300	300	100,0%
0602	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	П1	Пројекти из области праћења родне равноправности	150	135	93	68,9%
0602	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	П2	Реформа пореза на имовину у општини Топола	0,0	1.332	1.332	100,0%
2101	Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	0001	Функционисање Скупштине	8869	8824	8352	94,7%
2101	Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	0002	Функционисање извршних органа	4532	4447	4251	95,6%

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Правни основ за доношење Одлуке о завршном рачуну буџета Општине Топола за 2018. годину садржан је у члану 20. Закона о локалној самоуправи (Службени гласник РС број 129/07,83/2014-др.закон,101/2016-др.закон и 47/2018), где је у оквиру надлежности општине утврђено тачком 3. овог члана да општина доноси буџет и завршни рачун.

Садржај завршног рачуна утврђен је Законом о буџетском систему, чланови од 77-79 („Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010,101/2010,101/2011, 93/2012, 63/2013, 63/2013 , 108/2013, 142/2014, 68/2015, 103/2015, 99/2016,113/2017, 95/2018 и 31/2019).

При изради нацрта Одлуке коришћена су следећа акта:

- Закон о финансирању локалне самоуправе („Сл. Гласник РС” број 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013-усклађени дин.изн.,125/2014-
  усклађени дин.изн.,95/2015- усклађени дин.изн.,83/2016- усклађени дин.изн.,91/2016- усклађени дин.изн., 104/2016- усклађени дин.изн, 96/2017- усклађени дин.изн.,89/2018- усклађени дин.изн. и 95/2018-др.закон),
- Закон о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС”бр.46/2006, 111/09, 99/2011-др.закон и 62/2013-др.закон),
- Закон о буџету РС за 2018. годину(„Службени гласник РС” број 113/2017),
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата,односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС” број 116/2014 и 95/2018),
- Уредба о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС” број 125/03 и 12/06),
- Правилник о стандардном класификационом оквиру за буџетски систем („Службени гласник РС” број 16/2016,49/2016,107/2016, 46/2017,114/2017,20/2018,36/2018 ,93/18 и 104/2018),
- Правилник о начину припреме,састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава („Сл. гласник РС”бр. 18/2015 и 104/2018),
- Правилник о роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”бр.118/2013 и 137/2014),
- Правилник о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације („Сл. лист СРЈ” бр.17/97 и 24/2000) и
- Одлука о буџету општине Топола за 2018 годину („Службени гласник РС” број 22/2017, 12/2018 и 17/2018).

Буџетом за 2018. годину планирано је 557.225 хиљада динара - текућих буџетских прихода, као и 69.290 хиљада динара – сопствених и осталих текућих прихода буџетских корисника што је укупно 626.515 хиљада динара.Са планираним затеченим средствима на рачунима КРТ-а 31.12.2017.год. (пренета средства из 2017. године) укупна планирана средства за покриће расхода у 2018. години су износила 626.515 хиљада динара.

Укупно остварени текући буџетски приходи су 488.637 хиљада динара што је у односу на план 88%. Укупно остварени буџетски приходи са пренетим средствима из 2017. године су 496.190 што је 88 % у односу на план.

У складу са оствареним приходима ,динамиком прилива средстава у буџет, вршена је расподела средстава буџетским корисницима поштујући при том приоритете и равномерност у расподели у складу са планом.

Укупно остварени расходи су 477.560 хиљада динара из буџетских прихода и из осталих 33.772 хиљада динара, што укупно износи 511.332 хиљада динара.

Разлика између прихода и примања у буџету , узимајући у обзир и пренета средства из 2017. године и укупних расхода и издатака извршених у 2018. години, представља стање КРТ-а на дан 31.12.2018. године у износу од 20.762 хиљада динара (62 подрачуна у систему КРТ-а) , као и стање на девизном рачуну општине Топола код НБС у износу од 757 хиљада динара.

Средства у укупном износу од 1.765 хиљада динара су умањена из разлога што се односе на Удружење иницијатива за рурални развој, Удружење ратних војних инвалида и породице погинулих бораца Топола као и наменска средства за услуге винског туризма који се не налазе на списку директних,индиректних корисника и осталих корисника буџета општине Топола,а њихове текуће рачуне Управа за трезор је укључила у систем КРТ-а чији је салдо на дан 31.12.2018.год. 1.765 хиљада динара.

-5-

Скупштина Општине Топола, на основу члана 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр.72/09, 81/09, 64/10 - одлука УС РС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС РС, 50/13 - одлука УС РС, 98/13 - одлука УС РС, 132/14, 145/14, 83/18 и 31/2019), Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког Планирања „Службеном гласнику РС”, бр. 32/2019) и члана 98. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, бр.12/2008), на седници одржаној дана **17.06.2019. године**, донела је

ОДЛУКУ О ПРВОЈ ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕНО МЕСТО ГОРЊА И ДОЊА ШАТОРЊА У ОПШТИНИ ТОПОЛА

Члан 1.

Овом Одлуком приступа се првој измени и допуни Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола („Сл. Гласник СО Топола” бр. 4/2015).

Члан 2.

Прелиминарна граница прве измене и допуне Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола, обухватила би подручје од око 1,2 ha. Подручје се налази у центру насељеног места Доња Шаторња и обухвата катастарске парцеле: целе к.п.бр. 2242, 2244/1, 2245, 2244/2, 2244/3, 2247/1, 2247/2, 2247/3, 2243/1 и 933 и делови к.п.бр. 940 и 2241 све КО Доња Шаторња. Коначна граница би се дефинисала нацртом прве измене и допуне Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола.

Члан 3.

Услове и смернице планских докумената вишег реда, ширег подручја и развојних стратегија:

- Просторни план општине Топола:
- План генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола:

Члан 4.

Основни принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора из важеће планске документације:

- примена савремених принципа у планирању, уређењу и заштити простора,
- заштита јавног интереса,
- развој привреде.

Члан 5.

Визија и циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја:

- дефинисање и регулација односа земљишта за површине јавне и остале намене
- промена намене површина;
- дефинисање правила уређења и правила грађења;
- развој комуналне инфраструктуре и опремање локације;

Члан 6.

Прва измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола садржи текстуални и графички део. Текстуални део садржи Правила уређења и Правила грађења. Графички део израђује се на овереном катастарско топографском плану. Све остало везано за садржину и израду Прве измене и допуне плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола мора бити у складу са Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког Планирања.

Члан 7.

Средства за израду прве измене и допуне плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола, падају на терет наручиоца плана, односно Јовановић Мирољуба и Јовановић Мирослава.

Рок за израду Прве измене и допуне плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола је годину дана од дана доношења ове одлуке, под условом да су Обрађивачу достављени Законом прописани услови и сагласности надлежних институција.

Члан 8.

Јавни увид Прве измене и допуне Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола обавиће се у просторијама Одељења за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке, имовинско-правне и послове евиденције и управљања имовином Општинске управе општине Топола, Булевар краља Александра I број 9. Подаци о начину излагања Нацрта Прве измене и допуне Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола на јавни увид и трајању јавног увида, огласиће се у средствима јавног информисања.

Члан 9.

Саставни део ове одлуке је и Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја за израду Прве измене и допуне дела Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола на животну средину.

Члан 10.

Прву измену и допуну плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола је потребно урадити у 3 примерка у аналогном и дигиталном облику.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 020-183/2019-05-I
Дана: 17.06.2019.године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир петровић с.р.

-6-

На основу члана 5. и 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средин („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004 и 88/2010), члана 29. и 104. Статута општине Топола („Сл. Гласник СО Топола”, бр. 4/2002, 6/2003, 12/2004 и

15/2004) и члана 64. Пословника СО Топола („Сл. Гласник СО Топола", бр. 13/2004)
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.06.2019. године**, донела је

О Д Л У К У
О НЕПРИСТУПАЊУ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ЗА ПРВУ ИЗМЕНУ И ДОПУНУ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕНО МЕСТО ГОРЊА И ДОЊА ШАТОРЊА У ОПШТИНИ ТОПОЛА

Члан 1.

За прву измену и допуну Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола није потребна израда Стратешке процене утицаја на животну средину.

Члан 2.

Циљ прве измене и допуне Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Тополаје промена намене к.п.бр 2242 и 933, КО Доња Шаторња, пољопривредног земљишта у земљиште које је по намени мешовито становање, ради формирања грађевинске парцеле за изградњу угоститељског објекта са паркингом.

Члан 3.

Ова одлука је дата у складу са мишљењем о неприступању изради Извештаја о стратешкој процени утицаја бр. 501-9/2019-2, у складу са Законом.

Члан 4.

Одлука о неприступању изради Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину за прву измену и допуну Плана генералне регулације насеља за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола саставни је део одлуке за прву измену и допуну Плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи («Службени гласник РС», број 72/09, 81/09-исправка, 64/10 одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13- Одлука УС, 50/13-Одлука УС, 98/13-Одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18 и 31/19).

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу 8. дана од дана објављивања у Службеном гласнику СО-е Топола.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број:020-182/2019-05-I
Дана:17.06.2019

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

-7-

Скупштина Општине Топола, на основу члана 35. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС", бр.72/09, 81/09, 64/10 - одлука УС РС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС РС, 50/13 - одлука УС РС, 98/13 - одлука УС РС, 132/14, 145/14 и 83/2018), члана 139. став 1. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола", бр.2/2019) и члана 154. став 2. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола", бр.3/2019), на седници одржаној дана **17.06.2019. године**, доноси:

Измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Топола

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. Правни и плански део за израду плана

Правни основ за израду Плана је:

- **Закон о планирању и изградњи** („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14 и 83/18);
- **Правилник** о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС", бр. 64/15);
- **Одлука о изради**, бр. 020-416/2017-05-1 од 15.12.2017.

Плански основ за израду Плана је:

- **Просторни План општине Топола (**„Службени гласник општине Топола", бр. 16/11)
- **План генералне регулације** насеља Топола („Службени гласник општине Топола", бр. 25/14).

1.2. Опис границе Измена и допуна плана

Планско подручје налази се на територији општине Топола и захвата катастарске парцеле бр. 1236 и 1237 К.О. Топола Варош. Обухват Плана је утврђен кроз израду нацрта Плана.
Граница плана обухвата површину П=2,39 86ha.

1.3. Циљеви и задаци израде плана

Циљ израде Измена и допуна Плана генералне регулације насеља Топола је стварање законског и планског основа за просторно уређење подручја у обухвату Плана, са утврђивањем правила уређења и грађења за карактеристичне целине и зоне.

Израда Измена и допуна Плана заснива се на постављеним циљевима и задацима и то у складу са:

- Важећим Планом генералне регулације за насељено место Топола („Службени гласник општине Топола", бр. 25/14).
- Могућностима геоморфолошких карактеристика терена, потребама инвеститора и принципима заштите животне средине.

Измене и допуне дефинисане одлуком и пројектним задатком се односе на промену намене за део подцелине А, корекцију правила грађења и дефинисање правила грађења која нису дата у важећем плану генералне регулације за део блока А22.

Циљ израде Плана је да се омогући повећање капацитета као и побољшање урбанистичких параметара (спратност, степен заузетости итд.) за потребе изградње објеката у сврху туристичких услуга.

Циљ израде Измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Топола јесте изградња туристичког комплекса услуга и пословања на к.п. бр. 1236 и 1237 К.О. Топола Варош.

Циљ израде Измена и допуна Плана генералне регулације за насељено место Топола јесте развој туризма, и то превасходно **винског туризма** који се може дефинисати као посета:

- Виноградима,
- Винаријама,
- Винским путевима,
- Винским фестивалима и изложбама,

Сама природа винарске индустрије доводи до сједињења с туризмом пружајући туристи могућност да чује историју, проба храну, културу, нове мирисе, звукове и укус, комбинацију животног стила и подручја.

Циљ израде и доношења овог плана је утврђивање правила уређења и грађења у складу са правилима усмеравајућег карактера који су дати Планом генералне регулације за насељено место Топола.

1.4. Преглед прикупљених података и услова надлежних институција

РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ **Бр. 4576-2 од 26.12.2017.**	**ЈВП „СРБИЈА ВОДЕ", ВПЦ „Морава"** **Бр.** **18 000 НИШ**
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ КРАГУЈЕВАЦ **Бр. 33-02/1 од 10.01.2018.**	**ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ Београд** **Бр. 03 020-3085/2 од 03.01.2018.**
АД „Електромрежа Србије" БЕОГРАД **Бр. 103-00-UTD-003-910/2017-002 од 11.01.2018.** **11000 Београд**	**ЕДБ Аранђеловац, Погон ЕДБ Топола,** **Бр. 804.0.0. – Д.09.03-337875/2 од 05.01.2018** **Булевар Вожда Карађорђа бб**
ЈКСП „ТОПОЛА" **Бр. 12/3.2 од 03.01.2018.** **Ул. Миливоја Петровића Блазнавца 6** **34301 Топола**	**Телеком Србија АД, Извршна јединица Крагујевац** **Бр. 499788/3-2017 од 28.12.2017.** **Ул. Краља Петра I 28** **34000 Крагујевац**

1.5. Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда

План генералне регулације за насељено место Топола („Службени гласник општине Топола", бр. 25/14).

У планском систему насеља Србије, Топола је сврстана у градске центре (као општински центар), у оквиру макрорегионалног центра Крагујевац. Припада малим индустријским центрима (са 1.000-5.000 запослених).

Насеље Топола има повољан саобраћајно-географски положај што позитивно утиче на развој. Кроз територију града прелазе важни саобраћајни правци:

- Државни пут IБ реда бр. 25 (стари назив М23): Мали Пожаревац – Младеновац – Топола - Крагујевац;
- Државни пут IБ реда бр. 27 (стари назив М4): државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Трбушница) – Лозница – Осечина – Ваљево – Лајковац – Ћелије – Лазаревац – Аранђеловац – Крњевац – Топола – Топола - Свилајнац;
- Државни пут IIА реда бр. 152 (стари назив Р126): Топола – Доња Шаторња – Рудник – Бућин Гроб.

Топола је сврстана у туристичку регију „Шумадијске планине" у оквиру туристичке зоне II степена. Просторна и културно-историјска целина „Карађорђева Топола са Опленцем" и само насеље, у претходном периоду су били углавном дестинација излетничког туризма. У наредном периоду форсираће се и стационарни туризам кроз изградњу хотела, пансиона, , етно-села и стимулисање народне радиности.

Подручје Плана генералне регулације подељено је на урбанистичке целине и подцелине у оквиру којих су прописана правила уређења и правила грађења за све намене у оквиру грађевинског земљишта.

Формирано је укупно 11 целина, према положају, доминантној намени и другим специфичностима простора

Подручје измена и допуна Плана генералне регулације насеља Топола налази се у оквиру целине А и захвата део блока А 22 у површини од 2,3986ха, са доминантном наменом МЕШОВИТО ПОСЛОВАЊЕ.

ЦЕЛИНА „А" –централна зона насеља у којој су смештене углавном све јавне установе. Ограничена је Булеваром вожда Карађорђа, Булеваром краља Александра и Улицом солунских ратника. Подељена је на 23 урбанистичке подцелине и у целости је у оквиру грађевинског реона. Грађевинске парцеле уз виталне саобраћајнице се користе за становање и делатности. Део целине налази се у оквиру Просторне културно-историјске целине „Карађорђева Топола са Опленцем". Укупна површина целине **А** износи око **53,00 ha.**

МЕШОВИТО ПОСЛОВАЊЕ представља врсту радних зона које се баве претежно терцијарним делатностима (складишта, сервиси, велетрговине, грађевинска предузећа и сл.). Лоцирани су уз главне саобраћајне правце, углавном уз формиране радне зоне. Површина ових зона у целом ПГР-у износи **34,00 ha.**

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОВРШИНАМА НАМЕЊЕНИМ ЗА МЕШОВИТО ПОСЛОВАЊЕ **- ЦЕЛИНА А – део блока А 22**

Зоне мешовитог пословања развијају се као зоне на прелазу између стамбених и привредних зона и уз главне саобраћајне токове. Зоне становања, кроз постепену реконструкцију постају стамбено-пословне зоне. У оквиру мешовитог пословања развијају се претежно терцијарне делатности уз могућност организовања производње најнижег нивоа.

ДОМИНАНТНА НАМЕНА: Мешовито пословање – мала и средња предузећа терцијарних делатности: складишта, трговина на велико, грађевинска предузећа, салони, већи сервиси и сл, уз могућност организовања производње најнижег нивоа.

КОМПАТИБИЛНЕ НАМЕНЕ: мање производне делатности, услужне делатности, становање и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

НАМЕНЕ ОБЈЕКАТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене чија би делатност угрозила животну средину и основну намену.

	Становање	**Становање са пословањем**	**Пословање**
Минимална величина парцеле	5,0 ar	6,0 ar	8,0 ar
Минимална ширина фронта	12,0 m	16,0 m	20,0 m
Максимални степен заузетости	30%	60%	60 %
Максимални степен изграђености	0,8	1,0	1,0
Минимални проценат зелених површина	40%	15%	15%

	Становање	Становање са пословањем	Пословање
Намена објеката	Стамбени објекат за породично становање	Стамбени објекат за породично становање, стамбено-пословни објекат, пословни објекат. Однос становања и пословања у објекту или на парцели је 70%-30%	Пословни објекат
Типологија	Слободностојећи објекат, објекат у прекинутом низу	Слободностојећи објекат	
Максимална спратност објекта	П+0 – П+2	П+0 – П+2	П+0 – П+1 (Посебно П+2 за управно – административни део пословног објекта)
Максимална висина објекта	12,0 m	12,0 m	16,0 m

На парцелама стамбене намене могућа је изградња другог објекта на парцели у ком би биле смештене помоћне просторије типа летње кухиње, гараже за смештај возила, оставе....
Други објекат на парцели се може градити као приземни, слободностојећи у дубини парцеле.
Најмање дозвољено растојање основног габрита (без испада) објекта на парцели стамбене намене према бочном дворишту претежно северне орјентације је 1,5 m, а према бочном дворишту претежно јужне орјентације је 2,5 m.
На растојању мањем од 2,5 m могу се формирати само отвори просторија високог парапета уз минималну удаљеност од границе парцеле од 1,0 m.
Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије ако то дозвољавају геотехничке и хидротехничке особине терена.
Међусобна удаљеност објекат на парцели је најмање 5,0 m од зида до зида, с тим да стреха не сме да прелази 1,0 m.
Код пословно-стамбеног садржаја парцеле, могуће је увођење пословних делатности које не угрожавају становање у основни објекат, као и у засебан објекат на парцели (рад до улице, становање према дубини парцеле или рад у приземљу, а становање на спрату, ванстамбени садржај може се наћи и у анексу). Начелна препорука је да пословање организује ка јавним површинама, а становање повлачи у дубину парцеле;
Код пословног садржаја парцеле, управа и администрација може бити смештена у главни објекат, издвојена у анекс пословног објекта или у засебан објекат. Уколико се управа организује у засебном објекту, објекат се орјентише ка јавним површинама, а пословање повлачи у дубину парцеле;
Најмање дозвољено растојање основног габрита (без испада) објекта на парцели стамбено-пословне и пословне намене према бочном дворишту је 5,0m.

- Међусобно растојање објеката на истој парцели износи половину висине вишег објекта, уколико је задовољен противпожарни услов.
- Око објеката на парцели пословне намене мора бити обезбеђен противпожарни пут који не може бити ужи од 3,5 m за једносмерно, односно 6,0 m за двосмерно кретање возила.
- За парцеле и комплексе који немају директан приступ на јавну саобраћајну површину, приступни пут је минималне ширине 5,0 m са радијусом кривине прикључка од минимално 10,0 m.
- Објекти намењени пословању морају носити архитектонске одлике своје намене, а са стамбено-пословни одлике стамбених објеката прилагођених потребама делатности, која се одвија у приземљу.
- Обликовање фасаде и кровова треба да буде усклађено на нивоу целине, кровови уједначеног нагиба и усклађени.
- За обраду фасада и кровова користити савремене материјале.
- Паркирање или гаражирање свих путничких и теретних возила, као и манипулативни простор, решава се на сопственој грађевинској парцели изван површине јавног пута;
- Капацитети за паркирање утврђују се према нормативу:
  - 1 паркинг место на 200 m² за производне и магацинске просторе,
  - 1 паркинг место на 60 m² корисне површине пословног простора и
  - 1 паркинг место на 1 стан код стамбених објеката.
  - Минимална заступљеност зелене површине на парцели је 15%, укључујући и заштитне зелене појасеве према грађевинским парцелама друге намене;

- Ширина заштитног зеленог појаса према парцелама друге намене износи најмање 3,0 m. Појас заштитног зеленила формирати од листопадних и четинарских врста спратне конструкције почев од травног покривача, преко шибља и жбуња до дрвећа густе крошње. Избегавати инвазивне (агресивне алохтоне) врсте и врсте које су детерминисане као алергене (топола и сл.);
- У оквиру радног комплекса све слободне површине озеленити травом, а свуда где је могуће посадити декоративно жбуње и дрвеће.

- Уређење парцеле подразумева изградњу објеката у складу са наменом. Основно уређење подразумева нивелацију, партер, зелене површине и одводњавање ван простора суседа;
- Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђење приступног пута, водоснабдевања, прикупљање и пречишћавање отпадних вода, прикључак на електроенергетску и телекомуникациону мрежу, уређење манипулативног простора, уређење паркинга за различите врсте возила и посебне просторије или ограђеног простора са посудама за прикупљање отпада.
- Основни безбедносни услови везани су за примену сеизмичких прописа, противпожарних прописа и услова заштите од ратних разарања, који су обавезни код пројектовања и изградње објеката.

Туризам у оквиру намене мешовито пословање:

Тип објекта – хотел, мотел

Категорија - мин 3 звездице

Капацитет - утврдити анализом према могућностима парцеле кроз израду урбанистичког пројекта

Зелене површине – минимум 30% површине парцеле мора бити сачувано као водопропусни терен

Паркирање – потребе за паркирањем утврдити према категорији, капацитету и компатибилним наменама и решити у оквиру парцеле.

Све функције хотела решити у оквиру парцеле

Остали елементи урбанистичке регулације према правилима за намену у оквиру које се развијају.

Максимални капацитет објекта је 20 лежајева. За капацитете преко 8 лежајева важе услови величине парцеле као за вишепородичне објекте и дефинише се анализом према могућностима парцеле кроз израду урбанистичког пројекта.

Уколико се укаже потреба за капацитетом већим од 20 лежајева то се дефинише искључиво кроз израду Плана детаљне регулације који мора обухватити све зоне утицаја овог објекта.

Зелене површине – минимум 30% површине парцеле мора бити сачувано као водопропусни терен. Обавезан је план пејзажног уређења парцеле

Паркирање – потребе за паркирањем утврдити према капацитету и решити искључиво у оквиру парцеле. Ова функција не сме угрозити намене у окружењу и обавезно је формирање зеленог појаса мин2,0м ка суседу.

Све функције решити у оквиру парцеле.

Остали елементи урбанистичке регулације у свему према правилима за намену у оквиру које се развијају.

1.6. Анализа и оцена постојећег стања

К.п. бр. 1236 К.О. Топола Варош се налази у приватној својини Пољопривредног комбината „Опленац” из Тополе. Изграђена је објектима различите старости, функције и правног статуса, а који су евидентирани у Табели бр. 2.

Над објектом под бр. 4 је започета реконструкција и изградња у хоризонталним габаритима приказаним ка приложеном катастарско топографском плану.

Табела бр. 1 – Подаци о парцелама

Катастарска општина (К.О. Топола Варош)		**Подаци о парцели**			
Број	**Површина (m^2)**	**Облик својине**	**Врста права**	**Обим удела**	**Врста земљишта**
1236	2 33 93	приватна	**Власник** ПИК „ОПЛЕНАЦ” Д.О.О.,Топола	1/1	**Градско грађевинско земљиште**
1237	593	приватна	**Власник** ПИК „ОПЛЕНАЦ” Д.О.О.,Топола	1/1	**Градско грађевинско земљиште**

Табела бр. 3 – Постојеће грађевинско земљиште у обухвату Плана

НАМЕНА			Површина	
			Постојеће стање	
			ha	%
1.	**Површине јавних намена**		/	/
2.	**Површине осталих намена**		**2,33 93**	**100,00**
	2.1.	Мешовито пословање	2,33 93	97.53
	2.2.	Б1 Становање средњих густина	0,05 93	2,47
УКУПНО:			**2,39 86**	**100,00**

Табела бр. 2 – Подаци о постојећим објектима

Катастарска општина (К.О. Топола Варош)		ОБЈЕКТИ					
Број	**Пов. (m2)**	**Бр. објекта**	**намена**	**Пов. (m2)**	**Врста права / облик својине**	**Обим удела**	**Правни статус**
1236	233 93	1	Зграда прехрамбене индустрије и производње пића	237	Држалац ПИК ,,ОПЛЕНАЦ" Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат изграђен без одобрења за изградњу
		2	Зграда прехрамбене индустрије и производње пића	976	својина/ приватна ПИК ,,ОПЛЕНАЦ" Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат изграђен пре доношења прописа о изградњи објеката
		3	Зграда прехрамбене индустрије и производње пића	520	држалац/ ПИК ,,ОПЛЕНАЦ" Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат изграђен без одобрења за изградњу
		4	Зграда прехрамбене индустрије и производње пића	797	својина/ приватна ПИК ,,ОПЛЕНАЦ" Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат изграђен без одобрења за изградњу
		5	Зграда прехрамбене индустрије и производње пића	309	ПИК ,,ОПЛЕНАЦ" Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат изграђен пре доношења прописа о изградњи објеката
		6	Зграда прехрамбене индустрије и производње пића	96	ПИК ,,ОПЛЕНАЦ" Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат изграђен без одобрења за изградњу
		7	Зграда прехрамбене индустрије и производње пића	96	ПИК "ОПЛЕНАЦ" Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат изграђен без одобрења за изградњу

		8	Помоћна зграда	32	ПИК „ОПЛЕНАЦ” Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат изграђен без одобрења за изградњу
		9	Помоћна зграда	12	ПИК „ОПЛЕНАЦ” Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат изграђен без одобрења за изградњу
1237		1	Породична стамбена зграда	59	ПИК „ОПЛЕНАЦ” Д.О.О.,Топола	1/1	Објекат преузет из земљишне књиге

Непосредно окружење ван граница Измена и допуна Плана источно и западно чине претежно зоне становања средњих густина.

Грађевинско земљиште у обухвату Измена и допуна Плана, **представља**

- Површине осталих намена – мешовито пословање и
  – Б1 Становање средњих густина

2. ПЛАНСКИ ДЕО

2.1. Правила уређења

2.1.1. Подела на функционалне зоне и целине

Подручје Измена и допуна Плана генералне регулације насеља Топола налази се у оквиру целине А и захвата део блока А 22 према подели која је преузета из ПГР-а - графички прилог бр. 2 – Подела на урбанистичке целине и подцелине са планираном наменом површина, Р=1:1000.

2.1.2. Намена простора и биланс површина

Намена простора

Све парцеле које улазе у обухват Измена и допуна Плана су парцеле грађевинског земљишта осталих намена .
Изменом Измена и допуна Плана предвиђа се изградња туристичког комплекса на к.п. бр. 1236 и 1237 К.О. Топола Варош.
Туризам у оквиру намене мешовито пословање подразумева вински туризам, односно стационарни комерцијални туризам са једне стране и транзитни туризам са друге који су међусобно компатибилни и могу се просторно преплитати из
Вински туризам представља сједињење винарске индустрије са туризмом пружајући туристи могућност да чује историју, проба храну, културу, нове мирисе, звукове и укус, комбинацију животног стила и подручја.

- Тип објекта – хотел, мотел са пратећим садржајима
- Категорија - мин 3 звездице
- Капацитет - утврдити анализом према могућностима парцеле кроз локацијске услове
- Зелене површине – минимум 15% површине парцеле мора бити сачувано као водопропусни терен
- Паркирање – потребе за паркирањем утврдити према категорији, капацитету и компатибилним наменама и решити у оквиру парцеле.
- Све функције хотела решити у оквиру парцеле.
- Остали елементи урбанистичке регулације према правилима за намену у оквиру које се развијају.

Саобраћајна мрежа

У обухвату Измена и допуна предметног плана не постоје јавне саобраћајне површине. Концепт саобраћајне мреже, која опслужује предметни простор, у потпуности се задржава из Планом генералне регулације за насељено место Топола. Поменуту саобраћајну мрежу чине са југозападне стране Булевар краља Александра и са североисточне стране Улица солунских ратника.

Биланс површина

Табела бр. 2 – Грађевинско земљиште

Грађевинско земљиште		**П о в р ш и н а**	
		ha	**%**
1.	Површине јавних намена	/	/

2.	Површине осталих намена	2,39 86	100,00
У К У П Н О:		**2,39 86**	**100,00**

Табела бр. 3 – Површине јавних и осталих намена

Н А М Е Н А			**П о в р ш и н а**	
			Постојеће стање	
			ha	%
1.	**Површине јавних намена**		**/**	**/**
2.	**Површине осталих намена**		**2,39 86**	**100,00**
	2.1.	Мешовито пословање - Туризам	2,39 86	100,00
У К У П Н О:			**2,39 86**	**100,00**

2.1.3. Општа правила уређења саобраћајне мреже и мреже јавне комуналне инфраструктуре

Сва правила уређења која се односе на изградњу саобраћајне мреже и мреже и објеката јавне инфраструктуре важе из **Плана генералне регулације за насељено место Топола** („Службени гласник општине Топола”, бр. 25/14).

2.1.4. Услови и мере за спровођење Измена и допуна Плана генералне регулације

Ова измена и допуна представља саставни део плана чија се измена и допуна врши, сва правила уређења и грађења која нису дефинисана овим планом користиће се из плана чија се измена и допуна врши. Планом су дати сви параметри за градњу у оквиру предметног простора**.**

Након усвајања Плана, а на начин и по поступку утврђеним Законом о планирању и изградњи, Измене и допуне Плана генералне регулације ће се спроводити кроз поступак:

- Издавање локацијских услова.
- Правила грађења су основ за издавање извода из плана ради добијања локацијских услова.
- Израда пројектно–техничке документације за објекте намена утврђених Планом, који се граде на површинама остале намене.
- Прибављање урбанистичких и других сагласности на пројектну документацију.
- Прибављање грађевинске дозволе и пријава радова.

Сва остала правила и услови за уређење који нису предмет ових ИЗМЕНА И ДОПУНА важе из ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕНО МЕСТО ТОПОЛА („Службени гласник општине Топола”, бр. 25/14).

2.2. Правила грађења

2.2.1. Правила парцелације, препарцелације и исправке граница парцела

За простор у обухвату Измена и допуна плана не постоје посебна ограничења у погледу величине грађевинске парцеле.

Катастарска парцела може постати грађевинска уколико има облик и површину који омогућавају изградњу објекта у складу са правилима грађења и техничким прописима и која има приступ јавној саобраћајној површини Нова грађевинска парцела, настала спајањем или дељењем целих или делова катастарских парцела мора имати минималну ширину фронта према јавној саобраћајној површини 20.0m и минималну површину 0,08ha (800 m^2),

2.2.2. Урбанистички показатељи и правила праћења по наменама у обухвату Измена и допуна плана

Изменама и допунама Плана генералне регулације предвиђа се, за део блока А22, проширење дозвољене намене, односно, предвиђа се и могућност изградње туристичких комплекса у оквиру намене мешовито половање.

ДОМИНАНТНА НАМЕНА: Мешовито пословање – туристички комплекси, мала и средња предузећа терцијарних делатности: складишта, трговина на велико, грађевинска предузећа, салони, већи сервиси и сл, уз могућност организовања производње вина.

КОМПАТИБИЛНЕ НАМЕНЕ: услуге у функцији туризма (угоститељство), спорт и рекреација, здравство, јавне функције, услужне делатности, становање и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре. Однос пратећих намена у односу на претежну може бити максимално 50% на нивоу намене. На парцели се може наћи и само пратећа намена. Правила изградње основне намене примењују се и за компатибилну намену.

НАМЕНЕ ОБЈЕКАТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене чија би делатност угрозила животну средину и основну намену.

Број објеката на парцели: на свакој грађевинској парцели гради се један основни (главни објекат са

рецепцијом) хотелски објекат.

- поред класичне организације са једним објектом хотела са смештајним капацитетима, може се комплекс организовати и по принципу једног главног објекта са рецепцијом, рестораном гаражом... и више мањих типских објеката (смештајне јединице апартманског типа по правилу приземне). Цео комплекс се гради као јединствена урбанистичка целина и може бити на више парцела.
- Могућа је изградња и других објеката у функцији допуне стационарног смештаја, објеката за спорт и рекреацију, угоститељства, производње вина, складишта, паркирања, а све у оквиру дозвољених урбанистичких параметара за парцелу.
- У оквиру парцеле дозвољена је изградња надстрешница, сеница, отворених базена, стакленика, зимских башти и отворених спортских терена, које не улазе у обрачун урбанистичких параметара

Индекс заузетости парцеле:

- максимални индекс заузетости на парцели је 50% (бруто површина објекта – габарит објекта).

Спратност објекта:

- Максимална спратност је П+3.
- Висина етаже код производних објеката и складишта може се прилагодити технолошком процесу.

Слободне и зелене површине:

- минимални проценат зелених површина износи 15%
- обавезно је максимално очување постојећих зелених површине и квалитетне вегетације на парцели, посебно вредних стабала и група стабала;
- на стрмим теренима правилним избором вегетације обезбедити дренажу површинских вода без спирања горњег слоја и са спречавањем појава ерозије.
- обавезан је полупорозан застор са вегетацијом за надземне паркинг просторе и дрворедна стабла на свака 2 паркинг места;

Положај објекта на парцели:

објекат, према положају на парцели је слободностојећи.

Грађевинска линија:

- Грађевинска линија јесте линија на, изнад и испод површине земље и воде до које је дозвољено грађење основног габарита објекта.
- Подземне етаже објеката могу да заузимају већу површину на парцели од надземних делова објекта али тако да се очува минимални проценат прописаног зеленила у оквиру подцелине као пропусне зелене површине, при чему грађевинска линија подземних етажа остаје у границама парцеле.
- Грађевинска линија је дефинисана у односу на осу јавних саобраћајница и приказана је на графичком прилогу бр. 3 – Планирана намена површина са правилима уређења и грађења.
- У изграђеним зонама, положај грађевинске линије одређен је у односу на положај минимално 50% постојећих објеката. Постојеће објекте изграђене од трајних материјала који својим габаритом делимично улазе у појас између регулационе и грађевинске линије, могуће је реконструисати, санирати и адаптирати. Доградња објеката у оквиру постојеће спратности могућа је само иза грађевинске линије, а у смислу надзиђивања (изградње нових етажа у оквиру прописаних максималних дозвољених) у постојећем габариту објекта.
- Сва нова изградња, као и замена грађевинског фонда условљена је поштовањем утврђене грађевинске линије.
- Грађевински објекат поставља се предњом фасадом на грађевинску линију, односно, унутар простора оивиченог грађевинском линијом и границама грађења (које чине прописана удаљења од граница суседних парцела и суседних објеката).

Грађевински елементи који могу прелазити грађевинску линију:

Грађевински елементи на нивоу приземља могу прећи грађевинску линију (рачунајући у хоризонталној пројекцији од основног габарита објекта), и то:

- излози локала – 0,3 m по целој висини, уколико најмања ширина тротоара износи 3,0 m, а испод те ширине тротоара није дозвољена изградња испада локала у приземљу;
- излози локала – 0,90 m по целој висини у пешачким зонама;
- транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже – 2,00 m по целој ширини објекта са висином изнад 3,00 m;
- платнене надстрешнице са браварском конструкцијом – 1,00m од спољне ивице тротоара на висини изнад 3,00 m а у пешачим зонама према конкретним условима локације;
- конзолне рекламе - 1,20 m на висини изнад 3,00 m,
- улазне капије и приступне рампе – 2,00 m од спољне ивице тротоара

Испади на објекту не могу прелазити грађевинску линију више од 1,60 m и то на делу објекта вишем од 3,0 m. Хоризонтална пројекција испада поставља се у односу на грађевинску линију.

Грађевински елементи (еркери, доксати, балкони, конзоле, улазне надстрешнице са и без стубова и сл.) на нивоу

првог спрата могу да пређу грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта), а не и регулациону линију и то:

- на делу објекта према предњем дворишту до регулационе линије – 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% уличне фасаде изнад приземља;
- на делу објекта према бочном дворишту претежно северне оријентације (најмањег растојања од 1,5 m) – 0,60 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља;
- на делу објекта према бочном дворишту претежно јужне оријентације (најмањег растојања од 2,5 m) – 0,90 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља;
- на делу објекта према задњем дворишту (ако је растојање до задње линије суседне грађевинске парцеле од 5,00 m) – 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% од задње фасаде изнад приземља.

Отворене спољне степенице могу се постављати уз објекат, према улици, ако је грађевинска линија најмање 3,00 m увучена у односу на регулациону линију и ако савлађују висину до 0,90 m. Степенице које савлађују висину преко 0,90 m улазе у габарит објекта. Степенице које се постављају уз бочни или задњи део објекта не могу ометати пролаз и друге функције дворишта.

Грађевински елементи испод коте тротоара – подрумске етаже – могу прећи грађевинску односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита до хоризонталне пројекције испада) и то:

- стопе темеља и подрумски зидови – 0,15 m до дубине од 2,60 m испод површине тротоара, а испод те дубине 0,50 m;
- шахтови подрумских просторија до нивоа коте тротоара – 1,00 m.

Стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле, осим уз сагласност власника или корисника суседне парцеле.

Кота приземља:

– уколико је грађевинска линија повучена од регулационе, кота приземља је максимално 1.2 m виша од нулте коте, а приступ мора бити прилагођен особама са смањеном способношћу кретања
– Кота приземља објекта, када се објекат гради изнад нивоа саобраћајнице, не може бити нижа од коте те саобраћајнице

Одстојање од бочне границе парцеле:

– Минимално растојање објекта од бочних граница парцеле је 2 m.
– минимално одстојање других садржаја (који не улазе у обрачун параметара - отворени базени, сенице, стаклености, зимске баште и отворени спортски терени) је 1,5 m.

Растојање објекта од бочног суседног објекта:

– минимално растојање објекта од другог објекта на суседној парцели је 4m.

Растојање од задње границе парцеле:

– растојање грађевинске линије планираног објекта према задњој линији парцеле је минимално 1/4 висине објекта, али не мање од 4m.
– изузетно мања растојања условљена специфичним обликом и пропорцијама парцеле и изградњом у непосредном суседству могу се утврдити израдом урбанистичког пројекта. Меродавно је растојање од објекта на суседној парцели.

Међусобно растојање објеката на парцели:

– међусобно растојање је минимално 1/4 висине вишег објекта, односно у складу са потребама организовања противпожарног пута.

Паркирање:

– паркирање решити на парцели изградњом гараже или на отвореном паркинг месту у оквиру парцеле.
– уколико је грађевинска линија подземене гараже изван габарита објекта, горња кота плоче гараже на равном терену мора бити усклађена са котом терена, насута земљом и партерно уређена
– Код изградње већих нових објеката организују се отворена и затворена паркиралишта са капацитетом за:
  - Трговина на мало - 1паркинг место на 100 m² корисног простора;
  - Угоститељски објекат - 1паркинг место на користан простор за 8 столица;
  - Хотелијерска установа - 1паркинг место на користан простор за 10 кревета;
– Сваки објекат већег капацитета мора имати своју основну зону отвореног, односно објекат или део објекта затвореног паркирања. Гараже објеката планирају се у или испод објекта у габариту, подземно изван габарита објекта или надземно на грађевинској парцели. Површине гаража објеката које се планирају надземно на грађевинској парцели урачунавају се при утврђивању индекса или степена изграђености, односно степена искоришћености грађевинске парцеле, а подземне гараже се не урачунавају у индексе.
– потребе за паркирањем утврдити према капацитету и решити искључиво у оквиру парцеле. Ова функција не сме угрозити намене у окружењу и обавезно је формирање зеленог појаса мин2,0м ка суседу.

Услови за ограђивање парцеле:

- Грађевинске парцеле према улици могу се ограђивати зиданом оградом до висине од 0,90 m (рачунајући од коте тротоара) или транспарентном оградом до висине од 1,40 m.
- дозвољена висина ограде према суседној парцели је 1.4 m
- ограда се изводи тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде,
- парцелу је дозвољено оградити и живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле

Минимални степен комуналне опремљености:

- нови објекат мора имати прикључак на водоводну и канализациону мрежу, електричну енергију, телекомуникациону мрежу, гасоводну мрежу или други алтернативни извор енергије
- до изградње гасовода дозвољава се други начин грејања уз обавезно постављање одговарајућих филтера код грејања на фосилна горива.

Правила и услови за интервенције на постојећим објектима:

- сви постојећи објекти на парцели могу се реконструисати, доградити или надзидати у оквиру дозвољених урбанистичких параметара и осталих правила грађења, уколико положај објекта према јавној површини задовољава услов дефинисан општим правилима
- постојећи објекти на парцели који нису у складу са параметрима прописаним овим планом, не могу се дограђивати, већ је дозвољено само текуће одржавање, као и побољшавање услова коришћења (замена инсталација, увођење гаса, побољшање енергетске ефикасности и сл.). Ако се такав објекат уклања и замењује другим, за њега важе правила као и за сваку нову изградњу у овој зони.
- постојећи објекти на парцели чији индекс заузетости и спратност не премашују параметре из овог плана, а који су изграђени у складу са издатом дозволом према тада важећем урбанистичком плану, могу се доградити према постојећим линијама хоризонталне регулације.

Правила за обликовање објеката:

- Кров објеката пројектовати каорaван или вишеводан са максималним нагибом димензионисаним за другу климатску зону, у зависности од врсте кровног покривача.
- Позиционирање и димензионисање планираних објеката и њихових неопходних пратећих садржаја као и њихови капацитети, условљени су функционалним решењима, при чему је техничку документацију неопходно урадити у складу са условима надлежних установа и важећим законима, техничким прописима, правилницима и нормативима.
- Услужне, комерцијалне, занатске, и друге терцијарне делатности развијају се уз услов да не смеју угрозити основну намену у оквиру које се развијају тј. уз еколошку проверу за потенцијалне загађиваче (код специфичних програма, обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради процена утицаја објекта на животну средину, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата).
- При пројектовању и изградњи објеката користити савремене грађевинске материјале. Обликовање и архитектуру прилагодити карактеру намене.
- Одводњавање површинских вода са грађевинске парцеле врши се слободним падом према риголама, односно према улици (код регулисане канализације, односно јарковима) са најмањим падом од 1,5%. Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели.

Спровођење плана за намену туристички комплекси:

- Директно на основу правила уређења и правила грађења дефинисаних овом Изменом и допуном плана.

Сва остала правила и услови за уређење који нису предмет ових **ИЗМЕНА И ДОПУНА важе из ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕНО МЕСТО ТОПОЛА** („Службени гласник општине Топола”, бр. 25/14).

2.3. Смернице за спровођење плана

Ове **ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА представљају саставни део важећег ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕНО МЕСТО ТОПОЛА („Службени гласник општине Топола”, бр. 25/14).** Сви делови плана који нису обрађени овим Изменама и допунама у потпуности важе и користе се из плана чија се Измена и допуна врши.

Одговорни урбаниста
Михаило Наумовић, дипл.инж.арх.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 35-18/2019-05-I
Дана:17.06.2019.године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

-8-

На основу члана 35. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр.72/09, 81/09, 64/10 - одлука УС РС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС РС, 50/13 - одлука УС РС, 98/13 - одлука УС РС, 132/14, 145/14 и 83/2018), члана 139. став 1. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, бр.2/2019) и члана 154. став 2. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, бр.3/2019),

Скупштина Општине Топола, на седници одржаној дана **17.06 . 2019. године**, доноси:

План детаљне регулације „Просторно културно-историјска целина Карађорђева Топола са Опленцем – Старо језгро Тополе" у Општини Топола

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

ПРАВНИ ОСНОВ за израду овог Плана је:

- **Закон о планирању и изградњи** („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14 и 86/18);
- **Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања** („Службени гласник РС", бр. 64/15);
- **Одлука о изради Плана детаљне регулације „Просторно културно-историјска целина Карађорђева Топола са Опленцем – Старо језгро Тополе" у Општини Топола** („Службени гласник СО Топола" бр. 20/15, број Одлуке 020-267/2015-05-I од 30.10.2015.године);
- **Одлука о изради стратешке процене утицаја на животну средину за План детаљне регулације „Просторно културно-историјска целина Карађорђева Топола са Опленцем – Старо језгро Тополе" у Општини Топола** („Службени гласник СО Топола" бр. 20/15, број Одлуке 020-268/2015-05-I од 30.10.2015.године);

ПЛАНСКИ ОСНОВ за израду овог Плана је:

- **План генералне регулације насеља Топола** („Службени гласник СО Топола" бр. 25/14)

1.2. ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Повод за израду Плана детаљне регулације је Иницијатива Општине Топола за израду Плана детаљне регулације „Просторно културно-историјска целина Карађорђева Топола са Опленцем – Старо језгро Тополе" у Општини Топола, односно, потреба Општине Топола за реализацијом појединих блокова, који су Планом генералне регулације насеља Топола, предвиђени за даљу планску разраду.
Одлука о изради Плана детаљне регулације „Просторно културно-историјска целина Карађорђева Топола са Опленцем – Старо језгро Тополе" у Општини Топола донета је на седници Скупштине општине Топола одржаној дана 29.10.2015. године и објављена у „Службени гласнику СО Топола", број 20/15.
Циљеви израде Плана детаљне регулације су:

- дефинисање планских решења утврђених планом вишег реда;
- дефинисање и регулација односа земљишта за површине јавне и остале намене;
- регулација површина и објеката јавне намене;
- дефинисање правила уређења и правила грађења;
- развој комуналне инфраструктуре и опремање локације;
- дефинисање услова и мера заштите културног наслеђа, енергетске ефикасности, приступашности и животне средине.

Основни принципи просторног развоја су:

- примена савремених принципа у планирању, уређењу и заштити простора;
- заштита јавног интереса;
- заштита, уређење и одрживо коришћење културног наслеђа;
- унапређење животне средине.

1.3. ГРАНИЦА ОБУХВАТА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

Граница Просторне културно-историјске целине полази са југа од јужне темене тачке катастарске парцеле број 2060, креће ка северозападу спољним ивицама катастарских парцела број 2060 и 2058, скреће ка североистоку спољним ивицама катастарских парцела број 2058, 2057/3, 2044/1 и 2043, прелази Јасеничку улицу, скреће ка западу спољним ивицама катастарских парцела број 1727/1, 1725, 1726, 1727/2, 1729, 1730, 1731, 1732 и 1733, прелази Карађорђеву улицу, наставља ка западу спољним ивицама катастарских парцела број 1738/1, 1815 и 1840, скреће ка југу, западу и северу спољним ивицама катастарске парцеле број 1842, наставља ка северу спољним ивицама катастарских парцела број 1815 и 1746/1, скреће ка истоку спољним ивицама катастарских парцела број 1746/1 и 1746/2, скреће ка северу спољним ивицама катастарских парцела број 1752 и 1753, скреће ка истоку спољном ивицом катастарске парцеле број 1754, скреће ка северу спољном ивицом катастарске парцеле број 1756, скреће ка западу спољном ивицом катастарске парцеле број 1758/2, скреће ка северу спољном

ивицом катастарске парцеле број 1758/2, прелази улицу Крајишких бригада, наставља ка северу спољном ивицом катастарске парцеле број 592, скреће ка југоистоку спољном ивицом катастарске парцеле број 593 до раскрснице улице Крајишких бригада и Булевара Вожда Карађорђа, наставља ка североистоку регулационом линијом Булевара Вожда Карађорђа, скреће ка истоку спољним ивицама катастарских парцела број 1549, 1653, 1655 и 1656, скреће ка југоистоку спољном ивицом катастарске парцеле број 1659/1, прелази Булевар Краља Александра скреће ка истоку регулационом линијом Булевара Краља Александра, скреће ка југу спољним ивицама катастарских парцела број 1531, 1630, 1528, 1578, 1577, 1576 и 1575/1, прелази Шумадијску улицу и скреће ка истоку пратећи регулациону линију исте улице, скреће ка југозападу спољним ивицама катастарских парцела број 1504 и 1572, скреће ка југоистоку спољном ивицом катастарске парцеле број 1508, прелази улицу 1. Маја, скреће ка североистоку пратећи регулациону линију исте улице до скретања у улицу 12. Октобар, скреће ка југоистоку регулационом линијом улице 12. Октобар, наставља спољним ивицама катастарских парцела број 1414 и 1394, прелази улицу Даринке Радовић, наставља спољном ивицом катастарске парцеле број 1363, скреће ка југу спољним ивицама катастарских парцела број 1382, 1381, 1378 и 1377, скреће ка североистоку спољном ивицом катастарске парцеле број 1376, скреће ка југоистоку спољним ивицама катастарских парцела број 1376 и 1375, скреће ка југозападу спољном ивицом катастарске парцеле број 1375, скреће југоистоку спољним ивицама катастарских парцела број 1374 и 1373, прелази под правим углом катастарску парцелу број 1335, скреће ка југозападу спољним ивицама катастарских парцела број 2815, 2070, 2069, 2068 и 2067 и долази до почетне тачке.
У табели број 1, дат је списак катастарских парцела у обухвату Плана.

Табела бр. 1 – Списак катастарских парцела у обухвату Плана

катастарске парцеле број
592, 593/1, 593/2, 1335, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1381, 1382, 1383, 1390, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1501, 1504, 1508, 1509/1, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515/1, 1516, 1517, 1518/1, 1518/2, 1528, 1529, 1530, 1531, 1650, 1651, 1653, 1654 1655, 1656, 1657, 1658, 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664/1, 1664/2, 1665, 1666/1, 1666/2, 1667, 1668, 1669, 1670/2, 1671/1, 1671/2, 1672, 1673, 1674, 1675/1, 1675/2, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1690 ,1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701/1, 1701/3, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711/1, 1711/2, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717/1, 1717/2, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727/1, 1727/2, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736/1, 1736/2, 1736/3, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744/1, 1744/2, 1744/3, 1744/4, 1745, 1746/1, 1746/2, 1746/3, 1746/4, 1746/5, 1746/6, 1746/7, 1746/8, 1746/9, 1746/10, 1746/11, 1746/12, 1746/14, 1746/15, 1746/17, 1746/19, 1747/1, 1747/2, 1747/3, 1749, 1751, 1753, 1754, 1756, 1757, 1758/1, 1758/2, 1758/3, 1813/3, 1813/61, 1814/2, 1814/5, 1814/6, 1814/7, 1815/1, 1815/2, 1815/3, 1815/4, 1815/5, 1840, 1842, 2043, 2044/1, 2044/2, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057/1, 2058, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071/1, 2071/2, 2071/3, 2072, 2073, 2074, 2075/1, 2075/2, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090/1, 2090/2, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2804/1, 2807/1, 2812, 2815, 2816, 2817/1 и 2818/1.

Све наведене катастарске парцеле припадају К.О. Топола Варош.

Граница обухвата Плана прати постојеће границе катастарских парцела (графички прилог бр. 1 – Геодетска подлога са границом обухвата Плана, P = 1 : 1 000).

Површина обухвата Плана детаљне регулације „Просторно културно-историјска целина Карађорђева Топола са Опленцем – Старо језгро Тополе" у Општини Топола је **око 25,7 ha.**

Графички прилог бр. 1 - Геодетска подлога са границом плана детаљне регулације

1.4. РАСПОЛОЖИВЕ ПОДЛОГЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Као графичка основа за израду Плана коришћена је:

- геодетска подлога у размери 1:1000, оверена од РГЗ - СКН Топола.

1.5. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Плански основ за израду Плана детаљне регулације „Просторно културно-историјска целина Карађорђева Топола са Опленцем – Старо језгро Тополе" у Општини Топола је План генералне регулације насеља Топола („Службени гласник СО Топола" бр. 25/14). Планска решења дефинисана у ПГР насеља Топола су обавезујућа за израду ПДР Карађорђева Топола са Опленцем – Старо језгро Тополе" у Општини Топола.

ИЗВОД ИЗ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉА ТОПОЛА („Службени гласник СО Топола", бр. 25/14)

План генералне регулације насеља Топола као плански документ дефинише начине којима се остварује решавање и превазилажење констатованих проблема у коришћењу, организацији и уређењу простора,

економском и социјалном развоју и одрживом коришћењу природних и створених ресурса. У ужем смислу, предлажу се правила коришћења простора и изградње објеката која имају директан утицај на кориснике, али и значај за остваривање дугорочних концепција.

- **Зоне и делови зона које су у обухвату ПДР:**

ЦЕЛИНА "А" – централна зона насеља у којој су смештене углавном све јавне установе. Ограничена је Булеваром Вожда Карађорђа, Булеваром Краља Александра и Улицом солунских ратника. Подељена је на 23 урбанистичке подцелине и у целости је у оквиру грађевинског реона. У оквиру овог ПДР-а налази се делови урбанистичких подцелина А2, А9, А8, А7 и А6, затим целе урбанистичке целине А3, А4 и А5. Грађевинске парцеле уз виталне саобраћајнице се користе за становање и делатности. Део целине налази се у оквиру Просторне културно-историјске целине „Карађорђева Топола са Опленцем".

ЦЕЛИНА "Б" - обухвата простор западно од центра и спушта се ка реци Каменици. Подељена је на седам урбанистичких подцелина. Објекти у овој целини су разлите намене: од стамбено – пословних дуж Булевара Вожда Карађорђа, пословних (услуге, трговина) до индивидуалних стамбених. У оквиру ове целине постоје резерве неизграђеног грађевинског земљишта. Уредиће се и јавне зелене површине – градски парк и парк - шума Каменица. У оквиру овог ПДР-а налази се део урбанистичке подцелине Б1, затим целе урбанистичке целине Б7, Б6 и Б5. Део ове целине је, такође, у оквиру Просторне културно-историјске целине „Карађорђева Топола са Опленцем".

ЦЕЛИНА „Ц" - обухвата простор западно и јужно од Опленца и дуж државног пута IIА реда број 152 – Топола – Доња Шаторња – Рудник – Бућин гроб. Подељена је на 9 урбанистичких подцелина. У оквиру овог ПДР-а налази се део урбанистичке подцелине Ц1. Део целине јужно од Опленца је у оквиру Просторне културно-историјске целине „Карађорђева Топола са Опленцем". У оквиру ове целине постоје резерве неизграђеног грађевинског земљишта, највише уз државни пут.

ЦЕЛИНА „Д" – обухвата простор северозападно од градског центра („Деспотовица 1") уз Булевар Вожда Карађорђа. Подељена је на 12 урбанистичких подцелина. У оквиру ове целине постоје објекти и површине јавне намене. Целина је погодна за даљи развој пословања и услуга. Даљи развој становања (вишепородичног и породичног) вршиће се на неизграђеном грађевинском земљишту. У оквиру овог ПДР-а налази се део урбанистичке подцелине Д1

- **Површине и објекти јавне намене**

Површине и објекти на подручју Плана генералне регулације чине објекти намењени јавним потребама (образовање, здравство, дечја и социјална заштита, култура и јавно информисање, управа и администрација, комуналне делатности, зеленило, спорт и рекреација) и коридори саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Средње образовање – Потребе за средњошколско образовање су следеће:

Постојећа средња школа задржава се на постојећој локацији у центру насеља. У циљу растерећења ове школе, планирано је измештање одељења образовног профила производња и прерада хране на нову локацију у периферном североисточном делу Плана генералне регулације, у комплексу будућег интерната те школе на к.п. бр. 289/1 и 289/2 КО Топола (Варош).

Култура

Објекти културе на овом подручју, углавном су локалног карактера, намењени становништву са подручја Плана генералне регулације и општине.

Већина активности из области културе, одвија се у Дому културе који је смештен непосредно уз градски центар. Са биоскопом и библиотеком, овај објекат има површину 1235m^2 (0,10ha).

Објекти који су везани за Просторну и културно-историјску целину „Карађорђева Топола", задужбину Краља Петра I Карађорђевића у граду, представљају културни центар Тополе. Ту се налазе: библиотека и Музеј, а реконструкцијом и адаптацијом осталих објеката, могуће је обогатити овај комплекс новим садржајима културе.

Комунални објекти

Гробља - У оквиру Плана генералне регулације постоји и гробље које се налази непосредно уз границу парка „Опленац", површине 0,81 ha. Ово гробље је попуњено и нема услова за отварање нових гробних места.

Ватрогасни дом – лоциран је у центру града у оквиру Просторне културно-историјске целине „Карађорђева Топола са Опленцем" у зони I - Старо језгро Тополе, на катастарским парцелама бр. 1733, 1734 и 1735 КО Топола (Варош). Завод за заштиту споменика културе Крагујевац сагласан је да се ватрогасна станица задржи на постојећој локацији, али се овим Планом оставља могућност измештања исте у планирани дистрибутивни центар.

Зеленило

Градски парк – Преко пута Карађорђевог града у центру Тополе, планиран је парк површине ~1,50 ha на катастарским парцелама бр. 1819, 1820, 1821, 1822, 1838, 1840 и деловима КП бр. 1815/2 и 2818/5, све из КО Топола (Варош). Обликовање и уређење парка дефинисаће се приликом израде урбанистичко-техничке документације.

Специфично зеленило

У захвату ПГР-а разликују се следеће врсте специфичног зеленила: деградиране површине, условно стабилни

терени и јаруге и околни простори гробља и трафо-станице и сл. Савремена урбанистичка концепција уређења простора подразумева функционално озелењавање и других намена: радних зона, школских комплекса, дечјих вртића, здравствених установа, индивидуалних парцела и сл.

- **Површине и објекти остале намене**

Становање

Просторни размештај зона по густинама конципиран је тако, да се, зоне високих густина налазе само у централном делу насеља, у делу градског центра. Зоне средњих густина заузимају највећи део територије Плана генералне регулације и оне су диференциране на три типа, док су ниске густине становања у периферном делу Плана:

Б - СРЕДЊЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА

Површине намењене за становање средњих густина типа Б.1. (Гст 25 - 40 станова/ha) заузимају подцелине у оквиру целине „А" и делимично у оквиру целина „Б" и „Д".

Површине намењене за становање средњих густина типа Б.2. (Гст 15 - 25 станова/ha) заузимају највећи део територије Плана генералне регулације.

Површине намењене за становање средњих густина типа Б.3. (Гст до 15 станова/ha) заузимају периферне делове Плана генералне регулације и резиденцијално становање.

Услуге

Услужне делатности планиране су у центрима свих нивоа и као пратећа делатност осталих функција (становања, привређивања и јавних функција) у складу са правилима прописаним овим Планом.

Систем центара

На подручју Плана генералне регулације планирани су следећи нивои центара:

ГРАДСКИ ЦЕНТАР – на површини од 8,00 ha обухвата пет блокова у централном делу насеља. У њему је концентрација јавних и осталих функција од значаја за општину.

ЛИНИЈСКИ ЦЕНТРИ формирани су дуж важнијих градских саобраћајница и повезују градски са локалним центрима. Услужне и привредне делатности јављају се као пратећа функција становања и привређивања (намена у оквиру којих се развијају) или као доминантна функција

Туристички центар

Топола је сврстана у туристичку регију „Шумадијске планине" у оквиру туристичке зоне II степена. Просторна и културно-историјска целина „Карађорђева Топола са Опленцем" и само насеље, у претходном периоду су били углавном дестинација излетничког туризма. У наредном периоду форсираће се и стационарни туризам кроз изградњу хотела, пансиона, етно-села и стимулисање народне радиности.

- **Услови и мере заштите природе и непокретних културних добара**

Спровођење режима заштите врши се у складу са Уредбом о режимима заштите („Службени гласник РС", бр. 31/12). Према Регистру заштићених природних добара Завода за заштиту природе Србије, на подручју Плана генералне регулације налази се Просторна културно-историјска целина „Карађорђева Топола са Опленцем". Режими и мере заштите природе у оквиру ове целине саставни су део Одлуке о утврђивању Карађорђеве Тополе са Опленцем за просторну културно-историјску целину („Службени гласник РС", бр. 88/06) и као такви, дефинисани су у поглављу 10.3 - Услови и мере заштите културног наслеђа.

- **Смернице за примену и спровођење плана**

Обавеза даље урбанистичке разраде плановима детаљне регулације прописује се за:

- Зона 1 просторне културно – историјске целине „Карађорђева Топола са Опленцем" – Старо језгро Тополе

1.6. ПРЕГЛЕД ПРИКУПЉЕНИХ УСЛОВА И ПОДАТА НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА

У поступку израде Плана детаљне регулације поднето је 10 захтева за прикупљање услова надлежних институција.

У току израде Плана, с обзиром на сложеност обухвата, израђена је „Студија провере могућности за остваривање максималних капацитета грађевинског земљишта у зони ПКИЦ „Карађорђева Топола са Опленцем", коју је израдила Агенција за пројектовање и геодезију „ГЕОСИСТЕМ М.Б." из Крагујевца и Др Нађа Куртовић Фолић, из октобра 2018. године.

Табела бр. 2 - Услови надлежних институција за потребе израде плана детаљне регулације

УСЛОВИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА			
ред. бр.	**ИНСТИТУЦИЈА**	**УСЛОВИ**	**САГЛАСНОСТ**
1	„Телеком Србија", Извршна јединица Крагујевац, ул. Краља Петра I бр. 28, Крагујевац	136635/1-2016 од 06.04.2016.	

УСЛОВИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА			
ред. бр.	**ИНСТИТУЦИЈА**	**УСЛОВИ**	**САГЛАСНОСТ**
2	Завод за заштиту природе србије, Нови Београд, ул. Др. Ивана Рибара 91.,	03 бр. 019-414/2-03 од 01.04.2016.	
3	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ, Управа за инфраструктуру, ул. Немањина 15., Београд	746-2 од 22.03.2016.	
4	ЈВП "Србијаводе" Београд, Водопривредни центар „Морава" Ниш, ул. Трг краља Александра Ујединитеља бр. 2	02-07-987 од 03.03.2016.	
5	Републички сеизмолошки завод, Београд, ул. Ташмајдански парк бб	02-146/16 од 16.03.2016.	
6	Републички хидрометереолошки завод, Београд, ул. Кнеза Вишеслава бр. 66	922-3-24/2016 од 09.03.2016.	
7	Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, ул Крагујевачког октобра бр. 184 Републички завод за заштиту споменика културе, Београд, ул. Радослава Грујића бр. 11	1. Елаборат заштите градитељског наслеђа у оквиру захвата ПДР „просторне КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ Карађорђева Топола са Опленцем – Старо језгро Тополе" у општини Топола из јуна 2016. године, заведено под бројем 0401 бр. 3/1327 од 08.07.2016. године код Републичког завода за заштиту споменика културе 2.ДОПИС Завода за заштиту споменука културе Крагујевац бр. 430-02/1 од 04.04.2017. год. 3.РЕШЕЊЕ Завода за заштиту споменука културе Крагујевац бр. 430-02/3 од 04.04.2017. год. 4.РЕШЕЊЕ Завода за заштиту споменука културе Крагујевац бр. 1485-02/1 од 17.01.2019. год.	
8	Јавно комуналностамбено предузеће „ТОПОЛА", ул. Миливоја Петровића Блазнавца бр. 6	1550/3.2 од 26.04.2016.	
9	„ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА", Електродистрибуција Аранђеловац, Погон ЕЛД Топола, Б В Карађорђа 66	8Д400-20903-76980/2од 28.03.2018	
10	ЈП „СРБИЈАГАС" Нови Сад	07-01/1329 од 4.05.2018.	

1.7. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

– АНАЛИЗА ПОДРУЧЈА ПЛАНА

Подручје Плана обухвата део централног градског језгра Тополе са најатрактивнијим градским простором из правца Рудника.
Са северне стране граница обухвата једну од главних градских раскрсница, то је раскрсница улица: булевар Краља Александра, булевар Вожда Карађорђа и улице Мије Тодоровића. Простор у границама Плана је западно од булевара Вожада Карађорђа до улице 1300 каплара, источно од булевара Вожада Карађорђа до Опленачког парка.
Цело подручје Плана је у оквиру Просторне културно – историјске целине „Карађорђева Топола са Опленцем". ПДР обухвата северни део културно – историјске целине, до Опленачког парка.
Северни део плана је део центра Топлоле, то је уједно и најгушће изграђени део овог плана, то је простор између улица Краљице Марије, Кнегиње Зорке, булевара Вожда Карађорђа и булевара Краља Александра. Густина изграђености је нешто мања у западном делу Плана, а још мања у југо-источном. Цео простор је умерено нагнут, од Опленачког парка ка западу.
Посебну вредност и атрактивност простору даје комплекс са Карађорђевим конаком и црквом Рођења Пресвете Богородице, али и појединачни вредни објекти заједно са авенијом Краља Петра која води до улаза у Опленачки парк.
Кроз средишњи део плана пролази булевар Вожда Карађорђа, који се поклапа са трасом државног пута IIA реда број 152. Управо овај саобраћајни коридор чини једну од одредница у формирању простора и везу са центом Тополе и другим центрима (Аранђеловац преко IIБ реда број 368 и Младеновац преко IБ реда број 25) али и са суседним Рудником који је на 26 km од Тополе.

Изграђеност простора је условљена и положајем у односу на ранг саобраћајнице. Уз прометније саобраћајне правце, булевар Вожда Карађорђа, булевар Краља Александра, улице Кнегиње Зорке и Краљице Марије, изграђеност је већа, објекти су на регулацији, у низу или прекинутом низу и веће спратности. Јужни и југозападни делови су са мањом спратношћу, мање заузетости са више зеленила, повучени у односу на регулацију.

Закључак је да је подручје које разматра овај план, део строгог центра у административном, привредном и културном погледу допуњен простором које се непосредно наслања на Опленачки парк, својеврсни историјски и еколошког амбијента.

– НАЧИН КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА У ГРАНИЦАМА ПЛАНА

3.2.6 Грађевинско земљиште

Цело подручје плана је у грађевинском подручју које је дефинисано Планом генералне регулације насеља Топола**.**

Укупна површина је око 25,62 ha. Површине јавне намене обухватају површину од 8,12 ha, а 17,50 ha припада површинама осталих намена од чега су неизграђене површине на 6,13 ha**.**
Површине јавне намене у оквиру плана су: управа и администрација (зграда поште), култура (дом културе, биоскоп), Карађорђев град, средње образовање, предшколско образовање, комунални објекти (гробље, ватрогасни дом) и саобраћајне површине.
Зграда поште се налази у северном делу плана и представља значајну реперну тачку целе Тополе. На истој раскрсници су и два објекта културе, али не у потпуности искоришћена.
Карађорђев град, комплекс на три одвојене локације, делом задужбина Краља Петра I Карађорђевића, делом у власништву Српске православне цркве. Карађорђев град је споменичка целина која обухвата остатке утврђења са кулом, црквом, конаком и спомеником Карађорђу и категорисан је као споменик културе од изузетног значаја. Овај комплекс је улазни део у просторно културно-историјску целину „Карађорђева Топола са Опленцем".
Средњошколско образовање је комплекс средње школе „Краљ Петар I" у оквиру кога се налазе стари и нови објекат школе са спортском салом и спортским теренима на отвореном. Смерови у оквиру школе су: машинство и обрада метала (образовних профила: машински техничар за компјутерско конструисање, аутомеханичар, металостругар)**,** пољопривредна производња и прерада хране (образовних профила: пољопривредни техничар, ветеринарски техничар, виноградар-винар (оглед), Гимназија друштвено-језичког смера и Гимназија - општи тип.
Предшколско васпитање и образовање се налази у залеђу Карађорђевог града у средини блока са приступом из авеније Краља Петра 1. Објекти су намењени узрасту деце од 1-6 и 6-7 година у изузетно пријатном амбијенту и окружењу.

Комунални објекти у оквиру плана су гробље и ватрогасни дом. Ватрогасни дом је неадекватно и непосредно смештен уз Карађорђев град и планира се његово измештање у дистрибутивни центар. Гробље се налази у крајње јужном делу плана, уз Опленачки парк. Гробље је попуњено и не планира се ново сахрањивање у оквиру њега, већ његово проширење ка западу на к.п. бр. 2063, 2064 и 2068 К.О. Топола Варош. Западни део гробља је старијег датума и одржава се као парк, док је источни део гробља без високог растиња.

Саобраћај и примарни саобраћајни правци су значајни за повезивање простора плана са даљим коридорима и центрима, али и за доступност свих функција центра, корисницима целе територије града и округа. Планом генералне регулације дефинисана је мрежа саобраћајница по хијерархији а у складу са Уредбом о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 105/13, 119/13 и 93/15) и значају саобраћајнице (обим саобраћаја, правци повезивања).

Саобраћајна мрежа у обухвату ПГР насеља Топола рангирана је на следећи начин који се преузима и овим Планом:

- **Градске магистрале** (саобраћајнице које се поклапају са правцима државних путева кроз насеље и саобраћајнице са највећим саобраћајним оптерећењем и најширим регулационим профилима):
    - Траса државног пута IIA реда број 152, а поклапа се са Булеваром Вожда Карађорђа у дужини од 400 m од раскрснице код поште према Руднику до излаза из подручја плана (раскрсница са Јасеничком улицом);
    - Траса државног пута IIБ реда број 368, а поклапа се са Улицом Мије Тодоровића (стари тополски пут) у дужини од 70 m, од раскрснице код поште ка западу до границе подручја плана;
    - Булевар Краља Александра, у дужини од 116 m, од раскрснице код поште ка истоку до границе подручја плана.
- **Сабирне саобраћајнице** (саобраћајнице уметнуте између градских магистрала у које се усмерава саобраћај са приступних саобраћајница):
    - Авенија Краља Петра I;
    - Улица Краљице Марије;
- **Приступне саобраћајнице** (најнижег ранга које формирају грађевинске блокове и којима се обезбеђује приступ свим грађевинским парцелама на саобраћајне површине вишег ранга). Улице:
    - Кнегиње Зорке,
    - 1300 каплара,
    - Шумадијска,
    - Првог устанка,
    - Јасеничка,
    - Првог маја,
    - Сретењска,
    - Опленачка.

Цело подручје плана је инфраструктурно опремљено, на нивоу просторне целине на задовољавајућем нивоу, али непходне су планске интрвенције на нивоу појединих локација и нивоу блока.

Површине осталих намена су заступљене на површини од 17,50 ha, то су:

- породично становање,
- вишепородично становање,
- становање са пратећим делатностима,
- услуге, и
- неизграђено земљиште**.**

Породично становање претежно заузима југозападни део плана, али се налази и у свим другим блоковима. Општа оцена породичног становања је то да је зона породичних кућа, доброг бонитета и са позитивним архитектонским вредностима у смислу обраде, волумена, стилског обликовања и адекватног уклапања у амбијент. Амбијент је специфичан – са једне стране Карађорђев град, са друге Опленачки парк. Посебан квалитет је значајан проценат уређеног слободног зеленила. Све наведено има и изузетке који се налазе као појединачни случајеви на нивоу блока.

Вишепороднично становање, се налази у северном делу плана, и не може се окарактерисати свим позитивним елементима као породичо становање. Исто се односи и на становање са допунским делатностима и услугама, где су допунске делатности углавном услуге (трговине, угоститељство....).

Неизграђене површине се делимично користе као пољопривредно земљиште, а делимично су запуштени простори. Неизграђене површине су у ободним деловима плана, на крајњем јужном делу и у западном делу

плана.

Табела бр. 3 - Биланс постојеће намене површина

	намена површина	постојеће стање	
		ha	%
1	**површине јавне намене**	**8.12 02**	**31.69**
1.1	управа и администрација	0.09 54	0.37
1.2	култура	0.10 00	0.39
1.3	Карађорђев град	1.76 77	6.90
1.4	средње образовање	0.64 08	2.50
1.5	предшколско образовање	0.69 49	2.71
1.6	ватрогасни дом	0.07 33	0.29
1.7	гробље	0.82 25	3.21
1.8	саобраћај	3.92 52	15.32
2	**површине осталих намена**	**17.49 97**	**68.31**
2.1	породично становање	6.96 07	27.17
2.2	вишепородично становање	1.39 51	5.45
2.3	становање са услугама	1.89 22	7.38
2.4	услуге	1.13 36	4.42
2.5	неизграђене површине	6.13 81	23.88
	Укупно	**25.61 95**	**100.00**

Графички прилог број 3 – Постојећа намена површина.

– **ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА И ПРОБЛЕМИ**

Природна и антропогена ограничења су основни фактори даљег развоја овог простора који је 75% већ изграђен. Не смеју се занемарити и социолошки, економски, историјски и други утицају на начин и тенденције коришћења подручја Плана.

У првом реду **природно ограничење** је Опленачки парк као просторно ограничење за ширење грађевинског земљишта. Сам терен који је у нагибу према западу и југозападу може да представља ограничење на појединим потезима.

На подручју Плана нису изражени процеси ерозије и клизишта. Међутим, због изражајније конфигурације терена, могуће су појаве клизишта уколико би дошло до интензивнијих радова на откопавању терена и крчењу постојећег зеленила и дрвног фонда.

Антропогени утицаји су свако деловање човека у простору. У случају овог Плана ограничења и проблеми су настали управо просторним ширењем градског центра, који се временом, повећањем броја становника, повећањем потребе за јавним и услужним објектима и стамбеним простором, проширио и погустио до Карађорђевог града.

Тако се јавио проблем појединачних објеката и намена које нису адекватне централној градској зони а посебно не културно-историјској целини, као што је ватрогасни дом, поједине тровинске радње и вишепородични и услужни објекти.

Саобраћајна матрица је делом неправилна, што је последица уситњавања парцела и грађења простора од центра и од главних праваца ка споља, односно ка ободу.

Све јавне функције у центру града, на јако малом простору, довеле су и до велике концентрације услужних делатноси, недостатка паркинг простора, недостатка уређених зелених површина и саобраћајне гужве.

Проблем паркирања као и парковских површина (свих нивоа, од блоковског парка до градског парка) су проблем северног дела плана. Начин изградње и парцелације парцела стамбених објеката је довео до тога да у великом проценту нема простора за паркирање на парцели.

Ако се посматра северна зона Плана, тешко се уочава простор за нову изградњу. Преко 90% парцела је изграђено. Највећи број парцела је парцелисан на јако мале парцеле. Ово отвара проблем урбане реконструкције на нивоу целине, потеза или блока.

Претежно се наведени проблеми и ограничења односе на северни део Плана, управо онај део који је под утицајем антропогених активности. Јужни део Плана је са знатно мање створених проблема. Међутим, управо та разлика између изграђеног, урбаног простора и неизграђеног подручја отвара одређене потенцијале за развој и функционално и физичко повезивање и допуњавање.
Сви наведени проблеми и ограничења се могу закључно подвести под неколико основних оцена:

- да постоје релативно повољни природни услови за будући развој. Ограничања се односе на просторно ширење грађевинског подручја - с једне стране ограничење је Опленачки парк, а са друге постојећа изграђеност;
- да нису у већој мери изражени процеси плављења, ерозије и клизања земљишт;
- да су постојеће саобраћајне везе са центрима у окружењу повољне;
- да не постоје значајни проблеми и претње у очувању и заштити животне средине и природе постојећом и планираном урбанизацијом подручја;
- постоје одређени конфликти у основним правцима развоја привредно – услужни, централно – стамбени и очување културно-историјског значаја.

1.0. П Л А Н С К И Д Е О

2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.1.1. ПОДЕЛА ПРОСТОРА НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ

Простор обухвата плана представља јединствену просторно-функционалну целину. Ради очувања карактера и специфичности простора у захвату Плана и ради побољшања опште урбане и просторне структуре у грађевинском земљишту, извршена је подела простора на четири посебне целине на основу положаја, природних и створених услова, режима заштите, уређења и коришћења земљишта.
Подела простора на целине и подцелине преузета је из Плана генералне регулације насеља Топола:
ЦЕЛИНА „А” – „Центар 1” – централна зона Плана, у којој су смештене углавном све јавне установе. Ограничена је булеваром Вожда Карађорђа, булеваром Краља Александра и на истоку границом Плана. У целости је у оквиру грађевинског реона. Заступљене намене су становање и делатности. Целина А обухвата целе подцелине А3, А4, А5 и делове подцелина А2, А6, А7, А8 и А9. Заузима површину од око **13,94 ha.**
ЦЕЛИНА „Б” – „Центар 2” – простор западно од центра. Објекти у овој целини су разлишите намене од стамбено – пословних, пословних (услуге, трговина) до индивидуалних стамбених објеката. У оквиру ове целине постоје резерве неизграђеног грађевинског земљишта. Целина „Б” обухвата делове подцелина Б1, Б5, Б6 и Б7. Заузима површину од око **6,09 ha.**
ЦЕЛИНА „Ц” – део „Западна падина Опленца” – заузима простор јужно од центра. Заступљене намене су становање и гробље. У оквиру ове целине такође постоје резерве неизграђеног грађевинског земљишта. Целина „Ц” обухвата део подцелине Ц1. Заузима површину од око **5,27 ha.**
ЦЕЛИНА „Д” – део „Деспотовица 1” – заузима простор северно од центра. Заступљене намене су становање и управа (пошта). Целина „Д” обухвата део подцелине Д1. Заузима површину од око **0,32 ha.**
Табела бр. 4 – Подела на урбанистичке целине

Редни број	УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ	Површина (ha)
1	**ЦЕЛИНА „А”- Центар 1**	13.93.32
2	**ЦЕЛИНА „Б”- Центар 2**	06.08 92
3	**ЦЕЛИНА „Ц”- део западне падине Опленца**	05.27.17
4	**ЦЕЛИНА „Д” – део „Деспотовица 1”**	00.32 54
1 - 4	**У К У П Н О**	**25.61 95**

2.1.2. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА

Планирана намена и функционална организација простора су дефинисане кроз поделу земљишта на јавне и

остале намене, која је дата на **графичком прилогу број 4** – Планирана намена површина са правилима грађења и поделом на урбанистичке целине и подцелине.
Планом је дефинисана основна, доминантна, намена земљишта.
У табели Основне и компатибилне намене земљишта су приказане као могуће трансформације намене земљишта израдом урбанистичког пројекта, без промене овог Плана, а према условима и нормативима који важе за ту намену и под условом да планирана трансформација не угрожава планирану претежну намену, јавни интерес и животну средину.

Табела бр. 5: Основне и компатибилне намене земљишта

ОСНОВНА НАМЕНА / **КОМПАТИБ. НАМЕНА**	Образовање и васпитање	Здравство	Социјална заштита	Култура, наука, информисање админ. /управа	Комунални објекти	Посебне намене	Спорт и рекреације	Саобраћајни објекти	Зеленило	Инфраструктура	Становање	Привређивање	Услуге , центри, верски објекти	Пољопривредно, шумско, водно з.
Образовање и васпитање	+	+	+	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-
Здравство	+	+	+	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-
Социјална заштита	+	+	+	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-
Култура, наука, админ./управа	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-
Комунални објекти	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-
Спорт и рекреација	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	-	+	-
Саобраћајни објекти	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	-	+	+	-
Зеленило	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-
Инфраструктура	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-	+
Становање	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-
Привређивање	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-
Услуге, центри, верски објекти	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
Пољопривредно, шумско, водно з.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+

Земљиште јавних намена (ЈН) има укупну површину 11.34 ha и по својој намени припадају саобраћају (саобраћајнице, колско-пешачке стазе), управи и администрацији (пошта), култури, Карађорђевом граду, образовању и васпитању (средњешколско и предшколско), комуналним делатностима (ватрогасни дом, гробље) и зеленилу (градски парк, специфично зеленило…).
Земљиште осталих намена (ОН) има укупну површину 14.27 ha и по својој намени припада становању (породичном и вишепородичном), становању са услугама, и услугама.
Биланс намена површина кроз упоредни приказ постојећег и планираног стања, дат у табели бр. 6.

Табела број 6 – Биланс постојеће и планиране намене површина

	намена површина	**постојеће стање**		**планирано стање**	
		(ha)	**%**	**(ha)**	**%**
1	**површине јавне намене**	**8.11 98**	**31.69**	**11.26 83**	**43.98**
1.1	управа и администрација	0.09 54	0.37	0.09 54	0.37

	намена површина	постојеће стање		планирано стање	
		(ha)	%	(ha)	%
1.2	култура	0.10 00	0.39	0.34 81	1.36
1.3	Карађорђев град	1.76 77	6.90	1.29 72	5.06
1.4	средње образовање	0.64 08	2.50	0.63 94	2.50
1.5	предшколско образовање	0.69 49	2.71	0.69 49	2.71
1.6	ватрогасни дом	0.07 33	0.29	0.07 33	0.29
1.7	градски парк			0.76 92	3.00
1.8	специфично зеленило			0.39 87	1.56
1.9	гробље	0.82 25	3.21	1.93 99	7.57
1.10	саобраћај	3.92 52	15.32	4.72 94	18.46
1.11	Градски трг			0.28 28	1.10
2	**површине осталих намена**	**17.49 97**	**68.31**	**14.35 12**	**56.02**
2.1	становање			10.43 21	40.72
2.2	породично становање	6.96 07	27.17		
2.3	вишепородично становање	1.39 51	5.45		
2.4	становање са услугама	1.89 23	7.39	0.24 91	0.97
2.5	услуге	1.13 36	4.42	3.67 00	14.33
2.6	неизграђене површине	6.11 81	23.88		
	Укупно	**25.61 95**	**100.00**	**25.61 95**	**100.00**

2.1.2.1. Попис парцела јавних површина и објеката јавне намене

Подела земљишта на остале и јавне намене, урађена је на основу плана намене површина. Дефинисање граничних линија између осталих и јавних намена извршена је на основу регулационе базе која је садржана у плану регулације.

Површина обухвата Плана (збир површина површина јавних и осталих намена) износи око 25,62 ha.

Површине јавних намена (ЈН) има укупну површину 11.2683 ha и по својој намени припадају саобраћају (саобраћајнице, колско-пешачке стазе), управи и администрацији (пошта), култури, Карађорђевом граду, образовању и васпитању (средњешколско и предшколско), комуналним делатностима (ватрогасни дом, гробље) и зеленилу (градски парк, специфично зеленило…).

Припадност површина јавних и осталих намена по блоковима, објектима и наменама, са припадајућим површинама, приказана је на **Графичком прилогу бр. 5.1.** – Планирана намена површина са правилима грађења и поделом на урбанистичке целине и подцелине.

Површинама јавних намена припадају целе/делови следећих катастарских парцела: 593/1, део 1335, део 1373, део

1378, део 1381, део 1382, део 1383, део 1390, део 1395, део 1415, део 1501, део 1510, 1512, 1513, део 1514, део 1666/1, 1666/2, део 1674, 1708, 1717/2, део 1718, део 1719, 1735, 1736/1, 1736/2, 1736/3, 1744/2, 1744/4, 1746/3, део 1746/4, 1746/6, 1746/8, део 1746/10, део 1746/11, 1746/12, 1747/1, 1747/2, 1747/3, 1758/1, део 1813/3, део 1814/2, 1814/6, део 1814/7, 1815/2, 1815/3, 1840, део 1842, део 1843, део 1844, део 1847, део 1848, део 2045, део 2051, 2052, део 2053, део 2056, део 2058, 2060, део 2061, део 2062, 2063, 2064, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071/3, део 2079, део 2081, део 2088, део 2804/1, део 2807/1, део 2812, 2815, 2816, део 2817/1, део 2818/1.

Табела број 7 – Попис парцела површина јавне намене према намени

Катастарска општина	Катастарска парцела	Намена
Топола Варош	593/1	управа и администрација
	1758/1, 1747/1	култура
	1736/1, 1736/2, 1736/3, 1747/1, део 1747/3 и део 1746/4	Карађорђев град
	1735	Ватрогасни дом
	1708	Предшколско образовање
	део 1512	Средње образовање
	1744/4, део 1815/2, 1840	Парк
	део 1746/10, део 1746/11, 2067	Специфично зеленило
	део 2063, 2064, 2068, 2069, 2071/3	Гробље
	део 1335, део 1373, део 1378, део 1381, део 1382, део 1383, део 1390, део 1395, део 1415, део 1501, део 1510, део 1512, 1513, део 1514, део 1666/1, 1666/2, део 1674, 1717/2, део 1718, део 1719, део 1738, 1744/2, 1746/3, 1746/6, 1746/8, део 1746/10, део 1746/11, 1746/12, 1747/2, део 1747/3, део 1813/3, део 1814/2, 1814/6, део 1814/7, део 1815/2, 1815/3, део 1842, део 1843, део 1844, део 1847, део 1848, део 2045, део 2051, 2052, део 2053, део 2056, део 2058, 2060, део 2061, део 2062, део 2063, 2070, део 2079, део 2081, део 2088, део 2804/1, део 2807/1, део 2812, 2815, 2816, део 2817/1, део 2818/1	саобраћај

2.1.2.2. Правила уређења површина и објеката јавне намене

Планиране површине јавне намене су зоне: културе, управе и администрације, образовања, комуналних објеката, зеленила, као и мрежа и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Култура и информисање

Већина активности из области културе, одвија се у **Дому културе** који је смештен непосредно уз градски центар на к.п. бр. 1758/1. Са биоскопом и библиотеком, овај објекат има површину 1235 m^2 (**0.05.53 ha**).
Карађорђев град, комплекс на три одвојене локације, делом задужбина Краља Петра I Карађорђевића, делом у власништву Српске православне цркве. Карађорђев град је споменичка целина која обухвата остатке утврђења са кулом, црквом, конаком и спомеником Карађорђу и категорисан је као споменик културе од изузетног значаја. Овај комплекс је улазни део у просторно културно-историјску целину „Карађорђева Топола са Опленцем". Могуће је измештање споменика Карађорђу на адекватну локацију у близини у сарадњи са надлежном службом заштите споменика културе. Овај комплекс заузима површину од **1.29.72 ha.**
Карађођева касарна – објекат посебних вредности, спратности П+1 на к.п. бр. 1747/1, површине од **0.29.28 ha** Реконструкцијом и адаптацијом објеката, могуће је обогатити простор новим садржајима културе.

Управа и администрација

Зграда поште се налази у северном делу плана и представља значајну реперну тачку целе Тополе, заузима површину од **0.09.54 ha**. На истој раскрсници су и два објекта културе, али не у потпуности искоришћена.
Образовање и васпитање
Средњошколско образовање је комплекс средње школе "Краљ Петар I" у оквиру кога се налазе стари и нови објекат школе са спортском салом и спортским теренима на отвореном. Смерови у оквиру школе су: машинство и обрада метала (образовних профила: машински техничар за компјутерско конструисање, аутомеханичар, металостругар), пољопривредна производња и прерада хране (образовних профила: пољопривредни техничар, ветеринарски техничар, виноградар-винар (оглед), Гимназија друштвено-језичког смера и Гимназија - општи тип. Бруто површина школског објекта износи 3600 m^2, на комплексу површине 0.63 94 ha.

Предшколско васпитање и образовање (дечији вртић и јаслице), састоји се од два објекта, који се налазе у залеђу Карађорђевог града у средини блока са приступом из авеније Краља Петра I. Објекти су намењени узрасту деце од 1-6 и 6-7 година и налазе се у изузетно пријатном амбијенту и окружењу. Читав комплекс заузима површину од **0.69.49 ha**, а објекти су укупне површине 1635m^2.

Комунални објекти

Гробље се налази у крајње јужном делу плана, уз Опленачки парк. Гробље је попуњено и не планира се ново сахрањивање у оквиру њега, већ његово проширење ка западу на к.п. бр. 2063, 2064 и 2068 К.О. Топола Варош. Западни део гробља је старијег датума и одржава се као парк, док је источни део гробља без високог растиња. Заузима површину **1.93.99 ha.**

Ватрогасни дом се налази уз Карађорђев град. Лоциран је у центру града у оквиру просторне културно-историјске целине Карађорђева Топола са Опленцем у **зони I - Старо језгро Тополе**, на катастарским парцелама бр. 1735 КО Топола (Варош). Завод за заштиту споменика културе Крагујевац сагласан је да се ватрогасна станица задржи на постојећој локацији. Заузима површину **0.07.33 ha.**

Зеленило

У југозападном делу Плана планиран је **градски парк**, на површини од **0.76 92 ha**, са могућношћу проширења ка југу ван граница Плана (~1,50 ha), а чије обликовање и уређење ће се дефинисти приликом израде урбанистичко-техничке документације. У западном делу Плана (део к.п. бр. 1746/1, уз паркинг за аутобусе) планирано је специфично зеленило на површини од **0.39.87 ha.**

Саобраћајне површине

У обухвату плана задржава се постојећа регулација саобраћајних површина. Планира се увећање саобраћајних површина у западном делу плана, углавном за јавно паркирање, затим нова саобраћајница која пресеца гробље и становање повезујући Опленац. Такође, у западном делу плана се планира продужавање Сурепове улице ка југу. У јужном делу плана се планира формирање нове саобраћајне површине-улице, која би повезала Јасеничку и Рудничку улицу и која би такође омогућила колски прилаз новопланираном проширењу гробља. У блоку Б.6 планиран је градски трг са објектима услуга, галеријама и сл.

2.1.2.1. Површине и објекти остале намене

Главна замисао која је уграђена у концепцију организације и уређења простора овог Плана, заснива се на континуитету планирања урбанистичког развоја, од Просторног плана, преко Плана генералне регулације до плана детаљне регулације. Стварање повољних услова за економски и социјални развој кроз дефинисање намене и уређење грађевинског земљишта је примарни циљ како би се умањили негативни демографски трендови.

Остале намене заузимају површину од **14.26.83 ha.** Чине је:

- становање, и
- услуге.

Становање

Грађевинско земљиште намењено становању се, у односу на постојеће стање од 8.35 58 ha, повећава на 10.43.21 ha или 40.72% укупне површине осталих намена. Развијаће се као породично, вишепородично и становање са услугама дуж главних саобраћајница**.**

Просторни размештај зона по густинама задржан је из Плана генералне регулације у оквиру зона средњих густина типа Б1 - постојеће зоне вишепородичних објеката, у делу градског центра дуж улице Кнегиње Зорке и Булевара Вожда Карађорђа. Зоне средњих густина типа Б1 заузимају највећи део територије Плана у оквиру целине „А”, „Б” и „Д”, а према табели бр. 6 - Биланс постојеће и планиране намене површина

Б - СРЕДЊЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА

Површине намењене за становање средњих густина типа Б.1. (Гст 25 - 40 станова/ha) заузимају подцелине у оквиру целине „А” и делимично у оквиру целина „Б” и „Д”.

Услуге

Услужне делатности планиране су у центрима свих нивоа и као пратећа делатност осталих функција (становања, привређивања и јавних функција) у складу са правилима прописаним овим Планом. Заузимају површину од **3.67.00 ha.**

СИСТЕМ ЦЕНТАРА

На подрују Плана генералне регулације планирани су следећи нивои центара:

- ГРАДСКИ ЦЕНТАР – на површини од 8,00 ha обухвата пет блокова у централном делу насеља. У њему је концентрација јавних и осталих функција од значаја за општину.
- ЛИНИЈСКИ ЦЕНТРИ формирани су дуж важнијих градских саобраћајница и повезују градски са локалним центрима (који су лоцирани ван обухвата плана). Услужне и привредне делатности јављају се

као пратећа функција становања и привређивања (намена у оквиру којих се развијају) или као доминантна функција.

2.1.3. РЕГУЛАЦИЈА, НИВЕЛАЦИЈА И ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ

Регулациону матрицу чине регулационие осовине улица: булевар Вожда Карађорђа, булевар Краља Александра, Авенија Краља Петра, улице Крајишких бригада, Кнегиње Зорке, Краљице Марије, Опленачка, Шумадијска, Ђурђевданска, Косте Јовановића, Јасеничка и Карађорђева. Регулационе осовине блоковске саобраћајнице и пешачких комуникација у захвату плана, одређене су пројектованим координатама осовинских тачака. Координатама тачака одређени су и други важни правци који се налазе у захвату плана и битни су за посебно дефинисање елемената површина јавних и осталих намена. На графичком прилогу дат је списак координата свих карактеристичних тачака. Дефинисани попречни профили у потпуности одговарају карактеру и нормалним условима саобраћаја. На графичком прилогу су и полупречници заобљења у раскрсницама, односно на регулацији. Навадени елементи који су садржани у прилогу чине јединствену регулациону базу.

Нивелација у захвату плана детаљне регулације, дефинисана је преко падова и успона постојећих нивелета саобраћајница, уз задржавање реализоване нивелете изведених саобраћајница. На основу нивелационих елеменета ободних и блоковских саобраћајница, треба дефинисати коте подова свих планираних објеката у оквиру плана као и положај инфраструктурних садржаја.

На плану саобраћаја са регулационим и нивелационим решењем, дате су **грађевинске линије** које су одређене на различитим растојањима паралелно у односу на регулационе линије, катастарске међе или грађевинске линије постојећих објеката, што је приказано на графичком прилогу. Грађевинске линије дефинисане су у оквиру свих намена површина и карактера земљишта, односно како за објекте намењених за становање тако и за остале објекте.

Графички прилог бр. 6. – Површине јавне намене са елементима за обележавање

Графички прилог бр. 7. – План саобраћаја са регулационим и нивелационим решење

2.1.4. ЗЕЛЕНИЛО

Концепција уређења зелених површина заснива се на максималном задржавању аутохтоних врста, повећању учешћа зеленила свих категорија, планирањем нових зелених површина и њиховим одрживим коришћењем.

Зеленило у оквиру Плана сврстано је у следеће категорије:

- паркови – градски парк
- специфично зеленило
- линеарно зеленило
- блоковско зеленило.

Парк – градски парк

Планиран парк на површини од **0.76.92 ha**, преко пута „Карађорђевог града” у центру Тополе.

Услови за уређење градског парка:

- урадити програм и утврдити оптималан (одржив) однос могућих садржаја. Ниво опремљености објектима, пратећим садржајима и инфраструктуром мора обезбедити одрживо коришћење простора,
- урадити потребну документацију;
- урадити план пејзажног уређења, избор врста садног материјала засновати на високодекоративним аутохтоним врстама;
- према капацитету планирати места за: постављање споменика, водене површине (фонтане, вештачка језера), мање отворене амфитетатре, отворене павиљоне (музички, изложбени), и остале објекте пејзажне архитектуре;
- опремање пратећим мобилијаром ускладити са окружењем;
- према капацитету дозвољени пратећи садржаји: мањи угоститељски објекти са баштама, мањи објекти културе, објекти комуналне инфраструктуре. Максимални степен заузетости у односу на површину парка 10%, спратност мах П+дел.Пк, или приземље са галеријом. Објекти репрезентативне архитектуре градског типа без историзујућих и етно стилова;
- опремити парк потребном инфраструктуром;
- реализација на основу урбанистичког пројекта.

Специфично и заштитно зеленило

У захвату Плана разликују се следеће врсте специфичног зеленила:

- деградиране површине напуштених каменолома;
- условно стабилни терени и јаруге;
- околни простори гробља и трафо-станице.

Савремена урбанистичка концепција уређења простора подразумева функционално озелењавање других намена а то су зелене површине које пре свега имају приоритетну заштитну функцију:

- зелене површине радних комплекса;
- зелене површине школских комплекса и дечје установе;
- зелене површине здравствених установа;
- зелене површине гробаља (у и око) и слично.

Уређење спровести реконструкцијом, ревитализацијом и подизањем зелених површина; избор врста прилагодити намени простора, условима локације и функцији зеленила.

Линеарно зеленило

Основни задатак линеарног зеленила је да:

- зелене површине повеже у систем градског зеленила;
- ублажи метеоролошке екстреме и допринесе повољнијим микроклиматским условима;
- апсорбује штетне материје и честице;
- утиче на пејзажни изглед насеља.

У обухвату Плана потребно је:

- у улицама где то услови дозвољавају, урадити реконструкцију дрворедног зеленила фазном заменом старих стабала;
- за нове дрвореде користити врсте са добро развијеном круном, снажним системом корена и усправним стаблом.

Блоковско зеленило

Блоковско зеленило је важан део укупног зеленила у насељу.

Основни типови блоковског зеленила разликују се према карактеру објеката. У зонама високих густина зеленило уредити комбинацијом травнатих површина и солитерних стабала.

У зонама породичног становања прописати минимум површине парцела за озелењавање.

Блоковско зеленило по карактеру и према капацитету може се уређивати са игралиштима за децу, мањим спортским теренима и угоститељским објектима.

2.1.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

2.1.5.1. Природна добра

Просторни обухват Плана се наслања на заштићено подручје Просторно меморијални природни споменик „Парк Опленац". На предметном подручју нема утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије, као ни евидентираних природних добара.

2.1.5.2. Услови чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара и мере њихове заштите

Континуитет насељавања подручја Тополе постоји још од римског периода, што потврђују археолошки остаци са локалитета „Врело" (ван обухвата Плана). Настала уз главни транзитни друм Београд-Крагујевца, крај реке Каменице по којој је добила име, Топола се током времена ширила према падинама Опленца, а као насеобина први пут се помиње током аустријске окупације 1718-1739. године. Топоним Топола користи се од друге половине 18. века, да би 1882. године добила статус вароши чиме је у службену употребу ушао назив Топола Варош. Породица Ђорђа Петровића, родоначелника династије Карађорђевић, досељава се у Тополу око 1781. године, која три деценије касније постаје седиште вође Првог српског устанка, вожда Карађорђа. Према његовој одлуци подигнут је утврђен град са кулама осматрачницама, конацима, црквом задужбином са породичном гробницом, школом, апсаном и помоћним зградама, тако да Топола добија значај политичког, административног и трговачког седишта ослобођених српских територија. По слому устанка 1813. Године град је тешко оштећен, а доласком на власт Карађорђевог сина, кнеза Александра (1842-1858), обновљени су конак и црква, а изван утврђења подигнути су гостионица-хан, касарна, нуријска и среска кућа, као и низ лепих сеоских кућа и дућана.

Најстарији и најочуванији део градског језгра Тополе концентрисан је око Карађорђевог града, а остаци постоје на већој или мањој удаљености од њега, или у дубини градског ткива. Посебну историјску и архитектонску вредност имају зграде подигнуте средином 19. Века у Булевару Вожда Карађорђа: Карађорђева касарна са Карађорђевом чесмом у непосредној близини је и Среска кућа, као и у Карађорђевој улици: Стари хан, скорије реконструисан и Гарашка механа.

Током друге половине 19. века и почетком 20. века, Топола добија изглед типичне српске варошице, развијајући се дуж главног пута, данашњег Булевара Вожда Карађорђа и Карађорђеве улице, са објектима јавног карактера, малим трговинским радњама, споменицима и спомен обележјима. Карактеристичне примере градске архитектуре овог периода представљају следећи објекти: репрезентативно здање Хотела „Матејић", зграда Попте, радња

Богољуба Швабића, зграда Апотеке, Дом проте Ђоке, Гостионица „Прандовић" и Старе школе (сада библиотека). У истом периоду настао је и већи број нешто скромнијих трговачко-стамбених објеката у Булевару Вожда Карађорђа, улици Кнегиње Марије и у улици Кнегиње Зорке.
План детаљне регулације „Просторно, културно-историјске целине Карађорђева Топола са Опленцем-Старо језгро Тополе обухвата неке од најзначајнијих и највреднијих објеката, простора и целина градитељског наслеђа Тополе. Целокупан простор обухваћен Планом детаљне регулације, и то зоне I-Старо језгро Тополе и II-Карађорђев град, део је просторне, културно-историјске целине Карађорђева Топола са Опленцем која је као таква утврђена одлуком Владе Републике Србије бр. 633-9040/2006 од 12.10.2006. год. („Сл. гласник СРС", бр. 88/06).
У оквиру ових зона налази се и следеће споменичко наслеђе:

1. СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА - Зона II унутар ПКИЦ

Карађорђев град (споменичка целина која обухвата остатке утврђења са кулом, црквом, конаком и спомеником Карађорђу), започет је, 1811.године зидањем масивних одбрамбених бедема са троспратним кулама, квадратне основе. Замишљене као осматрачнице, оне су биле опремљене пушкарницама и по једним топом. Читаве зидарске дружине, учествовале су у подизање импозантног града, опремајући га конацима, црквом, црквеном кућом, школом, апсаном, зиданим бунаром и помоћним зградама. Изведен по Карађорђевој замисли, град неправилног четвороугаоног облика, био је омеђен зидовима неједнаке дебљине.
Црквена порта са Богородичиним храмом и гробљем, обезбеђена посебним зидом, била је одељена од цивилног дела утврђења, на чије се бедеме ослањала својом западном страном. Звоник цркве је вероватно имао функцију једне од четири куле осматрачнице.
Карађорђев двор, који је својом јужном страном чинио саставни део бедема, грађен је темељно, као седиште и стан врховног Вожда.
Изградња града завршена је у јесен 1813. године, а већ крајем исте године спаљен је у турској одмазди. За време владе Милоша Обреновића, приликом Тополске буне, извршено је систематско паљење и минирање, а остаци камених зидина су разнети.
Између два светска рата, у средишту комплекса, постављен је монументални споменик Карађорђу на високом постаменту, изведен у црном мермеру. Рад је академског вајара Петра Палавичинија.

2. СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ

Зграда у ул. Сурепова бр. 1- зграда старог среза (сада Ул. кнегиње Марије бр. 2), к.п. бр.1695, саграђена је крајем 19-тог века. У њој је била смештена канцеларија прве тополске општине, тако да је у народу позната као Среска кућа. Објекат носи карактеристике упрошћене градске архитектуре Србије тога времена. То је правоугаона зграда, са сутереном и високим приземљем, једноставна, без декорације на фасадним платнима. Грађена је од камена, опеке и дрвета. У кућу се улази из дворишта, степеништем које води на мали дрвени трем. Аутентични изглед објекта није битно измењен.

3. СПОМЕН ОБЕЛЕЖЈА - спомен бисте, спомен чесме, споме плоче - Зоне I

- Споменик I светског рата, у центу Тополе
- Спомен плоча НОБ-а, на Дому културе
- Спомен биста народног хероја Милића Радовановића, у дворишту Гимназије
- „Карађорђева чесма"

4. СЕПУЛКРАЛНИ СПОМЕНИЦИ (надгробни споменици и капеле)- Зоне I

- стари надгробни споменици на „Опленачком гробљу"

I. ОПШТЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ

- очување или рестаурација оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита објеката који имају културно - историјску вредност;
- измештање или уклањање помоћних објеката и уклањање дограђених делова културних добара и култутних добара од изузетног значаја;
- партерно и хортикултурно опремање и уређење простора;
- постављање елемената урбаног мобилијара;
- забрана експлоатације шума на начин и у размери која би имала за циљ остваривање економске добити, а не очување састојине или њено унапређење;
- забрана активности које могу да доведу до деградације састојина, огољавање терена и забрана чисте сече;
- забрана депоновања чврстог отпада - одлагање вршити организовано, у оквиру комуналне службе;

- забрана испуштања отпадних вода у целом комплексу, осим у градском језгру где је изграђена кишна односно фекална канализација;
- забрана експлоатације минералних сировина и отварања привремених позајмишта на заштићеном подручју;
- у простору Плана примењују се одговарајући методолошки поступци чувања, одржавања и коришћења непокретног културног наслеђа заснованог на савременим принципима заштите аутентичности, интегритета, и одрживог развоја заснованог на вредностима културе стварања и традиције, као непоновљивим економским ресурсима;
- очување затечене урбане матрице, блокова и улица у изграђеном делу;
- поштовање преовлађујућих регулационих и грађевинских линија;
- очување или рестаурација оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита културних добара и културних добара од изузетног значаја;
- могућа је промена намене објеката, с тим да нове функције морају бити примерене карактеру улице и објекта, архитектури, постојећем функционалном и конструктивном склопу објеката, а у складу са посебним мерама заштите које прописује Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, по поднетом захтеву, за сваки објекат у оквиру ПКИЦ понаособ;
- очување претежног типа изградње на парцелама, као наслеђеног типа градње;
- изградњу објеката инфраструктуре вршити према условима надлежне установе заштите непокретних културних добара;
- партерно опремање и уређење простора вршити у складу са посебним мерама надлежне установе заштите непокретних културних добара;
- постављање елемената урбаног мобилијара изводити према посебном пројекту „урбане опреме" израђеном према условима надлежне установе заштите непокретних културних добара, а у складу са стилским обележјима амбијента;
- изместити или уклонити помоћне, монтажне или привремене објекте који не одговарају функционалним потребама и нарушавају културно-историјске или естетске вредности просторне културно-историјске целине;
- уклонити ваздушне водове електричне енергије и водити их подземно;
- уклонити трафо станице које се налазе поред значајних објеката или нарушавају амбијент јавног простора;
- приликом гасификације елементе разводне мреже гаса постављати на дворишним зидовима објеката;
- приликом изградње нових објеката решити питање паркирања и гаражирања, према условима надлежне установе заштите. Приликом решавања подземних етажа, за сваку појединачну локацију извршити по потреби, испитивање подземних вода и урадити елаборат заштите суседних објеката;
- сви земљани радови на одстојању од 20 m од садашњих зидина и ограда Карађорђевог града условљавају се претходним археолошким истраживањима;
- ако се у току извођења грађевинских и других радова на подручју просторне културно-историјске целине наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, одмах обуставити радове и обавестити надлежни завод за заштиту споменика културе, како би се обавили заштитни археолошки радови;
- зеленило које је без вредности, а заклања фасаде или угрожава историјска здања уклонити уз сагласност надлежне службе;
- декоративну расвету вредних објеката решавати према условима надлежног завода за заштиту споменика културе;
- извести регулацију атмосферске воде на површинским токовима и решити њено одвођење, као и заштиту од евентуалне подземне воде тако да не угрожава градитељско наслеђе;
- израдити градску канализациону мрежу за одвод атмосферске воде и омогућити одвођење воде од објеката;
- забрањује се депоновање чврстог отпада на простору заштићене целине;
- израдити студију за омогућавање приступа лица са посебним потребама споменицима културе.

II. ПОСЕБНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ

II.1. за подручје зоне I - Старо језгро Тополе

- очување два урбана блока: блок Б1 (блок 8) окружен улицама Булевар краља Александра, Булевар вожда Карађорђа, кнегиње Зорке и краљице Марије и блок Б2 (блок 1) окружен улицама Краљице Марије, Карађорђевом, Јасеничком, Првог маја и Авенијом краља Петра;
- очување преовалађујућих регулационих и грађевинских линија дуж улица;
- очување унутрашњих дворишта;

- очување вертикалне регулације, односно постојеће линије поткровних венаца и кота слемена кровова на објектима који су културна добра и културна добра од изузетног значаја, у свему према условима Завода за заштиту споменика културе Крагујевац;
- висинске регулације објеката морају се усклађивати према силуети и ритму улице без обавезног уклапања венца, уз обавезно усклађивање са висинама културних добара и културних добара од изузетног значаја у свему према условима Завода за заштиту споменика културе Крагујевац;
- блок Б.1. (блок 8) оивичен улицама Булевар краља Александра, Булевар вожда Карађорђа, кнегиње Зорке и краљице Марије је предмет урбане обнове и обавезна је његова посебна разрада кроз урбанистички пројекат, а нарочито композитна, обликовна, габаритна...као и израда плана партерног уређења, а у свему према Закону о планирању и изградњи;
- грађевинска линија блока Б.1., тј. блока 8, се поклапа са регулационом линијом, а дуж улица Булевар вожда Карађорђа, Булева краља Александра и улица Кнегиње Зорке формирати непрекинути низ, док се дуж улице краљице Марије препоручује очување слободностојећих објеката на парцели
- максимална спратност објеката (нових и дограђених) може бити:
  - П+1 – дуж улице краљице Марије са стране блока Б.1. (блок 8)
  - П+3 – дуж Булевара вожда Карађорђа
  - П+3 – дуж Булевара краља Александра
  - П+3 – дуж улице кнегиње Зорке

Уз услов да се објекти на раскрсницама Булевара краља Александра и Булевара вожда Карађорђа (к.п. бр. 593/1, 1651, 1669, 1758/1 и 1757/1) као и на раскрсници Булевара краља Александра и улице кнегиње Зорке на к.п. бр. 1660 задржи у истом габариту и волумену уз очување или рестаурацију оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита, а свему према условима Завода за заштиту споменика културе Крагујевац. Објекти који се наслањају на угаоне објекте горе наведене, морају бити у истој грађевинској линији као и постојећи објекти, однодно, задржава се претежна грађевинска линија. У наставку угаоних објеката који се налазе на изнад поменутим парцелама обавезно испоштовати линије постојећих венаца у минималној дужини од 8 m дуж уличног фронта, а даље могу бити спратности до П+3, док у дубини парцеле могу имати спратности П+3 и раније уз услова да се тај део објекта повуче најмање 5 m од грађевинске линије. Императив висинске регулације је усклађивање са заштићеним објектима у непосредном окружењу, а не максимална спратност, и она се одређује за сваки објекат појединачно, у свему према условима Завода за заштиру споменика културе Крагујевац;;

- максимална спратност објеката (нових и дограђених) у осталим улицама које припадају ПКИЦ може бити:
  - П+1 – дуж Авеније краља Петра Првог
  - П+2 – дуж улице Ђурђевданске
  - П+2 – дуж улице Јасеничке
  - П+1 – објекти у улици Карађорђевој на к.п. бр. 1813/3, 1813/6, 1745, 1746/14 и 1746/15
- Максимална спратност у улици Карађорђевој је условљена висином Карађорђеве куле, тако да максимална висина новоизграђених објеката може бити до висине слемена Карађорђеве куле. За к.п. бр. 1738, 1739, 1740, 1741, 1742 и 1743 обавезна је разрада кроз урбанистички пројекат;
- Нове објекте у погледу димензија, диспозиције, пропорција, типа градње, материјала и обликовања градити без орнаментике уз употребу савремених материјала, а у свему према условима Завода за заштиту споменика културе Крагујевац;
- Забрана градње и постављање трајних или привремених објеката који својом наменом, волуменом или габаритом могу угрозити или деградирати целину или споменике културе појединачно;
- Висински габарит новог објекта који се интерполује између два објекта са споменичким својствима одређен је висинским габаритом суседним објеката, висином венца, слемена крова, односно висину усклађивати према силуети и ритму улице, у свему према условима Завода за заштиту споменика културе Крагујевац;
- Угаоне локације, код објеката који се мењају, посебно истаћи и архитектонски обрадити, у свему према условима Завода за заштиту споменика културе Крагујевац. Дуж Авеније краља Петра Првог на објектима и оградама поштовати стил повучених вила са вртовима максималне спратности П+1 уз могућност увођења прикладне намене у приземљима објеката (угоститељство, културни садржаји и све остале делатности које су примерене ПКИЦ). Могуће је постављање дрвених клупа и других елемената мобилијара дуж улице, према посебном пројекту урбане опреме. Није дозвољено паркирање у улици, као ни коришћење улице и тротоара за сталне садржаје;
- Очување карактера улице краљице Марије, њене профилације, материјализације, зеленила, намене и очување постојећег поплочаног коловоза. У улици није дозвољено паркирање на јавном простору, осим

на улазу у Карађорђев град (према цркви) где је могуће оставити неколико паркинг места за службена возила;
- Могуће је постављање привремених садржаја на јавним површинама, у свему према условима Завода за заштиту споменика културе Крагујевац;
- За све интервенције на објектима и спомен обележјима у оквиру ПКИЦ обратити се за услове Заводу за заштитуспоменика културе Крагујевац.

II.2. за подручје зоне II - Карађорђев град (споменичка целина која обухвата остатке утврђења са кулом, црквом, конаком и спомеником Карађорђу) обратити се Републичком заводу за заштиту споменика културе Београд.

2.1.5.3. Мере заштите од елемантарних непогода и других несрећа

Заштита је регулисана Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, бр. 87/18). На основу Закона јединица локалне самоуправе израђује Процену ризика од катастрофа и на основу ње израђује се и усваја План смањења ризика од катастрофа као и План заштите и спасавања.

2.1.5.4. Услови и мере заштите животне средине

У циљу управљања квалитетом животне средине, планира се еколошки мониторинг који треба да омогући остварење и контролу загађености: ваздуха, земљишта, површинских и подземних вода, идентификовање извора загађења и израду катастра загађивача, оцену стања у односу на постојеће нормативе са прогнозом могућих промена и начином спречавања у циљу обнове, заштите и унапређења животне средине.
Концепт заштите и унапређења животне средине, заснован је на успостављању одрживог управљања природним вредностима, превенцији, смањењу и контроли свих облика загађивања. Праћење стања животне средине, евидентирање извора загађивања, контролу квалитета медијума животне средине у циљу предузимања мера за минимизирање или свођење негативног утицаја у границе прихватљивости, обавеза је локалне самоуправе као и израда и доношење Акционог плана заштите животне средине.

Опште мере заштите животне средине

У складу са принципима одрживог развоја, планом се предвиђају следеће опште мере заштите животне средине:
- у складу са планираном наменом и локацијом захвата, могуће су пратеће делатности: пословање, стари занати, услужне делатности и сл., које ће се развијати у складу са начелима заштите животне средине, према савременим стандардима и техникама, које не загађују воду, ваздух и земљиште;
- планирани комплекс својим изгледом мора да допуњава амбијентални изглед градске зоне, којој припада. Ово подразумева адекватно планирање зелених површина, нега и одржавање постојећих зелених површина значајних за град;
- сви канализациони одводи, укључујући фекалну и кишну канализацију морају бити изведени према плану инфраструктуре и у складу са планираном регулацијом и нивелацијом простора.

Мере заштите ваздуха
- Контрола квалитета ваздуха за ово подручје до сада није вршена континуирано. Нема података о степену загађености, о вредностима емисије и имисије. Катастар загађивача такође није установљен, па се на основу података прикупљених опсервацијом на терену, може рећи да су извори аерозагађивања на подручју истраживања евидентни;
- Загађење ваздуха не сме да прелази законом предвиђене вредности, што се посебно односи на загађење издувним гасовима из моторних возила (нарочито треба предвидети контролу концентрације оксида азота);
- Побољшање квалитета ваздуха спровести планским озелењавањем простора, као и адекватном негом;
- Проширење гасификационе мреже.

Мере заштите вода

Заштита вода на подручју Плана обухвата заштиту подземних вода.
Заштита подземних вода у зонама високих нивоа подземних вода, вршиће се:
- обавезном градњом непропусних септичких јама као прелазне фазе до изградње канализационе мреже,
- забраном депоновања отпадних и других материјала у тим зонама због опасности угрожавања подземних вода
- у зонама са високим подземним водама обавезна је изградња танивана или полутанивана за све објекте или уређаје који се укопавају.

Израдом катастра загађивача израдиће се детаљан програм системског испитивања квалитета површинских вода, као и контроле квалитета отпадних вода.

Мере заштите земљишта

Контрола квалитета и степен загађености земљишта се не прати.
Заштита земљишта од деградације планирана је кроз следеће мере:

- пошумљављње еродираних терена и терена отвореног вегетационог склопа на израженим нагибима,
- забрана скидања биљног покривача, сече и проређивања шумских површина,
- регулацијом водотока, чиме ће земљиште бити заштићено од поплава и спирања,
- забраном одлагања отпада ван за то предвиђених локација.

Мере заштите од буке и вибрација

Заштита од буке за интензитете који прелазе максимално дозвољене границе за одређене градске зоне, обезбедиће се:

- организацијом стамбених зона оптималне густине насељености,
- планираним системом саобраћаја, каналисањем саобраћаја према капацитету и категоризацији саобраћајница.
- озелењавањем паркинг простора и формирањем линеарног (дрворедног) зеленила дуж главних саобраћајних токова.
- прописивањем процентуалне заступљености зеленила у новим стамбеним блоковима.

Мере заштите шума

На подручју Плана у оквиру планираног градског парка, обавеза је:

- картирање свих шумских површина;
- успостављање мера неге и заштите;
- реконструкција и пошумљавање деградираних површина аутохтоним врстама.

Мере заштите од јонизујућег и нејонизујућег зрачења

Заштита од јонизујућег зрачења спроводиће се кроз обавезу сталног праћења кретања радиоактивности у: храни, води, ваздуху и земљишту. Извршиће се контрола размештаја и исправности извора јонизујућег зрачења: радиоактивних громобрана, рентген апарата и других извора зрачења.

Акцидентална загађења

Мере заштите од изазивања потенцијалних загађења у случају удеса спроводити у процесу производње, складиштења, утовара, транспорта и претовара штетних и опасних материја, кроз превентивне мере и поступање у складу са прописима.

Мере управљања отпадом

Мере управљања отпадом ускладити са планом управљања отпадом на нивоу Тополе. У обухвату Плана се очекује углавном комунални отпад.
Мере управљања отпадом су:

- на простору у границама плана забрањено је депоновање отпада, а отпад комуналног порекла организовано сакупљати постављањем одговарајућег броја контејнера и одвозити преко надлежног комуналног предузећа,
- замена контејнера модерним судовима за одвојено сакупљање отпада и увођење савремене специјализоване опреме за транспорт,
- чврсти отпад који се ствара током рада објеката мора бити складиштен и сепарисан по типу (стакло, пластика, папир) на одговарајући начин (довољан број контејнера за дневну продукцију отпада) и на одговарајућем месту. Осим овога треба спречити било какву могућност ширења отпада ван објеката, а посебно према отвореним површинама.
- стандард за сакупљање отпада, су контејнери запремине 1100 литара, и то 1,1 контејнер на 1000 m^2 бруто површине пословног простора, односно 1 контејнер на 15 стамбених јединица.
- неопходно је обезбедити на свим локацијама директан и неометан прилаз за комунална возила оператера који имају одговарајућу дозволу за обављање комунане делатности, при чему ручно гурање контејнера не сме бити дуже од 15 m, по равној подлози (без степеника),
- одвожење отпада обавља се преко надлежног оператера који имају одговарајућу дозволу за обављање комуналне делатности.

Биолошке мере

- додатну заштиту ваздуха обезбедити подизањем заштитног појаса уз саобраћајнице и паркинг просторе, као и према зони утицаја из окружења, различитим врстама засада отпорних на аерозагађење,
- сва посечена стабла у функцији нове изградње, неопходно је надоместити новим на оближњим локацијама како би се очувао градски и локацијски зелени фонд,
- против негативних утицаја средине на зеленило применити обавезне мере заштите и одржавања.

Додатне мере

- препоручују се периодичне контроле параметара животне средине у складу са одлуком органа општинске управе и Уговором са надлежном установом која врши мерења.

2.1.5.5. Мере енергетске ефикасности

Планирани објекти

- Смањење инсталисаних капацитета система грејања, вентилације и климатизације и повећање енергетске ефикасности ситема грејања.
- За спољашње пројектне температуре ваздуха и максималну температуру ваздуха грејаног простора користити Правилник о енергетској ефикасности зграда - „Службени гласник РС”, бр. 61/11;
- Захтеване вредности коефицијента пролажења топлоте и топлотне отпорности простора дефинисане су у Правилнику о енергетској ефикасности зграда - „Службени гласник РС”, бр. 61/11;
- Минимални захтеви енергетске ефикасности (енергетског учинка) за стамбене зграде, по методи поређења са најбољим праксама (Правилник о енергетској ефикасности зграда - „Службени гласник РС”, бр. 61/11);
- Сертификати о енергетским својствима зграда (Правилник о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда -„Службени гласник РС”, бр. 69/12). Елаборат енергетске ефикасности је елаборат који обухвата прорачуне, текст и цртеже, израђен у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда - „Службени гласник РС”, бр. 61/11, и саставни је део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање грађевинске дозволе. Енергетски пасош морају имати све нове зграде, осим зграда које су наведеним правилником изузете од обавезе енергетске сертификације;
- Редовна инспекција и одржавање котлова, система грејања и климатизације.
- Смањење потрошње топлотне енергије обезбеђивањем појединачног мерења потрошње топлотне енергије уз могућу регулацију потрошње топлотне енергије.
- Смањење потрошње електричне енергије за грејање коришћењем:
  - опреме за грејање веће енергетске ефикасности (топлотне пумпе);
  - енергетски ефикасне опреме за сагоревање биомасе;
  - соларних колектора;
  - ефикасних термотехничких система са напредним системима регулације.
- Изградња пасивних и нискоенергетских објеката.

Постојећи објекти

- Смањење инсталисаних капацитета система грејања, тј. потрошње енергије за грејање и хлађење заптивањем прозора, уградњом засенчења, заменом прозора и спољних врата и топлотним изоловањем стамбених зграда.
- Смањење потрошње електричне енергије промовисањем и подржавањем замене класичних сијалица са влакном енергетски ефикасним сијалицама.
- Смањење потрошње електричне енергије заменом старих неефикасних уређаја ефикаснијим уређајима.
- Енергетски пасош морају имати постојеће зграде које се реконструишу, адаптирају, санирају или енергетски санирају, осим зграда које су правилником изузете од обавезе енергетске сертификације. (Правилник о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда - „Службени гласник РС”, бр. 69/12).

2.1.5.6. Мере приступачности особама са инвалидитетом, деци и старим особама

Приликом пројектовања и реализације нових и реконструкције постојећих објеката и површина јавне намене, стамбених и стамбено-пословних објеката са десет и више станова и објеката услуга, обавезна је примена техничких стандарда Правилника о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС”, бр. 22/15).

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Правила грађења представљају скуп међусобно зависних правила за изградњу, парцелацију и регулацију, која су прописана за претежне намене по целинама и блоковима у подручју Плана. Правила грађења се примењују:

- за директно спровођење - издавање локацијских услова;
- за израду урбанистичких пројеката;

Правила грађења садрже:

- врсту и намену, односно компатибилне намене објеката који се могу градити у појединачним зонама под условима утврђеним Планом, односно намену објеката чија је изградња забрањена у тим зонама;
- услове за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле, као и минималну површину грађевинске парцеле;
- положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле;
- највећи дозвољени индекс заузетости или изграђености грађевинске парцеле;
- највећу дозвољену висину или спратност објеката;
- услове за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели;
- услове и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила.

Правила грађења и елементи урбанистичке регулације усклађени су са важећим Законом о планирању и изградњи („Службени. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 – одлука УС, 54/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 , 145/14 и 83/18), Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Службени гласник РС, бр. 22/15), Правилником о условима и нормативима за пројектовање стамбених зграда и станова („Службени гласник РС”, бр. 58/12, 74/15 и 82/15) и осталим важећим прописима. Уколико неки од елемената урбанистичке регулације и правила грађења није јасно дефинисан примењују се елементи наведених важећих правилника.

У оквиру планом дефинисане основне намене могуће је грађење објеката и површина компатибилне намене уз услов обавезне израде урбанистичког пројекта уколико је компатибилна намена заступљена са више од 50% површине основне (Табела бр. 5: Основне и компатибилне намене земљишта).

2.2.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

	ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
Претежна намена	Могуће је грађење објеката и уређење простора према планираној претежној намени земљишта која је дефинисана Графичким прилогом бр. 5. Планирана намена земљишта са правилима грађења и поделом на урбанистичке целине и блокове; Посебна правила грађења и уређења дефинисана су за сваку намену.
Компатибилна намена	Могуће је грађење објеката компатибилне намене; Могуће компатибилне намене су дефинисане за сваку појединачну претежну намену у Табели 5 - Основне и компатибилне намене земљишта. Процентуални однос претежне и компатибилне намене на парцели може бити максимално у односу 50:50; Изузетно могуће је да компатибилна намена буде заступљена са више од 50% површине, уз обавезну израду Урбанистичког пројекта;
Забрањена намена	Забрањено је грађење свих објеката који би својом наменом угрозили животну средину и претежну намену; Није могуће грађење објеката који у прописаној процедури не обезбеде сагласност на процену утицаја објекта на животну средину према важећој Уредби, а који су наведени у Листи пројеката за које је обавезна процена утицаја или Листи пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину.
Типологија објекта	Могуће је грађење објеката према Типологији објеката која је дефинисана положајем објекта према бочним границама грађевинске парцеле: – **слободностојећи објекти** - објекат не додирује ни једну границу грађевинске парцеле; – **објекти у прекинутом низу** (први или последњи објекат у низу), двојни објекат – објекат на парцели додирује једну бочну границу грађевинске парцеле; – **објекти у низу** - објекат на парцели додирује обе бочне границе грађевинске парцеле.
Услови за формирање грађевинске парцеле	Могуће је формирање једне или више грађевинских парцела поступком препарцелације и/или парцелације уз обавезно задовољење свих услова дефинисаних у делу Посебна правила уређења и правила грађења; Свака грађевинска парцела, мора имати приступ јавној саобраћајној површини, непосредно или преко приступног пута минималне ширине 3,5m за једносмерни саобраћај и 5,5 m за двосмерни саобраћај;
Положај објекта	Положај објекта на парцели дефинисан је:

	ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
(хоризонтална регулација)	• предњом грађевинским линијом у односу на регулациону линију (дефинисана Графичким прилозима бр. 5: Планирана намена земљишта са правилима грађења и поделом на урбанистичке целине и блокове и бр. 7: План саобраћаја са регулационим и нивелационим решењем; • минималним одстојањем од граница грађевинске парцеле (према посебним правилима); • у односу на друге објекте на парцели (према посебним правилима). Графички прилог бр.5. Планирана намена земљишта са правилима грађења и поделом на урбанистичке целине и блокове Графички прилог бр. 7 – План саобраћаја са регулационим и нивелационим решењем За грађевинске парцеле које имају индиректну везу са јавном саобраћајном површином преко приступног пута, грађевинска линија се утврђује кроз Локацијске услове, а према правилима за планирану претежну намену; Уколико постојећи објекат делом излази испред планом дефинисане грађевинске линије, објекат се може задржати уколико не прелази регулациону линију; Реконструкција, адаптација, санација могућа је у габариту и волумену објекта; Изградња, доградња и надградња основних објеката по правилу је иза планом дефинисане грађевинске линије; Подземна грађевинска линија објекта може да одступа од грађевинске линије објекта, под условом да се избором начина и коте фундирања објекта, обезбеде постојећи темељи суседних објеката; У изграђеним зонама, положај грађевинске линије одређен је у односу на положај минимално 50% постојећих објеката. Постојеће објекте изграђене од трајних материјала који својим габаритом делимично улазе у појас између регулационе и грађевинске линије, могуће је реконструисати, санирати и адаптирати. Доградња објеката у оквиру постојеће спратности могућа је само иза грађевинске линије, а у смислу надзиђивања (изградње нових етажа у оквиру прописаних максималних дозвољених) у постојећем габариту објекта; Сва нова изградња, као и замена грађевинског фонда условљена је поштовањем утврђене грађевинске линије; Грађевински објекат поставља се предњом фасадом на грађевинску линију, односно, унутар простора оивиченог грађевинском линијом и границама грађења (које чине прописана удаљења од граница суседних парцела и суседних објеката).
Спратност објеката	Могуће је грађење објеката до максималне дозвољене спратности објекта која је дефинисана за сваку планирану претежну намену земљишта према посебним правилима грађења; Број спратова објекта, чији су поједини делови различите спратности, исказан је бројем спратова највишег дела објекта; Могуће је грађење подрумске (По) или сутеренске (Су) етаже уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе и уколико се задовоље сви урбанистички услови овог Плана; Постојећи вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекри задржавају се у свом волумену и габариту.
Грађевински елементи у односу на грађевинску линију	Грађевински елементи на нивоу приземља могу прећи грађевинску линију (рачунајући у хоризонталној пројекцији од основног габарита објекта), и то: • излози локала – 0,3 m по целој висини, уколико најмања ширина тротоара износи 3,0 m, а испод те ширине тротоара није дозвољена изградња испада локала у приземљу; • излози локала – 0,90 m по целој висини у пешачким зонама; • транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже – 2,00 m по целој ширини објекта са висином изнад 3,00 m; • платнене надстрешнице са браварском конструкцијом – 1,00 m од спољне ивице тротоара на висини изнад 3,00 m а у пешачим зонама према конкретним условима локације; • конзолне рекламе - 1,20 m на висини изнад 3,00 m. Испади на објекту не могу прелазити грађевинску линију више од 1,60 m и то на делу објекта вишем од 3,0 m. Хоризонтална пројекција испада поставља се у

	ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
	односу на грађевинску линију. Грађевински елементи (еркери, доксати, балкони, конзоле, улазне надстрешнице са и без стубова и сл.) на нивоу првог спрата могу да пређу грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта), а не и регулациону линију и то: • на делу објекта према предњем дворишту до регулационе линије – 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% уличне фасаде изнад приземља; • на делу објекта према бочном дворишту претежно северне оријентације (најмањег растојања од 1,5 m) – 0,60 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља; • на делу објекта према бочном дворишту претежно јужне оријентације (најмањег растојања од 2,5 m) – 0,90 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља; • на делу објекта према задњем дворишту (ако је растојање до задње линије суседне грађевинске парцеле од 5,00 m) – 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% од задње фасаде изнад приземља. Отворене спољне степенице могу се постављати уз објекат, према улици, ако је грађевинска линија најмање 3,00 m увучена у односу на регулациону линију и ако савлађују висину до 0,90 m. Степенице које савлађују висину преко 0,90 m улазе у габарит објекта. Степенице које се постављају уз бочни или задњи део објекта не могу ометати пролаз и друге функције дворишта. Грађевински елементи испод коте тротоара – подрумске етаже – могу прећи грађевинску односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита до хоризонталне пројекције испада) и то: • стопе темеља и подрумски зидови – 0,15 m до дубине од 2,60 m испод површине тротоара, а испод те дубине 0,50 m; • шахтови подрумских просторија до нивоа коте тротоара – 1,00 m. Стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле, осим уз сагласност власника или корисника суседне парцеле.
Индекс заузетости парцеле	Максимални дозвољени индекс заузетости дефинише у делу Посебна правила грађења. Површина подземне етаже објекта може заузимати више од прописаног индекса заузетости површине парцеле, али не више од 80% површине парцеле; У обрачун индекса заузетости или изграђености улазе сви објекти на грађевинској парцели;
Индекс изграђености грађевинске парцеле	Могуће је грађење објекта до максималног индекса изграђености грађевинске парцеле; Максимални дозвољени индекс изграђености дефинише се за планирану претежну намену земљишта у делу Посебна правила грађења уколико није дефинисан индекс заузетости; У обрачун индекса изграђености улазе сви објекти на грађевинској парцели.
Други објекти на грађ. парцели	Могућност изградње више објеката на истој грађевинској парцели дефинисана је за сваку планирану претежну намену земљишта у делу Посебних правила грађења; Уколико је дефинисана ова могућност, други објекти на истој грађевинској парцели се граде у оквиру претежне и компатибилних намена; Број објеката на парцели или комплексу јавне намене није ограничен под условом да је испоштован максимални дозвољени индекс изграђености, као и да су испуњени услови међусобне удаљености дефинисани прописима везаним за сеизмичке, противпожарне и услове заштите од ратних разарања. Комплекс (парцела) мора бити уређен тако да буде у складу са функцијом објекта и окружењем. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање. У оквиру зона становања, могу се градити (у приватном власништву) објекти: образовања, дечје и социјалне заштите, здравства, културе, информисања, спорта и рекреације, али само под условом да задовоље све нормативе и

	ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
	критеријуме за одговарајућу делатност и услове непосредног окружења;
Помоћни објекти	На истој грађевинској парцели не могу се градити помоћни објекти који су у функцији главног објекта (гараже, оставе и сл), а могу се градити: стазе, платои, дечја игралишта, и други слични објекти;
Кота приземља објекта	Кота приземља објеката на равном терену не може да буде нижа од коте приступне саобраћајне површине; Кота приземља објеката може да буде максимум 1,2 m, а минимум 0,2 m виша од нулте коте (тачка пресека линије терена и вертикалне фасадне равни објекта);
Минимални степен комуналне опремљености	Обавезан је минимални степен комуналне опремљености парцеле, у складу са посебним правилима уређења и правилима грађења;
Прикључење објеката на инфраструктуру	Прикључење објеката на саобраћајну и другу комуналну инфраструктуру врши се на основу правила овог плана и услова овлашћених комуналних предузећа и организација;
Зелене површине у оквиру парцеле	Обавезано је обезбеђивање минималне уређене површине под зеленилом у оквиру парцеле; Зелене површине су они простори у оквиру грађевинске парцеле који се обавезно уређују вегетацијом у директном контакту са тлом (минимални слој земље за раст и развој биљака дебљине 0,8 m); У зелене површине не рачунају се асфалтиране, бетониране и поплочане површине, бехатон и бетонске растер подлоге, застрте површине песком, шљунком, туцаником, дробљени камен и други тампони, гумене и друге подлоге на којима није могућ раст и развој биљака; Минимални обавезан проценат површина под зеленилом дефинисан је за сваку претежну намену земљишта у делу Посебна правила грађења;
Одводњавање површинских вода	Обавезно је одводњавање атмосферских вода са парцеле; Атмосферске воде са једне грађевинске парцеле је забрањено усмеравати према суседној парцели. Атмосферске воде се одводе са парцеле слободним падом, риголама и каналима за прикупљање воде према сабирном окну атмосферске канализације, најмањим падом од 1,5%; Уколико постоје услови за прикључење на систем комуналне инфраструктуре кишне канализације обавезно је поштовање услова прикључења према условима овлашћених комуналних предузећа и организација;
Ограђивање	По правилу површине и објекти јавне намене се не ограђују. Ако се функционално укаже потреба могуће је планирати ограђивање грађевинске парцеле тако да елементи ограде (стубови, панели, зеленило, темељни зид ограде, парапет и капије) буду у оквиру грађевинске парцеле која се ограђује и да се врата и капије на уличној огради не могу отварати ван регулационе линије; Површине и објекти остале намене могу се ограђивати. Могућа врста и висина ограде дефинисна је за сваку претежну намену земљишта посебно; Грађевинске парцеле за породично становање могу се ограђивати зиданом оградом до висине од 0,90 m рачунајући од коте тротоара или транспарентном оградом до висине од 1,40 m; Парцеле чија је кота нивелете виша од 0,90 m од суседне, могу се ограђивати транспарентном оградом до висине 1,40 m, која се може поставити на подзид чија висина се одређује одговарајућом техничком документацијом; Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује; Зидана непрозирна ограда између парцела подиже се до висине 1,40 m, уз сагласност суседа, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде; Суседне грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом, која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине од 1,40 m, која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде; Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије; У насељима се парцеле за изградњу пословних и других нестамбених објеката,

	ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
	по правилу, не ограђују. Парцеле вишепородичних објеката, по правилу, не ограђују се, као ни парцеле за објекте од општег интереса.
Паркирање	Обавезно је обезбеђивање довољног паркинг простора у оквиру парцеле објекта или у оквиру јавног паркинга ван површине јавне саобраћајнице. Обавезно је обезбеђивање довољног паркинг простора у оквиру парцеле објекта или у оквиру јавног паркинга ван површине јавне саобраћајнице. Обавезан минимални број паркинг места је за: • банке, здравствене, пословне, образовне или административне установе – 1паркинг место на 70 m² корисног простора; • поште - 1паркинг место на 150 m² корисног простора; • позориште или биоскоп - 1паркинг место на користан простор за 30 гледалаца • стамбени објекти: 1 ПМ за сваки стан; • угоститељске објекте за смештај: 1 ПМ за сваких 10 кревета; • угоститељске објекте за исхрану и пиће: 1 ПМ за сваких 8 столица; • објекти трговине: 1 ПМ за сваких 100,0m^2; • пословне и административне објекте: 1 ПМ за сваких 70,0m2; • верски објекти: 1 ПМ за сваких 70,0m^2. За објекте осталих намена обавезна је примена важећих правилника; Сваки објекат већег капацитета мора имати своју основну зону отвореног, односно објекат или део објекта затвореног паркирања. Гараже објеката планирају се у или испод објекта у габариту, подземно изван габарита објекта или надземно на грађевинској парцели. Површине гаража објеката које се планирају надземно на грађевинској парцели урачунавају се при утврђивању индекса или степена изграђености, односно степена искоришћености грађевинске парцеле, а подземне гараже се не урачунавају у индексе. При пројектовању подземних гаража поштовати следеће нормативе: • ширина праве рампе по возној траци минимално 2,25 m; • чиста висина гараже минимално 2,20 m; • димензије паркинг места – према техничким прописима и упутствима; • подужни нагиб правих рампи максимално 12% за отворене и 15% за покривене рампе; • димензије, полупречник кривине и пад рампе „у скретању”дефинисаће се кроз одговарајућу техничку документацију
Заштита животне средине, непокретног културног добра, технички, санитарни и безбедоносни услови	Приликом пројектовања и изградње у зависности од врсте објекта обавезна је примена услова и мера из поглавља 2.1.5. Услови и мере заштите: • Услови чувања,одржавања и коришћења културних добара и добара која уживају предходну заштиту и мере њихове заштите • Мере приступачности особама са инвалидитетом, деци и старим особама • Мере заштите од елементарних непогода и других несрећа • Услови и мере заштите животне средине • Мере енергетске ефикасности;
Услови грађења у зони заштитног појаса инфраструктурних коридора	Забрањена је изградња објеката у зони инфраструктурних коридора електроенергетске, водопривредне, гасоводне и друге инфраструктуре. Изузетно уколико се грађевинска парцела налази у зони заштитног појаса инфраструктурног коридора електроенергетске, гасоводне, водопривредне и друге комуналне инфраструктуре грађење је могуће према техничким условима и уз сагласност надлежног управљача објекта инфраструктуре на основу које се дефинише и зона изградње
Услови грађења у зони заштитићеног непокретног културног добра	У случају да се грађевинска парцела налази у зони заштићеног непокретног културног добра грађење је могуће према техничким условима и уз сагласност надлежног Завода за заштиту споменика културе;
Услови за изградњу објеката за обављање одређене делатности	Приликом грађења објеката за обављање одређене делатности обавезно је поштовање важећих правилника о минималним техничким условима за обављање одређене врсте делатности која ће се обављати у објектима;
Архитектонско обликовање,	Фасада објекта (грађевинска обрада и елементи) поред адекватне прилагођености намени треба да испуњава и услов поштовања контекста

	ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
материјализација, завршна обрада и колорит	амбијента и претежног архитектонског стила и треба да буде прилагођена структури објеката у окружењу (висока приземља, венци, отвори, висине објеката и сл.). Обрада објеката треба да буде високог квалитета, савременим материјалима у складу са начелима унапређења енергетске ефикасности која се односе на смањење потрошње свих врста енергије, уштеду енергије и обезбеђење одрживе градње применом техничких мера и стандарда; Спољни изглед објекта, који је непокретно културно добро, евидентирано културно добро, као и објекта који се штити урбанистичким мерама заштите (вредни објекти градске архитектуре), усклађује се са конзерваторским условима. У обликовном смислу, нови објекти треба да буду уклопљени у амбијент, са квалитетним материјалима и савременим архитектонским решењима. Приликом надзиђивања не мењати стилске карактеристике објекта. Објекте архитектонски обликовати са модерним и сведеним структурним елементима, модерних форми прилагођених градској структури, и уз употребу савремених материјала, технике и технологије изградње. Могуће је грађење еркера, надстрешница без стубова, балкона, лођа, максимално 1,2 m испред грађевинске линије објекта под условом да не заузима више од 50% површине фасадног платна објекта и налази се на делу објекта вишем од 4,0 m; За задњу и бочну фасаду код слободностојећих објеката и објеката у прекинутом низу обавезно је задовољење правила минималне удаљености свих грађевинских елемената објекта од границе суседне парцеле;
Кровне равни и венац крова	Могуће је формирање равних кровова, двоводних и вишеводних класичних косих кровова, уз поштовање одговарајућих правилника и стандарда; Могуће је формирање венца крова (препуста крова, стрехе) у ширини до 1,0m; Венац крова (препуст крова, стреха) не сме прелазити границу суседне парцеле;
Санитарни услови	Обавезно је прибављање санитарних услова и примена прописаних мера које морају да испуне објекти, просторије, постројења, уређаји и опрема која подлежу санитарном надзору, са циљем заштите здравља становништва према Закону о санитарном надзору („Службени гласник РС”, бр. 125/04).
Противпожарни услови	Обавезно је обезбеђење прописаних мера и услова заштите од пожара и експлозије у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС” бр. 111/09 и 20/15).

2.2.2. ПОСЕБНА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЈА

ПОШТА - БЛОК Д.2.	
Катастарска парцела	593/1
Намена објеката	У оквиру планиране претежне намене земљишта задржава се намена постојећег објекта: • Управа и администрација - објекат поште
Компатибилна намена	Могуће компатибилне намене: • друге јавне намене, услуге и др. функције комерцијалног карактера које су у служби основне намене. Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта
Типологија објеката	Слободностојећи објекат
Грађевинска парцела	Задржава се постојећа граница парцеле.

ПОШТА - БЛОК Д.2.	
Спратност објекта	постојећа
Индекс изграђености грађевинске парцеле	До 1.5
Могућност грађења објеката на грађевинској парцели	Није предвиђена изградња нових објеката. Основни објекти задржавају свој корпус у пуном габариту, док је све остале објекте (помоћне оставе и слично) неоходно уклонити и све пратеће функције организовати у оквиру објеката на парцели.
Партерно уређење комплекса и зеленило	Слободне површине око објеката поплочати и опремити адекватним урбаним мобилијаром уз формирање мањег зеленог амбијента.
Ограђивање	Грађевинску парцелу ограђивати оградом висине 1,60 м, дизајниране у складу са значајем објекта.
Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила	Колски прилаз омогућити из улице Мије Тодоровића, а пешачки из Булевара вожда Карађорђа Паркирање за запослене у оквиру парцеле, а за посетиоце је планирано на јавним паркинзима.
Посебни услови	Према условима Завода за заштиту споменика културе, објекат Поште је објекат од посебних вредности задржава се у истом габариту и волумену, уз очување или рестаурацију оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита.

КУЛТУРА

КАРАЂОРЂЕВ ГРАД - БЛОК А.4. (блок Б. 2[1])	
Катастарска парцела	1736/1, 1736/2, 1736/3, 1747/1, део 1747/3 и део 1746/4
Намена објеката	Задржавање постојеће намене простора и објеката за културну, угоститељску, верску и резиденцијалну намену; промена намене појединачних објеката могућа је само на основу дозволе Републичког завода за заштиту споменика културе Београд.
Компатибилна намена	Могуће су компатибилне намене: • друге јавне намене, услуге и др. функције комерцијалног карактера које су у служби основне намене (продајне галерије, туристичке агенције, угоститељски објекти, трговине). Табела 5. Основне и компатибилне намене земљишта.
Типологија објеката	Постојећи објекти -слободностојећи објекти и у прекинутом низу (на граници парцеле) у оквиру комплекса Карађорђевог града; Уколико се планирају нови садржаји дефинисаће се у складу са условима Републичког завода за заштиту споменика културе а разрадом кроз Урбанистички пројекат.
Грађевинска парцела	Према потреби формираће се једна грађевинска парцела уз решавање имовинско-правних односа, а на основу пројекта препарцелације/парцелације.
Спратност објекта	• Очување оригиналног хоризонталног и вертикалног габарита, примењених материјала и конструктивног склопа објеката који имају културно-историјску вредност; • Очување основних вредности функционалног склопа и ентеријера

КАРАЂОРЂЕВ ГРАД - БЛОК А.4. (блок Б. 2[1])	
	објеката који имају културно-историјску вредност; Уколико се планира нова изградња, иста је могућа искључиво према условима Републичког завода за заштиту споменика културе а разрадом кроз Урбанистички пројекат
Индекс изграђености грађевинске парцеле	Према условима надлежног завода за заштиту споменика културе, разрадом кроз Урбанистички пројекат.
Хоризонтална регулација	• Постојећи објекти задржавају се без промене габарите и одстојања од регулационих и међних линија • Уколико се, према условима надлежног завода планира нова изградња у оквиру комплекса Карађорђевог града, грађевинска линија биће дефинисана на основу урбанистичко архитектонске разраде локације кроз израду Урбанистичког пројекта
Могућност грађења објеката на грађевинској парцели	• На постојећим објектима Карађорђевог града могућа је примена само конзерваторско-рестаураторских радова (санација, рестаурација, презентација...); • Реконструкција порушених објеката Карађорђевог града и/или презентација простора могућа је само по изради урбанистичког плана; • Било какви земљани радови условљавају се претходним археолошким истраживањима. Објекти који немају културно-историјске вредности, могу бити адаптирани или замењени новим објектима према следећим условима: – Габарити и висина нових објеката не смеју да угрозе целину и објекте у непосредном окружењу који имају културно-историјску вредност; – За спољну обраду користити традиционалне и савремене материјале који не нарушавају есетику и ликовност целине и објеката који имају културно-историјску вредност; – Изградњу нових објеката или премештање објеката са других локација вршити у складу са потребама и наменама постојећих објеката унутар простора, као и садржаја целине; нове објекте првенствено лоцирати на рубовима простора.
Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила	Колски прилаз омогућити у јужном делу где је смештен Парохијски дом из улице Карађорђеве за потребе Дома. Паркирање је планирано на јавним паркинзима. Уз Карађођев град није дозвољено паркирање.
Услови архитектонског обликовања:	Према Условима Републичког завода за заштиту споменика културе Београд; разрада кроз Урбанистички пројекат.
Партерно уређење комплекса и зеленило	Основно уређење парцела подразумева: нивелацију, партер, зелену површину, и одводњавање ван простора суседа. Постављање елемената урбаног мобилијара изводити према посебном пројекту урбане опреме израђеном према условима надлежне установе заштите непокретних културних добара, а у складу са стилским обележјима амбијента. Зеленило које је без вредности, а заклања фасаде или угрожава историјска здања уклонити уз сагласност надлежног завода за заштиту природе; Декоративну расвету вредних објеката решавати према условима надлежног завода за заштиту споменика културе. Извести хидрантску мрежу са приступима ватрогасној служби; Израдити студију за омогућавање приступа лица са посебним потребама споменицима културе. Услови за хортикултурно уређење: 1. уколико се створе повољни услови, на простору око објекта формирати отворе за дрворедне саднице. Такође, на местима где услови то дозвољавају,

КАРАЂОРЂЕВ ГРАД - БЛОК А.4. (блок Б. 2[1])	
	поставити жардињере. 2. дубина жардињера које би представљале стандард за опремање јавних зелених површина би требало да буде минимум 80 cm, препоручена ширина не мања од 50 cm. 3. пре садње урадити дренажни слој минималне дебљине од 10 cm. Као дренажни материјал може се користити речни камен мање гранулације, као и песак. Остатак жардињере попунити мешавином плодне земље. 4. за садњу у жардињерама препоручују се ниже пирамидалне форме четинара типа Thuja occidentalis 'Smaragd', као и четинарско шибље мањег пораста - кугласте форме (Thuja occ. 'Danica', Thuja occidentalis 'Tiny Tim' и др.). 5. Од украсног лишћарског, четинарског и зимзеленог шибља препоручује се: Euonymus sp., Lonicera sp., Buxus sempervirens, Cotoneaster sp., Prunus laurocerassus и др., као и засади вишегодишњег или сезонског цвећа. 6. разрада кроз пројекат партера и хортикултурни пројекат.
Ограђивање	Постојеће. Ограду према потреби реконструисати у свему према условима надлежног Завода за заштиту споменика културе.
Посебни услови	За изградњу и уређење комплекса обавезна је израда Урбанистичког пројекта са пројектом партерног уређења а према условима надлежног Завода за заштиту споменика културе. До реализације планиране намене културе, простор и објекти се могу користити у постојећој намени. Дозвољена је реконструкција и санација постојећих објеката и отвореног простора а у циљу текућег одржавања и обављања делатности. Све наведене интервенције у постојећој намени, раде се уз услове надлежног Завода за заштиту споменика културе, обавезну израду идејног решења комплекса и мишљења Комисије за планове.
Реализација	Кроз израду Урбанистичког пројекта уз прибављене услове Републичког завода за заштиту споменика културе Београд.

КАРАЂОРЂЕВА КАСАРНА - БЛОК Б.1.	
Катастарска парцела	1747/1, део 1747/3
Намена објеката	У оквиру планиране претежне намене земљишта намена је: • Култура.
Компатибилна намена	Могуће компатибилна намена: • друге јавне намене, услуге и др. функције комерцијалног карактера које су у служби основне намене (продајне галерије, угоститељство, трговина и сл.). Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта
Типологија објеката	Слободостојећи објекат;
Грађевинска парцела	формираће се грађевинска парцела у складу са елементима за обележавање из Плана, а на основу пројекта препарцелације/парцелације.
Спратност објекта	Постојећа за објекат Карађорђеве касарне, а за нову изградњу до П+3
Индекс изграђености грађевинске парцеле	До 1.5
Посебни услови	Паркирање у оквиру парцеле а сладу са наменом објекта. Према условима Завода за заштиту споменика културе, објекат Карађођеве касарне је објекат од посебних вредности задржава се у истом габариту и волумену, уз очување

КАРАЂОРЂЕВА КАСАРНА - БЛОК Б.1.	
	или рестаурацију оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита.
Реализација	Кроз израду Урбанистичког пројекта уз прибављене услове надлежног завода за заштиту споменика културе.

ДОМ КУЛТУРЕ - БЛОК Б.1.	
Катастарска парцела	1758/1
Намена објеката	У оквиру планиране претежне намене земљишта задржава се намена постојећег објекта: • Култура - Дом културе.
Компатибилна намена	Могуће компатибилна намена: • друге јавне намене, услуге и др. функције комерцијалног карактера које су у служби основне намене (продајне галерије, угоститељство, трговина и сл.). Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта
Типологија објеката	Објекат у низу;
Грађевинска парцела	Задржава се постојећа парцела
Спратност објекта	постојећа
Индекс изграђености грађевинске парцеле	До 1.5
Посебни услови	С обзиром да је парцела формирана под објектом, нема услова за паркирање на истој, па паркирање решавати у оквиру јавних паркинга. Према условима Завода за заштиту споменика културе, објекат Дома културе је објекат од посебних вредности задржава се у истом габариту и волумену, уз очување или рестаурацију оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита.
Реализација	Кроз израду Урбанистичког пројекта уз прибављене услове надлежног завода за заштиту споменика културе.

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

СРЕДЊА ШКОЛА „КРАЉ ПЕТАР ПРВИ” - БЛОК А.8.	
Катастраска парцела	Део 1512
Намена објеката	У оквиру планиране претежне намене земљишта задржава се намена постојећег објекта: • средње образовање – мешовита средња школа (гимназија+средња стручна школа)
Компатибилна намена	Могуће компатибилне намене: • култура, наука, зеленило, одговарајући објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре. Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта
Типологија објеката	Слободностојећи објекат
Грађевинска парцела	Граница грађевинске парцеле се формира овим планом, на планираним регулационим линијама према саобраћајним површинама а према осталим наменама задржава се постојећа граница парцеле.
Спратност објекта	До П+2

СРЕДЊА ШКОЛА „КРАЉ ПЕТАР ПРВИ” - БЛОК А.8.	
Индекс изграђености грађевинске парцеле	Максимални дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле: - max 1.5
Могућност грађења објеката на грађевинској парцели	Није предвиђена изградња нових објеката у оквиру средњешколског комплекса. Основни објекти задржавају свој корпус у пуном габариту
Удаљење од граница парцеле	минимално 4,0 m
Међусобна удаљеност у односу на објекте на истој и суседним парцелама	минимално ½ висине вишег објекта, али не мање од 4,0 m
Партерно уређење комплекса и зеленило	Улазну партију објекта поплочати и опремити адекватним урбаним мобилијаром уз формирање мањег зеленог амбијента. Школско двориште уредити са потребама наставног програма (отворени спортски терени, и сл.).
Ограђивање	Грађевинску парцелу по правилу ограђивати оградом висине 1,60 м, дизајнирану у складу са наменом и значајем објекта.
Посебни услови	Према условима Завода за заштиту споменика културе, на парцели се поред зграде Средње школе налази и објекат од посебних вредности који се задржава у постојећем волумену и габариту.
Реализација	Кроз израду Урбанистичког пројекта уз прибављене услове надлежног завода за заштиту споменика културе.

ДЕЧЈА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „СОФИЈА РИСТИЋ” - БЛОК А.4.	
Катастарска парцела	1708
Намена објеката	У оквиру планиране претежне намене земљишта задржава се намена постојећег објекта: • објекти дечје заштите, простор за игру деце на отвореном, пејзажно уређене зелене површине
Компатибилна намена	Могуће компатибилне намене: • култура, наука, зеленило, одговарајући објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре. Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта
Типологија објеката	Слободностојећи објекат
Грађевинска парцела	Граница грађевинске парцеле се формира овим планом, на планираним регулационим линијама према саобраћајним површинама а према осталим наменама задржава се постојећа граница парцеле.
Спратност објекта	До П+1
Индекс изграђености грађевинске парцеле	Максимални дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле: - max 0.8
Могућност грађења објеката на грађевинској	Није предвиђена изградња нових објеката у оквиру средњешколског комплекса. Основни објекти задржавају свој корпус у пуном габариту

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „СОФИЈА РИСТИЋ” - БЛОК А.4.	
парцели	
Удаљење од граница парцеле	минимално 4,0 m
Међусобна удаљеност у односу на објекте на истој и суседним парцелама	минимално ½ висине вишег објекта, али не мање од 4,0 m
Партерно уређење комплекса и зеленило	Улазну партију објекта поплочати и опремити адекватним урбаним мобилијаром уз формирање зеленог амбијента.
Ограђивање	Грађевинску парцелу по правилу ограђивати оградом висине 1,60 м, дизајнирану у складу са наменом објекта.
Реализација	Кроз израду Урбанистичког пројекта уз прибављене услове надлежног завода за заштиту споменика културе.

КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ

ВАТРОГАСНИ ДОМ - БЛОК А.4.	
Катастарска парцела	1735
Намена објеката	У оквиру планиране претежне намене земљишта задржава се намена постојећег објекта: • ватрогасни дом Уређење локације ватрогасног дома подразумева реконструкцију/изградњу управног објекта са просторијама за смештај ватрогасаца и њихове опреме и адекватним санитарним просторијама, потребан манипулативни плато, надстрешнице или гараже за возила, радионицу за одржавање возила и сл., разрадом кроз Урбанистички пројекат а према условима Републичког завода за заштиту споменика културе.
Компатибилна намена	Могуће компатибилне намене: • зеленило, одговарајући објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре, услуге и сл. Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта
Типологија објеката	Слободностојећи објекат Уколико се планирају нови садржаји - дефинисаће се у складу са условима Републичког завода за заштиту споменика културе а разрадом кроз Урбанистички пројекат.
Грађевинска парцела	Постојећа.
Спратност објекта	Утврдиће се кроз Урбанистички пројекат.
Индекс изграђености грађевинске парцеле	Максимални дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле: - max 1.5
Удаљење од граница парцеле	минимално 4,0 m
Међусобна удаљеност у односу на објекте на истој и суседним парцелама	минимално ½ висине вишег објекта, али не мање од 4,0 m

ВАТРОГАСНИ ДОМ - БЛОК А.4.	
Партерно уређење комплекса и зеленило	У складу са наменом објекта Локацију комунално опремити уз обавезан третман и безбедну евакуацију зауљених вода са платоа и из радионица.
Ограђивање	Грађевинску парцелу оградити према Условима Републичког завода за заштиту споменика културе Београд, разрадом кроз Урбанистички пројекат.
Реализација	Кроз израду Урбанистичког пројекта уз прибављене услове Републичког завода за заштиту споменика културе Београд.

ГРОБЉЕ - БЛОК Ц.1.	
Катастарске парцеле	део 2063, 2064, 2068, 2069, 2071/3
Намена објеката	У оквиру планиране намене земљишта задржава се намена постојећег објекта: • гробље које се проширује.
Компатибилна намена	Могуће компатибилне намене: • зеленило, објекти инфраструктуре. Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта
Грађевинска парцела	Грађевинска парцела за гробље формира се овим планом у површини од цца 01,93 99 ха, према графичком прилогу бр. 5: Планирана намена земљишта са правилима грађења и поделом на урбанистичке целине и блокове и бр. 7: План саобраћаја са регулационим и нивелационим решењем;
Спратност објекта	П
Уређење, коришћење, одржавање и управљање гробљем	Вршити у складу са: • Законом о сахрањивању и гробљима („Службени гласник СРС”, бр. 20/77, 24/85 - др. закон, 6/89 - др. закон, „Службени гласник РС”, бр. 53/93 - др. закон, 67/93 - др. закон, 48/94 - др. закон, 101/05 - др. закон, 120/12 - УС, 84/13 – УС • важећом општинском одлуком.
Уређење гробља	• Парцелу гробља је поделити на гробна поља у којима се предвиђа више типова сахрањивања: једног умрлог лица, два умрла лица и породичне гробнице за два, три, четири или више умрлих лица. Породичне гробнице се формирају од више појединачних гробних места уз приступне комуникације; • Ширину пешачких комуникација између гробних поља одредити према хијерархији, а минимална ширина износи 1,80 m. • Ширина прилазних стаза између гробних места и гробница је 0,90 m, а растојање између гробних места и гробница је 0,50 m • Габарит гробних места и гробница износи: o За једно умрло лице **1,0 x 2,5** m; o За два умрла лица **2,0 x 2,5** m; o За три умрла лица **3,0 x 2,5** m; o За четири умрла лица **4,0 x 2,5** m; • Дубина сахрањивања износи 1,6 m, односно од горње ивице сандука до површине тла мора бити 1,0 m; • Надгробни споменици се раде од природних материјала (камен, мермер, гранит) са типизираним висинама (80 cm, 100cm, 120 cm) и ширине за појединачна гробна места 60cm, а за двојна гробна места су 120 cm; • Гробна места и гробнице се могу обрадити са поклопном надгробном плочом са опсегом (рамом) око гробног места са надгробном плочом или само надгробним спомеником, док ће хоризонтална површина бити затрављена, чиме би се увећао фонд зелене површине; • Гробна места су орјентисана у правцу исток-запад (већинско становништво је православно);
Обликовање	• Просторије које имају посебне санитарне захтеве обликовати и опремити у

ГРОБЉЕ - БЛОК Ц.1.	
објеката у оквиру комплекса	свему према важећим, меродавним законским и подзаконским правним актима; • Фасаде објеката обликовати од природних материјала топлих и светлих боја (опеке, дрвета, природног камена) и стакла, тако да не нарушавају општи утисак мира и достојанства
Партерно уређење комплекса и зеленило	• Тампон зону заштитног зеленила предвидети ободно дуж целог гробља у ширини од минимално 3,0 m, односно два реда четинара у комбинацији са жбунастим врстама које ће гробље и визуелно одвојити од осталих парцела. • Линеарно зеленило засадити дуж пешачких комуникација. Свуда где је могуће засадити дрвеће, а затим, у складу са естетским начелима, полегле четинаре, декоративно шибље, сезонско цвеће... • Гробље опремити потребним мобилијаром – клупама, кантама за отпатке, чесмама... • Унутрашње саобраћајне површине прилагодити намени простора. Намењене су првенствено за пешачки саобраћај. Улаз у парцелу до капеле дозволити само погребним колима. • Све саобраћајне и пешачке површине и приступе објектима потребно је прилагодити коришћењу лицима са посебним потребама, применом важећег Правилника • Смештај возила је предвидети у оквиру грађевинске парцеле, ван површина јавне намене у складу са просторним могућностима.
Ограђивање	Парцела гробља се обавезно ограђује. Ограда је минималне висине 1,40 m.
Реализација	Кроз израду Урбанистичког пројекта уз прибављене услове надлежног завода за заштиту споменика културе.

САОБРАЋАЈНИ ОБЈЕКТИ

ГРАДСКИ ТРГ - БЛОК Б.6.	
Катастарске парцеле	1746/7, 1746/17, 1746/19, 1814/5, 1744/1, 1815/5, 1814/5, 1815/4, 1815/1
Намена објеката	У оквиру планиране намене земљишта ГРАДСКИ ТРГ (јавно и приватно партнерство при реализацији, у складу са имовинско-правним односима) – визиторски центар, трг, инерактивни парк, павиљон/продајни и галеријски простор, услуге, становање са услугама Изведен је објекат Визиторског центра.
Компатибилна намена	Могуће компатибилне намене: • зеленило, услуге, пословање, становање. Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта
Грађевинска парцела	Грађевинска парцела се формира у складу са овим планом, према графичком прилогу бр. 5.1: Планирана намена земљишта са правилима грађења и поделом на урбанистичке целине и блокове и бр. 7: План саобраћаја са регулационим и нивелационим решењем;
Спратност објекта	До П+.2
Индекс изграђености грађевинске парцеле	Максимални дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле: - max 1.5
Удаљење од граница парцеле	минимално 4,0 m
Међусобна удаљеност у односу на објекте на истој и суседним парцелама	минимално ½ висине вишег објекта, али не мање од 4,0 m
Партерно уређење	У складу са наменом простора и објекта

ГРАДСКИ ТРГ - БЛОК Б.6.	
комплекса и зеленило	
Ограђивање	Не ограђивати
Реализација	Кроз израду Урбанистичког пројекта.

ЗЕЛЕНИЛО

Концепција уређења зелених површина заснива се на максималном задржавању аутохтоних врста, повећању учешћа зеленила свих категорија, планирањем нових зелених површина и њиховим одрживим коришћењем.
Зеленило у грађевинском реону је категорисано и сврстано у следеће категорије:

- паркови
- скверови
- заштитно зеленило
- линеарно зеленило
- блоковско зеленило.

Паркови

Градски парк

Планиран парк на површини од 1.50 ha, преко пута „Карађорђевог града" у центру Тополе. Површина од 0.85 92 ha обухваћена је овим Планом на катастарским парцелама: 1744/4, део 1815/2, 1840.
Услови за уређење градског парка:

- урадити програм и утврдити оптималан (одржив) однос могућих садржаја. Ниво опремљености објектима, пратећим садржајима и инфраструктуром мора обезбедити одрживо коришћење простора,
- урадити потребну документацију;
- урадити план пејзажног уређења, избор врста садног материјала засновати на високодекоративним аутохтоним врстама;
- према капацитету планирати места за: постављање споменика, водене површине (фонтане, вештачка језера), мање отворене амфитетатре, отворене павиљоне (музички, изложбени), и остале објекте пејзажне архитектуре;
- опремање пратећим мобилијаром ускладити са окружењем;
- према капацитету дозвољени пратећи садржаји: мањи угоститељски објекти са баштама, мањи објекти културе, објекти комуналне инфраструктуре. Максимални степен заузетости у односу на површину парка 10%, спратност мах П+дел.Пк, или приземље са галеријом. Објекти репрезентативне архитектуре градског типа без историзујућих и етно стилова;
- опремити парк потребном инфраструктуром.

Скверови

Сквер „Споменик" - На раскрсници градске магистрале и Булевара краља Александра, припада типу полуотвореног трга.
Извршити реконструкцију зеленила, партера као и обнову и опремање адекватно обликованим и обрађеним мобилијаром.

Специфично (заштитно) зеленило

Обухваћено је на катастарским парцелама: део 1746/10, део 1746/11, 2067.
У обухвату Плана разликују се следеће врсте специфичног зеленила:

- деградиране површине напуштених каменолома,
- околни простори гробља и трафо-станице.

Савремена урбанистичка концепција уређења простора подразумева функционално озелењавање других намена а то су зелене површине које пре свега имају приоритетну заштитну функцију:

- зелене површине школских комплекса и дечје установе;
- зелене површине гробља (у и око).

Уређење спровести реконструкцијом, ревитализацијом и подизањем зелених површина; избор врста прилагодити намени простора, условима локације и функцији зеленила.

Линеарно зеленило

Основни задатак линеарног зеленила је да:

- зелене површине повеже у систем градског зеленила,
- ублажи метеоролошке екстреме и допринесе повољнијим микроклиматским условима,
- апсорбује штетне материје и честице,
- утиче на пејзажни изглед насеља.

У захвату Плана потребно је:

- у улицама где то услови дозвољавају, урадити реконструкцију дрворедног зеленила фазном заменом старих стабала,
- за нове дрвореде користити врсте са добро развијеном круном, снажним системом корена и усправним стаблом.

Блоковско зеленило

Блоковско зеленило је важан део укупног зеленила у насељу. Основни типови блоковског зеленила разликују се према карактеру објеката. У зонама високих густина зеленило уредити комбинацијом травнатих површина и солитерних стабала. У зонама породичног становања прописати минимум површине парцела за озелењавање. Блоковско зеленило по карактеру и према капацитету може се уређивати са игралиштима за децу, мањим спортским теренима и угоститељским објектима.

2.2.3. МРЕЖА ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

2.2.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Друмски динамички саобраћај

Саобраћајну инфраструктуру и капацитете реализовати на основу пројектне документације, уз поштовање одредби Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18 - др. закон), техничким упутствима за пројектовање саобраћајница у градовима и осталим техничким прописима и нормативима, за путну и уличну мрежу у оквиру граница грађевинског подручја.

Обавезно је поштовање услова приступачности дефинисаних Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Службени гласник РС", бр. 22/15) код изградње нових саобраћајних површина и реконструкције постојећих.

Темене и осовинске тачке, попречни профили, елементи кривина и нивелациони елементи дати су на графичком прилогу број 7 – План саобраћаја са регулационим и нивелационим решењем, Р 1:1000. Списак координата осовинских и темених тачака и елементи кривина, дат је на графичком прилогу. Дозвољава се незнатно одступање од координата дефинисаних овим Планом с обзиром на то да је План рађен на основу скенираних геодетских подлога. Дефинитивни подаци ће се утврдити при изради пројектне документације.

Приликом планираних реконструкција постојећих раскрсница и дефинисања нових решења на државном путу кроз пројектну документацију, водити рачуна о следећем:

- Водити рачуна о планираном броју возила која ће користити саобраћајне прикључке;
- Полупречнике лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила која ће користити предметне саобраћајне прикључке;
- Водити рачуна о рачунској брзини на путу;
- Водити рачуна о просторним карактеристикама терена;
- Водити рачуна о зонама потребне прегледности; обезбедити приоритет саобраћаја на државном путном правцу; адекватно решити прихватање и одводњавање површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања предметног пута;
- Саобраћајном анализом размотрити потребу увођења додатне саобраћајне траке за лева скретања са државног пута, као и дужину истих у односу на рачунску брзину пута и број возила.

Ограде и дрвеће поред јавних путева подижу се тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја.

Попречни нагиб коловоза јавних путева и улица друмског саобраћаја је једностран или двостран и износи 2,5%, што ће се дефинитивно одредити идејним пројектима.

Сви јавни путеви и улице друмског саобраћаја су са завршним – хабајућим слојем од асфалта.

За подручје зоне I - Старо језеро Тополе, унутар којег се налазе објекти који имају културно - историјску вредност, потребно је:

- Предвидети делимичну реконструкцију постојеће саобраћајне мреже и то у делу од раскрсница Улице вожда Карађорђа и Улице Карађорђеве са Булеваром краља Александра и Јасеничком улицом;
- Очување карактера Улице краљице Марије, њене профилације, материјализације, зеленила, намене и очувања постојећег поплочаног коловоза. У улици није дозвољено паркирање на јавном простору, осим на улазу у Карађорђев град (према цркви) где је могуће планирати неколико паркинг места за службена возила;
- Дуж Авеније краља Петра Првог није дозвољено паркирање, као ни коришћење улице и тротоара за сталне садржаје. Могуће је постављање дрвених клупа и других елемената урбаног мобилијара дуж улице, према посебном пројекту урбане опреме.

Градске магистрале

Задржава се постојећа регулација државног пута IIA реда бр. 152 у оквиру Плана, чија се траса поклапа са улицама Булевар вожда Карађорђа и Улицом Карађорђевом. Пешачки саобраћај водити преко тротоара минималне ширине 2,0 m уз регулациону линију. Забрањује се формирање јавних паркиралишта у регулационом профилу државног пут II реда са приступом свим паркинг местима директно са коловоза. Коловозну конструкцију димензионисати за тежак саобраћај (транспорт теретних возила).

Сабирне саобраћајнице

Задржава се постојећа регулација градских улица које припадају, по функционалном рангу, секундарним саобраћајницама. У деловима насеља, где се уводи нова регулација секундарних саобраћајница ширина коловоза је 5,0-6,0 m, са две саобраћајне траке. Пешачки саобраћај водити преко тротоара ширине 1,5-2,0 m, уз регулациону линију. Коловозну конструкцију димензионисати за средње тежак саобраћај (повремени транспорт теретних возила).

Приступне саобраћајнице

У деловима насеља где се уводи нова регулација, минимална ширина коловоза је 5,0 m. Свуда где постоје просторне могућности, тј, где постојећи објекти дозвољавају, предвиђени су, обострано или једнострано, тротоари минималне ширине 1,5 m. Коловозну конструкцију димензионисати за лаки саобраћај.

Минимална ширина колског пролаза износи 5,0 m, а приватног пролаза 2,5 m.

Стационирани саобраћај

Паркинге за путничка возила пројектовати са минималним димензијама једног паркинг места у складу са важећим стандардима СРПС У.С4.234, од савремених коловозних конструкција, при чему је обавезно водити рачуна о потребном броју паркинг места за возила особа са посебним потребама (најмање 5% од укупног броја, али не мање од једног паркинг места), њиховим димензијама (минималне ширине 3,70 m) и положају у близини улаза у објекте, посебно објекте јавних намена, а у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС”, бр. 22/15).

Свака реконструкција или нова изградња условљена је обезбеђењем потребног броја паркинг места, у зависности од намене објекта, који би требало обезбедити на сопственој грађевинској парцели. Могуће је, комбиновано, користити паркинг места у оквиру јавних паркинг простора.

Потребан број паркинг места одређивати према следећим нормативима:

- Банка, здравствена, пословна, образовна или административна установа: 1 ПМ на 70 m² корисног простора;
- Пошта: 1 ПМ на 150 m² корисног простора;
- Позориште или биоскоп: 1ПМ на користан простор за 30 гледалаца.

Уважити карактеристике микролокација, односно, положај прилаза, пролаза, башти, киоска....

Паркирање забранити на удаљености мањој од 5,0 m од пешачког прелаза.

Забранити паркирање на 5,0 m од угла улице, односно ивичне линије уколико на улици не постоји пешачки прелаз.

У ситуацијама када је могуће, у оквиру регулационе ширине улице извршити физичко раздвајање попречних профила коловоза, тротоара и ниша за паркирање.

Паркинг места обележавати белим линијама дебљине 10,0 cm. Места резервисана у складу са одлукама општинских орагана и за инвалиде потребно је обележити жутом бојом дебљине 10,0 cm и адекватним знаком.

Забрану паркирања или дозвољено паркирање обележити адекватним саобраћајним знаком.

Пешачки саобраћај

Пешачке површине (стазе и тротоари) су саставни елемент попречног профила саобраћајница, осим колско-пешачких пролаза, физички издвојене и заштићене од осталих видова моторног саобраћаја.

Ширина тротоара зависи од намене околног простора и интензитета пешачких токова. Минимална ширина тротоара за кретање пешака је 1,5 m, изузетно 1,2 m.

При изградњи нових и реконструкцији постојећих пешачких комуникација водити рачуна о условима прописаним Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС”, бр. 22/15).

Правила за изградњу и реконструкцију саобраћајница

- Регулационе линије и осовине саобраћајница представљају основне елементе за дефинисање мреже саобраћајница.
- Коловозну конструкцију димензионисати према меродавном саобраћајном оптерећењу, а према важећим стандардима и нормативима базираним на СРПС У.Ц4.012.
- Приликом пројектовања користити и податке о: климатско хидролошким условима, носивости материјала постељице и других елемената коловозне конструкције (за израду новог коловоза и ојачање постојеће коловозне конструкције).

- При пројектовању нових деоница или нових коловозних трака, нивелету висински поставити тако да се прилагоди изведеним коловозним површинама.
- Слободни простор изнад коловоза (светли профил) за друмске саобраћајнице износи мин. 4,5 m - 4,75 m.
- Пројектну документацију саобраћајница радити у складу са законском регулативом и стандардима.
- Саобраћајнице пројектовати и изводити према попречним профилима датим у графичком прилогу број 7 – План саобраћаја са регулационим и нивелационим решењем, Р 1:1000.
- Главним пројектом предвидети потребну саобраћајну сигнализацију у складу са усвојеним режимом саобраћаја.
- Унутарблоковске приступне саобраћајнице димензионисати према условима за кретање противпожарних возила.
- У регулационим профилима планираних улица предвидети уличну расвету у континуитету.

Правила за јавне гараже

У оквиру предвиђених површина за паркирање могуће је изводити паркинг гараже. За уређење и изградњу ради се Урбанистички пројекат, према правилима:

- Позицију улаза/излаза јавних паркинг гаража прикључити на уличну мрежу нижег ранга (приступну или сабирну саобраћајницу)
- Максималну спратност јавне паркинг гараже одредити према урбанистичким условима за подцелину.
- Приликом пројектовања јавних паркинг гаража придржавати се законске регулативе, а оправданост изградње проверити кроз израду студије оправданости.
- Јавне паркинг гараже реализовати као гараже отвореног или затвореног типа у складу са еколошким и амбијенталним захтевима.

Правила за прикључке на државне путеве

Приликом планирања и пројековања саобраћајних прикључака водити рачуна о следећем:

- Раскрснице и прикључци морају бити планирани (изграђени) у складу са важећом законском регулативом, стандардима и прописима за ту врсту објеката, односно у погледу геометрије раскрсница (прикључка), попречног профила, ситуационо-нивелационог решења.
- Саобраћајни прикључци морају бити изведени управно на државни пут, са ширином приступног пута и коловозном конструкцијом у складу са Законом о путевима и важећим стандардима и прописима.
- Ширина коловоза приступног пута који се прикључује на државни пут II реда у дужини од најмање 20,00 m, рачунајући од ивице коловоза јавног пута.
- Обезбедити зоне потребне прегледности.
- Сагледати евентуалну могућност за додатном саобраћајном траком за лева скретања са предметних државних путева. Где год је потребно, са аспекта безбедности и проточности саобраћаја, ограничити лева скретања помоћу хоризонталне и вертикалне сигнализације.
- Приликом пројектовања нових прикључака на државне путеве обезбедити зоне потребне прегледности, минимално 120,00 m у односу на зауставну („СТОП”) линију на саобраћајном прикључку
- Коловозном конструкција за тежак саобраћај (осовинско оптерећење од најмање 11,50 t по осовини); коловоз прикључне саобраћајнице мора бити пројектован у складу са одредбама. Закона путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18 - др. закон).

Правила за аутобуска стајалишта уз државне путеве

- Аутобуска стајалишта извести у складу одребама Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18 - др. закон).
- Аутобуска стајалишта на уличној мрежи могуће је реализовати у коловозној траци (без проширења), док је на државним путевима неопходно извести проширење коловоза за стајалиште у ширини од 3,50 m.
- Почетак, односно крај аутобуских стајалишта мора бити удаљен минимално 20,00 m од почетка односно краја лепеза прикључног пута у зони раскрснице.
- Дужина прегледности на деоници предметног пута на којој се пројектује и гради аутобуско стајалиште мора бити најмање 1,50 m дужине зауставног пута возила у најнеповољнијим временским условима (снег на путу) за рачунску брзину кретаља возила од 50,00 km/h.
- Наспрамна (упарена) аутобуска стајалишта поред јавног пута пројектују се и граде тако да се, гледајући у смеру вожње, прво наилази на стајалиште са леве стране пута и тада подужно растојање два наспрамна аутобуска стајалишта (од краја левог до почетка десног) мора износити минимално 30,00 m.
- Изузетно, аутобуска стајалишта се могу пројектовати и градити тако да се прво аутобуско стајалиште поставља у смеру вожње са десне стране пута и тада међусобни размак крајњих тачака аутобуских стајалишта (од краја десног до почетка левог) не сме бити од 50,00 m.
- Ширина коловоза аутобуских стајалишта поред предметног пута мора износити 3,50 m.

- Дужина укључне траке са предметног пута на аутобуска стајалишта мора износити 30,50 m.
- Дужина укључне траке са аутобуских стајалишта на предметни пут мора износити 24,80 m.
- Дужина ниша аутобуских стајалишта мора износити 13,00 m за један аутобус, односно 26,00 m за два или зглобни аутобус.
- Попречни пад коловоза аутобуских стајалишта мора бити минимум 2% од ивице коловоза пута.
- Коловозна конструкција аутобуских стајалишта мора бити једнаке носивости као и коловозна конструкција предметног пута.

2.2.3.2. ОСТАЛИ ВИДОВИ ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Општа правила грађења

- Извођење радова на мрежама комуналне инфраструктуре потребно је радити у складу са важећим стандардима и техничким нормативима прописаним посебно за сваку инфраструктуру.
- Секундарна мрежа инфраструктуре (водовод, канализација, електроенер-гетика, телекомуникације...) поставља се у појасу регулације.
- За постављање секундарне мреже инфраструктуре у појасу регулације државног пута II реда потребни су услови и сагласност надлежног управљача јавних путева.
- За улице потребне услове и сагласност за постављање секундарне мреже инфраструктуре у појасу регулације даје управљач јавног пута основан од стране скупштине општине, као и привредно друштво или друго правно лице коме је поверено обављање ове делатности.
- Подземни и надземни водови инфраструктуре се могу постављати и на осталим грађевинским парцелама (изван појаса регулације), уз претходно регулисање међусобних односа са власником - корисником грађевинских парцела.
- У заштитном појасу се могу постављати, други инфраструктурни системи, уз обавезу поштовања услова укрштања и паралелног вођења.
- У складу са Решењем Завода за заштиту споменика културе Крагујевац заведеним под бр. 1485-02/1 од 17.01.2019. године, којим су утврђени услови чувања, одржавања и коришћења културних добара и добара која уживају претходну заштиту на простору који обухвата План, потребно је:
  - Уклонити ваздушне водове електричне енергије и водити их подземно;
  - Уклонити трафостанице које се налазе поред значајних објеката или нарушавају амбијент јавног простора;
  - Приликом гасификације елементе разводне мреже гаса постављати на доришним зидовима објекта;
  - Декоративни расвету вредних објекатаа решавати према словима надлежног завода за заштиту споменика културе;
  - Извести регулацију атмосферске воде на површинским токовима и решити њено одвођење, као и заштиту од евентуалне подземне воде тако да не угрожава градитељско наслеђе;
  - Изградити градску канализациону мрежу за одвод атмосферске воде и омогућити одвођење воде од објеката.

2.2.3.2.1. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Водоснабдевање

- Трасе планираних главних цевовода и водоводних линија водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби зеленим површинама.
- Димензије нових водоводних линија одредити на основу хидрауличког прорачуна узимајући у обзир и потребну количину воде за гашење пожара како се то противпожарним прописима захтева. Минималан пречник цеви за градска насеља је Ø100. Водоводну мрежу градити у прстенастом систему, где је то могуће због повољнијег хидрауличког рада система и сигурнијег и бољег начин водоснабдевања.
- На водоводним линијама предвидети потребан број противпожарних хидраната, на максималном размаку од 80 м за индустријске зоне, односно 150 m за стамбене зоне. Препоручује се уградња надземних противпожарних хидраната. Хидранти треба да буду видно обележени и постављени тако да увек буду приступачни.
- Притисак у мрежи не би смео да пређе 7 bar због могућих кварова, а ако негде и буде већи предвидети уградњу регулатора притиска.
- Водовод се мора трасирати тако:
  - Да не угрожава постојеће и планиране објекте, као и планиране намене коришћења земљишта и
  - Да се поштују прописи који се односе на друге инфраструктурне системе и објекте.

- Минимална дубина укопавања цеви водовода је 0,8 m од врха цеви до коте терена, односно тако да цев буде заштићена од дејства мраза и саобраћајног оптерећења.
- Минимално растојање ближе ивице цеви од темеља објекта је 1,50 m.
- Минимално дозвољено растојање при паралелном вођењу са другим инсталацијама износи:
    - међусобно водовод и канализација 0,40 m;
    - до електричних и телефонских каблова 0,50 m.
- Тежити да водоводне цеви буду изнад канализационих, а испод електричних каблова при укрштању.
- Укрштање са каналима извршити у заштитној цеви положеној мин. 1,5 m испод дна регулисаног канала.
- Избор материјала за изградњу водовода као и опрема која се уграђује врши се уз услове и сагласност надлежног јавног комуналног предузећа. Материјали и опрема морају да задовољавају све прописане стандарде и поседују атесте сертификационих кућа које контролишу квалитет истих.
- Појас заштите око главних цевовода износи најмање по 2,5 m од спољне ивице цеви. У појасу заштите није дозвољена изградња објеката, ни вршење радњи које могу загадити воду или угрозити стабилност цевовода.
- Забрањена је изградња објеката и сађење засада над разводном мрежом водовода и канализације. Власник непокретности која се налази испод, изнад или поред комуналних објеката (водовод или канализација) не може обављати радове који би ометали пружање комуналних услуга.
- Прикључење на јавни водовод врши се искључиво према условима које одреди надлежно комунално предузеће.
- Инсталација водовода која се снабдева водом из јавног водовода мора бити потпуно одвојена од инсталација које се напајају са других извора (бунари, извори и сл.).
- Приликом градње цевовода и објеката водовода строго се придржавати прописа о безбедности и здравља на раду.
- Код изградње нових водоводних линија предвидети довољан број затварача и фазонских комада ради исправног функционисања мреже.
- Реконструкцију разводне мреже радити по постојећој траси како би се оставио простор у профилу за друге инсталације и избегли додатни трошкови око израде прикључака.
- Прикључење на јавни водовод врши искључиво комунално предузеће, а осталу инсталацију у објекту може изводити овлашћено предузеће или предузетник. Одобрење за прикључак издаје се на основу захтева и пројектне документације коју потписују само овлашћени пројектанти.
- Дозвола за употребу водовода издаје се на основу записника о техничкој исправности инсталација.
- Ималац инсталације је дужан да исту одржава у исправном стању.
- Органи водовода имају право да контролишу исправност инсталација уз законску одговорност имаоца.
- На главном споју не смеју се вршити никакве измене без одобрења, нити се смеју убацивати нови прикључци испред водомера.
- Пропусним вентилом испред водомера сме руковати само орган водовода и може га у предвиђеним случајевима затворити и пломбирати. Повреда пломбе се сматра кривичним делом – провалом.
- Цеви не смеју бити узидане или убетониране већ увек са слободним пролазом.
- Избегавати близину електричних проводника који немају уземљење.
- Уличне водове и прикључне делове водовода до уличне цеви заштитити од дејства евентуалних лутајућих струја одговарајућим заштитним средствима.
- Водоводне цеви не смеју се постављати нити у хладном, нити у топлом стању.
- Све водове до којих може допрети дејство мраза заштитити термичком изолацијом.
- Прикључак од уличне цеви до водомерног склоништа пројектовати искључиво у правој линији, управно на уличну цев.
- Водомер поставити у водомерно склониште на 1,5 m од регулационе линије, односно у посебан метални орман - нишу (ако је водомер у објекту), који је смештен са унутрашње стране на зиду до улице. Димензије водомерног склоништа за најмањи водомер су 1x1,2x1,7 m. Водомер се поставља на мин. 0,3 m од дна шахте. Димензије за већи број водомера зависе од њиховог броја и пречника. Димензионисање извршити на основу хидрауличког прорачуна ;
- Уколико се у објекту налазе налази више врста потрошача предвидети засебне водомере за свакога ;
- Шахтове за водомере градити од материјала који су за локалне услове најекономичнији (опека, бетон, бетонски блокови);
- На дно шахта нанети слој песка или ситног шљунка дебљине 10 – 20 cm или ставити под од опеке без малтера;
- Шахте које леже у зони подземних вода заштитити одговарајућом изолацијом;
- Изнад шахта уградити ливено-гвоздени поклопац и предвидети детаље за обезбеђење улаза у шахт;

- Обезбедити шахт од продора површинске воде издизањем плоче шахта мин. 10 см изнад коте терена или на други начин;
- Уколико расположиви притисак не може да подмири више делове објекта обавезно пројектовати постројење за повећање притиска

Одвођење отпадних вода

- Трасе фекалних колектора и сабирне канализационе мреже водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби зеленим површинама.
- Свуда где је могуће, колекторе за сакупљање и одвођење фекалних отпадних вода трасирати дуж осовине саобраћајнице, а водовод на супротној страни у односу на колекторе атмосферских вода.
- Канализација се мора трасирати тако:
    - да не угрожава постојеће и планиране објекте, као и планиране намене коришћења земљишта,
    - да се поштују прописи који се односе на друге инфраструктурне системе и објекте.
- Димензије нове фекалне канализације одредити на основу хидрауличког прорачуна, узимајући у обзир комплетно сливно подручје. Уколико се прорачуном добије мањи пречник од Ø 200 mm, усвојити Ø 200 mm. Максимално пуњење канализације је 0,7 D, где је D пречник цеви.
- Минимална дубина укопавања треба да је таква, да канализација може да прихвати отпадне воде из свих објеката који су предвиђени да се прикључе на њу, а не мање од 1,2 m до темена цеви. За исправно функционисање фекалне канализације предвидети довољан број ревизионих окана и водити рачуна и минималним и максималним падовима. Оријентационо максимални пад је око 1/D (cm) а минимални пад 1/D (mm).
- Максимална дубина укопавања колектора канализационе мрежа је 6 m (изузетно 7 m).
- Ревизиона окна морају се постављати на:
    - местима споја два колектора
    - ако се мења правац колектора који спроводи фекалну отпадну воду
    - на правцима на растојању највише 160D
    - при промени пречника колектора
- Гранично ревизионо окно извести 1,5 m унутар регулационе линије и у истом извршити каскадирање. Прикључке из ревизионог окна до канализационе мреже извести са падом од 2 – 6 %, управно на улични канал, искључиво у правој линији без хоризонталних и вертикалних ломова.
- У правцу тока не сме се ни код једне врсте колектора са прикупљање и одвођење отпадних вода вршити прелаз са већег на мањи пречник колектора.
- Минимални пречник кућног прикључка је Ø150 mm.
- Главне одводнике из објекта, где год је то могуће, по правој линији одвести из објекта ка уличној канализацији.
- У деловима града где је каналисање извршено по сепарационом систему забрањено је увођење фекалних отпадних вода у колекторе атмосферских вода, као и увођење атмосферске воде у колекторе фекалних вода.
- До изградње колектора фекалне канализације и постројења за пречишћавање отпадних вода, као и у деловима насеља где није могуће повезивање на јавну канализацију, отпадне воде се испуштају у водонепропусне септичке јаме које ће празнити надлежно комунално предузеће.
- При упуштању идустријских отпадних вода у систем градске канализације, уколико је потребно, предтретманом довести квалитет индустријских отпадних вода на ниво квалитета отпадних вода из домаћинстава.
- Прикључење гаража, сервиса моторних возила и других објеката, који продукују отпадну воду са садржајем уља, масти, нафтних деривата вршити преко таложника и сепаратора уља и масти. Код пројектовања и изградње обавезно је поштовање и примена свих важећих техничких прописа и норматива из ове области.
- Објекат се не може повезати са уличном канализацијом ако исти није везан са водоводом.
- Главне одводнике из објекта, где је могуће, што пре и по правој линији одвести из објекта ка уличној канализацији.
- Промена правца канала може се вршити само помоћу лукова, а не помоћу колена.
- Сливници, нужници и остали објекти који леже испод висине до које се може пружити успор из уличне канализације, могу се спојити са каналом ако одговарајући спојни канал од тих објеката има аутоматске или ручне затвараче;
- Резервоари за лед, рибу и сл не смеју бити директно спојени са канализацијом;
- На једној катастарској парцели на којој има више објеката по правилу пројектовати један канализациони прикључак, о чему треба да постигну договор власници објеката;

- Прикључење дренажних вода од објекта извршити преко таложнице за контролу и одржавање пре граничног ревизионог силаза ;
- Строго је забрањено упуштање технолошке отпадне воде, која садржи токсичне и опасне материје у канализацију. Ове воде треба сакупљати и третирати код установа које су регистроване за неутрализацију таквих вода.

Атмосферска канализација

- За одвођење атмосферских вода предвиђа се изградња атмосферске канализације. Не дозвољава се мешање употребљених санитарних вода са атмосферским водама када је каналисање изведено по сепаратном систему.
- Димензионисање градске атмосферске канализације извршити у складу са хидрауличким прорачуном, а на бази специфичног отицаја. Минимални пречник уличне атмосферске канализације је Ø300 mm.
- Свуда где је могуће, колекторе за сакупљање и одвођење атмосферских вода трасирати на супротној страни од водоводних цеви.
- За одвођење атмосферских вода са површина улица и тргова, постављају се сливници са таложницима. Максимално растојање је 50 - 100 m (за мале падове саобраћајница) односно око 30 m за саобраћајнице са великим подужним падовима.
- Уколико су површине асфалта зауљене обавезно је предвидети изградњу сепаратора за уља и масти пре упуштања атмосферске воде или вода од прања платоа у атмосферску канализацију. Димензионисање сепаратора је у зависности од зауљене површине локације и врши се у складу са прописима из ове области.
- Уколико у близини објеката не постоји улична атмосферска канализација, прикупљене атмосферске воде са локације се могу упустити у отворене канале поред саобраћајница или у затрављене површине у оквиру локације. Пре испуста у реципијент колектора који спроводе атмосферске отпадне воде предвидети уређај за пречишћавање ових вода (таложник, сепаратор уља и масти).
- Приликом изградње атмосферске канализације важе иста правила као и код фекалне канализације.

2.2.3.2.2. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

- У границама Просторне културно-историјске целине Карађорђева Топола са Опленцем електроенергетска инфраструктура се, обавезно, у потпуности гради подземно. Уклонити трафостанице које се налазе поред значајних објеката или нарушавају амбијент јавног простора
- Изградња електроенергетских објеката и објеката у близини истих може се вршити уз поштовање Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ”, бр. 65/88 и 18/92), техничких услова надлежне електродистрибуције и Јавног предузећа „Електромрежа Србије”, као и одговарајућих техничких препорука Електродистрибуције.
- Прибављање дозволе за изградњу електроенергетских објеката врши се на основу одобрене техничке документације и под условима утврђеним Законом о планирању и изградњи. Грађевинску дозволу издаје надлежни орган локалне самоуправе изузев за објекте из чл. 133 наведеног закона за које је надлежно министарство надлежно за послове грађевинарства.
- Код изградње надземних електроенергетских водова морају се обезбедити заштитни коридори у којима се не могу градити објекти друге врсте и који износе:
    - 10 m.....за водове 10kV
    - 15 m.....за водове до 35kV
    - 25 m.....за водове 110kV

  при томе се морају поштовати и други услови из Правилника о техничким нормативима за градњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV („Службени лист СФРЈ”, бр. 65/88 и „Службени лист СРЈ”, бр. 18/92).
- Надземни водови изнад 35kV морају бити заштићени од атмосферских пражњења према Правилнику о техничким нормативима за заштиту од атмосферских пражњења („Службени лист СРЈ”, бр. 11/96).
- За ТС 10/0.4kV типа МБТС или зидане мора се обезбедити парцела величине до 1ар са приступом са главне саобраћајнице.
- Електроенергетски каблови се могу полагати уз услов да су обезбеђени минимални размаци од других врста инсталација и објеката, који износе:
    - 0.4 m.....од цеви водовода и канализације
    - 0.5 m.....од телекомуникационих каблова и темеља објеката
    - 0.6 m.....од спољне ивице канала за топловод

- 0.8 m.....од гасовода у насељу

- Када се потребни размаци не могу постићи, енергетски кабл се полаже у заштитну цев дужине најмање 2 m са обе стране места укрштања, при чему најмањи размак не сме бити мањи од 0,3 m.
- Не дозвољава се паралелно вођење енергетског кабла изнад или испод гасовода, топловода и цеви водовода и канализације.
- Код укрштања са телекомуникационим каблом, енергетски кабл се полаже испод, а угао укрштања треба да износи најмање 30º, пожељно што ближе 90º.
- На прелазу преко саобраћајница, енергетски кабл се полаже кроз заштитну цев, на дубини најмање 0,8 m испод површине коловоза.

2.2.3.2.3. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

- Целокупну телекомуникациону мрежу градити у складу са важећим законским прописима и техничким условима.
- У границама Просторне културно-историјске целине Карађорђева Топола са Опленцем телекомуникациона мрежа се, обавезно, у потпуности гради подземно.
- Дубина полагања ТК каблова и каблова за потребе КДС треба да је најмање 0,80 m.
- ТК и КДС мрежу полагати у уличним зеленим површинама (удаљености од високог растиња минимум 1,5 m) поред саобраћајница на растојању најмање 1,0 m од саобраћајница, или поред пешачких стаза. У случају да се то не може постићи ТК каблове полагати испод пешачких стаза.
- ТК приступну мрежу градити у кабловској канализацији или директним полагањем у земљу кабловима xDL са термопластичном изолацијом пресека бакарних проводника 0,4 mm. ТК каблове односно ТК канализацију полагати у профилима саобраћајница испод тротоарског простора и испод зелених површина (удаљености од високог растиња минимум 1,5 m), а изузетно у коловозу-код уских профила саобраћајница и саобраћајница без тротоара на прописном међусобном растојању од осталих инсталација. На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла, каблове обавезно полагати кроз кабловску канализацију (заштитну цев). Угао укрштања са саобраћајницама треба да буде 90º.
- Изводе формирати као унутрашње у зградама и у стојећим кабловским разделницама као спољне на терену. Објекте са 5 и више стамбених јединица прикључивати на телефонску мрежу у унутрашњем изводу. Индивидуалне стамбене објекте прикључивати такође подземним каблом минималног капацитета 1x4 у одговарајућем орману на спољњем зиду зграде. Капацитет мреже ће се димензионисати на основу принципа: минимално 2 парице у свакој стамбеној јединици и минимално 3 парице у пословном простору, а зависно од потреба и више. У стамбеним објектима се мрежа завршава у прикључној кутији на зиду објекта. У пословним објектима се мрежа завршава у ормару за унутрашњу монтажу. У истом орману завршити и телефонске водове кућне инсталације. Телефонску инсталацију у пословним и стамбеним објектима планирати са минимално две парице до сваке пословне просторије односно терминалног уређаја xDSL кабловима положеним у инсталационе цеви (структурно планирање). Ако постоји више пословних објеката у оквиру једне локације концентрацију телекомуникационих инсталација довести у орман у коме се завршава јавна телекомуникациона мрежа. По потреби, приступна мрежа до појединих објеката може бити реализована и кабловима са оптичким влакнима.
- Цеви телекомуникационе канализације капацитета минимално 3PVC или PE цеви Ø110 mm са стандардним телекомуникационим окнима, за повезивање на постојећу ТК канализацију Телекома се полажу у ров дубине 1,3 m. Окна су димензије 2,0x2,0x1,9 m, за подручје полагања основних каблова (600, 500 и 400x2) а за дистрибутивне каблове капацитета испод 300x4 планирати мини окна од монтажних елемената. Планирати и полагање каблова и цеви у тзв. мини ровове у путном земљишту у циљу смањења трошкова и ефикасности изградње. Дефинисати коридоре за изградњу ТК канализације или полагање телекомуникационих каблова директно у земљу дуж улица са израдом синхрон планова са коридорима осталих ималаца инфраструктуре. При томе треба узети у обзир постојеће инсталације и мере за њихову заштиту, укључујући измештање у новопланиране коридоре. Уз све новоположене каблове треба да буде положен и сноп од 2-3 резервне PE цеви Ø 40mm за потребе будуће дигитализације ТК мреже. Телекомуникациони кабл се полаже у ров димензија 0,4x0,8 mm, а на прелазима улица 0,4x1,0 m уз постављање заштитних PVC цеви Ø 110 mm.
- Енергетски кабл, се, по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз одговарајућу заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m.
- Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме бити мањи од 0,3 m.

- Телекомуникациони кабл који служи искључиво за потребе електродистрибуције може се положити у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мањи од 0,2 m.
- Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,80 m.
- На делу трасе оптичких каблова која је заједничка са кабловима приступне мреже, обавезно полагати полиетиленске цеви у исти ров како би се кроз њу могао накнадно провући оптички кабл. У деловима града са већом густином становања постављати оптичке каблове већих капацитета узимајући у обзир потребе великих корисника телекомуникационих услуга.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и водоводних цеви на међусобном размаку од најмање 0,6 m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и водоводне цеви врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90º, а најмање 30º.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и фекалне канализације на међусобном размаку од најмање 0,5 m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода фекалне канализације врши се на размаку од 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90º, а најмање 30º.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања на међусобном размаку од 0,5 m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања врши се на размаку од најмање 0,8 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90º, а најмање 30º.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и гасовода на међусобном размаку од најмање 0,4 m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања врши се на размаку од најмање 0,4 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90º, а најмање 30º.
- Од регулационе линије зграда, телекомуникациони кабл се води паралелно на растојању од најмање 0,5 m.

Објекти за смештај телекомуникационих уређаја мобилне телекомуникационе мреже и опрема за РТВ И КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антена и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, на грађевинској парцели индивидуалног становања, у зонама привредне делатност у објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника, а у складу са законима и подзаконским актима везаним за ову област. Тачна локација ће се дефинисати када се буду дефинисали сви специфични захтеви радиопланирања да би се добило оптимално покривање сигналом и веома брзог развоја технологија мобилног приступа.

- Објекат за смештај телекомуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни, или смештен на стубу.
- Минимална површина за комплекс РБС треба да буде 10,0x10,0 m.
- Комплекс са телекомуникационом опремом и антенски стуб мора бити ограђен.
- У комплекс се поставља антенси стуб са антенама, а на тлу се постављају контејнери базних станица.
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 1kV.
- До комплекса за смештај мобилне телекомуникационе опреме и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут минималне ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице.
- Слободна површина комплекса се мора озеленити.
- Антене се могу поставити и на постојеће више објекте (кров зграде).

У случају постављања надземне мреже КДС у насељу, док се не стекну услови за изградњу подземне мреже, морају се поштовати следећи услови:

- Самоносиви кабл КДС-а поставити на носаче преко изолатора, на стубове нисконапонске мреже по условима надлежне Електродистрибуције.
- Одстојање најнижег кабла КДС-а од површине тла треба да износи најмање 3,5 m. На прелазима преко улице иста висина треба да износи најмање 5 m. Уколико се овај услов не може постићи, кабл поставити подземно на дубини најмање 0,80 m.
- Најмање растојање од најнижих проводника електроенергетске мреже мора бити 1,0 m.
- За напајање дистрибутивних појачивача потребно је обезбедити прикључак на електричну мрежу (220V, 50Hz).

2.2.3.2.4. ГАСОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА

- Начин грађења објеката термоенергетске инфраструктуре се увек дефинише техничким, енергетским, и другим условима надлежног предузећа за ту комуналну инфраструктуру.

- Дистрибутивним гасоводом сматра се гасовод од полиетиленских цеви за развод гаса радног притиска до 4 бара, који полази непосредно иза излазног запорног затварача на прикључном шахту или мернорегулационе станице, а завршава се запорним цевним затварачем потрошача.
- Дистрибутивни гасовод се мора трасирати да не угрожава постојеће или планиране намене коришћења земљишта, да се поштују прописи који се односе на другу инфраструктуру, као и прописи о геолошким особинама тла.
- Приликом извођења радова на изградњи гасоводне мреже, у исти ров ће се полагати и полиетиленске цеви за накнадно удувавање оптичког кабла ради формирања вишенаменске телекомуникационе мреже (БХТКМ) за даљинску контролу и мерење трошења гаса сваког појединог потрошача.
- Да би се осигурало непрекидно и безбедно снабдевање потрошача природним гасом, уз могућност искључења појединих потрошача, а да се остали нормално снабдевају, мрежа планирати у облику затворених, међусобно повезаних прстенова око појединих група потрошача. Места цевних затварача за искључење морају бити постављени тако да омогућују и искључење појединих потрошача, смештених у ПП-шахтама.
- Цевни затварач са продужним вретеном уградити у складу са техничким прописима, обезбедити од приступа неовлашћених лица, видно обележити натписом „ГАС” уграђеним на дистрибутивном гасном цевоводу.
- Дистрибутивни гасовод полагати испод земље без обзира на његову намену и притисак. У подручју где може да дође до померања тла које би угрозило безбедност гасовода применити прописане мере заштите.
- У изузетним случајевима, дистрибутивни гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких оштећења. Дистрибутивни гасовод не полагати испод зграда и других објеката. Радна цев гасовода се полаже у земљани ров минималне ширине 60 cm, која се мења у зависности од пречника цевовода и прописаних општих техничких услова.
- Дубина укопавања дистрибутивног гасовода износи од 0,60 m – 1,0 m, у зависности од услова терена а изузетно може износити 0,5 m, уз предузимање додатних мера заштите.
- Минимална дубина укопавања при укрштању дистрибутивних гасовода са путевима и улицама износи 1,0 m.
- Траса рова за полагање дистрибутивне гасоводне мреже од ПФ цеви радног притиска до 4 бара поставља се тако, да гасна мрежа задовољава минимална прописана растојања у односу на друге инфраструктурне мреже и објекте инфраструктуре.

Вредност минималних дозвољених светлих растојања у односу на друге инфраструктуре објекте:	Минимално дозвољено растојање (m)	
	укрштање	паралелно вођење
од гасовода до даљинских топловода, водовода и канализације	0,2	0,3
од гасовода до проходних канала топлодалековода	0,2	0,4
од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел.каблова	0,3	0,6
од гасовода до телефонских каблова	0,2	0,4
од гасовода до водова хемијске индустрије и технол. флуида	0,2	0,6
од гасовода до бенз. пумпи	-	5,0
од гасовода до шахтова и канала	0,2	0,3

- Код укрштања дистрибутивног гасовода са саобраћајницама, водотоковима и каналима, угао укрштања осе препреке и осе гасовода мора бити 60° до 90°.
- У појасу од 0,5m светлог растојања, од цеви гасовода, забрањени су засади чији корени досежу дубину већу од 1m.

- За снижење притиска и мерење потрошње гаса монтирају се на фасади објекта метални орман са мернорегулационим сетом, са главним запорним цевним затварачем, регулатором притиска и мерачом протока гаса.
- За домаћинства излазни притисак за потрошача је 0,025 бара што је и излазни притисак из регулационог сета.
- Дно ископаног профила рова за полагање дистрибутивног гасовода мора бити равно, засуто слојем песка испод и изнад цеви, у складу са нормативима и техничким условима за полагање дистрибутивног цевовода од полиетиленских цеви за радне притиске до 4 бара.
- Спајање елемената гасовода врши се сучеоним заваривањем, електроотпорним заваривањем, полухузионо заваривање. Пре затрпавања цеви извршити испитивање на непропустивост и чврстоћу у складу са техничким прописима.
- На дубини од 30 см у рову изнад цеви, поставити упозоравајућу траку са натписом „ГАС" жуте боје.
- Трасу гасовода обележити видно надземним укопавањем бетонских стубова са натписом на месинганој плочи ГАСОВОД на растојањима од 50 m од заштитног појаса.
- Положај секционог вентила обележити са натписом „ГАС" и бројем цевног идентичног броју из техничке документације затварача са поклопцем и уређајем за закључавање.
- Приликом гасификације елементе разводне мреже гаса постављати на доришним зидовима објекта

Пре израде техничке документације, обратити се предузећу које је надлежно за транспорт, односно дистрибуцију природног гаса, ради прибављања енергетских и техничких услова за израду техничке документације.
При изради инвестиционо-техничке документације за изградњу дистрибутивног гасовода радног притиска од 0-4 бара од ПЕ цеви, потребно је прибавити енергетско-техничке услове код овлашћеног дистрибутера.
Код израде техничке документације дистрибутивне гасоводне мреже, у свему се придржавати:

- Правилника о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак од 4 бара („Службени лист СРЈ", број 20/92),
- Правилника о техничким нормативима за кућни гасни прикључак за радни притисак од 4 бара („Службени лист СРЈ", број 20/92) и
- Правилника о техничким нормативима за унутрашње гасне инсталације („Службени лист СРЈ", број 20/92).

2.2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОВРШИНАМА ОСТАЛИХ НАМЕНА

2.2.4.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОВРШИНАМА НАМЕЊЕНИМ ЗА СТАНОВАЊЕ

Б - СРЕДЊЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА
СТАНОВАЊЕ СРЕДЊИХ ГУСТИНА ТИПА Б1
(густина становања Гс = 25-40 станова/ha)

Становање средњих густина типа Б1 је заступљено у целинама претежно породичног становања у којима је могуће вршити доградњу, надградњу, као и нову изградњу за становање и пословни простор.
У обухвату Плана налазе се целе и делови подцелина обухваћени овим типом становања:

- **ЦЕЛИНА А – А3, А4, и делови подцелина А2, А5, А6, А7, А8 и А9**
- **ЦЕЛИНА Б – делови подцелина Б1, Б5, Б6 и Б7**
- **ЦЕЛИНА Ц – део подцелине Ц1**
- **ЦЕЛИНА Д – део подцелина Д2**

Становање Б 1 - А3, А4, и делови подцелина А2, А5, А6, А7, А8, А9, Б1, Б5, Б6, Б7, Ц1 и Д2	
Претежна намена	У оквиру планиране претежне намене земљишта могуће је грађење објеката следеће намене: – породични стамбени објекти са пословањем у приземљу или делу приземља ка улици; – вишепородични стамбени објекти са пословањем у приземљу или делу приземља ка улици);
Компатибилна намена	Могуће је грађење објеката или делова објеката следеће намене: • услужне делатности, • мешовито пословање - трговина на велико и мало, • јавне намене и • објекти инфраструктуре. Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта НАМЕНЕ ОБЈЕКАТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене за које се, на основу процене утицаја, установи да угрожавају животну

Становање Б 1 - А3, А4, и делови подцелина А2, А5, А6, А7, А8, А9, Б1, Б5, Б6, Б7, Ц1 и Д2	
	средину и основну намену објекта на парцели и парцелама суседа
Типологија објеката	Претежни тип је слободностојећи и двојни објекат. На објектима који су део блоковске градње и планираног низа није дозвољено формирање отвора на деловима бочних фасада где се планира наставак низа;
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле	**Минимална површина парцеле** за изградњу слободностојећег стамбеног објекта износи 3,0 ара, а за двојни објекат 4,50 ара. На парцелама већим од 6,0 ара могућа је изградња другог објекта на парцели за становање или вишепородичног објекта или пословни простор из терцијарног сектора. На парцелама преко 8,00 ари, могуће је развијати делатности у оквиру компатибилних намена које, по карактеру и капацитету, не ометају основну функцију становања, а у складу су са карактером парцеле, односом према суседу и правилима грађења ових зона, под прописаним условима заштите животне средине. Тип стамбеног или стамбено-пословног објекта мора бити прилагођен **ширини парцеле**. Минимална ширина парцеле за изградњу слободностојећег објекта је 10.00 m, а за двојни паралелан са регулацијом 18,0 m. Код објеката са стамбено-пословном наменом, ширина парцеле се усклађује са карактером локације и делатности уз анализу односа према окружењу и суседу, али не може бити мања од 16,0 m.
Хоризонтална регулација	Грађевинска линија дефинисана је на графичким прилозима број 5 и 7. Међусобна удаљеност нових објеката је 4,00 m, тако што се обезбеђује удаљеност новог објекта од границе суседне парцеле. Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) новог објекта и линије суседне грађевинске парцеле, којом се обезбеђује међусобна удаљеност објеката, је за: • Слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне орјентације 1,50 m, а на делу бочног дворишта јужне орјентације 2,50 m; • Двојне објекте и објекте у прекинутом низу на бочном делу дворишта 4,00 m; • Први или последњи објекат у низу 1,50 m. За изграђене објекте чија међусобна удаљеност износи мање од 3,00 m, у случају реконструкције, не могу се на суседним странама предвиђати наспрамни отвори стамбених просторија. За зоне изграђених објеката чије је растојање до границе грађевинске парцеле различито од претходно утврђених вредности, нови објекти се могу постављати и на следећим удаљеностима: • Слободностојећи објекат на делу бочног дворишта северне орјентације 1,00 m; • Слободностојећи објекат на делу бочног дворишта јужне орјентације 3,00 m. Растојање новог објекта који има индиректну везу са јавним путем, преко приватног пролаза, до границе грађевинске парцеле, утврђује се локацијском дозволом према врсти изградње, а у складу са напред наведеним условима.
Максимална спратност	• (По)+П+3 o ширина фронта парцеле мин 12,0 m o величина парцеле већа од 5,0 ари, а могућа је и у линијским центрима и центрима свих нивоа. За увођење ове спратности обавезна је анализа блока и односа са окружењем кроз израду Урбанистичког пројекта. • максимална спратност објеката (нових и дограђених) може бити: o П+1 – дуж улице краљице Марије са стране блока Б.1. (блок 8) o П+3 – дуж Булевара вожда Карађорђа o П+3 – дуж Булевара краља Александра o П+3 – дуж улице кнегиње Зорке уз услов да се објекти на раскрсницама Булевара краља Александра и Булевара

Становање Б 1 - А3, А4, и делови подцелина А2, А5, А6, А7, А8, А9, Б1, Б5, Б6, Б7, Ц1 и Д2	
	вожда Карађорђа (к.п. бр. 593/1, 1651, 1669, 1758/1 и 1757/1) као и на раскрсници Булевара краља Александра и улице кнегиње Зорке на к.п. бр. 1660 задржи у истом габариту и волумену уз очување или рестаурацију оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита, а свему према условима Завода за заштиту споменика културе Крагујевац. Објекти који се наслањају на угаоне објекте горе наведене, морају бити у истој грађевинској линији као и постојећи објекти, однодно, задржава се претежна грађевинска линија. У наставку угаоних објеката који се налазе на изнад поменутим парцелама обавезно испоштовати линије постојећих венаца у минималној дужини од 8 m дуж уличног фронта, а даље могу бити спратности до П+3, док у дубини парцеле могу имати спратности П+3 и раније уз услова да се тај део објекта повуче најмање 5 m од грађевинске линије. Императив висинске регулације је усклађивање са заштићеним објектима у непосредном окружењу, а не максимална спратност, и она се одређује за сваки објекат појединачно, у свему према условима Завода за заштиру споменика културе Крагујевац; • максимална спратност објеката (нових и дограђених) у осталим улицама које припадају ПКИЦ може бити: o П+1 – дуж Авеније краља Петра Првог o П+2 – дуж улице Ђурђевданске o П+2 – дуж улице Јасеничке o П+1 – објекти у улици Карађорђевој на к.п. бр. 1813/3, 1813/6, 1745, 1746/14 и 1746/15 • Максимална спратност у улици Карађорђевој је условљена висином Карађорђеве куле, тако да максимална висина новоизграђених објеката може бити до висине слемена Карађорђеве куле. За к.п. бр. 1738, 1739, 1740, 1741, 1742 и 1743 обавезна је разрада кроз урбанистички пројекат; • За постојеће вишепородичне стамбене и стамбено – пословне објекте са употребном дозволом, изведене у претходним периодима, задржава се постојећа висинска регулација (уз улице Булевар вожда Карађорђе – блок Б1, Булевар краља Александра – Блок А2 и у делу улице Кнегиње Зорке – блок А3).
Индекс заузетости грађевинске парцеле	30 - 40 %
Индекс изграђености грађевинске парцеле	1,0 – 1,2 Код обрачуна индекса изграђености не урачунава се помоћни простор подрумске етаже
Зеленило	Мин 20%
Помоћни објекти	Сви помоћни простори и гараже за смештај возила су у склопу основног објекта и не могу се планирати на парцели изван основног габарита објеката;
Други објекат на парцели	Други објекат на парцели гради се у оквиру прописаних урбанистичких параметара, као слободностојећи објекат. Минимална удаљеност објеката на истој парцели износи најмање 1/2 висине вишег објекта. Минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле за формирање отвора ниског парапета је 2,5 m. Обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 3,0 m. Максимална висина објекта је По+П+1. Код пословно-стамбеног садржаја парцеле, компатибилне намене могу да се уводе у основни објекат, као и у засебан објекат на парцели (рад до улице, становање према дубини парцеле или рад у приземљу, а становање на спрату, ванстамбени садржај може се наћи и у анексу). Начелна препорука је да пословање организује ка јавним површинама, а становање повлачи у дубину парцеле.
Обликовање и обрада фасада	Обликовање фасаде и кровова треба да буде усклађено на нивоу целине, кровови уједначеног нагиба и усклађени.

Становање Б 1 - А3, А4, и делови подцелина А2, А5, А6, А7, А8, А9, Б1, Б5, Б6, Б7, Ц1 и Д2	
	За обраду фасада и кровова користити савремене материјале. Објекти намењени пословању морају носити архитектонске одлике своје намене, а са стамбено-пословни одлике стамбених објеката прилагођених потребама делатности, која се одвија у приземљу.
Паркирање	Норматив за одређивање потребног броја паркинг места: 1 паркинг место за једну стамбену јединицу и 1паркинг место на 70 m² корисне површине за пословни простор. Код садржаја парцеле код којих се подразумева транспорт робе теретним возилима мање носивости (комби возила, мањи камиони и сл.), манипулативни простор и паркирање се обезбеђује на парцели корисника, ван површина јавне намене.
Ограђивање и уређење парцеле	Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван простора суседа; Парцеле се не ограђују.
Прикључење објеката на инфраструктуру	Прикључење објеката на инфраструктуру врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа и организација.
Минимална комунална опремљеност	Минимални степен комуналне опремљености: за издавање локацијских услова и грађевинске дозволе мора бити обезбеђен саобраћајни приступ, јавно водоснабдевање, фекална канализација, снабевање нисконапонском електричном енергијом, прикључак на телекомуникациону мрежу и сакупљање и евакуација комуналног отпада
Ширина пролаза	Најмања дозвољена ширина пролаза којим се грађевинској парцели омогућава приступ на јавну саобраћајницу износи: o За приватни пролаз 3,0 m o За колски пролаз 5,0 m.
Уређење парцеле	Изградња објеката подразумева уређење парцеле према стамбеној и проширеној намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа.
Реализација	Директно на основу плана и, као препорука урбанистичким пројектом за: • парцеле на којима се планира изградња вишепородичних стамбених/стамбено-пословних објеката • парцеле угаоних објеката, • као и за парцеле на којима се налазе објекти од посебних вредности и објекат – споменик културе

УСЛУГЕ - Становање са пословањем - део подцелине А5	
Претежна намена	Услуге - становање са пословањем: стамбено-пословни објекат. Пословање. Однос становања и пословања у објекту или на парцели је од 70:30 до 50:50%.
Компатибилна намена	Могуће је грађење објеката или делова објеката следеће намене: • услужне делатности, • мешовито пословање - трговина на мало, • јавне намене и • објекти инфраструктуре. Табела 5 : Основне и компатибилне намене земљишта НАМЕНЕ ОБЈЕКАТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене за које се, на основу процене утицаја, установи да угрожавају животну средину и основну намену објекта на парцели и парцелама суседа
Типологија објеката	Претежни тип је слободностојећи објекат.

УСЛУГЕ - Становање са пословањем - део подцелине А5	
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле	**Минимална површина парцеле** износи 6,0 ара. На парцелама већим од 6,0 ара могућа је изградња другог објекта на парцели за становање или вишепородичног објекта или пословни простор из терцијарног сектора. На парцелама преко 8,00 ари, могуће је развијати делатности у оквиру компатибилних намена које, по карактеру и капацитету, не ометају основну функцију становања, а у складу су са карактером парцеле, односом према суседу и правилима грађења ових зона, под прописаним условима заштите животне средине. Тип стамбеног или стамбено-пословног објекта мора бити прилагођен **ширини парцеле**. Минимална ширина парцеле за изградњу слободностојећег објекта је 10.00 m, а за двојни паралелан са регулацијом 18,0 m. Код објеката са стамбено-пословном наменом, ширина парцеле се усклађује са карактером локације и делатности уз анализу односа према окружењу и суседу, али не може бити мања од 16,0 m.
Хоризонтална регулација	Грађевинска линија дефинисана је на графичким прилозима број 5.1. и 7. Међусобна удаљеност нових објеката је 4,00 m, тако што се обезбеђује удаљеност новог објекта од границе суседне парцеле. Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) новог стамбеног и стамбено-пословног објекта и линије суседне грађевинске парцеле, којом се обезбеђује међусобна удаљеност објеката, је на делу бочног дворишта северне орјентације 1,50 m, а на делу бочног дворишта јужне орјентације 2,50 m; Најмање дозвољено растојање основног габрита (без испада) пословног објекта на парцели стамбено-пословне и пословне намене према бочном дворишту је 5,0 m. Међусобно растојање објеката на истој парцели износи половину висине вишег објекта, уколико је задовољен противпожарни услов.
Максимална спратност	(По)+П+2 Максимална висина објекта: 12,00 m
Индекс заузетости грађевинске парцеле	40%
Индекс изграђености грађевинске парцеле	1,4 Код обрачуна индекса изграђености не урачунава се помоћни простор подрумске етаже
Зеленило	Мин 20%
Помоћни објекти	Сви помоћни простори и гараже за смештај возила су у склопу основног објекта и не могу се планирати на парцели изван основног габарита објеката;
Други објекат на парцели	Други објекат на парцели гради се у оквиру прописаних урбанистичких параметара, као слободностојећи објекат. Минимална удаљеност објеката на истој парцели износи најмање 1/2 висине вишег објекта. Минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле за формирање отвора ниског парапета је 2,5 m. Обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 3,0 m. Максимална висина објекта је По+П+1. Код пословно-стамбеног садржаја парцеле, компатибилне намене могу да се уводе у основни објекат, као и у засебан објекат на парцели (рад до улице, становање према дубини парцеле или рад у приземљу, а становање на спрату, ванстамбени садржај може се наћи и у анексу). Начелна препорука је да пословање организује ка јавним површинама, а становање повлачи у дубину парцеле.
Обликовање и обрада фасада	Објекти намењени становању и пословању морају носити архитектонске одлике одлике стамбених објеката прилагођених потребама делатности, која се одвија у приземљу. Обликовање фасаде и кровова треба да буде усклађено на нивоу целине, кровови уједначеног нагиба и усклађени. За обраду фасада и кровова користити савремене материјале.
Паркирање	Паркирање или гаражирање свих путничких и теретних возила, као и манипулативни простор, решава се на сопственој грађевинској парцели изван површине јавног пута; Капацитети за паркирање утврђују се према нормативу:

УСЛУГЕ - Становање са пословањем - део подцелине А5	
	• 1 паркинг место на 60 m² корисне површине пословног простора и • 1 паркинг место на 1 стан код стамбених објеката.
Ограђивање и уређење парцеле	Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван простора суседа; Парцеле се не ограђују.
Прикључење објеката на инфраструктуру	Прикључење објеката на инфраструктуру врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа и организација.
Минимална комунална опремљеност	Минимални степен комуналне опремљености: за издавање локацијских услова и грађевинске дозволе мора бити обезбеђен саобраћајни приступ, јавно водоснабдевање, фекална канализација, снабевање нисконапонском електричном енергијом, прикључак на телекомуникациону мрежу и сакупљање и евакуација комуналног отпада
Ширина пролаза	Око објеката на парцели пословне намене мора бити обезбеђен противпожарни пут који не може бити ужи од 3,5 m за једносмерно, односно 6,0 m за двосмерно кретање возила. За парцеле и комплексе који немају директан приступ на јавну саобраћајну површину, приступни пут је минималне ширине 5,0 m са радијусом кривине прикључка од минимално 10,0 m
Уређење парцеле	Изградња објеката подразумева уређење парцеле према стамбеној и проширеној намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа.
Реализација	Директно на основу плана или, као препорука, урбанистичким пројектом.

2.2.4.2. СИСТЕМ ЦЕНТАРА И УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ

2.2.4.2.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА СВЕ НИВОЕ ЦЕНТАРА

Центри представљају синтезу јавног и појединачног интереса, која на свим нивоима представља и развија град.
Карактер и ниво услужних и комерцијалних делатности дефинишу се у односу на ниво центра, услове обликовања и створених амбијената, саобраћајне услове (транспорт и паркинг) и услове заштите животне средине. Није дозвољена изградња помоћних објеката.
Становање се у делу ка јавним површинама организује на вишим етажама и унутар блокова, што значи да се објекти у зонама центра, у делу ка јавној површини, реконструишу и пројектују са најмање приземном етажом за пословни простор, уз могућност изградње пословних објеката у целости.
Могућа је функционална организација објеката - услужне делатности у приземљу, јавне намене за погодне делатности (култура, управа и сл.) на спратним етажама.
Хоризонтална регулација развија захват центара у складу са системом шире регулације, са отвореним и затвореним површинама, и објектима лоцираним на регулацији и по дубини блокова, у низу или планираном систему слободностојећих или груписаних објеката.
Висинска регулација центара дефинише спратност објеката према карактеру и капацитету основног захвата. У делу пратећег становања свих нивоа центара, важе правила вертикалне регулације одговарајућих зона и типова становања високих и средњих густина. У захвату центара, сем за специфичне намене, не могу се планирати и приземни објекти.
Грађевинска структура и обрада објеката је стандардног и вишег нивоа прилагођена намени, урбаној структури, захвату и нивоу центра. Ово се односи и на изградњу, и на реконструкцију постојећих објеката. Обликовање је један од најважнијих услова за изградњу у централим зонама. Код објеката или зона са режимом заштите градитељског наслеђа, обрада се прилагођава условима заштите, уз обезбеђење програма пословања у оквиру центра.

Код изградње нових објеката пословања и јавних намена обавезан је сервисни, а код свих одговарајући противпожарни приступ. У свим нивоима центара организују се отворена и затворена паркиралишта са капацитетом за:

- Банке, здравствене, пословне, образовне или административне установе – 1паркинг место на 70 m² корисног простора;
- Поште - 1паркинг место на 150 m² корисног простора;
- Трговина на мало - 1паркинг место на 100 m² корисног простора;
- Угоститељски објекат - 1паркинг место на користан простор за 8 столица;

- Хотелијерска установа - 1паркинг место на користан простор за 10 кревета;
- Позориште или биоскоп - 1паркинг место на користан простор за 30 гледалаца;

Сваки објекат већег капацитета мора имати своју основну зону отвореног, односно објекат или део објекта затвореног паркирања. У делу пратећег становања центара свих нивоа важе услови смештаја возила одговарајуће зоне и типа становања.

Обезбедити прилазе и услове за несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица према важећем Правилнику. Обавезно је партерно уређење и опремање.
Комунална опрема у центрима свих нивоа треба да задовољи све очекиване потребе. Обавезно је прикључење на комплетни систем градске инфраструктуре.
Основни безбедносни услови везани су за примену сеизмичких прописа, противпожарних прописа и услова одбране за заштиту становништва, који су обавезни код пројектовања и изградње објеката центра и контактног захвата.
Основни услови заштите животне средине обезбеђују се уређењем простора и изградњом објеката у складу са правилима овог Плана, прикључењем на системе инфраструктуре и искључењем из програма реализације свих оних који по условима коришћења и заштите, односно намени, не одговарају карактеру система центара.

3.2.7 Градски центар

Градски центар формира се у оквиру подцелине А3 (омеђен Булеваром вожда Карађорђа, Булеваром краља Александра, улицама Кнегиње Зорке и Кнегиње Марије), и делова подцелина А2- уз Булевар краља Александра и А9 – уз Булевар краља Александра и улицу Кнегиње Зорке
Услужне делатности се јављају као пратећа функција становања (намена у оквиру којих се развија) или као доминантна функција.
ДОМИНАНТНА НАМЕНА**:** Пословање и услуге, објекти јавне намене (управа и администрација, објекти културе, дечје и социјалне заштите), комуналне делатности, зеленило и становање типа Б1.
КОМПАТИБИЛНЕ НАМЕНЕ**:** мрежа и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.
НАМЕНЕ ОБЈЕКАТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА: У оквиру центара није могуће градити објекте који по свом карактеру и капацитету не одговарају основној и могућој пратећој намени, односно објекте са посебним просторним, технолошким, заштитним и саобраћајним условима који се у обликовном и функционалном смислу не уклапају у ужи и контактни захват центра, ремете регулацију и коришћење простора.

- Просечан степен изграђености за бруто захват центра је максимално 1,2.
- За специфичне блокове и уже зоне реконструкције и обнове, као и код нове изградње капиталних објеката пословања и јавних делатности, степен изграђености може бити и до 2,0 а степен искоришћености земљишта до 60%. При томе се у оквиру ових зона не може планирати и реализовати изграђеност нижа од 1,2.
- За зоне становања у захвату центра урбанистички параметри се прилагођавају параметрима ових зона. У градском центру не могу се реконструисати нити градити објекти на регулацији са спратношћу мањом од П+1.
- Однос изграђених, саобраћајних и уређених зелених површина просечно 55:20:25.

Линијски центри
Линијски центар је формиран дуж Булевара вожда Карађорђа и улице Карађорђеве. Услужне делатности јављају се као пратећа функција становања (намена у оквиру којих се развијају) или као доминантна функција.
ДОМИНАНТНА НАМЕНА**:** Пословање и услуге, објекти и површине јавне намене.
КОМПАТИБИЛНЕ НАМЕНЕ**:** верски објекти и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре и становање, густина према карактеру захвата.

НАМЕНЕ ОБЈЕКАТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене чија би делатност угрозила животну средину и основну намену.

- Урбанистички параметри за изградњу и реконструкцију објеката на појединачним локацијама у оквиру линијских центара преузимају се из правила грађења према намени за зону уз услов обезбеђења свих функција објекта у оквиру парцеле. Урбанистички параметри (степен заузетости и степен изграђености) за линијске центре у оквиру намене становања и привређивања могу се увећати максимално за 20% у односу на показатеље зоне у оквиру које се центар формира.
- За програме пословања, посебно код специфичних програма (бензинске станице и сл.) на посебним парцелама, обавезно се, кроз израду урбанистичког пројекта, дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради процена утицаја објекта на животну средину, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата.

- На потезу линијског центра објекти се реконструишу и пројектују са најмање приземном етажом за пословни простор .
- Избор функције и обликовање треба да буде примерено нивоу и карактеру центра, окружења и концепту уређења целине.

Посебни услови за изградњу у оквиру градског и линијског центра:

- максимална спратност објеката (нових и дограђених) може бити:
  - П+3 – дуж Булевара вожда Карађорђа

уз услов да се објекти на раскрсницама Булевара краља Александра и Булевара вожда Карађорђа (к.п. бр. 593/1, 1651, 1669, 1758/1 и 1757/1) као и на раскрсници Булевара краља Александра и улице кнегиње Зорке на к.п. бр. 1660 задржи у истом габариту и волумену уз очување или рестаурацију оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита, а свему према условима Завода за заштиту споменика културе Крагујевац. Објекти који се наслањају на угаоне објекте горе наведене, морају бити у истој грађевинској линији као и постојећи објекти, однодно, задржава се претежна грађевинска линија. У наставку угаоних објеката који се налазе на изнад поменутим парцелама обавезно испоштовати линије постојећих венаца у минималној дужини од 8 m дуж уличног фронта, а даље могу бити спратности до П+3, док у дубини парцеле могу имати спратности П+3 и раније уз услова да се тај део објекта повуче најмање 5 m од грађевинске линије. Императив висинске регулације је усклађивање са заштићеним објектима у непосредном окружењу, а не максимална спратност, и она се одређује за сваки објекат појединачно, у свему према условима Завода за заштиру споменика културе Крагујевац. Препорука за угаоне објекте је разрада кроз урбанистички пројекат;

- максимална спратност објеката (нових и дограђених) у осталим улицама које припадају ПКИЦ може бити:
  - П+1 – објекти у улици Карађорђевој на к.п. бр. 1813/3, 1813/6, 1745, 1746/14 и 1746/15
- Максимална спратност у улици Карађорђевој је условљена висином Карађорђеве куле, тако да максимална висина новоизграђених објеката може бити до висине слемена Карађорђеве куле. За к.п. бр. 1738, 1739, 1740, 1741, 1742 и 1743 обавезна је разрада кроз урбанистички пројекат;

Услуге у туризму

Развијају се на површинама са доминантном наменом услуге, као и у оквиру осталих намена: становања, градског и линијског центра.

<u>Туризам у оквиру намене услуге и планираних центара</u>:

Правила грађења у свему према претходном.

Посебно повољна локација за објекат туризма у оквиру намене услуге је уз Опленац - подцелина Ц1.

Тип објекта – хотел

Категорија – мин 4 звездице

Капацитет – утврдити анализом према могућностима парцеле кроз израду урбанистичког пројекта.

Степен заузетости: мах 50%.

Манипулативне површине (пешачке и интерне колске и површине стационарног саобраћаја): мах 30%

Зелене површине – минимум 20% површине парцеле мора бити сачувано као водопропусни терен. Урадити план пејзажног уређења парцеле.

Паркирање – потребе за паркирањем утврдити према категорији, капацитету и компатибилним наменама и решити у оквиру парцеле.

Све функције хотела решити у оквиру парцеле.

Спратност – мах П+2 (три надземне етаже) за подцелину Ц1, а у оквиру градског и линијског центра према посебним условима за изградњу у оквиру градског и линијског центра.

Разрада: препорука је израда Урбанистичког пројекта, којим би се обухватило непосредно окружење.

<u>Туризам у оквиру намене Становање:</u>

Тип објекта – собе за издавање, апартмани, пансиони (мали породични хотел); као мешовита намена са становањем или искључива намена на парцели

Функционална организација објката мешовите намене према капацитету:

- за капацитете до 8 лежајева није потребно функционално раздвајање смештајног дела од намене становања
- за капацитете преко 8 лежајева обавезно је функционално раздвајање пословног од стамбеног дела објекта (посебан улаз, посебан тракт или етаже или други објекат на парцели). Објекти овог капацитета морају обезбедити површине за пратеће намене – минимум: рецепција и дневни боравак, као и просторије за одржавање.

Максимални капацитет објекта је 20 лежајева. За капацитете преко 8 лежајева важе услови величине парцеле као за вишепородичне објекте и дефинише се анализом према могућностима парцеле кроз израду урбанистичког

пројекта.
Уколико се укаже потреба за капацитетом већим од 20 лежајева то се дефинише искључиво кроз израду Урбанистичког пројекта који мора обухватити све зоне утицаја овог објекта.
Степен заузетости: мах 50%.
Манипулативне површине (пешачке и интерне колске и површине стационарног саобраћаја): мах 30%
Зелене површине – минимум 20% површине парцеле мора бити сачувано као водопропусни терен. Обавезан је план пејзажног уређења парцеле
Паркирање – потребе за паркирањем утврдити према капацитету и решити искључиво у оквиру парцеле. Ова функција не сме угрозити намене у окружењу и обавезно је формирање зеленог појаса мин 2,0м ка суседу.
Све функције решити у оквиру парцеле.
Остали елементи урбанистичке регулације у свему према правилима за намену у оквиру које се развијају.

2.3. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Спровођење Плана детаљне регулације вршиће се на следећи начин:

1. Урбанистичко-техничким документима:

Урбанистички пројекти се раде за изградњу и уређење:

- Карађорђевог града
- Ватрогасног дома
- Карађорђевекасарне
- Градског трга
- Услуга у оквиру Блока Б.5.
- Градски парк
- Све парцеле уколико је површина компатибилне намене заступљена са више од 50% основне намене као и за све површине за које је обавеза израде Урбанистичког пројекта дефинисана кроз правила уређења и грађења.

Израда урбанистичких пројеката могућа је за изградњу и других објеката уколико надлежни орган оцени да је неопходно због сложености локације, сложених програма пословања и услуга.
Урбанистички пројекат може утврдити фазну реализацију.
Приликом израде урбанистичких пројеката неопходно је испуњавање свих обавеза и критеријума који су дефинисани позитивном законском регулативом из области управљања и заштите животне средине.
Пројекти парцелације и препарцелације као и **Геодетски елаборат** исправке граница суседних парцела и спајање суседних парцела истог власника, у обухвату овог Плана израђиваће се на основу елемената овог Плана, а у складу са Законом о планирању и изградњи.

2. Директно на основу правила уређења, правила и мера заштите, и правила грађења овог Плана:
Директно спровођење Плана врши се издавањем Локацијских услова и Грађевинске дозволе (у складу са Законом о планирању и изградњи), на основу правила уређења, правила и мера заштите и правила грађења овог Плана. Директно спровођење Плана је могуће вршити, уколико је локација уређена и регулисана, тј. има обезбеђен минимални степен комуналне опремљености дефинисан овим Планом.
Спровођење Плана обухвата и:

- трајно праћење проблема заштите, уређења и развоја планског простора и редовно извештавање локалне самоуправе;
- дефинисање развојних пројеката ради конкурисања код домаћих и иностраних фондова;
- покретање иницијативе за измену и допуну Плана, према потреби.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 020-175/2019-05-I
Дана:17.06.2019.године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

-9-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. и члана 139. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 2/2019) и чланова 154. и 155. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 3/2019)
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.06.2019. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Усваја се Извештај о раду Општинске управе општине Топола за 2018. годину, број 020-179/2019-05 од

18.6.2019. године, као у тексту подносиоца Извештаја - начелника Општинске управе општине Топола.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола"

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 020-179/2019-05-I
Дана: 17.6.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

-10-

На основу члана 63. став 1. и 2. и члана 64. став 2. Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС" бр. 15/16), члана 32. став 1. тачка 8. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014-други закон, 101/2016-други и 47/2018), члана 40. став 1. Тачка 11. , а у вези са чланом 67. став 1. тачка 9. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола", бр. 2/2019) и члана 154. став 2. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола" број 3/2019),
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.6.2019. године** донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Усваја се тромесечни извештај о реализацији Програма пословања ЈКСП „Топола" за за први квартал 2019. године , који је усвојио Надзорни одбор својом Одлуком број 1365/1.6 на седници одржаној дана 25.04.2019. године, а Општинско веће општине Топола на исти дало сагласност својим Решењем број 020-167/2019-05-III ОД 27.5.2019. године.

II Саставни део Извештаја из тачке 1. овог решења су прилози, прописани Правилником о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији Годишњег, односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа („Сл. гласник РС" бр. 33/16).

III Решење ступа на снагу даном доношења.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 404-213/2019-05-III
Дана: 17.6.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

-11-

На основу члана 40. став 1. тачка 9. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола "број 2/2019) и члана 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола" број 3/2019),
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.06.2019**, године донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Ценовник основних комуналних услуга ЈКСП „Топола" број 1787/2.1, који је донео Надзорни одбор ЈКСП „Топола" Топола на седници одржаној дана 06.06.2019. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола"

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 404-197/2019-05-I
Дана: 17.06.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

ЈКСП „Топола“ Топола
Municipal company of Topola

034/6811-075, 6812-263
++381346811075
jksptopola@yahoo.com

Број: 1787/2.1
Дана: 06.06.2019. године

На основу члана 28 *Закона о комуналним делатностима* („Сл. гласник РС, број 88/2011 и 104/2016), члана 32 *Статута ЈКСП „Топола“* из Тополе (број 788/2013 и 1598/2013), Надзорни одбор ЈКСП „Топола“ из Тополе, на седници одржаној дана 06.06.2019. године, донео је:

Ц Е Н О В Н И К
ОСНОВНИХ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА

Члан 1

Утврђују се цене основних комуналних услуга на следећи начин:

Бр.	ВРСТА УСЛУГА	КАТЕГОРИЈА / КОЛИЧИНА		ЈЕДИНИЦА МЕРЕ	ЦЕНА
1	ВОДА	Домаћинства	20m³	m³	39,00
			20-50m³	m³	78,00
			>50m³	m³	195,00
		Привреда		m³	118,00
		Установе		m³	68,00
2	КАНАЛИЗАЦИЈА	Домаћинства		m³ воде	12,00
		Привреда		m³ воде	35,00
		Установе		m³ воде	21,00
3	САКУПЉАЊЕ, ОДВОЖЕЊЕ И ОДЛАГАЊЕ СМЕЋА	Домаћинства		m²	5,50
		Привреда		m²	11,00
		Трговине		m²	33,00
		Услужне делатности		m²	22,00
		Установе		m²	5,50
4	НАКНАДА ЗА РАД ПОСТРОЈЕЊА ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА	Домаћинства		m³	12,00
		Привреда		m³	49,00
		Установе		m³	24,00
5	ФИКСНА МЕСЕЧНА НАКНАДА ЗА ВОДОВОДНИ ПРИКЉУЧАК	Прикључак до ¾"		Ком	93,00
		Прикључак до 2"		Ком	185,00
		Прикључак већи од 2"		Ком	370,00
6	НАКНАДА ЗА ИЗНЕТУ РОБУ И ДРУГЕ ПРОИЗВОДЕ ОД ВРЕДНОСТИ РОБЕ			Вредност / дан	6%
7	НАКНАДА ЗА ИЗНЕТЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЕ			Вредност / дан	6%
8	НАКНАДА ЗА ИЗНЕТЕ ЗАНАТСКЕ ПРОИЗВОДЕ			Вредност / дан	6%
9	ЗАКУП ПРОДАЈНОГ МЕСТА НА 6 МЕСЕЦИ			6 месеци / ком	4.990,00
10	ЗАКУП ПОСТАВЉЕНОГ КИОСКА И ПРОДАЈНИ ПРОСТОР ЗА ПОСТАВЉАЊЕ ТЕЗГЕ			Месец / m	728,00
11	ЗАКУП ПОЛОВИНЕ ПРОДАЈНОГ МЕСТА У ЛОКАЛУ ЗА ПРОДАЈУ МЛЕЧНИХ ПРОИЗВОДА НА 6 МЕСЕЦИ (1/2 тезге)			6 месеци / ком	2.318,00
12	НАКНАДА ЗА ЗАУЗЕЋЕ ПРОДАЈНОГ МЕСТА НА УЛИЦИ, ТРОТОАРУ И ДРУГОЈ ЈАВНОЈ ПОВРШИНИ У БЛИЗИНИ ПИЈАЦЕ			m²	По одлуци СО Топола

ЈКСП „Топола“ Топола
Municipal company of Topola
034/6811-075, 6812-263
++381346811075
jksptopola@yahoo.com

13	ЗАКУП ПОПУЊЕНОГ И НЕПОПУЊЕНОГ ГРОБНОГ МЕСТА	1 Година	728,00
14	ЗАКУП ПРАЗНОГ ГРОБНОГ МЕСТА	1 Година	1.810,00

Исказане цене су без ПДВ. ПДВ ће бити обрачунат по стопи од 10%, осим фиксне месечне накнаде за водоводни прикључак и пијачних услуга (број 6-12) на које ће се додавати ПДВ у висини од 20%.

Члан 2

Цене воде за домаћинства у тачки 1, за потрошњу 20-50m^3 и >50m^3 примењиваће се у периоду од 01. јуна до 30. новембра, када је највећа несташица воде.

Члан 3

Ступањем на снагу овог Ценовника престаје да важи Ценовник основних комуналних услуга (број 957/2.1 од 26.03.2018 године).

Члан 4

Овај Ценовник ступа на снагу даном давања сагласности од стране Скупштине општине Топола, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

У односу на Ценовник основних комуналних услуга, број 957/2.1 од 26.03.2018. године, дошло је до измена у тачкама 1, 2, 3, 4 и 5.

Цене су увећане за 8%, ради приближавања цена до коначног изједначења у складу са законом.

ЗДРАВА ВОДА И ОКОЛИНА СУ ЖИВОТ

ПРЕДСЕДНИК
НАДЗОРНОГ ОДБОРА
Драгана Радивојевић

ДОСТАВИТИ:
1. pravna@jksptopola.com finansijska@jksptopola.com naplata@jksptopola.com vik@jksptopola.com ctg@jksptopola.com precistac@jksptopola.com tpv@jksptopola.com mehanizacija@jksptopola.com
2. Скупштини општини Топола, ради давања сагласности;
3. а/а.

-13-

На основу члана 40. став 1. тачка 45. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 2/2019) и члана 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 3/2019), Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.06.2019, године** донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Ценовник услуга ФЦЦ еко Д.о.о. Београд за сеоска подручја општине Топола број 356/019 од 9.5.2019. године и исти ће се примењивати почев од 1.7.2019. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола„

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 404-210/2019-05-I
Дана: 17.06.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

-14-

FCC Environment

Service for the Future

FCC EKO d.o.o.
Mokroluška Nova 5, 11010 Beograd, Srbija
Tel. +381(0)11 3470323 | **Fax** +381(0)11 3478156
E-mail info@fcc-group.rs | **Web** www.fcc-group.rs

Cenovnik usluga FCC Eko doo Beograd za seoska područja Opštine Topola – od 01.05.2019.godine

r.br	Naziv usluge	Jedinica mere	Cena
1	Iznošenje smeća-domaćinstva do 3 člana	Do 3 člana	387,20
2	Iznošenje smeća-domaćinstva preko 3 člana	Preko 3 člana	459,80
3	Iznošenje smeća-socijalna kategorija	Socijalna kategorija	-
4	Iznošenje smeća-vlasnici vikend objekta koji ne žive na teritoriji Topole	paušalno	296,45
5	Iznošenje kom.otpada (pravna lica I preduzetnici) čija je površina poslovnog prostora preko 400 m2	m 2	14,52
6	Iznošenje kom.otpada (pravna lica I preduzetnici) čija je površina poslovnog prostora od 100 m2 do 400 m2	m 2	18,15
7	Iznošenje kom.otpada (pravna lica I preduzetnici) čija je površina poslovnog prostora od 40 m2 do 90 m2	m 2	19,36
8	Iznošenje kom.otpada (pravna lica I preduzetnici) čija je površina poslovnog prostora do 35 m2	m 2	25,41
9	Iznošenje smeća za institucije (zdravstvene,obrazovne,kulturne ustanove,državne institucije I sl.)	m 2	4,95
10	Iznošenje komunalnog otpada (pravna lica I preduzetnici)	m 3	1.553,79

Cene su izražene bez pdv-a

M.P. DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "FCC EKO" BEOGRAD

Direktor
Bojan Marković

Ogranak Lapovo, Ratnika solunskog fronta bb, 34220 Lapovo, Srbija, Tel:+381(0)34 850 350,
Fax: +381(0)34 850 353, PIB: 104328845, Matični broj: 20147326
Ogranak Braničevo, Kneza Miloša 78, 12374 Žabari, Srbija, Tel: +381(0)12 250 202,
Fax: +381(0)12 250 202, PIB: 104328845, Matični broj: 20147326
Raiffeisen Bank ad, Beograd, Račun: 265-3310310000669-87

-15-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. и члана 139. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 2/2019) и чланова 154. и 155. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола” број

3/2019)
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.06.2019. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Усваја се Извештај о раду Библиотеке „Радоје Домановић" Топола за 2018. годину број 46 од 20.2.2019. године, који је донео директор Библиотеке „Радоје Домановић" а Управни одбор усвојио на седници одржаној дана 25.2.2019. године, Одлуком број 51/1.

.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола"

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 020-177/2019-05-I
Дана: 17.6.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

-16-

На основу члана 40.став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола", број 2/2019) и члана 154. Став 2. и члана 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола", број 3/2019),
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.6.2019. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Програм рада Библиотеке „Радоје Домановић" Топола за 2019. годину бр. 47 од 20.2.2019. године који је Управни одбор усвојио Одлуком број 51/2 дана 25.2.2019. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА
Број: 020-178/2019-05-I
Дана: 17.6.2019. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Петровић с.р.

-17-

На основу члана 64. став 3. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08 – др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18– др. закон), Правилника о условима и поступку давања у закуп и на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини («Сл.гласник РС», бр.16/2017, 111/2017 и 18/2019) и члана 1 Одлуке о одређивању надлежног органа за спровођење поступка давања у закуп пољопривредног земљишта у државној својини („Службени гласник општине ТОПОЛА" број 7/2018), Председник општине ТОПОЛА је дана 20.06.2019.године, донео:

ОДЛУКУ

О РАСПИСИВАЊУ ЈАВНОГ ОГЛАСА ЗА ДАВАЊЕ У ЗАКУП И НА КОРИШЋЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ У ОПШТИНИ ТОПОЛА

и расписује

О Г Л А С

ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПИСАНИХ ПОНУДА ЗА ДАВАЊЕ У У ЗАКУП И НА КОРИШЋЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ У ОПШТИНИ ТОПОЛА

I

- Предмет јавног надметања -

1. Расписује се оглас за прикупљање писаних понуда у првом кругу за давање у закуп и на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у општини ТОПОЛА у следећим катастарским општинама:

КО	Бр. јавног надметања	Површина (ха)	Почетна цена (дин/ха)	Депозит (дин)	Период закупа	Степен заштите
Белосавци	1	0,5225	8.209,45	857,89	10	
Белосавци	2	6,6778	10.451,79	13.959,00	10	
Белосавци	3	1,3791	10.354,50	2.855,98	10	
Белосавци	4	0,3781	10.354,51	783,01	10	
Белосавци	5	0,3600	11.632,44	837,54	10	
Белосавци	6	1,0464	10.354,50	2.166,99	10	
Белосавци	7	0,5863	1.840,80	215,85	10	
Белосавци	8	0,3000	10.354,50	621,27	10	
Белосавци	9	0,0686	10.354,52	142,06	10	
Белосавци	10	0,3344	10.354,49	692,51	10	
Белосавци	11	0,4086	10.354,50	846,17	10	
Белосавци	12	7,6217	11.632,44	17.731,79	10	
Блазнава	13	0,2781	8.053,51	447,94	10	
Блазнава	14	0,4566	8.053,50	735,45	10	
Блазнава	15	0,0808	6.519,55	105,36	10	
Блазнава	16	0,4417	3.106,95	274,47	10	
Блазнава	17	0,0942	3.962,42	74,65	10	
Блазнава	18	0,2270	9.204,01	417,86	10	
Блазнава	19	0,1416	6.463,84	183,06	10	
Блазнава	20	0,3348	8.053,49	539,26	10	

Блазнава	21	0,0018	9.205,56	3,31	10	
Божурња	22	0,1897	9.204,01	349,20	10	
Божурња	23	7,5143	11.632,44	17.481,92	1	
Божурња	24	1,2693	8.053,50	2.044,46	1	
Божурња	25	0,3051	11.632,45	709,81	10	
Божурња	26	3,1635	10.719,95	6.782,51	1	
Божурња	27	5,3162	10.579,35	11.248,38	1	
Божурња	28	2,3551	9.558,66	4.502,32	10	
Божурња	29	2,8160	9.514,06	5.358,32	10	
Божурња	30	3,6884	9.854,64	7.269,57	1	
Божурња	31	4,7771	10.091,67	9.641,78	1	
Божурња	32	0,1613	10.354,49	334,03	1	
Божурња	33	0,3680	9.203,99	677,41	10	
Божурња	34	0,5658	10.354,51	1.171,72	10	
Божурња	35	0,6695	8.053,50	1.078,36	10	
Божурња	36	0,0765	1.840,78	28,16	10	
Божурња	37	0,1770	10.354,52	366,55	10	
Божурња	38	0,2699	11.632,46	627,92	1	
Божурња	39	0,1093	1.303,93	28,50	10	
Божурња	40	0,5620	8.053,51	905,21	10	
Божурња	41	0,0586	9.203,92	107,87	10	
Божурња	42	0,0797	10.354,45	165,05	1	
Божурња	43	0,4181	8.053,50	673,43	10	
Божурња	44	0,5136	9.203,99	945,43	10	
Божурња	45	0,6935	9.659,39	1.339,76	10	
Божурња	46	0,1877	10.354,50	388,71	10	
Божурња	47	0,1098	9.204,01	202,12	10	
Божурња	48	0,2976	10.354,50	616,30	10	
Божурња	49	1,4086	10.354,50	2.917,07	1	
Божурња	50	0,5330	11.632,44	1.240,01	1	
Божурња	51	1,7290	11.632,44	4.022,49	1	
Божурња	52	0,6403	2.043,40	261,67	1	
Божурња	53	0,2256	2.326,95	104,99	10	
Божурња	54	0,5790	2.163,59	250,54	10	
Винча	55	1,2998	7.990,01	2.077,08	10	
Винча	56	0,6476	6.519,50	844,41	10	
Винча	57	0,2103	8.053,50	338,73	10	
Винча	58	0,2563	8.053,49	412,82	10	
Винча	59	0,8274	10.354,50	1.713,46	10	
Винча	60	1,8858	2.070,90	781,06	10	
Винча	61	2,9284	2.070,90	1.212,88	10	
Винча	62	0,1073	8.053,49	172,83	10	
Винча	63	0,2641	10.354,49	546,92	10	
Горња Шаторња	64	1,4734	8.053,50	2.373,21	10	
Горња Шаторња	65	1,6120	9.204,00	2.967,37	10	

Горња Шаторња	66	4,6012	8.053,50	7.411,15	10	
Горња Шаторња	67	0,1477	9.203,99	271,89	10	
Горња Шаторња	68	0,2937	2.070,89	121,64	10	
Горња Шаторња	69	0,8069	8.053,50	1.299,67	10	
Горња Шаторња	70	1,1005	9.204,00	2.025,80	10	
Доња Трешњевица	71	4,4646	10.292,78	9.190,63	10	
Доња Трешњевица	72	0,5624	1.303,89	146,66	10	
Доња Трешњевица	73	0,2746	2.070,90	113,73	10	
Доња Шаторња	74	0,1657	8.053,47	266,89	10	
Доња Шаторња	75	1,0238	9.204,00	1.884,61	10	
Доња Шаторња	76	4,8225	9.204,00	8.877,26	10	
Доња Шаторња	77	0,9444	7.395,04	1.396,78	10	
Доња Шаторња	78	0,1864	8.053,49	300,23	10	
Доња Шаторња	79	0,1382	9.203,98	254,40	10	
Доња Шаторња	80	1,5515	8.053,50	2.499,00	10	
Доња Шаторња	81	0,4669	8.053,50	752,04	10	
Доња Шаторња	82	1,4575	9.204,00	2.682,97	10	
Доња Шаторња	83	1,8339	8.506,51	3.120,02	10	
Доња Шаторња	84	1,1893	9.204,00	2.189,26	10	
Доња Шаторња	85	0,2178	9.203,99	400,93	10	
Доња Шаторња	86	0,1944	8.053,50	313,12	10	
Доња Шаторња	87	0,4540	8.053,50	731,26	10	
Доња Шаторња	88	0,1488	8.053,49	239,67	10	
Доња Шаторња	89	1,0919	8.053,50	1.758,72	10	
Доња Шаторња	90	0,3908	9.203,99	719,38	10	
Доња Шаторња	91	0,1794	1.610,70	57,79	10	

Доња Шаторња	92	0,0552	9.203,99	101,61	10	
Доња Шаторња	93	0,0795	9.204,03	146,34	10	
Доња Шаторња	94	0,2829	9.203,99	520,76	10	
Загорица	95	0,0259	10.354,44	53,64	10	
Загорица	96	0,3454	10.354,49	715,29	10	
Загорица	97	0,5101	10.354,50	1.056,37	10	
Загорица	98	0,1572	3.106,93	97,68	10	
Загорица	99	0,5570	10.354,51	1.153,49	10	
Загорица	100	0,2447	11.632,45	569,29	10	
Загорица	101	0,1050	10.354,48	217,44	10	
Загорица	102	0,2209	2.070,89	91,49	10	
Загорица	103	0,9784	10.354,50	2.026,17	10	
Загорица	104	1,0175	9.204,00	1.873,01	10	
Загорица	105	1,0541	10.354,50	2.182,94	10	
Загорица	106	0,6990	10.354,51	1.447,56	10	
Загорица	107	0,1498	3.489,25	104,54	10	
Загорица	108	4,0012	10.354,50	8.286,09	10	
Загорица	109	0,5200	3.489,27	362,88	10	
Загорица	110	0,2085	2.070,89	86,36	10	
Загорица	111	0,7699	2.326,96	358,31	10	
Загорица	112	0,2350	2.070,89	97,33	10	
Загорица	113	0,0587	10.354,51	121,56	10	
Загорица	114	0,3131	10.354,49	648,40	10	
Јеленац	115	0,0340	1.840,88	12,52	10	
Јеленац	116	0,2681	9.391,98	503,60	10	
Јеленац	117	0,1080	12.782,96	276,11	10	
Јеленац	118	0,5274	1.840,80	194,17	10	
Јеленац	119	0,2579	10.354,52	534,09	10	
Јеленац	120	0,1315	12.782,97	336,19	10	
Јеленац	121	0,0912	1.840,79	33,58	10	
Липовац	122	0,1593	1.610,67	51,32	10	
Липовац	123	0,3654	9.204,00	672,63	10	
Липовац	124	0,2454	9.203,99	451,73	10	
Липовац	125	0,0242	10.354,55	50,12	10	
Липовац	126	0,4085	2.070,89	169,19	10	
Липовац	127	0,1298	9.204,01	238,94	10	
Маскар	128	0,1629	2.070,90	67,47	10	
Маскар	129	1,4567	10.354,50	3.016,68	10	
Маскар	130	0,0962	10.354,47	199,22	10	
Маскар	131	0,2355	10.354,48	487,70	10	
Маскар	132	0,5709	10.354,49	1.182,28	10	
Маскар	133	3,6209	10.354,50	7.498,52	10	
Маскар	134	0,1008	2.070,93	41,75	10	
Овсиште	135	0,1725	8.053,51	277,85	10	
Овсиште	136	0,8743	9.692,99	1.694,92	10	

Овсиште	137	0,0190	6.519,47	24,77	10	
Овсиште	138	0,1044	8.053,54	168,16	10	
Овсиште	139	0,0056	9.203,57	10,31	10	
Овсиште	140	0,0507	1.303,94	13,22	10	
Овсиште	141	0,3828	3.962,43	303,36	10	
Овсиште	142	0,1960	1.303,88	51,11	10	
Овсиште	143	0,1423	1.303,87	37,11	10	
Овсиште	144	0,1319	1.303,87	34,40	10	
Овсиште	145	0,1595	9.206,90	293,70	10	
Пласковац	146	1,6478	8.053,50	2.654,11	10	
Пласковац	147	0,2639	10.354,49	546,51	10	
Пласковац	148	0,3982	9.203,99	733,01	10	
Пласковац	149	0,0271	2.070,85	11,22	10	
Пласковац	150	0,3050	8.053,51	491,26	10	
Пласковац	151	0,4763	10.354,50	986,37	10	
Пласковац	152	0,0673	9.204,01	123,89	10	
Пласковац	153	2,7037	8.520,14	4.607,18	10	
Пласковац	154	0,3739	10.354,51	774,31	10	
Пласковац	155	0,8458	8.383,91	1.418,22	10	
Рајковац	156	0,3452	9.204,00	635,44	10	
Рајковац	157	0,9808	10.354,50	2.031,14	10	
Рајковац	158	1,2479	3.489,26	870,85	10	
Рајковац	159	0,1177	2.326,93	54,78	10	
Рајковац	160	1,1107	9.204,00	2.044,58	10	
Рајковац	161	0,6715	10.354,50	1.390,61	10	
Рајковац	162	0,2016	9.204,02	371,11	10	
Рајковац	163	0,1940	11.632,42	451,34	10	
Рајковац	164	0,6134	10.354,50	1.270,29	10	
Топола (варошица)	165	1,3845	10.354,50	2.867,16	10	
Топола (варошица)	166	1,5831	10.354,50	3.278,44	10	
Топола (варошица)	167	0,8979	9.204,00	1.652,85	10	
Топола (варошица)	168	0,1351	9.204,00	248,69	10	
Топола (варошица)	169	0,0734	8.053,54	118,23	10	
Топола (варошица)	170	0,4783	9.203,99	880,45	10	
Топола (варошица)	171	2,1594	10.354,50	4.471,90	10	
Топола (варошица)	172	0,9092	10.354,50	1.882,86	10	
Топола (варошица)	173	0,1372	10.354,52	284,13	10	
Топола (село)	174	0,0200	3.107,00	12,43	10	
Топола (село)	175	0,1843	10.354,48	381,67	10	

Топола (село)	176	3,1795	10.354,50	6.584,43	10	
Топола (село)	177	0,4451	11.517,59	1.025,30	10	
Топола (село)	178	0,0529	2.070,89	21,91	10	
Топола (село)	179	0,0760	2.070,92	31,48	10	
Топола (село)	180	0,1824	10.354,50	377,73	10	
Топола (село)	181	1,0244	11.632,44	2.383,25	10	
Топола (село)	182	0,0839	2.070,92	34,75	10	
Топола (село)	183	1,0781	8.053,50	1.736,50	10	
Топола (село)	184	0,4340	10.354,49	898,77	10	
Топола (село)	185	2,3039	2.070,90	954,23	10	
Топола (село)	186	0,3543	2.070,90	146,74	10	
Топола (село)	187	0,4376	11.632,45	1.018,07	10	
Топола (село)	188	1,7860	9.204,00	3.287,67	10	
Топола (село)	189	0,3635	3.106,93	225,87	10	
Топола (село)	190	1,1159	10.354,50	2.310,92	10	
Топола (село)	191	0,2232	2.070,88	92,44	10	
Топола (село)	192	0,3128	10.354,51	647,78	10	
Топола (село)	193	0,0400	11.632,50	93,06	10	
Топола (село)	194	0,1097	10.354,51	227,18	10	
Топола (село)	195	0,9725	10.354,50	2.013,95	10	
Топола (село)	196	9,1167	10.354,50	18.879,77	10	
Топола (село)	197	0,1842	3.489,25	128,54	10	
Топола (село)	198	0,4010	3.489,25	279,84	10	
Топола (село)	199	0,7372	10.354,50	1.526,67	10	
Топола (село)	200	1,0871	10.354,50	2.251,28	10	
Топола (село)	201	3,1700	11.632,44	7.374,97	10	
Топола (село)	202	0,1200	10.354,50	248,51	10	

Топола (село)	203	1,0100	3.489,26	704,83	10	
Топола (село)	204	0,3466	2.070,89	143,55	10	
Топола (село)	205	1,7247	10.354,50	3.571,68	10	
Топола (село)	206	1,2223	10.354,50	2.531,26	10	
Топола (село)	207	0,0896	2.070,87	37,11	10	
Топола (село)	208	0,3671	10.354,51	760,23	10	
Топола (село)	209	0,2781	11.632,43	647,00	10	
Топола (село)	210	6,3366	20.333,74	25.769,35	10	
Топола (село)	211	0,0548	10.354,56	113,49	10	
Топола (село)	212	0,4789	10.354,50	991,75	10	
Светлић	213	0,7934	10.354,50	1.643,05	10	
Светлић	214	0,0936	10.354,49	193,84	10	
Светлић	215	2,9788	9.204,00	5.483,38	10	
Светлић	216	0,8722	10.354,49	1.806,24	10	
Светлић	217	0,0381	10.354,59	78,90	10	
Светлић	218	0,1168	10.354,54	241,88	10	
Светлић	219	0,6981	10.354,51	1.445,70	10	
Војковци	220	0,8170	3.962,44	647,46	10	
Војковци	221	0,3673	5.368,99	394,41	10	
Војковци	222	0,5807	1.610,69	187,07	10	
Војковци	223	3,4653	3.092,58	2.143,34	10	
Војковци	224	0,5452	1.073,81	117,09	10	
Војковци	225	0,4561	1.073,80	97,95	10	
Војковци	226	0,4303	6.519,50	561,07	10	
Војковци	227	0,2243	6.519,48	292,46	10	
Војковци	228	2,8189	1.956,44	1.103,00	10	
Гуришевци	229	0,9358	1.610,70	301,46	10	
Јарменовци	230	0,4512	7.710,24	695,77	10	
Јарменовци	231	0,1157	9.203,98	212,98	10	
Јарменовци	232	0,0980	2.416,63	47,37	10	
Јарменовци	233	0,0738	2.416,67	35,67	10	
Јарменовци	234	0,6785	9.203,99	1.248,98	10	
Јарменовци	235	0,0348	9.204,02	64,06	10	
Јарменовци	236	0,0965	1.610,67	31,09	10	
Јарменовци	237	0,0404	9.203,96	74,37	10	
Манојловци	238	0,0186	518,28	1,93	10	
Горович	239	0,0430	2.070,93	17,81	10	
Горович	240	1,9407	9.204,00	3.572,44	10	
Горович	241	0,3586	10.354,49	742,62	10	

Горович	242	0,3234	11.632,44	752,39	10	
Горович	243	0,4261	3.489,25	297,35	10	
Горович	244	0,1642	10.354,51	340,04	10	
Горович	245	0,4405	10.354,51	912,23	10	
Горович	246	0,1680	10.354,52	347,91	10	
Горович	247	0,2128	9.203,99	391,72	10	
Горович	248	0,0938	9.204,05	172,67	10	
Горович	249	0,8519	10.354,50	1.764,20	10	
Горович	250	0,1305	3.106,97	81,09	10	
Жабаре	251	0,5394	9.204,00	992,93	10	
Жабаре	252	0,2519	9.204,01	463,70	10	
Жабаре	253	0,2685	9.203,99	494,25	10	
Жабаре	254	0,2959	9.203,99	544,69	10	
Жабаре	255	0,1692	9.204,02	311,46	10	
Жабаре	256	30,3751	10.354,50	62.903,79	10	
Жабаре	257	0,0547	10.354,48	113,28	10	
Жабаре	258	0,1985	1.840,81	73,08	10	
Жабаре	259	0,2760	9.203,99	508,06	10	
Жабаре	260	0,0658	10.354,56	136,27	10	
Жабаре	261	0,3651	10.354,51	756,09	10	
Жабаре	262	0,0067	10.355,22	13,88	10	
Јунковац	263	0,4440	9.204,01	817,32	10	
Јунковац	264	3,4800	9.204,00	6.405,98	10	
Јунковац	265	1,3255	10.354,50	2.744,98	10	
Јунковац	266	1,6000	3.446,16	1.102,77	10	
Јунковац	267	1,1352	10.354,50	2.350,89	10	
Јунковац	268	0,3197	1.840,79	117,70	10	
Јунковац	269	1,1741	11.632,44	2.731,53	10	
Јунковац	270	3,3422	10.418,43	6.964,10	10	
Јунковац	271	3,7702	10.806,06	8.148,20	10	
Јунковац	272	3,3430	9.204,00	6.153,79	10	
Јунковац	273	2,7140	9.204,00	4.995,93	10	
Јунковац	274	1,6000	10.354,50	3.313,44	10	
Јунковац	275	0,1963	9.204,02	361,35	10	
Јунковац	276	3,2600	10.354,50	6.751,13	10	
Јунковац	277	0,0779	11.632,48	181,23	10	
Клока	278	0,3481	10.354,50	720,88	10	
Клока	279	0,1288	10.354,50	266,73	10	
Клока	280	0,3023	10.354,52	626,03	10	
Клока	281	0,9396	10.354,50	1.945,82	10	
Клока	282	1,2028	10.354,50	2.490,88	10	
Клока	283	1,2422	9.204,00	2.286,64	10	
Клока	284	0,7370	10.354,50	1.526,25	10	
Клока	285	0,9312	9.203,99	1.714,15	10	
Клока	286	0,8638	10.354,50	1.788,84	10	
Клока	287	0,8647	10.354,50	1.790,71	10	
Клока	288	0,1006	10.354,47	208,33	10	
Клока	289	0,6534	9.203,99	1.202,78	10	

Клока	290	0,6717	10.354,50	1.391,02	10	
Клока	291	0,4143	10.354,50	857,97	10	
Клока	292	0,1448	2.070,93	59,97	10	
Клока	293	0,0600	9.204,00	110,45	10	
Клока	294	0,5684	9.203,99	1.046,31	10	
Клока	295	0,4527	9.204,00	833,33	10	
Клока	296	0,7370	10.354,50	1.526,25	10	
Наталинци	297	0,0750	2.326,93	34,90	10	
Наталинци	298	0,9346	10.354,50	1.935,46	10	
Наталинци	299	0,9455	10.354,50	1.958,04	10	
Наталинци	300	5,9582	10.925,07	13.018,75	10	
Наталинци	301	0,3525	11.632,45	820,09	10	
Наталинци	302	0,6963	10.354,50	1.441,97	10	
Наталинци	303	0,6100	10.354,51	1.263,25	10	
Наталинци	304	0,1988	3.489,24	138,73	10	
Наталинци	305	1,1804	10.354,50	2.444,49	10	
Наталинци	306	0,2118	11.632,44	492,75	10	
Наталинци	307	0,3705	11.632,44	861,96	10	
Наталинци	308	0,7024	12.737,24	1.789,33	10	
Наталинци	309	0,1487	12.782,92	380,16	10	
Наталинци	310	1,1982	12.782,95	3.063,31	10	
Наталинци	311	2,0438	11.632,44	4.754,88	10	
Наталинци	312	1,5375	11.632,44	3.576,98	10	
Наталинци	313	0,3030	11.632,44	704,93	10	
Наталинци	314	0,4637	11.632,43	1.078,79	10	
Наталинци	315	0,7204	11.632,44	1.676,00	10	
Наталинци	316	0,0437	3.489,24	30,50	10	
Наталинци	317	2,2373	9.873,33	4.417,92	10	
Наталинци	318	0,4230	10.398,70	879,73	10	
Павловац	319	0,1722	10.354,47	356,61	10	
Трнава	320	0,8416	8.053,51	1.355,57	10	
Трнава	321	0,2501	9.204,00	460,38	10	
Трнава	322	0,3370	2.761,19	186,10	10	
Трнава	323	0,0750	8.053,47	120,80	10	
Трнава	324	0,0300	10.354,67	62,13	10	
Трнава	325	1,6561	8.053,50	2.667,48	10	
Трнава	326	1,6217	9.204,00	2.985,23	10	
Трнава	327	0,7805	10.354,50	1.616,34	10	
Трнава	328	0,2383	1.610,70	76,77	10	
Трнава	329	0,3656	9.203,99	673,00	10	
Трнава	330	0,2613	9.204,02	481,00	10	
Трнава	331	0,3889	1.610,70	125,28	10	
Трнава	332	0,4111	8.053,49	662,16	10	
Трнава	333	0,2346	2.070,89	97,17	10	
Трнава	334	1,2792	9.517,62	2.434,99	10	
Трнава	335	0,8707	9.204,00	1.602,78	10	
Трнава	336	0,5002	8.053,50	805,67	10	
Трнава	337	0,6185	9.203,99	1.138,53	10	

Трнава	338	0,3700	9.204,00	681,10	10	
Трнава	339	0,5701	9.204,00	1.049,44	10	
Трнава	340	0,5198	9.333,03	970,26	10	
Трнава	341	1,4952	9.253,24	2.767,09	10	
Трнава	342	0,0181	8.053,59	29,15	10	
Трнава	343	0,0104	11.632,69	24,20	10	
Шуме	344	2,0993	9.204,00	3.864,39	10	
Шуме	345	4,2472	9.204,00	7.818,25	10	
Шуме	346	2,1360	9.204,00	3.931,95	10	
Шуме	347	0,0199	10.354,27	41,21	10	
Шуме	348	0,8953	8.808,41	1.577,23	10	
Шуме	349	5,0914	9.204,00	9.372,25	10	
Шуме	350	0,0713	2.761,15	39,37	10	
Шуме	351	0,5826	8.053,50	938,39	10	
Шуме	352	0,0730	10.354,52	151,18	10	
Шуме	353	0,1296	8.053,47	208,75	10	
Шуме	354	0,1360	3.106,91	84,51	10	
Шуме	355	0,6082	10.354,51	1.259,52	10	
Шуме	356	0,4695	11.632,44	1.092,29	10	
Шуме	357	1,2201	10.354,50	2.526,71	10	
Шуме	358	1,6546	10.882,87	3.601,36	10	
Шуме	359	1,2305	10.354,50	2.548,24	10	
Шуме	360	0,8428	10.354,50	1.745,35	10	
Шуме	361	0,8316	11.632,44	1.934,71	10	
Шуме	362	1,7979	10.354,50	3.723,27	10	
Шуме	363	0,7568	10.354,51	1.567,26	10	
Шуме	364	1,3000	11.632,44	3.024,43	10	
Шуме	365	0,5371	10.354,50	1.112,28	10	
Шуме	366	0,1883	11.632,45	438,08	10	
Шуме	367	1,4203	10.354,50	2.941,30	10	
Шуме	368	0,7468	10.354,50	1.546,55	10	
Шуме	369	2,5330	10.354,50	5.245,59	10	
Шуме	370	1,5525	10.354,50	3.215,07	10	
Шуме	371	0,4760	11.632,44	1.107,41	10	
Укупно		353,3911				

2. Увид у документацију: графички преглед катастарских парцела по катастарским општинама и списак парцела по формираним јавним надметањима (комплексима), која су предмет издавања у закуп и на коришћење, може се извршити у згради општине ТОПОЛА, у канцеларији бр 24 сваког радног дана од 7 до 15 часова.

Контакт особа Радослав Матић, тел. 034 6811 008.

3. Земљиште из овог огласа даје се у виђеном стању.

Обилазак пољопривредног земљишта, које се даје у закуп и на коришћење може се извршити:

КО	Дана	Од (часова)
Белосавци	15.07.2019	9
Блазнава	15.07.2019	9
Божурња	15.07.2019	9
Доња Шаторња	15.07.2019	9
Доња Трешњевица	15.07.2019	9
Горња Шаторња	15.07.2019	9
Горович	15.07.2019	9
Гуришевци	15.07.2019	9
Јарменовци	15.07.2019	9
Јеленац	15.07.2019	9
Јунковац	15.07.2019	9
Клока	15.07.2019	9
Липовац	15.07.2019	9
Манојловци	15.07.2019	9
Маскар	15.07.2019	9
Наталинци	15.07.2019	9
Овсиште	15.07.2019	9
Павловац	15.07.2019	9
Пласковац	15.07.2019	9
Рајковац	15.07.2019	9
Шуме	15.07.2019	9
Светлић	15.07.2019	9
Топола (село)	15.07.2019	9
Топола (варошица)	15.07.2019	9
Трнава	15.07.2019	9
Винча	15.07.2019	9
Војковци	15.07.2019	9
Жабаре	15.07.2019	9
Загорица	15.07.2019	9

4. Уколико након расписивања Огласа за јавно надметање за закуп и на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини дође до промена површине из огласа по било ком законском основу, даљи поступак давања пољопривредног земљишта у закуп и на коришћење ће се спровести само за тако утврђену површину земљишта.

5. Све трошкове који настану по основу закупа и коришћења пољопривривредног земљишта у државној својини сноси лице које добије то земљиште у закуп, односно на коришћење.

6. Земљиште из овог Огласа даје се у закуп и на коришћење искључиво за пољопривредну производњу, не може се користити у друге сврхе.

7. Пољопривредно земљиште у државној својини груписано у јавна надметања означена * и
** у табели тачке 1. овог огласа није било издато најмање последње три агроекономске године и није било предмет коришћења.

8. Земљиште из овог огласа не може се давати у подзакуп.

II

– Услови за пријављивање на јавно надметање-

1. Право учешћа у јавном надметању за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини има:

- **физичко лице** које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава и налази се у активном статусу најмање три године, са пребивалиштем најмање **три године** у катастарској општини на којој се налази земљиште које је предмет закупа и које је власник најмање 0,5 ха пољопривредног земљишта;

- **физичко лице** - уписано у Регистар пољопривредних газдинстава и налази се у активном статусу најмање **три године**, са пребивалиштем најмање три године на територији јединице локалне самоуправе која спроводи јавно надметање, а чија се парцела граничи са земљиштем у државној својини које је предмет закупа;

- **правно лице** које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава и налази се у активном статусу најмање **три године**, које је власник пољопривредног земљишта најмање 10 ха у катастарској општини у којој се налази земљиште које је предмет закупа и има седиште на територији јединице локалне самоуправе којој припада та катастарска општина.

2. Право учешћа у јавном надметању за давање на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини за бројеве јавних надметања означених * и ** у табели тачке 1. овог огласа има:

- физичко и правно лице које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава и налази се у активном статусу-**за пољопривредну производњу**;
- физичко и правно лице које које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава и налази се у активном статусу, уз обавезу да у року наведеном у уговору о коришћењу прибаве одобрење за инвестиционе радове које даје Министарство и то у складу са чланом 67. Закона о пољопривредном земљишту- **за производњу енергије из обновљивих извора од биомасе и сточарства**.

3. Испуњеност услова за пријављивање на јавно надметање за закуп пољопривредног земљишта у државној својини понуђач доказује фотокопијама следећих докумената:

- доказ о месту пребивалишта три године за физичка лица;
- извод из привредног регистра (не старији од шест месеци до дана објављивања огласа) као доказ да има седиште на територији јединице локалне самоуправе којој припада катастарска општина у којој се налази земљиште које је предмет закупа за правналица;
- потврда о активном статусу у Регистру пољопривредних газдинстава за три године;
- извод из јавне евиденције о непокретности као доказ о власништву најмање 0,5 ха пољопривредног земљишта за физичка лица (не старији од шест месеци);
- извод из јавне евиденције о непокретности и катастарски план као доказ о власништву пољопривредног земљишта које се граничи са земљиштем које је предмет закупа за физичка лица (не старији од шест месеци);
- извод из јавне евиденције о непокретности као доказ о власништву најмање 10 ха пољопривредног земљишта правног лица у катастарској општини у којој се налази земљиште које је предмет закупа (не старији од шест месеци).

4. Испуњеност услова за пријављивање за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини за пољопривредну производњу за бројеве јавних надметања означених * у табели

тачке 1. овог огласа понуђач доказује фотокопијама следећих докумената:

- фотокопијом личне карте или очитаном личном картом за личне карте са чипом за физичка лица, односно, фотокопијом извода из привредног регистра (не старији од шест месеци до дана објављивања огласа) за правна лица;
- потврда о активном статусу у Регистру пољопривредних газдинстава.

5. Испуњеност услова за пријављивање на јавно надметање за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини за производњу енергије из обновљивих извора од биомасе и сточарства понуђач за бројеве јавних надметања означених ** у табели тачке 1. овог огласа доказује фотокопијама следећих докумената:

- потврда о активном статусу у Регистру пољопривредних газдинстава;
- **за правна лица** - извод из привредног регистра (не старији од шест месеци до дана објављивања огласа) са податком да је лице регистровано за производњу енергије из обновљивих извора од биомасе и сточарства и енергетска дозвола односно сагласност надлежног органа, коју доставља најкасније у року од две године од дана закључења Уговора о коришћењу са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- **за физичка лица** Уговор са произвођачем енергије кога снабдева сировином, а који има енергетску дозволу односно сагласност надлежног органа;

6. Понуђачи су дужни да пре почетка јавног надметања доставе оригинале докумената из тачке 3, 4 и 5. овог одељка на увид Комисији за спровођење поступка јавног надметања. Најповољнији понуђач је дужан да након закључења записника са јавног надметања, преда оригинале докумената из тачке 3, 4 и 5. овог одељка Комисији за спровођење поступка јавног надметања, која разматра документацију и утврђује испуњеност услова из овог огласа.

7. Понуђач или његов овлашћени представник дужан је да присуствује јавном надметању, у супротном се сматра да је одустао од јавног надметања.

8. Овлашћени представник понуђача дужан је да достави оверено пуномоћје од стране надлежног органа Комисији за спровођење поступка јавног надметања пре почетка јавног надметања. Овлашћени представник може заступати само једног понуђача на јавномнадметању.

9. Понуђачи су дужни да заједно са пријавом за јавно надметање доставе доказ о уплати депозита у тачном динарском износу наведеном у табели тачке 1. овог огласа,

за свако јавно надметање појединачно, на рачун општинске управе ТОПОЛА број: 840-745151843-03

10. Свим понуђачима, осим најповољнијем, уплаћени депозит ће се вратити након јавног надметања. Најповољнијем понуђачу депозит ће бити урачунат у годишњу закупнину. У случају да најповољнији понуђач одустане од своје понуде депозит се не враћа. Депозит се не враћа ни понуђачу који је одлуком Комисије за спровођење поступка јавног надметања удаљен са јавног надметања због нарушавања реда и дисциплине.

11. Уколико излицитирана цена прелази двоструки износ почетне цене, потребно је да сви понуђачи који настављају надметање, допуне депозит до 50% излицитиране цене. Надметање се наставља после уплате депозита.

12. Јавно надметање ће се одржати уколико буде благовремено достављена најмање једна пријава.

13. Право закупа и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини немају правна и физичка лица уписана у Регистар пољопривредних газдинстава која:

1) су у пасивном статусу;

2) нису испунила све обавезе из претходних или текућих уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини;

3) су извршила ометање поседа пољопривредног земљишта у државној својини;

4)су нарушавала несметано одвијање било ког дела поступка јавног надметања приликом давања пољопривредног земљишта у државној својини у закуп;

5)су бесправно користила пољопривредно земљиште у државној својини;су дала закупљено пољопривредно

6)земљиште у државној својини у подзак

III

– Документација за пријављивање на јавно надметање –

1. формулар за пријављивање (попуњен у целости и потписан);
2. доказ о уплати депозита;
3. за закуп пољопривредног земљишта у државној својини документацију наведену у делу II тачка 3. овог огласа;
4. за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини за пољопривредну производњу документацију наведену у делу II тачка 4. овог огласа;
5. за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини за производњу енергије из обновљивих извора од биомасе и сточарства документацију наведену у делу II тачка 5.овог огласа;

Формулар пријаве и адресиране коверте, односно штампане налепнице са адресом општине, се могу преузети сваког радног дана на писарници општине ТОПОЛА. Потребно је да се понуђач благовремено упозна са саржајем формулара пријаве.

Пријава на оглас се подноси у затвореној коверти на којој мора да пише:

На предњој страни:

Адреса: општина ТОПОЛА, **улица и број:** ТОПОЛА, Булевар краља Александра1 бр. 9
Комисији за спровођење поступка давања у закуп пољопривредног земљишта у државној својини

- **Уписати назнаку ПОНУДА-НЕ ОТВАРАТИ**
- Број јавног надметања_____(навести и КО)

На задњој страни:

- име и презиме/назив и адреса понуђача

Заједно са пријавом на оглас доставља се наведена документација.

IV

– Рок за подношење пријаве -

Рок за подношење документације за пријављивање је до 14 сати, дана 22.07.2019. године. Благовременим ће се сматрати све пријаве достављене у писарницу општинске управе општине ТОПОЛА као и пријаве предате препорученом поштом до наведеног рока.

Неблаговремене и непотпуне пријаве неће се разматрати.

V

– Јавно надметање -

Јавно надметање за давање у закуп и на коришћење земљишта из дела I. тачке 1. овог огласа одржаће се у општини ТОПОЛА, улица и број: Булевар краља Александра1 бр. 9 и то:

КО	Дана	Почетак у (часова)
Белосавци	26.07.2019	11
Блазнава	26.07.2019	11
Божурња	26.07.2019	11
Доња Шаторња	26.07.2019	11
Доња Трешњевица	26.07.2019	11
Горња Шаторња	26.07.2019	11
Горович	26.07.2019	11
Гуришевци	26.07.2019	11
Јарменовци	26.07.2019	11
Јеленац	26.07.2019	11
Јунковац	26.07.2019	11
Клока	26.07.2019	11
Липовац	26.07.2019	11
Манојловци	26.07.2019	11
Маскар	26.07.2019	11
Наталинци	26.07.2019	11
Овсиште	26.07.2019	11
Павловац	26.07.2019	11
Пласковац	26.07.2019	11
Рајковац	26.07.2019	11
Шуме	26.07.2019	11
Светлић	26.07.2019	11
Топола (село)	26.07.2019	11
Топола (варошица)	26.07.2019	11
Трнава	26.07.2019	11
Винча	26.07.2019	11
Војковци	26.07.2019	11
Жабаре	26.07.2019	11
Загорица	26.07.2019	11

VI

- Плаћање закупнине -

Закупнина ће бити прерачуната у евре по средњем курсу Народне банке Србије на дан јавног надметања.
Закупнина се плаћа унапред у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате

VII

– Уплата закупнине и средства обезбеђења плаћања –

Најповољнији понуђач је у обавези да у року од 8 дана од правноснажности одлуке достави доказ о уплати закупнине у износу утврђеном правоснажном одлуком о давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини, умањеном за износ уплаћеног депозита, које ће доставити Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде преко општинске управе општине ТОПОЛА.

Уколико је период закупа дужи од једне године, закупнина се плаћа најкасније до 30.септембра за сваку наредну годину закупа, а уз уплатницу за прву годину закупа потребно је доставити и :

- гаранцију пословне банке у висини годишње закупнине пољопривредног земљишта или
- уговор о јемству између Министарства као повериоца и правног лица као јемца или
- доказ о уплати депозита у висини једне годишње закупнине као средство обезбеђења плаћања закупнине, а који ће се у случају редовног плаћања рачунати као плаћена закупнина за последњу годину закупа

Ову одлуку објавити на веб презентацији Управе за пољопривредено земљиште, у « "Службени гласник СО Топола" », с тим што ће се рок за подношење пријаве рачунати од првог наредног радног дана од дана објављивања на веб презентацији Управе за пољопривредено земљиште.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ТОПОЛА
Председник општине
Број: 320-96/2019-05
Дана: 19.06.2019. године

Председник општине
Драган Живановић с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Управа за пољопривредно земљиште
Београд, Грачаничка 8
Број: 320-11-5034/2019-14
Датум: 20.06.2019. године

Општинска управа

ТОПОЛА, Булевар краља Александра1 бр. 9

Предмет: Захтев за давање сагласности на Одлуку о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини за територију општине ТОПОЛА

Поводом вашег захтева за давање сагласности на Одлуку о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини за територију општине ТОПОЛА за 2019. годину, број 320-97/2019-03 од 20.06.2019. године, који сте доставили Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде на сагласност дана 20.06.2019. године, обавештавамо вас следеће:

Чланом 64. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 – др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18– др. закон) прописано је да се пољопривредно земљиште у државној својини даје у закуп јавним оглашавањем, а да Одлуку о расписивању јавног огласа доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази пољопривредно земљиште у државној својини, уз сагласност Министарства.

С обзиром на напред наведно, утврђено је да су испуњени услови прописани законом, те у складу са чланом 64. став 3. Закона о пољопривредном земљишту Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде **даје сагласност на Одлуку о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини за територију општине ТОПОЛА за 2019. годину.**

По овлашћењу Министра бр. 119-01-13/1/2018-09 од 05.02.2018. године
За Министарство
в.д. Директора
Бранко Лакић

-18-

Р е п у б л и к а С р б и ј а
Општина Топола
Општинска управа
Комисија за израду Предлога годишњег програма заштите,
уређења и коришћења пољопривредног земљишта
за територију општине Топола за 2020. годину
Број: 320-94/2019-03
Датум: 19.06.2019. године

ЈАВНИ ПОЗИВ
ЗА ДОКАЗИВАЊЕ ПРАВА ПРЕЧЕГ ЗАКУПА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ НА ТЕРИТОРИЈИ
ОПШТИНЕ ТОПОЛА ЗА 2020. ГОДИНУ

У складу са Законом о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, број 62/06,65/08-др закон, 41/09, 112/2015, 80/17 и 95/18-др закон) и Правилником о условима и поступку давања у закуп и на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини („Службени гласник РС”, број 16/2017, 111/2017 и 18/2019), Комисија за израду Предлога годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију општине Топола за 2020. годину, расписује **јавни позив** свим физичким и правним лицима, којим обавештава:

- власнике система за наводњавање, одводњавање, рибњака, пољопривредног објекта, стакленика, пластеника и вишегодишњих засада (воћњака и винограда који су у роду) на пољопривредном земљишту у државној својини и који су уписани у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу најмање три године (у даљем тексту: пољопривредна инфраструктура) и
- власнике домаћих животиња, који су и власници, односно закупци објеката за гајење тих животиња на територији јединице локалне самоуправе на којој се право прече закупа остварује, који су уписани у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу најмање једну годину (у даљем тексту: сточарство),

да доставе потребну документацију ради доказивања права прече закупа на пољопривредном земљишту у државној својини на територији општине Топола за 2020. годину, **до дана 31. октобра 2019. године.**

ДОКУМЕНТАЦИЈА О ДОКАЗИВАЊУ ПРАВА ПРЕЧЕГ ЗАКУПА

I Потребна документација за остваривање права прече закупа по основу власништва над пољопривредном инфраструктуром је :

1. Захтев за признавање права прече закупа по основу власништва над пољопривредном инфраструктуром потписан од стране физичког лица, односно одговорног лица у правном лицу **(доставља подносилац захтева)**;
2. Доказ о власништву над пољопривредном инфраструктуром:

а) Извод из јавне евиденције о непокретности за пољопривредну инфраструктуру која је укњижена у јавној евиденцији о непокретности (прибавља јединица локалне самоуправе)и/или

б) Пописна листа и књиговодствена документација потписана и оверена у складу Законом о рачуноводству за правно лице, за пољопривредну нфраструктуру која није укњижена у јавној евиденцији о непокретности **(доставља подносилац захтева)** и/или

в) Сагласност/одобрење Министарства надлежног за послове пољопривреде на инвестициона улагања за пољопривредну инфраструктуру која је подигнута након јула 2006. године, односно купопродајни уговор физичког лица (подносиоца захтева) са правним лицем које је подигло пољопривредну инфраструктуру у складу са тада важећим прописима **(доставља подносилац захтева)**.

3.Записник Републичке пољопривредне инспекције **(доставља подносилац захтева)**;

4.Доказ да је подносилац захтева носилац или члан Регистрованог пољопривредног газдинстава у активном статусу најмање три године (прибавља јединица локалне самоуправе);

II Потребна документација за остваривање права прече закупа **по основу сточарства** је:

1. Захтев за признавање права прече закупа по основу сточарства потписан од стране физичког лица, односно одговорног лица у правном лицу **(доставља подносилац захтева)**;

2. Доказ да је подносилац захтева носилац или члан Регистрованог пољопривредног газдинстава у активном статусу најмање једну годину (прибавља јединица локалне самоуправе);
3. Доказ да је правно или физичко лице власник домаћих животиња и власник, односно закупац објекта за гајење тих животиња са утврђеним бројем условних грла:
   - Потврду о броју условних грла коју издаје Институт за сточарство Београд-Земун (изузев за коње коју издаје Пољопривредни факултет Београд-Земун), односно за територију АП Војводине Пољопривредни факултет Нови Сад-Департман за сточарство – **за животиње у систему уматичења (доставља подносилац захтева)**;

   б) Записник Републичког ветеринарског инспектора - **за животиње које нису у систему уматичења (доставља подносилац захтева)**.

   (**Напомена:** Републички ветеринарски инспектор записником утврђује број условних грла која обрачунава на осносву затеченог стања, односно **исправе лица о продаји, предаји на клање и извозу животиња)**
4. Уговоре о закупу пољопривредног земљишта закључене са другим лицима за земљиште које се налази на територији јединице локалне самоуправе на којој се подноси захтев, а који су оверени од стране надлежног органа **(доставља подносилац захтева)**
5. Изјава подносиоца захтева којом даје сагласност да се изврши провера података код надлежних органа који су неопходни за реализацију јавног позива;
6. Изјава подносиоца захтева о тачности података, потписана од стране физичког лица, односно одговорног лица у правном лицу, дату под пуном кривичном, прекршајном и материјалном одговорношћу, која садржи:
   - изјаву да је доставио све доказе који се односе на закуп пољопривредног земљишта на територији локалне самоуправе на којој је поднео захтев,
   - списак повезаних лица (назив правног лица са матичним бројем/име презиме физичког лица, сродство и ЈМБГ)

(**Напомена: код физичких лица повезаним лицима сматра се**: деда, баба, мајка, отац, деца, супружник, усвојеник, ванбрачни партнер уколико имају пребивалиште на истој адреси; **код правних лица повезаним лицима сматра се:** правно лице и/или физичко лице које има најмање 25% учешћа у капиталу (акција, удела или гласова)
7. Уверење из јавне евиденције о непокретности којим се доказује укупна површина пољопривредног земљишта које подносилац захтева има у свом власништву на територији јединице локалне самоуправе на којој се подноси захтев (прибавља јединица локалне самоуправе);
8. Уверење из јавне евиденције о непокретности којим се доказује укупна површина пољопривредног земљишта које је у власништву повезаних лица са подносиоцем захтева. (прибавља јединица локалне самоуправе након увида у списак тих лица из изјаве из тачке 6. који доставља подносилац захтева)

Сва ограничења из члана 64а става 17. Закона о пољопривредном земљишту (уговор са другим лицима, власништво пољопривредног земљишта, власништво пољопривредног земљишта повезаних лица, закуп пољопривредног земљишта у државној својини) односе се на територију јединице локалне самоуправе где се налази објекат, односно животиње.

Напомена: Сва лица која су заинтересована за остваривање права пречег закупа по основу пољопривредне инфраструктуре дужна су да благовремено, а **најкасније до 1. септембра 2019. године, поднесу Захтев за излазак Републичке пољопривредне инспекције**, односно за остваривање права пречег закупа по основу сточарства **Захтев за излазак Републичке ветеринарске инспекције најкасније до 1. септембра 2019. године.**

Записник Републичке пољопривредне инспекције је саставни део документације која се доставља до 31. октобра 2019. године и обавезно садржи тачно наведене све катастарске парцеле, или делове парцела, на којима је утврђена функционалност система за наводњавање, одводњавање, рибњака, пољопривредног објекта, стакленика, пластеника, као и рода воћњака и винограда.);

Документацију из дела I тачке 2а и 4, односно из дела II тачке 2, 7 и 8, јединица локалне самоуправе прибавља најкасније до 30. новембра 2019. године.

Напомињемо да се код лица која испуњавају услове за остваривање права пречег закупа по основу сточарства, у складу са овим Јавним позивом, опредељивање површине пољопривредног земљишта у државној својини у Годишњем програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта се врши на начин да се површина која им је утврђена по броју условних грла, умањује за површину пољопривредног земљишта, у складу са чланом 64а став 17. Закона о пољопривредном земљишту.

Сва документација која се доставља у складу са овим Јавним позивом мора да **гласи на исто правно или физичко лице**, које може бити носилац или члан Регистрованог пољопривредног газдинстава и мора бити **оверена и потписана од стране надлежног органа који издаје исправу**.

Уколико је правно или физичко лице власник више врста животиња, за сваку врсту животиња достваља посебну потврду, односно записник из дела II тачке 3.

За период закупа који је дужи од једне године, поред уплате закупнине за прву годину закупа, ради закључивања Уговора о закупу потребно је доставити средство обезбеђења плаћања, које може да буде: гаранција пословне банке у висини годишње закупнине пољопривредног земљишта или уговор о јемству између Министарства као повериоца и правног лица као јемца или доказ о уплати депозита у висини једне годишње закупнине као средство обезбеђења плаћања закупнине који ће се у случају редовног плаћања рачунати као плаћена закупнина за последњу годину закупа.

Уколико за катастарске парцеле које су опредељене лицима по основу права пречег закупа дође до промена површине по било ком законском основу, даљи поступак давања пољопривредног земљишта у закуп по праву пречег закупа ће се спровести само за тако утврђену површину земљишта.

Образац захтева може се преузети сваког радног дана од 7,00 до 15,00 часова, у просторијама Одељења за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности Општинске управе општине Топола, у Тополи, Улица Булевар краља Александра I бр. 9, други спрат, канцеларија број 24 или са сајта www.topola.rs

Рок за достављање захтева и потребне документације из овог јавног позива је 31. октобар 2019. године. Захтев приспео по истеку датума одређеног у овом јавним позиву сматраће се неблаговременим и Комисија ће га вратити подносиоцу неотворен.

Захтев са потребном документацијом се подноси непосредно на писарници или поштом, у затвореној коверти са назнаком на предњој страни: „Захтев за за остваривање права пречег закупа по основу власништва пољопривредне инфраструктуре за 2020. годину" или „Захтев за остваривање права пречег закупа по основу сточарства за 2020. годину", за Комисију за израду Предлога годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију општине Топола за 2020. годину, на адресу: Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности Општинске управе општине Топола, 34310 Топола, ул. Булевар краља Александра I, број 9. На полеђини коверте наводи се назив/име и презиме и адреса подносиоца захтева.

Контакт особа за све информације у вези са овим јавним позивом је Радослав Матић, телефон: 034/6811 008, email: r.matic1389@gmail.com или лично у просторијама Одељења за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности Општинске управе општине Топола, у Тополи, Улица Булевар краља Александра I, бр. 9, други спрат, канцеларија 24.

Овај јавни позив објавити у „Службеном гласнику СО Топола", на званичној интернет страници Општине Топола www.topola.rs и огласној табли Општинске управе општине Топола.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Милан Јокић

-19-

Р е п у б л и к а С р б и ј а
ОПШТИНА ТОПОЛА
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Број: 320-93/2019-05
Датум: 19.06. 2019. године

ЈАВНИ ПОЗИВ
ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА КОРИШЋЕЊА БЕЗ ПЛАЋАЊА НАКНАДЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ТОПОЛА ЗА 2020. ГОДИНУ

У складу са Законом о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС", број 62/06,65/08-др закон, 41/09, 112/2015, 80/17 и 95/18-др закон) и Правилником о условима и поступку давања у закуп и на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини („Службени гласник РС", број 16/2017, 111/2017 и 18/2019), председник Општине Топола, расписује **јавни позив** којим обавештава:

- образовне установе - школе, стручне пољопривредне службе и социјалне установе да им се може дати на коришћење површина пољопривредног земљишта у државној својини која је примерена делатности којом се баве, а највише до 100 хектара;
- високообразовне установе - факултете и научне институте чији је оснивач држава и установе за извршење кривичних санкција да им се може дати на коришћење површина пољопривредног земљишта у државној својини која је примерена делатности којом се баве, а највише до 1.000 хектара;
- правна лица у државној својини регистрована за послове у области шумарства;

да доставе потребну документацију ради остваривања коришћења без плаћања накнаде пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Топола за 2020. годину, до дана **31.октобра 2019. године.**

Потребна документација:

1. Захтев за остваривање бесплатног коришћења без плаћања накнаде потписан од стране одговорног лица
2. Акт о оснивању установе, односно извод из привредног регистра за правно лице (не старији од шест месеци);
3. Изјава подносиоца захтева коју површину пољопривредног земљишта у државној својини већ користи без плаћања накнаде (у складу са чланом 61. Закона о пољопривредном земљишту) на територији Републике Србије.

Подносиоци захтева достављају потребну документацију из овог јавног позива, у неовереним копијама које морају бити читљиве, при чему Комисија за израду Предлога Годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију општине Топола за 2020. годину, задржава право да у случају потребе затражи достављање оригинала или оверене копије достављене документације.

Образац захтева може се преузети сваког радног дана од 7,00 до 15,00 часова, у просторијама Одељења за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности Општинске управе општине Топола, у Тополи, Улица Булевар краља Александра I бр. 9, други спрат, канцеларија број 24 или са сајта www.topola.rs

Рок за достављање захтева и потребне документације из овог јавног позива је 31. октобар 2019. године. Захтев приспео по истеку датума одређеног у овом јавним позиву сматраће се неблаговременим и Комисија за израду Предлога Годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију општине Топола за 2020. годину ће га вратити подносиоцу неотворен.

Захтев са потребном документацијом се подноси непосредно на писарници Општине Топола или поштом, у затвореној коверти са назнаком на предњој страни: **„Право коришћења пољопривредног земљишта у државној својини без плаћања накнаде за 2020. годину" за Комисију за израду Предлога Годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију општине Топола за 2020. годину, на адресу: Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности Општинске управе управе општине Топола, 34310 Топола, Улица Булевар краља Александра I бр. 9. На полеђини коверте наводи се назив и адреса подносиоца захтева.**

Контакт особа за све информације у вези са овим јавним позивом је Радослав Матић, телефон: 034/6811 008, email: r.matic1389@gmail.com или лично у просторијама Одељења за буџет, финансије, привреду, и друштвене делатности Општинске управе општине Топола, Топола, Улица Булевар краља Александра I бр. 9, други спрат, канцеларија број 24.

Овај јавни позив објавити у „Службеном гласнику СО Топола", на званичној интернет страници Општине Топола www.topola.rs и огласној табли Општинске управе општине Топола.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Драган Живановић с.р.

С А Д Р Ж А Ј

1.	Решење на Извештај о припремљености система одбране од града	Страна 1.
2.	Одлука на Процену од ризика од катастрофа	Страна 1.
3.	Процена ризика од катастрофа	Страна 2.
4.	Одлука о Завршном рачуну буџета за општину Топола за 2018.годину	Страна 182.
5.	Одлука о првој измени и допуни плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола	Страна 230.
6.	Одлука о неприступању изради стратешког плана за прву измену и допуну плана генералне регулације за насељено место Горња и Доња Шаторња у општини Топола	Страна 231.
7.	Измена и допуна плана генералне регулације за насељено место Топола	Страна 232.
8.	План детаљне регулације „Просторно културно-историјска целина Карађорђева Топола са Опленцем-Старо језгро Тополе у општини Топола	Страна 242.
9.	Решење на Извештај о раду Општинске управе Топола за 2018.годину	Страна 297.
10.	Решење на тромесечни Извештај о реализацији Програма пословања ЈКСП Топола	Страна 298.
11.	Решење на ценовник комуналних услуга ЈКСП Топола	Страна 298.
12.	Ценовник основних комуналних услуга	Страна 299.
13.	Решење на Ценовник услуга ФЦЦ еко Д.О.О.	Страна 300.
14.	Ценовник Услуга ФЦЦ ЕКО Београд	Страна 301.
15.	Решење на Извештај о раду Библиотеке Радоје Доманвић Топола	Страна 301.
16.	Решење на Програм рада Библиотеке Радоје Доманвић Топола	Страна 302.
17.	Одлука о расписивању Јавног огласа за давање у закуп и на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у општини Топола	Страна 302.
18.	Јавни позив за доказивање пречег закупа пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Топола за 2020.годину	Страна 319.
19.	Јавни позив за остваривање права коришћења без плаћања надокнаде пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Топола за 2020.годину	Страна 321.

Оснивач и издавач: Скупштина општине Топола
СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ ТОПОЛА, Топола, Булевар краља Александра I бр. 9.
Тел: 034/6811-017, Факс: 034/6811-771
Главни и одговорни уредник: Мирјана Луковић, инжењер информатике
За издавача: Председник Општине Топола, Драган Живановић
Лист је уписан у регистар средстава јавног информисања који се води у Министарству за информисање Републике Србије, под бројем 2376.
Текући рачун: 840-135640-26
Компјутерска припрема и обрада: Општинска управа општине Топола
Штампа: Општинска управа општине Топола